C. HAMANGIU

RECHIZITORII

L'amour de la justice est le signe à la fois le plus noble et le plus essentiel de la civilisation.

Gaston Paris „Lettres".

PUBLICATE ŞI ADNOTATE

de

I. JITEANU

Licenţiat în Drept

Fost Grefier al Parchetului Tribunalului Ilfov.

Institutul de Editură „SAMITCA"

I. SAMITCA şi D. BARAŞ, Societate în Comandită

CRAIOVA

1908.

www.dacoromanica.ro

I.

AFACEREA PICTORIAN

Cuprinsul.

In fapt. Imprumutul de 175 milioane lei. Cererea sindicatului bancherilor din Berlin. Legea din 26 Februarie 1900 și operațiunea «de report» a Ministerului de Finanțe. Statul român cumpără 13 milioane rentă română 4% și 5%. Criza financiară din anii 1900—1901 și scăderea rentei române. Tragerile la sorți false a titlurilor de rentă 4% și 5% aflate în depozit la sindicatul din Berlin. Totalul acestor trageri false. Persoanele cari au operat aceste trageri false. Scopul de care s'au călăuzit. Textul declarației lui I. Pictorian, prin care explică lipsa de prejudiciu pentru terții detentori de titluri.

In drept. Falș în acte publice: art. 124 codul penal. Cele trei elemente ale delictului de falș. Lipsa unui element face neexistent delictul. Discuțiuni asupra dolului general și a dolului special. Părerea d-lui Adolphe Prins, profesor la Universitatea din Bruxelles, în lucrarea sa: «Science pénale et droit positif», în ceea ce privește dolul special. Intențiunea frauduloasă în materie de falș. Opinia d-lui Nypels din tratatul său «Code pénal belge interpreté», în această privință. Părerile d-lor Garraud, Faustin Hélie, Dalloz, Poittevin, Ortolan, Blanche și Merlin, asupra aceleeaș cestiuni. Dol civil. Quasi delict. Acțiune civilă în daune. Caz de neurmărire contra lui I. Pictorian și a celor alți.

In notă. Decizia majorității Camerei de punere sub acuzare. Opinie separată.

Sindicatul bancherilor din Berlin, detentori ai rentei române, au cerut în 1900, Guvernului Român, cu ocazia contractărei împrumutului de 175,000,000 lei, în bonuri de tezaur, să fie descărcat de marele stoc de rentă română, ce avea în portofoliu din emisiunele anterioare.

Prin legea de la 26 Februarie 1900, guvernul de atunci, aprobă această cerere, încheiând cu numitul sindicat o așa numită operațiune, zisă „de report" prin care Ministerul de Finanțe român, cumpără din aceste rente române o cantitate în valoare de 13,000,000 lei, cu prețul de 96% și 85%, după cum renta era de 5% sau 4%,—rente ce s'au lasat tot în depozitul sindicatului din Berlin, spre revânçare.

NOTE. Iată și decizia Camerei de punere sub Acuzare asupra acestei afaceri:

Având în vedere dispozițiunile art. 124 cod pen.;

Considerând că, după cum se constată prin mărturisirea numitului și prin actele de instrucțiune aflate la dosarul cauzei, și expuse în ordonanța atacată cu opozițiune, expunere necontestată și pe care camera și-o insușește, alterarea adevărului, calitatea de funcționar public a lui Ion Pictorian și faptul că această alterare a fost ordonată sau săvârșită de dânsul într'un act public de atribuțiunile sus numitului, condițiuni esențiale pentru existența delictului prevăzut de art. 124 cod pen. sunt pe deplin stabilite în sarcina sus numitului Pictorian;

Considerând însă că, tot în virtutea art. 124 cod pen. pentru ca Ion Pictorian să poată fi trimis înaintea instanțelor de judecată, trebue încă să existe probe sau probabilități puternice, că în momentul comiterei faptului sus numitul a avut voința de a vătăma pe cineva și apoi că faptul lui a cauzat cuiva o pagubă reală sau eventuală;

Considerând că în delictu l prevăzut și pedepsit de art. 124 cod pen. intențiunea frauduloasă nu se deduce necesarmente din constatarea existenței faptului material al delictului, ci, este cerută de lege ca un element separat și coexistent cu faptul material;

Că astfel fiind, intențiunea frauduloasă trebue dedusă sau din fapte altele de cât execuțiunea materială a delictului, sau din considerațiuni de ordine morală, fapte și considerațiuni care ar face certă sau foarte probabilă existența ei;

www.dacoromanica.ro

In acest timp, 1900—1901, pe când renta română scăzuse foarte mult pe pieţele financiare, din cauza crizei generale, ca funcţionari superiori ai datoriei publice de la Ministerul de Finanţe, se aflau: I. Pictorian, ca director al contabilităţii generale a statului; Al. Parizianu, ca subdirector la datoria publică, şi V. Dumitrescu, ca şef de biurou.

Aceşti trei funcţionari, şi în special directorul contabilităţei generale a statului, I. Pictorian, motivat după cum spune şi probează, de criza financiară acută prin care trecea statul român în acel timp, dădù ordin din propria sa iniţiativă, celorlalţi 2 subalterni ai săi, Parizianu şi Dumitrescu, ca să scoată cu ocazia tragerei la sorţi trimestriale a rentei române, diferite numere din titlurile de rentă de 13,000,000, 4% şi 5% aflate în depozit la Berlin şi cari aparţineau statului. Astfel de trageri neregulate făcute de Parizianu şi Dumitrescu, din ordinul lui Pictorian, au loc în patru rânduri, la cele patru epoci ale tragerilor la sorţi şi anume: la 19 Iulie 1901, pentru rentele 4%, emisiunea anilor 1896 şi 1898, la 1 August 1901 pentru rentele 5%, emisiunea anului 1881—1888; la 18 Septemvrie 1901, pentru rentele 4%, emisiunea anului 1890; la 19 Ianuarie 1902, pentru rentele 4%, emisiunea 1896—1898.

Totalul titlurilor de rentă trase astfel la sorţi în mod neregulat, se urcă, după declaraţia lui I. Pictorian, la suma de 912,500 lei, iar după constatările ulterioare făcute de instrucţie, la suma de 519,000 lei, dând un beneficiu pentru stat, în folosul căruia au fost trase, diferenţa dintre valoarea nominală şi valoarea aflată în curs, care se ştie că era scăzută, precum şi beneficiul de a nu plăti integral valoarea titlurilor eşite la sorţi. Instrucţia a stabilit că aceste trageri neregulate, făcute de inculpaţi, se consemnau într'un proces-verbal, care constata, în mod falş, că toate numerile au eşit la sorţi, pe când în realitate o parte din ele, acele scoase în folosul statului, erau mai dinainte indicate de inculpaţi. Instrucţia a

---

Considerând că, sub raportul faptelor materiale partea civilă nici înaintea judecătorului de instrucţie, nici astăzi înaintea Camerei n'a adus sau n'a cerut măcar să aducă un fapt nou, necercetat de instrucţie şi din care s'ar putea deduce, cu oare care temei, intenţiunea frauduloasă a lui Ion Pictorian iar, sub raportul consideraţiunilor de ordine morală, partea civilă se mărgineşte a deduce intenţiunea frauduloasă a lui Pictorian din prejudiţiul ce i s'ar fi adus în calitate de detentor al mai multor titluri de rentă 5% şi 4% care au putut fi împedecate de a eşi mai curând la sorţi din cauza tragerilor falşe ordonate sau executate de Pictorian.

Că, prin urmare, în ce priveşte faptele din care s'ar putea deduce intenţiunea frauduloasă a sus numitului, fapte altele de cât consumarea delictului, neputând recurge la altele de cât la cele constatate la instrucţiune, din examinarea actelor de instrucţiune urmată în cauză nu se constată existenţa unor atari fapte;

Că, în ce priveşte consideraţiunile de ordine morală este de netăgăduit că intenţiunea de a vătăma pe altul este rezultatul voinţei de a realiza un beneficiu, de a trage un profit material sau moral, din perderea ce se cauzează cu voinţă acelui altuia;

Că, deci, pentru a vedea dacă Pictorian a avut intenţiune frauduloasă în momentul când a ordonat făptuirea sau a făptuit el însuşi alteraţiunea adevărului în tragerile la sorţi despre care e vorba, trebue a examina dacă atunci el a avut sau nu interes material sau moral pentru a păgubi pe cineva;

Că, în ce priveşte interesul material este necontestat chiar de către partea civilă şi în ori ce caz cu totul nedovedit că Pictorian ar fi beneficiat materialmente de zisele trageri;

Că beneficiul moral pentru un agent material al delictului poate consista nu numai în satisfacerea unui sentiment de ură sau răsbunare ce alt agent ar nutri contra aceluia spre vătămarea căruia alterează adevărul, ci şi în recompensa morală ce ar spera să obţină de la acela în profitul căruia făptueşte acea alteraţiune;

Considerând că nici vorbă nu poate fi despre resentimentele ce Pictorian ar fi nutrit în contra părţei civile sau a vre unui alt detentor de rentă;

Considerând că, din instrucţiune şi anume din depoziţiunile martorilor M. Săulescu, M. Stoenescu şi Vintilă Brătianu, se constată că operaţiunile tragerilor la sorţi se făceau de serviciul contabilităţei statului fără amestecul sau controlul Miniştrilor

www.dacoromanica.ro

mai stabilit în acelaş timp, că inculpaţii făptuind aceste trageri la sorţi falşe, nu au beneficiat personal absolut cu nimic.

Aflându-ne deci, în faţa unui proces-verbal care constată lucruri neadevărate, ca adevărate, deci, având toată aparenţa unui falş intelectual, în termenii art. 124 cod. pen., să vedem dacă în fapt şi în drept, el întruneşte elementele acestui delict.

După doctrina şi jurisprudenţa generală, pentru ca un falş în acte publice să 'şi poată avea existenţa sa juridică, trebue să întrunească trei elemente principale şi constitutive: 1) alteraţiunea adevărului din acel act; 2) prejudiciul; şi 3) intenţiunea frauduloasă. Existenţa acestor trei elemente este absolut necesară, iar lipsa unuia din ele, face neexistent delictul însuş. Astfel, un act falş, în care alteraţiunea adevărului este evidentă şi necontestată, un falş care e de natură chiar să producă un prejudiciu, dacă în fapt se stabileşte lipsa intenţiunei de a vătăma, de a face rău, cu alte cuvinte, lipsa intenţiunei frauduloase, atunci el nu 'şi poate avea fiinţa sa juridică şi legală. Şi e atât de adevărat aceasta, încât codul nostru penal, vorbind în art. 124 de falşul intelectual, spre diferenţă de modul de redacţiune al articolelor referitoare la celelalte falşuri (art. 112—123 inclusiv) se exprimă astfel: „se va pedepsi cu în„chisoare dela 3—5 ani, etc..... orice funcţionar sau ofiţer public, care „alcătuind (redactând) acte scrise, privitoare la funcţiunea lui, va fi *cu „viclenie*, denaturat substanţa, sau circumstanţele lor, fie scriind conven„ţiuni, altele de cât cele ce 'i s'au însemnat, sau dictat de părţi, fie con„statând ca adevărate fapte mincinoase, sau ca mărturisite, fapte nemăr„turisite..... etc." Rezultă deci, evident, din însăşi redacţiunea acestui art. 124 cod. pen., spre diferenţă de cuprinsul celorlalte articole referitoare la celelalte specii de falşuri, în a căror redacţiune lipseşte cuvintele: *„cu viclenie"*, că o alterare a adevărului numai atunci este pedep-

---

de finance sau secretarilor generali respectivi; căci nici Miniştrii, nici martorii sus arătaţi în calitate de secretari generali, n'au avut nici-o cunoştinţă de alteraţiunea adevărului ordonată sau făcută de Pictorian, pentru ca din această cunoştinţă să se poată trage conclusiunea că Ion Pictorian a comis sau a ordonat a se comite alterarea adevărului de care este vorba în scopul de a se recomanda bunăvoinţei superiorilor săi printr'un serviciu ce, după părerea lui, aducea statului, şi astfel să poată avea măcar speranţa unui beneficiu moral;

Considerând că partea civilă n'a cerut, nici Judecătorului de Instrucţie, nici Camerei de punere sub acuzare, să combată depoziţiunile martorilor sus citaţi;

Considerând că conform textului art. 124 cod pen., intenţiunea frauduloasă şi prejudiţiul sunt două elemente distincte ale delictului acolo prevăzut, elemente cu totul separate unul de altul şi care să aibe fie-care existenţa lui proprie, iar nici de cum ca unul să fie consecinţa celui l'alt;

Că, prin urmare, nici intenţiunea frauduloasă a agentului acestui delict nu poate fi dedusă din prejudiţiul, real sau problematic, ce ar rezulta pentru o persoană din alteraţiunea adevărului, nici prejudiţiul nu se poate deduce din intenţiunea frauduloasă ce s'ar constata în persoana delicuentului;

Că, astfel fiind, nu se vede de unde s'ar putea deduce că Ion Pictorian alterând adevărul în modul arătat mai sus, a avut intenţiunea de a vătăma pe cineva;

Că, prin urmare, faptul comis de Ion Pictorian nu întruneşte elementul intenţiunei frauduloase cerut de art. 124 cod. pen., şi dacă imensa gravitate a incorectitudinei faptului material comis de Pictorian ar putea, ca măsură de represiune administrativă, să'l facă impropriu pe viitor pentru funcţiuni ale statului, ea însă nu poate justifica singură trimitcrea lui înaintea instanţelor de represiune penală;

Considerând că, odată constatat că faptul comis de Pictorian, nu întruneşte unul din elementele delictului prevăzut de art. 124 cod. pen., adică având intenţiunea frauduloasă şi că, astfel, el nu poate fi trimis înaintea instanţelor de represiune, nu mai este loc a cerceta dacă acel fapt a cauzat sau nu un prejudiţiu cui-va, căci, chiar dacă s'ar constata existenţa acestui prejudiţiu, însă lipsa de intenţiune frauduloasă face ca în virtutea art. 124 cod. pen.. agentul delictului să nu fie ţinut pe cale penală a repara acest prejudiţiu, rămânând celor cari s'au constituit parte civilă, să recurgă la

www.dacoromanica.ro

sită, când pe lângă prejudiciul cauzat cuiva, ea este săvârşită cu viclenie, cu fraudă, cu intenţiune de a face rău, de a vătăma altuia.

In adevăr, în materie de falş, nu e vorba de un dol ordinar, ca în orice alt delict. Doctrina e unanimă în a recunoaşte că în materie de falş, intenţiunea cere un *dol special*, căci: „il ne suffit pas d'avoir avec connaissance, altéré la vérité dans un écrit, cela ne suffit point parce que ce crime exige non pas seulement la commission d'un fait matériel, mais encore l'éxistence d'un préjudice possible. Il faut donc, et c'est en cela que réside ce *dol spécial*, que l'agent ait su qu'il pouvait causer ce préjudice, condition essentielle du crime".

Şi în această privinţă iată ce spune d-nul Adolphe Prins, profesor la Universitatea din Bruxelles în preţioasa sa lucrare: „Science pénale et droit positif": „Quelque fois il faut que le mobile qui pousse l'agent soit méchant ou frauduleux, et alors l'infraction n'existe que si ce mobile est établi. C'est le *dol spécial*. Ainsi les délits de calomnie, diffamation supposent l'intention méchante, la volonté de nuire et n'existe pas sans cette condition. Ainsi encore les délits de vol, détournement, abus de confiance, escroquerie, tromperie, n'existent pas sans intention frauduleuse. Dans la plupart des cas, quand le dol spécial est un élément constitutif de l'infraction, la loi fait entrer la mention de la fraude, ou de la méchanceté dans la définition même de l'infraction," după cum face de altfel art. 124 din codul nostru penal, care vorbind de alteraţiunea adevărului într'un act falş, cere drept condiţiune esenţială şi expresă, ca această alteraţiune a adevărului să fie făcută „cu viclenie" (Adolphe Prins: „Science pénale et droit positif" pag. 173 şi urm.).

Am arătat mai sus, că trei sunt elementele constitutive ale delictului de falş în acte publice: alterarea adevărului într'un asemenea act, prejudiciul şi intenţiunea frauduloasă.

In examenul amănunţit ce vom face falşului imputat inculpaţilor

---

alte mijloace legale pentru stabilirea dreptului lor de despăgubire şi a quantumului acestei despăgubiri;

Că, prin urmare, şi din acest punct de vedere opoziţiunea D-lui M. G. Măgureanu contra ordonanţei No. 40—903 a judecătorului de instrucţiune Cab. III de Ilfov este neîntemeiată;

Având în vedere că prin motivele de opoziţiune şi prin memoriul alăturat opoziţiunei, partea civilă, mai invoacă, că judecătorul de instrucţiune n'a ţinut seamă de dispoziţiunile art. 5, 60, 64 şi 67 proc. pen;

Având în vedere textul acestor articole de lege;

Considerând că prin aceste articole legea se ocupă numai de reglementarea punerei în mişcare a acţiunei publice şi de modul cum o parte vătămată printr'un delict poate ajunge, prin alăturarea sa acţiunei publice, la reparaţiunea daunei ce i s'a cauzat şi dispune că acţiunea publică se pune în mişcare de Ministerul Public, fie din propria-i iniţiativă, fie în urma unei plângeri, (art. 5 proc. pen.); că cel vătămat de un delict poate a se plânge de el fie procurorului, fie judecătorului de instrucţiune şi are dreptul a 'şi arăta pretenţiunile sale de despăgubiri înaintea acestui din urmă magistrat (art. 5 şi 60 proc. pen.); că, dacă denunţarea s'a adresat direct judecătorului de instrucţiune, acesta o va comunica Procurorului, ofiţer judecătoresc competent a deschide sau nu acţiunea publică (art. 67); că, cel ce s'a constituit odată parte civilă, nu se mai poate lepăda de această calitate în urma sentinţei ce s'ar fi dat asupra delictului (art. 64 proc. penală);

Având în vedere că din actele aflate la dosar se constată că acţiunea publică în contra lui Ion Pictorian, Al. Parizianu şi V. Dumitrescu, a fost deschisă de Primul Procuror de Ilfov din propria lui iniţiativă şi că, după ce preveniţii au fost trimişi înaintea instrucţiunei, oponentul D-l M. G. Măgureanu, informat despre aceasta, s'a constituit parte civilă, conform legei, înaintea judecătorului de instrucţiune ;

Că astfel fiind nu mai era locul a se face aplicaţiunea art. 67 din pr. pen.;

Considerând că, în ce priveşte alegaţiunea părţei civile că nu s'a respectat dispoziţiunile art. 64 de către judecătorul de instrucţiune, această cerere este inadmisibilă de oare-ce nimeni nu impută părţei civile că s'ar fi desistat de la pretenţiunile sale înaintea sau în urma unei sentinţe dată asupra delictului imputat lui Pictorian;

www.dacoromanica.ro

I. Pictorian, Al. Parizianu şi A. Dumitrescu, precum şi a împrejurărilor şi mobilurilor cari au călăuzit pe inculpaţi în făptuirea lui, vom dovedi că acestui falş îi lipseşte unul din cele trei elemente care 'l alcătuesc şi anume, îi lipseşte intenţiunea frauduloasă, adică, acea „viclenie" de care ne vorbeşte art. 124 din codul penal, element esenţial pentru existenţa delictului. Mai mult decât atât, I. Pictorian, în interogatorul său, se încearcă a arăta, nu numai că a fost de perfectă bună credinţă, când a ordonat aceste trageri la sorţi fictive, dar voeşte a dovedi că prin aceste trageri, el nu a prejudiciat de loc sindicatul bancherilor, sau pe terţii detentori. Din lunga expunere făcută de I. Pictorian, în interogatorul său, în lămurirea şi explicarea lipsei vre-unui prejudiciu, estragem următoarele detalii justificative:

„Legile cari autorizâ diferitele împrumuturi, dispun ca ele să fie amortizate prin trageri la sorţi, timpul însă, în cari acele împrumuturi trebuesc a fi amortizate, numărul şi valorile titlurilor ce urmează a fi trase la sorţi, la fiecare epocă, se stabileşte prin convenţiuni particulare, între Ministerul de Finanţe şi Sindicatele care 'i confirm împrumuturile.

Prin nici una din convenţiuni nu 'i este oprit Ministerului de Finanţe, *de a reduce numărul şi valoarea titlurilor ce au a fi trase la sorţi.* Ultimele convenţiuni însă şi chiar acea făcută pentru împrumutul de 185,000,000 lei, contractat când procedarea Ministerului de Finanţe, arătată mai sus, era cunoscută, *opresc de a spori numărul şi valoarea unor asemenea amortizări.*

Declarând dar, în calitatea mea de Director al contabilităţei generale a statului, ca amortizate fără trageri o parte din titlurile ce aparţineau Ministerului de Finanţe, s'a ajuns din puntul de vedere al aplicărei şi interpretărei convenţiunilor între stat şi sindicatul împrumutătorilor cel mult la o *reducere a numărului şi valorei rentelor de amortizat,* astfel cum erau stabilite prin convenţiuni particulare.

Considerând că pentru toate aceste motive, opoziţiunea făcută de D-l M. G. Măgureanu ca parte civilă, în contra ordonanţei cu No. 40 | 903, a judecătorului de instrucţiune Cabinetul III de Ilfov şi intru cât priveşte pe Ion Pictorian este nefondată şi ca atare cată a fi respinsă. (G. Dâmboviceanu şi Em. Anastasiu).

Iată şi opinia separată a D-lui Consilier Victor Râmniceanu:

Având în vedere opoziţiunea facută de Mihail Măgureanu, în calitate de parte civilă, în contra ordonanţei cu No. 40 din 7 August 1903, a Judecătorului de Instrucţiune de pe lângă Tribunalul Ilfov Cab. III, prin care se declară că nu există caz de urmărire penală în contra inculpaţilor Ion Pictorian, Al. Parisianu şi Vasile Dumitrescu pentru delictul de falş în acte publice şi complicitate la acest delict;

Având în vedere art. 137, al. II pr. penală;

Având în vedere ca faptele care se impută inculpaţilor sunt: că I. Pictorian, în calitate de Director al Contabilităţei Generale a Statului şi Al. Parisianu sub-Director, însărcinat cu serviciul datoriei publice, au falşificat tragerile la sorţi pentru titlurile de rentă 5% emis. împrum. din 1881—88 şi pentru titlurile 4% ale împrum. din 1889, 1890, 1896 şi 1898, constatând în procesele-verbale încheiate la epocile când trebuiau să se facă tragerile la sorţi, că au eşit un număr oare-care de titluri fără ca în realitate să fi fost trase la sorţi; că la aceasta au fost ajutaţi de Vasile Dumitrescu, care era însărcinat cu operaţiunea materială a tragerilor;

Că spre a se da caracterul de seriozitate şi sinceritate acestor trageri, s'au fabricat bucăţele pătrate de hârtie, pe cari s'au tipărit numerile titlurilor pretinse trase la sorţi, hârtii cunoscute sub numele de rulete, fapt care este constatat prin procesul-verbal al Judecătorului de Instrucţie cu data de 31 Iulie 1903, din care rezultă că la şirurile de rulete ale titlurilor din emisiunea 5% din 1881—88 s'au găsit falşificate ruletele mai multor titluri de 5000 lei la tragerea de la August 1901, precum şi din cele alte împrumuturi sus arătate, s'au găsit ruletele falşificate ale titlurilor de 5000, 2500, 1000 şi 500 lei, ale căror numere sunt anume indicate în acest proces-verbal;

Că aceste rulete falşificate sunt asemenea cu acelea care s'au pus în tobele sau urnele sigilate odată cu emisiunea fie-cărui împrumut, pentru a servi la diferitele trageri ce trebuesc să se facă până la amortizarea împrumuturilor;

www.dacoromanica.ro

Restul convenţiunei s'a aplicat, căci numărul total de scrisuri s'a amortizat conform tabelei de amortizare, aşa că împrumuturile totale se vor stânge tot la epoca fixată prin convenţiune.

Din punctul de vedere al împrumuturilor chiar, din care statul posedă rente, declarările de amortizare în ce privea rentele 5% din emisiunea 1881—1888 şi rentele 4% din emisiunea din 1898, nu constituiau încă, chiar o atingere a convenţiunilor.

Aşa din emisiunea din 1881—1888, statul retrăsese în 1898, titluri în valoare de 37,470,000 lei, fără a modifica tabela de amortizare.

Calculând tabela de amortizat la aceste 37,470,000 lei, cu care detentorii nu mai vin în concurenţă şi cari la fiecare tragere sporeşte şansele eşirei la sorţi, întrece cu mult cele 155,500 lei declarate eşite la sorţi, sau chiar eşite la sorţi în mod normal.

De asemenea pentru titlurile declarate amortizate din cele 9,150,000 lei, sunt din împrumutul de 180,000,000 lei emis în 1898.

Aceste titluri nu fuseseră niciodată puse în circulaţiune în public. S'ar fi putut foarte bine să se reducă tabela de amortizare, care era calculată la 180,000,000 lei, să se refacă pe 170,850,000 lei, atât cât publicul primise din împrumutul emis de guvern.

Economia ce ar fi rezultat pentru budget, ar fi întrecut cu mult cele 211,500 lei, rente declarate amortizate, sau eşite la sorţi în mod normal.

Chiar făcând abstracţiune de aceste consideraţiuni speciale, sindicatul, singurul care poate vorbi în numele detentorilor, ar fi putut după îndreptarea situaţiunei cel mult să ceară complectarea tiragiilor, fără a se mai ţine seamă de titlurile declarate amortizate pentru stat.

Cât pentru detentori, grija lor, în acele momente grele, nu era de a se efectua tragerile şi a beneficia de şansele cu totul aleatorii ale eşirilor la sorţi, ci de a li se asigura şi plăti la timp cuponul, iar gu-

---

Că la ziua tragerilor în loc să se scoată din urnă atâtea rulete cât ereau indicate pe tabela de amortizare, şi să se noteze numerile eşite pe listele care fac parte din procesele-verbale de constatarea operaţiunilor, inculpaţii simulând tragerile, s'au servit de ruletele falşificate dinainte pentru titlurile ce voiau să le treacă ca eşite la sorţi, după cari apoi au format listele şi procesele-verbale cu care s'a ascuns adevărul şi care sunt iscălite de cei dintâi doi inculpaţi şi de alţi funcţionari, cari nu puteau să bănuească corectitudinea Directorului şi sub-Directorului contabilităţei generale a statului;

Având în vedere că aceste fapte sunt pe deplin dovedite cu mărturisirile inculpaţilor şi cu găsirea ruletelor falşificate;

Că inculpatul Parisianu, deşi alegă că nu a luat parte la comiterea acestor fapte şi susţine că a refuzat să execute ordinul ce 'i-a dat Pictorian de a falşifica tragerile şi că operaţiunile le-ar li făcut numai şeful său cu Vasile Dumitrescu, cu toate acestea dânsul a iscălit două din procesele-verbale false, cu toate că ştia modul cum se făcuse tragerile constatate printr'ânsele, şi prin urmare alegaţiunea sa că este străin de aceste fapte este neîntemeiată;

Având în vedere că faptele imputate inculpaţilor fiind constante, urmează a se examina dacă ele constituesc sau nu vr'o infracţiune la legea penală;

Având în vedere că I. Pictorian în calitate de Director al Contabilităţei generale a statului, a semnat procesele-verbale care constată tragerile de la 19 Iulie 1901, 1 August 1901 şi 19 Ianuarie 1902, pentru împrumuturile 5% emis. 1881—88 şi de 4% emis. 1896—98;

Că Parisianu, în calitate de sub-director a semnat procesele-verbale care constată tragerile de la Octomvrie şi Decemvrie 1901, pentru împrum. 4% din anii 1889—1890, procese-verbale care toate se găsesc în dosarul special alăturat pe lângă dosarul afacerei în care sunt urmăriţi Parisianu, Dumitrescu, Albahary şi alţii;

Având în vedere că prin aceste procese-verbale se constată că au eşit la sorţi 57 titluri de câte 5000 lei, 46 a 2500, 116 a 1000 şi 55 a 500, adică în valoare totală de 543,500 lei, titluri pentru care s'au găsit tot atâtea rulete falşificate cu care s'a făcut simulacru de trageri după ordinul lui Pictorian;

www.dacoromanica.ro

vernul să ia toate măsurile pentru a opri scăderea cursului rentelor.

La aceasta nu s'ar fi ajuns dacă se vindeau la bursă cele 912,500 lei, rente cât s'au plătit din fondul de amortizare al datoriei publice."

E posibil deci, după cum reese din aceste explicaţiuni justificative, că, dat fiind împrejurările grave prin care a trecut renta 5% şi 4% în anii 1900 şi 1901, împrejurări grave, pe care fapte cunoscute le confirmă, Pictorian să fi putut crede că terţii detentori, sau mai bine zis sindicatul bancherilor detentori ai titlurilor de rentă, nu numai că nu ar fi putut pierde nimic—fiind vorba de nişte beneficii aleatorii bazate pe şansă, pe noroc — dar că ar fi fost mulţumiţi că epoca de criză a trecut, fără ca titlurile lor să scază.

Vom trece acum la examinarea celui de al treilea element al delictului de falş, element care după cum am spus deja de la început, lipseşte, în specia ce ne preocupă.

In adevăr, ce înţelegem prin intenţiune frauduloasă ca element component în existenţa unui delict sau crimă? Şi anume, ce înţelegem prin acea alterare a adevărului „cu viclenie" după cum se exprimă art. 124 din codul nostru penal aplicabil în specie?

Nypels, în tratatul său *„Code pénal Belge interprété"* vorbind de intenţiunea frauduloasă spune: „cette volonté consiste uniquement à vouloir un acte qu'on sait être contraire à la loi pénale quel que soit d'ailleurs le motif ou le but qui a determiné l'agent. Mais cette résolution criminelle ou dol général ne suffit pas toujours. Ainsi pour qu'il y ait crime de faux, il ne suffit pas que la vérité ait été alterée volontairement et sciemment; il faut de plus que l'altération ait été commise dans une intention frauduleuse, c'est-à-dire dans le but de procurer à soi même, ou à d'autres, des profits, des avantages illicites, ou à dessein de nuire, c'est-à-dire méchamment. En l'absence de cette condition, l'altération de la vérité, même volontaire, ne constitue pas le crime de faux. Géné-

---

Având în vedere dar că prin aceste procese-verbale s'a alterat adevărul, căci constată ca rezultat al sorţilor, ceea ce n'a fost de cât rezultatul voinţei exclusive a inculpaţilor;

Având în vedere că titlurile trecute ca eşite la sorţi, provin din împrumuturile contractate de statul român, cu obligaţiuni amortizabile prin trageri la sorţi succesive;

Având în vedere că titlurile acestor împrumuturi au fost emise pe un curs mult mai scăzut decât preţul cu care trebue să fie plătite;

Că dar rezultă un avantagiu considerabil pentru aceia din detentorii unor asemenea titluri cari au norocul să le iasă mai întâiu la sorţi, căci în acest caz beneficiază de o primă care consistă în diferenţa între cursul de emisiune şi preţul al pari cu care acele titluri se plătesc de stat;

Că ştinţa financelor arată cum că una din seducţiunile acestui fel de împrumuturi este tocmai această primă pe care o au în vedere aceia cari împrumută în aceste condiţiuni;

Că de ordinar se întâmplă ca capitalistul să consimtă a împrumuta banii săi chiar cu o dobândă mai redusă, numai cu speranţa beneficiului ce îi poate rezulta în cazul eşirei titlurilor la sorţi şi această parte din dobândă la care renunţă este proporţională cu primele repartizate între toate titlurile;

Că astfel fiind este indiscutabil că detentorii de titluri au un interes real şi însemnat ca amortizarea să se facă prin trageri la sorţi, aşa cum s'a convenit;

Că în adevăr, dacă în loc de trageri la sorţi se plăteşte după bunul plac al funcţionarilor însărcinaţi cu aceste operaţiuni, titlurile unor detentori cunoscuţi mai din'ainte şi preferaţi, această plată ascunde un beneficiu illicit pentru acel care o primeşte şi pe de altă parte cauzează o pagubă evidentă celor alţi detentori, căci îi lipseşte de dreptul de a mai putea spera în eşirea la sorţi a titlurilor lor, drept pe care au comptat în mod legitim când au împrumutat banii lor;

Că în specie din chiar declaraţiunile inculpatului Pictorian făcute cu ocaziunea interogatorului, rezultă că la epocile când s'au făcut aşa zisele trageri false, titlurile aveau un curs mai scăzut chiar de cât cel de emisiune, astfel că prima fiind mai mare, prejudiţiul cauzat detentorilor este şi mai însemnat;

www.dacoromanica.ro

ralement, ce sera un intérêt personnel qui determine l'agent" (Nypels vol. I pag. 563).

Iar Garraud, în tratatul său „Droit pénal français" explică: „En outre du dol que certain criminalistes appellent *dol général* toujours nécessaire pour que le fait soit punissable s'il s'agit d'un délit intentionnel, il y a un *dol spécial,* resultant du *but* poursuivi par le criminel.

Le faux appartient à la catégorie des infractions qui exigent chez l'agent une intention *déterminée*: il ne suffit pas en effet pour que le faux soit punissable que l'altération de la vérité ait été commise sciemment et volontairement, il est nécessaire qu'elle ait été commise avec une *intention spéciale.....* et le *dessein de nuire à autrui*". Iar mai departe adaugă: „La moralité du crime ne dépend pas de l'effet eventuel du faux: elle doit etre jugée d'après l'intention de celui qui l'a commise au moment où il alterait la vérité". Iar mai în urmă vorbind de falşul comis de un funcţionar într'un act public, — cum ar fi în specie falşul ce ne preocupă. — Garraud, se exprimă astfel:

„Il ne suffit donc pas que le fonctionnaire ait su qu'il commettait une falsification et qu'il ait eu la volonté de l'accomplir, il faut encore à raison de la nature spéciale du faux en écriture, qu'il ait agi dans l'intention de nuire „frauduleusement" ainsi que s'exprime l'art. 146 c. p." (Garraud vol III, pag. 204 şi urm.)

Poittevin, la rândul sau, în tratatul său : „Dictionnaire des Parquets" discutând acest al 3-lea element al falşului, intenţiunea frauduloasă, se exprimă astfel: „En effet le faussaire, quand il commet son action, quand il altère l'écrit, ne se préoccupe pas du point de savoir s'il causera ou non un préjudice à autrui; son but n'est même pas en général de nuire à un tiers; le faux causera, évidemment dans la plupart des cas un préjudice pécuniare ou moral à certaines personnes, mais par voie de conséquence et ce n'est pas ce que se proposait, ce que voulait le

---

Având în vedere dar că prin faptele comise de inculpaţi s'a causat detentorilor de titluri din împrumuturile mai sus arătate, o pagubă reală şi materială;

Având în vedere că inculpatul Pictorian pentru a justifica faptele comise susţine că în calitatea sa de director al contabilităţei generale a statului, a declarat ca amortizate, fără tragere la sorţi, o parte din titlurile ce devenise proprietatea Statului, însă prin aceasta nu a făcut de cât să reducă numărul şi valoarea rentelor de amortizat, lucru care pretinde că avea dreptul să facă, fiindcă nu era oprit prin convenţiunile încheiate cu sindicatele cari au confirmat împrumuturile;

Având în vedere însă, că prin acele convenţiuni se fixează şi epoca când împrumutul trebue să fie stins, se specifică şi numărul de scrisuri ce trebue trase la sorţi, la epoce hotărâte şi arătate, anume în tabelele de amortizare ce însoţesc aceste convenţiuni;

Că, dar, din momentul ce contractele intervenite între părţi indică anume modul cum ele trebue să fie executate, este evident că prin aceasta chiar este oprit un alt mod de execuţiune; astfel că alegaţiunea inculpatului cum că el a interpretat convenţiunile în sensul că are dreptul să reducă numărul titlurilor ce trebuiau să fie trase, este neserioasă şi nu are nici un înţeles, din momentul ce convenţiunile, nu lasă nici o îndoială în această privinţă;

Având în vedere că dovada cea mai bună cum că inculpatul când a comis faptele ce i se impută şi-a dat bine seama că contractele de împrumut nu pot să fie înţelese aşa cum pretinde astăzi, este că a luat măsuri ca să respecte aparenţele ca şi când tragerile s'ar fi făcut în conformitate cu convenţiunile, adică prin sorţi;

Având în vedere că dacă în realitate inculpatul credea că are dreptul să reducă numărul şi valoarea titlurilor de amortizat, nu avea de cât ca prin actele ce a încheiat să fixeze acea reducţiune şi atunci ar fi rămas în discuţiune numai legalitatea unei asemeneamăsuri;

Având în vedere însă că inculpatul în loc să exprime pe faţă această părere a sa, cum ar fi făcut dacă în realitate ar fi avut-o, a recurs la alterarea adevărului, şi nu numai că a trecut în procesele-verbale drept adevărate, fapte mincinoase, dar a dat chiar ordine subalternilor săi să simuleze trageri la sorţi şi în acest scop s'au fa-

www.dacoromanica.ro

faussaire. Son objectif était uniquement son intérêt personnel" (Poittevin vol. II, pag. 388). Ortolan, în tratatul său de drept penal, pagina 153 şi următoarele, ajunge la aceleaşi concluziuni, analizând cestiunea atât din punct de vedere al ştiinţei raţionale, cât şi din acela al legislaţiunei positive şi al jurisprudenţei. — Iar Dalloz, în comentariile sale, spune următoarele: „Sans doute, en commetant un faux, le fonctionnaire n'a point ignoré que ce faux pourrait peut-être préjudicier autrui; mais cette circonstance ne suffit pas pour donner le caractère de crime à l'altération de la vérité dont il s'est rendu coupable; il faut pour cela, outre la possibilité de nuire, la volonté positive de le faire; il faut que cette volonté ait été la cause impulsive du faux, car il est de principe que le crime est plus encore dans l'intention qui l'a fait commettre, que dans les résultats qu'il peut avoir: „fraus non ex eventu duntaxat sed ex consilio quoque desideratur". Une doctrine contraire, tendrait à ériger en crime, des actes qui ne sont empreints que d'une répréhensible imprudence".

In fine Blanche, în studiile sale practice asupra codului penal, discutând elementele falşurilor comise de funcţionarii publici, se exprimă astfel: „Il ne faut pas confondre le fait avec le droit, et en donnant au fait toute sa gravité et toute son importance, il ne faut pas l'exagérer. C'est un question de droit que j'examine. Je me demande si de ce que l'officier public a commis sciemment une altération de la vérité préjudiciable à autrui, il faut en déduire la conséquence légale qu'il a été poussé à l'éxécution de ce fait par une intention frauduleuse, c'est-à-dire par le dessein de nuire à autrui". Blanche făcând rezervele necesare, arată că de şi excepţional, e posibil ca un funcţionar să altereze un act, cu ştiinţă că produce un prejudiciu altuia, fără să fi putut avea cu toate acestea intenţiunea frauduloasă de a causa o pagubă (vol. III, pag. 309). Şi tot Blanche, adaogă, împreună cu Merlin: „Mais je le répète, de ce qu'on sait parfaitement ce que l'on fait quand on fait une chose qui

---

bricat ruletele falşe, ca să servească drept dovadă chiar pentru cei mai puţin încrezători din cei interesaţi, că în realitate s'a făcut tragerile la sorţi, manoperi cari constituesc o evidentă violenie faţă de detentorii de titluri şi exclude buna credinţă de care voeşte să se prevaleze inculpatul;

Având în vedere că drepturile şi obligaţiunile ce decurg din contractele de împrumuturi amortisabile prin tragori succesive, sunt cunoscute tutulor cari fac asemenea operaţiuni şi prin urmare cu atât mai mult au fost cunoscute de I. Pictorian şi Al. Parisianu, cari prin funcţiile ce ocupau erau chemaţi a regula asemenea împrumuturi;

Având în vedere dar că atunci când prin falşurile comise au adus un folos statului, e învederat că ei au ştiut destul de bine că acest folos este în paguba celoralţi detentori, mai ales fiind date manoperile violene la care au recurs pentru a masca adevărul;

Având în vedere că inculpatul Pictorian invoacă în favoarca sa împrejurarea că el personal nu a tras nici un folos din falşurile comise, ci numai statul, care în baza unei convenţiuni încheiate cu sindicatul prin care s'a contractat în anul 1898 împrumutul de 180 milioane, devenise proprietar pe toate titlurile cari au fost amortizate pe nedrept;

Având în vedere că este adevărat că până în prezent instrucţia nu a constatat că inculpatul ar fi comis falşuri şi în interesul său personal;

Având în vedere însă, că dacă inculpaţii au comis faptele ce li se impută, în folosul statului, această împrejurare nu-i poate scuti de răspundere;

Că în adevăr pentru existenţa delictului prevăzut de art. 124 cod. pen., este destul ca funcţionarul să denatureze cu violenie substanţa actelor pe care le alcătueşte în exerciţiul funcţiunei sale, constatând drept adevărate fapte mincinoase;

Că dar ceea ce cere legea este alteraţiunea adevărului să fie făcută cu violenie adică cu scopul de a procura beneficii ilicite; este dar indiferent dacă agentul şi-le procură lui sau altuia, destul să fie constatată violenia, adică că folosul ce procură cauzează altuia o pagubă pe nedrept;

Că în specie violenia rezultă cu prisosinţă din simulaţiunea tragerilor, din fa-

www.dacoromanica.ro

peut être frauduleuse, il ne s'ensuit pas nécessairement que l'on fait cette chose frauduleusement". (loc cit. pag 310).

Şi acum aplicând principiile doctrinei la fapta imputată lui I. Pictorian, ne întrebăm: în împrejurările în care ea a fost comisă, a fost făcută ea cu fraudă, cu intenţiune de a vătăma pe cineva, cu „viclenie" după cum se exprimă art. nostru 124 din c. p. aplicabil în specie? Se poate imputa cu alte cuvinte lui I. Pictorian intenţiunea frauduloasă? Nimeni nu poate contesta, că prin fapta sa el a denaturat adevărul, a comis un falş, cu ştiinţă că face un fapt oprit de lege. Dar am arătat cu un adevărat lux de argumente, că pentru existenţa legală a delictului de falş nu e suficient numai alterarea adevărului. E posibil chiar, — de şi Pictorian se încearcă a susţine contrariul, — că această alterare a adevărului să fi fost de natură a produce un real prejudiciu terţelor persoane. Dacă însă intenţiunea inculpatului, scopul urmărit de el, n'a fost de natură frauduloasă, dacă intenţiunea sa, nu a fost de a vătăma pe altul, de a-i face rău în mod conştient, cu voinţă, atunci falşul nu poate exista, după cum întreaga doctrină este unanimă de a recunoaşte. Or, tocmai în specia care ne preocupă, această „viclenie" această intenţiune frauduloasă, de a vătăma pe altul, lipseşte. Şi încă odată spunem, imprumutând cuvintele lui Merlin: *„de ce qu'on sait parfaitement ce que l'on fait quand on fait une chose qui peut être frauduleuse, il ne s'ensuit pas nécessairement que l'on fait cette chose frauduleusement"*. Căci pe lângă cunoştinţa ce are cineva când comite un falş, mai trebueşte pentru existenţa legală şi juridică a delictului de falş, ca acel care îl făptueşte, să mai aibă şi voinţa şi planul de a face rău altuia, făcându'şi în schimb lui sau a lor săi, un bine, un avantaj. Or, care este avantajul, beneficiul ce Pictorian a avut el personal, sau rudele sale, sau amicii săi, sau alte persoane străine în legătură cu el? Absolut nici unul. Căci de la stat, persoană imaterială, în beneficiul căruia el a ordonat aceste trageri la sorţi fictive, nu se putea aştepta la

---

bricarea ruletelor falşe de care s'au servit şi din ştiinţa ce inculpaţii aveau că la prima de care a beneficiat statul aveau dreptul să concure prin sorţi toţi ceialţi detentori, astfel cum s'a arătat mai sus;

Având în vedere că inculpatul Pictorian alegă că ceea ce l'a determinat să comită faptele ce i se impută, a fost reaua stare financiară a statului;

Având în vedere că, motivele cari au determinat pe inculpaţi să comită asemenea fapte, nu pot avea de efect să le justifice, cu atât mai mult, că ei trebuia să-şi dea seama că dacă prin asemenea mijloace reprobabile procurau un folos atât de neînsemnat statului, în raport cu resursele sale, în acelaş timp însă puteau să cauzeze o pagubă morală cu mult mai mare, expunând la discredit prestigiul şi demnitatea statului;

Că în ori-ce caz aceste motive nu pot avea altă influenţă de cât asupra determinărei gradului de culpabilitate în aplicarea pedepsei, nu pot însă avea de efect justificarea delictului comis;

Având în vedere că din cele ce preced rezultă că I. Pictorian, pentru a ameliora situaţiunea tezaurului care pretinde că era în suferinţă, în loc să pună în cunoştinţă pe şefii săi spre a se lua măsuri legale pentru procurarea resurselor necesare, el din contră, spre a'şi atribui meritul că a înlăturat dificultăţile momentului, a recurs singur la comiterea acestor falşuri spre a procura un neînsemnat folos statului;

Având în vedere că meritul şi reputaţiunea constituesc cel mai mare folos moral şi prin urmare chiar dacă s'ar cere ca element al delictului de falş şi folosul personal al agentului, în speciă există şi acest element, pe lângă folosul material procurat statului, căci legea nu face nici-o deosebire, între folosul material şi cel moral;

Având în vedere că, din momentul ce alteraţiunea adevĕrului, prejudiţiul şi intenţiunea vicleană sunt bine dovedite, faptele comise de inculpaţi constituesc delictul de falş în acte publice;

Că dar inculpatul Pictorian este culpabil că a falşificat cele trei procese-verbale constatând tragerile anume arătate mai sus şi pentru faptul că a îndemnat pe Pari-

www.dacoromanica.ro

nici un beneficiu, la nici o recompensă. Şi tocmai în această lipsă absolută de interes, moral sau material, de beneficiu personal—direct sau indirect,—stă buna credinţă a lui Pictorian, —stă lipsa de intenţie frauduloasă,—de „viclenie“ după cum se exprimă art. 124 c. p. Căci ori cât de altruist ar fi cineva, interesul personal, este acela ce'l călăuzeşte, mai ales când se expune la consecinţele dezastroase ale comiterei unui delict. Cu drept cuvânt Poittevin, spune de inculpat în materie de falş că: *„Son objectif est uniquement son intérêt personnel“* iar Nypels că: *„généralement ce sera un intérêt personnel qui détermine l'agent* (vol. I, pag. 563).

Dar această bună credinţă, această lipsă de viclenie, de intenţiune frauduloasă, de intenţiune de a vătama, de rea credinţă, rezultă din însuşi mobilul de care s'a călăuzit Pictorian în momentul comiterei delictului ce i se pune în sarcină. Bun sau rău, prudent, sau imprudent,—dupe noi şi rău si imprudent, o adevărată inspiraţiune nenorocită,—în mintea lui Pictorian, în felul său de a concepe împrejurările critice ne con testate de criză gravă ce a avut loc în anii 1900 şi 1901, acel mobil, nu putea fi fraudulos. Şi ori câtă diferenţă s'ar face în doctrină, între mobil şi intenţiune, ele se confundă aproape unul în altul în specia ce ne preocupă. E clar deci că intenţiunea frauduloasă, viclenia a lipsit lui I. Pictorian atunci când a dat ordin lui Parizianu şi Dumitrescu, de a comite falşul recunoscut de toţi trei. Cel mult, fapta lui Pictorian poate fi considerată ca un dol civil, ca un quasi-delict, terţii detentori prejudiciaţi prin fapta sa, putând avea acţiune în daune contra sa.

---

sianu şi Dumitrescu să facă cele l'alte două trageri falşe din Octomvrie şi Decemvrie 1901, Alexandru Parisianu pentru că a falşificat procesele-verbale care constată aceste două din urmă trageri,—iar Vasile Dumitrescu, pentru că cu bună ştinţă a ajutat pe cei doi dintâiu inculpaţi în faptele care au pregătit, înlesnit şi în acelea care au săvârşit falşurile mai sus arătate, ajutor dat prin fabricaţiunea ruletelor şi simularea tragerilor efectuate de dânsul. (Victor Râmniceanu).

www.dacoromanica.ro

II.

AFACEREA SOCOLESCU

Cuprinsul.

In fapt. Crima de incendiu: art. 357 codul penal. Caracterul psihologic şi social al acestor crime. Gravitatea lor excepţională din punct de vedere al ravagiilor ce pot produce şi din cauza greutăţei de a putea fi descoperite. Mobilul acestor crime: răzbunarea sau interesul bănesc. Inmulţirea relativă a crimelor de incendiu paralel cu înfiinţarea societăţilor de asigurare. Lipsa de represiune din cauza indulgenţei juraţilor. Primul incendiu de la 6 Octomvre 1902, suferit de I. Socolescu, la depozitul său de scânduri. Despăgubirea de 50,000 lei obţinută dela societatea «Dacia România». Al doilea incendiu izbucnit în noaptea de 14 Iunie 1903, la casele din Bulevardul Carol, 14, case ce erau asigurate la «Dacia România» cu 220,000 lei, iar mobilierul cu 170,000 lei. Atacurile violente aduse de Socolescu, înainte de incendiu, societăţilor de asigurare. Probele de culpabilitate contra lui Socolescu. Probe morale şi probe materiale. Apărarea. Invinuirea societaţilor de asigurare.

In notă. Statistica crimelor de incendiu, comise în ultimii zece ani în România. Numărul achitărilor şi al condamnărilor. Rezumat din ordonanţa d-lui jude Instructor, relativ la dezvoltarea probelor.

Codul penal, sub titlul: „Crime şi delicte cari pun în pericol viaţa mai multor persoane", prevede pedeapsa ce se dă incendiatorilor. In adevăr, nici una din crimele prevăzute în condica criminală nu întruneşte în ea mai multă gravitate, mai multă perversitate şi în acelaş timp mai multă laşitate ca crimele de incendiu. Pe lângă că ele pun în pericol averea şi viaţa unei mulţimi de oameni, dar ele pot uneori nimici şi distruge un oraş întreg, cu toate monumentele lui, cu toate instituţiunile lui, cu toate comorile lui de artă sau de ştiinţă. Iar incendiatorul, în dosul meschinului său interes bănesc, sau a sentimentului său de răzbunare, priveşte liniştit la opera sa de distrugere, aproape sigur de impunitate, din cauza marei greutăţi de a fi descoperit.

In adevăr, nu e crimă mai greu de descoperit ca crimele de incendiu. Şi e foarte natural aceasta. Odată incendiul izbucnit şi imobilul consumat de flacări, orice urmă de criminalitatea incendiatorului dispare. Din această cauză, cele mai multe din crimele de incendiu au rămas nedescoperite.

NOTE. I) Iată o statistică alcătuită de noi, cu privire la crimele de incendiu comise *în ultimii zece ani* în România, ai căror autori au fost descoperiţi, precum şi arătarea numărului achitărilor şi al condamnărilor. Se notează că crimele de incendiu sunt în realitate mai numeroase de cât numărul arătat aci. Noi vorbim numai de acele, ai căror autori fiind puşi în urmărire, Juraţii i-au achitat sau condamnat. *Argeş:* 22, din care 18 achitări şi 4 condamnări. *Bacău:* 35, din care 30 achitări şi 5 condamnări *Braila:* 24, din care 22 achitări şi 2 condamnări *Botoşani:* 14, din care 9 achitări şi 5 condamnări. *Buzeu:* 8, din care 7 achitări şi 1 condamnare. *Dâmboviţa:* 11, din care 10 achitări şi 1 condamnare. *Doljiu:* 44, din care 29 achitări şi 15 condamnări. *Dorohoi:* 26, din care 19 achitări şi 7 condamnări. *Fălciu:* 26, din care 18 achitări şi 8 condamnări. *Gorjiu:* 41, din care 25 achitări şi 16 condamnări *Ialomiţa;* 10, din care 7 achitări şi 3 condamnări. *Iaşi:* 31, din care 23 achitări şi 8 condamnări. *Mehedinţi:* 9, din care 6 achitari şi 3 condamnări. *Muscel:* 9, din care 4 achitări şi 5 condamnări. *Vaslui:* 21, din care 19 achitări şi 2 condamnări. *Olt:* 17, din care 9 achitări şi 8 condamnări. *Prahova:* 21, din care 15 achitări şi 6 condamnări. *Putna:* 18, din care 15 achitări şi 3 condamnări. *R.-Sărat:* 13, toate achitate.

www.dacoromanica.ro

Dacă mai înainte, mobilul acestor crime era mai mult răzbunarea, acum de când cu înfiinţarea societăţilor de asigurare în contra incendiului, mobilul acestor porniri criminale este mai mult câştigul bănesc. Se fac de unii înadins asigurări în contra incendiului, se exagerează înadins valoarea imobilelor sau a lucrurilor asigurate, graţie complezenţei neertate a unor agenţi ai societăţilor noastre de asigurare, pentru ca mai în urmă imobilul asigurat să dispară în flacări. Din fericire, aceste tentative criminale, nu sunt aşa de numeroase, cu toată impunitatea obicinuită a incendiatorilor, impunitate motivată din lipsa de probe. Rare ori numai, când fie din împrejurări excepţionale, fie din sosirea imediată a ajutoarelor, incendiul este înlăturat, justiţia poate constata tot eşafodagiul îndrăzneţ, toate urmele crimei făptuite.

Astfel s'a întâmplat şi cu incendiul izbucnit în noaptea de Sâmbătă 14 Iunie, la imobilul architectului I. Socolescu din Bulevardul Carol No. 14. Dacă incendiul şi-ar fi produs efectul său distrugător, cine ar fi putut bănui, cine ar fi putut să susţină că autorul acestei crime şi perverse şi laşe, este architectul Socolescu, persoană bine cunoscută şi destul de bine apreciată atât în lumea arhitecţilor, colegi ai săi, cât şi în societatea oamenilor de bine.

Dacă flacările ar fi distrus toate urmele criminalităţei faptului, inculpatul de azi, Socolescu, şi-ar fi incasat importanta sumă din poliţa de asigurare şi ar fi rămas omul cinstit şi apreciat de mai 'nainte, căci imobilul odată distrus, cenuşa rămasă nu mai putea vorbi. Dar, omul propune şi Dumnezeu dispune. Succesul obţinut în primul incendiu, avut loc anul trecut, la 6 August 1902, care i-a produs suma rotundă de 50,000 lei, preţ al asigurărei schelelor incendiate, 'l-a încurajat. Imprejurările în cari a avut loc acest incendiu, izbucnit abia o lună după asigurarea schelelor, împrejurări de timp, de loc şi de fapt, circumstanţa că el izbucneşte din cele patru unghiuri ale depozitului, că în mai puţin de

---

Romanaţi: 13, toate achitate. *Suceava:* 19, din care 16 achitări şi 3 condamnări. *Tecuci:* 15, din care 10 achitări şi 5 condamnări. *Telcorman:* 34, din care 22 achitări şi 12 condamnări. *Tutova:* 12, din care 5 achitări şi 7 condamnări. *Vaslui:* 15. din care 9 achitări şi 6 condamnări. *Vâlcea:* 21, din care 9 achitări şi 12 condamnări. *Vaslui:* 13, din care 10 achitări şi 3 condamnări. Ilfov: 46 achitări şi 2 condamnări.

II). Iată şi un rezumat din ordonanţa d-lui Jude Instructor Sabareanu, care cuprinde examenul detaliat al probelor: a). La 10 Iunie, adică cu 4 zile înainte ca prevenitul să plece la Sinaia, deşi această plecare era hotărâtă încă de mai înainte şi deşi prevenitul până atunci, timp de 10 zile se servise de luminări în casă, trimite totuşi pe servitorul său Zaharia, să cumpere nu mai puţin de un decalitru de petrol; întrebat de servitor pentru ce trebuia petrol, căci în curte era un bidon cu aproape jumătate litru, prevenitul îi răspunde, că acel care e în curte miroase. Răspunsul s'a părut bizar lui Zaharia, care ştia că stăpânul său este lipsit complect de simţul mirosului, totuşi neputând să nu asculte de ordinul stăpânului său, a cumpărat un bidon de 10 litri de petrol (Vezi declaraţia lui Iosef Danşa şi interogatoriile lui Zaharia Georgescu şi Ion Socolescu). Intrebat Socolescu la instrucţie, pentru ce a cumpărat petrol tocmai în săptămâna în care trebuia să plece la Sinaia, şi mai ales de ce a cumpărat, când era petrol în curte, şi când până atunci se servise cu lumânări, răspunde: că-i trebuise gaz pentru că lucra câte-o dată seara; întrebat însă puţin mai înainte, dacă primise vre-o vizită seara, a răspuns cu nu a primit absolut nici una, de oare ce de ordinar eşea seara; ori dacă nu primea vizite, fiindcă eşea seara, mai ales că şi mânca în oraş, cum era să mai aibă nevoie de gaz pentru a lucra? Este dar o nepotrivire între arătările prevenitului, nepotrivire care dovedeşte că gazul nu fusese cumpărat, după cum pretinde, pentru că-i trebuia să lucreze seara la lumina lămpii, ci pentru a-i da o altă destinaţiune, aceea de a servi la incendierea casei şi mobilierului.

b). In ziua când trebuia să plece la Sinaia, adică la 14 Iunie, prevenitul de şi era foarte ocupat în acea zi, după cum singur o spune, de şi avea aproape un decalitru de gaz acasă, avea apoi şi resturi de lumânări în sfeşnice, şi mai ales de şi ştia că pleacă în seara aceia chiar, la Sinaia, totuşi se duce la băcanul Amărăşteanu, cumpără două funturi de lumânări, marca «Amsterdam-extra», 5 la fund, pe care le aduce

www.dacoromanica.ro

jumătate oră, întreaga grămadă de schele este învăluită de flacări, toate acestea indicau de autor pe Socolescu. Dar, incendiul distrugând totul, deci, şi urmele crimei, cine putea bănui de autor al incendiului pe însuş proprietarul schelelor, pe Socolescu? Dată fiind reputaţia de care se bucura Socolescu în societate, orice om cinstit refuza de a pune temei pe o asemenea enormitate. Cum că focul a fost pus de o mână criminală, însuşi Socolescu o recunoaşte. Incendiul, în împrejurările în care a avut loc, nu putea fi datorit nici unui accident, nici unei neglijenţe. El a fost pus. De cine? De ce sentiment putea fi animat incendiatorul, contra lui Socolescu? Nici Socolescu nu lămureşte acest lucru, nici cercetările făcute anul trecut, n'au descoperit pe autor. Cauza însă e clară: incendiatorul nu se putea afla, de oarece incendiatorul era însuş Socolescu. In adevăr, valoarea enormă a asigurărei acestor schele (122,000 lei), faptul că incendiul izbucneşte o lună după această asigurare exagerată, că schelele erau împrejmuite cu uluci înalte de 3 metri, că cheia dela poarta depozitului se păstra în totdeauna de Socolescu; pe lângă acestea, faptul că în ziua ce precedase incendiul, Socolescu vizitase acest depozit, unde a stat timp de două ore, precum şi bănuelile precise ale vecinilor, toate acestea, unite cu o scrisoare adresată secretarului său Avramescu, prin care îi spune ca să recompenseze pe comisarul şi subcomisarul, cari au făcut actele de constatarea incendiului (vezi scrisoarea datată 8 Octombrie 1902) lămuresc şi explică că autorul incendiului nu putea fi decât însuş arhitectul Socolescu. Căci încă odată o repetăm: dovedit fiind că incendiul a fost pus de o mână criminală, după cum însuş Socolescu o recunoaşte, cine avea interesul să pună foc, care putea fi mobilul incendiatorului? Singurul mobil ar fi fost răzbunarea, care însă este cu desăvârşire exclus, întru cât nici însuş Socolescu nu poate să 'şi explice acest sentiment din partea cuiva, mai ales că până atunci nu avusese nici un conflict cu societăţile de asigurare.

---

singur acasă (punându-le într'un sertar al biuroului său de lucru), refuzând propunerea făcută de băiatul din prăvălie Gheorghe Cornea (vezi declaraţia acestuia) de a i le trimite acasă. Aceste singure fapte ale prevenitului de a fi cumpărat lumânări şi de a le fi adus singur acasă, nu ar fi însemnat nimic, dacă una din lumânările găsite la unul din focare, şi anume la cel din sofragerie, nu ar fi purtat tocmai marca «Amsterdam extra» şi dacă din sertarul biuroului prevenitului nu s'ar fi constatat lipsa a 6 lumânări cu această marcă din 10 câte cumpărase şi lipsa unei a 7 cu marca «extra rosa» ce rămăsese dintr'un fund cumpărat mai dinainte de la băcanul Ilie Teodoru; dacă nu s'ar fi constatat cu alte cuvinte lipsa tocmai a atâtea lumânări câte focare se găsise în clădirea a cărei incendiare o încercase.

Intrebat prevenitul să justifice pentru ce a cumpărat lumânările în ziua plecărei, prin urmare când nu mai avea nevoie de lumânări şi cum explică faptul că tocmai din lumânările cumpărate de el s'a întrebuinţat la diferite focare, negăsind nici-o justificare plausibilă, răspunde că nu a cumpărat lumânările în ziua plecărei, ci mai înainte, această afirmaţiune a lui este însă inexactă, căci atât martorul Gheorghe Cornea cât şi martorul C. Amărăşteanu, arată că lumânările s'au cumpărat la 14 Iunie şi mai ales acesta din urmă îşi şi dovedeşte afirmaţiunea prin aceia că lipsise 3 zile înainte din oraş, aşa că dacă lumânările ar fi fost cumpărate în acele zile, el nu ar fi ştiut. Alegaţiunea prevenitului nu poate fi exactă şi din alt punct de vedere, din acela că nu se vede de ce ar fi cumpărat cu 3 sau 4 zile înainte de plecare lumânările, şi încă două funturi, când avea după cum am spus deja un decalitru de petrol în casă şi când în ultima zi a plecării se constată că avea încă în sfeşnice resturile lumânărilor vechi, avea chiar o lumânare neîncepută. Cât despre faptul dispariţiunei lumânărilor din sertar, prevenitul pretinde că au trebuit să-i fost furate şi puse la focare fie de servitorul Zaharia Georgescu, fie de alţii străini care au voit să-i puie focul. Că nici servitorul, nici alt cineva străin nu a putut fura lumânările este evident, căci în primul rând nimeni nu a putut şti că Socolescu avea lumânări în sertarul lui, dat fiind după cum am spus deja că singur şi-a cumpărat acele lumânări şi tot singur şi le-a adus acasă; apoi când ar fi putut oare să-i fure lumânările, înainte de plecarea lui Socolescu la gară? De cineva străin! Nici într'un caz, căci după cum singur Socolescu a

www.dacoromanica.ro

Inceputul e greu, şi acest început, din nefericire, fusese favorabil lui Socolescu. Acest prim succes, departe de a înspăimânta pe inculpat de consecinţele dezastoase la care putea da naştere, din contra îl încurajă, îi perfecţionă armele de luptă. El îşi puse în minte, îşi făcù planul unei lovituri de maestru, unei hotărâri capitale. Şi ceea ce determină mai mult executarea acestui plan, a fost desigur starea materială absolut precară în care se afla, unită cu criza economică generală, care împuţinase, sau mai bine zis nimicise toate sursele de câştig în cariera sa de arhitect. In adevăr, în ultimii patru ani, atât în Bucureşti, cât şi în întreaga ţară, nu se mai face absolut de loc nici o construcţie mai importantă, aşa că arhitectul Socolescu se afla în plină criză a specialităţei sale.

Pe lângă acestea, exigenţele vieţei sociale, cari mai ales în ultimul timp deveniseră foarte costisitoare, necesitau o cheltuială de cel puţin 30,000 lei anual, după cum arată martorul Mandrea, cheltuială care devenea cu totul disproporţionată faţă de veniturile infim de mici, ce-i aduceau în ultimii ani munca şi capitalul său. Dacă la toate aceste constatări, mai adăogăm dobânzile ce forţat era să plătească creditorilor săi, dobânzi cari întrec suma de 21,000 lei anual, în plus rate întârziate la credit de 10,482 lei, atunci ne putem face o ideie destul de clară de starea sa materială nu numai precară, dar aproape dezastroasă.

Aceasta era starea morală şi materială a inculpatului Socolescu în momentul când el se hotărăşte de a comite crima de incendiu ce 'i se pune în sarcină. Intrat în jocul periculos al marilor exigenţe sociale, forţat de convenienţele fatale ale unei vieţi de lume, Socolescu, caracter energic, impetuos şi plin de ambiţie, nu putea da înapoi. Dar în ce consistau mijloacele sale de a putea merge înainte? Capital, valori, nu mai avéa; întreprinderi de construcţii aproape de loc; în schimb: datorii, a căror dobândă anuală, după cum am arătat mai sus, depăşia ţifra de

---

mărturisit poarta se ţinea încuiată toată ziua, prin urmare nimeni nu putea intra neobservat. De către sevitor înainte de plecarea stăpânului la gară? cum ar fi îndrăsnit să le fure, când îşi închipuia că stăpânul său ar fi putut să se uite în sertarul biuroului şi să observe dispariţia lumânărilor! După plecarea la gară? Ar fi fost şi mai greu, căci broasca de la uşe fiind Wertheim ar fi trebuit cel puţin o jumătate de ceas pentru ca să se deschidă, uşa de la camera ce servea de biurou; şi aceasta pentru ce? Ca să ia nişte lumânări? Se ştie că în asemenea împrejurări nu se pierde timpul pentru aşa lucruri de puţină importanţă, mai ales că acel care ar fi venit hotărât să pue foc ar fi avut grijea să'şi aducă tot ce-i trebuia, iar nu să conteze pe posibilitatea că va găsi la Socolescu lumânările necesare. E dar absolut inadmisibil că alt cineva afară de Socolescu a putut lua lumânările din biurou spre a le pune în diferitele focare.

c). Prevenitul e avizat telegrafic în ziua de 15 Iunie de către nepotul său, că i-a ars casa, chemându-l în acelaşi timp în Bucureşti; telegrama s'a remis prevenitului la 7.35 minute dimineaţa, trenul pentru Bucureşti pleca din Sinaia la 8.30 m, prin urmare avea în cazul acesta 55 m., spre a veni la gară; întâmplător însă în ziua aceea trenul a întârziat cu trei sferturi de oră, (vezi declaraţia comisarului oraşului Sinaia şi adresa) a avut prevenitul deci aproape 2 ore pentru a lua trenul de dimineaţă spre Bucureşti, a găsit cu toate acestea mijlocul să-l piardă şi explicaţia pentru ce l'a pierdut este foare firească, aştepta să i se comunice detaliat ce s'a întâmplat, pentru ca să fie preparat ce răspunsuri ar trebui să dea întrebărilor ce i s'ar face asupra incendiului.

d). La sosirea lui Socolescu în Bucureşti făcându-i-se perchiziţe la cufere şi geamantane s'au găsit în ele nu numai aproape toată lingeria şi hainele, dar s'au găsit şi toate actele de valoare ce avea în casă, astfel: o notificare purtând No. 6.704 a lui Socolescu către Societatea «Dacia-România»; un certificat al Primăriei Capitalei No. 80 an. 1902, o declaraţie autentificată la No. 7844 an. 1901, de Tribunalul Notariat, 3 procese-verbale de constatarea impozitelor şi o citaţie la Trib. s. III, o listă de tot mobilierul şi toată biblioteca, asigurate la Societatea «Dacia-România», un catalog de cărţile asigurate, compus din 13 file, o poliţă de asigurare a Societăţii de asigurare Dacia 53.038, un supliment No. 1), 8.973, o chitanţă sub No. 460.066, o factură de la Toma

www.dacoromanica.ro

21,000 lei. Situaţiunea sa, după cum vedem, era disperată, cu toată dorinţa sa de muncă, cu toată exploziunea energiei sale plină de ambiţie, de care a dat dovadă în atâtea rânduri. Temperament hotărât, combativ şi decis—probă violentele sale atacuri în cestiunile de specialitatea sa: afacerea reconstruirei mănăstirei de Argeş; cestia şcoalei de poduri şi şosele,..... etc.—îl făcea să nu se dea la o parte dela nici o acţiune, bună sau rea, numai pentru a'şi ajunge la scop, sau pentru a'şi salva o situaţiune.

Socolescu îşi avea imobilul şi mobilele sale asigurate la vechea societate de asigurare „Dacia-România".—Casele în care locuia, precum şi acele de alături, ambele din B-dul Carol No. 14 şi 16, erau asigurate pentru suma de 220,000 lei, iar mobilierul din casa locuită şi bibliotecă asigurate pentru suma de 170,000 lei.

Totuş, lucru curios. Deşi Socolescu avusese această mare încredere în societatea „Dacia-România", ca unul căreia 'i încredinţează, asigurându-şi la această societate partea cea mai importantă din averea sa, totuş, cu câte-va luni înainte de incendiarea caselor sale, începe o campanie de o violenţă extremă, trivială chiar, în contra societăţilor de asigurare, dar mai ales în contra societăţei „Dacia-România", la care îşi avea asigurate imobilele sale, şi care cu ocazia incendiului schelelor din 6 Octomvrie 1902, îi plătise prin transacţie, deci prin înţelegere benevolă, importanta sumă de 50,000 lei. Care putea fi scopul acestei campanii violente, care era înţelesul şi psichologia ei? Căci din două, una: ori nu mai avea încredere în această societate de asigurare şi atunci nu mai avea decât să nu 'şi mai asigure la ea imobilele sale, fiind destule alte societăţi în ţară şi în străinătate; ori în caz contrar, menţinând asigurarea, transigând chiar în despăgubiri cu dânsa, deci continuând de a cere serviciile ei, campania nu-şi putea avea nici o explicare serioasă şi corectă. Nu numai atât; inculpatul Socolescu merge şi mai departe cu încrederea ce arăta societăţei de asigurare „Dacia-România". Cu puţin timp

---

Constantinescu, o procură cu data 28 Martie 1902, un plic conţinând 30 acţiuni ale Societăţii de bazalt, un plic conţinând o poliţă de asigurare a Societăţii «Dacia» cu No. 39.489, un plic conţinând 22 lozuri ale loteriei din Hamburg, 2 recipise de la poştă, 2 scrisori, un plic, o listă de tragere şi un prospect, un plic cu două chitanţe, un compt şi o însemnare.—Un plic cu un contract de căsătorie, un act de naştere, un act de cununie, un contract de arendare şi testamentul său.—Ori, cine îşi ia cu el când pleacă pentru un timp aşa de scurt (2 săptămâni) toate actele de valoare ce are în casă? De sigur că nimeni, afară de prevenitul care le luase, căci ştia că în lipsa sa are să fie incendiul şi-i erea teamă ca nu cumva fiind lăsate acasă, să nu fie distruse sau rătăcite, o dovadă că numai grijea aceasta făcuse pe prevenit să-şi ia unele acte, precum lozurile loteriei Hamburg, acţiunile Societăţii de bazalt şi inventarul bibliotecei, e că în ce priveşte pe cele dintâi prevenitul susţine că le luase ca să controleze, dacă nu i-au eşit la sorţi; întrebat dacă tragerea erea să aibă loc în timpul celor 2 săptămâni pentru cât plecase la Sinaia, răspunde că poate erea să stea mai mult, deşi tot timpul spusese că plecase numai pentru 2 săptămâni. In ce priveşte acţiunile Societăţii de bazalt prevenitul spune că le luase, de oare ce fiind la Sinaia, spera să găsească un cumpărător la Bucureşti, căruia să i le trimită de la Sinaia; răspunsul e atât de pueril în cât nici nu merită a fi discutat; mai întâi acţiunile Societăţii de bazalt merg atât de rău în cât nu dau nici un divident, prin urmare ar fi fost imposibil să se găsească un cumpărător pentru ele, şi arhitectul Dobrescu, pe care-l întrebase cu 2 sau 3 luni înainte, dacă i-a găsit vre-un cumpărător pentru acele acţiuni, îi răspunsese că nu a găsit; în al doilea rând nu ar fi fost nevoie nici într'un caz să fie purtate pe la Sinaia, căci cumpărătorul, dacă s'ar fi găsit vre-unul, ar fi trebuit să se înţeleagă cu prevenitul asupra preţului şi prin urmare ar fi trebuit să vie la Bucureşti. In ce priveşte inventarul bibliotecei prevenitul spune că îl luase pentru a'l transcrie într'un registru. Un fapt de notat este şi următorul: că pe când prevenitul Socolescu depărtase din casă, luând cu sine toate actele de valoare, servitorul său Zaharia din contră le ţinea în casa în care dormea, fiind găsite sub saltea la perchiziţia făcută (vezi procesul-verbal de perchiziţie în Dosar), aceasta dovedeşte buna credinţă a acestuia, căci altfel ar fi dus

www.dacoromanica.ro

înainte de această campanie violentă, el face ofertă acestei societăţi, în scopul de a-şi asigura viaţa sa şi a soţiei sale, ofertă care n'a fost însă primită de societate. Nu e oare curioasă şi anormală această atitudine a inculpatului Socolescu faţă de societatea „Dacia-România"? Pe de o parte 'şi asigură la ea aproape întreaga sa avere, primeşte de la ea prin transacţie benevolă suma de 50,000 lei despăgubirea incendierei schelelor, face ofertă aceleeaşi societăţi, voind a-şi asigura tot ce avea mai scump pe lume: viaţa sa şi a soţiei sale; iar în urmă, tot acelaş Socolescu, prin ziarul său de ocazie „Ancheta" să arunce asupra aceleeaşi societăţi, toate violenţele de limbagiu, toate încriminările posibile şi imposibile, toate expresiunile mai mult sau mai puţin lipsite de urbanitate?

E o curiozitate psihologică, o anormalitate morală, căreia numai actul final, incendierea caselor sale din B-dul Carol No. 14, 'i dă explicaţiunea cea mai eloquentă şi mai dureroasă în acelaş timp. Ziarul „Ancheta" cu violenţele lui de limbagiu, nu era decât începutul, preliminariile scopului ce urmărea. Necontestat că societăţile de asigurare nu puteau privi cu ochi buni această campanie furibundă, cu atât mai neînţeleasă pentru ele, cu cât singură „Dacia-România", cu care Socolescu avusese afaceri, îi achitase în mod destul de echitabil dreptul său de despăgubire. Raţionamentul inculpatului Socolescu nu putea fi decât următorul, cunoscută fiind atitudinea sa curioasă şi neexplicabilă faţă de aceste societăţi: dat fiind dorinţa societăţilor de asigurare de a înceta cu violenta sa campanie, el punându-şi în executare planul ce avea de a da foc clădirei şi mobilelor sale asigurate la „Dacia-România" cu peste 350,000 lei, această societate va căuta să-l despăgubească în modul cel mai avantagios şi integral, pe de o parte pentru a-i proba injustiţia campaniei sale, iar pe de altă parte pentru a-i potoli sau înlătura campania ce ducea contra ei.—Căci, în adevăr, o altă explicaţiune nu putea avea campania stranie pe care o ducea inculpatul Socolescu în contra socie-

şi el puţinele acte ce avea şi pe care le considera de o valoare destul de mare, fie la femeea sa acasă, fie aiurea.

e). Prevenitul a avut grije înainte de a pleca să pue la cele 3 ferestre ale camerelor de la etaj, ce dau în bulevard, şi în care s'a găsit câte un focar, pânză colorată dublă, pentru a împiedeca, zice dânsul, lumina să pătrundă în casă, fie chiar aşa; în cazul acesta o singură foaie de pânză ar fi fost suficientă, nu era necesitate de două; de sigur însă că prevenitul nu se îngrijea atât de mult de pătrunderea luminei din afară în camere, ci se temea mai mult să nu se vadă prea de vreme flacările de la focare dinăuntru, în afară, de către trecătorii din stradă şi dovadă că acesta e adevărul e că prevenitul nu a pus pânză numai la ferestrele de la camerele de sus, dar a pus şi la geamul de la antreul de jos (unde am văzut că se găsise un focar şi unde Socolescu grămădise mobilele sub scară); ori, aci nu mai avea de unde să pătrundă lumina, căci sub boltă nu vine nici-o dată soarele şi în antreul de jos este atât de puţină lumină, în cât aproape în tot deauna e nevoe de lumânare pentru a putea vedea bine ce este. Prevenitul pretinde că la uşa de la antreu pusese pânză, ca să nu se vadă de trecători mobilele ce erau înăuntru, care erau cam uzate; mai întâi casa era exclusiv locuită de Socolescu şi poarta tot timpul încuiată, prin urmare nu ar fi avut cine să intre şi să-i vadă mobilele uzate, apoi în antreu e cu mult mai întuneric de cât afară şi mobilele erau grămădite sub scară, prin urmare chiar dacă ar fi intrat cineva pe poartă şi s'ar fi uitat în antreu pe geam, nu ar fi văzut nimic; şi în sfârşit în acel antreu se grămădise mobilelele pe care prevenitul le avusese şi mai înainte în antreu, când primea lume; era apoi mobila pe care o avusese în biuroul său, unde de asemenea primise lume, fără să se fi îngrijit până atunci, că mobila nu era destul de luxoasă, sau chiar uzată.

f). Inaintea plecărei soţiei sale în străinătate adică cu o lună înainte de incendiu, prevenitul strânsese în mijlocul camerilor toată mobila, ce o avusese în acele camere şi în altele; e un fapt cu totul neobicinuit şi care denotă că încă de atunci, dacă nu chiar mai dinainte, prevenitul luase rezoluţiunea de a'şi da foc casei; faptul apoi că toată mobila din antreul de jos, precum şi cea din biuroul de jos a fost grămădită sub scară (unde s'a găsit un focar) de însuşi prevenitul (vezi interogatorul lui) e încă

www.dacoromanica.ro

tăţilor şi în special în contra societăţei „Dacia-România" în care avusese confienţa de a-şi asigura aproape întreaga sa avere.

Şi în adevăr, instrucţia a stabilit, cu un adevărat lux de probe, cu o adevărată supra-abondenţă de dovezi, că inculpatul I. Socolescu, singur şi ne ajutat de nimeni, a pus foc clădirei şi mobilelor sale din Bulevardul Carol No. 14, asigurate la societatea „Dacia-România" cu suma totală de peste 350,000 lei.

In noaptea de 14 spre 15 Iunie, pe la orele 12, izbucneşte focul la clădirea inculpatului I. Socolescu, din B-dul Carol 14. Fiind observat din timp, de către trecători, se dă alarma şi sosind pompierii, focul este stins. Numai graţie acestei împrejurări, focul neputând distruge urmele crimei, s'a putut dovedi numeroasele focare aşezate în diferite părţi ale clădirei de incendiator. Altfel, şi acest incendiu ca şi multe altele, ar fi rămas cu siguranţă nedescoperit, de oare-ce focul distrugând toate urmele crimei, probele în contra celui vinovat ar fi lipsit cu desăvârşire.

Ancheta făcută imediat la faţa locului de d-nul Procuror Ionescu—Dolj, a descoperit în camerele şi podurile caselor inculpatului I. Socolescu, nu mai puţin de şapte focare de incendiu, pregătite în modul cel mai îndrăzneţ. Fiecare focar conţinea: o cutie de lemn pătrată, plină cu cârpe sau bumbac îmbibate cu gaz, iar de-asupra cutiei aşezate patru sau sau cinci bucăţi de lemne uscate. De-asupra fiecărui din aceste focare de incendiu, aşezate în formă de piramidă, cea mai mare parte a mobilierului din casă, dispus astfel ca flacările focului să-l cuprindă repede şi în întregime. In fiecare focar s'a găsit, acolo unde incendiul nu a distrus, câte un capăt de lumânare, dela care se comunicase incendiul. Aceste şapte focare erau dispuse astfel: unul jos, sub marea scară de intrare; al doilea în salon; al treilea în biuroul de sus; al patrulea în sala de mâncare; al cincilea în camera ce servea de garderob; al şaselea în podul cel mare şi al şaptelea focar în podul cel mic. In primul moment, bănuelile de culpabilitate căzând asupra servitorului Zaharia

---

o dovadă că prevenitul şi-a pus singur focul, căci altfel nu se explică de ce grămădeala aceia de mobile sub scară, dacă nu pentru ca să se aprindă scara, care pe de o parte trebuia să comunice focul cu repeziciune la etajul de sus, iar pe de alta să împiedece orice comunicaţie cu etajul.

g). In dimineaţa de 14 Iunie, adică în dimineaţa zilei în care a avut loc incendiul, prevenitul contrar obiceiului, s'a sculat la ora 5 dimineaţa, aproape desbrăcat s'a urcat în apartamentul, ce în urmă a fost incendiat, a stat acolo cam trei sferturi de oră sau o oră, timpul cât i-a trebuit probabil ca să facă ultimele aranjamente pentru foc, prepararea focarelor, aruncarea unor mobile unele peste altele şi apoi s'a scoborât în biuroul de jos, unde îşi făcuse şi camera de dormit; acest fapt este tăgăduit de prevenit, este însă dovedit cu declaraţiunea făcută de servitor la interogatorul ce 'i s'a luat în ziua de 15 Iunie.

h). S'a constatat încă, că înainte de a pleca la gară, prevenitul s'a dus în apartamentul incendiat în urmă,—şi acest fapt e tăgăduit de el, — e însă dovedit cu arătarea martorului Remhold Duhez, zugrav (care lucra într'una din camerele dela etaj), prin urmare e cert că s'a dus prevenitul în apartament după amiazi, aceasta între orele 3 şi jum.—4, după cum afirmă martorul şi motivul care l'a determinat să se ducă a fost de sigur ca să aprindă lumânările, ce 8 ore în urmă, trebuiau să provoace incendiul (vezi procesul-verbal de constatarea duratei arderei unei lumânări).

i). Din interogatorul luat prevenitului Zaharia Georgescu, din depunerea martorei Anica Gheorghiade, şi din chiar interogatorul prevenitului Ion Socolescu, se constată că cheia dela pod se ţinea în totdeauna de către prevenitul Socolescu; ori, în noaptea incendiului uşa dela pod a fost găsită deschisă, cu cheia în broască, şi în pod două focare; cine a putut să deschidă uşa cu cheia, care se ţinea de prevenit şi să puie foc la pod, dacă nu însuşi prevenitul, care mărturiseşte că până în ultimul timp a avut cheia în sertarul lui; alegaţiunea prevenitului că cheia a putut să-i fie furată de cineva în cursul zilei de 14 Iunie este cu totul neverosimilă, căci nimeni, în afară poate de servitorul său, pe care însă nu-l acuză (vezi procesul-verbal de confruntare cu data de 8 Iulie) nu putea şti unde 'şi avea prevenitul cheia şi servitorul nu ar fi

www.dacoromanica.ro

Georgescu, el este arestat. N'a trebuit însă mult timp instrucţiei, pentru a stabili în mod clar şi neîndoios, că autorul acestui îndrăzneţ incendiu nu este altul decât inculpatul Socolescu.

Am spus mai sus că probele în contra sa abundă şi sunt de natură a stabili în mod complect şi luminos deplina sa culpabilitate. Nu vom insista asupra interesului şi mobilului, care au determinat pe Socolescu de a comite această crimă şi îndrăzneaţă şi perversă şi laşă.

Am arătat la începutul rechizitorului nostru starea complectă de deconfitură în care se afla, dobânzile enorme ce trebuia să plătească anual la capitalul împrumutat, lipsa de venituri sau alte surse suficiente, lipsa de întreprinderi şi viaţa largă ce ducea, viaţă ce necesita cheltueli din cele mai mari. Am arătat că numai dobânzile anuale ale banilor ce datora se ridicau la suma de peste 21,000 lei. Astfel la Credit, dobânzi exigibile 12,278 lei, plus 10,482 lei rate întârziate; 5000 lei, dobânzi datorate d-lui Robescu la capitalul de 50,000 lei împrumutat; alte 2000 lei, dobândă la capitalul de 20,000 lei, împrumutat dela fostul său cumnat Mihăilescu; 1923 lei de plătit creditului rata imobilului din str. Clopotari, plus cheltuelile personale, care după declaraţiunea d-lui architect Mandrea, ascultat ca martor, se ridicau anual la cel puţin 30,000 lei. In schimb, veniturile sale, în lipsă de întreprinderi mai importante, abia atingeau, după socotelile făcute de instrucţie, ţifra de 15,000 lei, sumă ce nu-i era suficientă nici cel puţin pentru plata dobânzilor exigibile, necum şi pentru a putea duce viaţa largă ce obicinuia a duce, şi care necesita, după cum am văzut, o cheltuială minimală de 30,000 lei pe an. In total deci, inculpatului Socolescu 'i trebuia un venit de cel puţin 50 mii lei anual, pentru a putea face faţă situaţiunei sale critice. Deci, în această situaţiune financiară desperată, în care se afla inculpatul Socolescu în ultimul timp, rezidă mobilul crimei. Acest mobil, acest interes, mai trebue căutat şi în beneficiul ce inculpatul realiza din făptuirea a-

---

îndrăznit să i-o fure, căci putea bănui că stăpânul său ar putea să o caute înainte de plecare spre a vedea dacă totul e în regulă în pod.

j). Toate uşile, atât dela salon, sufragerie şi biuroul de sus, uşi cari dau în antreu, precum şi uşile cari despart una de alta aceste 3 camere, s'au găsit încuiate; de asemenea s'a găsit încuiată şi uşa dela odaia garderoabelor în care era unul din focare; cine a putut oare să le încuie, dacă nu prevenitul Socolescu, după ce a pus foc, un altul străin nu numai că nu ar fi avut timp pentru a le încuia şi descuia, dar nici nu ar fi mai avut motiv să le încuie după ce pusese focul.

Am spus că în casă au fost mai multe focare; am mai spus că la fiecare din focare s'au găsit lemne, cârpe sau vată îmbibată cu petrol şi câte o lumânare, care a fost aprinsă între orele 3 şi jum., sosirea lui Socolescu acasă şi plecarea servitorului cu bagajele şi 4 şi jum. plecarea prevenitului Socolescu la gară, timp în care acesta fiind singur a putut să aprinză lumânările cari au cauzat incendiul; am spus de asemenea că uşile toate dela camerele în cari s'au găsit focarele erau încuiate; acest sistem al prevenitului Socolescu de a pune foc nu este inventiunea lui; el a fost practicat în Franţa aproape de Joué les Tours de către Bossredon, proprietarul castelului Coudraye, care ca şi prevenitul Socolescu a grămădit bucăţi de lemne îmbibate cu petrol în jurul unor lumânări, le-a aprins, a încuiat uşile dela camere, a plecat la ora 2 dela Castel, spre a se duce la Paris la nunta fiului său şi la ora 8 incendiul era declarat. (vezi Le Temps din 23 Decemvrie 1902); am zis că sistemul nu 'l credem a fi inventat de Socolescu; e posibil însă ca el să 'l fi întrebuinţat înainte de Bossredon, adică la 6 Octomvrie 1902 la schelele sale de pe şoseaua Mihai-Bravu; acolo însă focul a fost atât de puternic, încât a consumat totul şi astfel nu s'a putut constata prin ce mijloace a fost pus.

Am văzut toate faptele şi împrejurările din cari se constată că autorul incendiului este prevenitul Socolescu; rămâne acum să vedem dacă el avea interes să comită crima ce i se impută.

Prevenitul pretinde că are o avere de peste un milion şi deci nu avea nici un interes să puie foc casei şi mobilierului, care erau în total asigurate pentru suma de 331,500 lei. Fără a discuta valoarea fiecărei din părţile cari constituesc averea pre-

www.dacoromanica.ro

cestei crime,—casele şi mobilele sale fiind asigurate la „Dacia-România“ cu un total de peste 350,000 lei,—sumă, care în starea de deconfitură în care se găsea, era o adevărată salvare pentru inculpat.

Dar, să enumărăm probele materiale de culpabilitate, descoperite de instrucţiune în stabilirea autorului acestei crime.

Inculpatul Socolescu, pleacă în ziua de 14 Iunie la Sinaia cu trenul de 5 şi 5' după amiazi, închizând toate camerile şi luând cheile cu sine. In aceeaş zi, noaptea, pe la ora 12, izbucneşte incendiul. Cine ar fi putut, în acest scurt interval de timp, să clădească tot eşafodagiul celor şapte focare, complect asortate cu materii inflamabile? Unei persoane străine îi trebuiau chei potrivite, 'i trebuia complicitatea servitorului, 'i trebuia cunoştinţa amănunţită a imobilului, 'i trebuia timp. Şi ce interes atât de enorm putea să aibă o persoană străină, pentru a se preta la o crimă aşa de monstruoasă, atât de îndrăzneaţă şi care, dat fiind complicitatea absolut necesară a servitorului, putea fi când-va descoperită? E admisibil aceasta? Raţionamentul şi logica cea mai elementară refuză în mod hotărât o asemenea prezumţiune.

Dar în afară de această împrejurare, mai sunt o serie întreagă de alte probe şi împrejurări cari documentează că autorul incendiului nu poate fi decât inculpatul Socolescu. Astfel: de ce Socolescu, plecând la Sinaia numai pentru 10 zile, astupă în mod hermetic ferestrele din faţă şi acele dela uşa scărei principale de jos, cu pânză colorată, dublă şi groasă? De ce inculpatul cumpără înainte de plecare, deşi nu avea nevoie, un decalitru de gaz? De ce, cu toate că avea lumânări, cumpără în ajunul plecărei sale alte două funturi, din cari s'a dovedit de instrucţie că lipseau şapte, număr egal cu al celor şapte focare, în care, după cum am văzut, se aflau aşezate câte o lumânare? De ce, aceste două funturi de lumânări, le cumpără Socolescu personal şi nu însărcinează pe servitor să le cumpere? Cum se face că aceste lumânări găsite în

---

venitului, să vedem care sunt procentele ce are de plătit la datoriile sale şi care sunt veniturile produse de averea de peste un milion, ce alegă că ar fi posedând.

Are de plătit procente creditului pentru casele sale din Bulvardul Carol, strada Polonă şi Mihai-Bravul 12,278 lei, bani 86 pe fiecare an (vezi adresa Creditului), lui Al. Robescu 5000 lei procente la suma de 50,000 lei împrumutată cu ipotecă asupra casei din Bulevardul Carol 14 şi 14 bis; are de plătit Creditului 1923 lei, 80 bani, procente pentru imobilul din str. Clopotarii Noi No. 8, fost al soţiei sale de-a doua, născută Mihăilescu; are de plătit cumnatului său I. Mihăilescu suma de 2000 lei dobândă anuală la capitalul de 20,000 lei ce-i datorează, prin urmare la datoriile cunoscute, prevenitul are de plată procente anuale în sumă de lei 21,201 din care are de plătit rate întârziate numai la credit 10.482 lei.

Dacă la suma de 21,201 lei, ce am arătat că prevenitul are de plătit ca procente pe fiecare an, adăogăm şi cheltuelile lui personale, care după depunerea unuia din martori, arhitectul Mandrea, erau cam de 30.000 lei, ajungem la suma de peste 50,000 lei, pe care prevenitul ar fi trebuit să o câştige pe fiecare an, pentru ca să poată justifica că nu avea interes ca să-şi puie singur foc.—Ori, din instrucţie şi propria declaraţie a prevenitului, se constată că nu are alte venituri de cât 5,000 dela imobilele din Bulevardul Carol şi strada Polonă, ca 4000—5000 dela o biserică din Piteşti ale cărei lucrări le dirijează, având 3 şi jum. % asupra valoarei totale a lucrărilor de 115,000 lei; 4000—5000 la cariera de nisip şi pietrişi dela şoseaua Mihai-Bravu. (Vezi declaraţia lui Th. Th. Socolescu şi G. Denchiu) în total maximum 15,000 lei, sumă care nu e suficientă nici să acopere procentele la datoriile prevenitului, necum să poată acoperi şi cheltuelile personale exagerate, necesitate de viaţa luxoasă ce ducea. Că veniturile prevenitului nu erau suficiente să acopere cheltuelile mai rezultă şi din împrejurarea că are de plătit rate întârziate la credit în sumă de peste 10,000 lei, după cum am arătat deja. Prevenitul ar putea obiecta că în tot cazul nu ar fi profitat nimic din incendiu, de oarece despăgubirile date pentru imobil de societatea de asigurare ar fi fost luate de creditorii ipotecari, iar pentru mobilier societatea nu i-ar fi dat atât cât valora, poate i-ar fi dat o sumă atât de neînsemnată încât nu ar fi fost suficientă nici să-şi poată face o nouă instalaţie. In ce priveşte despăgubirile pentru distrugerea imo-

www.dacoromanica.ro

focarele de incendiu poartă aceeaş marcă ca şi acele cumpărate de Socolescu? Cum se face că atât cârpele, cât şi lemnele şi gazul, găsite la focarele de incendiu erau din acele ce aparţineau lui Socolescu? De ce inculpatul înainte de plecare a îngrămădit toată mobila din casă în mijlocul camerelor şi mai ales sub scara principală de jos? De ce, în dimineaţa zilei de 14 Iunie, ajunul incendiului, inculpatul Socolescu se scoală ca de neobicei la ora 5 dimineaţa şi ducându-se în apartamentele de sus, unde s'au găsit focarele, stă în ele aproape o oră? De asemenea, înainte de a pleca la gară, de ce inculpatul a intrat în aceste apartamente, care dela plecarea soţiei sale în străinătate, nu mai erau locuite de nimeni? De sigur, spre a aprinde lumânările, cari trebuiau să provoace incendiul după 8 ore, timp necesar unei lumânări de a se consuma în întregime şi a aprinde materiile inflamabile aranjate la baza sa. De ce podul, care de obicei era închis şi cheia se păstra de Socolescu, s'a găsit deschis, cu cheia în broască, în noaptea incendiului? De ce Socolescu plecând la Sinaia numai pentru 10 zile, a găsit de cuviinţă de a lua cu sine, în cufărul său aproape toate actele de valoare ce avea în casă şi cari nu era nevoie de a le lua cu el la Sinaia şi anume: toate poliţele de asigurarea caselor şi mobilierului la societatea „Dacia-România"; o listă de tot mobilierul şi un catalog de toată biblioteca, ce erau asigurate la „Dacia-România"; o notificare No. 6704 ce făcuse societăţii „Dacia-România"; contractul de căsătorie; actul de naştere; actul de cununie; un testament al său; un certificat al primăriei cu No. 80 din anul 1902; o declaraţie autentică făcută la tribunalul de notariat cu No. 7844 din anul 1901; trei procese-verbale de constatarea impozitelor; o chitanţă; o factură; o procură datata 28 Martie 1902; 30 acţiuni ale societăţei de bazalt; 22 lozuri ale lotăriei din Hamburg; un contract de arendare, etc.

De ce a luat cu sine, toate aceste acte de o evidentă importanţă

---

bilelor, ele de sigur nu ar fi fost luate de creditorii ipotecari, întru cât Socolescu ar fi căutat să le refacă imediat şi să le refacă în condiţiuni foarte avantagioase, dat fiind că lucrările şi le-ar fi făcut el însuşi ca arhitect, şi deci ar fi putut avea o diferinţă, şi poate destul de însemnată, între suma acordată drept despăgubiri şi cheltuelile necesitate de reconstruire, diferenţă de care ar fi profitat prevenitul. In ce priveşte obiecţiunea ce ar putea face prevenitul că societatea de asigurare nu i-ar fi acordat integral suma pentru care asigurase mobilierul, această obiecţiune ar fi fost foarte puternică, mai ales că din rapoartele experţilor se constată că valoarea lui era mult inferioară estimaţiunei făcută de prevenit. (Vezi rapoartele de expertiză ale lui Gh. Becheanu, Sfetea, Guichard), dacă prevenitul nu ar fi sperat graţie campaniei întreprinse cu mult înainte de incendiu prin jurnalul său «Ancheta» în contra societăţilor de asigurare, şi în special în contra societăţii de asigurare «Dacia» la care era asigurat, că are să fie lichidat în mod avantagios pentru el, pentru ca astfel societatea să-l facă să înceteze campania ce ducea contra ei. Starea materială precară a prevenitului mai rezultă şi dintr'o scrisoare cu data 10 Iunie 1903, găsită în biuroul prevenitului, scrisoare trimisă lui de fratele său din Ploeşti, Nae Socolescu şi în care îi spune: «Alătur poliţa schimbată şi cea plasată are scadenţa 10 Septemvrie 1903. Până la finele lunei stărui să fac în un fel vre-un aranjament financiar, că cele actuale s'a cam învechit... In fine o să caut să-i schimb forma şi lungimea» (Vezi scrisoarea în dosar). Cu toate dovezile de culpabilitate ce s'au găsit în contra prevenitului, acesta tăgăduieşte şi a tăgădnit în totdeauna că ar fi autorul incendiului, pretinzând că autorul a fi societatea de asigurare «Dacia», care a voit să se răzbune pe el din cauza campaniei ce întreprinsese în contra ei; şi, pentru a dovedi afirmaţiunea lui ne-a prezintat în timpul când 'i se lua primul interogator (15 Iunie) o cartă poştală (închisă) anonimă, nepurtând nici o semnătură şi având următorul conţinut: «Domnule, fereşte-te că ţi-a pus gând rău Societăţile de asigurare, vrea să vă suprime cu ori-ce preţ, ca să scape de d-v, luaţi seama». Dela început s'a părut bizar faptul, că societatea de asigurare, care plănuise să comită crima, să fi fost atât de puţin prevăzătoare, încât să puie în confidenţă persoane de o discreţiune dubioasă, şi astfel prevenitul, în contra căruia crima era plănuită, să fie pus în cunoştinţă. Această împrejurare ne-a făcut să bănuim că

www.dacoromanica.ro

şi care puteau fi mai bine conservate acasă, decât în cufărul de voiaj? Cum se face că, atunci când flacările cuprinsese toate camerele etajului de sus, unde se aflau focarele de incendiu, sosind ajutoarele şi pompierii, s'au găsit încuiate cu cheile uşile tuturor celor trei camere, precum şi uşile ce dedeau dintr'o cameră în alta?

Cine a putut să le închidă şi cu ce chei, şi cine a fi putut avea timpul, şi ce interes ar mai fi avut o altă persoană străină de a le închide odată ce a pus foc?

Din toate aceste întrebări, la care instrucţia făcută în cauză, răspunde cu o profuziune de dovezi, culpabilitatea acuzatului I. Socolescu, reiese şi se stabileşte în mod evident şi complect.

Şi cum se apără inculpatul?

În faţa unor dovezi atât de caracteristice şi atât de sdrobitoare, apărarea e greu de făcut, chiar pentru un om cult şi inteligent ca Socolescu.

Inculpatul Socolescu dă vina pe societăţile de asigurare, care aveau o ură de moarte în contra sa din cauza campaniei violente ce Socolescu ducea în contra lor, prin ziarul său „Ancheta".

Apărarea ni se pare lipsită de seriozitate. Mai întâi, inculpatul Socolescu şi face iluzii când îşi închipue că două numere, unice, apărute din ziarul său ocazional „Ancheta" a putut face atâta rău, unor societăţi de asigurare vechi, cu reputaţie bine stabilită şi deprinse cu asemenea campanii interesate, ca ele să se hotărască, să extermine pe inculpat, ca ele să se preteze la comiterea unei crime. Şi cum? Să conrupă pe servitor, să-şi angajeze un făptuitor capabil de a se preta la comiterea unei astfel de crime! E admisibil aceasta, e logic, e serios?

Şi, pentru ca inculpatul Socolescu să ne dovedească mai mult că societăţile de asigurare sunt vinovate de incendierea caselor sale, în chiar ziua sosirei sale dela Sinaia, a doua zi după incendiu, când a fost a-

---

prevenitul nu ar fi străin de autorul acelei scrisori şi pentru a ne edifica am dispus facerea unei expertize grafice. D-nul expert Ştefan Minovici, însărcinat cu facerea expertizei, prin raportul său, confirmă în totul bănuielile noastre, arătând în mod foarte categoric că autorul scrisoarei nu e altul decât însuşi prevenitul Socolescu. Mobilul care a determinat pe prevenit să-şi facă această scrisoare, este foarte uşor de găsit: voia să înlăture bănuielile ce ar fi putut plana asupra lui după incendiu; din nenorocire n'a reuşit şi nu numai atât, dar a procurat singur o dovadă în contră-i şi încă o dovadă sdrobitoare. Faptul că Socolescu, om cult, inteligent, cu o situaţie în societate din cele mai frumoase, a putut să-şi facă sie-şi o scrisoare anonimă, nu trebuie să surprindă pe nimeni, dat fiind pe de-o parte mobilul care-l călăuzea, dată fiind pe de altă parte împrejurarea că prevenitului nu-i repugna de loc facerea de scrisori anonime în ori ce ocazie. Intr'adevăr, la 18 Februarie 1902 se primeşte la administraţia financiară a judeţului Ilfov o carte poştală închisă, semnată «un contribuabil», carte poştală prin care se denunţa că în clădirile din strada Carol No. 60 şi 62 (proprietăţile soacrei prevenitului, d-na Eftimiu) sunt doi locatari, cari au contract dublu spre a frustra statul. Scrisoarea deşi nesemnată de prevenit, a fost recunoscută de el, şi nu ar fi putut-o tăgădui. de oare-ce atunci nu avusese, ca acum, prudenţa să-şi prefacă scrierea. O lună mai târziu, în Martie 1902, era la clubul Tinerimea votarea admiterii ca membru al clubului a bancherului Gh. M. Eftimiu, rudă cu prevenitul prin alianţă; pentru a împiedeca această admitere prevenitul recurge iarăşi la sistemul anonimelor: tipăreşte un pamflet din care trimite câte un exemplar fie-căruia din membrii; unul din acele exemplare a căzut în mâna d-lui Eftimiu, care bănuind că autorul lui ar fi prevenitul, ni l'a pus la dispoziţie. Interogat prevenitul despre acest pamflet şi despre autorul scrierei adresei după plic, a declarat că a citit conţinutul, că cele cuprinse acolo sunt adevărate, dar că nu crede că adresa să fie scrisă de dânsul, deşi scrierea aduce cu a sa.

Expertul Bran, însărcinat cu verificarea scrierei adresei după plic, conchide că acea adresă e scrisă de prevenit. Alegaţiunea prevenitului, că incendiul ar fi fost pus la cale de societatea de asigurare, este cu totul neverosimilă, căci cum ar fi oare posibil ca un director de societate să se hazardeze să comită sau să pună la cale comiterea unei crime, când în primul rând interesele sale erau foarte puţin, dacă nu chiar

www.dacoromanica.ro

restat, scoate din buzunar o carte poştală scrisă cu creionul prin care un necunoscut îl înştiinţa, că societăţile de asigurare 'i-au jurat peirea! Instrucţia însă a stabilit, că chiar însăşi această carte poştală, era o manoperă a lui Socolescu, pentru a-şi susţine puerila sa apărare. Expertiza caligrafică făcută de d-nul expert dr. chimist Stefan Minovici, stabileşte şi documentează, că această carte poştală era scrisă de însă-şi mâna lui Socolescu, cu toată încercarea şi sforţarea pusă de a-şi schimba felul scrisului. Deci, încă o dovadă, destul de concludentă în cauză, de vinovăţia inculpatului.

In ceea ce priveşte pe servitorul Zaharia Georgescu, instrucţia a stabilit din contră complecta sa nevinovăţie, ca unul ce nu a putut fi nici autor, nici complice în comiterea crimei de incendiu, făptuită de Socolescu. In adevăr, în cazul când servitorul Zaharia Georgescu ar fi fost pus de o persoană străină de a da foc, el ar fi acuzat în interesul propriei sale apărări, pe stăpânul său; ori, Zaharia nu aduce nici-o vină precisă inculpatului Socolescu. Pe lângă aceasta probele adunate de instrucţie, exclud cu desăvârşire culpabilitatea unei persoane străine, din cauza imposibilităţei de fapt, de timp şi de loc. Dar nu numai că servitorul Zaharia nu a putut fi instrumentul unei persoane străine; el nu a putut fi nici instrumentul, complicele, a însu-şi stâpânului său. In adevăr, dacă Zaharia ar fi fost pus în cunoştinţă de Socolescu asupra crimei ce acesta pregătea, atunci Socolescu nu ar fi avut nevoie să se servească de lumânări, putând însărcina pe servitor de a da foc la un moment dat, târziu noaptea, mobilelor şi clădirei. Pe lângă aceasta Socolescu, în cazul complicităţei servitorului Zaharia, n'ar fi avut nevoie să dea foc chiar în ziua plecărei sale; în propriul său interes şi pentru a nu fi bănuit, s'ar fi înţeles cu servitorul ca focul să fie pus a doua zi, a treia zi, sau a patra zi. Toate aceste împrejurări, esclud cu desăvârşire posibilitatea complicităţei servitorului Zaharia Georgescu la crima de incendiu comisă de stăpânul său.

---

de loc jicnite de către prevenitul Socolescu; cum ar fi putut, mai ales directorul societăţii de asigurare, să se puie la discreţia unuia, doi, sau poate chiar mai mulţi amploiaţi ai lui, pe cari i-ar fi însărcinat cu punerea focului, să riste să fie şantajat în toată viaţa şi poate chiar denunţat într'o zi? cum ar fi îndrăznit, mai ales directorul sau prepuşii săi să se pună la discreţia servitorului lui Socolescu, fără al cărui concurs nu s'ar fi putut comite crima de incendiare şi de a cărui discreţie ar fi fost absolut imposibil cui-va să garanteze. In afară de aceasta, cum a putut cine-va străin să se întroducă în casa prevenitului Socolescu, când toate camerile şi mai ales cele în cari s'au găsit focarele, erau încuiate şi cheile la prevenit; şi tot încuiate au fost găsite şi de pompieri. Cum s'ar explica după aceia faptul că toate focarele au fost făcute exclusiv cu obiecte luate din casa lui Socolescu: lemne din pivniţă, gaz din şopron, cârpele de praf şi bucătărie din dulap, lumânările din biurou? Cum a putut cine-va străin să ştie că va găsi toate acestea la îndemână şi mai ales cum ar fi ştiut că o să găsească lumânările pe cari Socolescu le cumpărase în ziua chiar a incendiului? De ce apoi rău-voitorii nu s'ar fi mulţumit numai cu unul sau două focare, cari ar fi fost suficiente pentru ca bănuielile să cadă asupra lui Socolescu, ci au făcut 7, ceia-ce a reclamat un timp destul de îndelungat, timp care probabil unui incendiator străin i-ar fi fost frică să-l întrebuinţeze; şi de ce mai ales ar fi aşezat focarele aşa fel, încât dacă focul nu ar fi fost observat la vreme ar fi redus cu siguranţă în cenuşe întreaga clădire cu tot ce era într'ânsa, focarele fiind aşezate dela parter până la acoperiş. In sfârşit, dacă focul ar fi fost pus din răzbunare cu intenţiunea de a face să se creadă că cel care l-a pus e însu-şi prevenitul Socolescu, ar fi trebuit ca incendiul să se declare imediat după plecarea prevenitului de acasă, un ceas, două cel mult, în care caz presumţia de culpabilitate a prevenitului ar fi fost mult mai mare, ar fi fost aproape o dovadă indiscutabilă, iar nu să se declare incendiul după 8 ore dela plecare, cât a trebuit pentru ca lumânările aprinse la ora 4 să ardă până să ajungă la materiile inflamabile de cari erau înconjurate. E dar evident că nu un străin a aranjat cele 7 focare, începând cu cel de sub scară dela parter şi terminând cu cel dela acoperiş, că nu un străin a aprins lumânările, cari trebuiau mai târziu să transforme în cenuşe

www.dacoromanica.ro

De altfel în făptuirea unor asemenea crime abominabile, criminalul în interesul propriei sale siguranţe şi apărări, nu se serveşte de complici, cari fie că 'l pot trăda, fie că 'l pot specula în ori-ce moment cu ameninţarea denunţărei crimei săvârşite împreună.

---

mobilierul şi imobilul ci însuşi prevenitul Socolescu în dorinţa de a realiza suma necesară pentru acoperirea cheltuelilor necesitate de viaţa luxoasă pe care o ducea, sumă pe care printr'o muncă cinstită nu o mai putea căştiga.

www.dacoromanica.ro

III.

Afacerea escrocheriei Jean Abramescu & C-ie

Cuprinsul.

In fapt. Exploatarea minorilor şi a interzişilor. Fraudă la lege. Fraude civile şi fraude penale. Goana după poliţe vechi. Poliţe de milioane antidatate şi semnate. Gravitatea excepţională din punct de vedere social şi moral al delictelor de exploatarea minorilor şi al celor alţi incapabili legali. Ruinarea tinerilor avuţi. Cuvintele lui Faure, reportorul codului penal francez din 1810, cu privire la impunitatea conrupătorilor tineretului. Inculpatul Jean Abramescu şi pueul sub consiliu judiciar Grigorie I. Alexandreecu. Excrocarea aceetuia cu poliţe în valoare de 60,000 lei. Arătările martorilor Jean M. Crieoveloni, I. Basa şi a portarului hotelului eplendid. Manoperile. Semnarea poliţelor. Antidatarea lor. Rolul Băncei Adler din Braşov în ecomptarea antidatată a poliţelor. Consumarea escrocheriei de 60,000 lei în poliţe, pentru 1000 lei daţi numerar. Punerea în urmărire penală a inculpaţilor Jean Abramescu, Cociu Abrameecu şi Sol. H Russo, pentru delictul de escrocherie.

In drept. Excrocherie. Origina art. 332 codul penal Român şi principiile pe care e bazat. Art. 241 codul penal prueian. Art. 405 codul penal francez. Diferenţe şi analogii de texte. Textul român euperior celui francez. Garraud şi insuficienţa textului francez. Legiuitorul român, inspirându-se de la cel prueian în materie de escrocherie. Eroarea de drept şi eroarea de fapt, ca element al eecrocheriei. Părerea d-lui T. P. Oppenhof, Primul Procuror din Berlin, aeupra aceetei ceetiuni în codul său penal adnotat. Elementele delictului de eecrocherie după textul art. român prusian şi francez. Ce trebue să înţelegem prin manopere frauduloase? Diferite grade în aprecierea manoperilor. Eecrocheria simplă şi eecrocheria calificată. Diferenţa dintre art. 332 şi 334 codul penal român. Doctrina prueiană şi franceză. Jurisprudenţa casaţiei franceze şi române în materie de escrocherie.

In note. Sentinţa tribunalului Ilfov secţia II, pronunţată în aceaetă afacere.

Acum 3 ani, justiţia condamnă în mod definitiv la trei luni închisoare pentru delictul de exploatare de minori, pe inculpatul de pe atunci Jean Abramescu. Justiţia aplicând inculpatului o pedeapsă aşa de mică, pentru un fapt care, din punct de vedere social prezenta o gravitate din cele mai mari, a crezut că va da pentru viitor un avertisment dureros inculpatului şi o pildă eloquentă acelora cari voiau sau erau pe cale de a'l imita.

Se vede însă, că, sau justiţia a fost prea îndulgentă cu inculpatul Jean Abramescu, sau că pedeapsa dată atunci n'a avut efectul său moralisator de corecţiune, de oarece astăzi vedem din nou pe acelaş inculpat în fruntea unui delict de o gravitate şi mai mare. In adevăr, acelaş Jean Abramescu, condamnatul de acum trei ani, în unire de astădată cu fratele său Cociu Abramescu şi cu un anume Solomon H. Russo, comit o escrocherie din cele mai îndrăzneţe în dauna tânărului Gr. I. Alexandrescu, care abia trecuse pragul minorităţei, — abia împlinise 21 ani, — şi a căruĭ punere sub consiliu judiciar se ceruse de părintele său.

Notă. Iată sentinţa pronunţată de tribunal în această afacere, sentinţă ce a rămas definitivă, prin respingerea apelului făcut de noi:

Având în vedere, că prin ordonanţa sa de trimitere, d-nul Jude Instructor stabileşte în fapt, că Jean Abramescu a izbutit să obţină dela tânărul Grigore Alexandrescu cambii în valoare de 60,000 lei, în schimbul unei sume de 1000 lei, făcându-l să creadă că cambiile ce el dădea nu aveau nici o valoare, de oare-ce în momentul emisiunei cambiilor se afla pendinte înaintea tribunalului Ilfov, o cerere de punere subconsiliu judiciar a lui Grigore Alexandrescu, făcută de părintele său; că graţie aerului

www.dacoromanica.ro

De altfel, numele lui Jean Abramescu şi al fratelui său Cociu Abramescu, e de mult cunoscut Parchetului, Cabinetelor de instrucţie şi Tribunalelor noastre, prin nenumăratele fraude civile comise în dauna prodigului Neagoe Radu Văcărescu, de la care au stors poliţe antidatate de milioane de lei. Instrucţia făcută de noi în vremuri, a stabilit că Jean Abramescu, abia eşit din Văcăreşti, unde îşi făcuse cele trei luni de închisoare la care fusese condamnat pentru exploatare de minori, a început imediat să speculeze, împreună cu fratele său Cociu şi alţii, poliţe de sute de mii de lei şi de milioane, semnate de prodigul Văcărescu, pe care şi le însuşiau prin cea mai îndrăzneaţă fraudă la lege, ce s'a putut vedea vre-o dată în analele Tribunalelor române. Cu cinismul caracteristic naturei sale preverse şi avidă de câştiguri ilegitime, Jean Abramescu, însoţit de cumnatul său Rafailescu şi alţi samsari de speţa lor, cutreerară ţara în lung şi în lat, în căutare de poliţe vechi, cu cari în urmă escrocau prin antidatare inconscienţa prodigului milionar.

Insuşi inculpatul Solomon H. Russo nu pentru prima oară este în contact cu instanţele penale. El a fost reclamat Parchetului şi afacerea s'a cercetat la Cabinetul nostru de instrucţiune de către d-l Steriu, ca unul căruia Solomon H. Russo în complicitate cu fiul d-lui Steriu îi falşificase iscălitura pe o poliţă de 7,000 lei, girată în urmă de formă de către tânărul Steriu. E bine de reţinut aceste fapte şi aceste repetate fraude de lege, făptuite anterior de inculpaţi, de oarece instanţa de judecată va vedea că ne aflăm, nu în faţa unui delict incidental, ci în faţa unui sistem, unui mod de a fi, a unor fapte delictuoase incorigibile, din cari inculpaţii 'şi-au făcut unicul lor mijloc de trai.

Instanţa de judecată va binevoi a avea în vedere în acelaş timp şi gravitatea excepţională din punct de vedere social şi moral, al acestor delicte săvârşite sistematic asupra averilor minorilor sau a celorl'alţi incapabili legali.

In adevăr, exploatarea minorilor sau a tinerilor abia eşiţi din minoritate, are de efect nu numai periclitarea şi nimicirea averei lor viitoare, dar în acelaş timp are ca rezultat periclitarea viitorului lor cultural şi social, periclitarea propriei lor vieţi. Tentaţi şi îndemnaţi în mod obsedant şi continuu, de a face împrumuturi imprudente şi ruinătoare, da samsari de felul inculpaţilor, aceşti tineri atraşi în mod inconscient de farmecul ispititor al banilor şi al plăcerilor ce ei pot procura, mai ales la vârsta fragedă şi plină de dorinţi nepermise în cari aceşti tineri se află, nu'şi pot da seamă de pericolul enorm cei aşteaptă. Frumoasa, înălţătoarea şi generoasa energie a vârstei de 21 ani, în loc de a fi cheltuită de aceşti tineri în studii şi avânturi lăudabile, ei ajung a şi-o cheltui, împinşi în prăpastia banilor şi a plăcerilor de aceşti samsari, în trândăvie, în plăceri desordonate, în adevărate desfrâuri, din cari şi mintea şi corpul şi averea, ies ruinate înainte de vreme. Şi sunt multe victimele acestor speculatori delictuoşi ai averei şi viitorului a o mulţime de tineri din familiile bogate din Bucureşti şi din ţară, tocmai a acelor tineri, cari graţie mediului în cari au putut trăi şi averei de care au putut dispune, puteau deveni în mod real folositori societăţei. Revoltat de

---

de protector pe care Avramescu îl afecta faţă de Alexandrescu, prefăcându-se că ţine la el şi 'i voeşte binele şi graţie unor argumente subtile prezentate cu abilitate, a ştiut să capete încrederea lui Alexandrescu şi să 'l convingă că odată ce s'a cerut punerea sub consiliu judiciar poliţele ce le va semna nu mai sunt valabile; că prin urmare să nu aibă nici o teamă iscălind acele poliţe, pe cari el, Avramescu, le cere numai de formă spre a putea garanta restituirea sumei 1000 lei ce i-a numărat-o plus dobânzile; că aceste vorbe şi asigurări formale au determinat pe Alexandrescu să semneze poliţe

www.dacoromanica.ro

speculaţiunile lor, Faure, raportorul codului penal francez din 1810, spunea următoarele în expunerea sa de motive: „Depuis longtemps on „gémissait de voir que cette espèce de corrupteurs de la jeunesse pou„vait impunément ruiner les fils de famille. En vain le code civile dé„clare que la simple lésion donne lieu à la rescision en faveur du mi„neur emancipé contre toutes sortes de conventions. Ces hommes sans „pudeur se font payer plus cher leurs avances à raison des risques „qu'ils courent; ils prennent toutes les précautions pour éluder l'appli„cation de la loi civile. Mais la crainte d'une peine correctionelle po„urra les retenir, et les jeunes gens ne trouveront plus autant de faci„lité à se procurer des ressources désastreuses pour leur fortune et qu„elque fois plus funestes encore sous le raport des moeurs".

Ar fi de dorit deci, ca instanţa de fond să binevoiască a avea în vedere toate aceste împrejurări, — adevărate pericole sociale, conruperea sistematică a tineretului bogat, — în aprecierea pedepsei ce trebue dată inculpaţilor. Şi aceasta cu atât mai mult, cu cât unii dintre inculpaţi, cum e Jean Abramescu, s'au arătat incorigibili chiar în urma pedepselor suferite. Pe lângă un interes de ordine publică este şi un interes de un înalt ordin moral, ca măsurile şi pedepsele cele mai riguroase să se dea contra acestor indivizi conrupători ai tineretului. Interesul social adânc atins prin faptele delictuoase ale acestor personagii, — clientelă obicinuită a penitenciarilor, — ar trebui să-şi aibă cea mai strălucitoare satisfacţie în hotărârea justiţiei de fond, aceia care dă sancţiune infracţiunilor legei. Instanţa de trimitere şi-a făcut datoria, adunând probele admise de lege, coordonându-le şi trimiţând pe inculpaţi în judecarea Tribunalului corecţional. Acum rămâne ca şi instanţa de fond să şi-o facă pe a sa.

Şi spre a evidenţia pericolul ce decurge din tolerarea sau indulgenţa modului de a fi pedepsite asemenea delicte, vom descrie în mod amănunţit, — în fapt şi în drept, — îndrăzneaţa escrocherie făptuită de recividistul Jean Abramescu, ajutat fiind de fratele său C. Abramescu şi de Solomon H. Russo, în prejudiciul pusului sub consiliu judiciar Grigorie I. Alexandrescu, care abia trecuse pragul minorităţei intrând în al 21-lea an.

In fapt. Inculpatul Jean Abramescu, a cărui specialitate este specularea şi conruperea minorilor şi a tinerilor din familiile bogate, din care şi-a făcut unicul său mijloc de trai, pândea de mai mult timp pe tânărul Grigorie I. Alexandrescu. In adevăr, în lunga sa carieră de exploatator şi conrupător al minorilor, rar i se ivise o pradă mai bună şi mai lesne de exploatat. Jean Abramescu luase din timp informaţiuni şi ştia că tânărul Grigorie I. Alexandrescn, este fiul bătrânului milionar Ioan Alexandrescu; şi bătrân şi milonar, două calităţi cari la delicuenţi de specia lui Jean Abramescu însemnau enorm de mult: posibilitatea de a intra mai curând în produsul excrocheriei lor, prin faptul vârstei înaintate a părintelui celui exploatat. Pe lângă aceste, nu avea mult de luptat cu tânărul Grigorie I. Alexandrescu: o natură blândă, delicată, puţin resistentă şi lesne de convins, care tocmai din cauza acestor stări

---

pentru suma de 60,000 lei; aceste polite au fost emise în ziua de Joi 8 Martie 1901, cu o zi înainte de a se pronunţa sentinţa de numirea consiliului judiciar; dar pentru a face să se creadă că emiterea cambiilor a avut loc cu câte-va zile înainte de pronunţarea hotărârei şi a evita astfel ca frauda comisă să nu fie prea evidentă, poliţele au fost antidatate pe ziua de 1 Martie;

In ce priveşte complicitatea inculpaţilor Cociu, Avramescu şi Solomon H. Ruso, consistând în ajutorul ce aceştia au dat lui J. Abramescu în comiterea escrocheriei,

www.dacoromanica.ro

sufleteşti lipsite de voinţă, era maĭ uşor de exploatat. Aceste împrejurări pe de o parte, iar pe de altă parte începuturile de prodigalitate ale tânărului Gr. I. Alexandrescu, cari nu erau decât o consecinţă a lipsei sale de voinţă, hotărâră pe părintele său de a cere Tribunalului punerea sa sub consiliu judiciar. Tânărul Grigorie I. Alexandrescu abia împlinise la 7 Fevruarie anul curent 1901 vârsta de 21 de ani şi cererea de punere sub consiliu judiciar se face imediat a doua zi, adică la 8 Fevruarie. Cum însă punerea sub consiliul judiciar nu se poate efectua de cât în urma unei hotărâri a Tribunalului, care hotărâre conform art. 458 cod. civ. trebuia a fi publicată, inculpatul Jean Abramescu profită de acest interval de timp pentru a'şi întinde mrejele sale de acaparare şi exploatare asupra tânărului prodig. In adevăr, cererea de punere sub consiliu judiciar se face la 8 Fevruarie, hotărârea Tribunalului secţia I No. 199, prin care se admite cererea, se pronunţă la 9 Martie; iar publicarea în *Monitorul Oficial* se face câteva zile mai târziu, şi ştiut este că o punere sub consiliu judiciar nu e valabilă şi nu 'şi produce efectele sale decât după publicare. Era suficient inculpatului Jean Abramescu acest interval de timp de la 8 Fevruarie la 9 Martie şi până la publicare, în care timp conform legei, tânărul Grigorie I. Alexandrescu fiind major, şi deci capabil de a se obliga, putea semna în mod valabil orice înscrisuri, orice acte de valoare, orice poliţe, orice obligaţiuni, pentru a'l putea înşela.

Aparatul manoperelor frauduloase avându-l mai dinainte pregătit, ca unul ce era obicinuit cu asemenea fapte, lesne îi era lui Jean Abramescu să capete încrederea şi să prindă în mrejele unui împrumut fraudulos pe tânărul Grigorie I. Alexandrescu, natură blândă, delicată, puţin rezistentă şi lesne de convins, tânăr care abia păşise pragul minorităţei, lipsit de energia şi voinţa de a putea să se opună. In acest interval de timp şi în acest scop, Jean Abramescu caută să'i facă cunoştinţa, şi să'i ofere serviciile sale prompte şi îndatoritoare de a'i găsi ori când şi ori câţi bani ar avea nevoie. Ce greu e să resişti la asemenea propuneri ispititoare la vârsta de 21 ani, când dorinţele sunt cele mai multe şi cele mai aprinse şi când din scrupule lesne de înţeles, un părinte ori cât de bogat, nu poate pune la dispoziţia fiului său sume prea mari de bani. Şi dacă un tânăr cu o voinţă şi o putere de rezistenţă normală şi iarăşi nu ar putea rezista, ce să mai zicem de tânărul Grigorie I. Alexandrescu, a cărui voinţă am văzut că 'i este slabă, a cărui putere de rezistenţă am văzut că 'i este minimă, şi care tocmai din aceste cauze, Tribunalul a găsit de cuviinţă că trebue pus sub consiliu judiciar? Deci, Jean Abramescu nu avea nevoie de multă bătae de cap, de multe manopere frauduloase, spre a'şi ajunge scopul de a-l putea excroca. Era de ajuns o minciună spusă cu meşteşugire, pentru a putea induce în eroare pe tânărul Grigorie I. Alexandrescu. Şi a reuşit uşor în planul său.

In adevăr, portarul hotelului Splendid, unde domiciliază Grigorie I. Alexandrescu, ne spune, că în ziua de 6 Martie a. c., într'o Marţi, inculpatul Jean Abramescu, a întrebat de Alexandrescu. Negăsindu-l a-

---

d-nul Jude Instructor o deduce nu numai din faptul că aceşti inculpaţi au procurat lui Jean Abramescu suma de 1000 lei dată lui Grigore Alexandrescu, dar şi din înţelegerea avută cu Jean Abramescu, încă înainte de comiterea delictului, ca poliţele ce le va semna Alexandrescu, să fie emise pe numele şi în ordinul lor, precum şi din o serie de împrejurări şi manopere, ce au avut loc după comiterea delictului, întrebuinţate de aceşti doi inculpaţi în scopul de a-şi ascunde culpabilitatea şi a mistifica justiţia;

Având în vedere, că din instrucţiunea orală făcută în cauză, se stabileşte în

www.dacoromanica.ro

casă, a venit a doua zi la 7 Martie, dar negăsindu-l şi de astă dată, Jean Abramescu veni din nou pentru a treia oară Joi 8 Martie, pe la ora 2½ p. m., după ce cu câteva ore mai 'nainte se întâlnise cu Alecsandrescu prin intermediul lui I. Bassa, funcţionar la Banca Crisoveloni. Negăsindu-l nici acuma, revine în aceiaş zi pe la ora 5½, când în fine întâlnind pe Alexandrescu pe stradă în dreptul hotelului, intră în vorbă cu el şi'l însoţeşte în camera sa. Peste puţin timp soseşte şi tânărul Jean N. Crisoveloni, care intră şi el în camera lui Alexandrescu, fiind amic cu el, şi care prin această împrejurare întâmplătoare a fost de faţă şi a auzit toate propunerile persistente ale lui Jean Abramescu şi toate manoperile întrebuinţate de inculpat, pentru a convinge, pentru a induce în eroare, pentru a amăgi pe prodigul Grigorie I. Alexandrescu. Declaraţiunea desinteresată, francă şi loială a tânărului Jean N. Crisoveloni, persoană a cărui bună credinţă este mai presus de orice bănuială, ne-a ajutat mult în instrucţia şi dovedirea excrocheriei inculpatului Jean Abramescu. D-sa ne face, în repetate rânduri, declaraţiuni categorice, precise, clare şi exacte, punând într'o vie lumină mijloacele frauduloase întrebuinţate de inculpat spre a surprinde buna credinţă a lui Grigorie I. Alexandrescu, trecând drept adevărate fapte mincinoase.

In adevăr, după cum ne spune martorul Jean N. Crisoveloni, inculpatul Abramescu luându-şi aerul cel mai desinteresat, cel mai binevoitor şi mai amical, dându-se chiar de protector al tânărului Grigorie I. Alexandrescu, îi spunea în camera sa de la hotel Splendid, că'i poate pune la dispoziţie imediat suma de o mie lei, prin intermediul altei persoane care are bani, dar că în schimb şi'i semneze numai de formă poliţe în valoare de 100,000 lei. Martorul Crisoveloni, în descrierea ce ne face asupra acestei întrevederi dintre inculpatul Jean Abramescu şi tânărul Grigorie I. Alexandrescu, la hotelul Splendid, ne dă nota phisologică a discuţiunilor ce au precedat comiterea delictului.

In adevăr, printr'o subtilitate de argumente ce sunt în totd'auna la îndemâna unor asemenea delicuenţi, Jean Abramescu explică tânărului Alexandrescu că el fiind pus sub consiliu judiciar, semnăturile sale pe poliţe nu mai sunt valabile; că oricât de multe poliţe ar semna, ele nu au şi nu pot avea nici o valoare. Că, dacă pentru 1,000 lei ce'i împrumută, îi cere poliţe de 100,000 lei, o face mai mult în scopul de a hotărâ pe acei cari dau bani şi cari nu ştiu că el este pus sub consiliu judiciar, să dea mai uşor şi mai repede banii. Şi martorul Jean Crisoveloni, terminându-şi declaraţia sa, adaogă: „Jean Abramescu ştiuse să'i „capete încrederea şi să'l convingă, că odată ce s'a cerut punerea sa „sub consiliu judiciar, semnăturile sale nu mai sunt valabile; că aceste „asigurări şi aceste manopere ale lui Jean Abramescu au determinat pe „Alexandrescu să semneze poliţe de orice valoare. Cred că fără aceste „asigurări şi manopere, Alexandrescu nu ar fi semnat o sumă aşa de „mare. Limbagiul lui Jean Abramescu şi felul său de a proceda şi a „asigura, mi-a făcut convingerea că voeşte să excrocheze pe Alexan„drescu. De aceea l'am oprit chiar de a semna".

In adevăr, martorul Jean Crisoveloni, care cunoştea mai bine na-

fapt că inculpatul Jean Abramescu a dat lui Grigore Alexandrescu o sumă de bani, cari după afirmaţiunea inculpaţilor ar fi de 40,000 lei, iar după declaraţiunea reclamantului, precum şi a martorului Crisoveloni, numai 1000 lei, primind în schimb 5 poliţe în valoare de 60,000 lei; că, în ce priveşte emisiunea acelor cambii, pe când inculpaţii afirmă că a avut loc în ziua de 1 Martie şi afirmaţiunea lor pare a fi coroborată cu declaraţiunea martorului Locotenent Basilescu, din contra reclamantul şi martorul Crisoveloni, declară că cambiile au fost emise în ziua de 8 Martie. Fără a mai cerceta

www.dacoromanica.ro

tura şi efectul poliţelor, ca unul ce lucrează la casa de bancă a tatălui său, opri pe Grigorie I. Alexandrescu de a semna poliţele de 100,000 lei pretinse de Abramescu, observându-i că semnătura sa este valabilă.

Atunci Jean Abramescu văzând în persoana d-lui Crisoveloni un obstacol întru îndeplinirea excrocheriei ce voia să comită, plecă de la hotel pentru a întâlni mai în spre seară, în aceiaşi zi, de astă dată singur, pe Grigorie I. Alexandrescu. In adevăr, ei se întâlnesc în aceiaşi zi de 8 Martie la ora 7½ la cofetăria Frederic. Ce a vorbit inculpatul la această nouă întrevedere nu putem şti; de astă dată însă el s'a asigurat să nu mai aibă martori, şi mai ales să nu mai fie faţă d-l Crisoveloni. De sigur însă, că aceleaşi manopere, aceiaşi alterare a adevărului, aceleaşi asigurări frauduloase, ca să convingă pe tânărul şi inexperimentatul Grigorie I. Alexandrescu, care nu semnase până atunci în viaţa lui nici o poliţă, că semnăturile sale nu sunt valabile, oricât de multe poliţe ar semna, de oarece s'a cerut de familie punerea sa sub consiliu judiciar. Rezultatul a fost că introdus fiind de Jean Abramescu şi un alt individ ce'l însoţea, într'o casă mică în apropierea hotelului de France, l'a pus să scrie şi să subscrie 5 poliţe în valoare totală de 60,000 lei, din care una de 15,000 lei în ordinul lui Solomon H. Russo, şi restul, una de 20,000 lei, două de 10,000 lei fiecare, şi una de 5,000 lei, toate în ordinul lui Cociu Abramescu, fratele lui Jean Abramescu.

După semnarea acestor poliţe, Jean Abramescu, numără tânărului Grigorie I. Alexandrescu suma de 1,000 lei, cerând pentru sine drept plată de mijlocitor să'i dea „cât va voi". Alexandrescu îi dădu 100 de lei. In declaraţiunea sa făcută la cabinetul nostru de instrucţiune, Grigorie I. Alexandrescu arată, că Jean Abramescu îl asigurase în mod categoric că „nu trebue să aibă nici o teamă iscălind aceste poliţe, de oarece el fiind pus sub consiliu judiciar, poliţele nu au şi nu pot avea nici o valoare; că afacerea este avantagioasă şi că poliţele le ia numai de formă, de oarece la scadenţă nu va avea a plăti de cât numai 1,000 lei ce împrumută; că Jean Abramescu să dedea în faţa sa drept binevoitor al său; că 'i repeta mereu să se grăbească să tranşeze mai repede, pentru ca persoana care dă banii să nu afle că este pus sub consiliu judiciar. Prin aceste asigurări, adaogă Grigorie I. Alexandrescu, el a ajuns să mă convingă, că de şi aş semna poliţe de 100,000 lei nu aş putea fi urmărit de cât pentru suma de 1,000 lei, ce realmente primisem".

Şi astfel graţie acestor manopere, inculpatul Jean Abramescu prin ajutorul banilor procuraţi de fratele său Cociu Abramescu şi Solomon H. Russo, ajunse să excrocheze pe prodigul Grigorie I. Alexandrescu cu suma de 60,000 lei coprinsă în cele 5 poliţe luate în ordinul complicilor săi, Cociu Abramescu şi Solomon H. Russo. Complicitatea acestora, ajutorul ce ei au dat autorului principal în comiterea acestei excrocherii, reese nu numai prin faptul că ei au procurat banii necesari lui Jean Abramescu, pentru a da 1,000 lei lui Grigorie I. Alexandrescu, nu numai prin înţelegerea avută cu Jean Abramescu, anterior comiterei delictului, de a lua poliţele pe numele şi în ordinul lor, dar şi prin o serie de împrejurări şi manopere ce au avut loc după comiterea delic-

---

mai de aproape, care din cele două versiuni în prezenţă se găseşte confirmată şi coroborată cu diferitele împrejurări de fapt ale cauzei, astfel cum au fost stabilite în cursul instrucţiunei şi admiţând că versiunea cea mai defavorabilă pentru inculpaţi, este expresiunea fidelă a realităţii lucrurilor, urmează a se examina dacă în complexul faptelor constatate în instrucţiunea scrisă şi orală şi a presumţiilor invocate de reprezentantul ministerului public şi de partea civilă, se găsesc întrunite elementele delictului de înşelăciune imputat inculpaţilor;

www.dacoromanica.ro

tului, în scopul de a'şi ascunde, de a'şi micşora culpabilitatea şi chiar de a mistifica justiţia.

Am arătat mai sus că din declaraţiunile martorilor, Jean Crisoveloni, student, Ion Hamso, portar la hotel Splendid, la care putem adăoga şi pe aceia a martorului I. Bassa, comptabil la casa de bancă Crisoveloni, instrucţia stabileşte în mod neîndoios, că semnarea de către Grigorie I. Alexandrescu a poliţelor de 60,000 lei a avut loc în ziua de Joi 8 Martie curent. Aceste poliţe însă poartă data de 1 Martie curent, şi inculpaţii pretind şi susţin în interogatoriile lor: Jean Abramescu că le-a luat de la Gr. I. Alexandrescu în ziua de 1 Martie, iar ceil'alţi doi: Cociu Abramescu şi Solomon H. Russo, că le-au primit de la Jean Abramescu în seara de 1 Martie.

De şi instrucţiunei îi este indiferent dacă aceste poliţe au fost emise la 1 sau la 8 Martie, ea însă stabilind în mod perfect, că aceste poliţe au fost semnate şi eliberate la 8 Martie, iar inculpaţii susţinând că le-au avut în mâna lor la 1 Martie, această alegaţiune evident mincinoasă a lor, denotă perversitatea şi îndrăzneaţa lor rea credinţă. In adevăr, pe lângă declaraţiunile categorice şi precise ale martorilor Jean Crisoveloni, Ion Hamso, şi Ion Bassa, din care reese că poliţele s'au semnat la 8 Martie, instrucţia stabileşte prin certificatele şi arătările d-lor doctori: Leonte şi Bacaloglu că prodigul Grigorie I. Alexandrescu a fost grav bolnav de angină difterică, confirmată prin examenul bactereologic, de la 24 Fevruarie la 4 Martie; că la 25 Fevruarie i s'a injectat de către doctorul Bacaloglu şerum anti-difteric în dosă forte, şi că la 1 Martie, boala a fost în stadiul ei culminant, după care a început a descreşte. D-nii doctori arată în declaraţiunile lor, că fiind vorba de o boală contagioasă, au luat măsuri ca nimeni să nu comunice cu bolnavul, neputând intra în camera sa, în afară de doctori, de cât numai tatăl bolnavului şi un servitor al său.

Ne întrebăm deci: cum se face că poliţele poartă data de 1 Martie 1901? în care zi, ca şi în cele dinainte şi din urmă, prodigul Grigorie I. Alexandrescu suferea de angină difterică gravă, care la 1 Martie după arătarea doctorilor a fost în stadiul său culminant? Cum au putut ei pătrunde în camera bolnavului, când fiind vorba de o maladie contagioasă, intrarea era riguros oprită? Ce zor aşa de mare, ce trebuinţă de bani aşa de urgentă putea să aibe prodigul Grigorie I. Alexandrescu, tocmai atunci la 1 Martie, când era în pat, bolnav aşa de grav, când tatăl său era zilnic lângă patul său, dându-i toate îngrijirile şi făcând toate cheltuelile necesare?

E evident deci, că alegaţiunile autorului principal, Jean Abramescu, ca şi acele ale complicilor săi, Cociu Abramescu şi Solomon H. Russo, sunt absolut mincinoase şi de o îndrăzneaţă rea credinţă.

Dar în afară de acestea, instrucţia mai stabileşte şi cu alte probe, că acele poliţe de 60,000 lei au fost luate la 8 Martie şi nu la 1 Martie. Inculpaţii Cociu Abramescu şi Solomon H. Russo, ştiind că tânărul Grigorie I. Alexandrescu va fi pus în curând sub consiliu judiciar, pentru a'şi asigura mai bine poliţele luate în mod fraudulos, prin petiţii adre-

---

Considerând, în drept, că din art. 332 c. pen., care dă o definiţiune generală a delictului de înşelăciune, spre deosebire de art. 334 cod. pen., care se ocupă de înşelăciunea caracterizată prin anumite manopere frauduloase, limitativ enumărate, rezultă că două elemente sunt necesare pentru constituirea acestui delict: 1) întrebuinţare de manopere frauduloase, cari au de scop şi de efect de a produce amăgirea cui-va, făcând să treacă de adevărate, fapte mincinoase, sau prefăcând în mincinoase fapte ade-

www.dacoromanica.ro

sate Tribunalului de Notariat, cer la 9 Martie 1901 să se dea *dată certă* acelor poliţe. Era firesc, era logic, că dacă inculpaţii ar fi avut în mână aceste poliţe, încă de la 1 Martie, după cum pretind, ca unii cari ştiau mai dinainte că se făcuse cererea de punere sub consiliu judiciar a lui Grigorie I. Alexandrescu, să ceară dată certă la 2, 3, 4, 5 Martie. Dacă au făcut această cerere la 9 Martie, cauza este că ei n'au avut aceste poliţe în mână de cât la 8 Martie, după cum de alfel instrucţia stabileşte cu un adevărat lux de probe. Dar inculpaţii nu se mulţumesc cu aceste simple alegaţiuni, cari să sfărâmă la cea dintâi examinare, la cea dintâi discuţiune. In neputinţa lor de a se putea apăra în mod serios, inculpaţii recurg până la a mistifica justiţia.

In adevăr, inculpatul Solomon H. Russo, cunoscut deja Parchetului din afacerea excrocheriei făptuite în prejudiciul d-lui Stelu din Ploeşti, dispare din Bucureşti imediat ce află că s'a început de instrucţie ancheta poliţelor de 60,000 lei ale lui Grigorie I. Alexandrescu. D-sa stă adăpostit la Braşov până la finitul lui Martie, nepresentându-se la primele două citaţiuni făcute de noi, după cum rezultă din procesele verbale de la 22 şi 27 Martie 1901 ale Secţiei IV. Fiind la Braşov, d-sa, după cum singur recunoaşte în interogator, negociază poliţa de 15,000 lei ce avea de la Grigorie I. Alexandrescu, scontându-o la casa de bancă Adler din acel oraş. Reîntorcându-se din Braşov, cu ocazia interogatorului luat de noi, inculpatul Solomon H. Russo, pentru a ne produce o dovadă hotărâtoare că în adevăr poliţa de 15,000 lei, semnată de Grigorie I. Alexandrescu, o avusese în proprietatea sa încă de la 1 Martie,—deşi instrucţia stabileşte în mod absolut evident, că această poliţă împreună cu celel'alte au fost semnate de Alexandrescu la 8 Martie, — ne prezintă 3 scrisori provenite de la casa de bancă Iacob Adler din Braşov, purtând datele $^{4}/_{17}$ Martie, $^{6}/_{19}$ Martie şi $^{8}/_{21}$ Martie, din care rezultă că banca Adler primise încă de la $^{2}/_{15}$ Martie o scrisoare de la Solomon H. Russo, împreună cu poliţa semnată de Grigorie I. Alexandrescu în scopul de a o sconta.

Scrisorile emanate de la numita casă de bancă din Braşov erau scrise în nemţeşte, semnate de Iacob L. Adler şi traduse în româneşte prin Ministerul afacerilor străine din Bucureşti.

In aparenţă ele prezentau caracterul cel mai serios al sincerităţei şi al autenticităţei. N'a fost greu însă instrucţiunei ca să stabilească că aceste scrisori erau de simplă complezenţă, luate de inculpatul Solomon H. Russo în timpul cât a stat refugiat la Braşov, prin concursul binevoitor al amicului său Iacob L. Adler dela casa de Bancă Adler et Comp din Braşov. El îşi procurase aceste scrisori în interesul cauzei, cu intenţia frauduloasă de a înşela, de a mistifica justiţia şi a produce prin ajutorul lor, proba decizivă şi indiscutabilă că poliţa de 15.000 lei, ce avea de la pusul sub consiliu judiciar Gr. I. Alexandrescu, şi căruia îi fusese luată prin înşelăciune împreună cu celelalte, de inculpatul Jean Abramescu, fusese în adevăr în posesia inculpaţilor la 1 Martie.

Indrăzneaţa încercare a inculpatului Solomon H. Russo de a mis-

---

vărate, ori suprimându-le de tot; 2) vătămarea averei celui amăgit spre a împărtăşi un folos;

Având în vedere, că în cazul de faţă, amăgirea de care s'a făcut culpabil Jean Avramescu faţă de Grigore Alexandrescu, consistă în aceia că 'l-a indus în eroare asupra capacităţii sale de a contracta, făcându-l să creadă că poliţele semnate de dânsul sunt nule, pentru că se ceruse punerea lui sub consiliu judiciar;

Considerând că după art. 332 cod. pen., amăgirea trebue să poarte asupra unui

www.dacoromanica.ro

tifica justiţia, a fost dejucată însă în mod complect şi luminos de instrucţiune. In adevăr, cerându-i-se recipisele scrisorilor recomandate cu care expediase pe adresa casei de Bancă Adler din Braşov, în două rînduri, poliţa de 15.000 lei, semnată de prodigul Gr. I. Alexandrescu, inculpatul ne răspunde că a trimis acea poliţă numitei case de Bancă, în scrisoare simplă francată şi nerecomandată; că şi banca Adler din Braşov, când prin scrisorile de la 6/19 şi 8/21 Martie, ce ni le prezintă, i-a restituit acea poliţă, spre a o gira la început şi spre a-i da dată certă în urmă, de asemenea în scrisoare simplă francată şi nerecomandată; că aşa fiind, nu ne poate prezenta, nici recipisele scrisorilor recomandate trimise la Braşov, nici proba că a trimis prin poştă recomandate scrisorile cu poliţa din Braşov. E de prisos a spune că cerând inculpatului Solomon H. Russo, să ne prezinte cel puţin plicurile scrisorilor nerecomandate cu datele de 4/17, 6/19 şi 8/21 Martie primite de la banca Adler din Braşov, el ne-a răspuns, că nu le mai posedă, că le-a rupt. Că întrebându-l dacă aceste scrisori,—acele trimise de el şi acele primite de la Adler,—sunt trecute în copierele respective la datele arătate în ele, inculpatul Solomon H. Russo, ne răspunde că el nu are copier, iar că scrisorile ce a primit de la banca Adler din Braşov, fiind provenite de la Iacob I. Adler, personal, iar nu din partea casei de bancă, ele nu au fost trecute în copierul casei.

Pe urmă este o altă cestiune: e în uzul constant al tuturor caselor de bancă,—implicit şi cu atât mai mult al particularilor,— ca ori-ce scrisoare de valoare, coprinzând în ea: poliţe, accepte, trate şi câte odată chiar poliţe anulate, să se trimită în mod riguros şi absolut numai recomandate. Reprezentanţii tuturor caselor de bancă şi ai marelui comerciu din Bucureşti, întrebaţi de noi asupra acestui punct, toţi în mod unanim ne declară, că e absolut inadmisibil ca o scrisoare care ar coprinde în ea o poliţă de 15.000 lei, cum este în speţă, să fie trimisă simplu francată şi nerecomandată, după cum pretinde inculpatul Solomon H. Russo.

Era evident deci şi perfect dovedit, că scrisorile ce ne prezentase în scopul de a dovedi că a avut în proprietatea sa, încă de la 1 Martie, poliţa de 15.000 lei semnată de prodigul Alexandrescu, erau de complezenţă, date prin blamabila bunăvoinţă a lui I. L. Adler din Braşov, amicul inculpatului Solomon H. Russo. Spunem „amic" de oarece Iacob L. Adler numeşte în scrisoarea de la 9/22 Martie pe inculpatul Solomon H. Russo: „Dragă Domnule Russo". Serviciul ce i-a făcut însă, nu a fost tocmai amical. Prin întrebuinţarea, în faţa justiţiei, a acestor scrisori, date de complezenţă, în interesul cauzei, inculpatul Solomon H. Russo, a întărit şi mai mult probele de complicitate la escrocheria făptuită de autorul principal Jean Abramescu.

In fapt, ne mai rămâne un ultim punct de lămurit: acela referitor la adevărata sumă primită de prodigul Grigorie I. Alexandrescu de la inculpatul Jean Abramescu, atunci când el 'i-a subscris cele 5 poliţe în valoare de 60.000 lei în ordinul inculpaţilor complici, Cociu Avramescu şi Solomon H. Russo.

---

fapt; că prin cuvântul «fapt», ori cât de largă interpretare 'i s'ar da, nu se poate înţelege decât tot ce există sau poate exista, fie ca lucruri corporale sau forţe fizice ale lumei externe, fie ca drepturi pecuniare sau calităţi de ordin moral; că, dar nu intră în această concepţiune, regulele de drept stabilite prin texte de lege, căci prescripţiunile pe cari legiuitorul le formulează pentru a reglementa raporturile oamenilor, trăind în societate, au prin esenţa lor un caracter general şi public, din care cauză legiuitorul stabileşte presumţia juris et de jure, că toţi locuitorii ţărei cunosc legile ei şi prin ur-

www.dacoromanica.ro

Pusul sub consiliu judiciar Grigorie I. Alexandrescu în repetatele declaraţiuni ce ne-a făcut în cursul instrucţiunei, arată că suma ce a primit de la Jean Abramescu pentru cele 60.000 lei în poliţe, a fost de 1000 lei, din care 100 lei a dat lui Jean Avramescu, care a făcut pe mijlocitorul între el şi acei cari 'i-au dat banii: Cociu Abramescu şi Solomon H. Russo. Dacă însă declaraţiunea tînărului Grigorie I. Alexandrescu poate fi pusă la bănuială, ca unul ce este interesat în cauză, apoi declaraţiunile sub prestare de jurământ ale martorilor Jean Crisoveloni şi Ion Hanso, fac deplină dovadă.

Ce ne spune d-l Jean Crisoveloni? Acest martor, a cărui bună credinţă şi lealitate este mai presus de ori-ce îndoială, ne declară: „Că „îşi aduce perfect de bine aminte că în ziua de Joi 8 Martie, fiind în „camera lui Grigorie Alexandrescu de la hotel Splendid unde era şi „Jean Abramescu, acesta 'i-a propus să-i dea lui Alexandrescu 1000 de „lei pentru 100.000 lei în poliţe semnate de el, poliţe ce după spusa „inculpatului nu erau valabile, prin faptul punerei sale sub consiliu ju„diciar. Că nu a fost vorba în tot acest timp decât de 1000 de lei ce „Jean Abramescu trebuia să dea lui Grigorie I. Alexandrescu. Că mar„torul Jean Crisoveloni l'a oprit de a semna, atrăgându-i atenţiunea că „semnăturile sale sunt valabile; că Jean Abramescu a plecat după a„ceasta şi că tocmai în spre seară întâlnind din nou pe Grigorie I. Ale„xandrescu, acesta 'i-a spus că în urma asigurărilor date de Jean Abra„mescu, a semnat poliţe în valoare de 60.000 lei, numai pentru 1000 lei „ce a primit, din care 100 lei a dat lui Jean Abramescu. Jean Crisove„loni declară în fine că Grigorie I. Alexandrescu în acea seară, nu avea „la el decât 900 lei: că a cheltuit din aceşti bani câteva zile, după care „a văzut pe Grigorie I. Alexandrescu iarăşi fără bani, probă că nu pu„tuse avea mai mulţi".

De asemenea şi martorul Ion Hanso, portarul hotelului Splendid, unde locueşte tînărul Grigorie I. Alexandrescu, arată în declaraţia sa făcută la instrucţie sub prestare de jurămînt, că de a doua zi, de la 9 Martie,—adică a doua zi după ce inculpatul Jean Abramescu venise la hotel şi vorbise cu tânărul Grigorie Alexandrescu,—a observat că acesta are bani mai mulţi de cheltuială; că 'şi-a cumpărat un pardesiu, cravate, gulere, deşi tatăl său lipsea din oraş, dus fiind la Târgovişte unde erau alegeri legislative; că feciorul din casă, care intra în camera tînărului, i-a spus că a văzut la el mai multe sute de lei, de şi în ajun nu avea bani.—Martorul Ion Hanso mai adaogă, că aceste cheltueli mai mari decât cele obicinuite, n'au durat decât vr'o 3 zile, după care tînărul Gr. I. Alexandrescu iarăşi nu mai avea bani. Rezultă în mod clar, din aceste declaraţiuni şi din aceste constatări de fapt, că inculpatul Jean Abramescu n'a dat lui Grigorie I. Alexandrescu pentru cele 60,000 lei în poliţe semnate de el, decât suma de 1000 lei.

Ce ne declară însă Jean Abramescu? El pretinde că a numărat lui Grigorie I. Alexandrescu pentru aceste poliţe de 60.000 lei, suma de 40.000 lei în numerar, pe care 'i-a procurat-o fratele său Cociu Abramescu şi Solomon H. Russo. Aceşti inculpaţi, se vede, pentru a'şi con-

mare se esclude posibilitatea unei amăgiri în această privinţă, amăgire care se concepe în ce priveşte o situaţiune de fapt, care nu este şi nu poate fi cunoscută tuturor, că această interpretare, singură confomră cu înţelesul etimologic şi curent al cuvântului «fapt», este singura juridică în materie penală, unde interpretarea strictă şi literală a textelor de lege este principiul fundamental;

Având în vedere, că chiar dacă am admite că o amăgire asupra existenţei sau neexistenţei unei regule de drept ar putea să constituie o amăgire în sensul art. 332

www.dacoromanica.ro

firma şi întări mai mult complicitatea lor, susţin şi ei că în adevăr au numărat această sumă; Cociu Abramescu 30.000 lei pentru 4 poliţe semnate de Grigorie I. Alexandrescu în valoare de 45.000 lei, iar celălalt inculpat Solomon H. Russo, 10.000 lei pentru o poliţă semnată de acelaş, în valoare de 15.000 lei.

După cum vedem, rolurile autorului principal Jean Abramescu şi al complicilor săi Cociu Abramescu şi Solomon H. Russo erau aşa de bine împărţite şi studiate, in cât nu se deziceau de loc unul prin altul. Aceste susţineri mincinoase ale inculpaţilor nu au însă alt rezultat, de cât doar spre a pune în lumină şi mai mult îndrăzneala şi perseverenţa lor în apărarea şi ascunderea unor fapte delictuoase, crezând că prin mărirea sumei împrumutate, vor micşora proporţiile fraudei lor.

Instrucţia însă stabileşte în mod evident, pe de o parte că tânărul Grigorie I. Alexandrescu n'a avut în zilele ce au urmat zilei de 8 Martie, când a semnat poliţele şi a primit banii, decât câteva sute de lei, pe carl 'i-a cheltuit în câteva zile,—trei zile, după martorul Ion Hanso, —fapt ce exclude în mod aproape absolut posibilitatea ca inculpaţii să-i fi putut da suma de 40.000 lei. Ori cât de cheltuitor, ori cât de prodig ar fi cineva, nu cheltueşte în Bucureşti fără a nu fi observat, suma de 40.000 lei în trei zile! Or, martorii Jean Crisoveloni şi I. Hanso arată, că din banii ce a primit de la Jean Abramescu la 8 Martie, tânărul Alexandrescu a cheltuit trei zile, după care timp nu mai avea de loc bani. Pe de altă parte însă, inculpaţii complici Cociu Abramescu şi Solomon H. Russo nu dau nici o explicaţiune serioasă asupra provenienţei, asupra originei sumei cu cari pretind că au împrumutat pe prodigul Grigorie I. Alexandrescu. In adevăr, Cociu Abramescu, fratele autorului principal Jean Abramescu, declară în interogatorul luat de noi, că suma de 30.000 lei ce a împrumutat lui Gr. I. Alexandrescu în schimbul poliţelor de 45,000 lei, cu scadenţa la 1 Iulie 1901, ce a primit prin Jean Abramescu o are: 15.000 lei averea sa personală, pe care o avea liberă la dispoziţie,—de şi e de notorietate publică, că el nu are nici o avere, — iar restul de 15.000 lei îi are de la un cumnat al său din Nicopoli, Levi Hassan, care îi lăsase aceşti bani încă de la 27 Favruarie în scopul afacerei cu tînărul Grigorie I. Alexandrescu. Celălalt complice, inculpatul Solomon H. Russo susţine în interogatorul său că suma de 10.000 lei ce a procurat prodigului Grigorie I. Alexandrescu în schimbul poliţei de 15.000 lei ce a primit prin Jean Abramescu, îi avea de mai mult timp asupra sa, liberă, ţinând-o improductivă.

Şi unul şi altul însă, cunoscuţi ca usurari vestiţi şi vecinic amestecaţi în afaceri veroase, nu poate fi admisibil, că chiar dacă ar fi putut avea la dispoziţie aceste sume de bani,—de altfel destul de importante faţă de situaţiunea lor socială,—să le ţină improductive la dânşii acasă, pentru ca mai în urmă să le dea unui prodig, aproape minor, cum e Grigorie I. Alexandrescu. Ei, deci, nu au dat şi nu au putut da aceste sume de 30.000 lei şi de 10.000 lei tînărului Gr. I. Alexandrescu, prin însuşi forţa lucrurilor şi a obiceiului lor de speculatori delictuoşi; ei neexplicând în mod plausibil, provenienţa sumelor ce pretind că au împru-

cod. pen. şi să formeze prin urmare un element al delictului prevăzut de acest articol, totuşi, din nici o împrejurare de fapt şi nici din depunerile martorilor, ascultaţi în şedinţă, nu se constată că Jean Avramescu ar fi întrebuinţat o manoperă frauduloasă pentru a induce în eroare pe Grigore Alexandrescu asupra capacităţii sale; că o simplă minciună nu este suficientă pentru a constitui o manoperă; că pentru ca cine-va să fie culpabil de înşelăciune, trebue ca, conform art. 332 c. p., să întrebuinţeze manopere, adică ori-cari mijloace, făcând să treacă minciuna drept adevăr; că prin urmare tre-

www.dacoromanica.ro

mutat pe Grigorie I. Alexandrescu, dovedesc că n'au putut avea la dispoziţia lor aceste sume. Că deci, cu bună ştiinţă, au ajutat pe autorul principal Jean Abramescu, în comiterea delictului de escrocherie ce 'l-a făptuit în prejudiciul pusului sub consiliu judiciar Grigorie I. Alexandrescu, primind luarea poliţelor în ordinul lor, procurând suma de 1000 lei ce a fost dată lui Alexandrescu în schimbul celor 60.000 lei în poliţe şi căutând în urmă prin declaraţiunile lor, a apăra pe autorul principal de escrocheria făptuită, mergând până a mistifica şi justiţia, după cum am văzut mai sus, prin producerea de probe plăsmuite ad-hoc.

In drept. Care este principiul pe care se bazează art. 332 din Codul nostru penal, în ceea-ce priveşte escrocheria?

Spre diferenţă de textul art. 405 din Codul penal francez, referitor la escrocherie, art. 332 c. p. român coprinde o redacţie mai largă şi mai generală, îmbrăţişând toate manifestaţiunile frauduloase, cari au de scop o alteraţie a adevărului, o amăgire în paguba averei altuia.

Legiuitorul român, sub rubrica „înşelăciune sau escrocherie" inspirându-se din Codul penal prusian, sancţionează în art. 332 escrocheria generală, prevăzând mai în urmă la art. 334, escrocheriá caracterizată, calificată, aşa fel cum prevede şi art. 405 din Codul penal francez. Aşa fiind, urmează, ca în aprecierea elementelor delictului pus în sarcina inculpaţilor, nu vom avea în vedere nici articolul, nici doctrina, nici jurisprudenţa franceză, cari nu sunt aplicabile art. 332 codul penal român, decât doar ca discuţie teoretică de principii.

Din acest punct de vedere, dispoziţiunile legiuitorului român, în materie de escrocherie, sunt cu mult mai complecte şi mai superioare, decât dispoziţiunile legiuitorului francez, împrejurare care a motivat pe distinsul comentator al Codului penal francez, d-l Garraud, să exprime ca desiderat o modificare cât de urgentă a textului francez. In tratatul său de *„Drept penal"* d-sa se exprimă astfel în această privinţă: „Tous „ceux qui suivent le mouvement du palais savent, du reste, à quelles „tortures il faut soumettre l'article 405 pour faire rentrer certaines es„croqueries, souvent même les plus graves, les plus dangereuses, celles „qu'il *faut punir à tout prix,* dans des dispositions qui sont précisé„ment limitatives. Une modification de l'article 405 nous paraîtrait s'im„poser. Sans doute, les expressions manœuvres frauduleuses, employées „seules, seraient trop vagues et trop arbitraires. Mais on ferait disparaî„tre l'inconvénient, soit d'une trop grande élasticité, soit d'une trop „grande limitation dans les prévisions de l'escroquerie, en fixant le sens „des termes „manœuvres frauduleuses" par un double procédé. D'abord „en indiquant le but dans lequel ces manœuvres doivent avoir été em„ployées, celui d'escroquer à une personne la totalité ou partie de sa „fortune. Puis, on spécifierait, en adoptant la nomenclature de l'article „405, les principales manœuvres frauduleuses, mais on terminerait cette „énumération démonstrative par une expression générale qui permet„trait d'y comprendre tous les agissements de même nature". (Garraud. „Vol. V, pag. 252).

Şi legiuitorul român inspirându-se din acel prusian, a înţeles la

---

bue ca cuvintele amăgitoare să fie însoţite de un fapt exterior, de uneltiri viclene destinate să sprijinească alegaţiunile mincinoase, dându-le aparenţa şi forţa adevărului şi să surprindă astfel buna credinţă a victimei;

Considerând că din complexul faptelor stabilite în instrucţiune, nu numai că nu rezultă întrebuinţare de manopere frauduloase din partea lui Jean Avramescu pentru a induce în eroare pe Grigore Alexandrescu, dar nici nu există amăgire, căci Alexandrescu n'a fost înşelat; căci, cu toate asigurările formale date de Avramescu, că poli-

www.dacoromanica.ro

timp necesitatea acestei reforme, pe care a făcut-o, redactând art. 332 c. p. într'o formă generală şi nelimitată.

In comentarul său făcut asupra Codului penal prusian din 1851, primul procuror al Tribunalului din Berlin, d-l T. C. Oppenhoff, vorbind de intenţia ce a avut legiuitorul prusian când a redactat art. 241, după care a fost tradus art. 332 al nostru, ne spune că dându-se o redactare aşa de largă delictului de escrocherie, el a voit să pedepsească ori-ce „inducere în eroare", ori-ce daună cauzată prin producerea unei erori de fapt. D-l T. C. Oppenhoff ne mai spune în comentarul său că: „escrocheria se poate comite şi prin inducerea cui-va într'o *eroare de drept*, deşi există presumţie legală că fiecare trebue să cunoască legea", aşa că nu s'ar putea obiecta, că prodigul Grigorie I. Alexandrescu, faţă de alegaţiunea mincinoasă a inculpatului Jean Abramescu, că semnătura sa nu este valabilă prin faptul că se făcuse contra-i o cerere de punere sub consiliu judiciar, trebuia să cunoască Codul civil, care explică că incapacitatea sa decurge tocmai de la publicarea hotărîrei în *„Monitorul Oficial"*.

Pe urmă, în materia escrocheriei trebue avut în vedere totdeauna şi gradul de inteligenţă, de cultură şi de voinţă al persoanei escrocate. Pentru a înşela pe un om matur, inteligent, care are experienţa vieţei, este mai greu şi manoperile întrebuinţate faţă de el, trebue să fie din cele mai fine şi mai pline de perversitate. Cu totul altfel se întâmplă când e vorba de a înşela pe un copil de 21 de ani, naiv, credul, lipsit de voinţă şi pus sub consiliu judiciar, cum este Grigorie I. Alexandrescu. La el e suficientă manopera cea mai simplă, cea mai elementară şi chiar cea mai ordinară şi grosolană, pentru a-l înşela, pentru a-l induce în eroare. Doctrina generală franceză, admite acest mod de a vedea în aprecierea manoperilor în materie de escrocherie.

Astfel Faustin Hélie zice: „La prévoyance des hommes dépend „en grande partie de leur instruction, de leurs lumières et de leur ex„périence. Si quelques uns, par leur ignorance ou les défauts de leur „intelligence sont privés d'une prévoyance ordinaire, seront-ils dénués „de la protection de la loi? Parce qu'il suffirait de manœuvres gros„sières pour en faire des dupes, ces manœuvres resteraient-elles impu„nies? Evidemment ce n'est point là ce qu'avait pu vouloir la Cour de „cassation, et on en trouverait, s'il était nécessaire, la preuve dans quel„ques arrêts qui ont pris pour base du délit des manœuvres que la sa„gacité la plus ordinaire aurait pu déjouer. Les faits constitutifs des „manœuvres ne peuvent être appréciés que dans leurs rapports avec la „sagacité et la prudence de la personne qui a été leur dupe; leur ca„ractère est subordonné aux qualités de l'esprit, à la position sociale, à „la profession même de cette personne" ? (Théorie du code pénal pag. 369, vol. 5). Şi mai departe, vorbind de părerea Curţei de casaţie franceză, continuă: „Le délit d'escroquerie a plus qu'un autre peut-être, ses „degrés et ses nuances, mais que la loi doit en saisir toutes les ma„nifestations, sauf à proportionner la peine à la moralité de l'agent. Il „lui a paru qu'elle devait protéger aussi bien les personnes ignorantes

---

ţele pe cari le va semna nu sunt valabile, Alexandrescu care trecuse examenul anului I-iu de drept şi era deci în măsură să ştie de când produce efect o hotărâre de punere sub consiliu judiciar, nu l-a crezut pe cuvânt, ci din contră, în urma inzistenţelor puse de amicul său Crisoveloni, care în repeţite rânduri, în cursul tratativelor ce au avut loc între Alexandrescu şi Avramescu, 'l-a îndemnat să nu semneze polite căci semnătura sa este valabilă, s'a dus să consulte mai mulţi advocaţi şi, cu toate că 'i se spuse

www.dacoromanica.ro

„et naïves, que les moindres manœuvres suffisent à duper, que celles „qui sont trompées par les trames les mieux ourdies". (Idem, pagina 370 vol. 5).

Referindu-se la acelaş fapt, Faustin Hélie adaogă: „Il y a même „quelque péril à déclarer en thèse générale que les ruses les plus gros„sières, lors même qu'elles ont fait des victimes, sont à l'abri de toute „poursuite; car c'est encourager des tentatives de tromperies qui peu„vent réussir, et c'est tolérer des manœuvrs qui ne cessent pas d'être „coupables parcequ'elles s'adressent à des esprits simples et bornés". (Idem pag. 371 vol. 5). De asemenea R. Garraud în tratatul său asupra dreptului penal francez vol. 5, pag. 248 zice: „L'escroquerie consiste, „dans son essence, à surprendre, par des manœuvres frauduleuses, la „bonne foi de la victime: or, le prévenu, pour atteindre son but, me„sure les moyens qu'il emploie sur l'intélligence de celui auquel il s'a„dresse, sur son état, son éducation, sa position. Tel moyen réussit avec telle „personne, qui échoue avec telle autre. Qui fera cette appréciation, toute „rélative, toute concrête? Est-ce le législateur? est-ce le juge? Evidem„ment, ce n'est peut-être ni l'un ni l'autre. La manœuvre frauduleuse de„vient punissable, aussitôt qu'elle trompe celui auquel elle s'adresse; et „par cela même qu'elle le trompe, il est, en fait, démontré, que la ma„nœuvre a été déterminante, c'est-à-dire proportionnée et adaptée au but „que voulait atteindre le prévenu. Déclarer que les ruses les plus gros„sières ne seront pas punissables, parce que la sagacité et la prudence „ordinaires auraient pu et dû les déjouer, ce serait précisément ne pas „vouloir protéger ceux qui ont le plus besoin de protection, les esprits „faibles et bornés, que les escrocs de tous temps ont surtout pris comme „victimes".

Rezultă de aci, că dacă însăşi doctrina franceză, care are în vedere textul articolului 405 al Codului penal francez, care coprinde dispoziţiuni cu mult mai stricte şi mai limitative decât art. nostru 332, şi dă o interpretare atât de largă acestui articol, cu atât mai mult la noi, această interpretare a felului cum trebuesc apreciate manoperile, trebueşte avută în vedere şi aplicată, însuşi conţinutul articolului nostru fiind larg şi general.

Din simpla examinare a art. 332, 333 şi 334 din Codul nostru penal, vedem că legiuitorul nostru în aceste 3 articole, sub aceiaşi denumire de „înşelăciune sau escrocherie" prevede diferite delicte; aşa, pe când în art. 334 c. p. face să depindă existenţa acestui delict de întrebuinţarea unor mijloace dolosive anume specificate şi calificate, în articolele 332 şi 333 dând o definiţiune generală, declară culpabil de înşelăciune pe acela care face să se nască o amăgire în spiritul unei persoane, făcând să creadă de adevărate fapte mincinoase, în vedere de a împărtăşi un folos şi în paguba averei acelei persoane; şi dacă s'ar obiecta, că în faptul imputat inculpatului Jean Abramescu nu găsim mijloacele dolosive, specificate la art. 334 c. p. nu se poate susţine însă că fapta sa nu întruneşte în mod complect toate elementele constitutive ale delictului de escrocherie simplă, prevăzută şi pedepsită de articolele 332 şi 333 c. pen.

---

atât de Crisoveloni cât şi de d-nul Cerchez că semnătura sa e valabilă şi că prin urmare Avramescu îl induce în eroare, el totuşi contractează, semnând poliţele.

Având în vedere că amăgirea implică în mod necesar buna credinţă a victimei, adică necunoştinţa împrejurărilor de fapt în privinţa cărora a fost indus în eroare prin surprindere; că din momentul ce pretinsa victimă a putut să 'şi dea seamă de adevă-

www.dacoromanica.ro

De altfel, jurisprudenţa română este constantă şi bine fixată asupra acestui punct.

Astfel Curtea de casaţie sectia II prin decizia No. 40 din 19 Ianuarie 1893 hotărăşte că: „Din art. 332 rezultă că legiuitorul a ţinut să pedepsească pe cel care în vedere de a împărtăşi folos, surprinde consimţimântul cuiva prin mijloace viclene abuzând în paguba averei sale de credulitatea lui". De asemenea că: „la delictul prevăzut de art. 332 manopera nu trebue să se distingă printr'un rafinament deosebit; ajunge şi o minciună grosolană, care aduce o vătămare în dauna averei altuia". (Casaţia s. II, No. 150 din 20 Martie 1891).

De asemenea prin deciziunea No. 391 din 8 August 1891 Inalta Curte de casaţie stabileşte ca: „dispoziţiunile art. 332 conţin o definiţiune a delictului de înşelăciune atât de generală, în cât ori-ce formă de înşelăciune intră în acest articol", etc..., etc....

---

rata situaţiune a lucrurilor şi a dat consimţimântul în cunoştinţă de cauză, nu mai poate fi vorba de amăgire şi deci lipseşte primul element al delictului de înşelăciune.

www.dacoromanica.ro

IV.

Afacerea fraudelor de la „Unirea“

Cuprinsul.

In fapt. Istoricul societăţei *„Unirea“*. Starea sa financiară în trecut şi prezent. Un milion deficit. Gestiunea fostului director-general Alex. Sc. Miclescu, 1899—1901. Antecedentele sale judiciare. Risipa a 700,000 lei, în timpul gestiunei sale. Abuzuri de încredere în valoare de 23,022 lei, comise de Al. Sc. Miclescu. Escrocheria de 33,000 lei comisă în prejudiciul *„Unirei“* şi a societăţilor străine de reasigurare: *„Garantie“* din Paris şi *„Gladbacher“* din Gladbach, relativă la dauna fictivă a lui Nicu Catargi. Culpabilitatea de complice-tăinuitor a lui Nicu Catargi. Culpabilitatea penală a lui Emil Ioachimovici, Iosef Marcovici, Isidor Cohen şi Nae Anghelescu.

In drept. Elementele delictelor de abuz de încredere, de escrocherie şi distrugere de acte publice. Teoria complicităţei propriu zise şi a complicităţei prin tăinuire. Cumul de delicte. Art. 328, 332, 338, 367, 40, 49, 50, 53 şi 54 din Codul penal şi art. 147 din Codul comercial. Părerea D-lui Blanche Garraud şi Faustin-Hélie asupra abuzului de încredere. Directorul unei societăţi este mandatarul societarilor. Calitatea de mandatar a giranţilor sau administratorilor societăţilor. Contract de societate. Opiniunea autorilor mai sus citaţi şi a jurisprudenţei lui Dalloz asupra acestor cestiuni. Complicitatea şi definiţia dată ei de Trébutien. Cestiunea tăinuirei, după doctrină şi jurisprudenţă.

In notă. Sentinţa Tribunalului Ilfov secţia IV, pronunţată asupra acestei afaceri.

Societatea de asigurare mutuală „Unirea“, înfiinţată sub cele mai favorabile auspicii în anul 1877, cam în acelaş timp cu frumoasele şi importantele instituţiuni financiare: Creditul Funciar Urban şi Rural, Banca Naţională a României, etc., ar fi putut să ajungă la aceiaş situaţiune înaltă, morală şi economică, ca şi aceste înfloritoare aşezăminte, dacă conducătorii ei din diferite timpuri ar fi avut priceperea, îngrijirea şi prudenţa necesară. Date fiind principiile frumoase şi altruiste cuprinse în statutele sale, această societate, după un decurs de 25 ani, în loc de a fi ajuns la deplina sa desvoltare în aplicarea principiului mutualităţei asigurărilor, şi dobândirea încrederei celei mai mari şi mai complecte în toate stratele sociale din ţară, ea decade din an în an, ne mai rămânând din vechiul entusiasm al înfiinţărei ei, decât amintirea lui, faţă de desastrul financiar şi moral în care se găseşte astăzi. In adevăr,

---

NOTĂ. Iată şi sentinţa Tribunalului Ilfov secţia IV, pronunţată în această afacere:

Având în vedere ordonanţa d-lui judecător de instrucţiune al cabinetului III de pe lângă tribunalul Ilfov şi rechisitorul introductiv al d-lui prim-procuror, prin care sunt trimişi în judecata tribunalului:

1) Alexandru Scarlat Miclescu, fost director al societăţei «Unirea», că a comis în această calitate, delictul de abus de încredere, prevăzut şi pedepsit de art. 140, 322 323, 332, 333 şi 40 codul penal;

2) Nicu Catargiu, inculpat pentru delictul de tăinuire, prevăzut de art. 53 şi 54 codul penal;

3) Iosef Marcovici, inculpat pentru delictul prevăzut de art. 50 alin. II, 48 şi 49 codul penal;

4) Isidor Cohen, inculpat pentru delictul prevăzut de art. 48, 49 şi 50 alin. II, codul penal;

www.dacoromanica.ro

după 25 ani de la înfiinţare, în loc de a avea un capital de rezervă, care s'ar fi putut uşor forma, cum şi l'au format alte societăţi mai de curând născute, astăzi această societate de asigurare posedă un deficit de aproape un milion, sumă ce reprezintă zecimile de mii de modeste şi mici economii ale sătenilor şi ale oamenilor săraci, economii sfânt muncite cu sudoarea frunţei lor şi cheltuite în mod inconştient, cu uşurinţa cea mai de neertat, de către conducătorii acestei nefericite societăţi de asigurare. Şi pe când „Unirea" graţie acestei nepriceperi şi risipe condamnabile cădea din ce în ce mai jos, alte societăţi de asigurare, din cari unele create cu capitaluri străine înfiinţate cu mult mai târziu, se ridicau din ce în ce mai sus, mai înfloritor şi mai puternic.

Sunt două cauzele acestui deficit enorm de aproape un milion; întâi: nepriceperea şi risipa unora; şi al doilea: risipa şi frauda altora. Şi dacă foştilor directori şi vechilor administraţiuni li se poate imputa cu bună dreptate: lipsa de control, nepriceperea şi risipa banilor asiguraţilor, apoi tot cu aceiaş bună dreptate, gestiunei 1899—1901 a fostului director general, inculpatul Alexandru Sc. Miclescu, i se poate imputa risipa cea mai inconştientă şi frauda cea mai îndrăzneaţă, făptuită în paguba economiilor nenorocitilor de asiguraţi. Până acolo a mers lăcomia şi setea de fraudă a inculpatului Alexandru Sc. Miclescu, fostul director al societăţei, în cât în ultimul timp, printr'o asigurare fictivă făcută asupra unor producte neexistente de pe moşia Perieni a inculpatului Nicu Catargi, escrochează pe lângă „Unirea" şi două societăţi de reasigurare din străinătate: „Garantie" din Paris şi „ Gladbacher " din Gladbach.

Vom lăsa la oparte risipirea imprudentă a zecimilor de mii de mici capitaluri ale ţăranilor şi oamenilor săraci din oraşe, cărora exploatându-i-se naivitatea şi buna lor credinţă, au fost îndemnaţi de agenţii „Unirei" a'şi face asigurări la secţia „Viaţa" a acestei societăţi; această risipă, din toate punctele de vedere condamnabilă, constitue partea imorală, iar nu penală a faptelor celor vinovaţi.

Noi ne vom ocupa numai de fraude, abuzuri de încredere, falşuri şi escrocherii,—ele constituind fapte penale, bine precizate şi pedepsite de codul penal.

---

5) Nae Anghelescu, inculpat pentru delictul prevăzut de art. 48, 49 şi 50 alin. II codul penal;

6) Emil Ioachimovici, inculpat pentru delictul prevăzut şi pedepsit de art. 323, 203 şi 204 codul penal.

In ce priveşte pe Alexandru Scarlat Miclescu, inculpat că, în calitate de director al Societăţei «Unirea», a sustras suma de 19,228 lei, 40 bani, şi că, în ultimul timp, printr'o asingurare fictivă făcută asupra unor producte neexistente de pe moşia Perienii, a inculpatului Nicu Catargiu, escrochează, pe lângă «Unirea» şi două societăţi de reasigurare din străinătate, «Garantie» din Paris. şi «Gladbacher» din Gladbach.

Asupra sustragerilor comise de Miclescu, care se ridică la suma de 19228 lei, 40 bani;

1) De la mandatul No. 440 din 24 Maiu 1899, lipsind chitanţa de 100 lei a expertului Kossek, coroborată aceasta cu însăşi declaraţiunea de la instrucţie a expertului că nu a primit această sumă, rezultă că inculpatul a sustras într'und mod fraudulos suma de 100 lei;

Având în vedere că Kossek, chemat înaintea tribunalului, declară că a fost plătit pentru expertiza făcută; că daunatul Maricaş, pentru care se făcuse expertiza, declară că nu a dat nici un ban expertului Kossek; că de aci rezultă că suma de 100 lei nu a fost sustrasă de inculpatul Miclescu;

2) De la mandatul No. 499 din 1899, inculpatului i se impută că îşi a apropiat suma de 195 lei, fiind că lipseşte chitanţa expertului F. Kossek, care declară la instrucţie că lucrarea a fost făcută de un zidar pentru 5 lei;

Considerând că F. Kossek nici nu putea da chitanţă descărcătoare, căci, cum

www.dacoromanica.ro

Şi aceste fraude, aceste fapte absolut penale, au fost comise numai de inculpatul Alexandru Sc. Miclescu şi de complicii săi, cari l'au ajutat sau au tăinuit fraudele sale.

Dar cine este Alexandru Sc. Miclescu? şi care era trecutul său social şi financiar, cari erau titlurile sau studiile sale speciale, cari erau meritele sale personale, pentru ca el să fi putut ajunge în mod justificat în fruntea unei asemenea instituţiuni, director general al societăţei de asigurare „Unirea"?

De aceea o ochire asupra trecutului său este necesară. Ea ne va lămuri, cum uneori, cu puţină inteligenţă, dar cu o mare doză de îndrăzneală şi lipsă de scrupul, pot ajunge unele persoane la situaţiuni destul de înalte, nejustificate şi absolut nemeritate.

Neposedând decât cursul primar şi câteva clase secundare, deşi aparţinând unei bune şi oneste familii, Alexandru Sc. Miclescu, nu poate ocupa la început decât mici funcţiuni compatibile acestor elementare şi insuficiente studii: comisar clasa II pe lângă poliţia din Bucureşti, controlor, revizor de regie, inspector achisitor la societatea „Dacia-România" şi „Unirea". Dar chiar în aceste neînsemnate funcţii, conduita sa din punct de vedere al corectitudinei a lăsat mult de dorit. Astfel, din funcţia de comisar clasa II a fost înlocuit; din aceea de revizor la regie a fost destituit în urma raportului inspectorului financiar Mihalcea, care cu ocazia unei inspecţiuni la casa de bani a inculpatului, a constatat că în rulourile de bani în loc de piese de doui lei pusese gologani de 5 bani, pentru a acoperi un deficit de 615 lei ce şi-i apropiase din casa Statului. Punând imediat banii la loc, Alex. Sc. Miclescu a scăpat atunci de o urmărire penală ce era inevitabilă.

Ca achizitor al societăţei „Dacia-România", după cum asigură d-l director general al acestei sosietăţi, inculpatul Alex. Sc. Miclescu, a comis deturnări de fonduri în valoare de 8,572 lei. In fine, în 1894 ca inspector-achisitor şi subdirector al societăţei de asigurare „Unirea" în urma unei minuţioase şi documentate instrucţiuni, făcută de d-l judecător de instrucţiune V. Lilovici, dovedindu-se în sarcina inculpatului Alex. Sc. Miclescu, o serie de abuzuri de încredere şi escrocherii, el este destituit din funcţia de subdirector al „Unirei" şi dat în judecata tribuna-

---

declară înaintea tribunalului, nu el a facut expertiză; că din dosarul daunei se constată că expertiza s'a făcut de architectul oraşului Iaşi, care a fost plătit de daunat şi de societate; că dar afirmarea lui F. Kossek de la instrucţie că expertiza a costat numai 5 lei, nu este întemeiată;

3) De la mandatul No. 599, se impută inculpatului că a sustras suma de 220 lei, cu care se arată că s'a plătit expertul pentru daunele de la Focşani, Bârlad, Sculeni, când însă pentru acele daune F. Kossek a fost deja plătit cu mandatul No. 598.

Având în vedere că F. Kossek, înaintea tribunalului, arată că, la Sculeni, dânsul a estimat numai o daună pentru care a fost plătit, dar ştie că acolo a mai fost o altă daună, pe care a estimat'o un alt expert; că dar, nu se stabileşte cu nimic că pentru această expertiză nu s'a cheltuit suma de 220 lei;

4) De la mandatul No. 137, inculpatul Miclescu a incasat în folosul său suma de 202 lei, sub pretext de constatare de daune, şi că nu s'a plătit lui C. Miclescu din Paşcani suma de 100 lei, ca mijlocitor, pentru că Kossek spune la instrucţie că C. Miclescu nu a fost la constatarea daunelor de la Lespezi;

Având în vedere că F. Kossek declară înaintea tribunalului că a fost împreună cu Scarlat Miclescu şi cu Popescu, şeful secţiunei incendiului, pentru ca să constate daunele de la Lespezi; că afacerea terminându-se prin împăcarea părţilor, C. Miclescu a servit de intermediar şi în schimbul serviciului adus a primit suma de 100 lei, după cum rezultă din recipisa poştei ataşată la mandat; că dar nu se poate imputa inculpatului sustragerea acestei sume;

5) De la mandatul No. 409 inculpatul a incasat în folosul său suma de lei 150, ca cheltueli făcute în constatarea daunei Lazarovici din Vaslui dela 3 Decemvrie 1900, când

www.dacoromanica.ro

lului şi a Curţei de apel, scăpând la această ultimă instanţă, achitat cu o majoritate de trei, faţă de o minoritate de doi d-ni consilieri ai Curţei, cari au opinat că: „suntem de părera, că faptele săvârşite de in-„culpatul Alex. Sc. Miclescu cad sub prevederile art. 332, 333 c. p., şi „că trebue a fi pedepsit conform acestor articole". (Dos. Curţei apel Bucureşti; pag. 27, vol. 4 al dosarului instrucţiunei).

Cu un singur glas deci, inculpatul Alex. Sc. Miclescu a scăpat în 1897 de pedeapsa ce i se cuvenea pentru nenumăratele sale fapte delictuoase. Justiţia de fond mai indulgentă şi mai iertătoare decât instanţa de trimitere, a crezut poate că prin această achitare în extrem, va pocăi pe delicuent şi-l va aduce pe calea cinstei şi a onoarei de la care se abătuse în mod aşa de degradator.

Justiţia de fond însă şi-a făcut iluzii, şi indulgenţa sa, departe de a'i servi ca pildă, din contră 'l-a încuragiat şi mai mult de a continua calea faptelor sale delictuoase, începute încă din primele sale funcţiuni. De altfel se poate enunţa ca un principiu nestrămutat, că indulgenţa judecătorilor a avut în totdeauna ca efect înmulţirea delictelor. Şi că o întărire şi evidenţiare a acestui principiu, este că Alex. Sc. Miclescu, achitat în 1897 în împrejurările excepţionale menţionate mai sus, comite în timpul gestiunei sale de director general al „Unirei", în 1899—1901, o serie şi mai mare de abuzuri de încredere şi escrocherii, de astă dată mult mai grave şi mai îndrăzneţe.

O enumărare abreviată a faptelor sale penale, comise în anii 1893—1895 în calitate de inspector achisitor şi subdirector al „Unirei", este necesară. Ele vor pune într'o vie lumină temperamentul pervers şi conduita periculoasă şi incorigibilă a acestui inculpat, care astăzi vine din nou înaintea instanţelor penale sub învinuiri de o gravitate şi mai mare şi mai dăunătoare ordinei sociale.

Astfel, după cum rezultă din ordonanţa definitivă No. 102 din 22 Iunie 1895 a d-lui judecător de instrucţiune V. Lilovici, inculpatul Alex. Sc. Miclescu a frustrat societatea „Unirea" cu 11,827 lei, 55 bani, prin comiterea următoarelor abuzuri de încredere şi escrocherii: 1) îşi însuşeşte pe nedrept în dauna „Unirei" suma de 1,081 lei de la asiguraţii din secţia „Vieţei" Florea Papariga, Ilie Ionescu şi Alex. Dinescu

---

se găsesc în arhiva societăţei acte semnate de inculpat purtând aceeaşi dată din Bucureşti.

Având în vedere mărturisirea lui Brociner înaintea tribunalului, care declară că se lucra în lipsa lui Miclescu în biroul direcţiunei hârtii şi mandate care se supuneau semnăturei acestuia când sosea posterior datei lor; că dar, faptul că inculpatul declară că a fost la Vaslui în ziua de 3 Septembrie, nu poate fi exculs prin constatarea semnăturei lui Miclescu pe hârtii şi mandate purtând aceeaşi dată;

6) De la mandatul No. 550, nu se justifică suma de 100 lei, căci lipseşte chitanţa expertului;

Având în vedere că rezultă din dosarul cauzei că dauna a fost estimată, că expertiza a fost depusă; că dar expertul a fost plătit, căci nimeni nu se plânge şi deci nu se poate imputa inculpatului sustragerea acestei sume;

7) Cu mandatele No. 779, 836 şi 840 din 1899, se mandatează salariul pe trei luni avocatului Cihoski a' 200 lei lunar, pentru care d. Cihoski nu a semnat şi declară că nu a primit această sumă;

Având în vedere mărturisirea avocatului Cihoski înaintea tribunalului, că pe lunile când a primit onorariul i se făcea totdeauna plata de casierul societăţei; că dar dacă plata nu s'a făcut întrun mod efectiv, casierul iar nu directorul societăţei a sustras această sumă;

8) De la mandatul No. 911 de lei 896, cheltuiţi în voiajul la Viena-Berlin în Octomvrie şi Noemvrie 1899, se impută inculpatului că îşi a insuşit în folosul său diurna pe trei zile, adică 90 lei, luând diurna pe 14 zile în loc de 11 zile cât durase voiajul în stăinătate;

Având în vedere că inculpatul a plecat la 23 Octombrie şi ultima zi a voiaju-

www.dacoromanica.ro

din judeţul Olt, cari bani în loc de a-i vărsa în casa societăţei, prin diferite manopere şi falşuri şi-i apropie în beneficiul său; 2) în acelaş mod şi prin ajutorul aceloraş falşuri a procedat cu asiguraţii din Caracal: Gh. Nicolescu, P. Leoveanu, Preotul I. M. Prutujescu, St. Dumitrescu, I. Bălănescu şi Preotul A. Popescu, frustrând societatea „Unirea" cu suma de 2,384 lei şi 75 bani; 3) tot prin aceleaşi mijloace frauduloase, a încasat, însuşindu-şi pe nedrept, în prejudiciul societăţei „Unirea" suma de lei 886 bani 86, de la asiguraţii din Caracal; 4) idem 661 lei de la asiguratul Răsvan din Bucureşti; 5) idem suma de 782 lei 80 bani, de la societarii asiguraţi în judeţul Olt; 6) a frustrat societatea „Unirea" cu suma de 1,760 lei, luând timp de mai multe luni de la funcţionarul Theodorian câte 10 lei pe zi, din cheltuelile de poştă, pe carl şi-i însuşea pe nedrept în dauna societăţei, dând ordin în calitate de subdirector al „Unirei" acelui funcţionar de a trece această sumă de 1,760 lei în registru de cheltueli; 7) a frustrat societatea „Unirea" cu o altă sumă de 1,593 lei, prin aprobarea ce a făcut cu propriile sale rezoluţiuni, în calitate de subdirector, a unor cheltueli fictive pentru spese de procese şi proceduri. Aceste cheltueli ordonate de inculpatul Alex. Sc. Miclescu, nu sunt cu nimic justificate; 8) o altă sumă de 180 lei luată din averea societăţei „Unirea" prin aceleaşi mijloace frauduloase ce erau în obiceiul inculpatului Alex. Sc. Miclescu; 9) o altă sumă de 150 lei şi 90 bani, luată pentru diferite transporturi pe calea ferată, făcute în interesul societăţei în cursul lunei Ianuarie 1895, deşi în acel timp inculpatul Alex. Sc. Miclescu avea bilet de liber parcurs, cumpărat din banii societăţei; 10) o altă sumă de 214 lei şi 80 bani, luată ca şi cea de mai sus, prin aceleaşi manopere frauduloase, sumă ce i s'a ordonanţat cu mandatul 926 din 12 Iunie 1895, drept plata transportului şi a diurnei pentru nişte voiagiuri, pe cari însă nu le-a făcut; 11) în fine inculpatul Alex. Sc. Miclescu mai frustrează „Unirea" cu sumele de 1,871 lei, 170 lei şi 55 lei, prin aceleaşi mijloace incorecte, aşa că în total, suma cu care acest inculpat escrochează societatea de asigurare „Unirea" în anii 1893—1895, timp cât a fost inspector achizitor şi subdirector, se ridică la importanta cifră de 11,827 lei şi 55 bani.

Pentru toate aceste fapte delictuoase, inculpatul Alex. Sc. Miclescu

---

lui a fost la 4 Noemvrie; că luna Octomvrie având 31 zile şi adunând ziua plecărei şi ziua sosirei, conduce la totalul de 14 zile; că dar nu se poate imputa inculpatului că a fraudat societatea cu suma de 90 lei;

9) De la mandatul No. 7, se impută inculpatului că a fraudat societatea cu suma de lei 610, adică diurna pe două zile şi 550 lei ca nejustificată, fiind trecută sub vaga denumire «cheltueli diferite»;

Având în vedere că cele două zile în plus sunt stabilite de instrucţie prin data semnăturilor de pe diferite hârtii sau mandate din arhivă; că martorul Brociner a arătat înaintea tribunalului că se întâmpla des ca Miclescu să semneze posterior datei actelor; că dar, nu se poate stabili diurnele adăogite în plus de inculpat; că tribunalul găseşte că suma de 550 lei nu este exagerată ca cheltueli diferite, căci la un voiaj destul de mare la Viena, Berlin, Bruxelles, sunt cheltueli mărunte de trăsură, de comisionar, de intermediari, etc, de care nu se poate lua chitanţe justificative;

10) De la mandatul No. 268, se impută inculpatului că a fraudat societatea cu 140 lei diurna pe patru zile şi de la mandatul No. 178 că a fraudat societatea cu suma de lei 533 bani 25, sub pretext că a fost bolnav în străinătate, pentru că chitanţa d-lui Schönburg din Dresda pentru onorariul său este datată din 15 Maiu 1900, când inculpatul nu mai era în străinătate;

Având în vedere că pentru cele patru zile de diurnă, acuzarea se bazează pe faptul că se găseşte semnătura lui Miclescu pe hârtie şi mandate când pretinde că era în străinătate; că martorul Brociner a arătat în deajuns netemeinicia acuzărei;

Asupra sumei de 533 lei bani 25 ce pretinde inculpatul că i-a cheltuit cu boala sa din Dresda, dacă chitanţa d-rului Schönburg este datată din 15 Maiu, când incul-

www.dacoromanica.ro

a fost trimis la 1895 în judecata tribunalului corecţional, care pe motivul, că deşi el recunoaşte în parte sumele sustrase, dar pentru că între el şi societate era un cont curent de dare şi luare reciprocă, iar nu un mandat comercial, ca să poată comite abuzuri de încredere şi escrocherii, achită pe inculpat. Primul procuror făcând apel, Curtea de apel cu o majoritate de trei d-ni consilieri, confirmă sentinţa tribunalului, minoritatea de doi d-ni consilieri fiind însă pentru condamnare opinând, după cum am arătat mai sus, că: „suntem de părere, că faptele săvârşite de „inculpatul Alex. Sc. Miclescu, cad sub prevederile art. 332, 333 c. p. „şi că trebue a fi pedepsit conform acestor articole". (Decis. Curţ. ap., vol. IV, pag. 27 şi 27 verso).

Văzându-se scăpat ca prin minune, din acest noian de fapte incorecte şi delictuoase, Alex. Sc. Miclescu, dotat de la natură cu o inteligenţă plină de preversitate şi de o îndrăzneală, care atinge culmea cinismului, pozând în victimă, şi având şi concursul imoral al direcţiunei societăţei „Unirea" de pe atunci, intră din nou ca subdirector la aceiaşi societate, pe care în ajun o escrocase cu suma de 11,827 lei şi 55 bani, devenind în 2|14 Maiu 1899 director general al ei.

E în adevăr uimitor şi dureros în acelaş timp, din punct de vedere al celei mai elementare morale sociale, ca un om, care scapă în 1897 de acuzaţiunea de abuz de încredere şi escrocherie comisă în dauna „Unirei", numai prin un singur glas al Curţei de apel, să ajungă să fie ales în 1899 director general al aceleaşi nenorocite societăţi. O concepţie mai înaltă a noţiunei de onoare şi morală, n'ar fi trebuit să lipsească acelora, cari au contribuit prin votul lor, la alegerea ca director general a unei asemenea persoane, cu un trecut atât de compromis şi pătat.

Acum după ce am expus în mod detailat şi fidel, după actele aflate în dosar, antecedentele inculpatului Alex. Sc. Miclescu, să examinăm gestiunea sa ca director general al „Unirei" din anii 1899—1901 şi să stabilim întreaga serie de fapte delictuoase ce i se pun în sarcină prin requisitoarele introductive ale d-lui Prim-procuror, în legătură cu ajutorul dat de complicii săi.

Vom împărţi în acest scop ordonanţa noastră, pentru o mai bună înţelegere şi sistematisare a fraudelor, în şase părţi: întâia parte va co-

---

patul era deja întors în Bucureşti, cauza este că banii au fost trimeşi după sosirea sa aici;

Că dintr'o recentă scrisoare a d-rului Schönburg se confirmă că într'adevăr inculpatul şi nu o altă persoană a fost în căutarea sa medicală;

11) De la mandatul No. 260, se impută inculpatului că a fraudat suma de 1500 lei, daţi pentru mijlocirea transacţiei cu Ministerul de finanţe pentru pretenţiuni de 21 mii lei ce avea contra «Unirei» de la timbre neplătite pe timp de 10 ani;

Având în vedere că consiliul de administraţie prin procesul-verbal din 5 18 Iunie 1900, autorizâ şi descarcă pe inculpat cu această sumă, rezultă că inculpatul Miclescu îşi îndeplinise mandatul ce-i fusese dat de către consiliu;

12) De la mandatul No. 33, 40, 58 şi 59, se impută inculpatului că a fraudat cu suma de 3000 lei, fiindcă justificarea este evazivă şi curioasă că s'a dat bani pentru a se stărui la ridicarea sumei de 87,000 lei ce avea societatea «Unirea» la Ministerul de domenii;

Având în vedere că societatea «Unirea» neputând ridica suma de 87,000 lei ce se deţinea de Minister, Consiliul de administraţie a decis a se plăti stăruitorilor, cari vor reuşi să scoată acei bani, 3000 de lei; că suma de 87,000 s'a încasat de «Unirea» prin stăruinţa d-lor C. Lahovari şi C. Miclescu şi consiliul prin procesul-verbal din 20 Maiu 1900, descarcă această cheltuială; că dar nu se poate imputa inculpatului că a sustras această sumă;

13) De la mandatul No. 630, se impută inculpatului, că a fraudat societatea cu suma de lei 514;

Având în vedere că această cheltuială fiind făcută pentru adunarea generală

www.dacoromanica.ro

prinde enumărarea tutulor abuzurilor de încredere comise de inculpatul Alex. Sc. Miclescu, în prejudiciul averei societarilor asiguraţi la „Unirea"; a doua parte va coprinde escrocheria comisă de Miclescu prin antidatări şi falşuri în prejudiciul societăţilor străine de reasigurare: „Garantie" din Paris şi „Gladbacher" din Gladbach, precum şi a „Unirei", în ceeace priveşte dauna fictivă suferită de inculpatul Nicu Catargi cu ocazia incendiului de la moşia sa Perieni; a treia parte va coprinde stabilirea culpabilităţei inculpatului Nicu Catargi, ca tăinuitor la escrocheria făptuită de Alex. Sc. Miclescu în prejudiciul societăţilor de reasigurare străine „Garantie" şi „Gladbacher"; în fine a patra, a cincea şi a şeasea parte a ordonanţei va coprinde stabilirea probelor, în privinţa ajutorului dat lui Miclescu, de complicii săi, inculpaţii: Emil Ioachimovici, Iosef Marcovici, Isidor Cohen şi Nae Anghelescu.

I. *Abuzuri de încredere de 23,022 lei.*—In această primă parte a ordonanţei noastre, vom expune în mod detaliat întreaga serie de abuzuri de încredere comise de inculpatul Alex. Sc. Miclescu, în prejudiciul averei societarilor de la „Unirea", asiguraţi la secţia „Vieţei", aducând probele legale pentru fiecare sumă înstrăinată în mod fraudulos, sau însuşită în mod nedrept de inculpat. Bine înţeles că, aci nu vom enumăra nici sumele risipite sau cheltuite în mod culpabil din punct de vedere moral în împrumuturi imprudente, unele făcute de favoare, iar altele pătate de imoralităţi, împrumuturi făcute de inculpatul Miclescu cu banii „Unirei" în sumă de 401,700 lei,—bani cari erau depuşi la casa de depuneri, din pătrimile fondului asiguraţilor la „Viaţa", conform art. 147 c. com.; nu vom enumăra în această parte nici sumele risipite şi cheltuite în mod inconştient cu voiagiuri riscate, cu premii inoportune, cu sinecure, cu favoruri şi cu jetoane de complezenţă, date membrilor consiliului de administraţie, căci atunci întreaga sumă risipită de inculpatul Alex. Sc. Miclescu în timpul gestiunei sale de doi ani şi jumătate, s'ar ridica la colosala cifră de aproape 700,000 lei, din cari: 277,721 lei luaţi din fondul asociaţilor şi 401,700 lei pătrimea ridicată dela casa de depuneri, aruncată în împrumuturi imprudente şi imorale. Totuşi, ca exemple caracteristice, cari să pună în lumină această risipă inconştientă, această nepăsare condamnabilă pentru interesele societăţei şi aceste

---

şi aprobată de consiliul de administraţie, nu se poate imputa inculpatului sustragerea acestei sume;

14) De la mandatul No. 54 din 1900, este inculpat Miclescu, că a fraudat societatea cu suma de 4291 lei, cheltuită, cu alegerea generală a societăţei «Unirea» făcută la 2 Maiu 1899, adică înainte ca inculpatul să fie ales ca director general al societăţei;

Având în vedere că fiind vorba de o cheltuială făcută înainte de a fi director al societăţei, intră în gestiunea predecesorului său P. Buescu;

Că, de almintrelea, conform statutelor, în fie-care an cheltuelile sunt verificate de comisiunea censorilor şi prezentate spre descărcare atât consiliului cât şi adunărei generale; că aceste cheltueli au fost verificate şi aprobate atât de consiliul de administraţiune cât şi de adunarea generală din 6 şi 18 Februarie 1900; că dară, nu se poate imputa sustragerea sumei de 4291 lei inculpatului Miclescu;

15) De la mandatul No. 14 din 24 Februarie 1900, se impută inculpatului, că a fraudat societatea cu suma de lei 3113 bani 25;

Având în vedere că această sumă a fost aprobată de consiliu prin procesele-verbale din Fevruarie 1900 şi prin procesul-verbal al adunărei generale din 6 şi 18 Februarie 1900; că dară nu se poate imputa inculpatului sustragerea acestei sume;

16) De la mandatul No. 72, se impută inculpatului că a fraudat societatea cu suma de lei 366, fiind-că aceeaşi sumă de 366 lei, se mai găseşte mandatată odată cu mandatul No. 224, tot pentru masa societarilor;

Având în vedere că prin mandatul No. 72, este plătită masa şi sala în ziua de 5|17 Fevruarie şi prin mandatul No. 224, este plătită masa şi sala în ziua de 6|18 Fevruarie, că dară, au fost două mese; că acest fapt reese din mărturisirile agentului Va-

www.dacoromanica.ro

apucături imorale, putem da următoarele cifre destul de eloquente prin ele însăşi: inculpatul Miclescu în timpul celor doi ani şi jumătate cât a fost director al societăţei de asigurare „Unirea", cheltueşte cu voiagiurile în ţară (deşi avea bilet de la C. F. R. plătit de „Unirea") şi străinătate, voiagiuri făcute absolut în totdeauna, după cum reese din chitanţele respective, cu inevitabilul „Wagon-lit", enorma cifră de 21,478 lei şi 10 bani, din care 12,382 lei cu voiagiurile din ţară şi 9,096 cu acele din străinătate, pe lângă leafa de 1,000 lei ce lua în fiecare lună în calitate de director; în anul 1900, profitând de modificarea art. 147 din cod. comercial, inculpatul Miclescu, ce e drept cu învoirea consiliului de administraţie al „Unirei" şi cu autorizaţia Ministerului de domenii, ridică de la casa de depuneri pătrimele depuse de fondul „Vieţei", conform vechiului art. 147 cod. com., pătrimi ce se ridicau la suma de 401,700 lei, pe care o împrumută pe ipotecă în al doilea rang după Credit, în mod riscat şi imoral, făcând cu unii favoruri, iar cu alţii incorectitudini. Nu ne vom ocupa de aceia cărora li s'a făcut favoruri; vom menţiona însă pe aceia, de la cari inculpatul Miclescu a luat bacşişuri imorale, bacşişuri, cari ar lua numele de mită şi cari ar forma delicte pedepsite de lege, dacă inculpatul ar fi fost funcţionar public. Astfel pentru un împrumut de 80,000 lei, a pretins lui Thoma Basilescu, tipograf, şi i s'a oferit 6,000 lei; pentru un împrumut de 66,700 lei, făcut izraelitei Golda Schwartz, a pretins şi i s'a oferit 8,000—10,000 lei; toate aceste fapte dovedindu-se în mod complect, prin arătările lui Iosef Marcovici şi a martorilor: Luca Falkenflüg, Toma D. Voiculescu şi alţii; Iosef Marcovici, care era mijlocitorul inculpatului Miclescu, în efectuarea acestor împrumuturi însoţite de bacşişuri, arată şi modul cum Miclescu proceda; Marcovici arată în interogatoriul său că: „ştiu, că de „la Thoma Basilescu, tipograf, a luat 6,000 lei ca prezent pentru face„rea şi acordarea împrumutului ipotecar; de asemenea de la unul M. „Schwartz care a plecat în America, a luat 5,000 lei; (martorul „Falkenflüg arată că de la M. Schwartz a luat 10,000 lei); iată modul „în care lua aceşti bani: înainte de a le acorda împrumutul, spre a fi „sigur, Miclescu a pretins de la Thoma Basilescu şi Schwartz chitanţe „semnate de Thoma Basilescu şi Golda Schwartz, de oarece soţia fă-

---

silescu, ale fostului inspector de poliţie Sachelaridi şi ale inginerului Dominican Ştefănescu;

Că dară, au fost două mese şi de două ori a trebuit plătită aceiaşi sumă;

17) De la mandatul No 21, se impută inculpatului, că a fraudat societatea cu suma de 70 lei, pusă în compt mai mult pentru plata a 100 scaune închiriate pentru adunarea generală;

Având în vedere că în borderoul de enumerarea actelor justificative, s'a trecut în loc de 100 scaune 30 lei, 100 lei 30 scaune, acel borderou alăturat de mandat, este scris de un funcţionar, iar nu de inculpat şi bani dacă nu au s'au primit de Zilberman, proprietarul scaunelor, au fost sustraşi de casier, nu de inculpat;

18) Inculpatului se impută că a primit din casa societăţei «Unirea» suma de lei 733, care i s'a dat pe timpul direcţiunei lui P. Buescu;

Având în vedere că ordonanţarea plăţei a fost făcută de un alt director şi ne dovedindu-se reaua credinţă a inculpatului, rezultă că lui Al. Miclescu nu i se poate pune în sarcină;

19) In fine, inculpatului i se impută că făcându-se transacţia cu I. Petrescu a fraudat societatea cu 1000 lei;

Având în vedere că consiliul de administraţiune a însărcinat pe E. Ioachimovici să închee transacţie cu Petrescu care să răspundă «Unirei» 10000 lei; că însă la plată Petrescu neputând număra 10000 lei, consiliulul a admis să se primească 9000 lei;

Având în vedere că din mărturisirea lui Petrescu dinaintea tribunalului şi din scriptele societăţei, rezultă că Miclescu nu a putut frauda suma ce i se impută;

Având în vedere că din cele expuse mai sus rezultă că toate sumele pentru

www.dacoromanica.ro

„cea împrumutul, prin cari ei arătau, că au primit ca acont de la so-„cietatea „Unirea" suma de 6,000 şi 5,000 lei (10,000 lei). Miclescu m'a „trimes pe mine cu aceste chitanţe de le-a iscălit Basilescu şi Golda „Schwartz, care de sigur se înţelesese cu Miclescu în această privinţă „de mai înainte". Nu vom vorbi de asemenea nici de suma de 30,000 lei, ridicată la 4 August 1900, de la casa de depuneri cu recipisa No. 98,906 din 1900, prin inducerea în eroare a Ministerului domeniilor, de inculpatul Miclescu; nu vom avea în vedere nici jetoanele de prezenţă date cu prea multă libertate membrilor consiliului de administraţie, în aceşti doi ani şi jumătată, jetoane ce se ridică la suma de 30,446 lei şi 60 bani; nu vom insista de asemenea în această parte a ordonanţei, nici de risipa importantei sume de 35,332 lei, acordată ca onorariu în timpul celor doi ani şi jumătate mai multor d-ni avocaţi, mai toţi membrii în consiliul de administraţie al „Unirei"; de asemenea nici de faptul că, inspectorul achisitor al acestei societăţi, inculpatul Iosef Marcovici, *persona grata* a lui Miclescu, incasează în aceşti doi ani şi jumătate din averea societarilor „Unirei" drept lefuri, diurne, premii şi voiagiuri, însemnata sumă de 20,172 lei; de asemenea nu vom vorbi nici de suma de 11,000 lei plătită în mod neregulat casei de schimb Steriu, plată ce ascundea în ea un fapt incorect, nici de lichidarea în mod imoral a daunei Lazarovici, etc., etc.

Toate aceste risipe inconştiente, cheltueli exagerate, favoruri şi primiri de bacşişuri, formează partea imorală a faptelor inculpatului Alex. Sc. Miclescu; deşi ele nu constituesc delicte prevăzute de codul penal, am crezut necesar a le pune în evidenţă, pentru că ele clarifică şi mai mult conduita incorectă, obiceiurile josnice şi temperamentul pervers al inculpatului, servindu-ne în acelaş timp ca puternice şi elocuente prezumţii de rea credinţă în ceeace priveşte celel'alte fapte ale inculpatului Alex. Sc. Miclescu. Dar repetăm încă odată că, nu de aceste sume risipite în mod condamnabil şi moral ne vom ocupa noi, deşi cheltuirea lor în mod aşa de îndrăzneţ, când ştiut este că aceşti bani erau micile economii sfânt muncite ale atâtor săteni nenorociţi, ale atâtor văduve sărmane, ale atâtor copii asiguraţi, denotă lipsa de conştiinţă cea mai revoltătoare. Noi ne vom ocupa în această primă parte a ordonanţei, nu-

---

care este dat judecăţei inculpatul Miclescu, au fost autorizate şi aprobate de consiliul de administraţie al societăţei «Unirea» fie prin încheeri speciale la anumite cheltueli, fie prin încheerile anuale ale censorilor şi ale consiliului de administraţie, care luând cunoştinţă de actele de gestiune ale directorului Miclescu, încheeau cuvenitele procese-verbale de aprobare, prevăzute de statutele societăţei;

Având în vedere că unul din elementele esenţiale ale abuzului de încredere pentru a face aplicabil art. 322, 323 cod. pen., trebue ca deturnarea să fie frauduloasă;

Că fără îndoială, mandatarul care întrebuinţează pentru folosul său personal sumele ce i-au fost încredinţate, nu îşi cunoaşte îndatoririle sale, neexecutând într'un mod fidel mandatul ce i-a fost dat; că neexecutarea contractului nu poate să dea loc de cât la daune interese pe care codul civil le-a stipulat în art. 1544; că însă mandatarul nu se face culpabil de abuz de încredere, dacă nu a întrebuinţat manopere frauduloase în scop ca să-şi apropieze sumele ce i-au fost încredinţate;

Având în vedere că, în fapt şi în speţă, nu s'a arătat că Miclescu a întrebuinţat manopere frauduloase, pentru a înşela buna credinţă a membrilor din consiliul de administraţie; că aceştia totdeauna au declarat că cheltuelile făcute de Miclescu au fost justificate înaintea lor; că dară, e vorba de un simplu mandat, fără intervenţiunea vre-unei circumstanţe de dol sau de fraudă, care caracterizează delictul de abuz de încredere; că dar, nu se poate imputa inculpatului Al. Miclescu delictul de abuz de încredere.

Asupra escrocheriei de 32,000 lei comisă de Alexandru Scarlat Miclescu în complicitate cu Nicu Catargi, Iosef Marcovici, Nae Anghelescu şi Isidor Cohen;

Având în vedere că se impută inculpaţilor că au făcut o asigurare fictivă pen-

www.dacoromanica.ro

mai de sumele fraudate, de acele sumi însușite pe nedrept, în înțelesul penal al cuvântului, de inculpatul Alex. Sc. Miclescu, fapte ce constituesc delicte de abuz de încredere, bine dovedite și calificate astfel de lege, sume absolut nejustificate și deci sustrase din averea societății și care se ridică după domnii experți la cifra de 23,022 lei și 20 bani, deși după noi, această sumă fraudată s'ar ridica la o cifră cu mult mai mare.

Care sunt aceste delicte de abuz de încredere făptuite de inculpatul Alex. Sc. Miclescu în prejudiciul societății de asigurare „Unirea", și în ce consistă probele ce aducem pentru stabilirea lor?

Le vom enumăra după cum urmează:

1. Cu mandatul No. 440 din 24 Maiu 1899, inculpatul Alex. Sc. Miclescu, abia 7 zile după instalarea sa ca director-general al societății de asigurare „Unirea", mandatează și semnează de primirea unei sume de 192 lei pentru cheltuelile făcute personal de d-sa la Căiuț, în scopul revizuirei daunei Maricaș și alții, iar ca piesă justificativă, alătură o notă scrisă și semnată de d-sa, care conține: „Tren Căiuț clasa I, 54 lei; diurna 20 lei; birje 6 lei; „wagon-lit 12 lei; expertul 100 lei; total 192 lei". Lipsește însă de la mandatul respectiv chitanța de 100 lei a expertului Kossek, și o asemenea chitanță nici n'a putut exista vre-odată, de oare-ce după cum declară inginerul Ferdinand Kossek, ascultat ca martor, el a fost plătit cu suma de 45 lei de însuși daunatul Maricaș. Această declarație a martorului, unită cu lipsa chitanței de 100 lei dela mandat, ne dă proba evidentă a sustragerei acestor bani, a însușirei lor pe nedrept și în mod fraudulos, de inculpatul Alex. Sc. Miclescu;

2. Cu mandatul No. 499 din 1899, inculpatul Miclescu, în calitate de director-general al „Unirei" își mandatează suma de 501 lei și 50 bani, din cari: 269 lei și 65 bani trenul, wagon-lit și diurna pe 5 zile, iar restul de 232 lei este justificat printr'o notă formulată de însuși directorul Miclescu, prin care ordonă contabilității să mandateze suma de 200 lei plata expertului și 32 lei plata birjei la târgul Dărmănești. Lăsăm la o parte suma exagerată de 269 lei plata trenului, a vagonului de dormit și a diurnei; ne vom opri numai la suma de 200 lei plata expertului, pentru care sumă iarăși lipsește chitanța architectului Ferdinand Kossek, adică actul justificativ. Lipsa acestei chitanțe, unită cu declarația însu-și

---

tru a excroca societatea «Unirea» și societățile străine «Gladbacher» și «Garantie» cu suma de 32,000 lei; că această imputare se întemeiază: 1) că polița de asigure era expirată și neprelungită la timp, căci Marcovici declară la instrucție că dânsul a scris petiția de prelungire după incendiu și Miclescu a semnat pe Catargi pe acea cerere; 2) că productele asigurate nu au existat când s'a contractat asigurarea și nici când a avut loc incendiul, căci cerealele fusese deja vândute și expediate Casei Dall' Orso și Creditului belgo-român din Galați; 3) că formele de reasigurare la societățile străine au fost în neregulă și falșificate, căci ele sau făcut după incendiu, arătându-se acestor societăți o dată falșă posterioară datei la care s'a întâmplat incendiul;

Asupra primului punct al acuzărei, că asigurarea a fost expirată și neprelungită și că cererea de prelungire a fost fabricată de Alexandru Miclescu și Iosif Marcovici după incendiu și înregistrată la o dată anterioară;

Având în vedere că se constată cu suficiență că Miclescu a doua zi după incendiu, declară consiliului de administrațiune, că nu s'a trecut din greșeală cererea de reasigurare a lui Catargi la 2 Maiu; că consiliu ținând seamă de această cerere admite ca să se dea lui Catargi ca despăgubire suma de 32,000 lei;

Considerând că cererea de prelungire chiar dacă a fost rău sau falș înregistrată inutilitatea faptului probează lipsa de rea credință, de oare-ce inculpatul supusese cunoștinței consiliului și discuțiunei sale că petiția de reasigurare nu a fost înregistrată; deci nu mai era nici o necesitate pentru inculpat să proceadă la o înregistrare falșă;

Că cererea de reasigurare de și scrisă de Iosif Marcovici, este semnată de Nicu Catargi, după cum însuși Catargi declară înaintea tribunalului și după cum constată expertiza urmată în cauză; că în procesul-verbal al Consiliului se zice că Miclescu a

www.dacoromanica.ro

a expertului F. Kossek, ascultat ca martor, care declară că nu a primit această sumă, lămurind în acelaş timp, că expertiza daunei respective a lui Adamache, a fost făcută de un zidar, căruia i s'a plătit de Miclescu 5 lei, formează proba suficientă că, această sumă de 200 lei, minus 5 lei plătiţi zidarului, este o sumă însuşită de inculpatul Miclescu pe nedrept şi în mod fraudulos din averea „Unirei";

3. Cu mandatul No. 599 din 8 Iulie 1899, inculpatul Alex. Sc. Miclescu, ca director al „Unirei" îşi mandatează şi semnează de primirea sumei de 220 lei, alăturând ca piesă justificativă următoarea notă scrisă şi sub-scrisă de el, cu conţinutul: „Comptabilitatea va mandata lei 220, plata expertului la daunele Focşani, Bârlad, Prisecani (Tutova) şi Sculeni (Iaşi)". Această sumă de 220 lei însă, coprinsă în mandatul No. 599 din 8 Iulie 1899, este o sumă sustrasă de inculpatul Alex. Sc. Miclescu, de oare-ce plata expertului Kossek pentru evaluarea acestor daune dela Focşani, Bârlad, Prisecani şi Sculeni, s'a făcut prin mandatul No. 598 din 1899 Iulie 8, în sumă de 146 lei, pe lângă care mandat se află chitanţa architectului F. Kossek de 146 lei, cu justificarea detaliată a daunelor de la Focşani şi Bârlad. F. Kossek ascultat ca martor, confirmă aceasta prin declaraţiunea sa. Rezultă de aci în mod evident că suma coprinsă în mandatul No. 599 din 1899, de 220 lei, este o sumă însuşită de inculpatul Miclescu pe nedrept şi în mod fraudulos din averea societăţei „Unirea";

4. Cu mandatul No. 137 din 27 Martie 1900, inculpatul Miclescu, în calitate de director al „Unirei", îşi mandatează şi primeşte suma de 224 lei şi 75 bani, pentru constatarea mai multor daune; la acest mandat ca piesă justificativă nu se găseşte decât o scrisoare a lui F. Kossek, prin care recunoaşte că a primit suma de lei 22 pentru plata trăsurei de la Bârlad la comuna Găgeşti; restul de 202 lei şi 75 bani nu este de loc justificat, căci nu se poate considera justificare o copie după un mandat poştal telegrafic de 100 lei cu chitanţa poştei centrale No. 498 din 29/11 1899, mandat trimes personal de inculpatul Alex. Sc. Miclescu,—iar nu din partea „Unirei",—vărului său C. Miclescu la Paşcani, şi nu poate fi luată în serios explicaţia inculpatului Miclescu, coprinsă în apostilul său din dosul chitanţei poştei, cu vagul conţinut că: „Se va

---

prezentat cererea de reasigurare şi acceptul din partea lui Nicu Catargi; or, se constată că acceptul nu este falşificat, că emană dară de la Nicu Catargi, cauza însă a acestui accept este cererea de reasigurare, care trebuia să fie semnată de Nicu Catargi, deci ea nu este fabricată de inculpatul Miclescu;

Că cererea de reasigurare a lui Nicu Catargi este dată lui Miclescu înainte ca cel dintâiu să plece la Carlsbad, căci nu e posibil ca un om ca N. Catargi, cu o recoltă aproape de două milioane, să plece din ţară ştiind că în timpul absenţei trebue preînoită poliţa de asigurare; că nu este admisibil ca N. Catargi să fi trimes această cerere imediat după izbucnirea focului, căci în acest caz Miclescu nu ar fi putut prezenta cererea a doua zi după incendiu;

Asupra celui de al doilea punct al acuzărei că productele asigurate nu au existat când s'a contractat asigurarea şi nici când a avut loc incendiul, căci cerealele fusese deja vândute şi expediate casei Dall'Orso şi Creditului belgo-român din Galaţi:

Având în vedere că nici-odată la contractarea asigurărilor nu se constată existenţa obiectului declarat de asigurat, ci numai după ce a avut loc incendiul; că dară cestiunea este de a se şti dacă au existat productele asigurate în momentul incendiului;

Având în vedere că martorii Nicolae Fumu şi Gheorghe Filincu, declară înaintea tribunalului că incendiul a durat vre-o 10—14 zile; că era în Standola, de o lungime de 50 metri, cantităţi mari de grâne;

Că, după incendiu, se transformase în mormane mari de producte carbonizate;

Având în vedere că Nicu Catargi era unul dintre cei mai mari exploatatori agricoli din Moldova, căci avea semănate 1000 fălci, adică 3000 pogoane de semănătură; că un exploatator agricol îşi are tot-d'auna rezervate grâne de semânţă; că la

www.dacoromanica.ro

„mandata spesele de daune d-lui C. Miclescu, care ca avocat a stăruit „împăciuirea cu mai mulţi daunaţi". Martorul F. Kossek, architect, declară în depoziţia sa, că acest C. Miclescu nici nu a fost la locul daunei şi nu a împăcat nici un daunat. Resultă de aci că, restul sumei de 202 lei şi 75 bani, coprinsă în mandatul No. 137 din 1900, este o sumă însuşită pe nedrept şi în mod fraudulos de inculpatul Alex. Sc. Miclescu, în prejudiciul averei societarilor „Unirei";

5. Cu mandatul No. 409 din 8 Octomvre 1900, inculpatul Alex. Sc. Miclescu îşi mandatează şi semnează de primirea sumei de 150 lei şi 70 bani, cheltueli făcute cu constatarea daunei Lazarovici la 3 Septemvrie 1900; iar ca act justificativ se găseşte alăturat pe lângă mandat, nota: „Calea ferată Bucureşti—Vaslui 61 lei şi 70 bani, clasa I; wagon-„lit dus şi întors 25 lei; birje gara Vaslui, 24 lei; diurnă două zile 40 „lei; total 150 lei, 70 bani, sumă coprinsă în mandat". Or, această sumă de bani este de asemenea o sumă însuşită în mod fraudulos de inculpatul Miclescu, de oare-ce în acea zi de 3 Septemvrie 1900, când el pretinde că a fost la Vaslui, pentru constatarea daunei, a fost în realitate în Bucureşti şi a lucrat în zilele de 3, 4 şi 5 Septemvre în biuroul societăţei „Unirea", după cum resultă din hârtiile şi mandatele No. 371—378, ce a semnat în zilele de 3, 4 şi 5 Septemvre 1900. Pentru a admite această sumă de 150 lei şi 75 bani, coprinsă în mandatul No. 409 din 1900, ca justificată, ar trebui să admitem că inculpatul Miclescu avea darul ubiquităţei, putând fi în aceeaşi zi de 3 Septemvre şi la Bucureşti şi la Vaslui. Pe lângă această probă evidentă mai avem şi arătarea martorului F. Kossek, architect, care declară, că pentru estimarea daunei Lazarovici, a fost trimis d-sa singur în comuna Crăciuleşti-Buhăeşti (Vaslui), ştiind despre aceasta şeful gărei Buhăeşti şi Tokel, fost agent al „Unirei". Resultă deci, că şi această sumă de 150 lei şi 70 bani din mandatul No. 409 din 1900, este o sumă pe care inculpatul Alex. Sc. Miclescu a însuşit-o pe nedrept şi în mod fraudulos din averea „Unirei";

6. Cu mandatul No. 550/99 în valoare de 250 lei şi 50 bani, inculpatul Alex. Sc. Miclescu îşi mandatează şi semnează de primirea acestei sume, pe care însă nu o justifică în mod complect; căci dacă cu multă bună voinţă i se poate lua drept justificată suma de 150 lei şi 50

3000 pogoane de semănătură trebue să se rezerve semânţa ce aproximativ se poate ridica la 30,000 lei; că pe poliţa de asigurare este scris grâu de semânţă; că acest grâu se seamănă în August, deci exista în Maiu, când a avut loc incendiul;

Considerând că dacă Nicu Catargi a vândut din productele sale casei Dall' Orso şi Creditului belgo-român din Galaţi, nu se stabileşte însă de acuzare că cantitatea productelor vândute este egală cu întreaga producţiune a moşiei Perieni, exploatată de Nicu Catargi; că dar, de şi a vândut la aceste case, el a putut să oprească grânele asigurate pentru însemânţarea moşiei;

Că arderea acestor grâne existente în momentul incendiului, mai înainte însă ca cererea de reasigurare să fie înregistrată, adică mai înainte de îndeplinirea tutulor formelor, este o dovadă puternică că focul nu a fost pus de inculpaţi şi atunci nu a putut fi nimic plăsmuit de dânşi în momentul plecărei lui lui Nicu Catargi la Carlsbad, adică mai înainte de isbucnirea incendiului.

Asupra celui de al treilea punct al acuzărei, că formele de reasigurare către societăţile «Garantie» şi «Gladbacher» au fost neregulate şi falşificate:

Având în vedere că reasigurările în străinătate se fac de către societăţile de asigurare din ţară în două moduri: 1) când societatea din ţară este obligată să dea în reasigurare toate asigurările contractate de dânsa; şi 2) când societatea din ţară are facultatea să dea în reasigurare numai asigurările pe care le voeşte;

Având în vedere că societatea «Unirea» adoptase prima formă de reasigurare; că societatea «Unirea» era obligată a nu ţine nimic pe socoteala ei; că la finele anului o comisiune din străinătate controla operaţiunile «Unirei» care trebuia să plătească pentru toate asigurările făcute prime de reasigurare; că, în schimb, societăţile străine plă-

www.dacoromanica.ro

bani, plata voiagiului de la Bucureşti la Ploeşti, restul de 100 lei, aşa zisa plată a expertului, este o sumă fraudată de Miclescu, întru cât la mandat nu se află nici o chitanţă şi nici o altă justificare de primirea acestei sumi de cine-va. Deci încă o sumă de 100 lei însuşită de inculpatul Miclescu în mod fraudulos în dauna „Unirei";

7. Cu mandatele No. 779/99, 836/99, şi 840/99 s'au mandatat lefurile funcţionarilor „Unirei" pe lunile August, Septembrie şi Octombre 1899. Pe lângă fie-care mandat sunt alăturate statele lunare ale „Unirei" unde fie-care funcţionar semnează de primirea lefei. Deşi în cele trei state alăturate pe lângă mandatele respective figurează, că direcţiunea a mandatat, iar în scripte că s'a plătit câte 200 lei lunar, adică în total lei 600 d-lui advocat S. T. Cihosky, ca şef al serviciului contencios al „Unirei", salariul său pe lunile August, Septemvrie şi Octomvrie 1899, în state însă nu se găseşte, nu se vede semnat advocatul Cihosky, că a primit această sumă de 600 lei, leafa de 200 lei pe fie-care din cele 3 luni. Inculpatul Miclescu a prevăzut în cele 3 state cu propria sa resoluţie că: „se va plăti" — şi din casa „Unirei" a eşit această sumă, pe care d-l Cihosky, după cum reese din nesemnarea statelor de lefuri, precum şi din propria sa declaraţiune de martor, nu a primit-o. Deci încă o sumă de 600 lei, însuşită de inculpatul Alex. Sc. Miclescu pe nedrept şi în mod fraudulos din averea „Unirei";

8. In legătură cu voiagiul inculpatului Alex. Sc. Miclescu la Viena şi Berlin, în scopul contractărei unor reasigurări cu unele societăţi streine de asigurare, observăm în scriptele „Unirei" că inculpatul Miclescu cu mandatul No. 911 din 30 Noemvrie 1899 îşi mandatează suma de 896 lei, pe care o justifică în modul următor: „Trenul clasa I la Viena „şi Berlin dus şi întors, 195 lei, 75 bani, wagon-lit 72 lei; trăsura în „gări 130 lei şi 80 bani; telegrame 22 lei şi 50 bani; diurne pentru 14 „zile à 30 lei pe zi: 420 lei; diferite cheltueli mărunte 55 lei; total „896 lei".

Nu voim să mai insistăm asupra oportunităţei acestui voiagiu făcut în wagon-lit cu banii nenorociţilor societari ai „Unirei"; nu voim de asemenea să mai insistăm nici asupra sumelor exagerat cheltuite cu trăsurile şi telegramele; ne vom opri însă la suma de 420 lei, ce inculpa-

---

teau 60% la toate asigurările în cas de sinistru, chiar dacă reasigurarea nu se făcuse la timp;

Considerând că, în speţă, nu era vorba de o asigurare care trebuia făcută cunoscut prin borderou, căci deja fusese făcută această formalitate când s'a contractat asigurarea şi s'a emis poliţa; că era vorba numai de prelungirea asigurărei, care nu era de cât o lucrare de biurou a societăţei «Unirea», că nu este nevoe de emiterea unei noui polite pentru prelungirea asigurărei; că dacă inculpaţii Al. Sc. Miclescu şi Nae Angelescu, Isidor Cohen, pentru a obţine o poliţă de reasigurare, fac o cerere în acest sens societăţilor «Garantie» şi «Gladbacher» la 12 Iunie, adică la două zile după incendiu, anunţând în urmă că incendiul a avut loc la 17 Iunie când în realitate avusese loc la 10 Iunie, aceste societăţi nu au fost păgubite prin această falşă declaraţiune, căci dacă reasigurarea la societatea «Unirea» era valabil făcută, cum a avut loc în speţă, nu mai era nevoe de o reasigurare a «Unirei» la aceste societăţi, ele erau ţinute la despăgubiri în baza asigurărei deja existente; că dar, neexistând prejudiciu sau posibilitate de prejudiciu, nu se poate imputa inculpaţilor Alexandru Miclescu, Isidor Cohen şi Nae Anghelescu că au comis vre-un fals; că, dealmintrelea, societăţile «Gladbacher» şi «Garantie» au declarat în instanţă, prin reprezentantul lor, că nu au nici o pretenţiune în contra inculpaţilor.

Asupra punctelor de acuzare aduse în contra inculpatului Emil Ioachimovici: 1) că în calitate de director provizoriu al societăţei «Unirea» de la 27 Septembre 1901, până la 9 Decemvrie 1901, îşi a însuşit pe nedrept şi cu rea credinţă suma de lei 5116 bani 38 în prejudiciu «Unirei», parte risipită, iar parte nedepusă nici până azi în casa «Unirei», şi deţinând-o fără drept; 2) că a distrus acte sezisate de instrucţie şi anume o foae din registrul de intrare al «Unirei», cu intenţia a distruge probele adunate de ea.

www.dacoromanica.ro

tul Miclescu îşi alocă ca diurnă pentru 14 zile de voiagiu, de oare-ce aci se ascunde o fraudă; în adevăr, în nota justificativă, alăturată la mandatul No. 911/99 de 896 lei, nu se arată nici data plecărei, nici data sosirei inculpatului din străinătate, spre a se putea socoti zilele ce a lipsit, deci zilele pentru cari 'i se cuvine diurnă; instrucţia însă controlând actele din archiva „Unirei" şi examinând corespondenţa eşită şi copiată în „registrele copiere", a putut stabili în mod precis şi data plecărei şi data reîntoarcerei inculpatului din străinătate.

Din ele instrucţia a constatat că, Miclescu a plecat la 23 Octombre 1899 şi s'a întors la 4 Noembrie 1899, lipsind ast-fel 11 zile iar nu 14. Deci spre a fi corect, inculpatul Miclescu trebuia să-şi mandateze diurna de 30 lei pe zi numai pentru 11 zile, iar nu pentru 14 zile cum a făcut, fraudând astfel „Unirea" cu suma de 90 lei, diurnă luată pe nedrept pentru 3 zile în plus. In adevăr, din volumul 21/99 de corespondenţă al „Unirei", se constată că ultima scrisoare semnată de Miclescu în biurourile societăţei, este de la 22 Octomvrie 1899 sub No. 7906, adresată d-lui I. Anastasiu, Loco; cele-l'alte corespondenţe începând dela 23 Octombrie 1899 până la 4 Noembrie, fiind semnate de Emil Ioachimovici loc-ţiitor de director. De la 4 Noemvrie 1899, corespondenţele încep a fi semnate iarăşi de Miclescu, după cum reese din volumul 32/99 sub No. 8165 cu scrisoarea adresată în ziua de 4 Noemvrie 1899 d-lui Beier la Bacău şi semnată de Miclescu. Ori, de la 23 Octomvrie până la 4 Noembrie sunt 11 zile, iar nu 14; deci încă o sumă de 90 lei, însuşită de inculpatul Alex. Sc. Miclescu pe nedrept şi în mod fraudulos din averea „Unirei";

9. In legătură cu al doilea voiagiu făcut de inculpatul Miclescu în străinătate, de asemenea cu banii asiguraţilor „Unirei", vedem că el cu mandatul No. 7 din 11 Februarie 1900, îşi mandatează importantanta sumă de 2605 lei, 30 bani, pe care o justifică în modul următor: „Trenul „la Viena, Berlin şi Bruxelles dus şi întors: 628 lei şi 70 bani; birji în „aceste oraşe: 410 lei; telegrame 56 lei şi 60 bani; diurnă pe 32 zile à „30 lei ziua: 960 lei; diferite cheltueli fără determinare 550 lei". Şi aici de asemenea nu vom discuta vero datea justificărilor făcute, nici sumele îndrăzneţ de exagerate ce le pune ca cheltuite pe trăsuri şi telegrame.

Asupra primului punct al acuzărei că îşi a însuşit pe nedrept şi cu rea credinţa suma de lei 5116, bani 38:

Având în vedere că inculpatul Emil Ioachimovici justifică această sumă: 1) lei 321 quantumul mai multor jetoane de prezenţă; 2) lei 1200 coprinsă în mandatele No. 211 şi 247 primită de Ioachimovici pentru serviciul adus pe şease luni ca avocat al serviciului contencios al societăţei; 3) 1634 lei, 80 bani, din mandatele No. 242 şi 257. salarii achitate în lunile Octomvrie şi Noemvrie 1901, inculpaţilor de azi Al. Sc. Miclescu, Iosef Marcovici, Isidor Cohen şi Nae Anghelescu; 4) 2933 lei, 58 bani, suma ţinută de inculpat în baza votului Consiliului de administraţie din 20|3 Decembrie 1901; că de şi procesul-verbal al Consiliului nu este semnat în regulă în registru special de şedinţe, martorii audiaţi în această privinţă, ca colonel Costescu, arată cum cazul de forţă majoră provenit prin năvălirea partizanilor d-lui P. Buescu, îi au împedicat de a mai pune semnăturile lor; că trecerea în registrul societăţei nu are ca scop de a da existenţă procesului-verbal, ci numai ca o măsură de prudenţă de a procede la conservarea lui;

Că procesul-verbal cu data de 20|3 Decemvrie 1901, de şi netrecut în registru, existând însă în realitate şi purtând semnăturile membrilor din Consiliul de administraţie, exprimă întrum mod complect voinţa Consiliului; că dar inculpatul Emil Ioachimovici are o justă cauză de a deţine această sumă.

Asupra celui de al doilea punct al acuzărei că inculpatul Emil Ioachimovici în calitate de director provizoriu al societăţei «Unirea» a distrus o parte din foaia în care era înregistrată cererea cu No. 2056 din 20 Aprilie 1901, în dreptul căreia, sub ştersături, era trecută cererea de reînoirea poliţei de asigurare No, 24889 a lui Nicu Catargi;

www.dacoromanica.ro

Cu multă bună voinţă le vom lua de bune, întru cât coprind o aparenţă de justificare. Ne vom opri însă asupra sumei de 960 lei, ce inculpatul Miclescu îşi alocă ca diurnă à 30 lei pe zi, pentru 32 zile cât a fost în voiagiu, cât a lipsit de la „Unirea" precum şi asupra sumei de 550 lei, justificată prin vaga menţiune: „diferite cheltueli". Instrucţia a stabilit din controlul archivei societăţei „Unirea", — volumul 12/99, adresa No. 2576 din 30/11 şi volumul 36/99 sub No. 9251, — şi din examinarea corespondenţelor copiate în registrul copier, că inculpatul Alex. Sc. Miclescu a plecat în străinătate la 1 Decemvrie şi s'a întors la 30 Decemvrie, de oare-ce la 31 Decemvrie era deja în Bucureşti, semnând, acte şi adrese de ale „Unirei". Resultă deci că el a lipsit 30 de zile iar nu 32, cât este trecut în actul justificativ şi că deci nu avea drept decât la diurna pe 30, iar nu pe 32 zile. O sumă dar de 60 lei, fraudulos însuşită de inculpat, care împreună cu suma de 550 lei, care nu poate fi considerată ca justificată prin vaga şi nedeterminata menţiune: „diferite cheltueli", însumează cifra de 610 lei însuşită pe nedrept şi în mod fraudulos de inculpatul Miclescu, în paguba averei societarilor „Unirei";

10. In legătură cu un al treilea voiagiu făcut în străinătate, inculpatul Alex. Sc. Miclescu, cu mandatul No. 268 din 28 Iunie 1900 îşi mandatează şi achită suma de 2879 lei 40 bani, justificând cheltuiala acestei importante sumi în modul următor: „Calea ferată clasa I Viena „Berlin, München, dus şi întors, 327 lei şi 40 bani; birji întrebuinţate în „aceste oraşe 457 lei; transportul bagagelor 110 lei; wagon-lit 150 lei; „telegrame şi scrisori 60 lei; diurna pe 41 zile à 35 lei pe zi: 1435 lei; „cheltueli diverse 340 lei; total: 2879 lei şi 40 bani". Şi aci de asemenea nu vom discuta, nici veracitatea justificărilor făcute, nici sumele ecsagerate, cheltuite pe birji, bagage şi wagon-lit, ele având de bine de rău o umbră de justificare; ne vom opri însă, după cum am făcut şi la cele-l'alte două voiagiuri anterioare, asupra sumei de 1435 lei, ce inculpatul îşi alocă ca diurnă, à 35 lei pe zi de astă dată, iar nu 30 lei cum îşi fixa mai înainte, pentru 41 zile cât a fost în voiagiu, cât a lipsit de la „Unirea". Din controlul făcut de noi în scriptele „Unirei", resultă că inculpatul Alex. Sc. Miclescu a plecat din Bucureşti la 2 Aprilie seara, sau 3 Aprilie dimineaţa şi s'a întors la 9 Maiu. Inculpatul Miclescu a lipsit deci 37 zile, iar nu 41 pe câte şi-a alocat în mod fraudulos diurna. In adevăr, din circulara datată 2 Aprilie 1900, semnată de Miclescu, adresată şefilor de secţii din judeţe, prin care le face cunoscut plecarea sa în streinătate, reese că la 2 Aprilie inculpatul era în Bucureşti. In ziua de 10 Maiu 1900, constatăm din registrul copier că Miclescu semnează prima scrisoare în biuroul „Unirei" datată 10 Maiu, către I. H. Pohl în Hamburg, după cum reese din volumul 11/1900 sub No. 2231 al dosarelor de corespondenţă. Evident deci, că lipsa sa a durat dela 3 Aprilie 1900 până la 9 Maiu 1900 inclusiv, deci 37 iar nu 41 zile cât

---

Având în vedere că rezultă din instrucţiunea urmată în causă, că Emil Ioachimovici constatând neregularitatea coprinsă în registrul de intrare, vizează această foae; că această foae purtând viza inculpatului, este în urmă văzută de Nicu Catargiu, Leabu, Anghelescu; că dacă inculpatul ar fi voit să distrugă foaia, nu ar mai fi vizat-o; că prin viza pusă, el îşi a manifestat într'un mod vădit impresia că s'a comis o neregularitate; că, dealmintrelea. el nici-odată nu a tăgăduit materialitatea faptului; că dar, nu se poate pune în sarcina inculpatului Emil Ioachimovici faptele ce i se impută;

Că, prin urmare, din toate cele expuse mai sus, nu rezultă în contra inculpaţilor probe de a lor culpabilitate.

Semnaţi: G. A. Mavrus, Dem. Negulescu, C. C. Bossie.

www.dacoromanica.ro

arată în mod mincinos în nota justificativă a cheltuelilor făcute. Deci suma de 140 lei, diurna pe 4 zile în plus, à 35 lei ziua, cât a fixat-o de astă-dată, este o sumă fraudulos însuşită de inculpat. Cu ocaziunea acestui de al treilea voiagiu, inculpatul Miclescu nu s'a mulţumit că a cheltuit din bani societarilor „Unirei" suma de 2879 lei şi 40 bani, coprinsă în mandatul No. 268/900, căci în ziua de 25 Maiu 1900 cu mandatul No. 178, inculpatul Miclescu îşi mandatează şi o altă sumă de 700 lei, expediată de 2 agenţi ai „Unirei" pe adresa inculpatului la Viena şi Dresda, motivând că aceşti 700 lei, 'i-a cheltuit cu boala ce a suferit în străinătate, alăturând ca piese justificative: onorarii de medic şi reţete în valoare de 166 lei şi 75 bani, deci rămânând nejustificat restul: 533 lei şi 25 bani până la cifra mandatată de 700 lei, sumă ce inculpatul Miclescu şi-a însuşit-o pe nedrept în paguba „Unirei". In parentez putem arăta, că după cum reese din nota doctorului-mamoş O. Schemburg din Dresda, datată din 15 Maiu 1900, rezultă că onorariul plătit de 125 mărci, se referă la ajutorul medical dat cu începere de la 14 Aprilie până la 15 Maiu 1900. Or, noi am stabilit din scriptele şi registrele-copiere ale „Unirei", că inculpatul Miclescu s'a rentors în Bucureşti din străinătate în ziua de 9 Maiu st. n., de oare-ce la 10 Maiu st. n. începe a semna corespondenţa în biuroul „Unirei". Reese dar, că acest ajutor medical dat de un doctor-mamoş, până la 15 Maiu st. n., nu privea pe inculpatul Miclescu, ci pe o altă persoană din anturajul sau familia sa, persoană ce a rămas în streinătate după plecarea lui Miclescu, continuând a fi în cura doctorului Schemburg până la 15 Maiu. Ar rezulta de aci, că întreaga sumă de 700 lei, iar nu numai 533 lei şi 25 bani, după cum am arătat mai sus, a fost însuşită de inculpatul Miclescu, pe nedrept şi în mod fraudulos, în prejudiciul averei societarilor „Uuirei";

11. Cu ocazia unui al patrulea voiagiu făcut în străinătate cu mandatul No. 69 din 10 Maiu 1901, inculpatul Alex. Sc. Miclescu, îşi mandatează şi ridică din averea societăţei „Unirea" importanta sumă de 1422 lei şi 95 bani, iar ca piesă justificativă găsim alăturată la mandat următoarea notă evasivă: „Spese la Viena, Dresda, Berlin pentru contractarea „reasigurărilor: calea ferată clasa I, birji la gară şi în oraş, vagon de dor„mit, spese de comisionari, diurne, telegrame, scrisori, plus un mandat „postal telegrafic de 350 lei trimes de inculpat lui Pohl în Hamburg". Din examinarea scriptelor „Unirei" rezultă că inculpatul Alex. Sc. Miclescu, a lipsit cu ocazia acestui voiagiu 9 zile. E bine de ştiut deci, că în 9 zile inculpatul Alex. Sc. Miclescu a cheltuit din averea societarilor „Unirei" însemnata sumă de 1422 lei, 95 bani, fără a căuta cel puţin să o justifice în mod corect, de oare-ce din coprinsul notei menţionate mai sus, nu se poate nimic verifica, nimic controla. De aceea mulţumită acestui procedeu îndrăsneţ şi puţin corect al inculpatului, instrucţia nu a putut deosebi şi separa suma în adevăr cheltuită de suma fraudulos însuşită, aşa că din punct de vedere penal, — deşi cu multă bună voinţă, — nici nu voim a-i socoti această sumă între acele fraudate, deşi presumpţiunile de fraudă ar fi logice şi destul de admisibile. Trecem deci această sumă între acele incorect şi imoral cheltuite, din averea societarilor „Unirei", fără a o mai însuma la activul penal al inculpatului;

12. Cu mandatul No. 260 din 22 Iunie 1900, inculpatul Alex. Sc. Miclescu îşi mandatează şi semnează de primirea sumei de 1500 lei, fără a cauta să alăture la mandat actele justificative întrebuinţărei acestei sume. Simpla menţiune că: „această sumă s'a cheltuit cu transacţia în a„facerea timbrelor de la Ministerul de Finance, conform votului consiliu-

www.dacoromanica.ro

„lui de administraţie din 5/18 Iunie 1900", nu este prin nimic întărită, de oare-ce în scriptele din archiva „Unirei", nu s'a găsit nici o urmă din efectuarea unei asemenea transacţii; adevărul este că nici nu s'a încheiat vre-odată o asemenea transacţie, de oare-ce după cum rezultă din procesul-verbal al consiliului de administraţie al „Unirei" din 6 Noemvre 1900, Ministerul de Finance execută societatea Unirea pentru suma de 21.000 lei, datorită Statului pentru timbre, vânzând chiar în aceiaşi zi mobilierul „Unirei", prin licitaţie publică pentru despăgubirea fiscului. E evident deci, că între Unirea şi Ministerul de Finance nu a fost nici o transacţie, de oare-ce „Unirea" a fost executată pentru întreaga sumă datorită pentru timbre, şi că deci suma de 1500 lei din mandatul No. 260 din 22 Iunie 1900, emisă sub pretextul unor cheltueli făcute cu ocazia acestei transacţii, este o sumă fraudulos însuşită de inculpatul Alex. Sc. Miclescu din averea „Unirei", iar împrejurarea, că consiliul de administraţiune al societăţei 'i-a aprobat această cheltuială, nu dispensează pe inculpat de a dovedi întrebuinţarea ei şi a produce actele justificative necesare.

13. Cu mandatele No. 33, 40, 58 şi 59 din 1900, inculpatul Alex. Sc. Miclescu, mandatează suma de 3.000 lei, iar drept acte justificative nu alătură pe lângă mandat decât plata unei sume de 500 lei d-lui Const. Lahovari, avocat, şi 380 lei d-lui C. Miclescu, vărul inculpatului sub justificarea evasivă, curioasă şi imorală a stăruinţelor puse de aceşti d-ni, pentru ca Ministerul de Domenii să aprobe ridicarea unor pătrimi de contra-asigurări depuse de „Unirea" la Casa de consemnaţiuni. Restul până la 3.000 lei a fost însuşit în mod fraudulos de inculpatul Alex. Sc. Miclescu. Faptul important însă este, că inculpatul Alex. Sc. Miclescu, cu ocazia aprobărei acestor cheltueli de consiliul de administraţie al „Unirei", a indus în eroare acest consiliu surprinzând buna lui credinţă. In adevăr, în şedinţa consiliului de administraţie al societăţei „Unirea", din 20 Mai 1900, (a se vedea registrul de procese-verbale fila 8), inculpatul Miclescu cere aprobarea descărcărei unei cheltueli de 3.000 lei ce a fost întrebuinţată pentru ridicarea contra-asigurărilor de 87,000 lei, de la Casa de depuneri, susţinând în mod mincinos că această sumă de 3.000 lei a fost deja aprobată de consiliul societăţei din anul trecut, adică din 12 Iulie 1899. Consiliul din 20 Mai 1900, crezându-l pe cuvânt, îl descarcă de această sumă de 3.000 lei. Inculpatul Miclescu a indus însă în eroare consiliul societăţei „Unirea" din 20 Mai 1900, susţinând că acum un an (12 Iulie 1899) s'ar fi aprobat cheltuiala acestei sume de 3.000 lei, căci din procesul-verbal încheiat la acea dată de 12 Iulie 1899, nu rezultă absolut de loc o asemenea aprobare. Reese deci în mod clar că această sumă de 3.000 lei, din care s'ar putea scădea cu multă bună-voinţă sumele de 500, plus 380, lei daţi d-lor Const. Lahovari şi C. Miclescu, este o sumă pe nedrept şi în mod fraudulos însuşită de inculpatul Alex. Sc. Miclescu din averea societarilor „Unirei";

14. Cu mandatul No. 630 din 28 Iulie 1899, inculpatul Alex. Sc. Miclescu, mandatează suma de 4.797 lei plătită agenţiei generale din Bucureşti. Intre sumele parţiale, cari formează totalul de lei 4.797, figurează şi cifra de 514 lei şi 10 bani, plătită tot agenţiei pentru cheltueli făcute cu adunarea generală, notându-se în mandat că sub No. 3.663 din 25 Mai 1899, din archiva „Unirei", se poate vedea motivul şi cauza care au dat naştere acestei cheltueli de 514 lei şi 10 bani. Instrucţia controlând şi verificând actele din archiva „Unirei", a constatat, că consiliul de administraţie al „Unirei" a recunoscut această cifră, fără însă a i se prezenta un cont, care să lămurească şi să justifice această sumă. Rezultă deci, că şi

www.dacoromanica.ro

aceşti 514 lei şi 10 bani, formează o sumă pe nedrept şi în mod fraudulos însuşită de inculpatul Alex. Sc. Miclescu;

15. Cu mandatul No. 54 din 24 Februarie 1900, inculpatul Alex. Sc. Miclescu, mandatează suma de 4.291 lei şi 5 bani, sumă cheltuită cu alegerea generală a societăţei „Unirea", făcută la 2 Mai 1899, adică înainte ca inculpatul să fie ales ca director-general al „Unirei". Pe lângă că mandatarea acestei sume nu este aprobată nici descărcată până azi de adunarea generală, nici de consiliul de administraţie, ea nu poate privi averea societarilor „Unirei", de oare-ce cheltuelile făcute de inculpatul Miclescu la 2 Mai 1899, când era un simplu, particular, pentru a-şi aduna voturi şi a se alege director-general al „Unirei", în contra partidei adverse, îl privesc personal. De alt-fel repetăm încă odată că această sumă de 4.291 lei şi 5 bani, nu a fost nici aprobată, nici descărcată până azi de adunarea sau consiliul de administraţie al „Unirei". Rezultă deci, că şi această importantă sumă de 4.291 lei şi 5 bani, cu toate justificările platonice şi lipsite de adevăr, ce inculpatul alătură pe lângă mandat, este o sumă pe nedrept şi în mod fraudulos însuşită de inculpatul Alex. Sc. Miclescu din averea societarilor „Unirei";

16. Cu mandatul No. 14 din aceeaş zi de 24 Februarie 1900, inculpatul Alex. Sc. Miclescu, mandatează din nou, tot sub pretextul cheltuelilor făcute cu adunarea generală din 2 Mai 1899, pe când încă nu era director-general al „Unirei", ca şi în mandatul de mai sus, importanta sumă de 3.113 lei şi 25 bani, alăturând pe lângă mandat o serie de aşa zise piese justificative, lipsite de seriozitate, de adevăr şi de fundament. Intru cât această sumă pe de o parte a fost cheltuită în interesul personal al inculpatului, spre a se alege director-general, iar pe de altă parte ea nefiind aprobată sau descărcată până azi, nici de adunarea generală din 1899, nici de consiliul de administraţie format în urmă, rezultă că ea este o sumă pe nedrept şi în mod fraudulos însuşită de inculpatul Alex. Sc. Miclescu, din averea „Unirei". Am arătat mai sus că sumele 4.291 lei, plus 3.113 lei, adică în total suma de 7.404 lei, coprinsă în mandatele No. 54 şi 14 din 24 Februarie 1900, nu au fost aprobate sau descărcate până azi, nici de adunarea generală din 1899, nici de consiliul de administraţie al „Unirei" format în urmă; inculpatul Alex. Sc. Miclescu însă, uzând de aceleaşi mijloace incorecte, cu care a fost în totdeauna obicinuit, în scopul de-a induce în eroare atât societatea de asigurare „Unirea" cât şi justiţia, şi spre a scăpa în acelaş timp justificat de risipirea acestei însemnate sume de 7.404 lei, 30 bani, cheltuite în interesul său personal, cu ocazia adunărei generale din 2 Mai 1899, spre a se alege director, ca unul ce nu avea aprobarea consiliului societăţei pentru cheltuirea ei, se serveşte de un falş. In adevăr, iată falşul ce a descoperit instrucţia cu ocazia verificărei registrelor adunărilor generale ale societăţei „Unirea".— falş constatat la pag. 55 din 6/18 Februarie 1900, a acestui registru. Cu ocazia celei de a doua adunări generale anuale, ţinute la 6/18 Februarie 1900, modificându-se mai multe articole din statutele societăţei „Unirea" s'au adăugat următoarele dispoziţiuni la art. 42: „Consiliul va deschide „Direcţiunei un credit aproximativ de cheltuelile necesare, variabile în „cursul anului, în limitele prevederilor veniturilor, între care cheltueli se „vor conta şi cele necesare societarilor la întrunirea adunărei generale, şi „toate aceste cheltueli vor fi apoi supuse cunoştinţei adunărei generale „spre descărcare". (Registrul adunărei generale, pag. 55 din 6/18 Februarie 1900).—Alipit la registrul proceselor-verbale ale adunărilor generale, care coprinde conţinutul modificat al art. 42 din statute, arătat mai sus,

www.dacoromanica.ro

se află şi un amendament semnat de 19 societari, care conţine exact conţinutul citat mai sus, extras din pag. 55 a menţionatului registru, cu o singură deosebire, că o mână străină şi interesată a adăogat la finele amendamentului cuvintele: *„cuprinzând şi adunarea generală din 1899"*. Adăugirea acestor cuvinte care lipsesc cu desăvârşire din textul original, este acel falş despre care am vorbit mai sus, menit de-a acoperi cu un fel de aprobare posterioară, cu efect retroactiv, cheltuelile de 7404 lei 30 bani, făcute de inculpatul Alex. Sc. Miclescu cu ocazia adunărei generale din 2 Mai 1899, când s'a ales director al „Unirei", cheltueli neaprobate şi de care nu a fost descărcat până azi nici de adunarea generală, conform art. 42 din statute menţionat mai sus, nici de consiliul de administraţie al societăţei. Dar pe lângă că votul sau aprobarea obţinută în 1900, nu putea să aibă un efect retroactiv, mai este şi faptul că în momentul ţinerei adunărei generale din 1900, cheltuelile de şi fuseseră făcute, nu au fost de loc mandatate şi dovadă despre aceasta este că direcţiunea mandatează aceste cheltueli abia în ziua de 5 Martie 1900.

17. Cu mandatul No. 72 din 5 Martie 1900, inculpatul Alex. Sc. Miclescu, îşi mandatează suma de 2710 lei 05 bani, cheltueli făcute cu adunarea generală din 6/18 Februarie 1900.

Trecem cu vederea uşurinţa cu care se aruncau banii societarilor „Unirei" cu aceste aşa numite adunări generale, adevărate ocaziuni de risipă şi mâncătorie a banilor celor asiguraţi la secţia „Vieţei"; luăm drept bune, — cu multă bună voinţă, ce e drept, — aparenţele de acte justificative, alăturate pe lângă mandat şi ne oprim la o sumă de 366 lei, evident fraudată de inculpatul Miclescu. Să dovedim. In adevăr, din scriptele „Unirei" se constată că din suma de 2.710 lei coprinsă în mandatul No. 72 din 5 Martie 1900, încasat de inculpatul Miclescu, se arată a se fi achitat o sumă de 366 lei pentru plata sălei şi a consumaţiunei societarilor sosiţi la 5/17 Februarie cu ocazia adunărei generale din 1900, fără nici o altă notă justificativă. Dar absolut aceiaş sumă exactă, tot de 366 lei, se vede a fi plătită tot pentru acelaş scop: sală şi consumaţie făcută cu ocazia alegerei de la 6/18 Februarie 1900 din suma de 1.477 lei, 35 bani, încasată de inculpatul Miclescu, cu mandatul No. 224 din 5 Iunie 1900, tot pentru cheltuelile adunărei generale din 1900. De astă dată însă avem ca notă justificativă, o chitanţă semnată de H. Singer, închiriatorul sălei, unde s'a ţinut adunarea generală, datată 22 Februarie 1900. E evident deci, că prima sumă de 366 lei, pretinsă a fi cheltuită de inculpatul Alex. Sc. Miclescu, pentru plata sălei şi a consumaţiunei cu ocaziunea adunărei generale din 6/18 Februarie 1900, este o sumă însuşită pe nedrept şi în mod fraudulos de inculpat, în prejudiciul societăţei „Unirea";

18. Cu mandatul No. 21 din 6 Martie 1900 a secţiei „Viaţa", inculpatul Alex. Sc. Miclescu, mandatează din nou, sub pretextul interminabilelor cheltueli făcute cu adunarea generală din 18 Februarie 1900, suma de 2.563 lei, 60 bani. Vom primi şi de astă-dată, cu multă bunăvoinţă de alt-fel, drept serioase o parte din aşa numitele acte justificative ce inculpatul alătură pe lângă mandat, constatatoare a risipirei acestei importante sume luate din averea „Unirei", instrucţia nevoind a pune în sarcina inculpatului decât acele fapte care sunt perfect dovedite din punct de vedere penal. Nu putem însă trece cu vederea mai multe sume evident fraudate din cuprinsul acestui mandat. In adevăr, constatăm pe lângă acest mandat ca piesă justificativă, un compt sub No. 3, de 100 lei datat 21 Februarie 1900, semnat de M. Silberman, împletitor de scaune.

www.dacoromanica.ro

In acest compt, se arată că M. Silberman a închiriat „Unirei" cu ocazia adunărei generale, 100 scaune, pentru care i s'a plătit chirie suma de 30 lei, pe care a primit-o. Or, în lista alăturată la mandat, se arată că lui M. Silberman s'a plătit suma de 100 lei, pe când în realitate, după cum reese din însăşi chitanţa lui M. Silberman, nu s'a plătit decât 30 lei. Tot în legătură cu suma de 2.563 lei, 60 bani, coprinsă în mandatul No. 21 din 6 Martie 1900, observăm că inculpatul Alex. Sc. Miclescu ridică treptat sumele de 700 şi 1.000 lei, fără a le justifica absolut prin nici un act, mulţumindu-se de-a explica prin o vagă rezoluţie, că aceste sume s'au cheltuit cu „Adunarea generală". Am spus mai sus, că toate aceste importante sume de bani, risipite şi cheltuite în mod aşa de culpabil, cu aşa numitele adunări generale, sume care în total se ridică la însemnata cifră de 13.558 lei, 5 bani, nu au fost aprobate nici de adunările generale, conform art. 42 din statute, nici de consiliul de administraţie al „Unirei", căci nu se poate considera drept o aprobare, falşul comis de inculpatul Alex. Sc. Miclescu la pag. 55 din 6/18 Februa-1900 în registrul adunărilor generale ale soc. „Unirea", prin adăugarea unor cuvinte la textul modificat al art. 42 din statute, cuvinte ce lipsesc din textul original. De alt-fel însuşi inculpatul Alex. Sc. Miclescu recunoaşte această lipsă de aprobare a sumelor cheltuite cu adunarea generală, prin următoarea rezoluţie ce pune în dosul unei chitanţe cu No. 10 de la mandatul No. 21 din 6 Martie 1900: „In caz dacă adunarea generală nu va vota descărcarea cheltuelilor necesare societarilor la „adunarea generală, atunci mă voi considera dator a plăti sub-semnatul „toate cheltuelile făcute pentru interesul societăţei de-a face o impor-„tantă adunare, fiind importante interese la ordine"; rezoluţie semnată Alex. Sc. Miclescu şi datată 9/21 Ianuarie 1900.

„Mă consider dator a plăti subsemnatul", se exprimă inculpatul Alex. Sc. Miclescu, în această caracteristică rezoluţie. Dar de unde? Are inculpatul vre-o avere personală? Nu. Atunci? De sigur că tot la averea nenorociţilor societari ai „Unirei" se gândea inculpatul, de oare-ce nu se epuizase încă toată, în aceste culpabile risipiri de bani. Şi ca o dovadă puternică cum că inculpatul Miclescu işi plătea datoriile sale personale cu bani din averea „Unirei" sustraşi prin mijloacele frauduloase arătate mai sus, avem următoarea constatare absolut exactă şi autentică făcută de noi cu ocazia instrucţiei acestei afaceri. Inculpatul Miclescu, după cum rezultă din scriptele „Unirei", plăteşte în ziua de 24 Februarie 1900 casei de bancă Steriu & Comp. din Bucureşti, suma de 4.000 lei. In registrele „Unirei" se află trecută ca plătită această sumă de 4.000 lei, drept rest al unei datorii a societăţei. Verificându-se de noi şi registrele casei de bancă Steriu, — casă importantă din Bucureşti, cu registrele regulat ţinute, — am constatat că Societatea „Unirea" a plătit acestei case de bancă în ziua de 10 Februarie 1900, suma de 11.796 lei, 15 bani, sumă mai mare cu 7.796 lei, 15 bani, decât acea de 4.000 lei mandatată de „Unirea". E evident deci, că acest rest era o datorie personală a inculpatului Miclescu, ce reprezinta o sumă împrumutată dela casa Steriu în numele societăţei „Unirei" şi în urmă plătită din sumele fraudate dela „Unirea" cu ocazia interminabilelor cheltueli făcute cu ocazia aşa numitelor adunări generale. Caracterul fraudulos al proveniençei acestei sume, reese în afară de constatările făcute de noi, prin compararea registrelor „Unirei" cu ale casei Steriu şi stabilirea diferenţei de 7.796 lei, dar şi din declaraţia martorului Brociner, precum şi a scrisorilor scrise de la Viena de către inculpatul Miclescu acestui martor, fost

www.dacoromanica.ro

funcţionar al „Unirei" scrisori alăturate la dosar, prin care îi face reproşuri din cauza deschiderei de către martor a unei scrisori adresate „Unirei" de către casa Steriu, scrisoare prin care se arăta că „Unirea" îi datoreşte 11.796 lei, 15 bani, iar nu 4.000 lei după cum se arată în registrele „Unirei";

19. Alexandru Sc. Miclescu înainte de a fi director, având simpla funcţiune de verificator plătit cu 350 lei lunar la societatea „Unirea", cere în Aprilie 1899 de la direcţia de pe atunci, un avans de 908 lei, care i se încuviinţează, cu obligaţia de a-şi achita această datorie, plătind lunar din leafă, câte 125 lei. Chitanţele semnate de inculpatul Al. Sc. Miclescu şi alăturate pe lângă mandatul No. 234 din 6 Iunie 1900, dovedesc primirea acestui avans de 908 lei. Puţin timp după aceasta, în urma adunărei generale de la 2 Maiu 1900, inculpatul Alex. Sc. Miclescu este ales director general la 5 Mai 1900. In loc de-a plăti societăţei „Unirea" acest acont de 908 lei luat cu o lună înainte, inculpatul Miclescu în mod fraudulos îl trece în sarcina cheltuelilor făcute de vechea direcţiune şi cu mandatul No. 234 din 6 Mai 1900, ordonanţează plata unei sume de 3.241 lei, 5 bani, ca cheltuită sub fostul director P. Buescu, deşi în această sumă intră şi avansul de 908 lei, primit personal de inculpat şi din care nu putea scade decât suma de 175 lei, salariul său de verificator pe 15 zile. Acest fapt se stabileşte în mod evident prin chitanţele în valoare de 908 lei, semnate de inculpatul Miclescu şi alăturate pe lângă mandatul No. 234 din 6 Iunie 1900, precum şi din constatările coprinse în raportul d-lor experţi. Rezultă deci, că această sumă de 908 lei, minus 175 lei, adică 733 lei, au fost pe nedrept şi în mod fraudulos însuşiţi de inculpatul Miclescu, în prejudiciul societăţei „Unirea";

20. Inculpatul Alex. Sc. Miclescu, propune în şedinţa consiliului de administraţie al societăţei de asigurare „Unirea" din 18 Septembrie 1899, încheerea unei transacţii între Societate şi un fost funcţionar al ei Petrescu, dat în judecată de „Unirea" pentru restituirea unei sume de 40.000 lei, transacţiune ce avea de rezultat plata imediată a unei sume de 10.000 lei şi stingerea obligaţiei de 40.000 lei a lui Petrescu. Consiliul de administraţie al „Unirei" în urma referatului avocatului Ioachimovici, membru în consiliu, aprobă transacţia. Din registrele „Unirei" însă se constată după cum reese din mandatul cu No. 316 din 23 Februarie 1900, că n'au intrat în casă decât 9000 în loc de 10.000 cât s'a primit de la Petrescu, conform transacţiunei aprobată de consiliul de administraţie şi trecut în procesul-verbal de şedinţă al Societăţei. Această sumă de 1000 lei nefiind cu nimic justificată, trebueşte a fi considerată de asemenea ca o sumă sustrasă din averea Societăţei „Unirea".

Am terminat cu enumărarea delictelor de abuz de încredere, făptuite de inculpatul Alex. Sc. Miclescu, în prejudiciul averei societarilor „Unirei", terminând în acelaş timp şi prima parte a ordonanţei. In raportul domnilor experţi, aflat la dosar, se enumără o serie şi mai lungă de sumi nejustificate şi deci sustrase; noi însă am lăsat de o parte pe acele risipite sau pătate de imoralitate, enumărând numai acele sumi sustrase, care fiind însuşite personal de inculpat pe nedrept şi în mod fraudulos, constituesc în mod, evident delicte de abus de încredere în termenii articolului 322 şi 323 din Codul penal.

II. *Escrocheria de 32.000 lei.*—Inculpatul Alex. Sc. Miclescu, gelos de antecedentele sale pline de fapte incorecte, nemulţumit cu numeroasele fraude comise în paguba averei societarilor „Unirei" cărora prin mano-

www.dacoromanica.ro

perile arătate mai sus, 'i-a prejudiciat cu o sumă de 700.000 lei, din care 23.022 lei penalmente fraudată personal de inculpat, comite în ultimul an al gestiunei sale 1901, o excrocherie din cele mai îndrăsneţe, fraudând prin mijlocirea ei nu numai averea „Unirei" care era aproape epuizată dar şi averea a două societăţi de reasigurare din străinătate: „Garantie" din Paris şi „Gladbacher" din Gladbach (Germania). De astă dată însă în comiterea acestei excrocherii el este ajutat şi de complicii săi, inculpaţii: Nicu Catargi, Iosef Marcovici, Izidor Cohen şi Nae Aghelescu. Vom vorbi în mod separat de partea de responsabilitate penală a fiecăruia din aceşti complici. Deocamdată vom expune în mod detailat împrejurările de fapt, care alcătuesc comiterea acestei îndrăzneţe escrocherii de către autorul principal Alex. Sc. Miclescu în calitatea sa de director-general al societăţei „Unirea".

In urma risipei inconştiente, a cheltuelilor exagerate şi inoportune şi a fraudelor comise de inculpatul Alex. Sc. Miclescu, societatea de asigurare „Unirea", lipsită, graţie solicitudinei inculpatului, şi de economiile ei legale, pătrimile depuse la Cassa de consemnaţii în sumă de 401.000 lei, date cu împrumut în ipoteci imprudente şi imorale, ajunsese în ultimul an al gestiunei sale, în 1901, în situaţiunea financiară cea mai desperată. Nu numai că nu mai putea face faţă plăţilor grupelor exigibile, nu numai că nu plătea daunele, ce se iveau din când în când, dar decăzuse până la acel grad, aşa că în 6 Noemvrie 1900, i se vinde prin licitaţie publică, tot mobilierul din biurourile direcţiunei generale. Ne mai având nimic ce să fraudeze din avutul complect epuizat, al acestei nefericite soctetăţi, inculpatul Alex. Sc. Miclescu, găseşte un nou mijloc de fraudă: escrocarea societăţilor străine de reasigurare: „Garantie" din Paris şi „Gladbacher" din Gladbach, care avuseseră nenorocul de-a intra în contractări de reasigurare cu „Unirea". Ii trebuia însă pentru aceasta o persoană absolut de încredere, absolut interesată la făptuirea acestei escrocherii, care să primească această tristă situaţiune de părtaş al produsului unui fapt penal. O găsi în curând în persoana amicului şi vărului său, Nicu Catargi, vice-presidentul consiliului de administraţie al societăţei de asigurare „Unirea".

Am spus că încă din 6 Noemvrie 1900, situaţiunea financiară a societăţei „Unirea" era din cele mai disperate, ca uneia căreia i se vinde în acea zi, prin licitaţie publică, tot mobilierul pentru datorii către fisc. E evident deci, că numai cine nu cunoştea această stare extremă a „Unirei" mai putea avea încrederea şi naivitatea ca să 'şi mai asigure vre-un produs la „Unirea". Dar dacă era posibil şi admisibil ca să se găsească asemenea încrezători şi naivi, în lumea necunoscătoare a acestei stări financiare disperate a „Unirei" nu e nici admisibil, nici logic, nici posibil, ca să credem că Nicu Catargi, vărul lui Miclescu, directorul-general, el însuşi vice-preşedintele acestei societăţi, să mai poată avea curajul să 'şi asigure produsele sale, averea sa la „Unirea", când până atunci, de şi situaţia sa era relativ mai bună, nu 'şi asigurase nimic.

Totuşi observăm cu mirare, că Nicu Catargi, cu poliţa No. 24.889 din 14 Februarie st. n. 1901, asigură la „Unirea" pentru 3 luni, până la 15 Mai st. n. 1901, o cantitate de producte aflate într'o standolă la moşia sa Perieni, în valoare de 43.400 lei şi anume: „10 vagoane grâu, à 2000 lei vagonul: 20.000 lei; 9 vagoane orzoaică, à 1300 lei vagonul: „11.700; 9 vagoane de ovăz, à 1300 lei vagonul: 11.700 lei; adică în „total 43.400 lei". Nu insistăm deocamdată, nici asupra faptului dacă

www.dacoromanica.ro

Nicu Catargi putea să aibă în ziua de 14 Februarie 1901, când s'a emis această poliţă, o asemenea cantitate de producte, de: grâu, ovăz şi orzoaică din recolta anului 1900, spre a o putea asigura, de şi instrucţia a constatat, că aceasta era cantitatea totală de grâu, orzoaică şi ovăz, ce moşia Perieni, era în stare să producă anual, şi de şi instrucţia mai stabileşte că aproape toate cantităţile de grâu, orzoaică şi ovăz, produse de moşia Perieni în 1900 ca şi în 1901, au fost transportate prin gara Larga, Casei de export: Dall'Orso din Galaţi, şi Creditului Belgo-Român; (a se vedea adresa Casei Dall'Orso şi raportul experţilor, pag. 656, 758), — nu insistăm de asemenea nici asupra posibilităţei, ca Nicu Catargi, când ştia perfect de bine starea absolută de deconfitură a „Unirei". sa mai aibă curagiul de a'şi asigura la această societate, o avere aşa de însemnată de 43.400 lei.

Deocamdată luăm de sinceră această poliţă de asigurare cu No. 24.889 din 14 Februarie 1901, punându-ne deci în ipoteza şi situaţia cea mai favorabilă inculpaţilor: Alex. Sc. Miclescu şi Nicu Catargi. — Constatăm însă un fapt pozitiv şi bine precisat, care dă nota caracteristică a seriosităţei acestei asigurări, că inculpatul Nicu Catargi, de şi îşi asigură la 14 Februarie 1901 aceste produse la „Unirea", prin menţionata poliţă, totuşi el nu achită primele necesare decât la 3 Iulie 1901, emiţând până atunci diferite accepte,— cel dintâi la 14 Martie 1901, cei de al 2-lea accept relativ la poliţa No. 24.911, fiind înregistrat la 19 Iunie 1901, adică 9 zile după incendiu, — după cum resultă din registrul „jurnal" al „Unirei", fila 66 şi 170, — achitând prin urmare primele datorite, după ce a încasat plata pretinsei daune suferite la 10 Iunie st. n. 1901. Instrucţia a stabilit însă, după cum vom vedea mai la vale, că chiar în momentul asigurărei, la 14 Februarie 1901, aceste producte de 43.400 lei nu existau. Dar repetăm încă odată, după cum arătam mai sus, că noi admitem existenţa acestor producte: 10 vagoane grâu, 9 de orzoaică şi 9 de ovăz, în ziua de 14 Februarie 1901, când s'a emis lui Nicu Catargi poliţa de asigurare No. 24.889, punându-ne deci în ipoteza cea mai favorabilă inculpaţilor. Ceea-ce vom stabili însă în mod evident şi absolut complect, este că la 10 Iunie st. n. 1901 (28 Mai stil vechi) când a avut loc la Perieni incendiul care a distrus două hambare cu porumb, asigurate la societatea „Generala" şi standola, care conţinea puţin orz, porumb şi orzoaică, şi pentru care inculpatul Nicu Catargi a fost pe nedrept şi în mod fraudulos despăgubit de „Unirea" şi Societăţile streine, cu 32.000 lei, în acel moment nu numai că poliţa de asigurare No. 24.889, care expirase la 15 Mai st. n. 1901, nu era reînoită, dar că nici productele, care erau în această poliţă nu mai existau, —admiţând că ar fi existat la 14 Februarie 1901, lipsa de reînoire a poliţei, fiind de alt-fel o consecinţă a neexistenţei lor. Vom stabili deci pe de o parte, că în acea zi de 10 Iunie st. n. 1901, când a avut loc incendiul la moşia Perieni a inculpatului Nicu Catargi, n'au ars decât două hambare cu porumb (30 vagoane), asigurate la „Generala" cu 27.000 lei, pentru care a şi fost despăgubit cu 10.705 lei şi standola de asemenea asigurată la „Generala", pentru 5000 lei, despăgubit fiind cu 2148 lei; că în standolă, ca producte, nu se aflau cantităţile de grâu, orzoaică şi ovăz specificate în poliţa de asigurare No. 24.889 din 14 Februarie 1901, ci nişte infime cantităţi de orz şi ovăz, grâu nefiind absolut de loc; iar pe de altă parte vom stabili, că această poliţă de asigurare care a expirat la 15 Mai st. n. 1901, nu a fost reînoită de loc, că deci noua poliţă de asigurare No. 24.911 din 31 Mai st. n. 1901, de reînoirea vechei poliţe,

www.dacoromanica.ro

este falşă, făcută pentru trebuinţa causei, prin antidatări, răsături şi falşuri de înregistrări în registrele „Unirei", după cum vom dovedi imediat, toate făcute de autorul principal, inculpatul Alex. Sc. Miclescu, cu concursul complicilor săi: Iosif Marcovici, Izidor Cohen şi Nae Anghelescu; vom mai stabili că borderoul de reasigurare prin care poliţa de la Perieni a lui Nicu Catargi a fost reasigurată la Societăţile streine: „Garantie" din Paris şi „Gladbacher" din Gladblach, a fost expediat de direcţia „Unirei" la 12 Iunie st. n. 1901, adică cu două zile după incendiu, după efectuarea pretinsei daune; că în urmă, prin avizul de la 20 Iunie st. n. 1901 s'a anunţat de „Unirea" în mod mincinos, numitelor societăţi străine, că incendiul a avut loc la 17 Iunie st. n., în loc de 10 Iunie st. n. cum a fost în realitate; spre a stabili prin acest mod, o corelaţiune imaginară, aparentă, între data de 12 Iunie st. n. a borderoului de reasigurare şi ziua de 17 Iunie st. n. transmisă în mod falş, în care zi s'a pretins că a avut loc incendiul.

In adevăr, în ziua de 28 Mai st. vechi 1901 (10 Iunie st. n., la „Unirea" se lucra numai în stil nou), având loc un incendiu la moşia Perieni a inculpatului Nicu Catargi, direcţiunea societăţei de asigurare „Unirea" primeşte a doua zi la 11 Iunie st. n. (29 Mai stil vechiu) de la administratorul moşiei Perieni, V. I. Nicolau, următoarea telegramă, înregistrată în registrul de intrare al „Unirei" la No. 3081 cu acest coprins: „Nicolau comunică incendiare „două coşare cu păpuşoi din Perieni, proprietatea Nicu Catargi". Pentru a ne convinge de coprinsul exact al acestei telegrame, am cerut Direcţiunei Generale a Poştelor originalul ei, care s'a alăturat de noi la dosar, şi al cărui conţinut este: „So-„cietăţei de asigurare „Unirea" Bucureşti. Eri 28 Mai (10 Iunie st. n.) „orele 2 p. m., au ars două coşare cu păpuşoi după Perieni, proprieta-„tea d-lui Nicu Catargi, şi standola mare, arzând în ea păpuşoi, orzoaică, „ovăz şi mai multe lucruri. Rog trimeteţi a se face constatare". (semnat) „Nicolau".

Din procesul-verbal dresat de Primarul comunei Cârniceni, de care ţine moşia Perieni, la 29 Mai 1901 (11 Iunie st. n.), a doua zi după incendiu, se constată la faţa locului că: „de către răi-făcătorii s'a dat foc la „una standolă, ce era lângă sat, în care era aşezat, ca aproximativ un „vagon orzoaică, aproximativ un vagon ovăz, aproximativ jumătate va-„gon păpuşoiu bătuţi, aproximativ ca două vagoane păpuşoiu nebătuţi, şi „diferite lucruri"; iar mai jos: „s'au aprins şi două coşare, arzând cu „desăvârşire, aproximativ ca 30 vagoane păpuşoi nebătuţi, calitate ci-„quantină, din recolta anului 1900".

Administratorul moşiei Perieni, V. I. Nicolau, acel care telegrafiase „Unirei" despre incendiu, declară următoarele în procesul-verbal al primarului, sub propria sa semnătură: „In ambele coşare au ars aproc-„simativ 30 vagoane păpuşoiu, iar în standolă au ars aproximativ ca un „vagon orzoaică, un vagon ovăz, jumătate vagon păpuşoiu bătuţi şi două „vagoane păpuşoiu nebătuţi, constituindu-se ca parte civilă pentru cele „30 vagoane păpuşoiu din coşare şi vagonul de orzoaică şi ovăz cu „36.200 lei." Martorii Gheorghe Tilinca, chelarul administraţiunei moşiei Perieni, Ion Ciobotaru, plugar, Ion Creţu şi alţii, arată în procesul-verbal dresat de primar în ziua incendiului, că în standolă nu se afla de cât: „un vagon orzoaică, un vagon ovăz şi două vagoane jumătate pă-„puşoiu; iar în cele două coşare, 30 vagoane păpuşoiu nebătuţi".

Rezultă deci, în mod evident şi indiscutabil, că în afară de cele două coşare cu 30 vagoane păpuşoiu, care erau asiguraţi la societatea

www.dacoromanica.ro

„Generală" cu poliţa cu No. 102.774 pentru 27.000 lei, la standola în care se aflau productele pretinse a fi asigurate la „Unirea" cu poliţa No. 24.889, nu se afla decât aproximativ: „un vagon orzoaică, un vagon „ovăz şi două vagoane jumătate păpuşoiu". Aceasta o arată administratorul moşiei Perieni, V. I. Nicolau, în telegrama ce a adresat „Unirei" a doua zi după incendiu; aceasta rezultă clar din constatările primarului, făcute la faţa locului, precum şi din însuşi declaraţia categorică şi precisă a administratorului V. I. Nicolau şi a celor-l-alţi martori, cari arată primarului că: „în standolă au ars aproximativ un vagon orzoaică, „un vagon ovăz şi două vagoane jumătate păpuşoiu".

V. I. Nicolau, fiind administratorul special şi numai al moşiei Perieni, (de oare-ce inculpatul Nicu Catargi are şi un administrator general al tutulor moşiilor ce exploatează, pe d-l Brüll), locuind la Perieni, şi având în tot momentul în faţa sa întreaga producţie a moşiei, era cel mai în stare şi cel mai în putinţă de-a şti cantitatea exactă a întregei producţiuni aflată în magaziile de pe moşie; el, în calitatea sa de administrator şi agronom, era cel mai complect ştiutor al adevăratelor cantităţi de producte, ce au ars în coşare şi în standolă. De alt-fel, de obiceiu, după cum ne asigură mai toate societăţile de asigurare din Bucureşti, administratorii şi îngrijitorii moşiilor, cu ocazia incendiilor, exagerează cantitatea arsă a productelor asigurate, iar nu o micşorează, interesul lor fiind a dobândi despăgubiri cât mai mari. Ei bine, acest V. I. Nicolau, telegrafiază întâi, iar în urmă arată în procesul-verbal al primarului, că în standolă nu au ars decât aproximativ: „un vagon orzoaică, un vagon ovăz şi două vagoane jumătate păpuşoi; iar în cele două coşare arse, 30 vagoane păpuşoiu nebătuţi". Nu ne vom ocupa de aceste 30 vagoane păpuşoiu, cuprinşi în cele două coşare arse, de oare-ce ele erau asigurate la societatea de asigurare „Generala" cu poliţa No. 102.774 pentru 26.200 lei şi pentru care „Generala" a despăgubit pe Nicu Catargi cu 10.705 lei 51 bani. Constatăm însă un fapt important şi care pune într'o perfectă evidenţă buna credinţă şi buna memorie a administratorului moşiei Perieni, V. I. Nicolau, şi anume: el arată şi în telegrama adresată din eroare „Unirei" în loc de „Generalei", precum şi în declaraţia sa din procesul-verbal al primarului, că în cele două coşare asigurate la „Generala", „au ars 30 vagoane păpuşoi"; în adevăr, în poliţa de asigurare a „Generalei" ce poartă No. 102.774, se vede trecut absolut exact ca asigurate: 30 vagoane păpuşoiu. Deci de aceiaşi bună credinţă şi de aceiaşi bună memorie,—întărită de alt-fel de evidenţa realităţei, — vom considera pe administratorul V. I. Nicolau şi atunci când declară în procesul-verbal al Primarului, sub propria sa semnătură, că: „în standola ce a ars, se afla aproximativ un vagon „orzoaică, un vagon ovăz şi două vagoane jumătate păpuşoiu". De existenţa vre-unei cantităţi, cât de mică, de grâu, nu se pomeneşte şi nu se vorbeşte absolut de loc, nici în telegrama dată, nici în constatarea primarului, nici în declaraţia administratorului V. I. Nicolau.

E evident deci, e clar ca lumina zilei, că în standola arsă, nu se aflau cantităţile de producte cuprinse în poliţa de asigurare a „Unirei" cu No. 24,889 din 14 Februarie st. n. 1901, adică 10 vagoane grâu, 9 vagoane orzoaică şi 9 vagoane ovăz, poliţă reînoită în urmă, după incendiu, prin falşuri, răsături, ruperi de foi şi antidatări,—după cum vom vedea mai în urmă,—prin noua poliţă de asigurare cu No. 24.911 din 31 Maiu st. n. 1901. Şi după cum vom arăta şi proba în partea referitoare la culpabilitatea lui Nicu Catargi, nici nu putea să se afle în stan-

www.dacoromanica.ro

dolă din recolta anului, 1900, această cantitate de grâu, ovăz şi orzoaică, de oarece ea formează cantitatea totală şi integrală de producţie a moşiei, cantitate, care şi în anul 1900, ca şi în 1901, a fost expediată prin Gara Larga de lângă Perieni, după cum rezultă din registrele Gărei, casei de export Dall'Orso şi Creditului Belgo-Român din Galaţi.

Rezultă deci în mod absolut evident că în standola arsă, nu se afla pe de o parte de loc grâu; pe de altă parte că orzoaică şi ovăz nu se afla de cât câte un singur vagon de fie-care, iar nu câte nouă vagoane câte se află în poliţa de asigurare; că deci, chiar dacă am admite ipoteza cea mai favorabilă inculpaţilor, că adică la origine ar fi existat cantităţile cuprinse în poliţele de asigurare ale „Unirei" 24.889 din 14 Februarie şi 24.911 din 31 Maiu, şi admiţând că această ultimă poliţă cu No. 24.911 ar fi bună iar nu falşă, după cum vom dovedi, totuşi chiar în această ipoteză favorabilă inculpaţilor, daunatul Nicu Catargi nu putea fi despăgubit decât pentru cantităţile de grâu, ovăz şi orzoaică ce mai existau în standolă în momentul incendiului şi anume: grâu absolut de loc, un singur vagon de ovăz şi un singur vagon de orzoaică.

Instrucţia însă după cum am arătat mai sus, a stabilit că în momentul incendiului, vechea poliţă de asigurare No. 24.889 din 14 Februarie 1901, care expirase la 15 Maiu, nu era reînoită de loc; că noua poliţă de reînoire cu No. 24.911 din 31 Maiu este o poliţă falşă, ca una ce a fost emisă după incendiu, pentru trebuinţ cauzei prin anti-datări, ruperi de foi, răsături şi falşuri, operate în registrele „Unirei" de inculpaţii Al. Sc. Miclescu, ajutat de complicii săi: Iosef Marcovici, Isidor Cohen şi Nae Anghelescu, că în urmă prin ajutorul acestor anti-datări şi falşuri prin emitere de borderouri neexacte şi prin avizuri mincinoase, prin care s'a schimbat data incendiului de la 10 Iunie st. n. la 17 Iunie st. n., inculpaţii reuşesc a escroca două societăţi străine de asigurare: „Garantie" din Paris şi „Gladbacher" din Gladbach, (Germania).

Dar să expunem modul cum inculpatul Al. Sc. Miclescu şi complicii săi au comis această îndrăzneaţă escrocherie prin mijlocirea anti-datărilor, răsăturilor, ruperei de foi şi a falşificărei registrelor „Unirei".

In ziua de 29 Maiu (11 Iunie st. n.) când inculpatul Miclescu a primit telegrama administratorului moşiei Perieni, V. I. Nicolau, prin care 'i anunţa incendiul avut loc în ziua de 27 Maiu st. v. (10 Iunie st. n.), poliţa de asigurare No. 24.889 din 14 Februarie st. n. 1901, care expirase la 15 Mai st. n. 1901, nu fusese reînoită, ast-fel că noua poliţă de reînoire cu No. 24.911 din 31 Maiu st. n. 1901, nu exista. Această nouă poliţă de asigurare cu No. 24.911 din 31 Maiu 1901, a fost plăsmuită, a fost fabricată după incendiul avut loc la 10 Iunie st. n. după cum vom dovedi imediat. Inculpatul Al. Sc. Miclescu, primind telegrama lui V. I. Nicolau şi ştiind că Nicu Catargi nu mai avea nimic asigurat la „Unirea", presupunând chiar că mai înainte avusese în mod serios asigurate productele din vechea poliţă No. 24,889 din 14 Februarie st. n., concepu ideea îndrăzneţei escrocherii, care avu de rezultat prejudiciarea nu numai a „Unirei" dar şi a două societăţi de reasigurare din străinătate „Garantie" din Paris şi „Gladbacher" din Gladbach. In adevăr, inculpatul Al. Sc. Miclescu în ziua de 11 Iunie 1901 st. n. (29 Mai stil v.) imediat ce primeşte telegrama, prin care i se vestea incendiul de la Perieni, se pune pe lucru. Telegrafiază îndată omului său de încredere şi funcţionar superior la „Unirea", Iosef Marcovici, la Râmnicu-Vâlcea, unde se afla, spre a se întoarce imediat, apoi după ce acesta sosi în Bucureşti, îi dictează în dimineaţa zilei de 12 Iunie st. n.

www.dacoromanica.ro

în biuroul său de acasă, înainte de a pleca la gară şi a lua trenul pentru Perieni, două petiţii făcute ca din partea lui Nicu Catargi, care în acest timp lipsea din ţară, dus fiind la Carlsbad, către „Unirea", pe care le dată cu anti-data de 2 Maiu 1901 şi prin care se cerea reînoirea vechei poliţe de asigurare No. 24.889 din 14 Februarie 1901, poliţă ce expirase deja, încă de la 15 Maiu st. n. fără a fi reînoită. Una din aceste cereri anti-datată cu data de 2 Maiu, o semnează însuşi inculpatul Al. Sc. Miclescu, cu numele lui Nicu Catargi, imitându-i semnătura după o scrisoare a acestuia, iar pe cea-l-altă o trimite lui Nicu Catargi la Carlsbad, spre a o semna, şi a putea avea cu modul acesta, mai în urmă cel puţin, o cerere real semnată de Nicu Catargi, pentru reînoirea vechei poliţi de asigurare. Dar să lăsăm să vorbească pe însuşi inculpatul Iosef Marcovici, acel care a fost iniţiat de la început de către Miclescu cu plăsmuirea acestor falşuri premergătoare escrocheriei ce avea să făptuiască. Iată ce ne spune Iosef Marcovici în interogatorul său: „Ştiu perfect de bine că în momentul când a fost incendiul de la „Perieni, la 28 Maiu st. v., poliţa de asigurare No. 24.889 a d-lui Nicu „Catargi, nu era reînoită. Cererea de reînoire a poliţei vechi este falşă. „Miclescu 'mi-a dictat-o în biuroul său, acasă la el, în dimineaţa zilei „de 30 Maiu (12 Iunie st. n.). Miclescu îmi spunea că poliţa de asigu„rare a lui Nicu Catargi, fiind expirată şi el nereînoind-o până acum, „voeşte să-l salveze şi să-i facă el o cerere de reînoire. După cum „v'am spus, în acea dimineaţă de 30 Maiu, (12 Iunie st. n.) înainte de „a pleca la gară spre a ne transporta la Perieni, Miclescu 'mi-a dictat „această cerere şi el, Miclescu, a semnat pe Nicu Catargi, imitându-i is„călitura după nişte scrisori ale lui Catargi ce se aflau pe biurou. După „aceea 'mi-a spus să mai scriu o altă cerere la fel, pe care 'mi spunea „că o trimite lui Catargi în străinătate, la Carlsbad, spre a o semna. „Tot cu acest prilej Miclescu în faţa mea, a semnat pe Catargi, în o „poliţă de 100 şi ceva lei, care reprezenta acceptul de plata premiului „de asigurare; una din cereri împreună cu poliţa le-a pus într'un plic,— „acesta pe care 'mi-l arătaţi în dosarul daunei,—pe care a scris: „acceptul „Catargi" şi s'a dus în casă la el, unde se afla soţia şi cumnata sa. „Faptul era îndrăzneţ, dar aşa a fost. Ajungând la Iaşi, Miclescu a ple„cat singur la Perieni, lăsându-mă pe mine la Iaşi să aştept pe Cohen „şeful secţiei incendiului. A doua zi dimineaţa la 31 Maiu (13 Iunie st. n.) „sosind şi Cohen la Iaşi, am plecat împreună cu el la Perieni. Aici am „găsit pe Miclescu, pe Brüll, administratorul general al tuturor moşiilor „lui Nicu Catargi şi pe Nicolau, îngrijitorul special al Perienilor, unde „a avut loc incendiul. Nu am stat la Perieni de cât câte-va ore, până „ce au răsuflat caii; în urmă am plecat, d-l Miclescu fiind deja înţeles „cu d-nu Brüll, reprezentantul d-lui Nicu Catargi. Ajunşi la Iaşi, d-l „Miclescu în camera sa de la hotel Buch, a dictat lui Cohen procesul„verbal de constatarea daunei. Eu am atras atenţia lui Miclescu, în „tot cursul drumului şi la Perieni şi la Iaşi, că ceea-ce facem noi nu „e corect, că e un falş, căci cum putem despăgubi pe Catargi când el „nu mai este asigurat? Am uitat a vă spune că Miclescu 'mi-a spus să „scriu pe acea cerere (cererea de reînoire a poliţei de asigurare) data „de 2 Maiu 1901 st. n. şi că tot atunci Miclescu a pus rezoluţia că: „Secţia incendiului să ia act", punând data tot de 2 Maiu st. n.; cere„rea ce am scris este aceea ce se află în dosarul daunei Nicu Catargi". Şi ca o confirmare a celor spuse de Iosef Marcovici, cu privire la plăsmuirea cererei anti-datate de reînoire a poliţei de asigurare expirate

www.dacoromanica.ro

a lui Nicu Catargi, plăsmuire făcută de inculpatul Iosef Marcovici, după ordinul şi dictarea lui Miclescu, acasă, în biuroul acestuia, avem declaraţia însăşi a cumnatei inculpatului Miclescu, d-şoara Bertha Möller, precum şi a d-şoarei Maria Herckt, funcţionară la „Unirea", care martore lămuresc transmiterea plicului ce coprindea cererea falşă de reînoire a vechei poliţe a lui Nicu Catargi, lui Isidor Cohen, şeful biuroului reasigurărilor de la „Unirea". Iată ce declară d-şoara Berta Möller, cumnata inculpatului Miclescu: „'Mi-aduc aminte că în Maiu pe la finitul lunei, când „Miclescu a plecat dimineaţa cu trenul, 'mi-a dat un plic deschis cu „nişte hârtii, spre a le da d-şoarei Herkt, funcţionară la „Unirea" spre a „le pune în casă. După ce a plecat cumnatul meu, am scris d-şoarei „Herckt un bilet, spre a veni pe la mine să-i spun ceva. Ea a venit pe „la 9 sau 9½ înainte de a se duce la cancelarie şi 'i-am încredinţat a„cel plic spre a'l pune în casa de fer, după cât 'mi-a-duc aminte". D-şoara Herkt, la rândul său confirmând spusele d-şoarei Bertha Möller, declară următoarele: „In dimineaţa zilei de 30 Maiu (12 Iunie st. n.) „am primit un bilet de la d-şoara Möller, sora d-nei Miclescu, prin „care mă ruga să trec pe la d-sa înainte de a veni la „Unirea" unde „sunt funcţionară. M'am dus pe la orele 9 a. m., şi d-şoara Möller „'mi a încredinţat un plic cu eticheta „Unirea" având în el nişte hârtii— „nu pot şti ce anume,—spre a-l da d-lui Cohen, şeful secţiei de asigurare „la „Unirea". Venind la societate am chemat pe d-nu Cohen şi 'i-am în„credinţat acest plic".

Aceste declaraţiuni precise şi categorice ale martorelor: Bertha Möller şi Maria Herkt, confirmă în mod puternic şi evident, arătările inculpatului Iosef Marcovici, relative la plăsmuirea cererei anti-datate şi false de reînoire a poliţei de asigurare No. 24.889 a lui Nicu Catargi. Şi pentru a evidenţia şi mai mult această corelaţiune şi succesiune de fapte, toate având de scop făptuirea escrocheriei proectate de Miclescu, aceea de a face să se plătească de „Unirea" şi societăţile de reasigurare străine, o daună neexistentă a lui Nicu Catargi, citäm textual cuvintele inculpatului Isidor Cohen, funcţionar superior al „Unirei", acela care a primit din mâna d-rei Herkt, plicul ce Miclescu înainte de a pleca la gară, îl încredinţase cumnatei sale Bertha Möller, plic care conţinea cererea anti-datată şi falşă, precum şi acceptul falş al lui Nicu Catargi. Iată ce zice Isidor Cohen în interogatorul său: „In afacerea daunei „Nicu Catargi, fostul director Miclescu, a făptuit o adevărată escroche„rie, de oare-ce nu numai că Nicu Catargi nu mai poseda productele „asigurate prin vechea poliţă, dar nici nu făcuse vre-o cerere de reîno„irea poliţei; cu alte cuvinte, Nicu Catargi nu mai era asigurat la „U„nirea" în ziua de 10 Iunie st. n., când a avut loc incendiul la Perieni. Mi„clescu, primind telegrama că un incendiu s'a ivit la Perieni, a plecat „singur la 30 Maiu (12 Iunie st. n.) dimineaţa. In acea zi, eu am pri„mit de la Miclescu din Ploeşti, o telegramă din gară, ca să fac reasi„gurarea cu Nicu Catargi şi să caut prelungirea asigurărei; în acelaşi „timp mă chema la Iaşi. In dimineaţa acelei zile, d-ra Herkt, casieră la „Unirea", 'mi-a dat un plic cu eticheta „Unirea", scris pe el de Mi„clescu: „Acceptul Catargi",—acesta pe care mi-l arătaţi din dosarul da„unei,—plic nelipit, în care se afla o cerere de reînoire, scrisă de Mar„covici şi semnată cu numele N. Catargi, precum şi o poliţă (accept) „nu ştiu de ce sumă; ştiu perfect de bine că această cerere de reînoire „a vechei poliţe nu era de loc înregistrată; stampila de înregistrare pe „care o văd acuma nu o avea, despre aceasta sunt sigur. Seara, la 30

www.dacoromanica.ro

„Maiu (12 Iunie st. n.) am plecat şi eu la Iaşi, unde m'am întâlnit cu „Marcovici. Cu acesta am plecat la Perieni, unde era Miclescu, căruia „i-am dat plicul ce-mi încredinţase d-ra Herkt, cu cererea de reînoirea „poliţei de asigurare a lui N. Catargi; 'i-am dat, cum am primit-o, fără „ca cererea să poarte stampila de înregistrare, ce văd că o poartă acum. „Aci, la Perieni, trebuia făcută aşa zisa evaluare de Marcovici, evalua„torul. Nu s'a făcut absolut nici o evaluare, era numai cenuşe. In acel „timp era la Perieni şi evaluatorul de la societatea de asigurare „Gene„rala". Am plecat la Iaşi, fără a face nici un proces de evaluare. La „Iaşi, la Hotel Buch, faţă fiind: Miclescu, Marcovici, Brüll şi eu, Mi„clescu mi-a dictat să scriu procesul-verbal de lichidare, prin care eva„lua dauna Nicu Catargi, la 32.000 lei. Acest proces-verbal a fost sem„nat de Marcovici ca evaluator, iar eu ca asistent. Miclescu nu a semnat. „In acest proces-verbal se înşira toate vagoanele de grâu, orz şi ovăz „arse, cuprinse în vechea poliţă de asigurare, evaluându-le după cota zi„lei. In urmă m'am întors la Bucureşti. Nu ştiu când Miclescu a anti„datat cererea de reînoire a lui Catargi, nici când a rupt foaia din regis„trul de intrare, spre a o înlocui cu alta, în care la No. 2056 şi 2254, „a trecut pe Catargi cu reînoirea asigurărei. Aceasta o poate şti Anghe„lescu, care a scris registrul şi poliţa cea nouă de asigurare. Ceea ce „ştiu eu, este escrocheria făcută de Miclescu cu reasigurările. V'am spus „că el, plecând spre Iaşi, mi-a telegrafiat din gara Ploeşti, ca să fac re„asigurarea şi să emit poliţa cea nouă. Conformându-mă acestui ordin, „am pus pe Angheglescu în ziua de 12 Iunie st. n. să scrie poliţa „No. 24.911, datată 31 Maiu st. n. şi am făcut imediat un borderou de re„asigurare pentru societăţile „Gladbacher" şi „Garantie", datat 12 Iunie „st. n., reasigurând, după cum vedeţi, o daună deja existentă în mo„mentul asigurărei. Vedeam că aceasta este o escrocherie, dar Miclescu „îmi ordonase. El avea interesul, iar nu eu. Pe urmă, după ce ne-am în„tors de la Iaşi, Miclescu mi-a spus să fac un aviz de daună către So„cietăţile străine, arătând că incendiul de la Perieni, din poliţa No. 24911 „a avut loc la 17 Iunie st. n., deşi în realitate avusese loc la 10 Iunie „st. n. Aceasta, pentru ca data de 12 Iunie st. n. a borderoului, să fie „anterioară incendiului".

In adevăr, instrucţia a stabilit că procesul-verbal de constatarea daunei, trimis în copie societăţilor „Gladbacher" şi „Garantie",—proces-verbal al cărui original lipseşte din dosarul daunei Nicu Catargi,—poartă o dată posterioară zilei de 17 Iunie, zi, în care s'a pretins prin avizul trimis societăţilor străine, că ar fi avut loc incendiul. Acest proces-verbal, trimis nouă în copie de societatea „Gladbacher", începe astfel: „Astăzi 19 Iunie 1901 . . . ." După cum vedem, de la început, acest proces-verbal debutează cu un falş, acela al zilei în care a avut loc incendiul constatat prin acel proces-verbal.

Am văzut ce declară inculpaţii: Iosef Marcovici şi Isidor Cohen. Aceleaşi declaraţiuni categorice le face şi inculpatul Nae Aughelescu, în ceea-ce priveşte anti-datarea poliţei de asigurare No. 24911, datată 31 Maiu st. n. şi pe care el a scris-o la 12 Iunie st. n. Declaraţiunile lor nu pot fi de loc bănuite, de oare-ce ele concordă cu constatările de fapt făcute în registrele „Unirei"; pe de altă parte, relaţiunile dintre ei şi inculpatul Al. Sc. Miclescu erau din cele mai bune şi mai cordiale, probă multele favoruri ce Miclescu făcea acestora şi în special lui Iosef Marcovici, care în timpul de 2 ani jumătate a gestiunei lui Miclescu, a incasat din banii „Unirei" sub formă de lefuri, gratificaţii, spese de voiagiu şi alte cheltueli imcomplect justificate, suma de 20.172 lei.

www.dacoromanica.ro

Instrucţia însă nu s'a mulţumit numai cu mărturisirile, recunoaşterile şi declaraţiunile categorice, precise şi concordante ale inculpaţilor Iosef Marcovici şi Isidor Cohen, scrise şi manu-scrise de dânşii şi repetate în procesul-verbal de confruntare, precum şi cu depoziţiile clare şi concise ale martorilor: Bertha Möller, Maria Herkt şi alţii, cari confirmă arătările inculpaţilor. Instrucţia doritoare de a face lumina cea mai complectă a adunat o serie numeroasă de probe materiale, care fac dovada cea mai evidentă, cea mai absolută şi cea mai indiscutabilă. Aceste probe materiale sunt scriptele şi registrele „Unirei". Din examenul lor se stabileşte în mod clar anti-datările, răsăturile, ruperile de foi şi falşurile făcute de Miclescu şi complicii săi în registrele „Unirei", în vederea escrocheriei ce proectaseră şi pe care aveau s'o făptuiască mai în urmă. In adevăr, cu ocazia instrucţiunei făcute, verificându-se de noi registrul de intrare, registrul poliţelor de asigurare şi registrul copier al borderourilor de reasigurare, am constatat următoarele în procesul-verbal efectuat la 1 Octombrie 1901: „Verificând registrul de intrare, — care „s'a găsit de noi nepaginat, ne-şnuruit şi neparafat,—am constatat sub „data de 20 Aprilie 1901 la No. 2056, că rândurile scrise în direcţiu„nea acestei date, au fost rase, şterse şi îndreptate, iar d'asupra şter„săturilor scris: N. Catargi cere preschimbarea poliţei No. 24.889 din „1901, încă pe trei luni, depunând acceptul de lei 120". „In faţa a„cestor rânduri, scrise în urma răsăturilor observate de noi, am văzut „scrise sub rubrica „data", următoarea notă: „această înregistrare s'a „trecut la No. 2254 din 2 Maiu 1901". Ce se întâmplase? Ştim că inculpatul Miclescu pusese pe cererea falsă de reînoire a vechei poliţe a lui Ctargi, scrisă de Marcovici în biuroul său de acasă, în dimineaţa zilei de 12 Iunie st. n., data de înregistrare: 2 Maiu st. n. Se vede că în urmă, înregistrându-se această cerere în registrul de intrare, s'a trecut la început sub data de 20 Aprilie, care coincide cu 2 Maiu st. n., crezându-se că registrul de intrare al „Unirei" este ţinut după stilul vechiu. In urmă, văzându-se eroarea, s'a trecut la No. 2254 din 2 Maiu st. n. Aceasta pune şi mai mult în evidenţă intenţiunea frauduloasă a inculpaţilor de a anti-data şi a falşifica conţinutul registrelor.

Să continuăm însă cu constatările din procesul-verbal al nostru, de la 1 Octombrie 1901: „Trecând la No. 2254 menţionat, din 2 Maiu 1901, am văzut că el cuprindea următoarea arătare: D-l N. Catargi cere „reînoirea poliţei 24.889|1901, depunând accept 120 lei, cu scadenţa 3 „Iunie st. n.". „Se constată de noi că această foaie, care cuprinde „No. 2254 cu data de 2 Maiu st. n., având cuprinsul mai sus arătat, ca „şi foaia imediat următoare, sunt lipite cu gumă arabică, sau alt lichid cle„ios, de trunchiul registrului; deci aceste două foi au fost adăogate; „proba este, că celelalte foi din registru se suprapun una peste alta, pe „când aceste două foi sunt detaşate liber şi cum am arătat, lipite; ur„mele lipiturei, se cunosc în mod evident, prin examinarea registrului. „Am mai constatat de asemenea în registrul de emisiunea poliţelor, că „la No. 24.907, încep ofertele făcute de la 1 Iunie 1901 st. n., continu„ând cu No. 24.908, 24.909 din 11 Iunie st. n. şi 24.910 din 11 Iunie „de asemenea. La No. 24.911, se observă de noi o ofertă anulată, fă„cută pe numele lui Nicu Catargi, şi datată 31 Maiu 1901; urmează i„mediat oferta cu No. 90, cu poliţa No. 24.912 din 13 Iunie imediat „după aceasta urmează poliţa No. 24.911 cu oferta d-lui Nicu Ca„targi, datată cu antidata de 31 Maiu 1901, fiind interpusă între 13 şi 26 „Iunie, la care dată urmează imediat oferta cu poliţa No. 24.913, Evi-

www.dacoromanica.ro

„dent că poliţa No. 24.911 cu oferta d-lui Catargi, este antidatată. Mai „constatăm de asemeni că în volumul 7 de reasigurări, se află la pag. „536, borderoul datat 12 Iunie st. n. 1901, semnat de Cohen, care cu„prinde între alte poliţi de reasigurare şi poliţa No. 24.911, despre care „am vorbit mai sus, a d-lui Nicu Catargi. Or, incendiul celor asigurate „prin această poliţă (dovedită a fi anti-datată, fictivă) a avut loc la 10 „Iunie st. n., iar reasigurarea la societatea de reasigurare „Gladbacher" „se face la 12 Iunie st. n. Tot o ast-fel de reasigurare frauduloasă se „face în ziua de 12 Iunie st. n. aceleiaşi poliţe No. 24.911 a d-lui Nicu „Catargi, la societatea franceză „Garantie" din Paris, după cum reese „din borderoul de la pag. 514 al vol. VI de reasigurări. Mai constatăm „de asemenea sub No. 31 din copier, că avizurile de daune date so„cietăţilor de reasigurare străine: „Gladbacher" şi „Garantie", poartă „data de 20 Iunie st. n., arătânduse prin ele că incendiul suferit de „Nicu Catargi, a avut loc la 17 Iunie st. n.".

Evident deci, că atât cererea de reînoire a poliţei de asigurare este antidatată, după cum antidatată este însăşi noua poliţă No. 24.911, care se află aşezată în registrul de poliţe, între datele de 13 şi 26 Iunie.

E evident în acelaş timp, că reasigurarea poliţei acesteia de asigurare la societăţile „Garantie" din Paris şi „Gladbacher" din Gladbach, se face la 12 Iunie st. n., adică 2 zile după incendiu, când dauna,—admiţând că ea ar fi fost,— era deja în fiinţă, şi când orice reasigurare era fără sens şi lovită de fraudă, ca una ce era contrară dispoziţiunilor contractelor dintre „Unirea" şi societăţile de reasigurare străine. In adevăr, iată cum glăsueşte art. 3 din contractul de reasigurare încheiat de „Unirea", cu aceste societăţi: „Il est expressément convenu que la Garantie ne sera pas tenue de prendre part au paiement d'un sinistre „survenu pendant l'application de la réassurance, dont l'Unirea aurait eu „connaissance directement ou indirectement concernant les assurances anciennes"; iar artîcolul 9 pune ca condiţie că: „Les sinistres seront „annoncés à la „Garantie" dans l'espace de trois jour à partir du mo„ment où ils ont été portés à la connaissance de l'Unirea". Or, intenţia frauduloasă să manifestă din însuşi avizul de daună trimis societăţilor străine: „Garantie" şi „Gladbacher" la 20 Iunie st. n., prin care aviz li se anunţă că incendiul a avut loc la 17 Iunie st. n., în loc de 10 Iunie st. n., după cum a fost în realitate. De altfel aceasta era o consecinţă a falşificărei borderoului de reasigurare, trimis numitelor societăţi, care borderou, după cum am arătat, a fost emis la 12 Iunie st. n., adică două zile după incendiu.

Societăţile străine de reasigurare „Garantie" şi „Gladbacher" induse astfel în eroare, prin această serie de manopere frauduloase întrebuinţate de autorul principal Alex. Sc. Miclescu şi complicii săi, inculpaţii Iosef Marcovici, Isidor Cohen şi Nae Anghelescu, plătesc imediat această daună fictivă cu suma totală de 19.200 lei, din care societatea „Gladbacher" achită 12.800 lei, iar „Garantie" 6.400 lei, cotele respective de 40% şi 20% la pretinsa daună de 32.000 lei, iar Miclescu de conivenţă cu inculpatul Nicu Catargi, împart ca amici şi rude, beneficiul rezultat din comiterea acestei escrocherii. In adevăr, după cum rezultă din chitanţa autentificată de Tribunalul Ilfov la No. 4470 din 21 Iunie 1901, Nicu Catargi primeşte de la casieria centrală a societăţii „Unirea" suma de 32.000 lei, drept plată a pretinsei daune ce a suferit. In realitate această sumă de 32.000 lei nu a fost luată integral nici până astăzi, de oarece, după cum rezultă drn registrele „Unirei", Nicu Ca-

www.dacoromanica.ro

targi a ridicat numai suma de 24.850 lei, din care 19.200 lei, bani plătiţi de societăţile străine, iar restul plătit din banii „Unirei". Din aceşti bani o parte au fost ridicaţi de inculpatul Al. Sc. Miclescu în numele lui Nicu Catargi, probabil ca parte cuvenită sieşi în urma excrocheriei făptuite în modul arătat mai sus.

Cum se apără inculpatul Al. Sc. Miclescu de toate aceste acuzaţiuni grave, atât de bine şi complect stabilite ?

Printr'o tăgadă absolută, plină de perversitate şi cinism. Tăgăduirea unui fapt evident, departe de a apăra pe un vinovat, îl pune într'o lumină şi mai tristă şi mai urâtă: şi ca să evidenţiem printr'un singur exemplu, care însă caracterisează valoarea tăgăduirilor inculpatului, ne referim la următoarea constatare făcută de noi şi aflată în dosarul instrucţiunei. In cursul anchetei noastre la „Unirea", pe când inculpatul Miclescu se afla depus în prevenţie la penitenciarul Văcăreşti, stabilindu-se că poartă corespondenţă cu inculpatul Emil Ioachimovici, director provizor al „Unirei", acesta somat de noi, ne prezintă o serie de 6 scrisori, ce a primit de la prevenitul Miclescu. Acesta întrebat de noi în ziua de 24 Noembrie 1901, dacă a trimis din Văcăreşti vreo scrisoare lui E. Ioachimovici, de şi faptul nu prezenta de altfel nici un caracter penal, Miclescu tăgăduesţe în mod absolut, declarând: „că să jură pe „ce are mai scump, pe onoarea lui, dacă o mai poate avea, pe copiii „lui, că nu a purtat niciodată şi cu nimeni corespondenţă, afară de o „singură scrisoare trimisă complicelui său Cohen, scrisoare ce a fost „surprinsă de noi mai înainte".

Atunci i s'au arătat de noi cele şease scrisori ale sale, depuse de Ioachimovici, consemnând acest detaliu, de o deosebită importanţă psihologică, în ceiace priveşte perversitatea acestui inculpat, în procesul nostru verbal de la 24 Noembrie 1901, el dând nota caracteristică a valoarei negaţiunilor inculpatului Miclescu. Dacă existenţa unei simple corespondenţe inofensive, fără caracter penal, evident dovedită şi este tăgăduită de inculpatul Miclescu, apoi ce să mai zicem de lunga serie de abuzuri de încredere şi excrocherii ce a comis. Era firesc să nu le recunoască, era firesc să le tăgăduiască, ori cât de evidente ar fi fost ele, dat fiind natura perversă şi cinismul caracteristic al inculpatului. Nu-i mai puţin adevărat însă, că instanţa de fond va şti să aprecieze ce valoare au şi ce temeiu se poate pune pe negaţiunile absolute şi îndrăzneţe ale inculpatului.

S'ar putea, ca inculpatul Al. Sc. Miclescu, să aducă în apărarea sa, autorizarea ce i s'a dat de consiliul de administraţie al „Unirei" în şedinţa de la 3 | 16 Iunie 1901, de a despăgubi pe Nicu Catargi cu suma de 32.000 lei, valoarea pretinsei daune suferite. E de prisos credeam a mai inzista asupra unei asemenea alegaţiuni neputându-i-se face onoarea unei discuţii. E de ajuns a spune că această autorizare dată de consiliul de administraţie, se baza pe existenţa reală a acestei daune. Consiliul de administraţie al „Unirei", a luat de sincere, bune şi exacte informaţiunile falşe şi de rea credinţă date în şedinţa de la 3/16 Iunie de inculpatul Miclescu. Consiliul nu ştia că dauna Nicu Catargi este pătată de fraudă; consiliul nu ştia că dauna nici n'a existat, şi că poliţa de asigurare No. 24.911 este falşă, căci atunci nu putea să autorize plata unei daune fictive. Consiliul deci a fost indus în eroare.

III. *Culpabilitatea lui Nicu Catargi ca tăinuitor* (art. 53, 54 c. p.) In legătură cu excrocheria de 32.000 lei, comisă de inculpatul Al. Sc. Miclescu în prejudiciul „Unirei" şi a societăţilor de reasigurare stră-

www.dacoromanica.ro

ine „Garantie" din Paris şi „Galdbacher" din Gladbach, în chestia daunei fictive a lui Nicu Catargi, am arătat în partea referitoare la cu pabilitatea lui Miclescu, că suma de 19.200 lei plătită de aceste două societăţi străine precum şi restul până la complectarea pretinsei daune de 32.000 lei, a fost incasată de Nicu Catargi. Dovadă despre aceasta este chitanţa autentificată de către Trib. Ilfov la No. 4470 din 21 Iunie 1901, prin care Nicu Catargi declară sub propria sa semnătură că a primit suma de 32.000 lei, drept despăgubire a daunei ce a suferit la moşia sa Perieni, în urma incendiului ce a avut loc la 10 Iunie st. n. 1901. Or, noi am stabilit în mod evident în partea a doua a ordonanţei noastre, că această daună este fictivă, că ea n'a existat; am stabilit că în momentul incendiului la 10 Iunie st. n. 1901, nu numai că productele cuprinse în poliţa de asigurare No. 24.889 din 14 Februarie 1901, nu mai erau în fiinţă în standola respectivă, dar că această poliţă de asigurare, care expirase la 15 Maiu st. n., nu fusese reînoită; am mai stabilit de asemenea că noua poliţă de asigurare No. 24.911 din 31 Maiŭ st. n. 1901, este o poliţă falşă, antidatată, făurită de inculpatul Miclescu posterior incendiului, după cum rezultă din examenul registrelor societăţii; am mai stabilit în acelaş timp, că borderoul de reasigurare al acestei poliţe falşe No. 24.911, care trebuia trimis societăţilor străine înnaintea incendiului, a fost trimis acestora la 12 Iunie st. n. două zile după incendiu, reasigurând deci, nu o poliţă, ci o daună existentă deja, probă evidentă a fraudei comise.

Vom stabili acum în această a treia parte a ordonanţei, că inculpatul Nicu Catargi, deşi nu a luat parte directă la escrocheria făptuită de Al. Sc. Miclescu şi complicii săi, a participat în mod accesoriu, în urma comiterei delictului, ca unul care având cunoştinţă posterior, de făptuirea escrocheriei, a primit suma de 32.000 lei, sau numai parte din ea, cu bună ştiinţă că provine dintr'un delict, cu bună ştiinţă că această sumă este rezultatul unui fapt ilicit, a escrocheriei comise de Al. Sc. Miclescu în prejudiciul „Unirei" şi a societăţilor de reasigurare străine „Garantie" din Paris şi „Gladbacher" din Gladbach.

Mai înainte de toate însă, câteva cuvinte asupra antecedentelor inculpatului Nicu Catargi. In anul 1887, prin rechizitoriul d-lui Prim-Procuror al Trib. Iaşi No. 4500 şi ordonanţa d-lui jude-instructor No. 101 din 11 Septembrie 1887, este dat judecăţei pentru delictul de rebeliune şi anume că a tras cu revolverul în agenţii forţei publice, cari voiau să urmărească nisce avere sequestrată a unor debitori, aflată în posesiunea lui Nicu Catargi; pentru acest fapt însă este achitat de Tribunal. In anul 1888, este condamnat definitiv de Trib. Iaşi secţia II prin sentinţa No. 415 din 5 Octombrie 1888, pentru delictul de insultă, la 25 lei amendă şi 200 lei despăgubire către Vasile Coroi. In fine în anul 1890, prin rechizitorul d-lui Prim-Procuror al Trib. Iaşi No. 732 din 29 Ianuarie 1890, Nicu Catargi este dat în judecată pentru faptele de lovire şi tentativă de omor, ca unul care a tras cu revolverul în portărelul Al. Giurcăneanu şi în geandarmii ce-l însoţiau, cu ocazia efectuărei unui sequestru în casa inculpatului. Cu această ocazie, d-l judecător de instrucţie al Trib. Iaşi, cab. I. a emis în contra lui Nicu Catargi, mandatul de arestare No. 446 din 3 Februarie 1890, iar prin ordonanţa de la 14 Februarie acel an, a fost pus în libertate pe cauţiune. Prin ordonanţa definitivă de la 28 Februarie 1890 a aceluiaş domn jude-instructor, Nicu Catargi este trimis în judecata Tribunalului pentru delictul de rebeliune şi condamnat pentru acest fapt de Tribunalul şi Curtea din Iaşi, prin

www.dacoromanica.ro

sentinţa No. 251 din 16 Maiu 1890 şi 506, din 7 Septembrie 1892, la una sută lei amendă. Dar să intrăm în expunerea faptelor şi a probelor care vor stabili culpabilitatea lui Nicu Catargi, de complice-tăinuitor a produsului excrocheriei, cu pretinsa daună de 32.000 lei, făptuită de inculpatul Miclescu.

In ziua de 5 Maiu 1899, când inculpatul Al. Sc. Miclescu este ales director-general al „Unirei", în consiliul de administraţiune, având în acelaş timp şi calitatea de vice-president al societăţei, est ales şi inculpatul Nicu Catargi. Este adevărat că „Unirea" nu se afla în acel timp în o stare prosperă şi înfloritoare, totuşi era poate de datoria membrilor ei, ca cei d'intâi, să dea exemplul încrederei şi încurajărei acestei societăţi, asigurându-şi ei cei d'intâi, casele sau productele lor agricole la această societate, în fruntea căreia figurau. Constatăm însă un fapt caracteristic. Toţi membrii din consiliul de administraţiune, departe de a da aceste probe de încredere „Unirei" se mulţumesc de a incasa cu multă regularitate diurnele şi jetoanele de prezenţă, neasigurându-şi nici unul din ei, absolut nimic, la această societate.

Aceiaşi conduită caracteristică, faţă de societate, o are şi inculpatul Nicu Catargi. Deşi membru în consiliul de administraţie şi vicepresident al „Unirei", de şi mare proprietar şi mare agricultor, Nicu Catargi preferă să-şi asigure toate imobilele şi toate productele la societatea „Generala", în loc să le asigure la „Unirea". Atât în 1899, cât şi în 1900, când „Unirea" sub noua administraţie anunţă prin ziare că merge progresând, Nicu Catargi, nu-'şi asigură absolut nimic la „Unirea". E bine de reţinut acest fapt, de oarece el are o importanţă deosebită, în legătură cu faptele ce vor urma.

Pe la finitul anului 1900, starea financiară a societăţei „Unirea" ajunse disperată. Nu numai că nu mai putea face faţă plăţilor grupelor exigibile, nu numai că nu mai putea plăti daunele ce se iveau din când în când, dar,—după cum rezultă din procesele verbale de şedinţă din 6 şi 13 Noembrie 1900 (fila 22 şi 43 din registrul şedinţelor), — ea decăzuse până la acel grad, în cât la 6 Noembrie 1900 i se vinde prin licitaţie publică, pentru datorii fiscale, tot mobilierul din biuroul direcţiunei generale. E evident deci, că numai cine nu cunoştea această stare extremă de insolvabilitate a „Unirei" mai putea să aibă în acest timp, încrederea şi naivitatea ca să 'şi mai asigure vreun imobil sau product la „Unirea". Dar dacă ar fi putut fi posibil şi admisibil, ca să se găsească asemenea încrezători şi naivi în lumea de la ţară sau în acea din provincie, necunoscătoare acestei stări financiare desperate a „Unirei", nu e nici admisibil, nici logic, nici posibil, ca să ne putem închipui şi să putem crede că Nicu Catargi, vărul şi amicul lui Miclescu, director-general al „Unirei", el însuşi vice-president al consiliului de administraţie al acestei societăţi, care cunoştea perfect starea de absolută insolvabilitate a „Unirei", după cum rezultă din propriele sale cuvinte, spuse în şedinţa de la 6 Noembrie 1900 (fila 22, registrul de şedinţe), să mai poată avea curagiul să 'şi asigure productele sale, averea sa reală, la „Unirea", el care până atunci, de şi situaţia „Unirei" era relativ mai bună, nu 'şi asigurase, după cum am arătat, absolut nimic.

Totuşi constatăm cu mirare, că acelaş Nicu Catargi, care până în acel moment nu 'şi asigurase nimic la „Unirea", care cunoştea perfect de bine starea dezastroasă a acestei societăţi, căreia la 6 Noembrie 1900, i se vânduse mobilierul la licitaţie pentru datorii fiscale pe care nu le putuse plăti, constatăm cu mirare, zicem, că acelaş Nicu Catargi,

www.dacoromanica.ro

asigură peste două luni, când situaţiunea financiară a „Unirei“ era tot aşa de desperată, dacă nu şi mai mult, cu poliţa de asigurare No. 24.889 din 14 Februarie st. n. 1901, pentru trei luni până la 15 Maiu st. n. 1901, o cantitate de producte aflate într'o standolă, de pe moşia sa Perieni, producte în valoare de 43.400 lei şi anume: 10 vagoane grâu a 2.000 lei vagonul; 20.000 lei; 9 vagoane orzoaică a 1.300 lei vagonul, 11.700 lei; 9 vagoane ovăz a 1.300 lei vagonul: 11.700 lei; adică în total 43.400 lei.

Din primul moment şi de la început, atenţiunea noastră este lovită de singularitatea acestei asigurări, aşa că din primul moment începem a bănui realitatea ei. In adevăr, când cineva îşi asigură avutul său, avut ce se ridică la respectabila sumă de 43.400 lei, are în vedere eventualitatea unui pericol, deci eventualitatea unei perderi, care se poate repara prin despăgubirile ce i le poate acorda societatea la care le asigura. Nicu Catargi ştia perfect de bine, după cum am arătat mai sus, că „Unirea“ este absolut insolvabilă şi redusă la aşa stare, în cât nu a putut la 6 Noemvrie 1900, cu două luni înainte, să-'şi achite o datorie neînsemnată către fisc de 10.000 lei, suferind din cauza acestei imposibilităţi de a plăti, umilirea şi desconsiderarea de a i se vinde mobilierul la licitaţie publică. Logica cea mai elementară ne duce la concluziunea, că Nicu Catargi ştia perfect de bine, că în cazul unui incendiu eventual al standolei cu cele 43.400 lei de producte, asigurate cu poliţa No. 24.889 din 14 Februarie st. n. 1901, nu putea să capete nici o despăgubire de la „Unirea“, ca una ce nu mai avea nici un ban disponibil. E admisibil deci ca să credem în realitatea acestei asigurări de producte făcută de inculpatul Nicu Catargi? Dar în afară de această presumţie raţională şi logică, instrucţia a adunat şi alte probe, care să stabilească în mod complect, că această pretinsă asigurare, departe de a fi serioasă şi reală, ea nu era decât o tentativă de escrocherie, bazată pe eventualitatea unui viitor incendiu de la moşia Perieni. In adevăr, din examinarea registrelor gărei Larga, staţiunea ferată cea mai apropiată de Perieni, şi prin care Nicu Catargi îşi transporta productele în centrele comerciale ale ţărei, rezultă că în anii 1900 ca şi în 1901, el a transportat la Galaţi, casei Dall'Orso şi Creditului Belgo-Român, aceiaşi cantitate de producte în fie-care an, aproape producţia totală a moşiei Perieni, şi anume, în 1900: 20½ vagoane grâu, 7 vagoane orzoaică şi 8 vagoane ovăz, expediate casei de bancă şi export Dall'Orso din Galaţi, iar în 1901, 17 vagoane grâu, 9 vagoane orzoaică şi 11 vagoane ovăz, expediate Creditului Belgo-Român din Galaţi. Rezultă deci, în mod evident, că dacă în anul 1900, din August până în Noemvrie să expediază casei Dall'Orso din Galaţi 20½ vagoane grâu, 7 vagoane orzoaică şi 8 vagoane de ovăz, Nicu Catargi nu mai putea avea la moşie în standolă, la 14 Fevruarie 1901, adică peste două luni, când să emite poliţa de asigurare No. 24.889, această cantitate importantă de producte similare, cuprinsă în poliţă: 10 vagoane grâu, 9 vagoane orzoaică şi 9 vagoane ovăz.

Martorul Gheorghe Ciochină din comuna Perieni, acel care a transportat productele moşiei Perieni la gara Larga, declară că în standolă nu mai era grâu, ovăz şi orzoaică, căci tot produsul anului 1900 a fost transportat de ei, cu carele, la gara Larga, afară de un vagon ovăz, care a fost transportat la gara Ungheni, pentru geandarmeria rurală. Deci de unde mai putea avea Nicu Catargi la 14 Februarie st. n. 1901, cantităţile de producte cuprinse în poliţa de asigurare No. 24.889, când aproape producţia totală a moşiei Perieni din anul 1900, fusese trans-

www.dacoromanica.ro

portată şi expediată prin gara Larga,—după cum resultă din registrele gărei,—casei Dall'Orso din Galaţi, care casă, prin adresa sa din 30 | 13 Aprile 1902, ne confirmă primirea acestor producte.

Un alt fapt caracteristic, care ne dă nota eloquentă a lipsei de seriozitate a acestei pretinse asigurări, este că inculpatul Nicu Catargi, de şi îşi asigurase la 14 Februarie st. n. 1901, menţionatele producte, la „Unirea", cuprinse în poliţa No. 24,889, totuşi el nu achită primele respective de cât la 3 Iulie 1901, emiţând până atunci diferite accepte,— cel dintâi la 14 Martie st. n. 1901, o lună după efectuarea asigurărei, iar cel de al doilea accept, relativ la a doua poliţă No. 24,911, fiind înregistrat tocmai la 15 Iunie st. n. 1901, adică 9 zile după incendiu,— după cum rezultă din registrul „Jurnal" al „Unirei" fila 76 şi 170,— achitând prin urmare primele datorite, după ce a încasat plata de 32.000 lei a pretinsei daune suferite cu ocazia iucendiului de la 10 Iunie st. n. 1901.

Dar, să ne punem în hipotesa cea mai favorabilă inculpatului Nicu Catargi şi să admitem de serioasă şi reală această asigurare făcută de societatea „Unirea", cu poliţa No. 24.889 din 14 Februarie st. n. 1901. Realitatea sau nerealitatea ei, de alt-fel, nu ne interesează în stabilirea escrocheriei făptuită mai în urmă, de Miclescu şi al cărui beneficiu ilicit şi ilegitim, de 32.000 lei, a fost însuşit de complicele-tăinuitor Nicu Catargi. Ceea ce a interesat instrucţia în ancheta făcută, a fost de a stabili că în ziua de 10 Iunie st. n. 1901, când a avut loc la Perieni incendiul care a distrus două hambare cu porumb asigurate la societatea „Generala" şi standola, care conţinea puţin ovăz, porumb şi orzoaică, şi pentru care inculpatul Nicu Catargi a fost pe nedrept şi în mod fraudulos despăgubit de „Unirea" şi societăţile străine cu 32.000 lei, în acel moment nu numai că poliţa de asigurare No. 24.889, care expirase la 15 Maiu st. n. 1901, nu era reînoită, dar că nici productele cuprinse în această poliţă nu mai existau,—admiţând ipoteza favorabilă inculpatului, că ele ar fi existat realmente la 14 Februarie st. n. 1901 —lipsa de reînoire a poliţei fiind de altfel o consecinţă a neexistenţei productelor în acel timp.

In partea a doua a ordonanţei noastre, relativă la stabilirea culpabilităţei inculpatului Al. Sc. Miclescu, am dovedit până la evidenţă, pe de-o parte că în acea zi de 10 Iunie st. n. 1901, când a avut loc incendiul de la moşia Perieni a inculpatului Nicu Catargi, nu au ars decât două hambare de porumb (30 vagoane) asigurate la „Generala" cu 27.000 lei şi pentru care a fost despăgubit de această societate cu 10.705 lei, şi standola de asemenea asigurată ca simplă construcţie la „Generala" pentru 5.000 lei, despăgubit fiind cu 2148 lei; că în standolă ca producte, nu se aflau în acel moment cantităţile de grâu, ovăz şi orzoaică, specificate în poliţa de asigurare No. 24889 din 14 Februarie st. n. 1901, ci nişte infime cantităţi de orz şi ovăz, grâu nefiind absolut de loc; iar pe de altă parte, am dovedit în mod evident, că această poliţă de asigurare care a expirat la 15 Maiu st. n. 1901, nu a fost reînoită de loc, că deci noua poliţă de asigurare No. 24.911 din 31 Maiŭ st. n. 1901 de reînoire a vechei poliţe, este falşă, făcută pentru trebuinţa cauzei, prin anti-datări, răsături, ruperi de foi şi falşuri în registrele „Unirei", toate făcute de autorul principal Al. Sc. Miclescu, ajutat de complicii săi: Iosef Marcovici, Isidor Cohen şi Nae Anghelescu. Am mai dovedit, de asemenea, în partea doua a ordonanţei noastre, în mod evident şi indiscutabil, — registrele „Unirei", făcând proba materială, ab-

www.dacoromanica.ro

solută şi necontestată, — că borderoul de reasigurare prin care poliţa No. 24.911 din 31 Maiu st. n. 1901, a fost reasigurată la societăţile străine: „Garantie" din Paris şi „Gladbacher" din Gladbach, a fost expediat de direcţia „Unirei" la 12 Iunie st. n. 1901, adică cu două zile după incendiu, după efectuarea pretinsei daune; că în urmă, prin avizul de la 20 Iunie st. n. 1901, s'a anunţat de „Unirea" în mod neexact, menţionatelor societăţi străine, că incendiul a avut loc la 17 Iunie st. n., în loc de 10 Iunie st. n., cum a fost în realitate, în scop de a stabili prin acest mod, o corelaţie aparentă între data neexactă de 12 Iunie st. n. a borderoului de reasigurare şi ziua de 17 Iunie st. n., transmisă în mod falş că ar fi avut loc incendiul.

Nu voim a mai repeta probele aduse în partea a doua a ordonanţei noastre în stabilirea acestor fapte, de o gravitate excepţională. Ne referim numai la ele, ca unele ce dovedesc mai mult culpabilitatea autorului principal Al. Sc. Miclescu şi a complicilor săi: Iosef Marcovici, Isidor Cohen şi Nae Anghelescu. Din stabilirea lor însă, rezultă un fapt de o importanţă capitală şi anume: că în standola în care se afla, productele pretinse a fi asigurate la „Unirea" cu poliţa No. 24889 din 14 Februarie st. n. 1901 şi reînoită prin noua poliţă No. 24.911 din 31 Maiu st. n. 1901, nu se aflau în ziua de 10 Iunie st. n. 1901, când a avut loc incendiul de la Perieni, de cât: un vagon orzoaică, un vagon ovăz şi absolut de loc grâu. Aceasta reese după cum am văzut din procesul-verbal al Primarului comunei Cârniceni-Perieni, dresat în ziua de 29 Maiu st. v. (11 Iunie st. n.,) a doua zi după incendiu; aceasta reese din declaraţiunile martorilor: V. I. Nicolau, agronom şi administratorul particular al moşiei Perieni, Gh. Tilingă, chelarul administraţiei moşiei Perieni, Ion Ciobotaru, plugar şi alţii; aceasta reese din telegrama dată la 29 Maiu st. v. (11 Iunie st. n.) „Unirei" de V. I. Nicolau, administratorul moşiei Perieni. Din toate aceste constatări, expuse pe larg şi documentate în mod evident în partea a doua a ordonanţei noastre, rezultă în mod clar şi perfect dovedit, că în standola arsă, nu se afla pe de o parte de loc grâu, pe de altă parte că orzoaică şi ovăz nu se afla de cât câte un singur vagon de fie-care, iar nu câte 9 vagoane, cât se află în poliţa de asigurare; că deci chiar dacă am admite, ipoteza cea mai favorabilă pentru inculpat, că adică la origină ar fi existat realmente cantităţile de producte coprinse în poliţele de asigurare ale „Unirei" No. 24.889 şi 24.911, adică: 10 vagoane grâu, 9 vagoane ovăz şi 9 vagoane orzoaică şi admiţând că această ultimă poliţă cu No. 24.911 ar fi bună, iar nu falşă după cum am dovedit, totuşi chiar în această ipoteză favorabilă inculpatului Nicu Catargi, el nu putea fi despăgubit de cât pentru cantităţile de ovăz şi orzoaică ce mai existau în standolă în momentul incendiului şi anume: grâu absolut de loc, un singur vagon de ovăz şi un singur vagon de orzoaică.

De ce dar Nicu Catargi, primeşte drept despăgubire a pretinsei daune ce a suferit la Perieni cu ocazia incendiului dela 10 Iunie st. n. suma de 32.000 lei, când ştia bine că nu avea drept, absolut la nici o despăgubire, întru cât nici productele coprinse în vechia poliţă de asigurare No. 24.889, nu mai existau în momentul incendiului, după cum s'a stabilit cu prisosinţă prin dovezile evidente expuse mai sus şi întru cât el nici nu reînoise această poliţă de asigurare, care expirase la 2|15 Maiu 1901, după cum iarăşi s'a dovedit în mod luminos, absolut şi indiscutabil? Inculpatul Nicu Catargi, avea perfectă cunoştinţă şi de una şi de alta, una fiind consecinţa inevitabilă a celeilalte: neexistenţa pro-

www.dacoromanica.ro

ductelor, care făcea superfluă şi ne necesară existenţa unei poliţe de asigurare, reînoirea celei vechi deja expirate.

Şi tocmai în această cunoştinţă perfectă a inculpatului Nicu Catargi, de realitatea lucrurilor, stă reaua sa credinţă, stă intenţiunea frauduloasă a primirei din partea inculpatului principal Miclescu, a unui beneficiu injust şi ilegitim, ca unul care ştia perfect de bine, că acest beneficiu ilicit,—32.000 lei valoarea pretinsei daune—provine dintr'un delict şi anume din excrocheria comisă de Al. Sc. Miclescu în dauna „Unirei" şi a societăţilor de reasigurare străine „Garantie" din Paris şi „Gladbacher" din Gladbach, prin mijlocirea anti-datărilor şi falşurilor specificate mai sus.

Dar să stabilim în mod şi mai complect, această bună ştiinţă a complicelui tăinuitor, Nicu Catargi, că suma de 32.000 lei, primită drept despăgubire pentru o pretinsă daună, coprinsă într'o poliţă de asigurare neexistentă în momentul incendiului, provenea din făptuirea unui delict.

In ziua de 10 Iunie st. n. 1901, când are loc la moşia Perieni incendiul, care a distrus acele două hambare cuprinzând cele 30 vagoane porumb asigurate la „Generala" şi pentru care Nicu Catargi a fost despăgubit de această societate, d-sa nu se afla în ţară, fiind plecat la Carlsbad. In lipsa sa din ţară, inculpatul Miclescu comite acea escrocherie îndrăsneaţă, expusă mai sus în toate amănunţimile ei. Rezultatul acestei escrocherii îl cunoaştem: 1) aprobarea dată de consiliu de administraţie al „Unirei" indus în eroare de Miclescu, în şedinţa de la 3|16 Iunie 1901, de a se plăti lui Nicu Catargi suma de 32.000 lei pretinsa daună suferită şi 2) executarea celor două societăţi străine de reasigurare „Garantie" din Paris şi „Gladbacher" din Gladbach, care de asemenea induse în eroare prin mijloacele frauduloase specificate mai sus, plătesc „Unirei" cota lor de reasigurare în sumă totală de 19.000 lei.

Inculpatul Nicu Catargi pus în curent de Al. Sc. Miclescu, despre rezultatul acestei excrocherii, se reîntoarce în ţară şi în loc de a respinge cu indignarea omului cinstit beneficiul acesta injust şi ilegitim, d-sa îl primeşte, împărţindu-l bine înţeles cu Miclescu şi dându-i acestuia, înainte de a-şi primi suma intregală, o chitanţă autentificată la Trib. Ilfov secţia de Notariat, sub No. 4.470 din 21 Iunie 1901, prin care declară cu multă seninătate că: „am primit de la direcţiunea societăţei ge-„nerale de asigurare mutuală „Unirea" prin casieria centrală, suma de „lei 32.000 ce mi se cuvine drept despăgubire pentru productele asi-„gurate cu poliţa No. 24.911 a societăţei „Unirea", care producte au „fost incendiate la moşia Perieni . . . ."

E bine de notat că în ziua de 21 Iunie, când Nicu Catargi eliberează inculpatului Miclescu, directorul-general al „Unirea", această chitanţă autentică de primirea integrală a sumei de 32.000 lei, d-sa nu primise în realitate această sumă, de oare-ce „Unirea" după cum am arătat era aproape absolut lipsită de fonduri. Inculpatul Nicu Catargi a dat această chitanţă mai mult pentru a fi trimisă de Miclescu, societăţilor străine de reasigurare: „Garantie" din Paris şi „Gladbacher" din Gladbach, spre a le dovedi realitatea plăţei deja efectuate lui Nicu Catargi. după cum rezultă din corespondenţa avută între „Unirea" şi societatea „Gladbacher" precum şi din comisia rogatorie, făcută de noi la Gladbach, această societate neîncrezându-se în arătările lui Miclescu, asupra realităţei daunei, nu a voit să achite quota-parte a ei, până ce „Unirea" nu a încredinţat-o că-i va trimite în original chitanţa autentică a lui Nicu Catargi, prin care acesta atesta în mod neexact că a primit suma de

www.dacoromanica.ro

32.000 lei, pe când în realitate nu o primise. Aceasta ne dă o probă şi mai mult de seriositatea daunei Catargi. Numai după încredinţarea că i se va trimite această dovadă autentică, societatea „Gladbacher" se execută şi expediază „Unirei" prin casa de bancă Marmorosch & Blank din Bucureşti, quota ei de 12.800 lei, conform contractului de reasigurare. In comisia rogatorie făcuta de noi către parchetul Tribunalului din Gladbach (Germania) sunt anexate în copie, toate actele şi corespondenţele dintre „Unirea" şi societatea „Gladbacher" precum şi declaraţia directorului general al societăţei „Gladbacher" d-l Paul Thyssen, din care reese că de la început această daună i s'a părut curioasă, dată fiind echivocitatea corespondenţelor scrise de Miclescu din partea „Unirei".

Abia după ce societăţile străine se execută şi plătesc amândouă suma de 19.200 lei, inculpatul Nicu Catargi intră în posesiunea banilor pretinsei daune. Şi ca o probă mai mult a conţinutului nesincer şi neexact al chitanţei autentice, semnată de Nicu Catargi, prin care arată încă de la 21 Iunie 1901 că şi-a primit suma integrală de 32.000 lei, valoarea daunei, este că d-sa nu a primit până azi din preţul pretinsei daune decât 24.850 lei (19.200 de la societăţile străine şi restul de la „Unirea"), aşa că nici până astăzi d-sa nu a fost achitat integral cu suma de 32.000 lei, după cum arată în mod neexact în chitanţa autentificată la 21 Iunie 1901. Această chitanţă a fost dată mai mult pentru a se putea induce în eroare societăţile străine că suma ar fi fost deja achitată de „Unirea".

Dar să continuăm a stabili că inculpatul Nicu Catargi a primit această sumă de bani cu bună ştiinţă, că ea provine din făptuirea unui delict, acel al escrocheriei comise de Miclescu, ştiind perfect de bine că primeşte un beneficiu imoral, injust şi ilegitim.

Am dovedit în mod luminos în partea doua a ordonanţei noastre, că în momentul incendiului întâmplat la Perieni în ziua de 10 Iunie st. n. 1901, vechea poliţă de asigurare No. 24.889 din 14 Februarie st. n. 1901, care expirase la 2|15 Maiu 1901, nu fusese reînoită şi că atât cererea de reînoire înregistrată la 1 Maiu st. n. 1901 şi semnată de Nicu Catargi, cât şi noua poliţă de asigurare No. 24.911 din 31 Maiu st. n. 1901, sunt anti-datate, sunt falşe. Nu mai revenim asupra probelor aduse, de oare-ce ar fi să repetăm expunerea lor.

Odată stabilit că această cerere de reînoire semnată de Nicu Catargi, datată şi înregistrată la 2 Maiu 1901, este anti-datată şi deci falşă, să vedem ce susţine inculpatul Nicu Catargi în apărarea sa?

In ziua de 8 Octombrie 1901, chemat la cabinetul nostru de instrucţiune, inculpatul Nicu Catargi ne declară că, înainte de sf. Gheorghe, întâlnind pe Marcovici la gara Paşcani, acesta amintindu-i din partea lui Miclescu că vechea sa poliţă de asigurare No. 24.889 expiră la 2|15 Maiu 1901, a pus pe Marcovici de i-a scris o cerere de reînoire în restaurantul gării Paşcani, pe care a semnat-o şi dat-o în mâna inculpatului Marcovici. Inculpatul Marcovici la rândul său, în primele sale declaraţiuni, când ne ascundea adevărul, ne face absolut aceiaş declaraţie identică cu a lui Nicu Catargi. In urmă, la 11 Octombrie, inculpatul Marcovici făcându-ne mărturisiri sincere şi complecte,—ca unele ce sunt sprijinite de probe materiale,—declară că a fost învăţat de Nicu Catargi ca să spună astfel, că adevărul în această afacere este că şi cererea de reînoire şi noua poliţă de asigurare No. 24.911 din 31 Maiu st. n. 1901, sunt falşe şi plăsmuite de inculpatul Miclescu, după ce incendiul de la 10 Iunie st. n. 1901 avusese deja loc.

Dar să dăm cuvântul însuşi inculpatului Marcovici, care în inte-

www.dacoromanica.ro

rogatoriul său ne declară următoarele cu privire la acest fapt: „In ziua „de 2 Octombrie când d-voastră aţi fost la „Unirea“ şi când Ioachimo- „vici m'a trimis să chem pe Nicu Catargi spre a-i arăta registrul unde „era trecută cu ştersături şi răsături cererea sa de reînoire a poliţei vechi, „eu i-am spus lui Catargi că aş dori să-i spun ceva. El mi-a spus să „viu seara la dânsul. M'am dus; atunci eu l-am făcut atent, că d-voastră „m-aţi întrebat asupra acestei afaceri şi ce ar trebui să răspund eu dacă „mă veţi întreba asupra cererei de reînoire a vechei poliţe, cerere plăs- „muită de Miclescu, în dimineaţa zilei de 30 Maiu (12 Iunie st. n.,) „când a imitat semnătura lui Nicu Catargi, anti-datând-o cu data de 2 „Maiu st. n.; d-l Nicu Catargi mi-a spus să declar la instrucţie că acea „cerere mi-a dat-o el mie înainte de a pleca în străinătate, împreună cu „acceptul (poliţa) la gara Paşcani, căci d-sa va declara tot astfel. Imi „spunea ca să declarăm aşa la fel amândoi, spre a scăpa pe bietul A- „lecu (adică pe Al. Miclescu). Eu i-am promis că voiu declara aşa, „adică că d-l Nicu Catargi mi-a dat cererea de reînoire a vechei poliţi de „asigurare,—aceea ce se afla în dosarul daunei, — înainte de a pleca „d-sa în străinătate, la gara Paşcani, unde ocazional l-am întâlnit şi a- „mintindu-i că poliţa veche a expirat, d-sa m'a pus de am scris cere- „rea pe care a semnat-o. Am greşit spunându-vă la început acest ne- „adevăr; domnul Nicu Catargi m-a sfătuit să declar aşa. Acum însă să „vă spun adevărul adevărat. Această cerere s'a făcut în biuroul d-lui „Miclescu de acasă, în dimineaţa zilei de 30 Maiu 1901 (12 Iunie st. n.) „scrisă de mine după dictarea lui Miclescu şi semnată cu numele lui „Nicu Catargi de însuşi Miclescu, care a imitat iscălitura lui Catargi „după o scrisoare a acestuia, ce avea pe biurou; că în urmă tot el a „făcut şi acceptul, semnând şi aci pe Nicu Catargi şi punându-le pe a- „mândouă într'un plic,— în acesta ce-mi arătaţi ataşat la dosarul daunei,— „plic pe care l-a dat domnişoarei Möller, cumnata sa, spre a-l trimite lui „Cohen la „Unirea“; că Miclescu a pus şi rezoluţia pe acea cerere dată „cu anti-data de 2 Maiu st. n.“

Am arătat mai sus că tot atunci, inculpatul Al. Sc. Miclescu a dictat lui Marcovici o a doua cerere de reînoire indentică cu cea dintâi în care el a contra-semnat pe Nicu Catargi, cerere pe care spunea lui Marcovici, că o va trimite lui Nicu Catargi la Carlsbad spre a o semna.

Inculpatul Nicu Catargi aflând despre aceste indiscreţiuni ale inculpatului Iosif Marcovici, în interogatorul său de la 15 Octomvrie 1901 nu mai precisează că în ziua de 8 Octomvrie că cererea 'i-a fost scrisă de Marcovici în restaurantul gării Paşcani, ci că nu'şi poate bine aduce aminte: „poate la Paşcani, poate la Bucureşti“, însă înainte de-a pleca în străinătate, deci înainte de incendiu.

Adevărul stabilit de instrucţiune, este că aceste cereri au fost scrise de Marcovici, după cum singur recunoaşte, în biuroul lui Miclescu de acasă, după ordinul şi dictarea acestuia în dimineaţa zilei de 12 Iunie (30 Maiu 1901), două zile după incendiul de la Perieni, anti-datată cu data de 2/15 Maiu 1901 şi semnată una din ele numai, de Miclescu, cu numele amicului şi rudei sale Nicu Catargi, căruia 'i-a imitat iscălitura după nişte scrisori; iar cea-l-altă cerere trebuind a fi trimisă la Carlsbad lui Nicu Catargi spre a o semna, după cum declară Marcovici în mod reiterat în interogatorul său, precum şi în declaraţiunile repetate şi manu-scrise de el. Aceasta rezultă şi din expertiza chimică şi grafică, făcută de d-l doctor în chimie St. Minovici, chimist-legist, care arată în raportul său un fapt de o mare importanţă: că cerneala cu care s'a scris

www.dacoromanica.ro

cererea de reînoirea poliţei şi rezoluţia, diferă din punct de vedere fizic şi microscopic de aceia cu care s'a scris semnătura lui Nicu Catargi, din punct de vedere grafic, semnătura de şi prezintă oarecare diferenţă de cea adevărată, totuşi nu întruneşte elementele grafice suficiente spre a stabili falşitatea ei.

Ce rezultă de aci? că cererea de reînoirea poliţei de asigurare No. 24.889, aflată în dosarul daunei, cerere scrisă de Marcovici, este acea cerere pe care inculpatul Miclescu a plăsmuit-o în dimineaţa zilei de 12 Iunie (30 Maiu) 1901, două zile după incendiu, când înainte de-a pleca la Perieni, a dictat lui Marcovici în biuroul său de acasă, două cereri de reînoire cu anti-data de 2 Maiu st. n. 1901: una pe care a semnat-o inculpatul Miclescu cu numele lui Catargi, imitându-l după o scrisoare a acestuia, după cum afirmă Marcovici, iar cea-l-altă cerere reservând-o de-a o trimite lui Catargi la Carlsbad, spre a o semna el personal. Aceasta explică diferenţa compoziţiei cernelelor stabilită în mod precis şi luminos de d-l doctor St. Minovici, chimist-legist, în raportul său, cerneala din biuroul lui Miclescu, cu care s'a scris cererea, diferind de cerneala cu care Catargi, primind cererea la Carlsbad, a semnat-o. Admiţând deci că semnătura de pe această cerere de reînoire, datată cu anti-data de 2 Maiu st. n. 1901, este semnată în adevăr de Nicu Catargi, e evident că cerneala textului diferă de cerneala semnăturei, că deci ea nu a fost scrisă şi semnată în acelaş timp, că prin urmare această cerere nu poate fi alta decât aceea pe care Marcovici ne arată în mod repetat că a scris-o după dictarea lui Miclescu, în biuroul acestuia, în dimineaţa zilei de 12 Iunie (30 Maiu) 1901, şi pe care Miclescu spunea că o va trimite lui Nicu Catargi la Carlsbad spre a o semna. Dar spre a evidenţia şi mai mult această deosebire de compositie fizică şi microscopică a cernelelor, citäm textual cuvintele din raportul d-lui chimist-legist: „Este cunoscut că o cerneală cu baza organică e foarte uşor expusă al-„teraţiunilor, cu deosebire acelora ce le încearcă sub influenţa agenţilor „externi ca lumina, căldura, evaporaţiunea, aerul etc., ast-fel că de şi ca „constituţie chimică cele două cerneluri pot fi identice, totuşi examenul „fizic, cu deosebire microscopic, ne demonstrează că ne găsim în pre-„zenţa a două diferite cerneluri, din care una alterată". Apoi d-l chimist-legist conchide că: „Rezultă de aci aşa dar că cernelurile nu sunt una „şi aceeaş".

Nu mai rămâne deci nici o îndoială de falşitatea acestei cereri de reînoire, de anti-datarea ei cu data de 2 Maiu st. n. 1901, căci dacă această cerere ar fi fost scrisă fie la Paşcani, fie la Bucureşti, după cum pretinde inculpatul Nicu Catargi, ea ar fi fost scrisă şi sub-scrisă în acelaş timp şi cu acelaş fel de cerneală. De alt-fel faptul anti-datărei ei este coroborat în mod luminos şi puternic prin constatările făcute de noi în registrele „Unirei", constatări despre care am vorbit mai sus, în partea a doua a ordonanţei noastre, cu care ocaziune am stabilit că foaia din registrul de intrare care coprinde No. 2056, sub care a fost întâi înregistrată această cerere sub data de 20 Aprilie (2 Maiu st. n.) 1901 poseda urme evidente de răsături şi ştersături, foaie care mai în urmă a fost ruptă de inculpatul Ioachimovici, după cum vom dovedi imediat, iar foaia care coprinde No. 2254 cu data de 2/15 Maiu st. n. 1901, sub care a fost înregistrată din nou această cerere de reînoire, se vede a fi o foaie detaşată şi lipită cu gumă arabică de cotorul registrului, în locul aceleia ce a fost ruptă spre a putea face loc acestei înregistrări false şi anti-datate.

www.dacoromanica.ro

De asemenea faptul anti-datărei cererei de reînoire, mai este coroborat şi de împrejurarea că noua poliţă de asigurare No. 24.911 din 31 Maiu st. n. 1901, anti-datată şi ea, în loc să fie aşezată în registrul de poliţe la ordinea ei cronologică, ea se află intercalată între poliţa cu No. 24.912 din 13 Iunie st. n. 1901 şi poliţa No. 24.913 din 26 Iunie st. n. 1901. E evident deci, că poliţa de asigurare No. 24.911 de şi poartă data de 31 Maiu st. n. 1901, ea nu a fost emisă decât la 13 Iunie st. n. sau după 13 Iunie, ea urmând în registru în mod succesiv şi imediat după poliţa ce poartă data de 13 Iunie st. n. In fine anti-datarea cererei de reînoire mai este coroborată şi de faptul emisiunei borderoului de reasigurare la 12 Iunie st. n., două zile după ce a avut loc incendiul.

Dar toate aceste falsuri, şi toate aceste anti-datări, cu ce interes au fost făcute şi ce dovedesc ele? Dovedesc că în momentul incendiului la 10 Iunie st. n. 1901, vechia poliţă de asigurare No. 24.889 din 14 Fevruarie st. n. 1901, care expirase la 2/15 Maiu 1901, nu fusese reînoită, că deci, chiar dacă am admite ipoteza cea mai favorabilă inculpaţilor, că ar fi existat realmente în standola de la Perieni, cantităţile de grâu, ovăz şi orzoaică, prevăzute în această poliţă, ea fiind expirată şi nereînoită, asigurarea nu mai exista, că deci Nicn Catargi nu mai avea drept la nici o despăgubire.

Dar dacă vechia poliţă nu a fost reînoită, explicarea logică şi firească este că inculpatul Nicu Catargi nu mai avea ce asigura, din cauză că în standolă nu mai existau productele, ce, să concedăm şi să admitem că au fost în mod real la 14 Februarie st. n. 1901, când s'a emis prima poliţă de asigurare. Şi ca o probă evidentă că aceste producte prevăzute în poliţa primitivă No. 24.889, precum şi în cea anti-datată No. 24.911 nu mai existau în standolă în ziua de 10 Iunie st. n. când a avut loc incendiul, avem telegrama dată la 29 Maiu (11 Iunie st. n.) 1901 de V. I. Nicolau, administratorul particular al moşiei Perieni, în care telegramă se vorbeşte în mod special de cele două hambare de porumb, fără a se pomeni de grâu, ovăz şi orzoaică; avem constatările din procesul-verbal al primarului comunei Cărniceni-Perieni, dresat la 29 Maiu (11 Iunie st. n.) în care se arată că afară de cele două coşare cu porumb (30 vagoane), asigurate la „Generala", în standolă, nu a ars decât un vagon orzoaică şi un vagon ovăz, grâu neaflându-se de loc. In afară de acestea mai avem în acest proces-verbal, dresat imediat după incendiu, declaraţia categorică şi precisă a martorului V. I. Nicolau, administratorul moşiei Perieni, care în deplină cunoştinţă de cauză, ca unul ce era îngrijitorul particular al moşiei, arată că în afară de cele 2 coşare cu 30 vagoane păpuşoiu asigurate la „Generala", în standolă nu se afla de cât un singur vagon ovăz şi un vagon de orzoaică, iar grâu absolut de loc. Deci, unde erau acele cantităţi importante arătate în poliţele de asigurare No. 24.889 şi 24.911, de 10 vagoane grâu, 9 vagoane ovăz şi 9 vagoane orzoaică, în valoare de 43.400 lei. E posibil, e admisibil, că dacă ar fi ars în adevăr această importantă cantitate de producte, de o valoare de 43.400 lei, administratorul moşiei V. I. Nicolau să omită de-a menţiona în telegrama dată „Unirei" şi mai ales în declaraţia ce face sub propria sa semnătură în procesul-verbal al Primarului comunei Cărniceni-Perieni, dresat imediat după incendiu?

Şi dacă e în mod perfect stabilit că aceste producte coprinse în poliţa de asigurare primitivă, precum şi în cea anti-datată, nu existau în standola arsă, în momentul incendiului, de ce Nicu Catargi, care ca proprietar al moşiei ştia cel puţin tot aşa de bine despre existenţa sau

www.dacoromanica.ro

neexistenţa lor, ca şi administratorul moşiei V. I. Nicolau, de ce d-sa fiind pus în curent de inculpatul Miclescu, asupra îndrăzneţei escrocherii ce el comisese ajutat de complicii săi, de ce Nicu Catargi, în loc de a da pe Miclescu pe mâna Parchetului, fraternizează cu el, primind o despăgubire, la care nu avea drept, şi dând acestuia o chitanţă autentificată de Tribunal prin care declara că a primit din partea „Unirei" suma de 32.000 lei, despăgubirea ce pretinde că i se cuvine pentru dauna suferită la Perieni, când ştia perfect de bine, după cum am stabilit mai sus cu un adevărat lux de probe, că n'a suferit absolut nici o daună, care să fie despăgubită de „Unirea", de oare-ce nu avea nimica asigurat în mod real la „Unirea", aşa că nu i se cuvenea absolut nimic.

III. *Culpabilitatea lui Emil Ioachimovici.* (Art. 323, 367 şi 40 c. p.).—Originar din Bârlad, ca şi inculpatul Al. Sc. Miclescu, inculpatul Emil Ioachimovici prin intervenirea acestuia este ales în consiliul de administraţie al societăţei de asigurare „Unirea" odată cu alegerea lui Miclescu ca director-general, la 5 Maiu 1899. Bucurându-se de cea mai complectă încredere din partea directorului-general Miclescu, inculpatul E. Ioachimovici era mâna dreaptă a acestuia fiind consultat în toate afacerile „Unirei". Aceasta explică şi desele delegaţiuni ce se dedeau lui Ioachimovici,—delegaţiuni, bine-înţeles, generos plătite din banii „Unirei", —precum şi însărcinarea de loc-ţiitor de director ce i se dedea de Miclescu în lipsa sa. Ast-fel, după cum rezultă din examenul registrelor „Unirei" şi din raportul d-lor experţi, observăm că Emil Ioachimovici incasează în mai puţin de 2 ani de zile suma de 6401 lei 80 bani. Afinitatea aceasta de origină şi de încredere, a stabilit între amândoi inculpaţii un fel de solidaritate, solidaritate care a mers până acolo, că atunci când s'a dovedit de instrucţiune că Miclescu a comis o seria de abuzuri de încredere şi de escrocherii, din care cauză a fost şi depus în prevenţie, inculpatul Emil Ioachimovici, în calitate de director provizoriu al „Unirei", în loc de-a servi justiţia şi a da tot concursul său instrucţiei pentru descoperirea fraudelor comise de Miclescu, d-sa a căutat să pună piedici instrucţiei, distrugând unele acte, ascunzând pe altele, opunându-se a preda instrucţiei cheile casei de fier în care erau depuse actele „Unirei", purtând corespondenţă cu Miclescu care era închis la Văcăreşti, şi drept culme, servind din banii societarilor „Unirei" regulat, în mod lunar, prevenitului Miclescu şi celor-l-alţi arestaţi, închişi la Văcăreşti pentru fraude comise în dauna „Unirei", lui Miclescu salariul său de director-general câte 750 lei pe fie-care lună, iar celor-l'alţi salariul respectiv funcţiei ce ocupaseră înainte de arestarea lor. Toate aceste fapte însă, de şi condamnabile, fiind mai mult de ordin moral de cât penal, le enunţăm numai, fără a mai inzista asupra lor.

Sunt două faptele propriu zis penale pe care instrucţia le-a stabilit în sarcina inculpatului Emil Ioachimovici: 1) că în timpul gestiunei sale de director provizor al soc. „Unirea", de la 27 Septembrie 1901 până la 9 Decembrie 1901, şi-a însuşit pe nedrept şi cu rea credinţă suma de 5116 lei 38 bani în prejudiciul „Unirei", parte risipită, iar parte nedepusă nici până azi în casa „Unirei" şi deţinând-o asupra-i fără drept; 2) că a distrus acte sesizate de instrucţie, şi anume o foaie din registrul de intrare al „Unirei", cu intenţia frauduloasă de-a distruge probele adunate de ea.

1) Să dovedim primul fapt penal. In ziua de 27 Septembrie 1901, când inculpatul Emil Ioachimovici este delegat, de altfel neconform cu statutele, director provizoriu, în casa „Unirei" se afla un sold de 23.108

www.dacoromanica.ro

lei, 51 bani, din care numerar numai suma de 235 lei, 79 bani, iar restul acte de portofoliu. Dar mai întâi de toate trebue să observăm că inculpatul Emil Ioachimovici nici nu avea dreptul a figura ca director provizor al „Unirei" în timpul de la 27 Septembrie până la 9 Decembrie 1901, cât a figurat, ca unul care nu era ales conform statutelor ei. In adevăr, din procesul-verbal al adunărei membrilor consiliului de administraţie, dresat în şedinţa de la 28 August 1901, aflat în original la pag. 57 al registrului special de procese-verbale ale consiliului, reese că numai doi membri ai consiliului, al treilea fiind însuşi inculpatul Emil Ioachimovici, au ales director provizor pe Emil Ioachimovici. Or, art. 45 din statute arată lămurit că nici o şedinţă a consiliului de administraţie nu poate avea loc de cât în prezenţa directorului şi a cel puţin 4 membri din consiliu de administraţie, şi a cel puţin 2 censori. Deci, inculpatul Emil Ioachimovici, de şi a figurat ca director provizoriu al „Unirei" de la 27 Septembrie până la 9 Decembrie 1901, lucrând în această calitate, d-sa în realitate nu putea să aibă această însărcinare, ca unul ce a fost ales ilegal şi nu conform dispoziţiunilor art. 45 din statutele „Unirei".

De la 27 Septembrie, data numirei sale ca director provizoriu şi până la 7 Decembrie inclusiv, când a încetat de a mai fi, s'au încasat la toate ramurile societăţei „Unirea", cu recipisele No. 413 până la No. 477 inclusiv, suma totală de 12.970 lei şi 87 bani, din care scăzându-se plăţile făcute în acest interval, rămâne nejustificat asupra inculpatului Emil Ioachimovici suma de 2.933 lei, 58 bani, sumă ce o deţine asupră-i fără cauză, pe nedrept şi cu rea credinţă. La această sumă, tot ca nejustificată se mai însumează şi aceea de 321 lei din mandatul No. 217 din Noembrie 1901, ca una care, după cum resultă din justificările cuprinse în raportul d-lui expert-comptabil, nu reprezintă sincer şi exact quantumul jetoanelor de prezenţă alocate. In raportul d-lui expert se specifică în mod detailat însuşirea pe nedrept şi cu rea credinţă a acestei sume de 321 lei (pag. 850); de asemenea tot ca nejustificată, se adaugă şi suma de 1.200 lei, coprinsă în mandatele No. 211 din 6 Noembrie 1901 şi 247 din 23 Noembrie 1901, ce inculpatul Emil Ioachimovici, în calitate de director provizoriu, îşi aprobă plata acelei sume, conform referatului făcut tot de Emil Ioachimovici, în calitate de advocat, spre achitarea unei pretinse diurne de 6 luni pentru serviciul contencios, sumă ce-i fixase anterior, în mod injust, inculpatul Miclescu, prin o scrisoare din 24 Septembrie 1900. Tot ca nejustificată trebue a fi socotită şi suma de 1.634 lei 80 bani, din mandatele No. 242/901 şi 257/901, salarii achitate pe nedrept şi în mod imoral, în lunile Octombrie şi Noembrie 1901, prevenţilor: Al. Sc. Miclescu, Iosef Marcovici, Isidor Cohen şi Nae Anghelescu, cari fiind arestaţi de noi în mod preventiv pentru fraudele comise în prejudiţiul „Unirei", pe lângă că ei nu-şi mai puteau face serviciul lor la „Unirea", dar pe lângă aceasta, cel mai elementar sentiment de onestitate, arăta că aceste salarii plătite pe nedrept din banii „Unirei" unor arestaţi, era un fel de premii de încurajare ce se dădea de către inculpatul Ioachimovici, directorul provizoriu al „Unirei", acelora ce fraudaseră „Unirea".

După raportul d-lui expert-contabil, sumele ce fără nici un titlu şi fără nici o cauză sunt deţinute cu rea credinţă şi pe nedrept, de şi pus în întâtziere prin acţiunea penală intentată contra sa, de inculpatul Emil Ioachimovici, se ridică la suma totală de 5.116 lei, 38 bani, din care suma de 2.933 lei, 58 bani, aflată şi astăzi asupra sa şi deţinută pe nedrept, iar restul fiind risipit sau nejustificat în mandatele respective, după cum am arătat mai sus.

www.dacoromanica.ro

S'ar putea ca inculpatul Emil Ioachimovici, în apărarea sa, să obiecteze că deţinerea sumei de 2.933 lei, 58 bani, ce se află şi astăzi asupra sa, o face în baza votului consiliului de administraţie din şedinţa de la 20/3 Decembrie 1901, prin care se acordă inculpatului Emil Ioachimovici o gratificaţie de 2.500 lei, pentru serviciile aduse „Unirei" ca director. Am arătat mai sus că Emil Ioachimovici, propriu zis, nici nu putea fi considerat în mod legal ca director al „Unirei", ca unul ce nu a fost ales într'o şedinţă regulat ţinută cu numărul membrilor necesari, conform art. 45 din statute. Dar pe lângă aceasta, instrucţia a constatat că procesul-verbal de la 20/3 Decembrie 1901, prin care se acordă inculpatului Ioachimovici această gratificaţie de 2.500 lei, nu este nici semnat de consilierii prezenţi şi nici trecut în registrul special de şedinţe, conform art. 40 din statutele Soc. „Unirea". Deci acest proces-verbal se poate considera ca neexistent şi nul ca efect. Prin urmare acest argument nu ar putea justifica întru nimic deţinerea în mod nedrept şi cu rea credinţă de către inculpatul Emil Ioachimovici a sumei de 2.933 lei 58 bani, sumă ce aparţine soc. „Unirea".

2) Al 2-lea fapt penal care se pune în sarcina inculpatului Emil Ioachimovici este că, în calitatea sa de director provizoriu al „Unirei" în timpul când Al. Sc. Miclescu şi complicii săi se aflau arestaţi preventiv la Văcăreşti, cerând de la experţii comptabili numiţi de noi, d-nii Radian şi Rotop, registrul de intrare al „Unirei", a distrus o parte din foaia în care era înregistrată cererea cu No. 2.056 din 20 Aprilie 1901, în dreptul căreia, sub ştersături, era trecută cererea de reînoirea poliţei de asigurare No. 24.889 a lui Nicu Catargi. In adevăr, din instrucţia făcută în cauză se constată că în ziua de 2 Octombrie 1901, inculpatul Emil Ioachimovici aflând că s'a descoperit în registrul de intrare la No. 2.056 din 20 Aprilie 1901, în legătură cu poliţa de asigurare a lui Nicu Catargi, un falş, a cerut în mai multe rânduri acest registru, de la experţi, spre a-l vedea. Mai mult de cât atât, în solicitudinea sa constantă de a paraliza descoperirile instrucţiei, inculpatul Emil Ioachimovici trimite pe Iosef Marcovici la Nicu Catargi acasă spre a-l chema la „Unirea" şi a-i arăta acest falş, coprins în registrul de intrare şi care se referă la reînoirea vechei poliţe de asigurare No. 24.889 a lui Nicu Catargi. Atât Ioachimovici, cât şi Marcovici precum şi ceilalţi funcţionari ai „Unirei", Leabu şi Anghelescu, recunosc că Nicu Catargi, chemat de Ioachimovici, prin intermediul inculpatului Marcovici, a venit la „Unirea" şi că Ioachimovici îi a arătat registrul de intrare la pagina unde se afla No. 2.056 cu înregistrarea poliţei lui Nicu Catargi, ce cuprindea răsături şi ştersături. Leabu şi Anghelescu arată în declaraţiunile lor, că în afară de Ioachimovici, nimeni altul nu a cerut şi nu a umblat în acea zi de 2 Octombrie 1901,cu registrul de intrare din care s'a rupt foaea; că Ioachimovici l-a cerut nu numai odată ci de mai multe ori, şi dimineaţa, şi cu ocazia sosirei lui Nicu Catargi, chemat de d-sa şi după amiazi; că Ioachimovici s'a uitat şi a examinat foaea care cuprindea înregistrarea cu No. 2.056 din 20 Aprilie 1901, în dreptul căreia peste răsături şi ştersături era înregistrată cererea de reînoirea poliţei No. 24.889 a lui Nicu Catargi. Iar expertul-comptabil Rotop, ascultat ca martor, declară: „In ziua de 29 Septembrie, am descoperit în registrul-jurnal de in-„trare No. 2.056 cu dauna Nicu Catargi, în care directorul Miclescu a „comis un falş şi o excrocherie în dauna „Unirei" şi a 2 societăţi străi-„ine; am cerut lămuriri de la funcţionarul Anghelescu, scriitorul regis-„trului de intrare. La 1 Octombrie funcţionarul Leabu mi-a cerut regis-

www.dacoromanica.ro

„trul spre a trece intrările zilnice. D-l Ioachimovici intra mai în fie-care „zi în biuroul în care lucrez spre a afla ce s'a mai descoperit. D-sa „pleda în totdeauna în favoarea lui Miclescu, spunând că nu crede să „fie neregularităţi. La 2 Octombrie dimineaţa, d-l Ioachimovici a venit şi „a văzut falşul de la No. 2.056. Dimineaţa Leabu mi-a cerut registrul „spre a trece intrările curente şi i 'l-am dat; după amiazi mi l-a cerut „din nou şi i l-am dat; când mi l-a adus, foaea cu No. 2.056 era în- „treagă. Pe la ora 3, în ziua de 2 Octombrie, d-l Ioachimovici a venit „iar în biuroul meu şi a văzut falşul de la No. 2.056. Imediat Leabu „a cerut registrul din nou; când mi l-a readus şi aţi venit d-voastră, „foaea cu No. 2.056 am văzut că este ruptă jos".

Toate aceste împrejurări, precum şi atitudinea persistentă a inculpatului Ioachimovici de a fraterniza cu ceilalţi inculpaţi, în special cu Al. Sc. Miclescu şi Nicu Catargi, favorizându-i şi ajutându-i să inducă în eroare justiţia, — probă corespondenţa ce primea din partea inculpatului Miclescu de la Văcăreşti; probă conţinutul petiţiilor şi declaraţiunilor sale făcute nouă, Ministerului de justiţie şi publicate în urmă prin ziare; probă salariul de 750 lei, ce în dispreţul celei mai elementare morale, servea lunar din banii societarilor „Unirei" inculpatului Miclescu şi complicilor săi, cari se aflau arestaţi de noi la Văcăreşti, tocmai pentru că fraudaseră banii acestor societari; — toate aceste fapte şi împrejurări formează o serie de probe şi presumţii puternice, logice şi concordante, care punând într'o vie lumină, caracterul puţin moral al acestui inculpat, fac dovada suficientă a delictului ce i se pune în sarcină, acela de a fi distrus cu rea intenţie şi spre a servi şi ajuta pe inculpaţii Nicu Catargi şi Al. Sc. Miclescu, făcând să dispară un act sesizat de instrucţie, care conţinea proba materială a escrocheriei făcute de Miclescu şi complicii săi, prin falşurile şi anti-datările comise de acesta în registrul de intrare al „Unirei" în dreptul No. 2056, sub data de 20 Aprilie 1901.

De alt-fel, în legătură cu această lipsă de scrupul moral a inculpatului Emil Ioachimovici, avem următoarea decizie a Curţei de apel secţ. III din Bucureşti, pronunţată la 27 Februarie 1901, relativă la o obligaţie izvorâtă din contrabanda firmei Bruss, care, între altele, cuprinde următoarele pasagii, referitoare la conduita socială a inculpatului: „Con- „siderând că din scrisoarea d-lui avocat Ioachimovici rezultă că adevă- „rata cauză a convenţiunei este temerea unei urmăriri penale şi coope- „rarea tuturor la acoperirea ei prin prescripţie şi nedenunţare; consi- „derând că ori-ce convenţie care are de scop de a stânjeni exerciţiul „acţiunei publice, este o convenţiune contrară dispoziţiunilor legilor pe- „nale; că, cum aceste legi sunt de ordine publică, acea convenţiune pe „lângă că este contrarie legilor, este în acelaş timp contrarie şi ordinei „publice; considerând că obiecţiunile d-lui Ioachimovici, că intervenţiu- „nea d-sale a fost onestă, că a purtat numai asupra despăgubirilor ci- „vile este asemenea neîntemeiată, căci partea vătămată, a fost Statul şi „Primăria Capitalei, şi intervenţia d-lui Ioachimovici nu a fost în inte- „resul acestora, ci din contră în potriva lor, în scopul ca aceste autorităţi „să nu se despăgubească, acoperindu-se faptul prin prescripţiune; con- „siderând că oficiul de advocat nu poate merge până a stinge şi îm- „piedica acţiunea publică, căci, în asemenea caz cooperarea sa este con- „trarie legilor şi ordinei publice; considerând că obiecţiunea făcută de „d-l Ioachimovici, cum că Bruss nu se poate apăra, invocând propria „sa turpitudine, trebue asemenea înlăturată, căci el însuşi se află în a- „semenea poziţie".

www.dacoromanica.ro

Faţă cu aceste considerante ale Curţii de apel, ori-ce alte comentarii sunt de prisos.

IV. *Culpabilitatea lui Iosef Marcovici, Isidor Cohen şi Nae Anghelescu*, (Art. 49 şi 50 cod. pen.) — Din însuşi expunerea succesivă a faptelor penale puse în sarcina inculpatului Al. Sc. Miclescu şi documentarea lor, a reeşit în mod clar complicitatea inculpaţilor Iosef Marcovici, Isidor Cohen şi Nae Anghelescu, în ceea ce priveşte ajutorul şi azistenţa dată de ei autorului principal Al. Sc. Miclescu, în comiterea escrocheriei de 32.000 lei la pretinsa daună suferită de Catargi, escrocherie făptuită în prejudiciul „Unirei" şi a societăţilor de reasigurare „Garantie" din Paris şi „Gladbacher" din Gladbach. Ast-fel fiind, stabilirea culpabilităţei lor ne va fi cu atât mai uşor, cu cât pe de o parte faptele ne sunt cunoscute, iar pe de altă parte mărturisite şi recunoscute de inculpaţi.

Căci în adevăr, poate şi din cauza parţialei lor responsabilităţi penale, aceşti inculpaţi mai puţin perverşi de cât patronul lor Al. Sc. Miclescu, ezitând la început de a declara tot adevărul, fac în urmă declaraţiuni complecte şi categorice scrise şi semnate de dânşii, prin care recunosc şi mărturisesc ajutorul dat de ei lui Miclescu în făptuirea escrocheriei comise. Pentru a fi juşti, trebue să recunoaştem că, culpabilitatea inculpaţilor complici Iosif Marcovici, Isidor Cohen şi Nae Anghelescu, nici nu are acel grad înalt de perversitate, de oare-ce dânşii fiind puşi sub ordinele şi dependenţa imediată a lui Al. Sc. Miclescu, erau întru câtva forţaţi moralmente de a se supune ordinelor sale. Nu vom susţine prin aceasta nevinovăţia lor; din contră, voim să stabilim complecta lor culpabilitate, recunoscută de ei înşi-şi, dar redusă la adevăratele ei proporţii.

Astfel inculpatul Iosef Marcovici recunoaşte atât în interogatoriul ce i s'a luat de noi, cât şi în repetatele declaraţiuni scrise şi subscrise de el însuşi, cum că în dimineaţa zilei de 30 Maiu (12 Iuniu st. n.) 1901, două zile după incendiul de la Perieni, a scris, după dictarea lui Miclescu, în biuroul de acasă al acestuia, acele două cereri de reînoire ale vechei poliţi de asigurare No. 24,889, cereri datate cu anti-data de 2/15 Maiu 1901 şi făcute ca din partea lui Nicu Catargi care era plecat la Carlsbad; Marcovici ne mai arată cum una din aceste cereri a fost semnată cu iscălitura lui Nicu Catargi, pe care Miclescu i-a imitat-o după o scrisoare a acestuia, iar pe cea de a doua cerere spunându-i că o va trimite lui Nicu Catargi la Carlsbad spre a o semna; că în aceeaş zi Miclescu a scris şi un accept de 120 lei, plata primei de asigurare, în care de asemenea Miclescu a semnat pe Nicu Catargi; că în urmă au plecat amândoi la Iaşi, de unde Miclescu s'a dus singur la Perieni; că ducându-se şi el acolo cu Isidor Cohen, care a sosit mai în urmă, Miclescu a făcut un simulacru de evaluare a unei daune ce nu exista; că astfel fiind, vechea poliţă de asigurare cu No. 24,889 fiind expirată înnaintea incendiului întâmplat la 10 Iunie st. n. şi reînoirea acesteia prin noua poliţă No. 24,911 făcându-se după incendiu, deci antidatat, productele din standolă chiar dacă ar fi existat, nu mai erau asigurate în momentul incendiului; că deci Nicu Catargi nu avea drept la nici o despăgubire; şi adaogă Marcovici, de şi vedea că se comite o adevărată escrocherie prin falşurile şi anti-datările ordonate de Miclescu, dar dacă a consimţit să ia parte, este că a trebuit să aleagă între a fi părtaş sau să fie dat afară din funcţia ce avea la „Unirea". Toate aceste declaraţiuni şi mărturisiri precise şi categorice ale inculpatului Iosef Marcovici,

www.dacoromanica.ro

sunt coroborate prin depoziţiunile martorilor Maria Herckt şi Bertha Möller, prin arătările inculpaţilor Isidor Cohen şi Nae Anghelescu, prin constatările făcute de noi în registrele „Unirei" şi specificate mai sus; prin constatările cuprinse în procesul-verbal al Primarului comunei Cărniceni-Perieni, precum şi prin constatările conţinute în rapoartele d-lor experţi-comptabili.

V. De asemenea inculpatul Isidor Cohen, la rândul, său, face declaraţiuni precise şi categorice, atât în interogatoriul ce i s'a luat de noi, cât şi în declaraţiunile scrise şi semnate de el. Astfel Isidor Cohen arată cum Al. Sc. Miclescu 'i-a dat ordin ca să formuleze la 12 Iunie st. n. 1901, două zile după incendiu, borderourile de reasigurare, în care a trecut şi poliţa de asigurare anti-datată No. 24,911 a lui Nicu Catargi, pe care le-a expediat în urmă societăţilor de reasigurare străine „Garantie" din Paris şi „Gladbacher" din Gladbach; că după aceasta prin avizul expediat la 20 Iunie st. n. 1901 a pus în vederea societăţilor străine menţionate mai sus, că produsele coprinse în poliţa No. 24,911 a lui Nicu Catargi, au ars la 17 Iunie st. n. dând în mod falş această dată, pentru ca ea să fie posterioară emiterei borderoului, de şi el ştia perfect de bine că incendiul avusese loc la 10 Iunie st. n. 1901; că în urmă, în ziua de 13 Iunie 1901 sau după această dată, deci după ce incendiul avusese deja loc, a pus pe Nae Anghelescu să scrie şi să emită poliţa de asigurare No. 24,911, datată cu anti-data de 31 Maiu st. n. 1901, după cum rezultă aceasta din însăşi declaraţia inculpatului Nae Anghelescu, precum şi din examenul registrului de poliţe, unde se vede că menţionata poliţă de asigurare No. 24,911, datată 13 Maiu st. n., vine imediat după poliţa No. 24,912 datată 13 Iunie st. n. iar după dânsa urmând imediat poliţa No. 24,913 din 26 Iunie st. n. 1901.

Toate aceste recunoaşteri şi mărturisiri scrise şi subscrise de inculpatul Isidor Cohen şi repetate cu ocazia interogatorului făcut de noi, sunt coroborate prin declaraţiunile celor-l-alţi inculpaţi Iosef Marcovici, Nae Anghelescu, prin raportul d-lor experţi-comptabili precum şi prin constatările făcute de noi în registrul copier, în registrul de emisiune al poliţelor şi în registrul de borderouri ale sbcietăţei „Unirea", unde se văd trecute toate actele anti-datate, deci falşe specificate mai sus. Ele stabilesc în mod evident ajutorul dat de inculpatul Isidor Cohen, ca şi de Iosef Marcovici şi Nae Anghelescu, autorului principal Al. Sc. Miclescu, în făptuirea escrocheriei cu pretinsa daună de 32,000 lei suferită de Nicu Catargi.

VI. De asemenea în ceea-ce priveşte pe inculpatul Nae Anghelescu, culpabilitatea sa de complicitate la escrocheria comisă de Al. Sc. Miclescu şi a stabilirei ajutorului ce a dat acestuia în făptuirea anti-datărei înregistrărilor din condicele „Unirei", a cererei de reînoire a vechei poliţe de la 2|15 Maiu 1901 şi a poliţei de asigurare No. 24,911 din 31 Maiu st. n. 1901; a ruperei paginei din registrul de intrare al „Unirei" în care se afla înregistrată cu data falşă de 2|15 Maiu 1901 în noua foate lipită de cotorul registrului, conţinutul pretinsei cereri de reînoire a vechei poliţe No. 24,889 din 14 Fevruarie st. n. 1901, făcută ca din partea lui Nicu Catargi; a emiterei borderoului datat 12 Iunie st. n. 1901, două zile după incendiu, trimis societăţilor de reasigurare „Garantie" din Paris şi „Gladbacher" din Gladbach, precum şi a scrierei avizului de la 20 Iunie st. n. trimis acestor societăţi, prin care li se anunţa în mod mincinos, că incendiul de la Perieni a avut loc la 17 Iunie, în loc de 10 Iunie, cum avusese loc în adevăr, toate aceste anti-

www.dacoromanica.ro

datări şi falşuri, făptuite de complicii: Isidor Cohen, Iosef Marcovici şi Nae Anghelescu, după ordinul inculpatului principal Al. Sc. Miclescu, antidatări şi falşuri ce aveau de scop denaturarea adevărului şi escrocarea „Unirei“ şi a celor două societăţi străine de reasigurare, deşi recunoscute numai în parte de inculpatul complice Nae Anghelescu, ele se stabilesc în mod complect şi puternic, prin constatările făcute de noi cu ocazia examinărei registrelor „Unirei“, prin probele materiale ale antidatărilor şi falşurilor descoperite în aceste registre, precum şi prin declaraţiunile precise şi categorice ale celor-l-alţi doui complici: Iosef Marcovici şi Isidor Cohen. Astfel, inculpatul complice Nae Anghelescu recunoaşte în interogatorul său şi în confruntările făcute, că noua poliţă de asigurure No. 24,911, datată 31 Maiu st. n. 1901, a lui Nicu Catargi, a scris-o şi a emis-o din registrul de emisiuni după 13 Iunie, adică 3 zile după incendiu; Nae Anghelescu recunoaşte de asemenea că el a scris şi Isidor Cohen a semnat la 12 Iunie st. n. 1901, borderoul în care a trecut şi această poliţă anti-datată, trimiţându-l în acea zi societăţilor străine „Garantie“ şi „Gladbacher“ reasigurând deci o daună deja existentă în momentul asigurărei; că tot el a scris şi Cohen a semnat la 20 Iunie st. n., avizul, prin care se anunţa în mod neexact societăţilor străine că incendial de la Perieni a productelor lui Nicu Catargi, cuprinse în poliţa anti-datată No. 24,911, a avut loc la 17 Iunie st. n., în loc de 10 Iunie st. n. cum avusese loc în realitate. Un singur lucru îl tăgăduеşte inculpatul Nae Anghelescu: în contra evidenţei celei mai puternice, el neagă a fi scris din nou pagina din registrul de intrare al „Unirei“, în care s'a trecut în mod anti-datat la No. 2,254, sub data de 2 Maiu st. n., înregistrarea cererei de reînoire a lui Nicu Catargi; instrucţia însă a stabilit în mod clar şi neîndoios prin dovezile puternice expuse în partea a doua a ordonanţei noastre, că această cerere de reînoire a vechei poliţe, cerere datată cu anti-data de 2 Maiu st. n. 1901, a fost concepută de Miclescu şi scrisă de Iosef Marcovici în biuroul acestuia de acasă, în dimineaţa zilei de 12 Iunie st. n. (30 Maiu), două zile după incendiu; că astfel fiind, ea nu putea să fie înregistrată de inculpatul Nae Anghelescu în registrul de intrare al „Unirei“ scris la această dată de el, la 2 15 Maiu; mai mult decât atât, ca o probă şi mai evidentă a stabilirei falşului, instrucţia examinând starea materială a paginei în care se află înregistrată această cerere, la No. 2,254, a constatat că ea este adăogată, că este lipită cu gumă arabică de cotorul registrului, că deci a fost scrisă în urmă de inculpatul Nae Anghelescu şi adăogată prin lipire de cei interesaţi, pentru necesitatea cauzei; ea fiind scrisă după cum am mai spus, de Nae Anghelescu, nu mai rămâne nici o îndoială că el a colaborat, el a ajutat la actele care au preparat şi au facilitat comiterea escrocheriei făptuite de inculpatul principal Al. Sc. Miclescu, în prejudiciul „Unirei“ şi al societăţilor de reasigurare străine „Garantie“ din Paris şi „Gladbacher“ din Gladbach.

VII. Inainte de a termina cu cestiunea de fapt, ne mai rămâne un singur punct de stabilit în sarcina inculpatului Al. Sc. Miclescu.

Conform art. 147 Cod. com., atât după textul vechiu, cât şi după acel modificat prin legea de la 6 Aprilie 1900, toate societăţile de asigurare sunt obligate de a consemna la Casa de depuneri o pătrime din sumele vărsate de societarii asiguraţi la secţia „Viaţa“. Instrucţia a stabilit, din examenul făcut registrelor „Unirei“, că inculpatul Al. Sc. Miclescu, în tot timpul gestiunei sale ca director al societăţei „Unirea“, 1899—1901, atât înainte cât şi după modificarea art. 147 Cod. com., nu s'a

www.dacoromanica.ro

conformat niciodată dispoziţiunilor acestui articol, anume de a se consemna la Casa de depuneri pătrimea cerută de lege, din sumele încasate de la societarii asiguraţi la secţia „Viaţa". Modificarea adusă art. 147 Cod. com. prin legea de la 6 Aprilie 1900, nu aducea altă schimbare în dispoziţiunile vechiului text, decât în ceea ce priveşte facultatea ce se acorda societăţilor de asigurare de a-şi putea plasa aceste pătrimi în cumpărări de imobile, în împrumuturi ipotecare etc. Inculpatul Miclescu în tot timpul gestiunei sale însă, a utilizat, sau mai bine zis a risipit sau a deturnat aceste pătrimi, care se ridică la importanta sumă de 65,570 lei, (vezi raportul experţilor, pag. 565 verso) fără a 'i consemna la Casa de Depuneri, sau a 'i întrebuinţa conform textului modificat al art. 147 Cod. com. Sancţiunea neobservărei acestor regule este prevăzută de art. 265 al. 5 Codul comercial.

VIII. *Cestiunea de drept.* Am terminat cu cestiunea de fapt. Să trecem acum la cestiunea de drept.

In doctrină, ca primă condiţiune a existenţei abuzului de încredere se cere: risipirea sau deturnarea frauduloasă. Blanche în studiile sale asupra Codului penal, vol. VI, pag. 272 spune că: „în drept acest „prim element, risipirea sau deturnarea, există de îndată ce locatarul, „depozitarul, mandatarul, creditorul gagist, împrumutătorul sau lucrătorul salariat ori nu, a dispus ca stăpân, prin urmare fraudulos, de lucrul ce i s'a încredinţat". In acelaşi sens se exprimă şi cei-l-alţi comentatori: Faustin Hélie, vol. V, pag. 469 şi urm. Garraud, vol. V, pag. 301 şi urm.

Articolul 323 din Codul penal român ca şi articolul 408 din Codul penal francez, cer drept condiţie de existentă a delictului de abuz de încredere, ca risipirea sau deturnarea banilor, ob'igaţiunilor, mărfurilor, etc., încredinţate cuiva, să-i fi fost date sub titlul de închiriere, de depozit, de mandat sau pentru vr'un lucru cu plata sau fără plată.

In speţa ce ne interesează, directorul unei societăţi de asigurare ales conform statutelor de către acţionarii societari, este în mod necontestat mandatarul acestora. Căci în adevăr ce este un mandat de cât actul prin care o persoană sau mai multe, dau alteia puterea de a face ceva pentru ea şi în numele ei.

Garraud, în volumul V, pag. 327 a tratatului său de drept penal, discutând calitatea de mandatar al garanţilor sau administratorilor diferitelor specii de societăţi, se exprimă astfel: „acela din asociaţi, care „gerează, este un mandatar care administrează averea comună; el tre„bue a se mărgini în limitele mandatului său şi a da socoteli sub sanc„ţiunea penală a articolului 408" (323 Cod. penal rom.). Apoi mai departe Garraud arată că nu trebue făcută nici o deosebire între societarul care administrează în baza statutelor unei societăţi, şi între acela care lucrează în baza puterilor ce-i dă art. 1859 C. civ. (art. 1517 Cod. civ. Rom.), relativ la contractul de societate, de oarece în amândouă cazurile, asociatul este un gerant, adică un mandatar, ca unul care administrează o avere asupra căreia co-asociaţii săi au anumite drepturi. Deci continuă Garraud, dacă el cheltueşte pentru trebuinţa sa personală valorile sociale, dacă el le deturnează sau le risipeşte în mod fraudulos, el comite delictul de abuz de încredere caracterizat prin situaţia sa de mandatar. (Tratat teoretic şi practic de drept penal, vol. V, pag. 327).

Apoi trăgând concluzia din premisele expuse mai sus, Garraud opinează că: „Această soluţie după părerea mea este generală şi abso„lută ca şi principiul din care se inspiră. Ea se aplică mai întâiu tutu-

www.dacoromanica.ro

„ror societăţilor comerciale: anonime, în comandită, în nume colectiv„ „în participaţie, cât şi societăţilor civile; administratorii lor nu sunt de„ „cât nişte mandatari". (Loc. cit., pag. 328).

Atât Faustin Hélie cât şi Blanche în tratatele lor, precum şi Dalloz în codul său penal adnotat, ca şi în jurisprudenţa sa generală, dau ca exemple, spre a evidenţia acest fapt, o serie de deciziuni de ale Curţei de casaţie, care confirmă acest principiu că: administratorii sau geranţii societăţilor comerciale sau civile, sunt mandatarii societarilor şi că risipirea sau deturnarea frauduloasă a fondului social, constitue delictul de abuz de încredere. (A se vedea: Faustin Hélie, vol. V, pag. 503, 504; Blanche vol. VI, pag. 338, 339, 340; Dalloz: Code pénal annoté pag. 748 şi urm. No. 207, 209, 213, 217, 223, 224, 225, 226, 227 etc.; Dalloz: Jurisprudence générale No. 165).

Jurisprudenţa română este fixată în acelaşi sens în cazurile ce i s'au prezentat până acum. (Cas. S. II, deciz. din 8 Dec. 1893; 19 Sept. 1878; 14 Maiu 1884; 24 Nov. 1892; 31 Maiu 1893; 2 Iunie 1893; 13 Dec. 1893).

Aplicând acum principiile doctrinei şi ale jurisprudenţei la faptele de risipire şi deturnare frauduloasă făcute de inculpatul Al. Sc. Miclescu cu banii „Unirei" şi în prejudiciul societarilor ei, ele intră cu prisosinţă în prevederile art. 323 Cod. penal, referitor la delictul de abuz de încredere. De asemenea şi în ceeace priveşte pe inculpatul Emil Ioachimovici, referitor la sumele de bani ale „Unirei" ce deţine pe nedrept şi cu rea credinţă asupra sa.

In ceeace priveşte escrocheria comisă de inculpatul Al. Sc. Miclescu în prejudiciul „Unirei" şi al societăţilor străine de reasigurare: „Garantie" din Paris şi „Gladbacher" din Gladbach, prin mijlocirea falşurilor şi anti-dafărilor făcute în registrele „Unirei" precum şi în borderoul şi în avizul trimis societăţilor străine, ea este prea evident stabilită prin probele materiale şi morale adunate de instrucţie, pentru a mai insista asupra ei, făcând teoria delictului de escrocherie. Faţă cu evidenţa delictului, o discuţie teoretică asupra elementelor sale ar fi absolut superfluă.

Vom insista însă asupra situaţiunei penale a complicilor săi: Iosef Marcovici, Isidor Cohen, Nae Anghelescu şi Nicu Catargi, cei trei dintâi puşi în urmărire pentru complicitate propriu zisă la escrocheria comisă de Miclescu, iar cel din urmă pentru complicitate prin tăinuire.

In adevăr, ce este complicitatea şi care sunt elementele necesare pentru a fi cineva complice? Complicitatea rezultă din fapte secundare, accesorii faptului principal şi care rămân independente de acest fapt, cu alte cuvinte orice participare indirectă la comiterea unei infracţiuni. Participarea directă face să dispară complicele, lăsând loc co-autorului, zice Tréboutien în cursul său de drept criminal, pag. 182. Mai mult de cât atât, Tréboutien susţine că în complicitate e vorba de o materie, unde legea face abstracţie de intenţiune (pag. 183). E suficient să fi asistat sau să fi dat ajutorul lor cu ştiinţă şi cunoştinţă de cauză. Garraud la rândul său (vol. II, pag. 387 şi urm.) arată că faptul de complicitate coprinde în el două elemente, unul moral şi altul material, adică cunoştina criminalităţei faptului şi voinţa de a lua parte la comiterea lui; cu alte cuvinte şi autorul şi complicele, de şi având intenţiuni diferite, se asociază la o operă comună (ibid., pag. 393). Dalloz în „Jurisprudence générale" arată că: „complicitatea nu e un fapt ci o calificaţiune legală dată faptelor. Simplul fapt al acompanierei criminalului

www.dacoromanica.ro

în momentul acţiunei sau a acompanierei victimei pe lângă autorii crimei sau delictului, constitue complicitatea. Tot în Dalloz se arată că este complice şi acela care ajută sau azistă pe autorul acţiunei numai în faptele cari au preparat-o sau a facilitat-o. (Dalloz, „Code Pénal annoté", pag. 137, No. 153 pag. 145, No. 446).

In adevăr elementul moral al participărei pedepsite de lege, după cum am arătat mai sus, conţine un îndoit element: consciinţa şi voinţa. Pentru a fi cineva complice trebue să fie cunoscut criminalitatea faptului la care se asociază şi să fi voit a da ajutor autorului principal.

Din expunerea faptelor şi a împrejurărilor comiterei escrocheriei de 32,000 lei în prejudiciul „Unirei" şi al societăţilor străine „Garantie" şi „Gladbacher", rezultă în mod evident, că ajutorul dat de complicii: Iosef Marcovici, Isidor Cohen şi Nae Anghelescu, intră perfect in prevederile art. 50 al. 2 relativ la complicitate, acest ajutor fiind dat cu ştiinţă şi voinţă.

Să examinăm acum din punctul de vedere al doctrinei şi al jurisprudenţei, situaţia penală a inculpatului Nicu Catargi, pus în urmărire pentru delictul de tăinuire.

Tăinuirea nu este de cât tot o complicitate, o complicitate *sui generis* bine înţeles, sau după cum o numeşte Garraud o „complicitate posterioară", spre diferenţă de complicitatea propiu zisă, care presupune fapte ce preced sau însoţesc acţiunea principală.

Pentru a fi cineva tăinuitor în sensul art. 53 C. p. se cer trei elemente: primirea, însuşirea, ascunderea sau păstrarea numai, a unor obiecte, bani, sau alte lucruri; cunoştinţa că ele provin din comiterea vreunei crime sau vreunui delict şi intenţia frauduloasă, adică intenţia de a-şi procura sie-şi sau altuia un beneficiu ilegitim. Vorbind de cel de al treilea element, intenţia frauduloasă, Garraud arată că această condiţie nefiind formal cerută de art. 62 (53 C. p. rom.) ea trebue subînţeleasă, pe motivul că orice complicitate, presupune din partea agentului voinţa de a favoriza un delict. (Garraud, vol. II, pag. 433).

Blanche la rândul său, referindu-se la delictul de tăinuire, se exprimă astfel: „tăinuirea prezintă un grad de criminalitate egal cu acel al „complicităţei, ea nu trebue însă confundată cu complicitatea directă, de „oarece tăinuitorul nu se asociază ca şi complicele la prepararea sau la „săvârşirea crimei sau delictului, el primind numai produsul lor. Toate „regulele generale ale complicităţei sunt aplicabile şi tăinuitorului". (Blanche, vol. II, pag. 214, 247).

Blanche dând definiţia tăinuirei, se pronunţă că: „tăinuirea este „faptul de a primi în posesiune obiecte obţinute prin mijlocirea unei „crime sau delict, cunoscând că ele au o provenienţă criminală" (Ibid. pag. 256). In acelaş sens se exprimă şi Faustin Hélie, vol. I pag. 61, 62; Dalloz în Codul său penal adnotat, pag. 159 No. 5, 7, 13, 42 şi următorii.

Jurisprudenţa română este foarte bogată în deciziuni de ale Inaltei noastre Curţi de Casaţie, care caracterisează în mod precis elementele şi natura acestui delict. Astfel Casaţia Secţ. II prin decizia No. 595 92, stabileşte că elementul constitutiv al delictului de tăinuire prevăzut de art. 53 C. p. este buna ştiinţă că lucrurile tăinuite provin dintr'o crimă sau delict. Intr'o altă decizie a aceleiaşi secţii se hotărăşte că: atât jurisprudenţa constantă cât şi doctrina, stabilesc că singurul element constitutiv al delictului de tăinuire este cunoştinţa că lucrul provine din făptuirea unui delict, fără a fi necesar să se ştie dacă tăinuitorul a pro-

www.dacoromanica.ro

fitat sau nu de obiectele tăinuite. Tot Inalta noastră Curte de Casaţie s. II prin decizia No. 110|87 stabileşte că: după art. 53 C. p. elementele constitutive ale tăinuirei conzistă în buna ştiinţă a provenienţei delictuoase a lucrurilor tăinuite şi al doilea într'un fapt care are de scop însuşirea în folosul tăinuitorului, dispariţiunea sau ascunderea lucrului. Mai mult de cât atât, Casaţia română merge şi mai departe, hotărând că: teoria că acolo unde nu sunt autori, nu sunt nici tăinuitori, nu este adevărată, căci tăinuirea după caracterele ei distinctive, precum reese din art. 53, 54 comb. cu art. 56, nu constitue o complicitate ci un delict sui generis (Cas. II, No. 370|75).

Dar în ce moment trebue ca tăinuitorul să fi avut cunoştinţă de origina delictuoasă a obiectelor ce se află în mânele sale?

Doctrina şi jurisprudenţa generală sunt de acord în a susţine, că nu este nevoe, ca elementul principal, cunoştinţa provenienţei delictuoase a lucrului tăinuit, să precedeze momentul primirei lucrului. Blanche e cu desăvârşire în contra acelora care admit afirmativa, susţinând că nu este conform spiritului legiuitorului această interpretare (loc. cit. vol. I, pag. 262), Dalloz în Codul său penal adnotat, ca şi în jurisprudenţa sa generală, arată că: „nu este necesar ca ştiinţa, care constitue „tăinuirea delictuoasă să existe în momentul primirei lucrului; tăinuirea „este pedepsită chiar atunci când acel ce a primit lucrul, fără a avea „cunoştinţă la început, află în urmă că el provine dintr'un delict şi con„ţinuă de a-l păstra" (loc. cit., pag. 161, No. 69).

De altfel această distincţiune pur teoretică, nici nu ne interesează în speţa care ne preocupă, de oarece în delictul de tăinuire imputat inculpatului Nicu Catargi, cunoştinţa provenienţei delictuoase a banilor în sumă de 32,000 lei, primiţi de inculpat, îi era perfect cunoscută din momentul primirei lor după cum am demonstrat cu un adevărat lux de probe, în partea referitoare la expunerea în fapt a culpabilităţii sale.

Ne mai rămâne un singur punct de discutat, acela privitor la delictul de distrugere de acte, în sensul art. 367 Cod. pen., pus în sarcina inculpatului Emil Ioachimovici.

Garraud, în tratatul său de drept penal, vol. V, pag. 648, arată că: „din punct de vedere al naturei şi al caracterului, unii văd în acest „act delictuos, un fel de falş şi anume un falş de suprimare de titlu, „fie că scopul agentului este de a ascunde adevărul, fie că efectul dău„nător al actului consistă nu numai în a da minciunei aparenţa adevăru„lui, dar şi a distruge proba juridică a unui drept, ce se are în vedere „a-l contesta".

E necesar a nu confunda dispoziţiunile art. 367 C. p., cu acele ale art. 140 al. 3, 203, 204 şi 338 C. p.—Art. 367 C. P., este cel mai general şi după cum se exprimă Garraud, referindu-se la echivalentul său art. 439 C. p. francez: „el pedepseşte tot felul de distrucţiuni, co„mise prin orice mijloace şi de orice persoane, şi în orice loc s'ar afla „titlurile sau actele prevăzute prin acest articol;—el constitue prin ur„mare dispoziţia comună" (loc. cit., pag. 650).

Articolul acesta nu prevede şi nu pedepseşte mijloacele, ci numai rezultatul,—adică distrucţiunea; acest articol nu are în vedere obţinerea frauduloasă a titlului, ci numai suprimarea lui (loc. cit., pag. 650, 651). Astfel Dalloz, în Codul său penal adnotat, arată că: „acest articol are „în vedere distrugerea actelor şi titlurilor particulare în orice loc ar fi, „altele decât acele aflate în păstrarea unui depozitar public." (loc. cit., pag. 890 No. 9; idem No. 10, 16, 43, 52, 55, 105, 114).

www.dacoromanica.ro

Patru sunt elementele existenţei acestui delict: 1) faptul propriu zis al distrugerei; 2) ca el să se refere la titlurile şi actele enumărate în art. 367 Cod. pen. (în speţa lui Ioachimovici, distrugerea foaiei din registrul de intrare al „Unirei"); 3) că acest titlu sau act să fi avut în vedere o obligaţie, o dispoziţie sau o descărcare (în speţa lui Ioachimovici, înlăturarea unei probe penale); şi 4) ca distrugerea să fie voluntară, cu intenţiunea de a-şi procura sieşi sau altuia un avantaj ilegitim (în speţa lui Ioachimovici, voinţa, intenţiunea sa, fiind de a distruge proba penală aflată în registrul „Unirei", privitoare la culpabilitatea lui Nicu Catargi). Acest delict dar implică în mod necesar două lucruri corelative: existenţa titlului şi distrugerea lui, adică făptuirea delictului.

In acest sens opinează întreaga doctrină şi jurisprudenţă: Blanche, vol. VI, pag. 683 şi urm., Faustin Hélie, vol. VI, pag. 524, Garraud vol. V. pag. 649 şi urm.

E evident deci, după cum rezultă din cele arătate mai sus, că fapta inculpatului Emil Ioachimovici, de a rupe din registrul de intrare al „Unirei" partea din pagina ce coprindea la No. 2056 înregistrarea anti-datată cu ştersături şi răsături a cererei de reînoire a poliţei lui Nicu Catargi, registru ce fusese sesizat de instrucţie în scopul stabilirei fraudelor comise la Societatea „Unirea", intră în prevederile ultimului aliniat al art. 367 Cod. pen. După cum am arătat mai sus, acest articol are un coprins mai larg şi mai general, în care intră orice distrugere, a ori cărui act, şi făcută în orice loc, spre diferenţă de interpretarea strictă şi limitativă a art. 140, 203, 204 şi 338 Cod. pen., care prevăd anume acte, anume distrugeri şi anumite locuri.

www.dacoromanica.ro

V.

AFACEREA FALSULUI TESTAMENT STURDZA

Cuprinsul.

In fapt. Moartea Prinţului Grigorie M. Sturdza la 13 Ianuarie 1901. Găsirea în cassa de fer, a testamentului său olograf, făcut în Constanţa la 12 Septemvrie 1895. Punerea în posesie a adevăraţilor moştenitori, legatară universală fiind Domniţa Ralou Gr. M. Sturdza, iar legatari particulari: fiii săi adoptivi: D. Popovici-Sturdza; C. Stefănescu-Sturdza şi D. Pavelescu-Sturdza; d-nu şi d-na Eliza N. Catargi şi copila Olga Boga.

Peste un an, svon de existenţa unui alt testament cu o dată posterioară celui dintâi. Cine lansează aceste svonuri? Al. Sc Miclescu, fostul Director al «Unirei», deţinut în Văcăreşti, posesorul acestui nou testament. Refuzul său de a'l da la iveală, până nu va fi eliberat din penitenciar. Avocatul I. Barozzi depune o garanţie de 3000 lei şi liberează pe Alex. Sc. Miclescu. Intimitatea în Penitenciarul Văcăreşti, dintre Al. Sc. Miclescu şi cunoscutul falşificator N. Botez. Plăsmuirea de către N. Botez, a unei scrisori datate 11 Ianuarie 1901, ca adresată de Prinţul Gr. M. Sturdza lui Al. Sc. Miclescu, prin care Prinţul afirmă că'i dă în păstrare un «act important», adică testamentul. Transferarea falşificatorului N. Botez, la Penitenciarul Pângăraţi, Corespondenţa dintre Al. Sc. Miclescu şi N Botez şi snmele de bani primite de acesta de la Miclescu. Plăsmuirea de către N. Botez, aflător la Pângăraţi, a unui nou testament şi codicil al Prinţului Gr. M. Sturza, datate 5 şi 7 Ianuarie 1901, cu câte-va zile înainte de a muri. Al. Sc. Miclescu prezintă Tribunalului Ilfov secţia I acest testament falş, însoţit de codicil, în ziua de 4 Mai 1902. Declararea în fals a acestor acte. Probele de culpabilitate contra incnlpaţilor. Probe materiale, probe morale.

In drept. Autor material şi autor intelectual. Sitnaţiunea penală a acelor care se servesc de un act falş, cu bună ştiinţă că e falş. Elementele delictului de fals prevăzut de art. 127. Codul penal. Complicitate. Art. 49 şi 50, al. I. Codul penal.

In notă. Sentinţa Tribunalului Ilfov secţia I, pronunţată în această afacere. Opiniunile separate ale d-lor judecători Matei Balş şi D. Negulescu.

In apel. Respingerea apelului condamnaţilor N. Botez şi A. Sc, Miclescu şi achitarea lui Nicu Catargi şi I. Barozzi.

Prinţul Grigore M. Sturdza, moare în iarna anului 1901, luna Ianuarie 13, în urma unei duble pneumonii. Făcându-se, cu această ocaziune, inventarul succesiunei, se găseşte în lada de fer, aflată în Palatul său de la şosea, un testament olograf, pus într'un plic şi sigilat cu pecetea prinţului. Acest testament, datat 12 Septembrie 1895, scris în întregime şi subscris de prinţul Grigore M. Sturdza, la Constanţa, este prezentat de moştenitori, tribunalului Ilfov, în ziua de 22 Ianuarie 1901, şi în baza lui cei în drept sunt puşi în posesiune. Prin acest testament, prinţul instituieşte ca legatară cu titlu universal pe soţia sa Domniţa Ralou Gr. M. Sturdza, căreia 'i lasă o pătrime din întreaga sa avere aflată în momentul încetărei sale din viaţă, plus un legat singular de 500 mii lei, precum şi 100.000 lei, consideraţi ca dotă. Fiilor săi adoptivi: Di-

Note. Iată şi sentinţa Tribunalului Ilfov secţia I, pronunţată în această afacere.

In ziua de 4 Mai 1902, Al. Sc. Miclescu depune la tribunalul Ilfov secţia I un testament şi un codicil purtând data de 5 şi 7 Ianuarie 1901, ca fiind ale prinţului Gr. M. Sturdza, şi cere tribunalului să se citeze moştenitorii pentru a se procede la deschidera şi citirea testamentului; codicilul neputând fi deschis decât numai după ce d-nii Barozzi şi Catargi vor fi puşi în posesie ca executori testamentari, conform dispoziţiunilor din testamentul principelui dela 5 Ianuarie 1901. Pe coperta testamentului prezentat de Al. Sc. Miclescu, stă scris: «Astăzi 5 Ianuarie anul una mie nouă sute unu, am încredinţat d-lui Al. Sc. Miclescu testamentul meu în acest plic, sub condiţie a'l prezenta cel puţin peste un an».

www.dacoromanica.ro

mitrie Popovici-Sturdza, Costică Stefănescu-Sturdza şi Dimitrie Pavelescu-Sturdza, li se lasă trei pătrimi din averea sa; 500,000 lei d-nei Elisa Nicu Catargi; 200,000 lei d-lui Nicu D. Catargi, care e numit şi executor testamentar; 300,000 lei copilei Olga Boga, şi alte legate particulare. Aceste dispoziţiuni testamentare, concordau, de alt-fel, în totul simpatiilor ce prinţul arătase încă din viaţă persoanelor cărora îşi împărţea averea sa după moarte, căci e firesc ca ultima voinţă a cui-va să fie reflecsul inimei şi a sentimentelor sale de simpatie şi iubire. Fie în momente de linişte sufletească, de raţionament rece şi bine hotărât, fie în momentul suprem al dispariţiunei din viaţă, omul, ori-care ar fi rangul său social şi ori-care ar fi cultura sa, despărţindu-se de tot ce este pământesc, îşi împarte avutul său, fie rudelor sau persoanelor ce a iubit în viaţă, fie unor instituţiuni culturale sau filantropice, în dorinţa de a'şi perpetua amintirea numelui său în viitor. Probă că această ultimă voinţă a Prinţului Sturdza era justă şi bine chibzuită, este că nici unul dintre moştenitori nu s'a încercat să atace acest testament, sub nici un motiv. De alt-fel, Prinţul Grigorie M. Sturdza, om cult şi cu mintea bine cumpănită, spirit ales şi iubitor de artă şi literatură, autor al unei voluminoase lucrări ştiinţifice: *„Legile fundamentale ale Universului"*, nu putea să'şi manifeste ultima sa voinţă, decât tot printr'o cugetare matură şi bine motivată. In adevăr, citind cine-vă testamentul său olograf din 12 Septembrie 1895, vede în energia, claritatea şi precisiunea dispoziţiunilor lui, pe omul hotărât, care voeşte, ştie ce voeşte şi cere în mod riguros îndeplinirea celor ce voeşte.

Trecuse un an şi mai bine de la deschiderea acestui testament, când svonul public, alimentat şi pus în mişcare de cei interesaţi, începù să scoată la iveală un alt testament. Inculpatul Al. Sc. Miclescu, un om cu un trecut pătat şi plin de fapte incorecte şi care în acest timp—Fevruarie 1902, — se afla închis în penitenciarul Văcăreşti pentru fraudele comise la societatea de asigurare „Unirea", lansează vestea, că el posedă

Considerând că rezultă într'un mod învederat, că testamentul şi codicilul nu sunt opera testatorului principele Gr. M. Sturdza: 1) că era imposibil ca principele să decadă pe domniţa Raluca din drepturile pe cari 'i le acordase prin testamentul cu data de 12 Septemvrie 1895, în loc de capital de 900,000 lei să o reducă la o pensie de 500 lei lunar, atunci când ştiut este că prinţul a arătat domniţei până în ultimul moment cea mai mare iubire şi stimă; 2) că este imposibil ca principele Gr. M. Sturdza, care s'a bucurat până în ultimul moment de întregimea facultăţilor mintale, să pună condiţiunea ca testamentul să nu fie depus decât un an după moartea sa, căci nouile dispoziţiuni testamentare ar fi fost în mare parte iluzorii, moştenitorii fiind puşi în posesie încă de mult, conform dispoziţiunilor testamentului din 1895 şi multe din bunuri fiind înstreinate; 3) că multe din expresiunile noului testament nu sunt ale principelui Gr. M. Sturdza; că în testamentul din 1895 principele numeşte pe soţia sa «domniţa Raluca», iar în noul testament e numită «Raluca», ceea-ce nu corespunde cu modul obicinuit de a se exprima al principelui; 4) că este imposibil ca principele Gr. M. Sturdza să fi scris testamentul său cu data de 5 Ianuarie 1901 şi codicilul cu data de 7 Ianuarie 1901; că rezultă din instrucţia urmată în cauză că principele a căzut bolnav la 1 Ianuarie 1901; că starea lui s'a agravat din zi în zi până la 13 Ianuarie 1901, când a încetat din viaţă; că este imposibil ca în această situaţiune să scrie un testament şi un codicil reprezentând ambele pagini scrise caligraficeşte; că dacă principele ar fi făcut testamentul său în acest interval, scrierea ar fi fost tremurândă din cauza slăbiciunei produsă de boală, cum se şi vede de altfel iscălitura pusă de principe pe o procură ce a dat-o lui Grill cât-va timp înainte de moartea sa; că fiind imposibil a scrie un testament şi un codicil de asemenea lungime în aceeaş zi, cum de altmintrelea aceasta rezultă din datele diferite ale testamentului şi codicilului, ar fi trebuit din cauza boalei ca scrierea să fie din ce în ce mai tremurândă cu cât ne apropiem de momentul morţei testatorului; 5) că în fine o ultimă dovadă rezultă din urmele de creion căsite într'unele părţi ale testamentului, precum şi din semnătura testamentului şi a codicilului; că principele Gr. M. Sturdza în ultimii ani ai vieţei sale semna, după cum

www.dacoromanica.ro

un al doilea testament al Prinţului Grigore M. Sturdza, cu o dată posterioară celui d'întâiu, pe care Prinţul i l'a încredinţat cu puţine zile înainte de-a muri, şi cu condiţiunea de-a nu'l da la iveală decât după un an dela moartea sa. Pe lângă că această veste venea de la un deţinut al Văcăreştilor, inculpat pentru escrocherie, şi având o reputaţiune din cele mai deplorabile, dar ea nu era nici serioasă şi nici verosimilă, chiar dacă ar fi fost venită din partea unei persoane cu o altă situaţiune morală, de cât aceia a fostului director al „Unirei". Totuşi, în loc de-a fi controlată, ea este luată în serios de inculpaţii Nicu Catargi şi I. Barozzi, cari la rândul lor o lansează, o confirmă, o răspândesc, o acreditează, căutând şi dându-şi toate silinţele de-a o prezenta ca reală, serioasă şi demnă de crezut. Am arătat că Miclescu se afla închis la Văcăreşti în acest timp. El pune drept condiţie inculpaţilor N. Catargi şi I. Barozzi, cărora le spunea că sunt avantagiaţi prin acest nou testament, că nu'l va da la iveală decât dacă îl vor scoate din închisoare. I. Barozzi, se grăbeşte, depune o garanţie de 3000 lei şi liberează pe Miclescu din arestul preventiv în care se afla. In fine, iată-l liber în ziua de 12 Fevruarie 1902. I se cere testamentul, dar Miclescu nu voeşte să-l depună sub diferite pretexte, de oare-ce testamentul nu era încă plăsmuit. Ce se întâmplase? Inculpatul Al. Sc. Miclescu pe când se afla închis la Văcăreşti, face cunoştinţă cu vestitul falşificator N. Botez, condamnat la 10 ani închisoare pentru diferite falşuri, şi care se afla provizoriu în acest penitenciar. Tovarăş de închisoare, deveniră în scurt timp prieteni şi încă buni şi intimi prieteni. Miclescu auzisese de talentul acestuia de-a imita ori-ce fel de scriere, şi profitând de intimitatea sa, voi a'i utiliza acest talent. Miclescu avea asupra-i câte-va scrisori de ale Prinţului Grigore M. Sturza, primite de la acesta în diferite ocazii şi cu diferite însărcinări ce-i dăduse. Işi pusese atunci în minte, 'şi făcu planul, că el ar putea utiliza talentul lui Botez, plăsmuind un nou testament al Prinţului, cu o dată recentă morţei lui, care să anuleze pe cel vechiu din

---

rezultă din numeroase piese de comparaţiune, în trei trăsuri de condei, adică S-turdz-a; că această semnătură o găsim în testamentul olograf al principelui din 1895 şi tot astfel de semnătură găsim în procura dată lui Grill cu două zile înainte de a muri; că în testamentul şi codicilul prezentate, semnătura principelui este în două trăsături de condei, adică S-turdza, ceea-ce nu corespunde cu adevărata iscălitură a testatorului; 6) că falşificatorii testamentului, în dorinţa lor de a'şi vedea opera încoronată de succes, lasă diferite legate la mai multe persoane influente, şi merg cu curagiul până a lega şi în favoarea principelui Carol, sperând că justiţia ţărei va crede în acest caz mai uşor în caracterul de autenticitate al testamentului; că dar rezultă într'un mod vădit că testamentul şi codicilul cu data de 5 şi 7 Ianuarie, nu sunt opera testatorului principele Gr. M. Sturdza; că urmează să vedem cari sunt autorii plăsmuirei falsului testament prezentat tribunalului de Al. Sc. Miclescu.

Alexandru Sc. Miclescu este arestat şi dus la Văcăreşti în ziua de 25 August 1901, pentru mai multe fapte necorecte comise în calitate de director al societăţei Unirea; că acî Miclescu leagă o strânsă prietenie cu Botez, un vestit falşificator; că Miclescu convine cu Botez ca acesta din urmă să 'i facă o scrisoare ca din partea prinţului Sturdza, din care să reiasă că el ar fi în posesiunea unui act important; că Botez 'i face o scrisoare cu data de 11 Ianuarie 1901; că Miclescu imediat ce se vede în posesia acestei scrisori, înştiinţează pe prietenul său Catargi: «vei şti că în zilele din urmă ale prinţului, m'a însărcinat dânsul cu o afacere foarte delicată şi secretă, încredinţându-mi a transmite nişte documente şi bani unei persoane şi o scrisoare a sa către tine....»; că Barozzi şi Catargi merg acasă la Miclescu şi văd scrisoarea cu data de 11 Ianuarie, fabricată de Botez, şi de şi văd că scrisoarea este scrisă caligraficeşte, pe când semnătura din procura lui Grill este cu totul tremurândă, ei totuşi fac tot posibilul ca Miclescu să fie pus în libertate provizorie, depunând în acest scop cauţiunea de 3000 lei; că Miclescu, pus în libertate în ziua de 4 Februarie 1902, convine cu ceilalţi inculpaţi, Catargi şi Barozzi, că un testament dat la lumină nu ar fi tardiv, scrie în acest senz lui Botez care termină testamentul la finele lui Martie 1902.

www.dacoromanica.ro

1895 şi prin care să-şi facă diferite avantagii lui şi amicilor săi Nicu Catargi, I. Barozzi şi alţii. Comunică imediat planul său falşificatorului de profesie N. Botez, împreună cu scrisorile Prinţului, cari trebuiau să-i servească de model. Conform înţelegerei avute, N. Botez, plăsmui mai întâi o scrisoare făcută după dictarea lui Miclescu, datată 11 Ianuarie 1901, scrisă ca din partea prinţului Sturza către Miclescu, prin care 'i spunea că'l însărcinează cu păstrarea unui act important, adică a testamentului scrisoare pe care Miclescu o comunică prin soţia sa inculpaţilor Nicu Catargi şi I. Barozzi. In urmă se înţelege cu N. Botez asupra cuprinsului ce trebuia să dea testamentului a cărei falşificare o proectase şi asupra mijloacelor prin care putea să 'şi procure hârtia, cerneala şi cele-l'alte materiale necesare falşificărei testamentului. Botez fiind numai provizoriu adus la penitenciarul Văcăreşti, şi trebuind să plece la penitenciarul Pângăraţi, unde 'şi făcea cei 10 ani de condamnare, se înţelese cu Miclescu asupra tutulor mijloacelor de corespondenţă ce trebuia să aibă între dânşii. Miclescu îl asigură, că în curând el va fi liber, că va căuta să'l libereze şi pe Botez, că 'i va procura bani şi alte avantagii, el având cunoştinţe bogate, puternice şi influente. In acest timp, la 12 Fevruarie 1902, Miclescu se liberează pe garanţia de 3000 lei, depusă de I. Barozzi, iar N. Botez este transferat la penitenciarul Pângăraţi. O întinsă corespondenţă se stabileşte atunci între Miclescu şi Botez, aflat în penitenciarul Pângăraţi, prin intermediul soţiei şi fiului lui Botez şi graţie negligenţei autorităţilor civile şi militare însărcinate cu paza arestaţilor. Botez primeşte dela Miclescu, prin mijloacele arătate, diferite sume de bani, până la 500 lei, hârtie de scris, cerneală şi o întinsă corespondenţă, obţinând în acelaş timp permisiunea de la ofiţerul de gardă şi de la directorul penitenciarului, de-a lucra şi noaptea, sub pretextul că are de scris bilete de vizită pentru funcţionarii şi militarii din gardă. Profitând de această libertate de timp, N. Botez plăsmueşte dupa indicaţiunile şi conceptul dat de Miclescu, având ca model acele câte-va scrisori de ale Prinţului, pro-

---

Considerând că alegaţiunile lui Miclescu prin care susţine că testamentul nu este falş nu sunt verosimile: 1) că pretinsa prietenie dintre principele Gr. M. Sturdza şi Miclescu nu este decât o invenţiune pentru trebuinţa cauzei; că Miclescu, după cum reiese din depoziţiile martorilor cari au fost în totdeauna în casa Prinţului, nu era prieten al prinţului Grigore, ci umbla după ajutor, pe care 'l căpăta, după cum îl căpătau toţi aceea cari 'i se adresau; că dar este inadmisibil ca prinţul Sturdza să fi încredinţat testamentul său, un act aşa de important, în mâinile lui Miclescu; 2) că în tot timpul cât a durat instrucţiunea în această afacere, şi în timpul numeroaselor şedinţe dinaintea tribunalului, Miclescu a alegat într'una că prinţul Grigorie i-a dat în ziua de 5 Ianuarie 1901, când i-a încredinţat testamentul, o scrisoare olografă, scrisă pe trei feţe, purtând două semnături, relativă la însărcinarea de a păstra şi de a da la timp testamentul său, tot de asemenea în ziua de 7 Ianuarie 1901, când 'i s'a încredinţat codicilul, scrisoare relativă la însărcinarea codicilului; că Miclescu văzând minuţioasa expertiză urmată în cauză, ezită dintr'un moment într'altul să prezinte aceste scrisori; că neprezentarea lor este o dovadă puternică că ele erau falşe ca şi testamentul şi fabricate pentru trebuinţa cauzei; 3) că scrisoarea cu data de 11 Ianuarie 1901, a cărei copie este scrisă de Barozzi, şi prin care prinţul este foarte mulţumit de alegerea făcută în persoana lui Miclescu, convins fiind că acesta nu va eşi din ouvântul său, este şi ea opera lui Miclescu; că la 25 August 1901, Miclescu este arestat şi 'i se face o minuţioasă perchiziţie corporală de judecătorul de instrucţie al cab. III; oă dar nu este posibil să iasă la iveală această scrisoare, decât admiţând că ea a fost plăsmuită în urmă în penitenciarul Văcăreşti; 4) că Al. Sc. Miclescu pus în libertate la 4 Fevruarie 1902, nu depune imediat pretinsul testament al prinţului, deşi încă din Ianuarie se împlinise un an dela moartea testatorului; că alegaţiunea lui Miclescu, că testamentul era ascuns în podul societăţei Unirea încă dela 25 August 1901 şi că se găsea acolo la liberarea sa, este cu totul neîntemeiată; că în acest caz Miclescu ca să înlăture orice bănuială planând asupra sa, din cauza locului unde petrecuse în ultimul timp, ar fi recurs la Autorităţile competinte ca să intervie pe lângă direcţiunea socie-

www.dacoromanica.ro

curate de Miclescu, un testament şi un codicil, care sunt depuse de inculpatul Al. Sc. Miclescu la tribunalul Ilfov secţia I, în ziua de 6 Mai 1902 cu care ocazie, Doamna Ralou Sturdza şi Eliza N. Catargi, declarară în falş ambele acte. Parchetul fiind sesizat, se procede imediat la anchetarea şi descoperirea acestui îndrăsneţ falş. Instrucţia făcută în cauză a stabilit în mod suficient că, în afară de inculpaţii Miclescu şi Botez, au colaborat la acest falş, ca autori intelectuali, şi inculpaţii Nicu Catargi, I. Barozzi şi N. Grigoriu.

Să analizăm probele adunate de instrucţie şi să stabilim culpabilitatea şi partea luată de fie-care din inculpaţi în plăsmuirea testamentului şi codicilului declarate în falş.

In prim loc e necesar, credem, să arătăm că expertiza grafică făcută de d-nii: Doctorul în chimie St. Minovici, artistul pictor Eugeniu Voinescu şi profesorul Stoicescu, şi asupra căreia vom reveni în cursul rechizitorului nostru, a stabilit cu un adevărat lux de probe, absoluta falşitate atât a testamentului cât şi a codicilului.

Dar, în afară de constatarea şi demonstrarea grafică, falşitatea acestor acte se stabileşte şi prin examenul şi analiza conţinutului lor, a condiţiunilor puse, a legatelor lăsate: în fine din întreaga atmosferă morală ce înconjoară alcătuirea lor.

Mai întâi, cine este acela care produce aceste acte înaintea tribunalului? In ce relaţiuni se găsea el cu Prinţul Sturdza pentru ca acesta să'i poată încredinţa nişte acte de o asemenea importanţă şi valoare? Instrucţia a stabilit în mod destul de clar, că absolut nici o relaţiune de intimitate, de prietenie cordială, nu era între Prinţul Sturdza şi inculpatul Miclescu. Nici rangul social, nici cultura, nici felul de-a gândi şi a lucra, nimic în fine nu putea să apropie pe aceşti doi oameni. Prinţul, un om de elită, un spirit fin, ales şi luminat, iubitor pasionat al frumosului în artă şi literatură, încuragiator generos al ori-cărei manifestări intelectuale, filosof şi om de ştiinţă chiar, în orele libere, probă lucrarea

---

tăţei Unirea ca să 'i dea testamentul Prinţului Grigorie M. Sturdza, că Miclescu nu a depus testamentul imediat după eşirea sa din Văcăreşti din cauză că Botez nu terminase încă opera lungă şi anevoioasă a falşificărei testamentului;

Considerând că în fapt este complect dovedit că între Miclescu şi Botez s'a stabilit, pe când ambii erau la Văcăreşti, strânse raporturi de prietenie, după ce Botez arătase înaintea tutulor talentul său extraordinar de a imita scrisul, reproducând întocmai scrierea lui Leng Slătineanu; că aceşti inculpaţi încep a-şi face confidenţe nnul altuia; că Miclescu povesteşte viaţa lui de hoţii dela societatea Unirea; că în fine propune lui Botez că cn talentul lui s'ar putea fabrica un testament al prinţului Gr. M. Sturdza; că de partea lor ar fi şi N. Catargi.

Considerând că culpabilitatea lui Botez rezultă din propria sa mărturisire făcută înaintea judecătorului de instrucţie; că deşi astăzi Botez revine asupra declaraţiunilor făcute, că însă din probele circumstanţiale legalmente reconstituite, rezultă că prima declaraţiune a inculpatului este cea adevărată:, 1) că la perchiziţia făcută la domiciliul lni Botez, s'a găsit ascunsă hârtie identică cu acea pe care era scris testamentul şi codicilul prezentat de Al. Sc. Miclescu; că această hârtie este fără lustru, pentru ca diversele operaţiuni ale falşificărei să se poată face cu mai mare înlesnire; că testamentul adevărat al prinţului Gr. M. Stnrdza din 1895, diferitele scrisori depuse înaintea tribunalului, precum şi diferitele persoane ascultate, confirmă în de-ajuns că defunctul prinţ Gr. M. Sturdza s'a servit în totdeauna cu hârtie velină şi cu lustru; 2) că Botez când a făcut prima declaraţiune a spus că s'a servit la falşificarea scriiturei prinţului de o scrisoare olografă din 1895; că pe această scrisoare Botez o ştie pe de rost şi o dictează cuvânt cu cuvânt judecătorului de instrucţie; că Botez nu ar fi putut să cunoască aşa de bine conţinutul acelei scrisori din 1895, decât admiţând că el este autorul material al falşului comis; 3) că o persoană sub pseudonimul de Nichita, şi care nu era altul decât Miclescu, a servit lui Botez în diferite rânduri sume de bani; că în luna Fevruarie 1902 a trimes lui Botez un mandat poştal de 6 lei; că scrierea de pe mandat era simulată şi tremurândă; că prin mijlocul lui Martie 1902, Nichita trimete

www.dacoromanica.ro

sa: *„Legile fundamentale ale Universului“*, iar Miclescu un fost comisar de poliţie şi inspector la tutunuri, un spirit mărginit şi pervers, îndreptat numai spre incorectitudini şi capabil de-a tăgădui chiar şi evidenţa spre a se apăra când e prins; un om cu un trecut pătat, probă înlocuirile din funcţiile ce a avut, şi darea lui, în două rânduri, în judecata tribunalului corecţional. Putem admite deci vr'o apropiere cât de mică între aceşti doi oameni? Miclescu era primit la Prinţ rare ori şi mai mult spre a'i se da ajutoare din partea acestuia, ştiut fiind că Prinţul era un om generos. Nici o prietenie şi mai ales nici o intimitate, care să explice încrederea Prinţului în Miclescu, spre a'i confia nişte acte de o importanţă atât de capitală. Şi pe urmă, admiţând chiar ipoteza neadmisibilă, că Prinţul Sturdza ar fi încredinţat aceste acte lui Miclescu, putem admite oare ca Prinţul să'i fi pus condiţia ilogică, absurdă şi absolut inadmisibilă de a nu le depune la tribunal de cât peste un an? De ce peste un an? Care era explicaţiunea, raţionamentul şi logica acestui termen de un an din partea Prinţului? Explicaţiunea e uşor de dat, pentru că inculpatul Miclescu plăsmuind testamentul în ultimul timp, un an după moartea Prinţului, spre a'şi justifica întârzierea, a pus acest termen şi iraţional şi absurd.

De alt-fel, nici acest termen nu a fost respectat, de oare-ce Miclescu a depus la tribunal falşul testament după un an şi patru luni de la moartea Prinţului. E ştiut de toţi, că Prinţul Grigore M. Sturdza era un om sănătos la corp ca şi la minte, şi o asemenea dispoziţie ilogică şi absurdă, nu putea să iasă din creerul său destul de bine cumpănit.

Dar să analizăm şi cuprinsul acestor acte: testamentul şi codicilul, şi să facem şi un mic examen psichologic al dispoziţiunilor conţinute în ele. In primul rând, ele desmoştenesc pe Domniţa Raluca Sturdza şi pe fiica sa Eliza Catargi, cari prin primul testament, cea d'întâiu era instituită legatară universală a întregei sale averi şi legatară particulară a unei pătrimi din totalitatea averei Prinţului, plus alte 600.000 lei; cea de-a

---

lui Botez o carte poştală închisă, prin care spune că a numărat soţiei lui Botez suma de 500 lei;

Considerând că fiul lui Botez, la primele cercetări, recunoaşte că Nichita era pseudonimul lui Miclescu; că deşi revine astăzi în instanţă asupra declaraţiunilor făcute, preciziunea însă a primelor declaraţiuni arătând că Nichita locueşte în strada Verde 22, domiciliul inculpatului Miclescu, nu se poate explica decât prin sinceritatea cu care au fost făcute înaintea judecătorului de instrucţie;

Considerând că la somaţiunile reiterate făcute lui Botez în cursul instrucţiunei orale urmate înaintea tribunalului, de a arăta persoana ascunsă sub pseudonimul Nichita, el refuză a da orice explicaţiune; că toate aceste circumstanţe de fapt conduc la concluziunea că prima declaraţiune a lui Botez a fost adevărată şi că Nichita este pseudonimul sub care căta să se ascundă Miclescu; că, în fine, soţia lui Botez scrie soţului său că «procesul surorei mele este la 6 Maiu»; că din cercetările făcute nu a fost vorba de vre-un proces în acea zi; că această expresiune era un mijloc deghizat de a ascunde adevărul în privinţa testamentului; că data de 6 Maiu corespunde tocmai cu depunerea testamentului la tribunal;

Considerând că din cele ce precedă rezultă cu suficienţă că N. Botez la primele cercetări a spus tot adevărul, căci declaraţiunea lui concordă perfect cu diferite imprejurări de fapt; că revenirea lui nu poate fi decât interesată; că dar N. Botez este autorul material al falşului testament al prinţului Gr. M. Sturdza.

In ceea-ce priveşe pe inculpaţii N. Catargi şi Barozzi:

Considerând că niminea nu cunoştea mai bine ca Nicu Catargi şi Barozzi relaţiunile dintre Principe şi Miclescu; că din primul moment, ei trebuiau să înlăture posibilitatea unui testament, ştiind foarte bine că un act de asemenea importanţă nu ar fi fost în mâinile lui Miclescu, ci în păstrarea unei persoane de încredere a prinţului;

Că, după ce Catargi şi Barozzi cunosc coprinsul testamentului, nu par de loc surprinşi, deşi în acest nou testament domniţa Raluca, soţia principelui Grigore, era desmoştenită, ei cari cunoşteau aşa de bine iubirea nemărginită ce principele arătase soţiei în tot timpul vieţei sale;

www.dacoromanica.ro

doua legatară particulară a unei sume de 500.000 lei. In al douilea rând, acest testament şi codicil fals, crează o mulţime de avantagii inculpaţilor Al. Sc. Miclescu şi I. Barozzi, cari nu figurau de loc în vechiul testament din 1895, şi însuşi inculpatului Nicu Catargi, care, ce'i drept, figura şi în primul testament. E de notorietate publică, atenţiunea, simpatia, respectul şi dragostea cu care Prinţul Grigore M. Sturdza înconjura pe soţia sa Domniţa Ralou Sturdza. In lume, ca şi acasă, aceeaşi atenţiune, aceeaşi simpatie şi aceeaşi stimă, ce în mod permanent şi manifest arăta soţiei sale. La şosea, la teatru, în voiaj, la petreceri, erau vecînic împreună, vecînic nedespărţiţi. E oare logic, e oare admisibil, ca acest soţ model, în timpul întregei lui vieţi, să se transforme dintr'odată, să'şi schimbe întreg felul său de-a fi şi a simţi, pentru ca în actul cel mai important al vieţei lui, în ultima lui voinţă, în testament, să-'şi arate desconsiderarea şi lipsa de grijă şi atenţiune către aceea pe care o respectase şi o iubise atât de mult, abia îndurându-se prin falsul testament a'i lăsa o simplă pensie de 500 lei pe lună? E nefiresc, e ilogic, e absurd. De asemenea, d-nei Eliza N. Catargi, căreia prin primul testament i se lăsase un legat de 500.000 lei, prin falsul testament nu i se mai lasă absolut nimic. Se ştie că, în timpul când s'a dat la iveală falsul testament, d-na Eliza N. Catargi era în divorţ şi în relaţiuni foarte încordate cu soţul său, inculpatul Nicu Catargi.

In schimb, cari sunt dispoziţiunile şi ce se lasă prin falsul testament inculpaţilor Al. Sc. Miclescu, N. Catargi şi Barozzi? Pe când prin adevăratul testament nu se lasă absolut nimic lui Miclescu şi Barozzi, prin falsul testament ei sunt instituiţi, împreună cu Nicu Catargi, legatari universali şi executori testamentari. De asemenea, prin falsul testament se lasă inculpatului Miclescu următoarele numeroase legate şi avantagii:

1) 75,000 lei;

2) Locul viran de la şosea;

Considerând că cuprinsul testamentului exprimă întocmai ura pătimaşe pe care o avea Catargi în contra soţiei sale Eliza Catargi şi-a mumei acesteia domniţa Raluca;

Că într'o scrisoare adresată lui Grill el 'şi exprima aceste sentimente faţă de soţia sa: «În ceea-ce priveşte permiterea (d-nei Catargi) de a veni la Cristeşti, aceasta să 'i iasă din cap, de oare-ce nu mai tolerez să calce măcar pragul porţei, căci am luat toate măsurile ca în momentul când va veni pe aci să fie bătută şi împuşcată»;

Că în primele rânduri ale testamentului, N. Catargi caută să-şi satisfacă setea răsbunării: «Anulez donaţiunea de 300,000 lei făcută de mine d-nei Eliza Catargi sub formă de zestre ipotecară în moşia mea Drăcşani, declarând-o nulă şi neavenită»;

Că, mai departe, testatorul se exprimă: «Las d-lui Catargiu 200,000 lei cu obligaţia a servi o pensie lunară de 500 lei soţiei mele Raluca pe cât va trăi»; că Catargi nu se mulţumeşte cu satisfacerea atâtor dorinţe ale sale, cu înjosirea şi desmoştenirea domniţei Raluca şi a d-nei Eliza Catargi, căci în ultima parte a testamentului, vedem că Catargi şi Barozzi sunt lăsaţi executori testamentari, având toate puterile pentru îndeplinirea voinţei testatorului;

Că Catargi întâlnind pe căpitanul Stefănescu-Sturdza, a doua zi după ce acesta spusese lui Barozzi că testamentul este falş dacă surorile sale nu sunt favorizate, fără să fie întrebat, spune căpitanului că surorile sale suut trecute în testament şi, într'adevăr, cele dintâi cari figurează pe testamentul prezentat de Miclescu, sunt surorile căpitanului Stefănescu-Sturdza; că dar se căta a se însera în testament toate dispoziţiunile cari prin prezenţa lor vor îndepărta pe toţi aceia cari ar îndrăzni să bănuiască că testamentul şi codicilul sunt plăsmuite;

Că intimitatea cea mare dintre N. Catargi, Barozzi şi Miclescu, acesta din urmă de-abia eşit din Văcăreşti pentru fapte necorecte, nu mai lasă nici o îndoială de complicitatea lor; că Catargi şi Barozzi au dat în nenumărate rânduri diferite sume de bani lui Miclescu; că Barozzi a dat suma de 3000 lei pentru a'l libera pe cauţiune; că Catargi i-a dat în repetate rânduri reprezentând un total de 6,400 lei; că din această sumă se trimetea lui Botez şi familiei sale; că din această sumă se plăteşte chiria ca-

www.dacoromanica.ro

3) Casele de la Constanţa, cu mobilierul lor;
4) Viile de la Constanţa;
5) Tutor al copilei Olga Boga şi cheltueli de întreţinere;
6) 1000 lei lunar, ca tutor al copilei Olga Boga; şi
7) Locuinţă în casele din dreapta Palatului de la şosea.

Lui I. Barozzi, căruia de asemenea prin testamentul de la 1895 nu i se lăsase absolut nimic, prin falsul testament i se lasă:

1) 50,000 lei;
2) Suma necesară pentru stingerea ipotecei Creditului de la casele sale din strada Sălciilor No. 14;
3) Este instituit legatar universal şi executor testamentar asupra întregei averi a Prinţului Grigore M. Sturdza.

In fine, lui Nicu Catargi, pe lângă cei 200 mii lei, ce'i fusese lăsaţi şi prin vechiul testament, mai este numit şi legatar universal, împreună cu Al. Sc. Miclescu şi I. Barozzi. E necesar de notat aci că, în ultimul timp, înainte chiar de timpul falşificărei testamentului şi codicilului, Prinţul Grigore M. Sturdza, se afla în termenii cei mai reci cu I. Barozzi, pe care voia să'l înlăture din afacerile sale de avocatură, luându'i chiar şi procura ce'i dăduse mai 'nainte şi făcând o alta pe numele omului său de încredere B. Grill.

Dar, în afară de aceste consideraţiuni de ordin moral, mai sunt şi alte dispoziţiuni în testamentul şi codicilul declarate în fals, cari demonstrează până la evidenţă intenţiunea frauduloasă a inculpaţilor în plăsmuirea acestor acte şi interesul ce 'l aveau de-a le falsifica. Inculpatul Al. Sc. Miclescu, principalul autor intelectual al falsului, închipuindu'şi în mod naiv şi pueril, că ar putea avea concursul tacit al mai multor personalităţi politice importante, în susţinerea testamentului ce plăsmuia, a căutat să introducă şi în testament şi în codicil o serie de legate destul de apreciabile ca valoare, lăsându-le, fără motiv şi cauză în mare parte, acestor personagii. El a mers până acolo cu îndrăzneala şi incon-

---

selor din pasagiul Maca, ca să se poată dă o explicare întârzierei depunerei testamentului;

Că, în fine, culpabilitatea inculpaţilor Catargi şi Barozzi rezultă din faptul sforţărilor continue ce au făcut pentru a avea pecetia prinţului, căci prin aplicarea ei pe plicurile lui Miclescu ei doreau să dea falşului testament un caracter absolut de autenticitate.

De asemenea din depoziţiunea martorului Bernard Grill, se mai constată culpabilitatea lor, că Barozzi şi N. Catargi s'au prezentat la Grill cu o bucată de ceară roşie, rugându-l a stărui a căpăta sigiliul prinţului pentru a'l aplica pe plic, spre a face pe prinţesa Raluca să crează în acest testament, căci testamentul din 1895 a avut aplicat sigiliul pe plic;

Că Barozzi a căutat să creieze o atmosferă printre moştenitori, că Miclescu poate să fi avut încrederea prinţului spre a'i fi încredinţat testamentul şi codicilul, şi aceasta prin faptul că Barozzi o spunea adesea-ori în faţa mai multor persoane, că prinţul pentru a pune la încercare pe Miclescu i-ar fi încredinţat suma de 30,000 lei, spre a se duce într'un loc unde va apare o doamnă voalată şi să 'i dea această sumă, şi altădată i-a încredinţat o scrisoare pentru a o remite unei persoane influente şi cu inelul, rugând acele persoane a restitui suma;

Considerând că faptul imputat inculpaţilor Al. Sc. Miclescu şi N. Botez întrunind elementele delictului prevăzut şi pedepsit de art. 127 cod. pen., iar faptul imputat inculpaţilor Barozzi şi Nic. Catargi întrunind elementele delictului prevăzut şi pedepsit de art. 127 combinat cu 50, 51 cod. pen., căci Miclescu şi Botez, autorul falşului, nu puteau să comită falşul fără cooperarea lor;

Considerând că tribunalul apreciind, găseşte că în favoarea inculpaţilor Nicu Catargi şi I. C. Barozzi, militează circumstanţe uşurătoare, face şi aplicaţia art. 60 cod. pen.

In ce priveşte pe inculpatul C. Grigoriu întru cât lipseşte probe de culpabilitate cată a fi achitat.

www.dacoromanica.ro

ştienţa, amestecând în aceste falşuri ordinare, şi numele iubit al Principelui Carol al României, căruia 'I se oferea, ca din partea defunctului, Palatul său de la şosea. Intenţiunile inculpatului Al. Sc. Miclescu erau destul de transparente prin însăşi naivitatea lor. El spera că, interesând şi amestecând atâtea persoane importante în falşurile sale, să exerciteze, prin aceasta, un fel de presiune asupra acelora cari ar voi să atace, să instruiască sau să judece îndrăzneţele sale plăsmuiri.

Dar, în afară de aceste imposibilităţi morale, mai sunt o serie lungă de imposibilităţi materiale, cari demonstrează în mod luminos şi cert, falşitatea testamentului şi a codicilului, prezentate tribunalului de inculpatul Al. Sc. Miclescu, în ziua de 6 Mai 1902.

In adevăr, din instrucţia făcută în cauză, reese în mod necontestat, că în ziua de 11 Ianuarie 1901, când inculpatul Al. Sc. Miclescu pretinde că Prinţul Gr. M. Sturdza 'i-a scris acea scrisoare, prin cari îi încredinţează testamentul, — scrisoare ce timp de un an n'a arătat'o nimărui — Prinţul Sturdza, din cauza boalei, era aproape în absolută imposibilitate de-a scrie, după cum rezultă din arătările medicilor şi din faptul că nevoit fiind de-a semna în acea zi o procură ce dedea lui B. Grill, abia poate iscăli, sprijinit şi susţinut de alţii, această simplă iscălitură chiar, având ezitări, tremurături, şi întretăeri evidente. Nu e de mirat, de alt-fel, de oare-ce peste două zile, la 13 Ianuarie 1901, Prinţul Sturdza moare, din cauza dublei pneumonii de care suferea. Deci, cum era posibil, cum poate fi admisibil, ca Prinţul Sturdza, în acea zi de 11 Ianuarie 1901, când era doborât de boală pe patul de moarte, şi când abia poate semna în faţa judecătorului, cu multă greutate şi susţinut de alţii, procura dată lui Grill, şi când în mod evident această semnătură este plină de întretăeri şi tremurături, cum poate fi admisibil, zicem, ca el să scrie în acea zi pretinsa scrisoare de trei pagini, cu data de 11 Ianuarie 1901, corect, exact şi energic scrisă, după cum spun martorii, prin care Prinţul încredinţa inculpatului Miclescu pretinsul testament? Ast-

---

Pentru aceste motive, în majoritate, condamnă. *(s.s.)* D. Mavrodin, M. Balş, D. Negulescu.

Opiniunea separată a d-lui judecător M. Balş.

Având în vedere că inculpaţii Alexandru Sc. Miclescu, Nicolae Botez, Nicu Catargi, I. C. Barozzi şi C. Grigoriu, sunt daţi în judecată înaintea tribunalului, prin ordonanţa definitivă a d-lui jude-instructor pe lângă tribunalul Ilfov, cab. I, cel dintâi pentru că ar fi autorul material al unui testament falş al d-lui Grigore M. Sturdza, cu data de 5 Ianuarie 1901, precum şi a unui codicil al acelui testament, cu data de 7 Ianuarie 1901; cel de-al doilea, pentru că cu ştiinţă s'ar fi servit cu acel act falş, iar ceilalţi ca complici ai acestui delict;

Având în vedere că, între faptele cari au dat naştere acestui proces, sunt următoarele: La 13 Ianuarie 1901, încetează din viaţă în Bucureşti, în etate de 78 ani, în casele sale din şoseaua Bonaparte, 1, Grigore M. Sturdza, al doilea fiu al principelui Mihail Sturdza, fost domn al Moldovei. Prinţul Sturdza moştenise dela părintele său o avere de mai multe milioane. Insă în ultimii ani ai vieţei sale, o însemnată parte din această avere dispăruse deja, în urma cheltuelilor făcute cu susţinerea unui interminabil proces cu ceilalţi moştenitori ai principelui Mih. Sturdza, pentru revendicarea unei părţi din succesiune, în urma mai multor împrumuturi acordate unor persoane de o solvabilitate incertă, în urma unor liberalităţi exagerate şi în urma construcţiunei unui vast palat cu dependinţe numeroase la colţul şoselelor Bonaparte şi Jianu. Averea mare a prinţului Sturdza, căreia rumoarea publică adăoga mai multe milioane, atrăsese în jurul său o sumă de persoane doritoare ca să se îmbogăţească fără multă muncă. Intr'adevăr, acei oameni, profitând de satisfacţiunea pe care o inspira lui Sturdza înalta situaţiune ocupată odinioară de tatăl său, precum şi averea şi inteligenţa sa, se insinuiază pe lângă el, împlinind roluri subalterne, şi, puţin câte puţin, reuşesc ca să capete încrederea lui Sturdza. In primul plan, printre acei cari 'l înconjurau, figurau N. Catargi, B. Grill şi I. C. Barozzi; iar dintre cei cu mai puţină importanţă, dar nu cu mai mică dorinţă de a se îmbogăţi din banii lui Sturdza, fie

www.dacoromanica.ro

fel, căpitanul C. Ştefănescu-Sturdza, ne arată că, în ultimele zile de la 2—7 Ianuarie 1901, scrisul prinţului era tremurat, pe când în scrisoarea de la 11 Ianuarie 1901 şi în testamentul fals, datat 5 şi 7 Ianuarie 1901, scrierea Prinţului este curentă. Tot tremurat şi nesigur sunt scrise şi notele din registrul de cheltueli zilnice, pe care Prinţul singur îl ţinea, şi în care n'a putut scrie de cât până la 7 Ianuarie 1901, în urmă ne-mai putând continua din cauza agravărei boalei. Dar însuşi inculpatul N. Botez, dă cea mai formală desminţire inculpatului Al. Sc. Miclescu, arătând că acea scrisoare, cu data de 11 Ianuarie 1901, adresată de Prinţ lui Miclescu, este falsificată de el, Botez, după cererea şi dictarea lui Miclescu, pe când se aflau amândoui în penitenciarul Văcăreşti, Miclescu fiind depus pentru fraudele de la „Unirea". Botez arată că, tot cu această ocaziune, inculpatul Miclescu a conceput planul falşificărei testamentului Prinţului Sturdza, şi a cărui execuţiune trebuia să se facă mai târziu. De alt-fel, am arătat mai sus că, materialmente era imposibil ca Prinţul să poată scrie cu două zile înaintea morţei, adică la 11 Ianuarie 1901, acea scrisoare aşa de lungă şi de corect scrisă.

Dar, o altă imposibilitate materială este însuşi testamentul şi codicilul declarate în falş. In adevăr, data acestor acte este 5 şi 7 Ianuarie 1901. Or, instrucţia stabileşte cu un adevărat lux de probe, că începând de la 2 Ianuarie 1901 şi până la 13 Ianuarie când Prinţul Grigore M. Sturdza moare, el a fost incontinuu grav bolnav, neputând să părăsească un moment patul; că la 11 Ianuarie a avut mai multe sincope, fiind în o stare de quasi-inconştienţă, până la 13 Ianuarie când a sucombat. Era deci materialmente absolut imposibil ca Prinţul Sturdza să poată scri la 5 Ianuarie testamentul şi la 7 Ianuarie codicilul, amândouă scrise corect şi cu o mână sigură şi energică, pe două coale de hârtie întregi, adică 8 pagini de scriere. Necesita pentru aceasta, o desfăşurare de forţă şi fizică şi sufletească, în care şi muşchii şi creerul şi inima şi sufletul, trebuiau să colaboreze. A scrie la 5 Ianuarie un testament lung, cu lungi

---

înainte, fie după încetarea sa din viaţă, se pot cita: Berla Rothbart, Alexandru Sc. Miclescu şi Iacob Grill, cu toţii, acei oameni, pentru însărcinări cari nu necesitau o muncă prea încordată, primeau gratificaţiuni considerabile, unii dintr'ânşii însuşindu-şi aceste gratificaţiuni din propria lor iniţiativă, plecând capul când stăpânul lor nemulţumit îi dojenea aspru, dar profitând neîncetat de bunătatea sufletului lui Grigore Sturdza. Pe lângă mai mulţi din ei, se formase un mic cerc de persoane, cari jucau acelaş rol pe o scară mai redusă, ca de exemplu C. Grigoriu pe lângă N. Catargi, şi cari profitau într'un mod indirect de liberalităţile princiare. Astfel începuse deja înainte de săvârşirea din viaţă a lui Grigore Sturdza, a se risipi o parte din imensa avere adunată cu atâta râvnă de principele Mihail Sturdza Murind Grigore Sturdza, încetează era gratificaţiunilor şi a afacerilor cu câştig pentru acei cari, sub aparenţele unui ataşament servil, nu urmăreau alt scop decât îmbogăţirea fără muncă. Unii, neprevăzători, nu se gândise la viitor, şi nu aveau cu ce trăi; alţii aveau dorinţa ca să-şi mărească capitalul. Intr'o asemenea situaţiune, câţi-va dintr'ânşii găsesc cu cale ca să continue asupra averei lui Grigore Sturdza, şi după încetarea sa din viaţă, exploatarea începută mai înainte; ceilalţi îi îmbărbătau în această operă şi 'i-au susţinut până ce văzând că ar fi periculos a continua în această direcţiune, s'au întors în potriva foştilor lor tovarăşi. Toţi erau convinşi că serviciile aduse principelui, servicii plătite de acesta cu mult peste valoarea lor, le crea un drept în moştenire şi acuzau în forul lor interior şi chiar în public pe defunct, care îndrăznise să dispue de averea sa după cum voia el, iar nu conform scopului urmărit de acei cari îl serveau. Astfel au găsit că era un lucru firesc ca să îndrepteze expresiunea voinţei defunctului în sensul dorinţei lor, crezând că, conform uzului, descoperirea acestei operaţiuni va provoca cel mult un incident în civil;

Având în vedere că aceste împrejurări arată cum era în natura lucrurilor ca să se alcătuiască un testament falş al răposatului Grigore Sturdza. In ceea-ce priveşte transferarea în domeniul material al ideei tutulor, unul din cei mai energici şi mai isteţi dintre dânşii, şi anume Alexandru Sc. Miclescu, în urma unei concepţiuni greşite

www.dacoromanica.ro

şi multiple reflecţiuni şi dispoziţii, cu numeroase şi variate dorinţi şi legaturi, iar apoi la 7 Ianuarie, peste 2 zile, un codicil tot aşa de lung şi de variat, aceasta presupune o stare şi fizică şi intelectuală şi morală, perfect sănătoase şi bine dispuse. Or, d-nii doctori curanţi: Buicliu, Andronescu, Miron şi Baroncea, arată că starea Prinţului încă de la 2 Ianuarie era gravă, de la 5 Ianuarie extrem de gravă, iar de la 11 Ianuarie, când a avut loc şi un consult de doctori, această stare era disperată, Prinţul având repetate sincope, cari au avut de rezultat moartea sa la 13 Ianuarie 1901. Este dar cu desăvârşire şi în mod absolut esclusă posibilitatea ca Prinţul Grigore M. Sturdza să fi putut scrie, redacta şi concepe testamentul şi codicilul, în zilele de 5 şi 7 Ianuarie 1901, când ele să pretind a fi făcute. Evidenţa acestei imposibilităţi este prea mare, pentru a fi nevoe şi de alte argumentaţiuni.

Dar, pe lângă aceste probe hotărâtoare, mai avem în sprijinul falşităţei testamentului şi a codicilului, mărturisirea categorică şi amănunţită a inculpatului Nicolae Botez, care în prima sa declaraţiune, făcută d-lui judecător de instrucţie, dă toate detaliile convorbirilor avute cu inculpatul Al. Sc. Miclescu în penitenciarul Văcăreşti cu privire la plăsmuirea acestor acte, expunând şi explicând în acelaş timp, cu o adevărată profuziune de detalii, toate mijloacele şi procedeurile întrebuinţate în falsificarea testamentului şi a codicilului în cestiune. Inculpatul N. Botez, arată cum mai întâiu Miclescu 'i-a cerut să'i facă o scrisoare falsă, ca din partea Prinţului Sturdza, dându'i ca model spre orientare, o scrisoare autografă a acestuia, după care N. Botez 'i-a plăsmuit cunoscuta scrisoare, cu data 11 Ianuarie 1901, aceea prin care Prinţul, adresându-

---

a unor regule din codul penal, fiind pus în un mediu prielnic pentru asemenea proecte, visurile tutulor au început a se apropia de realitate;

Având în vedere că, într'adevăr dacă N. Botez, cea mai remarcabilă personalitate din penitenciarele noastre, nu este autorul material al testamentului, nu este mai puţin adevărat că talentul său de imitaţiune a scrierei a fost pentru Miclescu un ajutor puternic în realizarea planurilor sale, căci Botez 'l-a instruit pe cât a fost cu putinţă, în ştiinţa atât de obscură a grafologiei, şi este chiar posibil ca Botez să fie autorul faimoasei scrisori cu data de 11 Ianuarie şi a altor scrisori fabricate în Văcăreşti, imitând scrierea defunctului Gr. Sturdza. Este iarăşi probabil că Botez a avut intenţiune ca să fabrice un testament falş, şi a făcut chiar încercări în Pangaraţi, însă această intenţiune nu s'a realizat, şi dacă falşitatea testamentului ce se prezintă astăzi tribunalului este aproape indiscutabilă, Botez nu este autorul acestui falş;

Având în vedere că, puţin înainte de a prezenta testamentul la tribunal, în ziua de 4 Maiu, Miclescu îl a arătat d-lui Constantin Mille, şi că în acel moment pe plic se aflau două pete de cerneală, după cum afirmă d. Mille, atât la instrucţiune cât şi în faţa tribunalului; or, plicurile ce se prezintă astă-zi nu au nici o pată de cerneală, şi nu au avut vre-o dată, după cum rezultă din actul de expertiză dresat asupra acestui punct. Prin urmare, plicurile au fost schimbate între momentul când le-a văzut martorul Mille şi momentul când au fost prezentate tribunalului, într'un interval de o zi sau două; or, aceste plicuri poartă o subscripţiune care este scrisă de aceiaşi mână care a scris testamentul şi codicilul, lucru netăgăduit In acel moment, Botez se afla în penitenciarul Văcăreşti. Si atunci, pentru ca Botez să fie autorul falşificărei, ar trebui să se admită una din ipotezele următoare: or Miclescu într'un interval de o zi sau două, a intervenit din Bucureşti pe lângă Botez la Pângăraţi, acesta a scris din nou suscripţiuni pe un alt plic şi îl a trimis la Bucureşti, ipoteză imposibilă de susţinut din cauza timpului necesar unei asemenea operaţiuni, ori cât de neregulată s'ar presupune că ar fi supravegherea la Pângăraţi; or (şi aceasta este versiunea acuzaţiunei) Botez ar fi pregătit de mai înainte mai mute plicuri cu suscripţiune; or, această ipoteză este iarăşi foarte puţin verosimilă. Pentru a o admite, trebue să presupunem că Miclescu şi complicii săi prevedeau necesitatea schimbărei plicului, o asemenea presupunere nu are nici un temeiu. Prin urmare, acel care a falşificat suscripţiunea pe plicul care s'a prezentat la tribunal, este acel care a falşificat testamentul, şi poate este în legătură şi cu persoana care în ajunul pronunţărei prezentei sentinţe a înaintat tribunalului un concept scris cu creionul, în care s'a căutat a se imita scrierea prinţului Grigorie Sturza; or, este aproape cert că Botez este străin de această nouă încercare de mistificaţiune;

www.dacoromanica.ro

se lui Miclescu îi spunea că'i încredinţează un act important, adică testamentul; după aceasta, Miclescu, a pus pe Botez să imiteze scrierea Prinţului în o dedicaţie scrisă pe dosul unei fotografii a acestuia, în costum de atlet, şi prin care îi spunea: „să conserve această fotografie drept amintire a angajamentului luat", adică acela de-a depune la tribunal, după un an, testamentul încredinţat. Toate aceste măsuri, toate aceste manopere, erau luate de inculpatul Miclescu, în scopul de-a crea şi întocmi o atmosferă de adevăr şi autenticitate falsurilor ce avea de gând să facă, şi pe care le-a şi pus în executare peste puţin timp. In urmă, la finele declaraţiunei sale, inculpatul N. Botez arată împrejurările şi modul cum a falsificat testamentul şi codicilul. Extragem din această declaraţie, următoarele pasagii caracteristice şi concludente în cauză:

„Eram în penitenciarul Pângăraţi; la început, aproape trei nopţi, „am lucrat foarte incomodat de oameni, din această cauză a rămas pe u„nele locuri urme de creion; nu am avut un câmp mai vast de ologra„fie după care să mă orientez; nu am avut de cât o singură scrisoare a „Prinţului, ca model; ortografia testamentului şi a codicilului nu mă pri„veşte. am scris întocmai după cum am avut copia. Ca să vă dovedesc „că eu am scris testamentul şi codicilul, vă potf ace din memorie, chiar „acum, semnătura Prinţului, dintr'o singură dată" (şi în adevăr N. Botez o face imediat şi destul de asemănătoare cu aceia adevărată a Prinţului, în faţa procurorului şi a judelui de instrucţie cari îl interogau). „A„poi continuă: „copia după care am scris testamentul şi codicilul, era „scrisă de Miclescu şi se găsea împreună cu scrisoarea olografă, singura

---

Având în vedere că depunerile martorilor cari afirmă că au văzut pe Miclescu, în conferinţă cu Botez; cari arată că au văzut pe acesta din urmă scriind în diferite rânduri pot fi crezute până la un punt oare-care şi chiar de tot în ceea ce priveşte primul punct, căci este cert că Botez a falşificat scrisorile pretinse emanate de la Prinţul Sturza şi este foarte probabil că a făcut şi câte-va încercări de falşificare a testamentului. Insă ele nu fac dovada completă faţă cu împrejurarea arătată mai sus;

Având în vedere că dovada în sarcina lui Botez rezultă dintr'o carte poştală, prin care i se comunică că procesul surorei sale este fixat la 6 Maiu, ziua fixată de tribunal pentru deschiderea testamentulut, nu poate fi considerată ca atare, întru cât carta poştală a fost trimisă înainte de 4 Maiu, data depunerei testamentului, când s'a fixat termenul pentru deschidere;

Având în vedere, în fine, că mărturisirea la instrucţie a lui N. Botez, om mincinos la cuime şi pervers prin excelenţă, şi client statornic al puşcăriilor, în senzul în care este făcută, este o mare presumţiune de nevinovăţie în favoarea sa. Intr'adevăr, această incoherentă declaraţiune emană de la un om care credea că în cazul cel mai rău nu poate fi pedepsit într'un mod efectiv; că situaţiunea sa materială şi fisică în penitenciar va fi ameliorată printr'o mărturisire şi că va scăpa ast-fel de închisoare preventivă pe soţia sa şi pe fiul său; odată retrasă, împrejurările şi presumţiunile care coroborau această declaraţiune, ori cât de serioase ar fi, nu sunt suficiente spre a forma o nestrămutată convingere despre culpabilitatea lui Botez, faţă mai ales cu faptele expuse mai sus, fapte cari combat această soluţiune; că, deci, existând presumţiuni puternice din care rezultă că Botez nu este autorul material al testamentului incriminat el urmează a fi achitat.

Pentru aceste motive, fiind de acord cu majoritatea in ce priveşte pe Al. Sc. Miclescu şi Nicu Catargi, fiind de asemenea de părere a se condamna I. C. Barozzi, şi crezând în ce priveşte pe C. Grigoriu, că cu toate că se constată pe deplin faptele aduse în sarcina sa, el urmează însă a fi achitat ca nefiind responsabil, atât din cauza decrepitudinei facultăţilor sale intelectuale, cât şi din cauza rolului subaltern pe care îl ocupa pe lângă inculpatul N. Catargi, sunt de opinie ca inculpatul Niculae Botez să fie achitat de ori-ce penalitate în acest proces. (Matei Balş).

Opiniunea separată a d-lui supleant D. Negulescu:

Sub-semnatul difer de opinia majorităţei, în ceea ce priveşte pe inculpatul Barozzi, pentru următoarele motive:

Considerând că din instrucţiunea orală urmată în cauză, nu se poate imputa lui Barozzi de cât că avut credinţă în existenţa unui testament, credinţă dealmintrelea împărtăşită de fiii prinţului şi de toţi câţi au văzut testamentul;

www.dacoromanica.ro

„care mi-a servit de model, dimpreună cu hârtia albă „original turkey „mill kent", luată după recomandaţia mea ca cea mai proprie pentru pla- „stografie, şi o scrisoare de la Miclescu către mine prin care'mi reco- „manda precauţiune". Aci este locul nemerit să arătăm că la perchiziţia făcută acasă la Botez, s'a găsit mai multe coli albe de hârtie „original turkey mill kent" de felul aceleia despre care ne vorbeşte inculpatul Botez în declaraţia sa, hârtie pe care se vede a fi scrise atât testamentul cât şi codicilul dovedite a fi falşe.

Această declaraţie amănunţită, precisă şi categorică, făcută de inculpatul N. Botez în primul moment, înainte de a se reculege şi de-a căuta să tăgăduiască adevărul şi evidenţa, remâne în picioare, bună şi necontestabilă, ca una ce este coroborată şi întărită în mod complect şi puternic prin alte dovezi culese de instrucţie, prin arătările numeroşilor martori ascultaţi în cauză, şi mai ales prin expertiza grafică făcută asupra acestor falşuri, expertiză care lămureşte, în mod detaliat şi luminos, toate procedeurile, întrebuinţate de autorul material al falşului, spre a imita scrierea şi subscrierea Prinţului. Examinată la microscop, scrierea acestor falşuri apare hesitantă, nesigură, plină de reticenţe, variată şi lipsită în general de uniformitate, având numeroase răsături şi urme de creion, de oare-ce autorul material, N. Botez, înainte de a scri cu cerneală, imita, potrivea şi calchia caracterile scrierei Prinţului, cu creionul. Toate aceste constatări evidente şi amănunţite, cari stabilesc în mod clar şi documentat falşitatea testamentului şi a codicilului, sunt argumentate cu o logică strânsă şi concludentă în raportul d-lor experţi: Ştefan Minovici, Eugeniu Voinescu şi D. Stoicescu.

Considerând că împrejurări numeroase au conlucrat pentru a face pe Barozzi să creadă în spusele lui Miclescu; că scrisoarea falşe, cu data de 11 Ianuarie, în care prinţul Grigore spunea lui Miclescu că îi încredinţează un act important, precum şi scrierea de pe plicurile în care era testamentul şi codicilul, şi care semăna perfect cu scrierea Prinţului, toate acestea au indus în eroare chiar pe fiii Prinţului Gr. Sturdza;

Considerând că o serie de alte împrejurări au contribuit a face pe Barozzi să creadă în spusele lui Miclescu: 1) că de la 1895, data primului testament, şi până la 1901, epoca morţei testatorului, Principele Grigore Sturdza pierduse cea mai mare parte a averei sale în diverse întreprinderi, şi adoptase în acest interval pe copila Olga Boga Sturdza, în cât existenţa unui nou testament avea o perfectă aparenţă de justificare; 2) că pe când Barozzi era la Paris, însărcinat fiind cu regularea unei transacţiuni a Principelui, d. avocat Saita a fost chemat de prinţul Gr. Sturdza; că din această cauză se svonise în urmă despre confecţionarea unui nou testament; 3) că de la 1 până la 6 Ianuarie 1901, Prinţul nu a fost de loc greu bolnav; că în această periodă se pretinde de Miclescu că a fost scris testamentul; că Barozzi nu a putut controla acest din urmă fapt, căci la 2 Ianuarie a plecat la Constanţa pentru afacerile prinţului Gr. Sturdza; că Barozzi, convins din cauza acestor împrejurări despre existenţa testamentului principelui Gr. Sturdza, aştepta din zi în zi depunerea lui de către Miclescu; că Miclescu, a cărui operă de falşificare nu era încă terminată, căuta diferite pretexte pentru a explica întârzierea depunerei; că Barozzi, văzând că amânarea continuă deja de multă vreme, şi bănuind că a fost înşelat de către Miclescu cu scopul de a putea fi liberat din închisoare pe cauţiunea depusă de dânsul, ameninţă pe Miclescu că îl va da pe mâna parchetului; că, în curând după aceste ameninţări, Miclescu depune testamentul înaintea tribunalului;

Considerând că dacă Barozzi ar fi colaborat la confecţionarea testamentului, ar fi fost imposibil să ameninţe pe Miclescu că îl va da pe mâua parchetului, căci ar fi ştiut, ca şi tovarăşul său, că falşificarea testamentului nu este încă terminată, şi în ori-ce caz, ar fi ştiut că atât Miclescu cât şi dânsul, ar fi fost aduşi la bara justiţiei ca falşificatori; că indignarea lui Barozzi şi ameninţările aduse lui Miclescu, formează o puternică presumţiune că el a fost în această afacere de perfectă bună credinţă;

Considerând că autorul unui fapt incriminat, cât timp este în întregimea facultăţilor sale mintale, are în totdauna un interes, fie moral, fie material, care constitue mobilul acţiunei sale; că, în speţă, nu poate fi vorba de cât de un interes material; că Barozzi ştiind perfect de bine că averea prinţului este compromisă, cum s'ar fi expus să facă această operă de falşificare, ştiind dinainte că nu va lua nimic din

www.dacoromanica.ro

Ast-fel, d. expert doctor *Stefan Minovici*, arată, la finele raportului său, că: „*In definitiv, scrierile contestate prezintă elemente prea suficiente pentru a stabili cum că în adevăr ele nu sunt scrieri proprii ale Principelui Grigore M. Sturdza. Prezența de urme de creion sub traseu ori în jurul acestuia, în unele cuvinte, — urme ce reprezintă desemnul lor anterior executat, — alterațiunile radicale practicate asupra unor cuvinte și modificațiunile altora, în scop de-a îndrepta greșelile etimologice, ulterior observate, lipsa de armonie și de unitate a grafizmului scrierei în genere, etimologia străină a unor cuvinte, și în fine contrazicerea flagrantă a tipului celor 5 subscrieri față de cea obicinuită de principe în ultimul timp, denotă că actele contestate au fost plăsmuite prin imitație, așa cum s'a arătat mai sus. Fără îndoială, ținta autorului a fost de-a realiza într'un mod fidel scrierea defunctului, uzând de mijloacele cele mai proprii pentru îndeplinirea acestui fapt*".

Concluziunea la care ajung în mod uniform d-nii experți, este că: „*Testamentul cu data de 5 Ianuarie 1901 și codicilul cu data de 7 Ianuarie 1901, precum și cele două plicuri în cari au fost închise ambele acte, nu sunt scrise nici subscrise de Principele Grigore M. Sturdza.*"

Și acum, după ce am stabilit în mod luminos și amănunțit, imposibilitatea atât morală cât și materială a autenticității acestor două acte: testamentul și codicilul, rămâne să examinăm și să stabilim toate dovezile de culpabilitate penală, ce cad în sarcina fie-căruia din inculpați, cu privire la delictul de fals intelectual și material, precum și acela de complicitate la fals, ce li se pune în sarcină.

---

această succesiune? că Barozzi care are deja o creanță de 25,000 lei contra succesiunei nu a intentat până acum nici o acțiune și aceasta din cauză că știe foarte bine că toate cheltuelile vor fi zadarnice, din cauză că întreaga avere este compromisă; că, în cazul cel mai favorabil, lichidând întreaga avere succesorală, s'ar putea ajunge la 1,500,000 lei; că prințul având mai mult de trei copii, porțiunea disponibilă va fi de 35,000 lei, adică a patra parte din averea succesorală; că dispozițiunile testamentare ridicându-se la suma de 900,000 lei, depășind dar cu mult cotitatea disponibilă, ele vor fi reduse în porțiune de 30%; că Barozzi, căruia se lasă suma de 50,000 lei, ar fi fost redus la suma de 15,000 lei; că este greu de admis ca un om cu situațiunea lui Barozzi, care câștigă printr'o muncă onestă sume destul de însemnate, să comită un fapt așa de grav pentru această sumă;

Având în vedere că din analiza testamentului și codicilului rezultă că Barozzi nu poate să fie coautor al falșului comis; 1) că după ce în testament Barozzi și Catargi sunt numiți executori testamentari, se adaugă că dacă ei vor avea idei deosebite în vre-o măsură de luat, atunci Miclescu va fi acela care va decide, «căruia, zice testatorul, i-am dat instrucțiuni pentru toate ce eventual am putut prevedea»; că dacă Catargi, pentru a-și satisface opera de răsbunare în contra soției sale, a putut să primească o ast-fel de condițiune, e greu însă de admis că Barozzi, omul cel mai de încredere al prințului Grigore, cunoscut de toți prin spiritul său independent, care cunoștea mai bine ca ori-care altul afacerile defunctului, să primească această situațiune de inferioritate față de Miclescu; 2) că Barozzi în lunga sa carieră de advocat a dat totdeauna dovadă de întinse cunoștințe în știința dreptului; că în testament sunt mai multe dispoziții cari denotă din partea autorului lor o lipsă complectă de cunoștințe juridice; că testatorul dă executorilor testamentari posesiunea întregei sale averi mobilă și imobilă, lucru nepermis de art. 911 cod. civil., căci sezina executorului testamentar nu poate purta de cât asupra mobilelor;

Că testatorul, în necunoștința cestiunilor de drept, formulează încă o dispoziție testamentară relativă la anularea donațiunei făcute d-nei Elisa Catargi; că lui Barozzi i se lasă de testator «suma necesară pentru a plăti Creditului ipoteca ce o are pe casa sa din strada Sălciilor, făcând ipoteca pe numele copiilor din actuala-i căsătorie»; că rezultatul acestei operațiuni complicate fiind un legat în favoarea copiilor lui Barozzi, ar fi fost mult mai simplu și mai natural, dacă Barozzi ar fi conlucrat la facerea testamentului, să se prevadă acest legat prin dispozițiunile testamentare; că în testamentul fals al prințului Grigore se găsește următoarea expresiune: «Acest testament am încredințat amicului meu Miclescu, iar exemplarul său se va găsi în caseta mea»; că

www.dacoromanica.ro

Nu vom enumăra şi nu vom inzista mult asupra acestor dovezi de culpabilitate. Ele sunt prea numeroase şi variate, iar şirul lor ar fi prea lung pentru a putea fi expuse în acest rechizitor. D. judecător de instrucţie, în ordonanţa sa definitivă, va enumăra şi va documenta în mod amănunţit şi precis, întreaga şi complecta serie de probe, ce cad în sarcina fie-căruia dintre inculpaţi, însoţindu-le de toate piesele justificative cari sprijinesc şi confirma aceste dovezi.

In drept, din punctul de vedere al responsabilităţei penale, situaţiunea inculpatului Al. Sc. Miclescu, este aceia de autor intelectual al testamentului şi al codicilului din 5 şi 7 Ianuarie 1901, dovedite a fi falşe, ca unul ce a conceput ideia falşului şi a inspirat-o lui N. Botez, autorul material, precum şi aceia că, cu bună ştiinţă de falşitatea acestor acte, s'a servit de ele, depunându-le în ziua de 6 Mai 1902 la secţia I a tribunalului Ilfov, fapte prevăzute şi pedepsite de art. 127 din codul penal, fiind vorba de un falş în scrieri private. Ca autor material, inculpatul N. Botez, are aceiaş situaţiune penală prevăzută şi pedepsită de acelaş art. 127 din codul penal, care prevede şi pedepseşte şi pe autorul material şi pe cel intelectual, precum şi pe acela care s'a servit cu bună ştiinţă de un act falş. In fine, situaţiunea penală a inculpaţilor: Nicu Catargi, I. Barozzi şi C. Grigoriu este aceia de complici, prevăzută şi pedepsită de art. 49 şi 50, al. I codul penal, ca unii cari cu bună ştiinţă, au ajutat pe autorii principali, inculpaţii Al. Sc. Miclescu şi N. Botez,

---

Barozzi, avocat de meserie, nu putea întrebuinţa cuvântul exemplar ci copie; că Barozzi azistase la facerea inventariului şi ştia că nu s'a găsit nimic în casetă; că dar această dispoziţiune testamentară nu poate fi opusă inculpatului Barozzi;

Având în vedere că din raporturile amănunţite prezentate de experţi rezultă că autorul testamentului falş nu a avut la îndemână destule olografe de la Principe, căci în multe părţi autorul a lucrat prin deducţiune; că este recunoscut de toţi câţi au cunoscut pe prinţul Sturdza, că Barozzi a fost mult timp om de încredere al Prinţului; că deci el era mai în putinţă de cât oare-care altul să ofere falşificatorului un număr suficient de scrieri olografe pentru a regăsi toate caracterele necesare executărei; că nesuficienţa de scrieri olografe necesare executărei, formează încă o presumţiune puternică că Barozzi nu a conlucrat la confecţionarea testamentului;

Având în vedere că întreaga acuzare în contra lui Barozzi, se sprijină pe mărturisirile martorului Grill, care a afirmat că Barozzi a făcut toate sforţările ca să obţie pecetia prinţului pentru a o aplica pe plicul în care era testamentul şi a-i da cu modul acesta un caracter de autenticitate;

Considerând însă că nu se poate pune nici un temei pe dispoziţiunile acestui martor în contradicţiune flagrantă cu depoziţiunile tutulor celorlalţi martori, al căror trecut nepătat, ale căror depoziţiuni neşovăitoare, sunt cu totul favorabile inculpatului-că martorul Grill la instrucţiunea oralâ urmată înaintea tribunalului, la întrebările re; petate ale preşedintelui, dacă recunoaşte scrisoarea ce a adresat lui Catargi, scrisoare ce i s'a pus la dispoziţiune, după ce citeşte întreg conţinutul scrisorei, declară că nu îşi aduce aminte; că la întrebarea dacă este adevărat că a fost ameninţat cu revolverul de d-na Eliza Catargi, acest martor merge cu cinizmul şi cu îndrăzneala până acolo în cât repetă din nou că nu-şi aduce aminte; că este imposibil ca cine-va fiind în întregimea facultăţilor sale mintale să nu-şi amintească dacă a scris o scrisoare ce i se pune la dispoziţiune şi al cărei conţinut îl cunoaşte, scrisoare purtând încă o dată recentă; sau dacă a fost ameninţat cu revolverul, căci acest fapt grav constitue un eveniment considerabil în viaţa unui individ şi care de sigur nu se poate uita niciodată; că răspunsurile repetate ale martorului Grill sunt dovada cea mai puternică a perversităţei morale a autorului lor; că faţă cu aceste constatări, ar fi o eroare a mai lua în consideraţiune mărturia lui Grill care a desfăşurat o prea mare pasiune în această afacere.

Considerând că în urma celor arătate mai sus, este evident că Barozzi nu a cooperat la comiterea faptului; că însă s'a susţinut că în momentul depunerei testamentului Barozzi a avut cunoştinţa întregei opere de falşificare; că deci Barozzi trebue considerat ca complice a lui Miclescu prin simpla aprobare a faptulai delictual;

Considerând că nu se stabileşte cu nimic reaua credinţă a lui Barozzi în momentul depunerei testamentului, că prin faptul că a văzut testameatul falş nu se poate,

www.dacoromanica.ro

în faptele cari au pregătit şi înleznit comiterea falşului testamentului şi codicilului Prinţului Şturdza, procurând pe lângă sfaturi şi mijloacele necesare pentru făptuirea lui.

---

conchide la reau lui credinţă; că el a putut ca cei mai mulţi cari au azistat la deschiderea testamentului, să se înşele asupra caracterului său de autenticitate; că chiar experţii consultaţi în această afacere nu au putut la prima vedere să se pronunţe; că ei numai în urma unor lungi cercetări, supunând scrierea testamentului la o examinare microscopică şi fotografică, au conchis la falşificarea testamentului.

Pentru toate aceste consideraţiuni, sunt de părere a se achita inculpatul Barozzi. (D. Negulescu).

www.dacoromanica.ro

VI.

Afacerea fraudelor de la Ministerul de Finance.

Cuprinsul.

In fapt. Fraudele de la Ministerul de Finance. Funcţionarii Alexandru Parisianu şi Vasile Dumitrescu, de la serviciul datoriei publice, autorii acestor trageri falşe. Trageri falşe în anii 1893—1899, în beneficiul exclusiv al acestor funcţionari şi al unor colegi ai lor. Criza din 1899 — 1900 şi scăderea titlurilor de rentă 4 % şi 5 %. Participarea lui Dan Albahari la aceste fraude. Titluri scăzute. Beneficiu: diferenţe de curs, între valoarea nominală şi cursul zilei sub care se vindeau şi se cumpărau titlurile de rentă. În 1899 diferenţa de 1000 lei la titlul de 5000 lei. Lui Dan Albahari i se scoate la sorţi în mod fraudulos 822 titluri de rentă 4 % a 5000 lei, cu un beneficiu de 811,884 lei, după cum rezultă din registrele sale. Complicitatea lui Eustaţin Măcărescu şi Aron Behar şi beneficiile trase de ei. Şantagiul lui Behar, Balli din Bucureşti şi Leibling şi Covo din Berlin, încercat contra băncii Disconto Gesellschaft şi a Statului Român. Autorii şantagiului cer 500,000 lei. Denunţarea şantagiului de d-l Ministru de Finance, Emil Costinescu, la 7 Ianuarie 1903. Arestarea tutulor vinovaţilor:

In drept. Falş în acte publice. Art. 124 Codul penal. *Şantagiu.* Art. 334 Codul penal. Complicitate art. 49, 50 şi 51 Codul penal. Elementele delictelor de falş în acte publice, de şantagiu şi de complicitate.

In notă. Sentinţa Curţei de Apel Secţia I, pronunţată în această afacere.

In ultimii cinci ani şi chiar mai înainte de această dată, unii din funcţionarii superiori de la ministerul de finance, din fericire foarte puţini la număr, abuzând, pe de o parte, de situaţia lor de cunoscători încercaţi ai afacerilor ministerului, iar pe de altă parte de marea încredere de care se bucurau din partea miniştrilor şi secretarilor generali ce se perindau pe la acest minister, au comis, în diferite rânduri, o serie de falşuri în procesele-verbale ce constatau rezultatul tragerilor la sorţi semestriale a obligaţiunilor sau titlurilor de rentă, cari prin această operaţiune se declarau amortîzate. Diferenţa între valoarea lor nominală şi cursul zilei sub care aceste titluri se vindeau, era beneficiul acestor funcţionari necinstiţi, diferinţă care în 1899, cu ocazia scăderei cursului lor, din cauza crizei, era de 1,000 lei la titlul de rentă 4% de 5,000 lei. Ei constatau în aceste procese-verbale, ca eşite la sorţi, anume titluri de rentă pe cari le cumpărau, în acest scop, cu puţin timp înainte de tragere, falşificând, cu modul acesta, conţinutul procesului-verbal, care constata efectuarea tragerei la sorţi a titlurilor de rentă de diferite valori. In primii ani aceste trageri frauduloase făcându-se numai de unii din aceşti funcţionari necorecţi ai ministerului de finance şi numai în propriul lor beneficiu, ele se făceau cu teamă, cu mult scrupul şi, deci, într'o

---

Note. — Iată deciziunea Curţei de Apel secţia I., pronunţată în această afacere.

Având în vedere apelurile declarate de Primul-Procuror al Trib. Ilfov, de Statul Român representat prin Ministerul de Finance, de prevenitii Vasile Dumitrescu, Dan Albahary, Aron Behar şi Rafail Bally şi de inculpatul Moren Albahary contra sentinţei corecţionale a Trib. Ilfov secţia I, cu No. 997, an. 1903, apeluri conexate prin încheerea No. 3213 din 22 Septembrie a. c.

Considerând că din toate acestea rezultă, în fapt următoarele: Pentru a putea face faţă la diferitele cheltueli extraordinare, care nu puteau fi plătite din bugetul ordinar, Statul a fost nevoit în mai multe rânduri, să recurgă la împrumuturi, cu care

www.dacoromanica.ro

proporţie neînsemnată, pe lângă această împrejurare, faptul că diferinţa de curs înainte de 1899 fiind mică, alte dăţi neînsemnată de tot, din cauza urcărei cursului rentei, ajungând uneori 97% pentru titluri de 4% al pari, peste sută chiar la acele de 5%, pe de altă parte lipsa capitalului necesar de a cumpăra titluri de rentă, lipsă foarte explicabilă la nişte funcţionari săraci, făceau ca aceste trageri frauduloase, comise pe o scară atât de mică, să treacă neobservate; din această cauză chiar, ele nici nu au putut fi descoperite la timp.

In anul 1899, însă, când titlurile de rentă română, din cauza cunoscutei crize, scad într'un mod simţitor, aşa că diferinţa de curs — beneficiul — era de aproape 1,000 lei la un singur titlu de rentă 4% de 5,000 lei, aceste trageri frauduloase încep a se înmulţi; funcţionarii necorecţi: Alexandru Parisianu şi Vasile Dumitrescu, de la serviciul datoriei publice, din ministerul de finance, cari erau însărcinaţi exclusiv cu conducerea operaţiunei tragerei la sorţi încă din anul 1893, încep a comite falşurile cele mai numeroase şi mai îndrăzneţe. La început făptuesc aceste trageri la sorţi frauduloase în beneficiul lor, a rudelor lor şi a lui Eustaţiu Măcărescu, fostul lor şef de odinioară, iar mai în urmă intrând în relaţiuni cu bancherii Dan Albahari şi Behar, cari dispuneau de capitalul necesar cumpărărei unui număr cât mai mare de titluri de rentă,

---

ocaziune a emis titluri de rentă în valoare de 100, 500, 1000, 2500, 5000 şi chiar 20.000 lei fie-care, titluri cari urmau a fi amortizate prin trageri la sorţi semestriale; odată cu emiterea titlurilor de rentă s'a întocmit şi tablouri cu indicarea numărului şi valoarea titlurilor ce urmau a fi trase la sorţi; în acelaş timp s'a tipărit pe bucăţele de hârtie patrată numerile titlurilor de rentă puse în circulaţiune, cari învârtite,— făcute rulete,—sunt introduse în tobe—urne,—pe categorii de valori,—urne care se încuiau cu lacăte şi se sigilau cu sigiliul Ministerului de finance şi ele nu trebuiau să fie deschise de cât la ziua fixată pentru tragerea la sorţi, zi care erea anunţată prin publicitate cu 10—15 zile mai înainte. Cum nu era nimic reglementat în această privinţă cheile şi sigiliul se păstra în ultimi ani de prevenitul Vasile Dumitrescu, şeful de biurou al datoriei publice; tot el este care la ziua fixată scotea din urne numărul de rulete indicate în tabela de amortisment, numere care se notau pe liste speciale şi cari liste se ataşau la procesul-verbal ce se încheia, constatator de îndeplinirea acestei formalităţi, cu care forma un corp: procesul-verbal însă se încheia în numele Ministrului şi al Directorului comptabilităţei generale a statului, dar obişnuit se semna de secretarul general şi de subdirectorul datoriei publice care era inculpatul Al Parisianu; în fine, ruletele eşite din urne se înşirau pe o sfoară şi se păstrau ca piese de control.— Profitând de încrederea ce aveau în el superiorii săi şi cum nu exercita nici un fel de supraveghere cu ocazia tragerilor la sorţi, inculpatul Al. Parisianu, începe încă de pe la 1893, să facă trageri frauduloase, în scop de a trage profit. Intr'adevăr, martorul Ştefan Romanescu fost arhivar şi ţiitor de registre la biuroul datoriei publice, a arătat la instrucţiune şi a confirmat înaintea Tribunalului sub jurământ că în 1894, ducându-se în biuroul lui Parisianu l'a văzut ştampilând rulete după o listă de titluri, că la câteva zile în urmă a avut loc tragerea şi acele titluri au şi eşit la sorţi, că posterior tragerei, a şi văzut la Parisianu, pe un chiristigiu din Giurgiu,—locul natal al lui Parisianu,—când titlurile eşite la sorţi au fost trecute într'un borderou şi un servitor a fost trimis de l-a încasat.

Or, instrucţiunea a stabilit că aceste titluri în număr de 10 a 5000 lei unul 4% fusese cumpărate la 28 Octombrie 1893, de la cassa Marmorosch Blank & C-ie pe numele lui Neagu Ioan, chiristigiu din Giurgiu, ca alte zece titluri fusese cumpărate la 22 Maiu 1893, de la cassa Nachmias & Finkels pe numele lui Niţă Şoimescu ginerile lui Neagu Ioan, că toate aceste titluri au eşit la sorţi la tragerea de la Iulie 1893, Ianuarie şi Iulie 1894 şi că nici Neagu Ioan nici Niţă Şoimescu nu dispuneau de mijloace ca să facă astfel de operaţiuni, ceea ce lasă a se vedea că ei nu erau de cât persoane interpuse şi că afacerea era personală a lui Parisianu, de altfel chiar el a recunoscut la instrucţiune că în 1895 şi 1896 a dat ordin lui Vasile Dumitrescu să scoată la sorţi titluri de rentă pentru C. Perticari pe atunci director al comptabilităţei generale a Statului. Dacă însă până la 1899 aceste operaţiuni necinstite se comiteau de inculpatul Parisianu şi de prevenitul V. Dumitrescu pe o scară redusă şi numai pe propriu lor compt, sau a amicilor şi cunoscuţilor lor, cauza este că diferenţa de curs nu era mare şi profitul era neînsemnat; în 1899 însă, titlurile de rentă, din cauza crizei ce a

www.dacoromanica.ro

aceste falşificări, aceste trageri la sorţi frauduloase se înmulţesc, cifra titlurilor trase la sorţi prin asemenea mijloace delictuoase atingând valoarea peste 5,000,000 (cinci milioane), cu un beneficiu de aproape 1,000,000 (un milion) numai pentru Dan Albahari, beneficiu din care inculpaţii Al. Parisianu şi Vasile Dumitrescu au profitat ambii cu peste 200,000 (două sute mii) lei.

Astfel, în anii 1899 (Decemvrie) şi 1900 se trag la sorţi în mod fraudulos de inculpaţii Al. Parisianu şi V. Dumitrescu, în beneficiul lui Dan Albahari, 254 titluri de rentă 4%, a 5,000 lei titlul, de o valoare de peste 2,000,000, cu un beneficiu de peste 240,000 lei. In anii următori, 1901 şi 1902 (Septemvrie), se trag de asemenea la sorţi în mod fraudulos 557 titluri de rentă 4%, a 5,000 lei unul, având o valoare de aproape 3,000,000, cu un beneficiu pentru Dan Albahari şi funcţionarii incorecţi Al. Parisianu şi V. Dumitrescu de peste 500,000 lei; în total, inculpatul Dan Albahari a negociat în acest timp, de la 2 Decemvrie 1899—19 Iulie 1902, 1,144 titluri de rentă 4%, a 5,000 lei titlul, reprezentând un capital de 5,720,000 lei. Din aceste 1,144 de titluri au fost trase în mod fraudulos de inculpaţii Al. Parisianu şi V. Dumitrescu un număr de 822 titluri, cu un beneficiu net de 811,384 lei, 10 bani, după cum rezultă din propriile registre ale lui Dan Albahari.

---

bântuit ţara, scad în mod simţitor, aşa că la un titlu de 5000 lei, 4% diferenţa era de 1000 lei, de această situaţiune caută să profite numiţii pentru a realiza însemnate beneficii. In acest scop V. Dumitrescu se adresează la prevenitul Dan Albahari, un mic bancheraş, care la acea epocă nu dispunea de cât de un capital de circa 80.000 lei, care nici nu făcea, sau făcea rar operaţiuni cu titluri de rentă, cu care făcuse eunoştinţă prin intermediul fratelui său Ion, un negustor căzut în faliment, şi-i propune să cumpere titluri de rentă 4% de câte 5000 lei, să-i comunice numerile din vreme şi el i le va scoate la sorţi, iar câştigul să-l împartă pe din două. Propunerea surâde lui Dan Albahari, şi la tragerea de la 1 Decembrie 1899 Dumitrescu îi şi scoate la sorţi trei din cele cinci titluri câte cumpărase şi anume: No. 23814, 23815 şi 24017; cum însă, operaţiunea nu s'ar fi putut continua fără ştirea lui Al. Parisianu, care trebuea să certifice tragerea, Dumitrescu căută să-l pună şi pe acesta în confidenţă; odată asiguraţi de concursul acestuia, Dan Albahari se pune pe lucru, cumpără în ţară şi străinătate diferite titluri, ale căror numere are grije a le notifica lui Dumitrescu câte 2 şi 3 luni înainte de tragere; acesta căuta şi scotea mai dinainte din urne ruletele cu numerile indicate, iar la ziua tragerei făcea numai un simulacru de tragere la sorţi, se înscria numerile pe liste ca eşite la sorţi, se încheia proces-verbal care se contrasemna de Parisianu şi care la rândul său surprindea semnătura Secretarului General şi cu modul acesta din 1364 titluri 4% a câte 5000 lei, câte s'au amortizat în intervalul de la Decembrie 1899 până la 19 Iunie 1892, s'a scos pentru Dan Albahari 822 titluri; cu alte cuvinte el a făcut operaţiuni de titluri în valoare de 4.110.000 lei, a realizat un câştig de 811.384 lei, bani 10, din care peste 200.000 lei, s'au dat celor cari l-au ajutat în aceste manopere, cum rezultă din registrele sale şi cum constată raportul expertului Protop, numit de Judele Instructor. Cu sumele de bani ce le revenea de la Dan Albahari, inculpatul V. Dumitrescu duce un traiu mai bun şi ajută fraţi, degrevează casa părintească de hipoteca cu care garantase cotele în falimentul fratelui său şi se mai găseşte de Judele Instructor, în posesia lui, bani şi efecte de circa 46.000 lei, iar Al. Parisianu, odată întrat în fonduri, începe să cumpere titluri pe numele amantei sale Maria Dimitriu, devenită mai în urmă soţia sa, pe numele cumnatului său Petre Pârvulescu şi pe numele de G. Dumitrescu, le scotea la sorţi şi face să fie încasate pe numele amantei, ale soacrei sale Alexandrina Dumitrescu şi pe numele Căpităneşcu, M. Petrescu şi Russu, persoane necunoscute, el merge şi mai departe, ridică de la cassa de Depuneri şi Consemnaţiuni, titlul cu No. 22394 ce erea depus de tatăl său, îl scoate la sorţi şi îl încasează prin uşierul său Ion Grigorescu, însă, pe numele lui T. Iulian funcţionar in Ministerul Cultelor şi Instrucţiunei Publice, fără ca acesta să ştie absolut nimic; în fine Parisianu îşi cumpără casă cu 15.000 lei, face cu nevasta 2 voiajuri în străinătate, unul la Paris în timpul expoziţiei şi altul în Elveţia, şi trăeşte pe un picior larg, făcând cheltueli peste mijloacele sale. Pe când se urmau aceste trageri frauduloase, Dan Albahari, inculpatul Al. Parisianu şi cu prevenitul V. Dumitrescu, scot la sorţi 18 titluri 4% a 5000 lei şi pentru Eustaţiu Măcărescu, fost sub director al Băncei Agricole, acum defunct. De la primele trageri neregulate, însă prevenitul Aron Be-

www.dacoromanica.ro

Iată şi un tablou recapitulativ a acestor trageri la sorţi frauduloase, cu arătarea felului rentei, a numărului titlurilor eşite la sorţi din fiecare din aceste împrumuturi şi cu indicarea beneficiului net realizat la fiecare din aceste trageri frauduloase de către inculpatul Dan Albahari:

Rentă Română 4%, Titluri de 5,000 lei	Numărul titlurilor trase la sorţi în mod fraudul.	Beneficiu net	
		Lei	B.
Din împrumutul de 274,375,000 din anul 1890 s'au tras un număr de	497	484,376	20
Din împrumutul de 50,000,000 din anul 1889 s'au tras un număr de	135	136,588	95
Din împrumutul de 90,000,000 (externă) din anul 1896 s'au tras un număr de	79	76,128	95
Din împrumutul de 32,000,000 din anul 1889 s'au tras un număr de	50	57,669	90
Din împrumutul de 180,000,000 din anul 1898 s'au tras un număr de	46	43,110	65
Din împrumutul de 120,000,000 din anul 1894 s'au tras un număr de	15	13,509	45
Valoarea totală a titlurilor trase fraudulos 4,110,000 în	822	811,384	10

har, observă că atât Dan Albahari cât şi fratele său Moreno, scontau imediat după fiecare tragere, număr mare de titluri eşite la sorţi, bănueşte că la mijloc trebue să se petreacă ceva, se pune la pândă şi surprinde pe V. Dumitrescu în mai multe rânduri intrând pe furiş în comptuarul lui Dan Albahari; odată fixat asupra persoanei, prin intermediul căreia se operau tragerile la sorţ, în profitul lui Dan Albahari, aşteaptă pe V. Dumitrescu, când eşia de la serviciu, îi spune că ştie de tragerile în profitul lui Dan Albahari, şi îi pretinde să facă şi cu el asemenea operaţiuni, amenin̦ându-l, în caz de refuz, că îl va denunţa. V. Dumitrescu văzându-se descoperit, acceptă propunerea şi la tragerea de la 19 Iulie 1900, îi şi scoate la sorţi 15 titluri de rentă 4%, a câte 5000 lei fie-care, cum însă cassa Aftalion pe care Behar o reprezinta ca procurist, cade în faliment, acesta—pentru că nu dispunea personal de fonduri ca să cumpere titluri să meargă înainte—e silit să pună în confidenţă pe Rafael Bally, procurist general al cassei de Bancă Crisoveloni, care şi cumpără de la această cassă la 9 August 1900 pe numele lui Behar, 5 titluri de rentă, dar V. Dumitrescu, refuză de astă dată a i le mai scoate, sub pretext că a încetat de a mai face ast-fel de operaţiuni, chiar cu Albahari, dar adevăratul motiv era că Behar nu-i dăduse beneficiul cuvenit lui de la prima tragere, din cauza falimentului firmei Aftalion, atunci Behar de concert cu Bally, se prezintă la Dan Albahari, îi comunică că ştie de tragerile la sorţi frauduloase şi îi cere 10.000 lei ca despăgubire pentru paguba ce a încercat cu cumpărarea titlurilor pe cari Dumitrescu refuză a le scoate la sorţi, amenin̦ând că alt-fel va da totul pe faţă, dar Dan Albahari refuză categoric, ba încă îl dă şi afară; în aceiaşi zi Dan Albahari primeşte şi vizita lui Bally care primeşte acelaş răspuns; peste noapte însă, Dan Albahari, gândindu-se mai serios la consecinţe se şi hotărăşte să le cumpere tăcerea şi a doua zi trimite la Bally pe fratele său Moreno, şi convine ca din tragerile ulterioare să se dea lui Bally şi Behar 20 la sută din beneficii, iar pentru a putea fi controlat Dan Albahari îşi luă obligaţia, ca toate titlurile destinate a fi scoase la sorţi să fie cumpărate prin cassa Crisoveloni, unde Balli era «fac-totum», cu modul acesta Behar şi Bally, parvin să stoarcă de la Dan Albahari suma de 18 255 lei. Văzând însă, că ceea ce le revine de la Dan Albahary este prea puţin, preveniţii Behar şi Bally, se decid să facă o lovitură mare, în acest scop ei adresează cassei «Disconto-Gesellschaft» din Berlin, cea mai interesată în chestia împrumutului cu rentă, o scrisoare anonimă prin care îi arată că sunt în posesia unui mare secret care o interesează în cel mai înalt grad şi oferindu-se să destăinuiască acel secret în schimbul

www.dacoromanica.ro

Aceste trageri la sorţi frauduloase, cari, graţie capitalului procurat de inculpatul Dan Albahari, luase nişte proporţii atât de întinse şi dăunătoare creditului şi statului român, se fac până la 19 Iulie 1902, ultima tragere de acest gen, de oarece la tragerea din Septemvrie 1902 d. ministru de finance, Emil Constinescu, prezidează în persoană această operaţiune, aşa că funcţionarii incorecţi, Parisianu şi V. Dumitrescu, n'au mai putut servi pe tovarăşul şi complicele lor Dan Albahari.

Dar în afară de tragerile la sorţi frauduloase efectuate, de inculpaţii Parisianu şi Dumitrescu în beneficiul complicelui lor Dan Albahari, şi cari trageri luaseră în 1899, 1900, 1901 şi 1902, după cum am văzut mai sus, proporţiuni atât de întinse, ei continuă a scoate la sorţi, prin falşuri comise în procesele-verbale de constatare a tragerilor, şi alte diferite titluri de ale lui Eustaţiu Măcărescu şi Behar, bine înţeles în proporţiuni cu mult mai restrânse după resursele şi capitalul disponibil al fiecăruia.

Astfel, instrucţia şi expertiza făcută în cauză au stabilit că s'a: tras fraudulos în beneficiul lui Eustaţiu Măcărescu următoarele titluriu 65,959, 65,642, 65,850, 65,958, 68,230, 68,233, 68,241, 66,050, 66,055 66,059, 3,936, 4,014, 4,863, 5,457 şi 5,536; iar în beneficiul lui Behar No. 22,424, 22,428, 21,188, 21,406, etc.

---

unei recompense, dar nu primesc nici un răspuns; peste trei luni expediază o adoua scrisoare, având aproape acelaş conţinut şi semnată de data aceasta de Behar, dar şi aceasta rămâne fără răspuns ca şi cea dintâi. După o aşteptare de un an aproape preveniţii se gândesc că e mult mai bine să încredinţeze afacerea în mâinile unei persoane influente la Berlin; în acest scop Bally să şi duce la Berlin în Maiu 1902, unde se întâlneşte cu o rudă a sa Covo, şi prin acesta, face cunoştinţa lui Liebling, advocat cu vază şi cumnat cu Covo, căruia conflază afacerea; acesta fără a perde timp, să şi prezintă la Disconto, destăinueşte Directorului manipulaţiunile frauduloase ce se petreceau la Ministerul de Finance, cu tragerea la sorţi a titlurilor de rentă, iar pentru a-i forma convingerea, Behar este chemat la Berlin şi dovedeşte cu borderouri în regulă că toate titlurile de rentă ce Dan Albahari cumpărase de la Berlin prin cassa Crisoveloni, erau eşite la sorţi, iar pentru serviciul ce i se aducea făcându-i această destăinuire, au pretins să li se dea ca recompensă suma de 500.000 mărci. Cassa de bancă «Dis conto» cere timp ca să cerceteze faptele denunţate, iar până atunci Leibling, Covo şi Behar, convinşi că Disconto nu va putea refuza suma pretinsă, fac chiar o convenţiune semnată de câte trei, în care Behar lucrează şi ca procurator a lui Bally, şi prin care îşi împart suma de 500.000 mărci, luând Behar cu Bally 60 %, iar Covo şi Leibling 40%, cum însă Disconto refuză a le da suma cerută, Liebling şi Covo schimbă atitudinea şi stărue pe lângă această cassă verbal şi în scris ca să intervină ea pe lângă Ministerul de Finance Român, ca să se plătească de statul Român suma pretinsă, ameninţând că vor desvălui în public faptele comise, şi vor convoca pe detentorii de rentă spre a'i pune în curent de cele ce se petrece, în acelaş timp Behar şi Bally sunt îndemnaţi să facă demersuri identice pe lângă d-l Costinescu, Ministru de Finance, şi Behar se şi prezintă în Decemvrie şi are în acest sens o convorbire cu Sterling, Directorul Băncei Generale, cunoscut cu d-l Costinescu; când însă i se comunică că suma ce i s'ar putea da este 30.000 lei, Behar o găseşte derizorie şi spune că va lăsa asociatului său din Berlin, sarcina de a face demersurile necesare pentru obţinerea sumei intregrale pretinse; imediat după aceea şi anume la 12 Ianuarie st. n. 1903. Leibling şi adresează o scrisoare cassei «Disconto» în care îşi exprimă mirarea de suma minimă oferită de Ministru de Finance Român lui Behar şi amenință că e hotărât a face o lovitură de bursă, pentru a produce o scădere însemnată a titlurilor de rentă română, şi să convoace în acelaş timp o adunare a detentorilor germani de rentă, cărora le va expune cele ce se petrec şi să-i hotărască la o acţiune în daune contra Ministerului de Finance Român. Faţă cu această amenințare adusă la cunoştinţa Ministrului de Finance Român, la 7|20 Ianuarie a. c., Behar este arestat după intervenţa guvernului român, sunt arestaţi la Berlin şi Covo cu Liebling şi astfel se încep urmăririle.

Având în vedere că se impută prevenitului Vasile Dumitrescu că, în calitatea sa de şef al biuroului datoriei publice, fiind însărcinat cu tragerea la sorţi a titlurilor de rentă, a făcut numai un simulacru de tragere, fiind-că în realitate făcea să treacă pe liste şi în procesul-verbal, constatator de efectuarea operaţiunei tragerei, ca eşite la sorţi titluri pentru cari ruletele cu numerile corespunzătoare erau scoase de el mai dina-

www.dacoromanica.ro

Mai mult de cât atât, inculpatul Parisianu, nemulţumit cu beneficiul delictuos ce obţinea prin inculpatul V. Dumitrescu de la complicele lor Dan Albahari în schimbul falşurilor în acte publice ce comitea, cu însăşi banii proveniţi din această sursă necinstită, cumpără diferite titluri de rentă 4% a 5,000 lei unul pe numele concubinei sale Maria Dumitriu precum şi a mamei acesteia Alexandrina Dumitrescu, a cumnatului său P. Pârvulescu şi a tatălui său G. Parisianu din Giurgiu, scoţându-le la sorţi la prima tragere ce venea imediat după cumpărarea lor de la bancheri. Astfel sunt titlurile de rentă 4% a 5,000 lei cu No. 22,203, 23,505, 21,188, 21,406, 22,424, 22,428, 23,223 şi 22,394, toate scoase la sorţi în mod fraudulos prin falşificarea proceselor-verbale ale constatărei tragerilor respective.

Inculpatul Behar fiind în secretul tragerilor la sorţi falşe ce inculpaţii Parisianu şi Dumitrescu făceau în beneficiul lui Dan Albahari, comunică acest lucru celui alt inculpat, Balli, şi amândoi împreună încep a ameninţa pe Dan Albahari cu denunţarea la parchet, dacă nu va voi să le dea şi lor o parte din aceste beneficii, şi anume 20%; la început, refuzând, Dan Albahari, de teama descoperirei faptelor sale delictuoase, este nevoit de a da, în diferite rânduri, inculpaţilor Behar şi Balli, drept 20% din aceste beneficii suma de 18,000 lei ca preţ al tăcerei; iar a-

---

inte din urnă; cu modul acesta, a participat la falşificarea listelor şi proceselor verbale în număr de 23 cu datele : 2 Decembrie 1899, 20 Ianuarie, 18 Martie, 1 şi 2 Iunie, 19 Iulie, 18 Septembrie, 1 şi 2 Decembrie 1900, 18 şi 19 Ianuarie, 1 Martie, 1 şi 2 Iunie, 19 Iulie, 18 Septembrie, 1 şi 2 Decembrie 1901, 19 Ianuarie, 18 şi 19 Martie, 1 Iunie şi 19 Iulie 1902.

Având în vedere că prevenitul a recunoscut la instrucţiune, tribunal şi curte, că a scos la sorţi în mod fraudulos, rulete cu numerile titlurilor de rentă, aparţinând lui Al. Parisianu, Eustaţiu Măcărescu, Dan Albahari şi Aron Behar şi că a primit în schimb bani de la Dan Albahari.

Având în vedere că osebit de recunoaşterea sa, contra lui mai vine: a) arătarea lui Al. Parisianu care confirmă că i s'a dat ordine ca să scoată la sorţi titlurile de rentă ale lui Măcărescu; b) găsirea acasă la el a notiţelor ce i se dedese cu numerile titlurilor acestuia, cum şi a 8 rulete ştampilate şi şnuruite (dos. instr. fila 409); c) arătarea lui Dan Albahari şi Aron Behar că, a scos şi pentru ei la sorţi titluri de rentă, pentru cari îi dedese numerile de mai înainte; d) scrisorile sesizate la Dan Albahari (dos instr. fila 438 şi 439) prin care Dumitrescu îi cerea continu bani; e) registrele lui Dan Albahari şi actul expertului care constată că s'a bonificat celor ce au dat concursul, suma de lei 220,195; f) în fine găsirea în posesiunea sa a unei sume de peste 40.000 lei, în bani şi efecte, sumă care nu e de cât produsul operaţiunilor incorecte la care se dedea

Având în vedere că, din punctul de vedere legal, faptele săvârşite de prevenit intră in prevederile art. 124 c. p, text aplicat de tribunal şi care prevede falşul intelectual.—Intr'adevăr elementele cerute de acest articol sunt: 1) calitatea de funcţionar, 2) alterarea adevărului întrun act public, 3) să intre în atribuţiunile funcţiunei sale, 4) să cauzeze un prejudiciu sau posibilitate de prejudiciu şi 5) să fie făcut cu intenţiune frauduloasă;

Considerând că, în specie, toate aceste elemente se găsesc întrunite, căci nu se poate contesta că prevenitul Vasile Dumitrescu era funcţionar public, şeful de biurou al datoriei publice; că în această calitate intră în atribuţiunile funcţiunei lui de a efectua tragerea la sorţi a titlurilor de rentă, destinate a fi amortizate; că făcând tragerile a alterat adevărul în acte publice, căci a făcut să se constate în liste şi procese-verbale constatatoare de efectuarea acestei operaţinni, ca eşite la sorţi titlurile care nu eşise în realitate, dar cari fuseseră alese mai dinainte din urne, aşa că se făcea numai un simulacru de tragere; că prin tragerile făcute în acest mod, e incontestabil că deţinătorii de titluri au fost privaţi de şansa de a eşi la sorţi titlurile lor, şi prin urmare, au încercat un prejudiciu; ca la toate aceste operaţiuni, numai intenţiunea frauduloasă — viclenia — nu se poate susţine că a lipsit;

Considerând că apărarea recunoaşte că prevenitul V Dumitrescu, a simulat operaţiunea scoaterei ruletelor din urne, dar susţine că el n'a participat la nici un act scris şi că falşul nu se comitea de cât prin facerea listelor de trageri şi a proceselor-verbale care constatau operaţiunea, acte cari nu sunt semnate de el.

www.dacoromanica.ro

ceştia, spre a putea controla operaţiunile frauduloase ale lui Albahari, 'l obligară de a cumpăra toate titlurile de rentă destinate tragerilor frauduloase prin casa de bancă Crisoveloni, unde Balli era casier şi om de încredere.

Incuragiaţi prin succesul acestui şantagiu încercat în contra inculpatului Dan Albahari, tovărăşia Behar-Balli, asociindu'şi pe Liebling din Berlin şi pe cumnatul acestuia Covo, comisionar tot din Berlin, îşi propun de a face o lovitură capitală, să speculeze secretul cunoscut de ei prin propria lor turpitudine, în scopul de a stoarce o sumă de 500,000 lei, mai întâi de la banca Disconto-Gesellschaft, din Berlin, detentoarea celui mai mare număr a titlurilor noastre de rentă, şi, deci, interesată destul de mult de a menţine prestigiul moral şi valoarea serioasă a acestor titluri La început, prin corespondenţă, iar mai în urmă prin viu graiu, se propune la început şi se ameninţă în urmă de către Behar şi Balli din Bucureşti, advocatul Liebling şi Covo din Berlin, băncei Disconto-Gesellschaft de a le da o recompensă de 500,000 lei, drept preţ al secretului confiat. Refuzaţi în mod succesiv, după trei cereri repetate, ei încep a ameninţa banca Disconto-Gesellschaft, ameninţând'o în scris, că de nu le va da suma cerută, vor da în public şi vor publica prin ziare fraudele ce se fac în România cu titlurile de rentă ale

---

Având în vedere, că în zadar se cearcă a se separa operaţiunea tragerei la sorţi, a ruletelor din urne, de formalitatea înscrierei lor pe liste şi redactarea procesului-verbal, constatător că tragerea a avut loc, căci toate aceste formalităţi formează un singur tot, ele se complectează una pe alta şi toate întrunite constitue falşul în acte publice. Intr'adevăr, scoaterea ruletelor din urnă, intră în atribuţiunile funcţiunei lui Dumitrescu şi fără el Parisianu nu ar fi putut comite falşul, cum nici el nu ar fi putut face simulacru de tragere fără ştirea şi concursul lui Parisianu; când dar el făcea să se înscrie pe liste şi să se constate prin procese-verbale ca eşite la sorţi, rulete alese mai dinainte din urne, nu făcea alt de cât săvârşea un falş în sensul art. 124 c. p, adică făcea să se altereze adevărul întrun act public. De almintrelea rolul său nu s'a mărginit numai la simularea tragerei ruletelor, oi de multe ori da el la funcţionari lista cu numerile titlurilor ce trebuiau scoase şi îi punea să stampileze rulete, fapt afirmat de martorul Ion Referendaru înaintea tribunalului şi recunoscut şi de prevenit la interogatoriu ce i s'a luat de judele instructor în ziua de 8 Ianuarie a. c. că în urmă ca să nu fie descoperiţi, a căutat în urnă ruletele corespunzătoare, a scos din şir pe cele falş stampilate, care s'au şi găsit acasă la el şi au pus în locul lor pe cele adevărate, ce fusese scoase din urnă după (a se vedea interogatoriu, că martorii, Ion C. Constantinescu, Atanasie Pancu şi Pavel Popescu, ascultaţi la instrucţie afirmă chiar că une ori V. Dumitrescu desfăcea şi le dicta ruletele scoase de el din urnă, iar altă dată le aducea numai ruletele şi le desfăceau, citeau şi treceau pe liste de ei, ceea ce e acelaş lucru ca şi cum prevenitul însuşi ar fi scris acele liste, că cel puţin primele 3 titluri cu No. 23814, 23815 şi 24017 scoase în profitul lui Dan Albahari la tragerea de la Decembrie 1899 şi cele 15 scrisuri scoase în profitul lui Aron Behar, la tragerea de la 19 Iulie 1900 e opera exclusivă a lui V. Dumitrescu, pentru că nici el nu afirmă că Parisianu a ştiut de ele; prin urmare trecerea pe liste a acestor titluri şi procesele-verbale care constată operaţiunea tragerei n'au putut fi făcute de cât de el şi tot el este care a indus aci în eroare chiar pe Parisianu, surprinzându-i iscălitura; că dar nu se poate susţine că aci nu există cea mai caracterizată alterare a adevărului întru'un act public comisă de el.

Că ţinând seama de de toate împrejurările ce înconjoară această afacere Curtea găseşte că pedeapsa de patru ani închisoare corecţională data de tribunal acestui prevenit, este bine chibzuită, că, fiind vorba de o reiteraţiune de fapte identice, art. 124, 40 şi 60 c. p. sunt bine aplicate şi că nu e cazul nici a i se spori, nici reduce această pedeapsă; că dar apelul primului-procoror al tribunalului cât şi al pevenitului trebuesc respinse;

Având în vedere că se impută prevenitului Dan Albahari, că a procurat lui Parisianu şi Dumitrescu mijloacele cari au servit la comiterea falşurilor de cari aceştia s'au făcut culpabili, ştiind că au să servească la această comitere, cu alte cuvinte că el a jucat rolul de complice al lor ; că această cooperare a sa constă în acea că, el cumpără titlurile de rentă, comunică din timp prevenitului V. Dumitrescu, numerile acestor titluri, acesta caută în urne ruletele corespunzătoare acestor numere, le

www.dacoromanica.ro

împrumutului statului român, compromițând astfel valoarea acestor titluri în paguba evidentă a casei de bancă Disconto-Gesellschaft, deținătoarea numărului celui mai important de titluri de rentă română. Văzând că nu reușesc cu Disconto-Gesellschaft, de la care nu a putut obține absolut nici o sumă de bani, cu tot șantagiul plin de amenințări repetate în contra sa, tovărășia Behar-Balli-Liebling-Covo 'și îndreaptă privirile către statul român, către care, sperau ei, șantagiul ce puseseră la cale cu atâta îndrăzneală și preseverență, putea să reușească mult mai ușor, fiind în joc cinstea, onoarea și demnitatea statului și a creditului său. Suma ce voiau ei s'o estorcheze de la ministerul de finance român era tot aceea de 500,000 lei; fiind siguri de reușita șantagiului lor, ei încheiară și un act de convențiune, semnat de Liebling, Covo și Behar personal, și ca procurist al lui Balli, prin care 'și împărțeau eventualul câștig. In acest scop, inculpatul Behar, în Decemvrie 1902, se duce la D. Sterling, directorul băncei Generale Română, pe care 'l știa amic cu D. Emil Costinescu, ministru de finance, propunându'i că el, împreună cu Balli, Liebling și Covo din Berlin, fiind în posesia secretului tragerilor la sorți frauduloase, ce se comit de mai mult timp la ministerul de finance român, pretind suma de 500,000 lei drept preț al tăcerei, contrariu, vor divulga acest secret la Berlin, și prin presă vor con-

---

pune la oparte și la ziua fixată făcea numai un simulacru de tragere, făcând să se constate prin liste și procesele-verbale ce încheia și cari se contrasemna de Parisianu, ca eșite la sorți aceste titluri, când în realitate nu era astfel;

Având în vedere că faptul a fost recunoscut de prevenit în tot cursul instrucțiunei, la tribunal și chiar înaintea Curței, cu ocazia interogatoriului ce i s'a luat, că osebit de recunoașterea sa, contra lui mai vine: a) arătarea lui V. Dumitrescu cu care el trata, b) arătarea prevenților Aron Behar și Rafael Bally, cari aflând de aceste operațiuni l-au forțat să le dea 20% din beneficiul ce va realiza, c) scrisorile lui V. Dumitrescu sesizate în comptuarul său prin cari cerea continuu bani, d) listele cu indicarea titlurilor cumpărate și eșite la sorți date de casele de bancă Marmorosch & C-ie, Elias, Halfon, Jeschek, Crisoveloni și Banca României prin intermediul cărora s'a făcut cumpărătoarea acestor titluri, e) registrele sale și actul expertului care constată că din 1364 titluri câte s'au amortizat de la 2 Decembrie 1899—19 Iunie 1902 cea mai mare parte și anume 822 titluri 4% a câte 5,000 lei aparținea prevenitului Dan Albahari care a realizat cu modul acesta un beneficiu de 811,384 lei 10, în fine importanta sumă de bani și valori sesizate la el e cea mai elocintă dovadă a fraudei, dat fiind că la 1899 nu dispunea nici de 90,000 lei;

Având în vedere că de și n'a tratat direct cu Parisianu, prevenitul Dan Albahari știa însă că, concursul acestuia este asigurat, căci după cum recunoaște singur la interogatoriul luat de judele instructor în ziua de 17 Februarie 1903 Dumitrescu 'i spusese că nu putea opera fără el și apoi se convinsese și dânsul că Parisianu lua o parte din beneficiu pentru că 'i se ceruse în două rânduri aur când acesta s'a dus în străinătate, îl vedea ducând o viață largă, făcând chefuri și în fine ceea ce l'a edificat pe deplin, este cumpărarea casei pe care n'ar fi putut'o face din leafă;

Că atunci când comunica lui V. Dumitrescu, numerile titlurilor, Dan Albahari, știa că la mijloc se petrece o afacere necorectă, că nu era o tragere la sorți, ci numai un simulacru de tragere, pe lângă că o recunoaște el singur, dar osebit de aceasta i-o spusese V. Dumitrescu încă de la început de când i-a făcut propunerea; că dar e temerar a se mai susține, cum cearcă apărarea să o facă, că el ar fi străin de falșurile ce se comiteau, că i-ar lipsi intențiunea culpabilă în ce privește prejudiciul comis și că el credea că câștigând în felul acesta nu vătăma pe nimeni, cu alte cuvinte că era de bună credință;

Având în vedere că faptul lui Dan Albahari, date fiind împrejurările, constitue o complicitate la falșurile comise de Al. Parisianu și V. Dumitrescu în acte publice, în profitul lui; că participând la o serie întreagă de aceste falșuri, bine s'a făcut față de el aplicațiunea art. 50 al 1, comb. cu 124 și 40 c. p.; că pedeapsa fiind prevăzută de ult. al. de sub art. 49, trebuește a se face aplicațiunea și a acestui text de lege; că tribunalul făcând aplicațiunea și a art. 60 c p. și condamnând pe prevenit la 3 ani închisoare corecțională și 2,000 lei mendă a dat o pedeapsă proporțională cu faptul comis; că dar, nu e cazul a i se spori sau reduce din această pedeapsă; că prin urmare atât apelul primului procuror cât și al prevenitului trebuesc respinse;

www.dacoromanica.ro

voca pe detentorii de titluri române de la Berlin, spre a'i pune în cunoştinţa acestor fraude, compromiţând astfel renta română. Dar şi D. ministru de finance român, ca şi Banca Disconto-Gesellschaft din Berlin, pus în cunoştinţa acestor demersuri ameninţătoare ale tovarăşilor Behar, Balli, Liebling şi Covo, refuză de a le da suma pretinsă de 500,000 lei, urmează o corespondenţă asiduă între Liebling şi banca Disconto-Gesellschaft pe de o parte, între Covo şi Behar pe de altă parte, corespondenţă ce a fost sesizată de instrucţie, şi prin care ameninţările cele mai îndrăzneţe şi cele mai caracteristice şantagiului sunt profesate de inculpaţi la adresa băncei Disconto-Gesellschaft, interesată în cauză, şi a ministerului de finance român. Se spun în aceste scrisori: „de compromiterea financelor române"; de a face un nou împrumut pentru România; de a convoca băncile străine şi pe detentorii de titluri spre a'i pune în cunoştinţă că vor provoca o scoborâre a valorei titlurilor, că trebue dat un ultimatum, că jurnalele ar putea să vorbească, că numai cu impunere se va putea ajunge la ceva. — Că ei (adică Disconto şi ministrul de finance român) trebue să aibă mai multă frică de cât noi, etc., etc. — O întreagă serie de ameninţări făcute în scopul de a estorca de la ministerul de finance român suma de 500,000 lei, pretinsă cu atâta îndrăzneală.

Având în vedere că se impută inculpatului Moreno Albahari că în lipsa din ţară a prevenitului Dan Albahari care 'i e frate şi la care se găsea ca amploiat în comptoir, el este care procura lui V. Dumitrescu numerile titlurilor de rentă ce urmau a fi amortizate; cu alte cuvinte că, a procurat şi el mijloacele cari au servit la comiterea falşurilor stabilite în sarcina lui Parisianu şi Dumitrescu, ştiind că au să servească la această comitere, ceea ce constitue o complicitate;

Având în vedere că inculpatul nu contestă, la interogatoriele ce i s'a luat că ştia de operaţiunile ce se petreceau între fratele său Dan şi V. Dumitrescu, susţine însă că el n'a procurat nici odată acestuia liste cu numere de titluri de rentă, destinate a fi scoase la sorţi şi că rolul său s'a mărginit numai a libera lui V. Dumitrescu bani, când i se cerea, pe cari 'i trecea la comptul său, conform instrucţiunilor ce avea de la fratele său;

Având în vedere că împrejurările de fapt, vin să demonstreze că rolul său nu a fost aşa de limitat cum se pretinde. Intr'adevăr, când Aron Behar, află că V. Dumitrescu scotea la sorţi în mod fraudulos, titluri de rentă pentru Dan Albahari şi se prezintă la acesta, atât el cât şi Bally ca să'i ceară bani, amenin[illegible]ând că altfel 'i va denunţa cel care este trimis de Dan ca să trateze cu ei şi care le cumpără tăcerea cu 20% din beneficii este inculpatul Moreno Albahari, fapt recunoscut şi de el. Este adevărat însă, că atât Dan cât şi V. Dumitrescu astăzi spun că el n'ar fi procurat nici odată numere de titluri de rentă spre a fi declarate scoase la sorţi, la tribunal însă Dumitrescu, arată că Moreno a venit cu liste în numele fratelui său şi la dosarul instrucţiunei există, mai multe scrisori, sesizate în comptuarul lui Dan Albahari printre cari unele sunt adresate chiar lui Moreno şi prin cari V. Dumitrescu 'i cerea diferite sume de bani; că în deosebi prin scrisoarea din 22 Iunie 1901, îi cerea numerile mărfei sosite, prin cea din 9 Februarie 1902, îi spune că a doua zi începe a opera 4% 94, iar prin cea din 20 Februarie 1902 îi cere că dacă până Sâmbătă sosește marfa la Crisoveloni să'l înştiinţeze, fiindcă Dumineca începe operaţia, şi e cert că la această dată Dan lipsea din ţară, fiindcă chiar Dumitrescu prin scrisoare arată lui Moreno că, a primit o scrisoare de la el din Moeran (Tirol); că dar faţă de aceste scrisori şi arătarea lui Dumitrescu, făcută la tribunal, dubium nu mai poate fi că şi Moreno a procurat lui V. Dumitrescu, numere de titluri de rentă spre a le declara eşite la sorţi Că a se pretinde, cum susţine apărarea, să dovedească că Moreno, a şi dat curs cererilor din aceste scrisori, adică că a comunicat lui V. Dumitrescu numerile titlurilor de rentă şi că ele au şi eşit la sorţi este de prisos, dat fiind rolul activ judecat de el în această afacere; că de acea este inutilă şi chemarea ca martor a lui Crisoveloni, de oarece toate aceste operaţiuni se urmau cu Bally, procuristul său general şi Crisoveloni e străin de afacere. Că cea mai elocinte dovadă că Moreno a dat concursul său în aceste fraude este bonificaţia de câte 32,000 lei ce'i dă fratele său Dan pe anii 1900|901 şi 1901|902, cum rezultă din registrele acestuia şi constatarea expertului şi cum o recunoaşte şi el;

Că dar complicitatea lui Moreno Albahari fiind pe deplin dovedită şi cooperaţiunea sa fiind reiterată, faptele comise de el cad tot sub previziunile art. 50 al. 1 comb. cu 124, 49, 40 şi 60 c. p;

www.dacoromanica.ro

Inculpaţii, însă, nu au avut parte de a'şi aduce la îndeplinire ameninţările lor. In aşteptarea unui răspuns favorabil şi pe când încă continuau tratativele lor ameninţătoare, d. ministru de finance, pus astfel în cunoştinţă şi asupra fraudelor ce se comiteau la minister de inculpaţii Parisianu şi Dumitrescu şi asupra şantagiului ce pregătea tovărăşia Behar-Balli-Liebling şi Covo, denunţă cazul parchetului în ziua de 7 Ianuarie 1903, prin următoarea adresă:

Domnule prim-procuror,

Am onoare a vă aduce la cunoştinţă următoarele:

Doi funcţionari ai ministerului de finance, şi anume: D. Parisianu, director al contabilităţei generale a statului şi Dumitrescu, şef de biurou la serviciul datoriei publice, înţelegându-se cu Dan Albahari, mic bancher în piaţă, şi după toate probabilităţile, şi cu Behar, fost procurist al casei Aftalion, au comis în favoarea lor şi în dauna creditului şi onoarei statului uneltiri frauduloase cu tragerile la sorţi ale titlurilor statului supuse amortizărei, şi anume Dan Albahari cumpără titluri de rentă 4% de preferinţă de 5,000 lei bucata; numerile titlurilor cumpărate le comunica funcţionarilor sus numiţi, iar aceştia, prin falşificare în actele publice şi prin buletine asemenea falşificate, le declarau eşite la sorţi.

Considerând însă că el nu opera pe comptul lui propriu, ci pentru fratele său Dan Albahari, că: ţinând seamă de situaţia lui faţă de aceasta, Curtea găseşte că culpa şi prin urmare răspunderea lui e mult mai mică, că dar e cazul a'i se admite în parte apelul, a se respinge apelul primului procuror şi a'i se reduce pedeapsa;

Având în vedere că prevenitului Aron Behar se impută următoarele trei fapte: 1) că a procurat lui V. Dumitrescu mijloace de a comite falşuri în acte publice, ştiind că au să servească la această comitere, 2) că prin ameninţare verbală de a face revelaţiuni a stors de la Dan Albahari bani şi 3) că, uzând de aceleaşi mijloace de astă dată şi înscris a cercat să stoarcă bani de la statul Român, reprezentat prin Ministerul de Finance;

Având în vedere că, în ce priveşte primul fapt, există mărturisirea prevenitului şi arătarea lui V. Dumitrescu că la tragerea de la 19 Iulie 1900, a făcut să iasă şi pentru el la sorţi 15 titluri rentă 4% a câte 5,000 lei. Este adevărat că aceste titluri au fost cumpărate pe numele firmei «Fraţi Aftalion», pe care prevenitul o reprezenta, ca procurist; dacă însă se ţine seamă că afacerea a fost tratată de el direct, că el este care a executat presiune asupra lui Dumitrescu, ameninţându-l că altfel îl denunţă pentru tragerile neregulate ce făcea în profitul lui Dan Albahari, şi că firma Aftalion n'a tras nici un profit pentru că, chiar atunci a şi căzut în faliment, dubium nu poate fi că răspunderea întreagă revine prevenitului Aron Behar;

Având în vedere că, modul cum s'a condus pune în evindenţă ştiinţa sa, că se comitea un falş în acte publice; că dar faptul său, fiind identic cu al lui Dan Albahari cade sub previziunile art- 50 al. 1, iar nu 50 al. 2 cum s'a hotărât de tribunal, comb. cu 124 şi 49 c. p.;

Având în vedere că, pentru cel de al doilea fapt există: a) mărturisirea sa, b) arătarea lui Dan Albahari că, i-a cerut şi i-a dat bani, sub ameninţare de a denunţa tragerile frauduloase ce se făceau în profitul său de V. Dumitrescu în unire cu Parisianu, c) arătarea lui Moreno Albahari, prin intermediul căruia s'a fixat a'i se da lui şi lui Bally 20% din beneficii, din registrele lui Dan Albahari şi actul expertului care constată că li s'a dat suma de 18,255 lei, registre în care Behar e trecut sub numele de *«Piscu»*, recunoscut şi de el; că dar bine s'a aplicat şi de tribunal pentru acest fapt art. 334 ult. al. c. p.

Având în vedere că în ce priveşte al treilea fapt, prevenitul recunoaşte că a cerut o recompensă pentru destăinuirile ce a făcut, relativ la operaţiunile frauduloase ce se comiteau cu ocazia tragerei la sorţi a titlurilor de rentă, dar susţine că nu a uzat de nici o ameninţare;

Având în vedere că, dacă la început, când s'a adresat lui Disconto-Gesellschaft, cererea avea caracterul unei recompense, prevenitul a schimbat atitudinea îndată ce a văzut că de la această cassă de bancă nu se poate obţine nimic; că atunci prin asociaţii săi Covo şi Liebling la Berlin, iar el direct la Bucureşti prin intermediul lui Max Sterling, Directorul Băncei Generale, lucrând mână în mână, fac presiuni asupra guvernului Român, cerând de la acesta suma de 500,000 mărci, sub ameninţarea de a se des-

. www.dacoromanica.ro

Această falşificare s'a comis mai cu osebire în anul 1900, când cursul scăzut al rentei procura falşificatorilor un profit ilicit de 1,000 (una mie lei) pentru orice bucată de 5,000 lei 4%.

Descoperirea acestor fapte am dobândit'o mai cu seamă prin destăinuirile sus numitului Behar, care, după ce a profitat foarte probabil împreună cu Dan Albahari de falşificările săvârşite, a voit în urmă să realizeze noi câştiguri din destăinuirile sale.

Faptul funcţionarilor sus numiţi constituind şi abuz de încredere şi falş în acte publice, într'o cestiune care atinge de aproape creditul şi onoarea statului, şi aceste fapte fiind săvârşite în complicitate cu Dan Albahari şi cu Behar, vă rog să procedaţi de îndată în contra lor cu toată rigoarea cerută de lege pentru asemenea grave fapte.

Ţin la dispoziţia d-voastră toate dovezile, pe cari le-am adunat până acum pentru constatarea faptelor denunţate mai sus.

Ministru de finance EMIL COSTINESCU.

In faţa gravităţei excepţionale a faptelor puse in sarcina lui Parisianu, Dumitrescu şi Behar, ei sunt imediat arestaţi in ziua de 7 Ianuarie 1903, sesizându-li-se întreaga corespondenţă. Inculpatul Dan Alba-

---

vălui detentorilor de titluri cele ce se petrec la Ministerul de Finance; că apoi când 'i se comunică că suma ce i se oferă este numai de 30,000 lei, el nu se sfieşte de a declara că suma e derizorie, că numai continuă tratativele şi că va scrie advocatului său la Berlin să facă alte demersuri;

Având în vedere că toate acestea sunt confirmate de martorul Max Sterling ascultat de tribunal sub prestare de jurământ şi rezultă din corespondenţa ce a fost sesizată la el, corespondenţă urmată cu Covo şi Liebling din Berlin şi aflată în original şi traducţiune în dosarul instrucţiunei la fila 325—408;

Având în vedere că imediat după ruperea trativelor Disconto a şi primit de la Liebling scrisoarea de la 12 Ianuarie st. n. a. c. prin care îşi exprimă mirarea de suma minimă oferită de Ministerul de Finance Român lui Behar şi ameninţa că va face o lovitură de bursă. pentru a produce o scădere însemnată a titlurilor de rentă română şi că va convoca în acelaş timp o adunare a tutulor dentatorilor germani de rentă, cărora le va expune cele ce se petrec şi îi va hotărâ la o acţiune în daune contra Ministerului de Finance Român.

Având în vedere că prevenitul şi cu ai săi asociaţi atât erau de siguri că vor reuşi în întreprinderea lor în cât fac şi convenţie prin care îşi împart suma cerută, convenţie semnată de Covo, Liebling şi Behar lucrând şi ca procurator al lui Bally şi aflată în dosarul instrucţiunei în original şi întroducţie.

Având în vedere că şi acest fapt fiind pe deplin stabilit în sarcina prevenitului Aron Behar, el cade tot sub prevederile art. 334 ult. al. c. p;

Având în vedere că fiind recunoscut culpabil de 3 delicte deosebite, cu drept cuvânt i s'a aplicat de tribunal şi art. 40 c. p.; că faptele nefiind de aceeaşi natură şi supuse la aceeeşi pedeapsă, urma a i se aplica pedeapsa cea mai grea. adică a complicităţei la falşuri; că întru cât tribunalul i-a acordat şi circumstanţe atenuante, Curtea găseşte că pedeapsa de trei ani închisoare corecţională este bine chibzuită şi astfel fiind, urmează a respinge atât apelul prevenitului cât şi pe al primului procuror;

Având în vedere că două sunt delictele imputate prevenitului Rafael Bally, şi anume; 1) şantagiul asupra lui Dan Albahari, 2) şantagiul cercat asupra statului Român, asociat la ambele fapte cu prevenitul Aron Behar; că tribunalal l'a recunuscut culpabil de primul fapt şi a emis a se pronunţa în privinţa celui de al doilea, ceea ce a şi determinat pe primul procuror ca să declare apel şi în privinţa lui.

Având în vedere că pentru primul fapt, există aceleaşi probe ca şi pentru Behar şi anume: mărturisirea sa, arătarea lui Dan Albahari că i-a cerut şi dat bani sub ameninţarea de a denunţa tragerile frauduloase ce V. Dumitrescu cu Parisianu făceau în profitul său, arătarea lui Moreno Albahari prin intermediul căruia s'a fixat bonificaţia de 20% din beneficiu, că pentru a'l putea controla, se pusese obligaţie lui Dan ca toate efectele să fie cumpărate prin cassa Crisoveloni pe care o conducea prevenitul;— în fine registrele lui Dan Albahari şi actul expertului constată că s'a dat lui Bally şi Behar suma de 18,255 lei; că dar bine i s'a aplicat de trib. pentru acest fapt art. 334 ult. al. c. p;

www.dacoromanica.ro

hari, în urma cererei noastre, este şi el arestat la Nice, din ordinul parchetului de acolo şi după aceasta extrădat nouă de guvernul francez.

In urmă, instrucţia constatând şi complicitatea lui Liebling şi Covo din Berlin în chestia şantagiului încercat, se pune în cunoştinţă despre aceasta parchetul din Berlin, prin mijlocirea ministrului plenipotenţiar român, în urma căror demersuri advocatul Liebling şi comisionarul Covo sunt imediat arestaţi şi daţi judecăţei pentru tentativa de şantagiu. Şi astfel se pune capăt şi tragerilor la sorţi frauduloase ce se operau la ministerul de finance sub conducerea inculpaţilor Parisianu şi Dumitrescu, în beneficiul lor şi al complicilor lor Dan Albahari, şi şantagiul ce pregătea să facă tovărăşia Behar-Balli Liebling-Covo cu denunţarea în public a acestui secret cunoscut lor prin propria lor complicitate şi făptuirea fraudelor.

Acestea sunt faptele. — Să trecem acum la probe.

Nu vom enumăra şi nu vom inzista asupra dovezilor de culpabilitate stabilite în sarcina inculpaţilor. Ele sunt coprinse în actele coprinse în dosarul No. 4 din 1903 al instrucţiei, şi sunt prea numeroase, prea variate şi prea puternice, mulţumită laborioasei instrucţiuni făcute de d. judecător de instrucţie al cabinetului 3, aşa ca enumărarea lor ar fi superfluă, cu atât mai mult cu cât, prin ordonanţa definitivă, d. judecător

---

Având în vedere că, în ce priveşte cel de al doilea fapt, Bally pretinde că n'ar fi în nimic amestecat şi că din partea sa n'ar exista ameninţări nici verbale, nici scrise pentru a sili pe guvernul Român să'i de bani;

Având însă în vedere că în contra sa vine arătarea lui Aron Behar care în tot cursul instrucţiunei ca şi la tribunal şi Curte opune că Bally ştia de tratativele cu Disconto, că făceau corespondenţa împreună şi că nu făcea nici un demers până nu se consulta cu el; că de altfel chiar Bally recunoaşte: că a fost la Berlin unde s'a întâlnit cu Covo, ruda sa şi cu Liebling, cumnatul acestuia, de şi neagă a fi vorbit ceva cu ei de afacere, că s'a întâmplat să fie în gara de Nord când Behar s'a întors de la Berlin şi că a plecat cu el în birje, — că ştia în fine de convenţiunea ce se încheiase între ei şi prin care 'i revenea şi lui o parte din suma de 500,000 mărci ce se ceruse guvernului Român;—ceva mai mult Behar afirmă—că un exemplar de convenţie a fost semnat şi de Bally şi restituit lui Covo, fapt recunoscut şi de acesta la interogatorul ce i s'a luat de judele instructor în ziua de 30 Ianuarie a. c. de şi astăzi tăgăduieşte. Că întrebarea ce se naşte este: pentru ce se atribuia lui Bally o parte din această sumă dacă el era străin de afacere? Că ceea ce vine să confirme că el mergea mână în mână cu Behar este că nu toate scrisorile sesizate la acesta 'i erau lui adresate, ci unele cum sunt cele cu data de 6 şi 12 Ianuarie 1903 sunt adresate unei a treia persoane căreia cei din Berlin îi spune ce a scris lui Behar sau o însărcinează să comunice ceva acestuia şi această persoană nu era alta de cât Bally;

Că fiind dar pe deplin stabilit că tot ce s'a făcut de Behar, Covo şi Liebling în scop de a stoarce statului Român suma de 500,000 mărci, a fost pus la cale împreună cu Bally, împrejurarea că acesta şi-a luat toate precauţiunile şi nu s'a pus în evidenţă, nu schimbă în nimic situaţiunea; el rămâne de o potrivă culpabil cu ceilalţi ca şi cum ameninţările ar fi venit direct din partea sa; că dar apelul primului procuror urmează să fie admis şi pedeapsa meritată;

Că în sarcina sa fiind două delicte de aceeaşi natură şi supuse la aceeaşi pedeapsă, cată a se face aplicaţiunea şi art. 40 c. p., că, ţinând seamă şi împrejurări, Curtea găseşte că e locul a se admite în favoarea prevenitului şi circumstanţe uşurătoare;

Având în vedere că, în ce priveşte despăgubirile civile, pretinse de stat, e netăgăduit, că ele nu pot fi acordate cu titlu de daune morale cum a hotărât tribunalul. Intradevăr, demnitatea şi reputaţiunea statului român sunt mai pre sus de orice atingere şi actele comise de preveniţi, nu pot să îi aducă nici cea mai mică ştirbire. In specie, adevăraţi lezaţi sunt detentorii titlurilor de rentă 4% a 5000 lei, pe care statul se crede moralmente obligat a-i despăgubi de prejudiciul încercat prin fraudele comise de preveniţi; că osebit de această obligaţiune morală, statul răspunde civilmente de faptele funcţionarilor săi necinstiţi; el mai e ţinut apoi şi de obligaţiunea contractuală derivând din contractul încheiat cu consorţiul de bancheri cari s'au însărcinat cu plasarea diferitelor împrumuturi, de oare ce emisiunea de rentă s'a făcut sub condiţiunea ca amortizarea ei să se opereze în mod cinstit la anume epoce; că dar prejudiciul pen-

www.dacoromanica.ro

de instrucţie va enumăra întreaga şi complecta seriere de probe, ce cad în sarcina fiecăruia din inculpaţi.

In drept, din punctul de vedere al responsabilităţei penale, faptul imputat inculpatului principal Al. Parisianu este un falş în acte publice, delict prevăzut şi pedepsit de art. 124 din codul penal. In adevăr, toate elementele acestui delict, calitatea de funcţionar public, actele falşificate, procesele-verbale de constatarea tragerei la sorţi în mod fraudulos a titlurilor de rentă, sunt acte publice şi dresate de el în calitatea sa de funcţionar şi în exerciţiul acestei funcţiuni; alterarea adevărului e evidentă; aceste procese-verbale constatând ca adevărate fapte mincinoase, prejudiciul şi posibilitatea prejudiciului pentru terţii detentori de titluri, cari erau înlăturaţi de la eventualitatea unui câştig, în cazul când titlurile lor ar fi eşit la sorţi, dacă tragerea s'ar fi făcut în mod normal; cât priveşte cel-l'alt element acela al intenţiunei frauduloase, ea rezultă în mod clar tocmai din acest prejudiciu cauzat terţilor persoane, făcând să beneficieze altele, precum şi din beneficiul ilicit şi ilegitim ce 'şi procura fie din sumele primite de la Dan Albahari, fie prin diferenţa de curs: 1,000 lei la titlul de 5,000 lei, când tragerea frauduloasă o făcea în propriul său cont.

In ceea ce priveşte pe V. Dumitrescu, faptul penal pus în sarcina

---

tru stat, este evident şi născut încă de la primele trageri neregulate ce au avut loc; că dacă până astăzi detentorii de rentă nu au reclamat încă în mod individual despăgubiri de la stat, cauza este că, Ministrul de Finance a oferit bene-vol prin consorţiu de bancheri cu care este legat prin contract de a-i despăgubi şi e chestia numai de a se stabili modalitatea plăţei;

Considerând că, odată stabilit că statul este prejudiciat, ceea ce urmează a se şti este din ce se compune acest prejudiciu şi care este quantumul lui?

Având în vedere că, pe când se comiteau fraudele, statul era şi el detentorul a 13 milioane titluri de rentă din care 9 milioane 4% cari se găseau depuse în gaj la Disconto Gesellschaft, prin faptul tragerilor la sorţi falşificate, statul ca ori care detentor a fost lipsit de şansa de a vedea amortizată în tot sau în parte acea rentă şi n'ar fi fost silit să plătească lui Dan Albahari şi celor alţi părtaşi la fraudă, sume de bani pentru rentă care în realitate nu eşise la sorţi. Iată dar un prim element pentru aprecierea daunei;

Având în vedere că o altă pagubă evidentă pentru stat. rezultă din conversiunea împrumutului de 175 milioane. Intradevăr, dacă statul n'ar fi fost silit de ameninţarea de a se divulga fraudele şi a îşi vedea creditul compromis, ar fi aşteptat momentul poprice când cursul titlurilor de rentă ar fi fost urcate, de oare ce avea înaintea sa încă doi ani, şi ar fi făcut conversiunea în condiţiuni mult mai avantagioase; date fiind însă împrejurările el a trebuit să precipite conversiunea şi să primească condiţiuni mai grele de cât acelea ce ar fi putut obţine astăzi, d. ex. când cursul rentei e mult mai urcat. Este adevărat că guvernul a declarat în cameră că conversiunea s'a făcut în condiţiuni excelente, dar această declaraţiune nu însemna altceva de cât că în situaţiunea în care se găsea atunci, condiţiunile obţinute erau cele mai bune ce se putea spera;

Având în vedere, că statul fiind dator a despăgubi pe detentori de titluri de rentă, de toate pagubele încercate prin tragerile frauduloase, prejudiciul pentru el este deja născut; — Iată dar o altă pagubă pentru stat;

Considerând că în ce priveşte quantumul prejudiciului, elementul cel mai sigur de apreciere este beneficiul realizat de preveniţi din tragerile frauduloase şi care numai pentru Dan Albahari trece de 800.000 lei; că dacă la această cifră se adaogă titlurile de rentă ce Parisianu a făcut să se scoată la sorţi pentru el, titlurile lui Măcărescu şi cele 15 titluri scoase de V. Dumitrescu lui Behar, despăgubirea de acordat statului se poate fixa fără exagerăţie la cifra de 900.000 lei;

Având în vedere că, puţin importă, dacă beneficiul realizat de Dan Albahari este de 811,384 lei, 10%, cum rezultă din registrele sale şi constatarea expertului. sau mult mai mică, cum se pretinde de apărare, prin memoriul ce a presintat Curţei; că ceea ce trebue a se avea în vedere este dauna încercată, iar nu profitul net, revenit deliquentului;

Considerând că în cazul de faţă, nu se poate iarăşi stabili gradul de responzabilitate băneaască şi fixa pentru fie-care prevenit quantumul sumei până la care el poate

www.dacoromanica.ro

sa întruneşte elementele delictului de complicitate la falşurile comise de Parisianu, complicitate în sensul art. 51 din codul penal, ca unul fără de ajutorul căruia Parisianu nu ar fi putut făptui falşurile ce a comis, el însuşi ajutând la alterarea adevărului prin scoaterea la sorţi în mod simulat şi fraudulos a numerilor falşe ale titlurilor de rentă, procurându-şi prin aceasta aceleaşi beneficii ilicite şi ilegitime ca şi autorul principal.

Acelaş lucru în ceea ce priveşte pe inculpatul Dan Albahari, ajutorul dat de el autorului principal Parisianu: banii, capitalul cu care s'a cumpărat acele 822 titluri de rentă a 5,000 lei, trase în mod fraudulos în beneficiul său, fiind de aşa natură, în cât fără el falşurile comise de Parisianu nu s'ar fi putut comite; deci, complicitatea în prevederile art. 51 din codul penal.

In ceea ce priveşte pe inculpatul Moreno Albahari, ajutorul dat autorului principal, intră în prevederile art. 49 şi 50, alin. 2 din codul penal, fiind vorba de o complicitate simplă în termenii acestor articole.

Ca şi în faptele imputate lui Dan Albahari, aceleaşi elemente de complicitate, prevăzute de art. 51 din codul penal, sunt şi faptele comise de Aron Behar şi Eustaţiu Măcărescu.

Dar, Aron Behar împreună cu inculpatul Balli au mai comis şi un alt fapt penal, şi anume delictul de şantagiu prevăzut de art. 334, alin. 3 din codul penal, şantagiu operat şi săvârşit mai întâi în contra coinculpatului Dan Albahari pe care 'l-a ameninţat cu denunţul, iar mai în urmă încercat în contra casei de bancă Disconto-Gesellschaft din Berlin şi a însuşi statului român prin mai sus arătatele ameninţări verbale şi scrise, de a denunţa în public tragerile frauduloase făptuite mai mulţi ani de-a-rândul la ministerul de finance român de inculpaţii Parisianu şi Dumitrescu.

In ceea ce priveşte pe inculpaţii Liebling şi Covo, arestaţi la Berlin pentru tentativă de şantagiu, ei sunt daţi în judecată de parchetul respectiv înaintea tribunalului local.

---

fi solidar cu cei alţi; că ceea ce trebue să se aibă în vedere şi de care urmează a se ţine seama, este că V. Dumitrescu, Dan Albahari, Moreno Albahari şi Aron Behar îşi au dat cu toţi mâna ca să tragă profit din tragerile frauduloase a titlurilor de rentă; că în acest caz art. 1003 cod. civ. o spune în mod clar că, când delictul este imputabil mai multor persoane, ele sunt ţinute solidar pentru despăgubire;

Având în vedere că, de şi prin concluziunile scrise ce au depus advocaţii statului cer să se condamne la despăgubiri, solidar toţi părtaşi la tragerile falşe şi la şantaj şi prin urmare şi Rafael Bally;

Considerând că de şi este adevărat că ameninţarea de a divulga fraudele a cauzat un prejudiciu statului căci a precipitat conversiunea;

Considerând însă, că, Ministrul de Finance, nu s'a constituit parte civilă şi în contra lui Bally, că nici la Tribunal nici la Curte nu s'a pus vre-o concluzie orală în contra lui la despăgubiri; că dar cererea ce se face pentru prima oară prin concluziuni scrise şi fără ca prevenitul să fi avut putinţa a se apăra este venită târziu şi nu poate fi ţinută în seamă;

Având în fine în vedere cererea făcută de prevenitul Dan Albahari, printr'unul din apărători săi, de a se ordona de Curte restituirea valorilor ce-i s'au ridicat de judele instructor şi care se găseşte depuse;

Având în vedere că potrivit art. 86 comb. cu 34 pr. pen., judele instructor e în drept a pune mâna nu numai pe ceea ce a servit la comiterea crimei sau delictului, ci şi pe ori ce va părea un product al acestui fapt şi care ar putea servi spre descoperirea adevărului;

Considerând că, în specie dubiu nu mai poate fi, că valorile sesizate, provin din tragerea la sorţi în mod fraudulos a titlurilor de rentă; că dar bine a făcut judecătorul de instrucţiune, că a pus mâna pe ele; că e recunoscut culpabil şi ţinut a răspunde de despăgubiri civile, restituirea ce se cere devine imposibilă, statul având dreptul a se acoperi de despăgubirile lui, acordate din acele valori.

www.dacoromanica.ro

In fine, în ceea ce priveşte culpabilitatea penală a inculpatului Isac Haimovici, faptele sale neconstituind de cât actele preparatorii ale delictelor de şantagiu şi complicitate la falş, fără nici un început de execuţiune, ele nu întrunesc elementele complecte a nici unuia din aceste delicte, singura intenţie frauduloasă neputând constitui delictul.

www.dacoromanica.ro

VII.

Afacerea din strada Uranus.

Cuprinsul.

In fapt: Sinuciderea copilei Lili Popazu. Cauzele sinuciderei. Atentatul la pudoare cu violență, suferit cu o zi înaintea sinuciderei. Considerațiuni generale asupra atentatelor la pudoare, ce se comit în București. Cauza nedenunțărei lor. Prejudecăți sociale. Portretul fizic, moral și educativ al copilei Lili Popazu. Conduita, instrucția și educațiunea ei. Fapte premergătoare atentatului. Inducerea în eroare a copilei de inculpata Nelly Bozianu. Preumblarea dela șosea. Petrecerea dela «Grădina populară». Reintoarcerea la casa Nelly Bozianu. Conducerea copilei Lili la Hotelul Londra. Atentatul. Culpabilitatea lui I. Gorăneanu ca autor principal și a Nelly Bozianu și Z. P. Grigore ca complici.

In drept: Atentat la pudoare cu violență. Art. 264 și 265 codul penal român și art. 332 și 333 codul penal francez. Gravitatea excepțională, din punct de vedere moral, a acestor delicte. Cuvintele lui Garraud în această privință. Lacunele legilor penale relative la reprimarea unor delicte morale. Severitatea legilor vechi în această privință. Părerea lui Ahrens în cartea sa «Droit naturel» asupra scopului dreptului și al moralei. Violență fizică și violență morală. Aprecierile d-lor Faustin Hélie Garraud în această privință. Eroare, manopere, surprindere, în materie de atentat la pudoare. Vițiu de consimțimânt în civil și în penal.

Complicitate în materie de atentat la pudoare. Art 265 și art. 60 al. II codul penal. Părerile d-lor Trébutien, Garraud și Dalloz asupra complicității. Diferența între complicitatea propriu zisă și circumstanța agravantă din art. 265 codul penal. Diferite interpretări. Controversa la care dă naștere art. 265 codul penal Doctrina și jurisprudența franceză asupra acestei cestiuni.

In note: Decizia Curței de apel secția II București, cu opiniile separate. Sentința Tribunalului Ilfov secția II și decizia Inaltei Curți de Casație, pronunțate în această afacere.

In ziua de 30 Iunie, pe la orele 10 dimineața, copila Lili Popazu, în etate de 15 ani și 10 luni, se sinucide, trăgându-și un glonte de revolver în inimă, în salonul casei părinților săi, din strada Uranus 29. Moartea 'i-a fost instantanee.

O sinucidere la o etate așa de fragedă, când viața în variatele sale manifestări, ți se prezintă sub formele și culorile cele mai vii și mai frumoase, când iluziile formează comoara cea mai prețioasă a minței și a sufletului, când orice speranță ți se pare posibilă și ușor de îndeplinit, mai ales pentru o copilă cuminte, modestă, inteligentă și frumoasă, după cum era nenorocita Lili Popazu, o sinucidere în asemenea împrejurări, trebuia să aibă o cauză adâncă, puternică și decizivă în sufletul ei. Și motivul, cauza, era înaltă, de o morală superioară, neaccesibilă tuturor, și a cărei conștiință era cu atât mai înălțătoare, cu cât venea din partea unei copile ce nu împlinise nici 16 ani.

Note: Iată decizia Curței de apel, București, secția II, pronunțată în această afacere:

Asupra apelului declarat de d. prim-procuror al trib. Ilfov, în potriva hotărârei No. 1901 din 16 Octomvrie 1901, a trib. Ilfov secția I.

Având în vedere instrucțiunea orală urmată în cauză, rechizitorul d-lui procuror general, expunerile părței civile și apărările prevenților;

Având în vedere că prevenitul Ștefan Gorăneanu este dat judecății pentru atentat la pudoare cercat cu violență asupra copilei Lili Popazu, astăzi decedată, iar Nelly Bozianu și Grigore Zane pentru că cu bună știință au asistat pe Gorăneanu în comiterea faptei ce 'i se impută;

www.dacoromanica.ro

Copila Lili Popazu, cu o zi înainte de acest deznodământ înfiorător, fusese dezonorată; un atentat violent, din cele mai îndrăzneţe, din cele mai josnice şi mai laşe, fusese comis asupra ei, de către inculpatul Ştefan Gorăneanu, ajutat de Z. P. Grigore şi Nelly Bozianu. Şi ea, copila de 16 ani, a preferat moartea, unei vieţi dezonorate.

Sub impresia penibilă a ruşinei şi a durerei morale, copila Lili Popazu îşi pune capăt vieţei, descărcându-şi arma ucigătoare în inimă, în acel loc unde durerea se acumulează mai mult, şi unde sentimentul moral apare mai curat şi mai luminos. O sinucidere, în asemenea împrejurări şi pentru o asemenea cauză, devine aproape o virtute. Ea caracterizează în modul cel mai eloquent şi mai strălucitor, temperamentul nefericitei copile, gradul său de înaltă moralitate, şi concepţia frumoasă şi ideală ce 'şi forma ea despre viaţă. Câte alte fete, în locul ei, n'ar fi preferat în asemenea ocaziuni, calea imoralităţei, a prostituţiunei, în locul ucigătorului glonte de revolver? Şi Lili Popazu era frumoasă, era inteligentă, era plină de sănătate şi de viaţă. Azi, când în societatea noastră, prostituţia se răsfaţă cu atâta fast, cu atâta lux şi atracţie,— constituind o adevărată tentaţiune şi un adevărat pericol pentru tinerele fete sărace, — care copilă, în împrejurări nenorocite ca acele prin cari a trecut Lili Popazu, ar fi stat la îndoială să aleagă, între revolver şi între prostituţia luxoasă şi aurită?

Şi câte, câte nu sunt victimele atâtor atentatori anonimi? Numai întâmplarea că nefericita Lili Popazu s'a sinucis, atentatul comis contra ei a putut fi adus la cunoştinţa parchetului. Câte alte victime nu sunt, destul de multe la număr, cari neajungând la disperarea extremă de a'şi curma firul vieţei printr'un glonte de revolver, suferă în tăcere dezonoarea, nevoind ca pe lângă ruşinea suferită şi simţită în secret, să se mai supună şi la ruşinea şi dispreţul public! Prejudiciile sociale, atât de nedrepte şi absurde, acoperă tot pe victimă cu oprobiul şi dezonoarea, scuzând bărbaţilor brutalitatea faptei lor şi răspunderea ei morală. Prejudiciile sociale cu despotismul lor absurd, fac ca tot victima

---

Având în vedere că din desbateri şi instrucţia orală se stabileşte următoarele fapte:

In ziua de 28 Iunie, după prânz, prevenita Nelly Bozianu se duce la d-na Nimfi Popazu, muma victimei, şi după ce stă cât-va timp, îi cere voie să ia la plimbare cu dânsa pe copila Lily.

D-na Popazu, bazată pe încrederea ce 'i inspira prevenita, care era mamă de familie, care fusese pedagogă într'un pension de fete, şi cu care întreţinea relaţiuni de prietenie de mai mult timp, îi încredinţează pe copila ei în vârstă de 15 — 16 ani, cu condiţie să o readucă acasă înainte de ora 10 seara.

Pe la 7 ½ ore, prevenita împreună cu copila ese de acasă, iau tramvayul până în dreptul hotelului de Franţa în calea Victoriei, unde se coboară şi pleacă pe jos spre şosea. In piaţa Teatrului ele observă că sunt urmărite de doi bărbaţi, dar continuă a se îndrepta spre şosea, unde ajunse se aşază pe o bancă. Cei doi bărbaţi cari veniseră după dânsele, se apropie atunci de ele, le adresează cuvântul, se recomandă cine sunt, şi după oare-care convorbire şi preumblare împreună, le propun să supeze la grădina populară Transwaal, propunere pe care femeile o primesc;

Cu toţii împreună se duc la acea grădină, mănâncă, beau ţuică şi vin, fumează, ascultă cântece obscene şi apoi pleacă, iau o birje în care se urcă câte patru pentru a conduce pe victimă şi pe femeia Bozianu la domiciliul aceştia, dar bărbaţii opresc birja la berăria numită «la Căpitanul», se dau jos şi oferă tovarăşelor lor câte un pahar de bere. Acestea primesc, intră în berărie şi li se serveşte berea propusă.

De aicea pleacă iarăşi cu toţii împreună, se duc la domiciliul femeei Bozianu, unde copila Lili văzând că în odae dormeau doi copii din care un băiat de vre-o 15 ani, refuză de a petrece noaptea acolo, şi cere să fie condusă acasă la ea.

Prevenitii pleacă de aici cu victima şi sub pretext de a lua câte o cafea, o duc la hotel de Londra, unde dându-şi nume falş, cer o cameră cu două paturi, în care intrând, închid uşa, sting lumânarea şi Zane cu femeia Bozianu se desbracă şi se urcă într'un pat, Gorăneanu cu fata Lily se pun în celalt.

www.dacoromanica.ro

să sufere şi ruşinea şi dispreţul public, şi greutăţile, de oare-ce după legile de azi reparaţiunile civile sunt greu de dovedit, iar căutarea paternităţei cu desăvârşire oprită. Aceasta este cauza, că cele mai multe din aceste atentate rămân în întuneric, nefiind aduse la cunoştinţa parchetului, de oare-ce nevoia cea mai mare de a tăcea, este mai mult a victimei.

Psihologia sinuciderei copilei Lili Popazu e plină deci de frumoase învăţăminte morale, într'o societate în care imoralitatea face un îndrăzneţ progres, şi în care noţiunile de cinste şi morală au început a se sdruncina atât de mult. De aceea caracterul moral al copilei Lili Popazu, apare într'o lumină cu atât mai frumoasă şi mai clară. Ea a preferat moartea, unei vieţi dezonorate. Şi instrucţia a stabilit până la evidenţă, că nefericitei victime a execrabilului atentat, nu 'i se poate imputa nici uşurinţă, nici imprudenţă, nici frivolitate. Ea a fost atrasă în cursă, ea a fost îndusă în eroare, ea fost înşelată, când a fost nevoită şi forţată de împrejurări să urmeze pe Nelly Bozianu şi să meargă în compania ei, la grădină, la berărie, şi în urmă la hotel.

In loc de a fi dusă acasă, după cum a cerut de repetate ori fata, ea a fost atrasă prin surprindere în camera unui hotel. Instrucţia a stabilit că odată ameţită de vinul băut la grădină, după îndemnul perzistent al inculpaţilor, ea nu a mai avut liberul arbitru, conştiinţa sa clară, aşa că nu a mai fost decât o jucărie în mâinile celor trei inculpaţi. In momentul suprem însă, văzând cursa ce 'i se întinsese, — de oare-ce a fost o adevărată cursă,—şi văzându-şi onoarea sa în pericol, ea se luptă cu atentatorul ei, apărându-şi cinstea, eşind din luptă cu două-zeci de vânătăi pe braţe şi pe picioare, dar rămânând nevinovată, virgină. Ea însă, în lupta ei disperată ce a avut de suportat cu brutala voinţă a atentatorului, prin miracol, salvându-şi feaioria, nu a avut cunoştinţă despre aceasta; de acl suferinţele durerei morale, de acl disperarea ei, crezându-se dezonorată, de acl durerosul deznodământ: sinuciderea.

Gorăneanu atunci, deşi 'i se spusese de către femeea Bozianu că fata este fecioară, deşi nenorocita victimă plânge şi se roagă să o cruţe, cu toată rezistenţa energică ce ea îi opune, el se încearcă să atenteze la pudoarea ei, în contra voinţei ei, şi dacă nu săvârşeşte atentatul pe deplin, aceasta se datoreşte numai împrejurărei că, dată fiind excitarea lui, durata luptei cu victima 'l-a pus în imposibilitate de a comite faptul.

A doua zi de dimineaţă preveniţii duc pe victimă acasă la femeia Bozianu şi se retrag. Copila Lili Popazu, condusă acasă în prada ruşinei şi a suferinţei morale, sub împresia atentatului săvârşit asupra ei, şi convinsă fiind, în nevinovoţia ei, că fusese complect dezonorată, într'un moment de surexcitare şi desnădejde, pune mâna pe un revolver şi îşi curmă zilele.

Făcându-se autopsia cadavrului nenorocitei copile, se constată că deflorarea nu a avut loc, dar medicul legist găseşte pe corpul ei urme de violenţă, 24 echimoze în părţile cele mai intime, şi pete de spermă pe cămaşe.

Considerând, în ceea-ce priveşte pe prevenitul Ştefan Gorăneanu, că pentru ca faptul săvârşit de el să cadă sub aplicarea art. 264 cod. pen., trebue să se stabilească că el a făptuit un atentat la pudoarea copilei Lili Popazu, îndeplinit sau cercat, cu violenţă, de oare-ce victima, era mai mare de 15 ani, după cum se constată din extractul său de naştere aflat la dosar;

Considerând că dovada existenţei materiale a atentatului cercat, rezultă în mod evident din arătările victimei pe când era în viaţă, din depunerile martorilor, din actul medico-legal al d-lui medic legist, din arătările copreveniţilor lui Gorăneanu, şi chiar din mărturisile sale constante, de oare-ce el atât înaintea trib. cât şi astăzi înaintea Curţei, recunoaşte că s'a culcat în patul în care se găsea victima la hotel Londra, că a încercat a avea relaţiuni sexuale cu ea şi că ea opunându-se a ejaculat înainte de a-şi putea satisface dorinţa;

Considerând în privinţa violenţei întrebuinţate de prevenit în săvârşirea faptului, că această violenţă poate să fie sau materială sau morală, şi că o întrebuinţare de

www.dacoromanica.ro

II

Inainte de a intra în descrierea amănunţită a faptelor şi a împrejurărilor în cari s'a comis atentatul violent în contra copilei Lili Popazu, şi înainte de a examina partea juridică a cestiunei, vom căuta a schiţă, în câte-vă rânduri, portretul fizic, moral şi educativ al nefericitei copile. Şi cu atât mai necesară ne este această descriere, cu cât instrucţia a căutat să culeagă în modul cel mai complect, detalii asupra conduitei copilei Lili Popazu, spre a opune constatările sale, alegaţiunilor mai mult decât îndrăzneţe ale inculpaţilor, cu privire la acest fapt. In sforţarea lor, de altfel legitimă, de a se apăra, inculpaţii merg până a ofensa memoria unei moarte.

Apărându-se de fapta lor abjectă, ei aduc calomniile cele mai sângeroase, nenorocitei copile. Trist şi laş mijloc de apărare, lipsit de cel mai elementar simţ de demnitate şi cavalerism. Inculpaţii pentru a-şi scuza fapta lor urâtă, susţin că fata Lili Popazu le-a făcut impresia unei „femei de stradă", că: era „de o cochetărie provocătoare"; că-şi ridica rochia ca femeile de stradă"; că „era, liberă în vorbe"; că „le-a sărutat şi le-a strâns în braţe pe bancă la şosea"; că „la masă le sărutau, le puneau mâna pe la toate pe sub fuste şi se lăsau"; că „a comandat lăutarilor cântece obscene"; că „au primit cu bucurie a merge la hotel"; că „acolo fata singură s'a desbrăcat la cămaşe"; că „era veselă făcând toate acestea" etc... etc... atâtea aserţiuni, atâtea neadevăruri patente şi revoltătoare, pe cari instrucţia făcută în cauză le-a dărâmat cu desăvârşire.

Era necesar deci, ca instrucţia să culeagă toate datele posibile asupra conduitei şi educaţiunei copilei Lili Popazu, pentru ca studiind viaţa sa de toate zilele, să poată opune cea mai formală dezminţire, susţinerilor îndrăzneţe, laşe şi pline de calomnie ale inculpaţilor.

Cine a fost şi cine era Lili Popazu?

Unica fiică a d-lui Pandele Popazu, astăzi decedat, distins avocat

---

forţă brutală nu e indispensabilă pentru ca atentatul să fie pedepsit de legea penală; că o violenţă morală ca aceea rezultând din administrarea unor substanţe narcotice sau a unor băuturi alcoolizate, având de efect anihilarea sau chiar numai micşorarea voinţei este suficientă pentru a imprima actului caracterul penalităţei, de oare-ce, faptul pe care legiuitorul a voit să 'l pedepsească este atentatul la pudoare, săvârşit fără sau în contra voinţei unei femei;

Considerând că violenţa morală exercitată în contra copilei Lili Popazu, rezultă din faptul că înainte de-a fi adusă la hotel de Londra, unde urma să se săvârşească atentatul, ea a fost mai întâi dusă la grădina populară unde 'i s'a dat să bea ţuică şi vin, şi apoi la berăria Căpitanul, unde 'i s'a dat bere, după cum rezultă din însă-şi mărturisirile prevenitului, coroborate cu arătările co-prevenitilor săi şi cu depunerile martorilor Andrei Andreescu, C Constăntinescu, Vasile Lăutaru şi Niţă Arsenescu;

Considerând că chiar dacă s'ar stabili că victima nu a băut o mare cantitate de băuturi spirtoase, totuşi dată fiind vârsta ei de 15—16 ani, faptul că la părinţii ei nu bea vin niciodată, precum şi amestecul băuturilor, din aceste fapte şi împrejurări rezultă pentru Curte convingerea că chiar mica cantitate băută a fost suficientă pentru a-i altera voinţa, şi că prin urmare o violenţă morală a fost exercitată asupra ei;

Considerând că chiar dacă s'ar admite că violenţa morală nu este suficientă pentru ca faptul să intre în prevederile art. 264 cod. pen., şi că se cere în mod absolut existenţa unei violenţe materiale, această violenţă materială se constată că a fost întrebuinţată în comiterea atentatului de către prevenitul Gorăneanu din următoarele fapte şi împrejurări;

Considerând că din însuşi mărturisirile prevenitului rezultă că el a încercat să aibă relaţiuni cu victima, dar că aceasta s'a împotrivit, din care cauză el n'a putut să-şi satisfacă poftele sale, în timpul cât a durat încercările sale şi rezistenţele victimei;

Considerând că această măturisire a inculpatului este coroborată şi prin găsirea urmelor de spermă pe cămaşa victimei, de către d. medic legist, după cum se constată din actul său medical;

www.dacoromanica.ro

şi fost timp de 10 ani ca reprezentant al Galaţilor în parlamentul român, ea a primit în sânul familiei o educaţiune conform cu gradul de cultură şi cu mediul social şi moral în care trăia. Afară de un proces cunoscut, în care tatăl său a fost implicat în ultimul timp şi care n'a putut avea decât o influenţă dureroasă în sufletul soţiei şi al copiilor lui, încolo nimic important, care să turbure liniştea şi pacea morală a familiei Popazu. Fiind fără avere, familia aceasta ducea un trai retras de sgomotul vieţei bucureştene, păstrând însă rezerva şi regretul unei vieţi mai largi, ce dusese mai înainte. Poate că această împrejurare, a unui trecut fără griji şi fără restricţiuni, întipărise pe figura Lilei Popazu, un vag sentiment de melancolie.

Şi dacă este adevărat că ochii sunt oglinda sufletului, apoi tristeţea şi melancolia ochilor Lilei Popazu, evidenţiau sufletul său curat, liniştit şi regretând un trecut mai bun. Născută în 23 August 1885, ea este dată la şcoală în 1893, unde în toate clasele primare ia premiul I. Este foarte importantă examinarea certificatelor sale şcolare, unde nota zece (10) dela studii, se întrece cu aceeaş notă pusă conduitei sale. „Purtarea 10", „Conduita foarte bună", „Conduita exemplară", iată certificările profesoarelor sale din cursul primar. In cursul secundar, pe de o parte din cauza lipsei de mijloace, iar pe de altă parte din cauză că un elev de Liceu ţinea drumul copilei Lili Popazu, după îndemnul profesoarei, ea este retrasă din şcoală. Avea pe atunci etatea de 12 ani. Din acel timp ea a trăit pe lângă mama şi fratele său, ocupându-se cu lectura şi menajul casei şi ducând viaţa cea mai retrasă, cea mai liniştită şi mai morală. Iată cum o descriu vecinii ascultaţi ca martori, pe copila Lili Popazu: D-na Maria Cocărescu, proprietară, ne spune: „Am jurat şi voi spune sfântul adevăr: Copila Lili Popazu era un model de fată: bună, cuminte, absolut morală şi cumpătată în vorbe şi în fapte. Ea eşea foarte rar pe stradă, seara eşea foarte rar şi în totdeauna însoţită de mama sau fratele ei.

Considerând că singur acest fapt al neizbutirei prevenitului în împrejurările de mai sus, denotă o opunere energică din partea victimei, o luptă cu agresorul ei şi în consecinţă o violenţă exercitată asupra ei;

Considerând că dacă victima ar fi consimţit de bună voie să aibă relaţiuni cu prevenitul, este evident că faptul ar fi fost săvârşit pe deplin, fără nici o împotrivire, fără nici o luptă şi fără accidentul care involuntar l-a făcut să pună capăt agresiunilor sale;

Considerând că, pe lângă faptul de mai sus, recunoscut de însuşi prevenitul, mai vine în sarcina lui şi depunerea martorului Dumitru Georgescu, chelnerul dela hotel de Londra, care arată sub prestare de jurământ înaintea trib. că trecând pe dinaintea uşei odăei în care se găseau prevenitii şi victima, a auzit suspine şi cuvintele: «Nu se poate! Nu se poate!», de unde rezultă că în dosul acelei uşe, avea loc o luptă între agresor şi victimă şi că aceasta implora graţie pentru pudoarea ei, fapt care invederează şi mai mult existenţa violenţei materiale;

Considerând că proba cea mai evidentă care unită cu împrejurările de mai sus, stabileşte în mod şi mai neîndoios că asupra victimei s'au exercitat violenţe materiale de către Gorăneanu, reese din actul medical al d-lui medic-legist, care constată pe corpul victimei un număr de 20 echimoze, din care multe în părţile intime ale corpului ei, adică la partea internă a vintrei, la părţile superioare şi inferioare ale feţei interne a coapsei, la faţa internă a gambei, echimoze pe cari medicul-legist le consideră ca trebuind să fie rezultatul comprimărei cu mâinele în timpul unei lupte sau rezistenţe;

Considerând că însuşi prevenitul Gorăneanu, cercând a explica existenţa acestor echimoze în părţile interne ale coapselor şi ale gambei, crede că au fost produse prin introducerea forţată a genunchiului său între picioarele victimei, explicare care de asemea implică ideea unei rezistenţe şi a unei lupte;

Considerând că nu se pate susţine într'un mod plauzibil, după cum se încearcă a o face prevenitul, că echimozele ar proveni din ciupiturile pe care le-ar fi făcut victimei pe când erau împreună la grădină sau în trăsură în chip de glumă sau de jocuri

www.dacoromanica.ro

„Mă mir, sunt uimită şi revoltată chiar de îndrăzneala acelora—a inculpaţilor—cari susţin că fata de bună-voia ei ar fi consimţit să meargă după nişte necunoscuţi ca Zane şi Gorăneanu. Ea se jena la poartă chiar să iasă singură, şi nu numai eu am această ideie bună despre fată. Întrebaţi toată mahalaua şi vă va spune ce cuminte şi ce morală era fata Lili Popazu".

O altă vecină, martora Zinca Vasilescu ne spune:

„Cunosc familia Popazu; fata Lili era excesiv de cuminte şi de morală. Era veselă, dar aşezată. Nici odată nu-şi permitea să vorbească lucruri uşurele, de bărbaţi sau de petreceri. Eşea foarte rar de acasă; seara mai niciodată".

O altă vecină, martora Maria Popescu, spune următoarele: „Cunosc familia Popazu: o familie onestă şi serioasă. Fata Lili era veselă şi foarte bine văzută în vecini, prin purtarea ei corectă şi cinstită. La preumblare eşea rare-ori, seara mai nici-odată. De cele mai multe ori, chiar ziua, eşea însoţită de mama sau de fratele ei. Nimic incorect ca purtare, nu 'i se putea reproşa. Era poate prea aşezată, prea serioasă în felul ei de a se purta cu toţii".

Martorul Anton Ionescu, comerciant, declară: „Cunosc pe fata Lili Popazu. Era o fată cuminte şi cu puţine relaţiuni familiare. Stătea mai mult acasă. Pe drum când eşea, însoţită de mamă sau frate, avea o privire sfiicioasă şi timidă".

Un alt martor, Pandele Popescu, comerciant, arată:

„Cunosc de 2 jum. ani familia Popazu. Fata Lili era un model de fată: cuminte, serioasă şi absolut morală. Ea nu avea aproape de loc cunoştinţe în mahala. Trăia retrasă, în familie, ocupându-se cu cititul. Când am auzit de întâmplarea cu Gorăneanu, cu toţii cari o cunoşteam am rămas uimiţi, ştiind-o incapabilă pentru asemenea purtări uşoare".

In fine, d-nul Corneliu P. Babic, vechiu comisar al secţiei unde domiciliază familia Popazu şi a cărui fată era prietină cu Lili Popazu,

---

pe care este deprins a le întrebuinţa în aventurile sale, precum nici din corecţiunea ce ar fi suferit victima dela familia ei, de oare-ce locul chiar unde mare parte din acele echimoze se găsesc situate, dovedesc pe deplin netemeinicia susţinerilor sale;

Considerând că faptul tragic al sinuciderei victimei a doua zi după atentat, aruncă o lumină şi mai vie asupra acestei afaceri şi aduce o dovadă mai mult că ateutatul s'a cercat fără voiuţa ei, priu întrebuinţare de mare violenţă şi că crezându-se dezonorată priu perderea fecioriei, fapt care 'l credea consumat, a preferat să-şi curme zilele decât să trăiască mânjită de acest atentat la pudoarea ei;

Considerând deci că în faptele şi împrejurările descrise mai sus Curtea găsind dovezi temeinice în potriva prevenitului Gorăneanu 'şi-a format convingerea că el a cercat să comită un atentat cu violenţă la pudoarea copilei Lili Popazu;

Considerând că întru apărarea sa prevenitul aleagă următoarele fapte:

1. Că victima era de natura ei uşoară;

2. Că întâlnind-o pe stradă împreună cu Nelly Bozianu, le-a crezut pe amândouă că sunt femei cu moravuri perdute, dat fiind că ele au consimţit să intre în vorbă cu ei, să se plimbe, să supeze şi în fine să meargă împreună cu ei la hotel de Londra, unde au intrat câte-şi patru într'o singură cameră, s'au desbrăcat şi s'au pus în pat;

Că în asemenea împrejurări nu se putea aştepta la o rezistenţă din partea ei;

3. Că n'a exercitat nici o violenţă asupra ei, invocând depunerea martorei Isabela Nathanson care locuia în odaia de alături, şi împrejurarea că victima n'a strigat pentru a cere ajutor;

Considerând că trib de prima instanţă admiţând modul de apărare al prevenitului 'l achită de veri-ce penalitate;

Considerând în primul loc că antecedentele victimei nu sunt acele pe cari le arată prevenitul şi pe cari tribunalul le consideră ca dovedite, de oare-ce din depunerile martorilor I. Popescu, Maria Cocorăscu, Cornelin Babic şi Zinca Vasilescu, se constată că victima era o fată cinstită şi cuminte şi că asupra purtărilor ei nimic nu se vorbea de rău;

www.dacoromanica.ro

ne spune următoarele: „Cunosc foarte bine familia Popazu, locuind în apropiere; e o familie liniştită şi onestă; fata Lili, fiind prietenă şi colegă cu o fată a mea, o cunosc perfect de bine. Era o fată plăcută, bine desvoltată, sănătoasă, veselă, inteligentă, serioasă şi absolut onestă. Mama ei, femeie serioasă şi cinstită, îi dăduse o educaţie die cele mai morale. Şi în vorbă şi în purtări, fata era de dat ca model. Altfel, nici n'aşi fi permis fetei mele, ca să fie prietenă cu ea. De aceea am fost foarte uimit, când am auzit cele întâmplate. Ca unul care am cunoscut-o bine de tot, iau garanţia morală de a declara din adâncul coştiinţei şi convingerei mele, că această fată bună, blândă, veselă şi inteligentă, nu putea fi capabilă,—în mod conştient,—să-şi piardă onoarea, să-şi păteze cinstea ei de fată, în mod aşa de uşurel şi de brutal. A trebuit îndemnuri şi silinţe prea mari, curse şi amăgiri ca ea să cadă. Aceasta e credinţa mea intimă, sinceră şi dezinteresată. Sunt neadevăruri grosolane, acele ce spun inculpaţii, ca această fată neeşită în lume, trăită retras şi într'un cerc aşa de moral, să fie capabilă de a comanda la grădină cântece obscene, de a permite să fie sărutată, de a merge prin berării şi hotele. A trebuit să fie ameţită, a trebuit ca inteligenţa şi conştiinţa ei să fie întunecate. Repet: aceasta este convingerea şi credinţa mea sinceră şi adâncă."

Iată cine este familia Popazu; iată cine era copila Lili Popazu: cuminte, serioasă, absolut morală, incapabilă de libertinagiu, în sfârşit *„un model de fată"*, după expresiunea caracteristică a martorilor. Cum se face deci că această copilă de 15 ani şi 10 luni, eşită atât de curată, de cuminte, de inteligentă şi de serioasă, din mediul familiei sale cinstite şi morale, copilă, care nu cunoştea strada, care trăia mai mult retrasă în sânul familiei, ocupându-se cu lectura şi cu menagiul, cum se poate zicem, ca ea să-şi schimbe dintr'o dată firea ei, caracterul ei moral, infiltrat în ea dela cea mai fragedă etate, devenind după arătările îndrăzneţe ale inculpaţilor, „de o cochetărie provocătoare", „liberă în vorbe",

---

Considerând că singurele depuneri pe cari se întemeiază prevenitul astăzi şi trib. în sentinţa apelată, sunt acele ale martorilor G. Iliescu şi Maria Popescu din care nu rezultă altceva decât că ei ar fi văzut-o stând la fereastră şi vorbind cu elevi de administraţie sau cu civili, fără ca să se constate dacă acei tineri erau cunoştinţi personale ale copilei sau ai familiei ei, cu care ar fi putut vorbi, fără a 'i se face din aceasta o culpă;

Considerând că pe lângă depunerile de mai sus, se mai invoacă şi arătarea Paulinei Aslan, directoarea şcoalei secundare de fete, făcută înaintea judecătorului de instrucţie, prin care arată că ar fi auzit că copila Lili Popazu în anul 1897—98, adică atunci când era în vârste de vre-o 12 ani, ar fi umblat pe stradă cu băieţii şi că a atras asupra acestui fapt atenţia părintelui fetei;

Considerând că din depunerile acestor trei martori, din cari numai doi ascultaţi de trib.; chiar dacă s'ar putea considera ca sincere faţă cu depunerile martorilor: Popescu, Cocorăscu, Babic şi Vasilescu, este absolut inadmisibil de a se trage concluzia că victima avea moravuri uşoare, că avea porniri spre viaţă dezordonată şi că subiectivitatea ei este adevărata cauză a acestei afaceri;

Considerând asupra mijloculni al doilea de apărare, că dacă poate fi admisibil ca la început atitudinea prevenitei Bozianu şi a victimei, să fi îndreptăţit pe Goräneanu a crede că avea afface cu femei de moravuri uşoare, se constată însă din arătarea prevenitei Bozianu şi în parte chiar din mărturisirea lui, că înainte de atentat atât co-prevenita lui, cât şi însăşi victima 'i-a spus că avea dinaintea lui o fecioară;

Considerând că chiar date fiind împrejurările că Goräneanu ar fi fost până la urmă convins că victima era o femeie publică; mai mult, chiar dacă ea în realitate ar fi fost o asemenea femee, totuşi cercarea sa de atentat, săvârşită cu violenţă, după cum se stabileşte mai sus, şi în contra voinţei chiar a unei prostituate, totuşi ar cădea sub prevederile art. 264 cod. pen ;

Considerând că împrejurările de mai sus nu pot constitui, în cazul cel mai favorabil pentru prevenit, decât circumstanţe uşurătoare, de cari Curtea urmează să ţină

www.dacoromanica.ro

„având aerul unei femei de stradă", care primeşte „cu bucurie şi dintr'o dată invitaţia unor necunoscuţi", care se lasă a fi „ciupită" şi „sărutată" de acei necunoscuţi, care comandă „cântece obscene" lăutarilor, care „râde şi face haz de ele", care „merge bucuroasă la hotel", „dezbrăcându-se de bună voie până la cămaşă"! Dintr'o fecioară pură şi ideală, care nu împlinise nici 16 ani, ei fac o prostituată de cea mai ordinară speţă. E ilogic, e absurd, e îndrăzneţ, e cinic! Şi inculpaţii cred, că aruncând cu noroiul celei mai detestabile şi mai laşe calomnii, — calomniarea unei moarte, care nu le poate răspunde, care nu se poate apăra,— cred că-şi pot scuza execrabilul lor fapt.

Instrucţia însă 'şi-a făcut datoria, luând ea grija adunărei probelor, care să dărâme până la temelie, clădirea putredă de neadevăruri şi calomnii a inculpaţilor, apărând ea onoarea imaculată a unei copile de 16 ani, care a avut marele curagiu şi rarul simţ moral de a-şi descărca un glonte de revolver în inimă, decât să trăiască o viaţă în dezonoare şi necinste.

In schimb, cine sunt inculpaţii? Nişte avortoni morali, nişte stâlpi de cafenele sau berării, nişte tineri viţioşi, fără calăuză şi fără nici o ambiţie sau ideal, nişte don juani de trotuare, cari îşi pierd vremea bătând calea Victoriei şi spunând insanităţi şi cuvinte cinice, femeilor cinstite sau necinstite, ce întâlnesc pe stradă; nişte amorali, produs al unui mediu conrupt sau al unei literaturi pornografice, predilecte unei părţi din tinerimea noastră. Ce putea să iasă din ei şi unde puteau ei ajunge decât acolo unde au ajuns?

Ştefan Gorăneanu, absolvent a câte-vă clase gimnaziale, copist la ministerul cultelor, care răpeşte pe soţia sa, ca domnişoară, din casa părinţilor săi, cu cari părinţi se află şi astăzi în proces; tânăr, care abia însurat şi tată a doi copii, continuă a duce viaţa liberă de mai înainte, petrecând singur tot timpul zilei şi al nopţei în berării şi pe stradă, nevăzându-şi de casă şi de nevastă; plăcându-i să bea; afemeiat şi ştren-

---

seamă şi cari sunt menite a'i micşora pedeapsa, iar nu de a face dintr'un atentat bine stabilit, un simplu fapt reprobabil de morală, dar nepedepsit de lege;

Considerând, în privinţa celui de al treilea mijloc de apărare, că era firesc ca victima, care apărându-şi cinstea căuta în acelaş timp a evita şi ori-ce scandal public, care ar fi avut de efect să o mânjască şi să se resfrângă şi asupra familiei ei, să nu strige, să nu asmuţe trecătorii, să nu facă inevitabilă intervenţia publicului sau chiar a poliţiei, şi că din acest fapt nu se poate trage nici un argument în favoarea prevenitilor;

Considerând că în privinţa depunerei martorei Isabela Nathanson, atât prevenitul cât şi trib. comit o eroare când afirmă că dormea în odaia de alături şi că prin urmare ar fi putut auzi gemetele şi plânsetele victimei, dacă în adevăr ele ar fi avut loc, de oarece din însăşi depunerea martorei rezultă că ea dormea în a treia odaie, la No. 19, şi că de acesa în care se găseau prevenitii şi victima o despărţea odaia cu No. 18;

Considerând că în asemenea împrejurări se poate foarte bine explica somnul martorei, la acea distanţă să nu fi fost întrerupt de gemetele şi implorările victimei, pe cari le-a auzit martorul Dumitru Georgescu trecând pe dinaintea uşei;

Considerând, în ceia-ce priveşte pe prevenita Nelly Bozianu, că ea este dată judecăţei pentru că cu bună ştiinţă a ajutat şi a azistat pe Gorăneanu în faptele care a pregătit şi înlesnit atentatul comis de el;

Considerând că complicitatea este calificarea legală dată faptelor secundare şi accesorii faptului principal şi care rămân independente de acest fapt, de oare-ce când participarea e directă, complicele devine co-autor;

Considerând că pentru ca art. 50 al. 2 cod. pen. să fie aplicabil, este suficient ca deliquentul să fi dat ajutorul său cu bună ştiinţă în împrejurările accesorii cari au preparat sau facilitat comiterea delictului;

Considerând că prevenita Bozianu a luat sub protecţiunea ei pe victimă, sub cuvânt de a o duce la plimbare, a pus'o în contact cu prevenitul Gorăneanu, a în-

www.dacoromanica.ro

gar, după cum îl arată martorii. Z. P. Grigore, un alter ego al lui Goräneanu, care neterminând complect liceul în ţară, este nevoit să-şi ia equivalenţa de bacalaureat în străinătate, pentru a se putea înscrie la facultatea noastră, unde deşi student de vre-o trei ani, nu 'şi-a dat până astăzi nici un examen. De Nelly Bozianu nu mai vorbim, în trecutul ei negăsind nimic care să ne intereseze.

Ceia-ce putem spune este că instrucţia a stabilit,—fără a căuta să pătrundă în viaţa ei intimă, — că în societate ea nu se bucura de acea tristă reputaţiune despre care s'a vorbit şi s'a scris prin ziare; deşi complect vinovată în atentatul ce s'a comis în contra fetei Lili Popazu, ea până atunci nu dăduse nimic de bănuit familiei Popazu, din punct de vedere al onestităţei; aşă se şi explică de ce ea erà primită în familia absolut onorabilă a d-nei Popazu, şi de ce d-na Popazu permitea fiicei sale Lili, de a merge,—de altfel destul de rar,—în compania inculpatei. Ea fusese în ultimul timp, un an de zile, pedagoagă la pensionul de fete Negoescu-Lehliu şi eşise abia cu vre-o trei zile înaintea celor întâmplate în urmă. Nu e de mirat deci, că d-na Popazu încredinţase pe fiica sa, să facă o preumblare pe jos la şosea, cu o foastă pedagoagă a unui pension de fete.

Iată cine a fost victima, iată cine sunt inculpaţii.

III

Acum să trecem la cestiunea de fapt şi de drept. Vom începe deocamdată cu cea dintâi, descriind în mod amănunţit toate faptele şi împrejurările ce au precedat atentatul cu violenţă comis în contra copilei Lili Popazu, expunând alegaţiunile făcute de inculpaţi în apărare şi combătându-le cu probele adunate de justiţie. Instrucţia a avut mult de luptat cu mijloacele de apărare, nu tocmai leale ale inculpaţilor. Ei au căutat să o inducă în eroare, după cum au reuşit la început, punând într'o lumină din cele mai urâte şi din cele mai imorale, conduita tinerei co-

---

demnat-o a primì propunerile lui şi ale lui Zane de a merge la grădina populară, de a supa cu doi necunoscuţi, bând, mâncând şi fumând împreună cu ei; că tot ea a condus-o la berăria Căpitanul, apoi acasă la ea şi în urmă la hotel de Londra, unde s'a făptuit atentatul, şi unde ea însăşi s'a desbrăcat şi pus în pat cu Zane, aţâţând prin lubricitatea ei instinctele cele mai josnice ale copilei ce-i fusese încredinţată;

Considerând că Curtea şi-a formaĭ convingerea, că prin toate aceste fapte stabilite pe deplin prin însăşi mărturisirile prevenitei, prin arătările co-preveniţilor ei şi prin depunerile martorilor audiaţi de tribunal, Nelly Bozianu, a ajutat şi azistat pe Goräneanu în faptele cari au pregătit şi înlesnit comiterea atentatului;

Considerând că prevenita Nelly Bozianu, cunoscând pe victimă de când era copilă mică şi ştiind că este fecioară şi cuminte, după cum însăşi declară, ştia foarte bine că ea se va împotrivì la atentatul care o aştepta, că va lupta în contra agresiunei şi că numai prin violenţă se va putea abuza de ea;

Considerând că în ori şi ce caz, ea cu bună ştiinţă a împins pe victimă pe povârnişul care trebuia să ajungă la necinstirea ei, fapt care a înlesnit atentatul comis de Goräneanu;

Considerând că în consecinţă faptele săvârşite de prevenita Nelly Bozianu, intră în prevederile art. 50 al. 2.

Având în vedere că textele ce urmează a se aplica, sunt art. 264 al. I, comb. cu 60 c p. pentru Ştef. Goräneanu şi art. 50 al. II acelaş cod pentru Nelly Bozianu, cari s'au citit de d-nul prezident în şedinţă publică în următoarea cuprindere ....;

Considerând în privinţa lui Grigore Zane că el deşi a ajutat şi a asistat pe Goräneanu în faptele cari au înlesnit atentatul, ca şi co-prevenita sa Nelly Bozianu, totuşi constant fiind că el nu cunoştea pe victimă, că nu ştia că este fecioară, că după uşurinţa cu care acele două femei au intrat în relaţiune cu ei, el putea să se înşele asupra condiţiunei lor, luându-le drept femei de moravuri uşoare şi că în consecinţă, buna ştiinţă, unul din elementele esenţiale ale complicităţei lipsind, art. 50 al II c. p. nu poate fi aplicabil în privinţa lui;

www.dacoromanica.ro

pile, voind prin această procedare puţin cinstită, să micşoreze gravitatea brutalei lor fapte. Am arătat mai sus calomniile îndrăzneţe, aduse de aceşti cavaleri degeneraţi, nefericitei lor victime, cari după ce au ultragiat-o în tot ce avea mai sfânt o fecioară: pudoarea, nevinovăţia ei, onoarea ei, continuă şi după moartea victimei lor, de a comite asupră-i, un nou viol, violul moral,—calomnia,—această pângărire a onoarei, mai josnică şi mai laşe decât violul material însuşi.

Dar să intrăm în expunerea faptelor:

Am spus că purtarea inculpatei Nelly Bozianu, din punct de vedere al moralităţei nu lăsase nimic de bănuit până în ultimul moment. Anul trecut, luând cu dânsa pe cei doi copii ai săi, ea părăseşte domiciliul soţului său, un alcoolic şi un degenerat, intrând ca pedagogă în pensionul d-nei Lucreţia Negoescu-Lehliu. La acest pension, purtarea ei nu a lăsat nimic de dorit. Acest fapt îl confirmă însăşi directoarea pensionului. Nu e de mirat deci că Nelly Bozianu, în asemenea condiţiuni de viaţă, în aparenţă destul de morală, avea accesul casei familiei Popazu, a cărei onorabilitate este mai presus de orice discuţiune. La 26 Iunie, ea vizitează familia Popazu, promiţând d-şoarei Lili, că peste două zile fiind liberă, va veni din nou ca să o ia la plimbare. La 27 Iunie luând vacanţă Nelly Bozianu se mută din pension în strada Romulus No. 8, unde închiriă o cameră. La 28 Iunie, pe la orele 7 jum. seara, veni din nou în familia Popazu, unde luând cu voia d-nei Popazu pe Lili, pleacă amândouă spre şosea să facă o preumblare. D-na Popazu 'i puse în vedere Nelly Bozianu ca pe la ora 10 să aducă pe fată acasă. Instrucţia n'a putut stabili că între Nelly Bozianu şi inculpaţii St. Goăneanu şi Zane ar fi fost vre-o înţelegere anterioară spre a da pe copilă în mâinele unuia din ei; ori cât de culpabilă a fost purtarea inculpatei Nelly Bozianu în prepararea şi înlesnirea atentatului suferit de Lili Popazu, totuşi nu voim să-i atribuim rolul de proxenetă. Un fapt clar însă rezultă din instrucţia urmată în cauză: acela că Nelly Bozianu cunoştea

---

Considerând că deşi este dovedit că în momentul când în faţa lui se comitea atentatul la pudoarea victimei, când 'i se spunea de femeia Bozianu că copila este fecioară, când era el singur martor la luptă şi la rezistenţa ei, el sta nepăsător şi nu se gândea să vie în ajutorul victimei, totuşi acest fapt ori-cât de reprobabil şi de imoral ar fi, nu intră în prevederile art. 50 al. 2, complicitatea neputând fi întemeiată decât pe fapte pozitive, *in agendo*, iar nu pe fapte negative, *in omitendo;*

Considerând asupra apelului părţei civile că în concluziunile sale, puse astăzi în instanţă cere ca suma de 10000 lei pe care o pretinde ca despăgubire să se aloce săracilor;

Considerând ca legiuitorul prin art. 36 cod. penal prevede că chiar prin consimţirea părţei lezate, judecătorii nu vor putea să încuviinţeze întrebuinţarea dezdaunărei sau a restituţiunei pentru ori-care alt sfârşit, chiar când ar fi vorba de veri o operă de utilitate publică;

Că faţă cu acest text de lege partea civilă nu mai poate fi admisă ca să ceară o sumă pentru alţii şi în asemenea caz pretenţiunile sale cată a fi respinse.

Pentru aceste motive, admite apelul d-lui prim-procuror al trib. Ilfov, condamnă pe Ştefan Goăneanu la 1 an închisoare şi pe Nelly Bozianu la 10 luni. Respinge apelul în ce concerne pe Zane cum şi apelul părţei civile.

Semnaţi: M. Paleologu, V. Bossi, Şt. Stătescu.

Opiniune. In ce priveşte pe prevenitul Zane P. Grigore nu mă unesc cu deciziunea majorităţei prin care se respinge apelul d-lui prim-procuror şi sunt de părere a se admite acest apel şi a se condemna prevenitul la 10 luni închisoare corecţională pentru faptele de complicitate, atribuite prevenitei Nelly Bozianu, de oare-ce le sunt comune, căci Zane încă dela începutul afacerei şi până în ultimul moment al ei a fost faţă, a participat la ele, şi ceva mai mult, chiar după mărturisirea făcută în instanţă de coprevenita Nelly Bozianu, dânsa la un moment dat, dându-şi seama de pericolul în care se afla fata Lili Popazu, a voit să sară din pat spre a'i da ajutor, iar inculpatul Zane a oprit-o ţinând-o în braţe. Semnat: Spiridon Stătescu

Opiniune. Subsemnatul însuşindu-mi în totul motivele de fapt şi de drept din

www.dacoromanica.ro

de mai 'nainte pe Z. P. Grigore, că poate chiar avusese şi alte întâlniri cu el. Acest fapt îşi are importanţa lui deosebită, pentru că nu-i admisibil, ca Nelly Bozianu ori cât de perversă şi de cinică ne-am închipui-o, când dânsa ştia prea bine că d-na Popazu îi încredinţase în anume condiţii pe copila Lilli să primească a intra în vorbă cu nişte necunoscuţi,—Gorăneanu şi Zane,—şi a primi în urmă invitaţia aceloraşi necunoscuţi de a lua masa cu dânşii la şosea. De altfel instrucţia stabileşte cu fapte precise cum că Nelly Bozianu cunoştea de mai 'nainte pe Z. P. Grigore.

Astfel martorul D. G. Popescu, arată că fata Lili înainte de a se sinucide, când i-a făcut spovedania întâmplărei atentatului ce a suferit, 'i-a spus că Nelly Bozianu 'i-a recomandat pe Zane ca pe o persoană bine cunoscută de dânsa şi că pot deci primi invitaţia; acelaş lucru îl arată şi d-na Popazu; d-na Popazu mai arată că Nelly Bozianu vorbea adeseaori în casa sa de un oarecare Zane dela primărie; aceiaş declaraţiune face şi Emil Popazu; tot Emil Popazu arată că Zane a spus la secţie cum că Nelly Bozianu 'i-a cerut 20 lei pentru nişte afaceri vechi; însăşi Bozianca arată la primele cercetări, că ea cunoştea pe Zane din vedere. Odată stabilit, că Nelly Bozianu cunoştea mai dinainte pe Zane, ne putem explica uşor primirea aşa de repede a invitaţiunei ce acesta le făcuse de a'i acompania la şosea şi în urmă de a lua masa împreună. Caci repetăm încă odată, că e ilogic, e inadmisibil, ca Nelly Bozianu ori cât de perversă ar fi fost, când ştia mai ales că are dată sub protecţia ei, o fată de 16 ani, cum era Lili, să fi putut primi invitaţiunea unor oameni absolut necunoscuţi. Odată intraţi în vorbă, era natural să se facă recomandările şi s'au făcut. Mai mult decât atât, Bozianca arată în interogatoriul său, că Zane a spus cu această ocaziune că cunoaşte pe fratele d-şoarei, care este tot la primărie. Copila Lili, care avea un rol secundar în compania acestor persoane, pe cari nu le cunoştea, faţă de dorinţa manifestă a Boziencei, de a primi invitaţia tinerilor, faţă de asigurările date copilei, că ea cunoaşte pe Zane, care este om onorabil,

---

sentinţa apelată, sunt de părere a se respinge atât apelul d-lui prim-procuror cât şi al părţei civile Nimfi Popazu. Semnat: Gr. Ştefănescu.

Iată şi sentinţa trib. Ilfov secţia I, relativă la această afacere:

Având în vedere dispoziţiunile art. 264 cod. pen. în coprinderea următoare: «Ori-cine va comite un atentat în contra pudoarei, îndeplinit sau cercat cu violenţă în contra unui individ de sex bărbătesc sau femeesc, se va pedepsi cu maximum închisorei»;

Considerând că elementele constitutive ale acestui delict sunt: 1) atentatul care conzistă în ori-ce fapt exterior, exercitat asupra unei persoane cu intenţiunea de a'i jicni sentimentul pudoarei şi de natură a'i produce o astfel de injurie, şi 2) violenţa;

Considerând că tribunalul, din instrucţia orală urmată în cauză, constată în fapt următoarele: In seara zilei de 28 Iunie 1901, pe la orele 7 jum. seara, Nelly Bozianu, însoţită fiind de fata Lili Popazu, percurgea calea Victoriei în sus pentru a ajunge la şosea; în acelaş timp în urma lor inculpaţii Gorăneanu şi Zane, eşind dintr'o berărie şi plimbându-se pe aceiaş stradă, încurajaţi fiind de atitudinea acestor femei, le urmează până la şosea, unde după ce se abat prin boschete fac cunoştinţa lor şi în comună înţelegere merg la grădina populară numită Transvaal unde mănâncă, beau şi petrec împreună cu lăutari. La orele 12 noaptea, după această petrecere, iau cu toţii o trăsură în care se aşează câteşi patru şi întorcându-se în oraş se opresc la berăria zisă Căpitanul în str. Academiei, unde intrând în localul în care se afla mai mult public au cerut şi li s'a servit bere.—După ce fata Lili Popazu. a băut ca la un sfert de pahar de bere, câte-şi patru au plecat în strada Romulus No. 8, locuinţa prevenitei Nelly Bozianu.—Aci din cauza copiilor aceştia cari erau acasă şi deştepţi şi cari puteau să-i incomodeze, s'au dus cu toţii la hotel de Londra unde au ocupat pentru acea noapte camera cu No. 17: femeile urcând şi intrând înainte în cameră, iar bărbaţii în urmă, de oare-ce ei au achitat preţul cerut de otelier. In această cameră se găsesc două paturi, căci astfel au fost cerute de bărbaţi în auzul femeilor. După puţin timp, Zane cu Bozianca desbrăcându-se s'au urcat într'un pat, iar Gorăneanu cu Lili Popazu în

www.dacoromanica.ro

faţă de recomandările lor, că Zane este secretar la primărie şi Gorăneanu secretar la Ministerul Cultelor, urmând curentului, a mers aproape mecanic cu Bozianca şi cei doi tineri la „Grădina Populară" dela şosea. Voinţa ei era paralizată de voinţa celorlalţi; şi apoi ori câtă dorinţă ar fi avut în sufletul său de a nu primi această invitaţie,—ei, căreia pentru prima oară în viaţă 'i se întâmpla acest lucru,—'i era greu să se opue voinţei Boziencei. D-na Popazu arată în declaraţia sa, că fata sa Lili, în ajunul sinuciderei, îi mărturisise în legătură cu aceasta, că ea n'ar fi primit să meargă cu acei tineri, dacă Bozianca nu inzista, nu o îndemna, nu o silea. Insă-şi Bozianca arată că la început n'au primit invitaţiunea. Tot Nelly Bozianu în declaraţia sa dela primele cercetări, arată că Zane şi Gorăneanu le-a spus la şosea vorbe „puţin cuviincioase". De ce a primit atunci invitaţia? Plecând cu Bozianca de acasă şi trebuind tot cu dânsa să se întoacă, Lili Popazu era forţată de împrejurări ca să o urmeze; de altfel, Bozianca, femeie de 37 ani, care avea judecata rece şi cumpănită, era de datoria ei să se gândească la consecinţe. Nu Lili Popazu, copilă de 16 ani, naivă şi inocentă, care ducea o viaţă liniştită şi retrasă, şi care nu avea experienţa vieţei, nu ea ar fi putut să ghicească care le era scopul inculpaţilor. Probă că voinţa ei nu a fost părtaşă la această invitaţiune, este că ea în tot timpul mesei a fost tristă. Acest fapt îl arată chelnerul Andreescu Andrei, care le-a servit. Instrucţia stabileşte că fata Lili, în compania acestor oameni de chef, a stat rezervată şi tristă; că nu voia să bea vin cu toate inzistenţele bănuit toare ale lui Gorăneanu şi Zane. Or, o fată care ar fi primit de bunăvoie o astfel de invitaţiune, ar fi fost veselă şi bine dispusă, iar nu tristă şi rezervată.

Bozianca arată în interogatoriul ei că: „fata vărsa vinul pe jos în loc de a-l bea"; că inculpaţii le sileau să bea, zicând „să n'avem parte de viitor dacă nu bem". D-na Popazu arată de asemenea că Lili înainte de-a se sinucide, când i-a făcut confesiunea celor întâmplate, i-a

---

celalt pat, unde încercând să posede şi el pe tovarăşea sa de petrecere, aceasta împotrivindu-se şi declarându-i că «nu se poate, nu vreau», actul nu s'a consumat. A doua zi la ora 5 dimineaţa Gorăneanu, Bozianca şi Lili Popazu au părăsit otelul, ducându-se împreună până în str. Romulus No. 8, domiciliul Boziencei, iar Zane a plecat din otel mai târziu;

Considerând că atât din interogatoriul luat separat fie cărui inculpat, cât şi din complexul depoziţiunilor martorilor luate sub prestare de jurământ pe sfânta cruce, conform art. 153 pr. penală, se constată că dela început, adică din momentul când inculpaţii au făcut cunoştinţa femeilor şi până la cea din urmă fază a petrecerei lor, cu toţii au fost în bună înţelegere, veseli şi că nimic n'a turburat armonia lor;

Că această petrecere s'a urmat pe stradă, la şosea, în diferite localuri publice precum în grădina Transvaal şi berăria Căpitanul, în str. Romulus domiciliul Boziencei şi în cele din urmă la otel de Londra;

Că întâlnirea lor durând dela orele 7 jum. seara până la 5 dimineaţa, în tot acest interval de timp, fata Lili Popazu a arătat mulţumire de a se găsi în societatea inculpaţilor şi a luat parte activă la alcătuirea diferitelor distracţii, procurate de bărbaţi, precum: mâncare, băutură, lăutari, plimbare cu toţi într'o trăsură; mai mult, după cum se constată din depunerea martorilor Andrei Andreescu, C. Constantinescu şi Vasile Lăutaru, veselia ei a mers până acolo în cât chiar când lăutarii au cântat între altele şi cântece obscene, dânsa n'a făcut nici o împotrivire;

Că, în urmă, percurgând calea Victoriei în trăsură, femeile au stat în braţele bărbaţilor, expuse astfel vederei publicului;

Că, după aceasta, ducându-se la Bozianca acasă şi fiind incomodaţi prin prezenţa copiilor, cu a sa voinţă au plecat cu toţi pe jos şi s'au dus la hotel de Londra;

Că, după cum rezultă din depoziţia martorilor D. Carapancea, ofiţer de sergenţi, şi C. Ştefan, sergent de oraş, veselia lor pe stradă era aşa de mare încât a atras chiar atenţiunea acestora;

Considerând că atât din ordonanţa d-lui judecător de instrucţiune cât şi din

www.dacoromanica.ro

spus, că: „a fost silită de cei 2 bărbaţi să bea vin". Că în urmă, ei au pus lăutari să le cânte cântece obscene; femeile protestând, lăutarii au încetat de a mai cânta.

De şi inculpaţii la început au avut îndrăzneala a spune că însăşi copila Lili Popazu a comandat asemenea cântece obscene, în urmă Zane a revenit, declarând că nu fata ci Bozianca a comandat. Inculpaţii sunt însă dezminţiţi de martorii Andreescu Andrei, chelner, şi Ion Constantinescu, lăutar, cari arată că bărbaţii au comandat asemenea cântece şi că femeile au oprit şi pe lăutari să mai cânte.

Instrucţia nu stabileşte că fata Lili a fumat acolo ţigări; inculpaţii susţin aceasta fără însă a o proba. De altfel era în sistemul lor de-a sili pe fată să bea vin şi a fuma ţigări. Am arătat însă, că fata neobişnuită cu vinul, îl vărsa jos fără de a-l bea. Nu e adevărat de asemenea după cum susţin inculpaţii, că la masă Goräneanu ar fi sărutat pe copila Lilj. Chelnerul şi lăutarii declară că nu au văzut aceasta, că din contra ea era rezervată şi tristă. Instrucţia stabileşte nu numai că inculpaţii aveau perfectă cunoştinţă că ea este domnişoara Lili Popazu, soră cu Emil Popazu de la primărie, — coleg cu Z. P. Grigore, — dar mai mult decât atâta ea stabileşte că, la masă s'a vorbit că Lili este „fată mare". Ast-fel Bozianca la interogatorul ei arată că: „le-am spus că e fată mare, că e cinstită şi le-am jurat chiar". Deci, cum mai pretind inculpaţii, că ei au crezut că au de-a face cu nişte femei de stradă? când fata 'i-a fost recomandată şi când Zane a spus, că cunoaşte pe fratele său, care este funcţionar la primărie?

In fine, masa este terminată. Pe la ora 12 pleacă cu toţii din grădina de la şosea, suindu-se după îndemnul bărbaţilor, sau al Boziencei, într'o trăsură. Era de datoria Nelly Bozianu de-a conduce imediat pe copilă acasă. Ea o luase de la părinţi cu obligaţiunea formală de-a se reîntoarce la ora 10. In loc de aceasta însă, ea cere sau primeşte a lua loc cu inculpaţii în trăsură. Care era situaţia copilei şi ce putea face ea

---

instrucţiunea orală făcută de tribunal în acest proces, nu se constată din partea lui Goräneanu, autorul principal, absolut nici un fapt exercitat asupra persoanei lui Lili Popazu în intenţiunea de a jicni pudoarea şi de natură a produce o astfel de impresie;

Că, din contră, se stabileşte cu suficienţă, că intenţiunea ambilor inculpaţi a fost dela început să încerce dacă pot petrece şi chefui cu aceste femei, pe cari nu le-au cunoscut de loc de mai 'nainte, şi a căror atitudine şi pornire firească nu a putut un singur minut să lase a se înţelege alta decât că dânsele nu cereau alt-ceva mai bine decât petrecerile ce li se ofereau împreună cu consecinţele lor; astfel că în speţa de faţă, subiectivitatea lui Lili Popazu este singurul element, nu al tentativei la pudoare, ci al lipsei de seriozitate, de bună educaţiune în moravuri şi gândire, şi a degradărei ei morale;

Considerând că din depunerea d-nei Aslan, directoarea şcoalei în care Lili Popazu era înscrisă, ascultată de către d-nul judecător de instrucţie, precum şi din acelea ale martorilor G. Iliescu şi Marin Popescu, se constată că antecedentele acestei copile încă după băncile şcoalei, sunt de natură a dovedi până la evidenţă, că moravurile şi aspiraţiunile ei sufleteşti corespund perfect cu desvăluirea faptelor petrecute, adică de a fi uşoară şi cu un caracter care se înclină mai mult spre viaţa sburdalnică şi dezordonată a societăţei, decât spre cea serioasă şi potrivită demnităţii unei adevărate femei;

Că atât petrecerea din grădina Transvaal cât şi celelalte peripeţii prin care a trecut Lili Popazu în seara de 28 Iunie 1901, fără ca ea să fi făcut cea mai mică împotrivire, ci din contră luând parte activă şi stimulând prin farmecul tinereţei şi frumuseţea figurei ei, dovedeşte până la evidenţă o lipsă totală de pudoare din partea unei copile de 15 ani, rezultat pe de o parte al naturei ei, iar pe de alta al unei educaţiuni care lasă de dorit;

Considerând că din actul medico-legal, se constată că fizicul acestei copile era dezvoltat, bine constituit, având talia de 1 metru 62 şi o greutate de 61 kilograme, ceea-ce dovedeşte cu suficienţă precocitate atât la fizio cât şi la psihic, precocitate care,

www.dacoromanica.ro

singură? Era aproape fatal, ca dânsa să urmeze pe Bozianca, în mâinele căreia fusese încredinţată de mama ei. Şi apoi, cu toate opunerile ei,— şi opuneri de sigur că au fost, dar fără rezultat,—ce putea face ea singură, la şosea, când ora era aşa de înaintată? A fost forţată deci de împrejurări de a se urca în trăsură, urmând pe Bozianca, conducătoarea ei. Ea necunoscând şi neputând nici bănui intenţiunea inculpaţilor, nu era în acele împrejurări hotărâtoare când trebuia să ia vre-o măsură eroică, fugind.

Intrase într'un joc periculos, graţie purtărei culpabile şi uşoare a Boziencei şi trebuia să joace. Pe de altă parte vinul, cât de puţin, — ea care nu bea de loc vin acasă, — a trebuit să'i întunece mintea, lipsind-o de uzagiul obicînut al forţelor sale intelectuale. De alt-fel, de şi întârziind, pentru prima oară în viaţa ei, într'o companie aşa de neobicînuită şi la o oră aşa de înaintată, credinţa ei era că Bozianca o va duce imediat acasă. Ce se întâmplă însă? Inculpaţii opresc trăsura la berăria „Căpitanu".

Maşinaliceşte, fata se dă jos împreună cu dânşii, urmând pe Bozianca. Aceasta declară că ea a protestat chiar, spunând că nu merge la berărie. Instrucţia stabileşte în mod neîndoios că Lili Popazu, nu a băut de loc bere. Insuşi inculpatul Z. P. Grigore recunoaşte aceasta, spunând că fata a gustat numai din bere. Deci un moment nu se poate admite, că dorinţa copilei a fost de-a merge la berărie, că ea din libera ei voinţă a făcut aceasta, căci atunci firesc era să consume cevă.

Din contra, ea cerea mereu Boziencei, să fie dusă acasă. In fine, ajung cu trăsura la locuinţa Nelly Bozianu, din str. Romulus. No. 8; ora era aproape 2 noaptea. Starea sufletească a nefericitei Lili Popazu, era din cele mai turburate. Ameţită de vinul pe care-l băuse în silă, iar în minte având grija mamei sale, care 'şi închipuia că trebue să fie mirată şi îngrijată de această neobicînuită întârziere,—căci ştiut este că d-na Popazu le hotărâse a se întoarce la ora 10,—dorinţa ei cea mai mare şi mai fi-

---

combinată cu educaţiunea ce 'i s'a dat, explică până la evidenţă atitudinea ei şi această lipsă de simţ al pudoarei, manifestată prin chefuri în localuri publice, plimbare în trăsură şi intrare la hotel, toate acestea petrecute în ochii lumei şi în posibilitate pentru ea sau de a le evita, sau odată pornită, să fi putut să se sustragă lor, prin faptul că la cea dintâi protestare s'ar fi găsit cine să-i dea ajutor sau să o apere dacă violenţă s'ar fi exercitat asupra ei;

Având în vedere că odată stabilindu-se cele de mai sus, alegaţiunea făcută că în camera hotelului de Londra s'ar fi exercitat din partea lui Goräneanu violenţă spre a atenta la pudoarea fetei Lili Popazu şi a o silui, îmbrăcată fiind, cată a fi înlăturată ca nedovedită cu nimic; că din contră, din faptele că hainele acesteia, după cum rezultă din depunerile martorilor Dumitru Georgescu, chelner la hotel de Londra, şi informatorul George Bozianu, nu prezentau urme de ghemuială;

Că uşa dela cameră, cum rezultă din depunerea aceluiaş martor, nu se putea închide fiind stricată broasca, iar camerile vecine ocupate de martora Isabela Nathanson care declară că n'a auzit nici un sgomot, dovedesc până la evidenţă că fata Lili Popazu s'a desbrăcat de bună voe până la cămaşă şi s'a aşezat pat în care Goräneanu era deja culcat (vezi răspunsul inculpaţilor la interogatoriul făcut în şedinţă) aceasta foarte probabil din cauza curiozităţei ei firesti şi a simţimântului de imitaţiune inerent naturilor histerice, văzând cele ce se petrece în patul vecin la Nelly Bozianu, astfel că şi acì nu există cea mai mică dovadă că Goräneanu, autorul principal, ar fi exercitat asupra ei acte de natura acelora cerute de legiuitor prin art. 264 cod. pen ;

Că e natural, firesc, şi o consecinţă logică că Goräneanu în asemenea situaţiune să fi încercat în urma tuturor celor petrecute să poseadă pe tovarăşa sa de petrecere şi de pat, şi că în acest scop prin diferite desmerdări, escitări, îmbrăţişări şi chiar mici presiuni, în urma declaraţiunei că «nu vreau» şi «nu se poate» ce Lili Popazu făcea, a putut să 'i producă echimozele ce actul medico-legal constată pe corpul ei, echimoze a căror natură, după cum se constată din cele relatate de către d. medic-le-

www.dacoromanica.ro

reasca era de a fi dusă cât mai curând acasă. Şi cu atât mai mult grija şi teama ei a devenit mai mare, cu cât află acasă la Bozianca, de la copiii aceştia, Linica şi Georgică, că fratele său Emil însoţit de vecinul ei D. G. Popescu, o căutase pe acolo între orele 12—12 jum.

Deci, ea vedea, nu numai că cei de acasă erau îngrijiţi şi miraţi de lipsa ei, la o oră aşa de târzie, dar văzând că ea nu se mai întoarce, o şi căutaseră pe la Bozianca. De aceea Lili Popazu se rugă perzistent atunci de Bozianca ca să o conducă imediat acasă. Instrucţia stabileşte în mod complect, că aceste cereri şi inzistenţe ale ei de-a fi dusă cât mai curând acasă, le-a făcut în modul cel mai hotărât şi mai puternic. Copii Boziencei, Georgică şi Linica, arată în declaraţiunile lor, că Lili Popazu, când a sosit atunci noaptea, cerea să fie dusă acasă. Insuşi inculpata Nelly Bozianu, arată de repetate ori, în interogatoriul său, că Lili Popazu cerea perzistent să fie dusă acasă, că: „Lili cerea să fie dusă acasă fiindu-i frică de mama sa". De asemenea inculpatul Gorăneanu arată şi el în interogatoriu, că Lili cerea să fie dusă acasă.

E evident deci, e în afară de ori-ce discuţie, că Lili Popazu numai la hotel nu se gândea. Mintea ei de copilă, obosită, ameţită şi preocupată de grija celor de acasă, nu avea de cât un singur gând, iar cuvintele ei nu exprimau de cât aceiaşi idee: de a fi dusă acasă.

Ce fac însă inculpaţii? Profitând de starea deprimată, fizică şi intelectuală, a acestei fete de 15 ani şi 10 luni, sub pretextul de-a o conduce acasă, o conduc în camera unui hotel. Plecând din str. Romulus, de la locuinţa Boziencei, ei trec pe la hotelul „Londra" din apropiere, tocmesc o cameră cu 2 paturi, o plătesc mai dinainte, conduc pe fată înăuntru sub motivul de-a lua câte-o cafea spre a le trece ameţeala, închid camera cu cheia, sting lumânarea şi pe când într'un pat Bozianca şi cu Zane îşi satisfăceau, în prezenţa nevinovatei copile, simţurile lor nerăbdătoare şi înflăcărate, în cel-l'alt pat Gorăneanu se lupta cu nefericita Lili Popazu, care cu toată oboseala şi deprimarea sa fizică, avu

---

gist prin acelaş act, pot fi produse cu înlesnire şi fără întrebuinţare de forţă mare, cu alte cuvinte simpla comprimare cu mâinile poate să le producă, ceea-ce dovedeşte până la evidenţă, că în asemenea împrejurări este neverosimilă alegaţia cum că inculpatul ar fi încercat să o poseadă prin violenţă;

Că dacă la aceasta se mai adaogă şi faptul că dela grădina Transvaal şi până la berăria Căpitanul din strada Academiei Lili Popazu a venit în trăsură, stând pe genunchii lui Gorăneanu; că în parcursul drumului Gorăneanu declară că a ciupit-o, ceia ce de altfel nu poate fi pusă la îndoială mărturisirea lui, căci ştiut este că modul de manifestare a dragostei către cine-va se raportă dela om la om şi că ţinând seamă de gradul de cultură al inculpatului şi de situaţiunea în care se găseau, mărturisirea lui nu poate să nu fie ţinută în seamă şi că deci prezenţa echimozelor aflate pe corpul lui Lili Popazu se explică foarte uşor, cu atât mai mult cuvânt cu cât, dacă violenţă ar fi fost şi dacă ea nu ar fi ajutat şi încurajat prin buna ei voinţă poftele inculpatului, incontestat că ar fi sărit din pat strigând, şi ar fi eşit din cameră afară, a cărei uşe era descuiată, după cum s'a constatat şi s'ar fi pus în acest mod la adăpost de a 'i se aduce injuriile pretinse şi pus în evidenţă mijloacele de culpabilitate ale inculpatului şi complicilor săi, ceea-ce nu rezultă nici din ordonanţa d-lui judecător de instrucţie şi nici din instrucţiunea urmată în cauză;

Considerând că este dovedit că la ora 5 dimineaţa, eşind din hotel, Gorăneanu a condus pe cele două femei până la locuinţa lui Nelly Bozianu, unde în ziua de 29 lunie dimineaţa, Lili Popazu a fost văzută şi a vorbit cu martora Maria Georgescu, care face declaraţiune că a văzut-o veselă, pudrându-se la oglindă şi cântând un vals, ceea-ce dovedeşte până la evidenţă că conştiinţa ei era împăcată şi că purtarea ce o avusese în decursul nopţei 'i părea corectă şi firească, ceea-ce constitue pentru trib. o dovadă mai mult, pe de o parte, de lipsa simţului pudoarei şi a demnităţei ei, iar pe de alta a faptului că nu s'a exercitat asupra ei acte cari să stabilească atentatul la pudoare, exercitat cu violenţă, fie materială, fie morală; astfel încât cauza sinuciderei acestei fete trebueşte atribuită unor alte împrejurări decât acelor alegate;

www.dacoromanica.ro

puterea să se lupte cu brutalul său atentator. Instrucţia stabileşte că inculpaţii Gorăneanu şi Z. P. Grigore, cerând la hotelul „Londra“ o cameră cu 2 paturi, Zane o tocmeşte, plătind'o mai dinainte; că ei au rămas în acest scop mai în urmă, Bozianca ducând la braţ pe Lili Popazu; că ei s'au înscris la hotel sub numele falş de Ionescu şi Grigorescu, toate aceste fapte şi constatări rezultând parte din însăşi declaraţiunile inculpaţilor, parte din arătările martorului Dumitru Georgescu chelner la hotelul „Londra“. Tot acest martor mai arată că inculpaţii au închis uşa şi ferestrele, au stins lumânarea, şi că trecând pe lângă acea cameră mai târziu, pe la ora 3, a auzit suspine şi plânset înăbuşit, precum şi de 3 ori vorbele: *„nu se poate“*; că fiind noapte şi linişte, a putut foarte bine distinge şi plânsetul şi vorbele. Şi inculpatul Gorăneanu contrazicându-se în mod flagrant mai în urmă, are îndrăzneala de-a spune la primele cercetări, că fata „Lili avea mare bucurie de-a merge la hotel!“

Dar faptul violenţei se mai stabileşte şi din arătările însăşi ale inculpaţilor. Ast-fel Nelly Bozianu declară în interogatorul său că „fata incontinuu s'a luptat“. Insuşi Gorăneanu, atentatorul, recunoaşte că fata „s'a opus, că ţinea picioarele lipite, spunând şi jurându-se că e fată mare“. Dar iată ce zice martorul D. G. Popescu, aceluia căruia nenorocita Lili Popazu i s'a confesat în ajunul sinuciderei: „că ea a început să plângă, că s'a opus, că l'a rugat în genunchi, dar Gorăneanu nu a lăsat-o, ci a nenorocit-o“, declaraţie ce coincide cu aceea făcută de acelaş martor la primele cercetări. Dacă copila nu a ţipat puternic,— de oare-ce plânsete şi mici ţipete au fost,— cauza este că ea nu mai avea forţele necesare. De alt-fel uşa şi ferestrele erau închise. Ea s'a luptat spre a'şi salva fecioria, până când învinsă de oboseală, inculpatul a săvârşit în mod incomplect— de oare-ce fata a rămas virgină,— actul său bestial; cămaşa copilei, care poartă urme de spermă,—după cum demonstrează d. medic legist—dovedeşte aceasta. Dar însuşi faptul că fata a rămas virgină este o probă de lipsa consimţimântului său, o probă că ea s'a luptat.

Instrucţia mai stabileşte că la hotel, copila Lili Popazu nu s'a dez-

---

Că deci este dovedit cu suficienţă că Gorăneanu şi Zane nu a cunoscut de loc pe cele două femei înainte de seara în care s'au săvârşit faptele expuse;

Că între ei nu a fost nici o înţelegere ca prin manopere viclene să ademenească pe fata Lili Popazu a merge la otel unde Gorăneanu să poată săvârşi asupra ei delictul ce 'i s'a imputat;

Că nu 'i s'a administrat de inculpaţi, nici alcooluri şi nici narcotice care să o facă să-şi piardă dreapta judecată şi nici s'a exercitat asupră-i vre-o violenţă fie materială fie morală şi că dacă această fată a consimţit să petreacă împreună cu inculpaţii o noapte întreagă, astfel cum s'a expus mai sus, aceasta a făcut-o din propria ei voinţă şi nesilită de nimeni;

Că, aşa fiind, delictul imputat lui Gorăneanu este cu desăvârşire lipsit de elementele constitutive ale atentatului la pudoare cu violenţă şi deci urmează să fie achitat;

Considerând că în ceea-ce priveşte pe Nelly Bozianu şi Zane P. Grigore, inculpaţi ca complici ai lui Gorăneanu, pe baza art. 50 al. II cod. penal în coprinderea următoare: «Vor fi pedepsiţi ca complici aceia cari cu bună ştiinţă vor fi ajutat sau vor fi azistat pe autorul sau pe autorii acţiunei, în faptele cari au pregătit-o sau a înlesnit-o, fără prejudiciul pedepselor cari sunt prevăzute pentru autori de comploturi sau...» dânşii urmează să fie achitaţi conform principiului că acolo unde nu e autor principal, nu poate fi complici.

Pentru aceste motive, tribunalul achită pe preveniţi.

Semnaţi: D. A. Mavrodin, Gr. Călinescu, G. Robescu.

Iată şi decizia Inaltei Curţi de Casaţie:

Asupra motivului I de casare:

«Exces de putere, violare şi greşită aplicaţiune a art. 264 cod. pen; eroare grosieră de fapte şi nemotivare.

«Curtea de apel stabilind faptele şi apreciindu-le în raport cu legea, denaturează

www.dacoromanica.ro

brăcat; această legendă inventată de inculpații, ca multe alte legende create de dânșii în interesul apărării și al scuzării brutalei lor fapte, a fost înjghebată de ei, în acelaș scop, de-a pune într'o lumină urâtă și imorală, conduita nevinovatei copile. Căci în adevăr, dacă de bună voia ei ar fi mers la hotel și dacă de bună voie ea s'ar fi dezbrăcat, atunci atentatul făptuit de inculpatul Gorăneanu, își micșora proporțiile cu toată violența lui. Susținerile lor însă, sunt de o complectă și îndrăzneață rea credință. In adevăr, însuși Gorăneanu arată în interogatoriul său că „femeile nu voiau să se desbrace". De asemenea inculpata Nelly Bozianu declară la primele cercetări că: „fata nu s'a dezbrăcat", revenind la urmă în interogatorul luat. In afară de acestea mai sunt declarațiunile copiilor Boziencei, Georgică de 15 ani și Linica de 12 ani, cari arată că a doua zi de dimineață, când mama lor s'a reîntors acasă împreună cu Lili, aceasta părea obosită și nedormită, *având rochia șifonată*, din care cauză a încălzit un fier și a călcat-o. Deci, dacă ea s'ar fi dezbrăcat la hotel, n'ar fi avut rochia șifonată; aceasta este o probă că atentatul cu violență s'a comis asupra ei fiind îmbrăcată. Dar proba probelor, care stabilește violența în modul cel mai evident și indiscutabil, este actul medico-legal. El constată următoarele leziuni pe corpul copilei Lili Popazu în locurile caracteristice atentatelor la pudoare cu violență: „pe brațe, antebrațe, mâini, și coapse se găsesc împrăștiate 20 de mici vânătăi, a căror mărime variază de la aceia a unui bob de linte, până la o monedă de 2 lei. Aceste echimoze după sediul și caracterele lor, trebue să fie rezultatul comprimărei cu mâinele a acestor părți, în timpul unei lupte sau rezistențe. Ast-fel de echimoze se produc cu multă înlesnire și fără întrebuințare de o forță mare, prin comprimarea cu mâinele a acestor părți, mai cu seamă la persoane a căror țesuturi sunt delicate, cum sunt la femei. Ea nu este deflorată. Pe cămașa sa se găsesc pete de spermă și urme de sânge. Urmele de sânge provin din începutul menstruației. (Raportul medic-legist Minovici). Prezența acestui sânge pe cămașe a făcut poate pe fată să creadă că a fost dezonorată.

---

prin exces de putere caracterul lor legal, cum vom demonstra. Ea precizează eronat elementele delictului, față cu dispozițiunile formale ale textului.

«Curtea ajunge la soluțiunea dată reținând greșit faptele, și înlătură acte din care rezultă că ceea ce mi se impută nu cadrează cu nici un text de lege și apoi nici măcar motivează pentru ce elimineză constatările indicate în sentința trib. care au dovedit neculpabilitatea mea».

Având în vedere că, prin decizia supusă recursului, Ștefan Gorăneanu este condamnat la un an închisoare conform art. 264 alin. 1 comb. cu art. 60 cod. pen. fiindcă el a cercat să comită un atentat cu violență la pudoarea copilei Lily Popazu, iar pe Nelly Bozianu fiindcă cu bună știință a înlesnit pe Gorăneanu a comite atentatul;

Având în vedere că Curtea de apel narează în mod minuțios diferitele fapte petrecute în seara de 28 Iunie, anul 1901, pe de o parte între Nelly Bozianu și defuncta Lily Popazu, și St. Gorăneanu, și Zane pe de altă parte, și afirmă că Stefan Gorăneanu a atentat la pudoarea defunctei fete Lili Popazu cu violență;

Considerând că neputându-se critica decizia Curței de apel în cât privește faptele ce ea narează și constată, precum și a ideei și a scopului preconceput, precum le narează, și primind chiar însă-și acele fapte nu numai singuratic ci și în totalitatea lor, este a se ști dacă ele ne înfățișează faptul de atentat la pudoare cu violență conform art. 264 al. 1 cod. penal;

Considerând că în această privință nu poate fi îndoială că analizarea și caracterizarea faptelor constatate spre a ști dacă ele înfățișează elementele juridice ale delictului imputat este o lucrare de drept pe care are a o controla și face și Curtea de casație, căci altfel sentințele și deciziile în materie penală nu ar fi supuse cenzurei Curței de Casație; că aceasta însă nu poate fi, fiind-că atât pentru constatarea elementele juridice ale faptului imputat, cât și pentru motivare, sentința sau decizia instanței de fond este supusă cenzurei Curței de casație;

Considerând că, în speță, fiind vorba de atentat la pudoare, săvârșit cu violență,

www.dacoromanica.ro

In acelaş timp, în care se petreceau toate aceste fapte la cari Nelly Bozianu a dat un culpabil ajutor: mergerea la grădină, la berărie şi la hotel, acasă la d-na Popazu, mama nefericitei copile, domnea neliniştea cea mai mare. Absenţa aşa de neobicînuită şi la o oră aşa de înaintată a copilei Lili,—fapt care pentru prima oară în viaţă 'i se întâmplase,— era de natură a produce grijile şi temerile cele mai mari. De şi conduita aparentă de până în prezent a Boziencei nu le dăduse nimic de bănuit, totuşi o presimţire urâtă le îngreuia sufletul. Pentru a-şi uşura grija, fratele copilei, împreună cu D. G. Popescu, vecinul şi prietenul său, se duc de o caută pe la ora 12 ½ noaptea, la Nelly Bozianu acasă; spre marea lor surprindere, ei află de la copiii Boziencei că ea nu se reîntorsese încă acasă; aleargă într'un suflet pe la o doamnă Cerchedi din strada Romană, rudă a Boziencei, dar şi aci află că ea nu fusese pe acolo. Se reîntorc din nou pe la ora 2 jum. la locuinţa Boziencei, unde află cu mirare că Nelly Bozianu cu Lili fusese pe acolo şi a plecat imediat spre a o conduce acasă. Ajunşi acasă pe la orele 3 din noapte, constatară că fata nu se reîntorsese încă. Nu ştia sărmana şi crud lovita familie, că în acel timp, nenorocita lor copilă, dusă fără voia ei, prin amăgire şi surprindere în camera unui hotel, se zbătea în braţele atentatorului ei Goräneanu, apărându-şi fecioria, pe când Bozianca, femeia căreia îi încredinţase cinstea copilei sale, se zbătea într'un alt pat gustând în mod impudic, în faţa copilei, din plăcerile unei nopţi de orgie.

Concluzia se ştie care a fost: infortunata copilă neştiind că a scăpat virgină din lupta disperată ce a avut cu atentatorul ei, crezându-se dezonorată şi nenorocită, aflată de cei de acasă cărora le mărturisi cele întâmple, certată cu drept cuvânt de fratele şi mama ei, şi stăpânită de un rar sentiment de pudoare şi de înaltă morală, îşi trage a doua zi după atentat, un glonte de revolver în inimă. Sub impresia penibilă a ruşinei şi a durerei morale, ea nu-şi mai putu suferi existenţa; şi ea, copila de 16 ani, a preferat moartea, unei vieţi dezonorate. Sinuciderea ei este dez-

---

Curtea de Casaţie n'are a se opri în faţa concluziei ce se afirmă de Curtea de apel că este atentat la pudoare cu violenţă, ci are a controla şi temeinicia acestei concluzii afirmate, şi în deosebi în ce mod e motivată decizia pentru constatarea elementului violenţei cerută de art. 264, cod. pen., căci şi violenţa ca să existe trebue nu numai a constata oare care fapte pe care ori-cum instanţa de fond ar putea să le considere ca constituind violenţă; că violenţa ca condiţie juridică în cât priveşte aplicarea art. 264 al. I conzistă nu numai în oare-care fapte din partea cuiva, ci şi în condiţia fizică—psihică a aceluia asupra căruia se exercită violenţa, astfel că dacă persoana, obiectul atentatului, consimte, de violenţă în sensul juridic nu poate fi vorba;

Considerând că fiind constant că defuncta Lily Popazu consimte la toate propunerile, la toate seducţiile, participă de bună voe la diferite petreceri prin restauranturi până la ore înaintate şi primeşte a se culca cu Goräneanu într'o odae de la otel, fiind în aceiaşi odae şi acea Bozianu care 'i-a servit ca mentor pe povârnişul imoralităţei, pleacă de la otel şi nu se plânge la nimeni că violenţă s'ar fi exercitat asupra ei; că în toate acele împrejurări, când însă-şi victima primeşte şi capitulează, ea a consimţit şi nu se intrevede cum ar putea fi vorba în acele împrejurări de atentat la pudoare cu violenţă;

Considerând că admiţând cu Curtea de apel că violenţa ar fi nu numai materială ci şi morală, cum s'ar putea zice că există violenţă când persoana mai mare de 15 ani asupra căreia s'ar fi exercitat violenţa nu se opune şi consimte;

Considerând că dacă Curtea susţine că ar fi violenţă morală şi materială, pentru că voinţa victimei de a rezista ar fi fost slăbită prin băuturile ei oferite, prin echimozele constatate pe corpul victimei şi prin sinuciderea ei, obiectăm că mijloacele narcotice oferite victimei nu i-au micşorat nici adormit voinţa, pentru că e constant că victima s'a putut opune la desăvârşirea pe deplin a atentalui; că echimozele se explică în mod natural în împrejurările date prin deslănţuirea pasiunilor, şi hărţuelile urmate care nu denotă violenţă; iar sinuciderea ca fapt posterior nu confirmă aceia ce Curtea afirmă că ar fi aducând o dovadă mai mult că atentatul s'a săvârşit fără vo-

www.dacoromanica.ro

minţirea cea mai puternică şi mai strălucitoare ce ea aduce după moarte cinicilor ei calomniatori,—inculpaţii.

Dacă această copilă de 16 ani neîmpliniţi, ar fi fost aşa de imorală în vorbe, în gesturi şi în apucături, după cum o descriu inculpaţii, în scopul de a'şi micşora răspunderea josnicei lor fapte, lesne 'i-ar fi fost, ca în urma observaţiunilor,—de alt-fel destul de legitime—ce a primit de acasă, să apuce calea imoralităţei, a prostituţiunei, de cât să-şi curme viaţa la o etate atât de fragedă. Avea în favoarea ei tinereţea, sănătatea şi frumuseţea. Dar ea a preferat o moarte vie, de cât o viaţă moartă.

Şi după cum am arătat la început, aceasta este dovada cea mai eloquentă a înaltului şi rarului ei simţ moral!

IV

Să trecem acum la cestiunea de drept. Examinate din punct de vedere social, delictele şi crimele de atentate la pudoare prezintă o deosebită gravitate în ceea ce priveşte morala şi ordinea publică. Neliniştea, dezordinea şi dezonoarea ce ele aruncă în pacea morală a familiilor, a făcut pe legiuitorii timpurilor vechi şi moderne, ca să ia măsurile cele mai severe pentru reprimarea lor. Intervenţia legei penale în asemenea materie, zice Garraud „poate fi considerată sau ca un mijloc de a moraliza pe om, forţându-l de a'şi reprima propriile sale pasiuni şi de a trăi conform demnităţei omeneşti, sau ca un mijloc de apărare, de conservare a moralităţei publice, baza civilizaţiei, prevenind viţiurile şi relele, cari turbură şi compromit buna ordine în societate şi în familie". (Droit pénal, vol. 4).

In ţara noastră, de cât-va timp, ca o probă a depravaţiunei moravurilor, asemenea delicte şi crime: aţâţarea la desfrâuri ca şi atentatele la pudoare cu sau fără violenţă, comise în special asupra minorilor, au luat proporţii destul de mari.

Proxenetismul, prostituţia clandestină şi neclandestină, concubinatele, destrăbălările sexuale, ca şi literatura pornografică, străină sau naţională, au început să se întindă cu iuţeala unei boli contagioase. Această stare de insalubritate morală, trebue să dea de gândit parchetului, mai mult de cât parchetului, poliţiei, şi mai mult de cât tuturor, legiuitorilor noştri. Criza morală prin care trecem, are nevoe de o higienă a moravurilor şi a spiritului.

Câte imoralităţi revoltătoare nu se petrec în societatea noastră, dar cari nefiind prevăzute de lege, judecătorii sunt nevoiţi să tacă, neavând armele legale necesare contra lor!

---

inţa ei, pentru că în această direcţie ne aflăm în domeniul fantaziei şi a impresiilor triste ce ne sugerează sinuciderea unei tinere; că, din contră, având în vedere numai precum şi trebue, faptele petrecute de la plecarea defunctei de la căminul părintesc şi până la reîntoarcere, fără a ne influenţa de impresiile acelei sinucideri, ele nu implică nici nu dovedesc atentatul cu violenţă săvârşit, iar sinuciderea are a fi considerată, ori-care ar fi explicaţia, ca un fapt care n'are a servi întru nimic pentru caracterizarea juridică a faptelor petrecute înainte între Goráneanu şi defuncta;

Considerând că neputând fi atentat la pudoare cu violenţă, urmează a se casa decizia, şi aceasta fără trimitere, de oarece nefiind vorba de constatare de fapte sau da constatarea altor fapte, ci de aprecierea juridică a faptelor constatate, şi dacă ele nu înfăţişează elementul necesar pentru aplicarea art. 264 al. 1 cod. pen. ce se impută care ar fi necesitatea a mai trimete cauza la instanţa de fond, pentru ca şi aceasta să nu aibă alt-ceva a declara decât că nu este condiţia substanţială pentru imputare, adică a violenţei; astfel că în acest caz ne aflăm în termenii art. 40 a legei Curţei de casaţie spre a nu mai trimite.

Pentru aceste motive, casează fără trimitere.

www.dacoromanica.ro

La cei vechi nu se făcea distincţia între imoralitatea şi penalitatea unui fapt şi ori-ce infracţiuni de asemenea natură se reprimau cu pedepsele cele mai severe. Legiuitorii vechi, stăpâniţi la început de dorinţa de-a reforma moravurile, iar mai în urmă sub influenţa ideilor religioase, confundau actele de violenţă şi de corupţiune, cu toate actele de libertinagiu, cu toate imoralităţile şi actele ruşinoase, cari degradează pe om şi pe cari morala le dezaprobă. Nefăcând deosebirea între drept şi morală, vechiul drept german coprinde dispoziţiuni şi pedepse cu mult mai mari şi mai severe de cât însuşi dreptul canonic şi vechiul drept francez. Astă-zi, mai toate legiuirile moderne fac deosebire între drept şi morală. Şi dacă ori-ce fapt penal este în acelaş timp şi imoral, nu ori-ce faptă imorală este şi penală. De şi morala şi dreptul au acelaş scop: perfecţionarea omului şi a societăţei, căile lor însă sunt diferite, zice Ahrens. (Droit naturel).

După legiuirile moderne, cee-ce caracterisează delictul sau crima de atentat la pudoare, ceea-ce legea socială a voit să pedepsească mai mult, este întrebuinţarea violenţei.

Doctrina şi jurisprudenţa modernă ezitând la început, a sfârşit prin a considera, că şi *violenţa morală, pe lângă violenţa fizică, materială,* este suficientă pentru ca asemenea fapte să fie pedepsite de lege; că deci nu e nevoe numai de cât de forţa brutală, pentru îndeplinirea atentatului. Ceea-ce legea a voit să reprime este faptul de-a fi abuzat de o femee, contra voinţei ei, de-a fi violat libertatea persoanei sale, dezonorând'o fără voia ei. In civil chiar, un contract este anulabil când e viţiu de consimţimânt. Mai mult decât atât jurisprudenţa cea mai nouă, (Dalloz, supl. repert. tom. I; Garraud, Droit pénal), a confirmat în mod general, că, faptul de-a abuza de o femee, fără consimţimântul ei, constitue crima de viol, chiar atunci, când nu a avut loc nici violenţă fizică, nici violenţă morală, ci numai: surpriză, înşelăciune, manopere frauduloase, sau întrebuinţare de narcotice, pentru că, şi în asemenea cazuri, ea a fost lipsită de libertatea obicinuită a voinţei sale.

In acest sens sunt foarte numeroase deciziunile casaţiei franceze din ultimul timp, şi aceasta cu atât mai mult, când e vorba de persoane minore, (Dalloz, supl. repert. tom. I; Dalloz, code pénal), cum e cazul cu Lili Popazu, care nu avea de cât 15 ani şi 10 luni.

Examinând articolul 264 din Codul penal român şi 332 din Codul penal francez, observăm în primul loc, că legiuitorul român ca şi cel francez, când e vorba de atentate la pudoare, dintr'un interes de înaltă morală, pedepseşte cu aceeaşi pedeapsă, nu numai actul săvârşit, ci şi actul încercat, tentat numai, confundând ast-fel execuţiunea faptului cu simpla lui tentativă. Faustin Hélie zice că: „ajunge un singur fapt, un singur gest, pentru a'l constitui; este imposibil a distinge diferitele faze ale execuţiunei sale; începutul acestei execuţiuni, este prin el însuşi, un atentat la pudoare îndeplinit. Chiar când tentativa este urmată de dezistare, atentatul prezintă aceleaşi caractere şi produce aceleaşi efecte: violenţa şi ultragiul". (Théorie du Code pénal). Garraud la rândul său, interpretând sensul art. 331 şi 332 Codul penal francez, 263 şi 264 al nostru, zice: „îndată ce există un început de execuţiune, atentatul există, el este îndeplinit, pentru că pudoarea a fost ofensată; deci în această materie, tentativă nu există, de oare-ce tentativa şi săvârşirea faptului au aceleaşi caractere şi constitue aceeaş infracţiune". (Traité théoretique et prat. du droit pénal vol. 4).

Aplicând acum aceste principii, stabilite în mod uniform de doc-

www.dacoromanica.ro

trină şi de jurisprudenţă, la cazul ce ne preocupă, vedem că atentatul la pudoare prin violenţă, făptuit de inculpatul Ştefan Gorăneanu, întruneşte în mod complect toate elementele cari alcătuesc existenţa lui penală. Ne preocupându-ne de detaliile faptului în sine, de oare-ce ele au fost enumărate mai sus, stabilim, după cum rezultă din întreaga instrucţie făcută în cauză, un ultragiu violent făcut asupra victimei Lili Popazu. Constatările de fapt unite cu constatările medicale, stabilesc în mod precis hotărât şi evident, nu numai întrebuinţarea violenţei morale, — amăgire, inducere în eroare, surprindere, manopere, — dar şi întrebuinţarea celei mai brutale violenţi fizice, materiale. In comiterea acestui atentat, inculpatul Ştefan Gorăneanu, autorul principal, a fost azistat şi ajutat, în prepararea şi înlesnirea săvârşirei atentatului, de inculpaţii: Nelly Bozianu şi Z. P. Grigore. In drept şi în fapt, situaţia lor penală este aceea de complici, în senzul art. 50 al. II din Codul penal. In adevăr, ce este complicitatea? şi cari sunt elementele necesare pentru a fi cine-va complice?

Trébutien, în cursul său de „Drept criminal" zice: „complicitatea rezultă din fapte secundare, accesorii faptului principal şi cari rămân independente de acest fapt, cu alte cuvinte, ori-ce participare indirectă la comiterea unei infracţiuni. Participarea directă face să dispară complicele, lăsând loc coautorului". Mai mult de cât atât, acest autor susţine, că în complicitate, e vorba de o materie, unde legea face abstracţie de intenţiune, destul ca cine-vă să fie azistat, sau să fi dat ajutorul său cu ştiinţă şi cunoştinţă de cauză. In acest sens găsim în Dalloz, o deciziune prin care se hotărăşte că în delictul de atentat la pudoare nu e nevoe ca şi complicele, care a înlesnit actele de violenţă, să fi cunoscut precis scopul autorului principal. (Cod. pénal).

Garraud, la rândul său (vol. II pag. 387. urm.) arătând că faptul de complicitate coprinde în el două elemente: moral şi material, adică cunoştinţa criminalităţii faptului şi voinţa de-a lua parte la comiterea lui, arată că autorul şi complicele, de şi având intenţiuni diferite se asociază la o operă comună. Dalloz în „Jurisprudence générale" arată că: „complicitatea nu e un fapt ci o calificaţiune legală dată faptelor. Simplul fapt al *acompanierei criminalului* în momentul acţiunei, sau a *acompanierei victimei*, pe lângă autorii crimei sau delictului, constitue complicitatea". (Dalloz, Cod. pénal).

Tot în Dalloz se arată, că: „este complice şi acela, care *ajută* sau *azistă* pe autorul acţiunei, numai în faptele cari au *preparat'o* sau a *facilitat'o*".

In fine tot în lucrarea acestui autor găsim următoarea importantă jurisprudenţă, că: „într'o acţiune de complicitate la viol, nu este nevoe de a se enunţa că acela care s'a făcut culpabil de complicitate, a lucrat cu ştiinţă; această cunoştinţă rezultă destul de suficient din însăşi *azistenţa* ce a dat autorului violului, căci ar fi fără senz de a presupune că el a ignorat crima". (Dalloz, Cod. pénal).

Aplicând acum principiile doctrinei şi ale jurisprudenţei expuse mai sus, la faptele de complicitate ale inculpaţilor: Nelly Bozianu şi Z. P. Grigore, vedem că ele intră cu prisosinţă în termenii art. 50 al. II din Codul penal. Referindu-ne la expunerea detaliată a faptelor, făcută în partea a treia a ordonanţei noastre, constatăm, că atât Nelly Bozianu, cât şi Z. P. Grigore, prin rolul important ce ei l'au jucat în comiterea acestui atentat la pudoare, au preparat şi înlesnit făptuirea lui. Natural, că din punct de vedere al aprecierei instanţei de fond, responzabilitatea Nelley Bozianu este cu mult mai mare, ca una care, prin etatea şi situaţiunea

www.dacoromanica.ro

ei de conducătoare a copilei Lili Popazu, putea să înlăture săvârşirea atentatului.

Ne mai rămâne un singur punct de lămurit, acela referitor la calificarea penală a faptului, din punct de vedere al pedepsei deci al competenţei. Complicitatea lui Z. P. Grigore şi a Nelly Bozianu, este ea de natură, a constitui circumstanţa agravantă prevăzută de art. 265 din C. p. cu alte cuvinte azistenţa sau ajutorul dat de ei este acela prevăzut de acest articol? Regulele generale ale complicităţei, zice Garraud, se aplică şi acelora, cari iau parte ca autori sau complici, la comiterea unei crime de atentat la pudoare cu violenţă. Insă art. 333 (art. 265 C. p. român) consideră ca o *circumstanţă agravantă*, ajutorul dat de una sau mai multe persoane la făptuirea crimei. Trebue să distingem pentru aceasta două situaţiuni: 1) când *complicele* se mărgineşte a *prepara* sau a *înlesni* crima, şi 2) când *complicele sau autorul* concură real şi direct la *săvârşirea* faptului. In primul caz, participarea nu este o circumstanţă agravantă a atentatului, dar ea devine în al doilea caz. In adevăr, ceea ce a avut în vedere art. 333 (265 C. p. român) drept o circumstanţă agravantă, este concursul simultaneu al mai multor persoane, ajutându-se între ele, fie pentru a învinge rezistenţa victimei, când e vorba de un viol sau atentat la pudoare cu violenţă, fie pentru a'şi satisface rând pe rând pasiunea lor, când e vorba de atentatele propriu zise. Redusă la aceşti termeni, circumstanţa agravantă, care rezultă din pluralitatea de culpabili, se justifică prin aceea, că ea face atentatul mai odios în execuţia sa, şi mai funest în urmările sale. (Garraud, vol. 4, Faustin Hélie, vol. 4). Dalloz în codul său penal adnotat, ne arată că: „este de regulă în materie de viol sau atentat la pudoare cu violenţă că ajutorul unei simple complicităţi, nu aduce agravaţiunea pedepsei art. 333, această agravaţiune neavând loc de cât atunci când e vorba de ajutorul dat de cine-vă în calitate de coautor". (op. citat). De asemenea acelaş autor în „*Supplément au répertoire*" zice că: „trebue să ne păzim de-a confunda ajutorul, care constitue circumstanţa agravantă a art. 333 (265 C. p. român), cu ajutorul care constitue complicitatea" (loc. cit). In fine Blanche, cu autoritatea lui cunoscută, ne spune următoarele în această privinţă: „azistenţa, care atrage după sine agravaţia pedepsei, este aceea care contribueşte în mod real şi direct la *săvârşirea* faptului; — aceea însă care nu cooperează de cât la faptele cari *prepară şi înlesnesc* crima, nu poate avea această urmare". (Blanche, vol. 5 pag. 144). In adevăr dacă nu s'ar face această deosebire, atunci ar urma, ca toate cazurile de atentate la pudoarea cu violenţă, prevăzute de articolul nostru 264 cod. penal, unde ar fi un complice sau mai mulţi, să intre în prevederile art. 265 c. p., cu alte cuvinte să nu mai poată exista complicitate propriu zisă, în termenii art. 50 al. II cod. pen. când e vorba de atentate la pudoare cu violenţă.

Urmează de aci, că aplicând această interpretare şi justă şi logică, faptului de complicitate, pus în sarcina inculpaţilor Nelly Bozianu şi Z. P. Grigorie, ca unul ce nu constitue circumstanţa agravantă din art. 265 c. p. să aplicăm acestor complici regulele generale ale complicităţei prevăzute de art. 50 al. II c. p.

www.dacoromanica.ro

VIII.

AFACEREA BANCHERULUI URBAN

Cuprinsul.

In fapt. Bancherul Urban din Galaţi. Antecedentele sale. Actul de gaj al lui Alecu Pavel, Amplificarea şi schimbarea actului conceput de D-l Pavel Macri, de către inculpatul Urban. Notificarea actului de gaj. Solvabilitatea lui Alecu Pavel până la facerea actului de gaj. Convenţiunea dintre Alecu Pavel şi inculpatul Urban la facerea actului de gaj. Susţinerile lui Alecu Pavel şi ale inculpatului Urban în această privinţă. Goana după contractarea unui împrumut a lui Alecu Pavel înainte de facerea actului de gaj. Manoperile inculpatului Urban spre a înşela buna credinţă a lui Alecu Pavel. Declaraţiunile martorilor Galati şi Haralambescu. Actul de gaj făcut de inculpatul Urban constituia în realitate un *act de cesiune*. Existenţa prejudiciului cauzat lui Alecu Pavel. Abuzul de încredere făptuit de inculpatul Urban în dauna reclamantului Alecu Pavel. Poliţa de 1000 lei semnată de Alecu Pavel şi girată de Colonel Isvoranu şi Căpitan St. Ionescu. Scontarea ei la inculpatul Urban. Refuzul de a o restitui celor în drept.

In drept. Admisibilitatea probei cu martori la actele autentice. Art. 1173 şi 1191 c. civ. Doctrina şi jurisprudenţa. Escrocherie simplă şi escrocherie calificată. Art. 332 şi 333 c. p. Abuz de încredere.

In note. Decizia Curţei de Apel din Galaţi pronunţată în această afacere în urma apelului făcut de Procurorul General local.

Inculpatul Alexandru I. Urban, fost acum 12 ani mic funcţionar, iar astăzi mare bancher, are specialitatea afacerilor veroase. Din această cauză, el este veşnic în judecată cu aceia cari au avut daraveri cu el. In dorinţa lui lacomă de câştig, cu toată inteligenţa sa naturală plină de perversitate şi cu toată prudenţa sa de a nu depăşi marginele codului penal, a căzut de mai multe ori, prin faptele sale, în prescripţiunile acestui cod.

In treacăt numai menţionăm afacerea minorului I. Strat, în care cu îndrăzneala unui adevărat deliquent, a exploatat în mod neuman, pasiunile şi slăbiciunile acestui copil nevârstnic; pentru acest fapt atât Tribunalul cât şi Curtea de Apel din Galaţi, au condamnat pe Urban la 6 luni şi o zi închisoare; sentinţa rămânând definitivă, a fost atacată de inculpat cu recurs. De asemenea a mai fost condamnat de Tribunalul Covurlui, prin hotărârea No. 365 din 18 Iunie 1894 la 15 zile închisoare pentru delictul de abuz de încredere, etc. etc.

Note. Iată decizia Curţei de Apel din Galaţi, pronunţată în această afacere, în urma apelului făcut de Procurorul General local, în contra sentinţei achitătoare a Trib. Covurlui:

S'a ascultat Efrosina A. Pavel, succesoara şi soţia părţii civile Alecu Pavel, care a declarat că soţul său Alecu, îndată ce a venit de la Tribunal, când a autentificat actul dat lui Urban a căzut bolnav şi nu ştie ce a făcut el acolo;

S'a ascultat d-l Procuror care a susţinut că inculpatul Alexandru Urban este vestit în fapte imorale precum: abuzuri şi escrocherii; că Alecu Pavel având daraveri de bani cu Urban şi plătindu-i parte din ea i-a rămas dator cu suma de 7,500 lei, pentru care sumă a luat garanţii;

Că Alecu Pavel având nevoe de bani, se înţelege prin misiţi a se împrumuta din nou şi negăsind la alţii, merge tot la Urban, acesta convine, de oare ce prima sumă

www.dacoromanica.ro

De altfel conduita imorală şi incorectă a bancherului Urban în afacerile sale băneşti, este de notorietate publică. Martorul, D-l Colonel Izvoranu, arată în declaraţia sa, că Ministerul de Războiu, nu mai primea şi nu mai primeşte pe Urban ca concurent la antreprizele sale, din cauză că se purtase incorect într'o afacere ce avusese cu acel Minister, cerând o diferenţă de plată, de două ori: odată cu o procură dată altuia şi altă dată cerând-o personal. Un alt martor, Vasile Galati, antreprenor, arată de asemenea că: „Urban este un om cunoscut ca fiind de rea credinţă şi care a înşelat pe foarte multă lume din Galaţi, ruinând pe o mulţime de oameni cinstiţi cari s'au încrezut în el.“ Iar un alt martor, Neculai Haralambescu, comerciant, arată: „Urban a înşelat multă lume în oraşul Galaţi, din care cauză a făcut milioane în câţiva ani de zile; el a nenorocit pe mulţi comercianţi; pe unul Petrache Ciochină l'a ruinat; un altul Toma Rădulescu, înşelat de el şi ruinat, a înebunit de supărare şi a murit în Spital, după ce toată averea i-o răpise Urban prin înşelătorii.“ Nu mai vorbesc de afacerile veroase făcute în dauna lui Buzini şi Manusi, a lui Moruzi şi alţii şi cărora puţin le-a lipsit ca din doluri civile, cum indulgent au fost calificate de Parchet, să devină afaceri pur penale.

Toate aceste detalii asupra antecedentelor inculpatului Al. Urban am crezut necesar a le pune în evidenţă, pentru că ele caracterizează pe individ, arătându-l astfel cum este şi de ce poate fi capabil să facă şi în acelaş timp ele ne vor ajuta în presumţiunile de bună sau de rea credinţă, ce vom trage din analiza delictului ce i se impune azi în sarcină, în scopul stabilirei culpabilităţei sale.

Care este faptul penal care se pune astăzi în sarcina inculpatului Alexandru I. Urban?

Il vom schiţa la început în câteva cuvinte, pentru ca în urmă să revenim pe larg asupra lui, analizându-l în cele mai mici detalii.

Alecu Pavel, un om bătrân, bolnav şi cu o inteligenţă mărginită, având nevoie de 7500 lei, se adresează şi lui Urban, cu care de altfel

---

era asigurată prin ipoteci, precum şi prin polite şi cesiuni de chirii, dar Urban voind să ia o a doua garanţie, se duce la d-l avocat P. Macri care îi face un act de gaj, că prin acel act Alecu Pavel se înţelese cu Urban să-i dea alţi 7,500 lei, ceea ce nu i-a dat; că mergând la tribunal a autentificat actul, Alecu Pavel cere lui Urban să-i dea bani, dar acesta îi zice să vie acasă la el să-i dea bani, şi ducându-se de mai multe ori nu-l găseşte, dar în fine când îl găseşte, îi răspunde, că ce bani să-i dea, căci actul întărit de tribunal, este garanţie pentru primul împrumut. — Că prin actul de gaj, Alecu Pavel înţelegea că se împrumută cu 7500 lei, iar nu să dea gaj pentru primele datorii care deja erau garantate; — Că martorii ascultaţi la tribunal, afirmă că a fost învoiala ca Urban să dea 7,500 lei lui Alecu Pavel; că acesta înţelegea în mintea lui să facă un nou împrumut de 7500 lei; că proba cu martori este admisibilă întru a se stabili manoperile frauduloase, — că nu se dovedeşte că Alecu Pavel a avut intenţia de a regaranta vechia datorie, când el caută bani să plătească materiale, ingineri şi lucrători, având în lucrare o cazarmă, luată în antrepriză, de la ministerul de resbel, — că înainte de 19 Iunie 1899, Alecu Pavel avea nevoe să plătească datorii;— deci acesta a fost scopul lui ca să ia cu împrumut 7500 lei; — Că faptele lui Urban este o escrocherie, întrebuinţând manopere doloase ca să amăgească pe Alecu Pavel, că-i va da bani şi în urmă nevoind, a zis, că a luat gaj pentru asigurarea sumei vechi ce-i datora; — In privinţa abuzului de încredere, este că Alecu Pavel a cerut lui Urban să-i scompteze o poliţă de 1000 lei, girată de Fănică Ionescu, că primind propunerea i-a dat numai 100 lei, fără a-i mai da şi restul sau să-i restitue poliţa; că poliţa nu-i s'a înapoiat de cât atunci când a fost forţat de girant, deci depozit a existat;

Că din rapoartele de expertiză se dovedeşte că registrele inculpatului sunt în aşa neregulă în cât nu se poate cunoaşte operaţiunile lui Urban;—că martorul Fănică Ionescu, afirmă că Urban nu a voit să înapoească poliţa de cât atunci când a intervenit justiţia, deci este un abuz de încredere din care voia să tragă foloase, conchizând a cerut admiterea apelului parchetului general şi a se condamna inculpatul Al. Urban cu aplicaţiunea art. 332, 333, 323 şi 322 combinate cu art. 40 din cod. penal;

www.dacoromanica.ro

avusese adese ori afaceri de împrumut; convin între dânşii ca în schimbul sumei de 7500 lei, ce Urban avea să numere lui Alecu Pavel, acesta să-i dea în gaj, drepturile şi acţiunile ce el avea asupra garanţiei, a reţinerilor făcute şi a câştigului eventual ce rezultă din o antrepriză ce avea în tovărăşie cu Colonelul Izvoranu, de la Ministerul de Război, pentru construcţia unor cazarme din raionul Galaţi. Lucrul astfel convenit şi punctele astfel stabilite, rămânea ca Urban să concepteze acest act de gaj, aşa fel cum fusese convenţia stabilită anterior, între el şi Alecu Pavel. Urban însă, spre a nu-şi dezminţi obiceiurile sale delictuoase de a înşela acolo unde era posibil şi profitând de starea de slăbiciune intelectuală a clientului său se duce la avocatul Pavel Macri, căruia ascunzându-i adevărul, îl roagă să'l facă un act de gaj, nu conform convenţiunei verbale stabilită anterior între el şi Alecu Pavel, ci un act prin care Alecu Pavel îi dă în gaj drepturile specificate mai sus, asupra antreprizei cu Ministerul de Război, pentru garantarea unei vechi datorii de 7500 lei.

Din primul moment, vedem intenţia frauduloasă a inculpatului Urban; el nu spune avocatului său adevărul în ceea ce priveşte actul ce avea să închee cu Alecu Pavel; pe când cu acesta, convenţia fusese ca să'i numere 7500 lei, în schimbul actului de gaj ce avea să închee, avocatului său îi cere să-i facă un act cu totul de altă natură. Advocatul Pavel Macri, de perfectă bună credinţă, face clientului său actul dorit. Intenţia lui Urban de a înşela pe Alecu Pavel, începe să reiasă încă de aici.

Amplificând şi schimbând personal, termenii actului conceput de D-l Pavel Macri, Urban îi dă, intenţionat, o redacţie echivocă, făcând să creadă pe Alecu Pavel că în adevăr el se va conforma convenţiei verbale, anterior stipulate, de a-i număra banii.

Actul începe astfel: „*Subsemnatul Alecu Pavel, domiciliat în Galaţi, declar că pentru garanţia sumei de 7500 lei ce datoresc d-lui Al. Urban constituesc ca gaj .. etc.*“ La ce se referă acest: „*ce datoresc?*“

S'a ascultat d-l avocat Poenaru în apărarea făcută inculpatului, susţinând că Alecu Pavel devenise în aşa stare că, creditul lui se sdruncinase şi găsea numai la Al. Urban un credit, însă acesta văzând situaţia lui Alecu Pavel, se adresează acestuia de a-i pune gaj, partea de garanţie ce avea depusă la Ministerul de resbel, pentru nişte lucrări, precum şi asupra eventualului câştig, ast-fel că Pavel a convenit a da actul de gaj, în chestiune, că mergând la d-l avocat Pavel Macri a-i face actul de gaj şi spuindu-i ca să arate în acel act izvorul datoriei, acesta îi spune că nu e nevoe a se arăta anume ce datorii garantează, cum afirmă d-l Macri sub jurământ, înaintea tribunalului, că prin acest act nu se constitueşte o nouă datorie, Urban a căutat să se asigure plata vechii datorii,—că apelul părţii civile după art 499 cod. civil este nul, întru cât Alecu Pavel, a fost declarat interzis şi din actele medicale ce prezintă, rezultă că în momentul când a făcut apelul, starea lui mintală era alterată, aşa că nu a putut să-şi dea seama de ceea ce a făcut; că în urma acestora, lucrarea la Ministerul de resbel a încetat, continuându-se de stat în regie.

In privinţa apelului d-lui procuror, susţine că faptul, că Urban ar fi întrebuinţat frauda pentru a obţine o siguranţă a existenţei datoriei, este legitimă, căci îşi apără averea sa.

Că cesiunea ce i s'a făcut pentru garanţia de la Ministerul de resbel, nu mai avea fiinţă, fiind-că era deja cedată lui Stoicovici şi Izvoranu;

Că prin facerea actului de gaj, nu s'a adus nici un prejudiciu lui Alecu Pavel, fără să se mai discute manoperile frauduloase, actul de gaj nefiind notificat Ministerului de resbel, a rămas nul; că în privinţa poliţei de 1000 lei i-a fost luată de d-l procuror, împreună cu alte acte şi nu-i s'a liberat de cât la Septemvrie 1899, când a şi dat-o lui Fănică Ionescu, girantul ei, şi de la care a primit 100 lei, ce-i avansase lui Alecu Pavel, în comptul ei, luând de la Fănică Ionescu şi o chitanţă pe care o prezintă; deci nu este abuz de încredere, căci nu se dovedeşte că ar fi pus în circulaţie acea poliţă conchizând, a cerut respingerea apelului şi a se confirma sentinţa apelată;

www.dacoromanica.ro

La o datorie ce-şi ia naştere chiar în momentul facerei contractului, sau la o datorie anterioară? Vom lămuri mai în urmă, că acest cuvânt, pretabil la două înţelesuri, a fost intenţionat pus astfel în contract, în scopul de a înşela buna credinţa lui Alecu Pavel, formând una din multele manopere întrebuinţate de Urban în facerea acestui contract.

Lesne a fost în urmă lui Urban, ca unui spirit slab ca Alecu Pavel, să-i lămurească că această frază se referă la suma de 7500 lei ce-i datoreşte din momentul ce-i va număra banii. Ce se întâmplă însă? Urban şi Alecu Pavel merg singuri la Tribunal şi autentifică actul la 19 Iunie a. c., iar după autentificare, după cum e obiceiul, Alecu Pavel, cerând banii, Urban îi spune, faţă fiind martorii Galati şi Haralambescu, să vină pe la birou la el ca să-i numere; ducându-se la birou şi negăsindu-l şi ducându-se în urmă acasă, Urban a refuzat să-i numere banii, spunând lui Alecu Pavel, faţă fiind şi martorul Galati, că el făcând acel act n'a înţeles să-i numere 7500 lei, ci să ia o garanţie mai mult, pentru o datorie anterioară ce Alecu Pavel avea către el. Vom vedea însă mai la urmă că aceasta nu era de cât numai un pretext şi că scopul adevărat al inculpatului a fost de a înşela pe Alecu Pavel cu drepturile ce i se acorda prin acest contract.

Văzându-se înşelat prin asemenea manopere, Alecu Pavel pe de-o parte reclamă parchetului, iar pe de altă parte în scopul de a'şi apăra avutul şi a paraliza efectele actului dat lui Urban, cesionează la 23 Iunie, aceleaşi drepturi cuprinse în actul de gaj de la 19 Iunie, tovarăşului său Izvoranu.

Intâmplarea a făcut ca notificarea lui Izvoranu să fie făcut cu o zi înaintea notificărei lui Urban, pentru ca Alecu Pavel să nu fie deposedat de drepturile sale. Nu mai rămâne însă nici-o îndoială că escrocheria era deja comisă, delictul deja consumat.

Parchetul primind reclamaţiunea lui Alecu Pavel, o trimite la Instrucţie spre a se face cercetări conform art. 45 pr. p., iar după aceste

---

Curtea

Asupra apelurilor făcute de d-l procuror general şi de partea civilă Alecu Pavel, astă-zi încetat din viaţă şi reprezentat prin soţia sa Efrosina A. Pavel, moştenitoare, contra sentinţei tribunalului Covurlui sec. I. No. 389 an. 1900, prin care Al. I. Urban este achitat de delictul de înşelăciune şi abuz de încredere;

Ascultând pe d-l procuror în requiziţiunile sale, pe parte civilă în cerere şi pe inculpat în apărare;

In ceea ce priveşte delictul de înşelăciune, considerând că din desbateri, din actele produse în instanţă şi din circumstanţele cauzei, rezultă că în ziua de 19 Iunie 1899, între inculpatul Al. I. Urban de o parte şi Alecu Pavel de altă parte, intervine un contract, pe care părţile le intitulează act de gaj, autentificat de tribunalul Covurlui secţia I, No. 1720, că prin acest contract Alecu Pavel declară, că pentru garantarea sumei de 7500 lei, ce datorează lui Al. I. Urban, constitue creditorului său ca gaj, toate drepturile şi acţiunile ce decurg din două contracte de antrepriză prin care dânsul şi colonel Isvoranu, în calitate de asociat, se obligă a executa mai malte lucrări ale Ministerului de războiu; că în ziua de 25 Iunie Alecu Pavel, prin petiţiunea registrată la No. 435, se plânge către primul-procuror al tribunalului Covurlui, că Al. Urban după ce a primit la tribunal actul autentificat mai sus menţionat, refuză de a-i număra suma de 7500 lei, pe care o garantase prin actul în cestiune, sub cuvânt că acest act ar avea de obiect garantarea altor creanţe mai vechi, iar nu a unui împrumut nou;

Că Alex. Urban, fiind dat în judecată pentru delictul de escrocherie, afirmă că actul de gaj, autentificat la No. 1720 din 19 Iunie 1899, este format în scopul de a asigura o creanţă mai veche în sumă de 7500 lei, că ast-fel a fost înţelegerea dintre dânsul şi debitor;

Că aceasta reese chiar din termenii în care actul este redactat;

Considerând că tribunalul prin sentinţa apelată, achitând pe inculpat, Curtea în urma apelului procurorului-general şi a părţei civile este chemată a examina din nou

www.dacoromanica.ro

prime cercetări, convins de culpabilitatea lui Al. I. Urban, prin rechizitoriul introductiv de la 1 Iulie, semnat de d-l Procuror de secţie V. Dragan, deschide contra-i acţiune publică pentru delictul de escrocherie, prevăzut şi pedepsit de art. 332 şi 333 din codul penal.

Acesta fiind faptul imputat inculpatului, să vedem dacă el se stabileşte în mod suficient şi dacă el întruneşte elementele constitutive ale delictului de escrocherie.

Se naşte însă întrebarea: fiind vorba de un act autentic, proba acestui fapt se poate face prin martori?

De şi în regulă generală, în materie penală, proba testimonială este admisibilă pentru justul motiv că de cele mai multe ori altă probă nu este posibilă, totuşi, când un delict atârnă de un contract civil, atât probarea cât şi combaterea lui trebue să se facă după regulele dreptului civil, de oare ce nu jurisdicţia determină modul de probaţiune, ci natura faptului ce este a se proba; prin urmare, în specie, fiind vorba de a combate un act de gaj autentic şi făcut cu îndeplinirea formalităţilor cerute de lege, urmează să examinăm, dacă faţă cu dispoziţiunile art. 1173 şi 1191 din Codul civil, care stabileşte principiile de drept că un act autentic face deplină credinţă şi că dovada cu martori, contra sau peste conţinutul unui act nu se primeşte nici odată, acest act de gaj se poate combate prin proba contrară până la înscrierea în falş, şi prin orice fel de probă.

Asupra acestor puncte, doctrina şi jurisprudenţa sunt unanime a recunoaşte că aceia ce funcţionarul public, magistratul care dă autentificarea unui act, constată că a văzut sau a auzit el, nu se poate combate până la înscrierea în falş, şi e şi natural ca această constatare a lui să nu se poată combate de cât prin înscrierea în falş, de oare ce se acuză el, funcţionarul public, că a comis un falş; se poate întâmpla însă că declaraţiunile ce i le fac părţile să nu fie sincere, să fie falşe, întru cât însă el, nu atestă sinceritatea lor, actul nu face deplină încredere şi în ceea ce priveşte sinceritatea acestor declaraţiuni; astfel şi actul de gaj contra căruia se

---

faptele şi a decide asupra culpabilităţii inculpatului,—considerând că din conţinutul actului rezultă din mod cert, că Alecu Pavel prin actul de gaj, ce formează baza acuzaţiunei ministerului public, se obligă să garanteze suma 7500 lei, ce datoreşte;

Că din nimic nu reese că debitorul a înţeles să asigure o sumă equivalentă pe care Urban se angajase ca să i-o împrumute în urma autentificărei actului;—că dacă alegaţiunea lui Alecu Pavel ar fi adevărată, ar fi urmat neapărat ca în act să se indice termenul pentru care suma se lua cu împrumut şi procentul ce trebuia să se plătească; că Al Urban fiind un bancher bine cunoscut în oraşul Galaţi, este greu de admis că ar fi împrumutat cu titlu gratuit, când principala sa profesiune este tocmai specularea capitalului său prin împrumuturi cu procente de multe ori foarte oneroase; că afară de aceasta, dacă s'ar admite că intenţiunea lui Alecu Pavel ar fi fost, ca prin actul de gaj, ce a constituit se garanteze un împrumut nou, un elementar simţ de prevedere, l-ar fi silit să ceară şi obţină de la Al. Urban un contra înscris, prin care creditorul să recunoască că suma 7500 lei, ce se garanta, nu se numărase şi că se va număra după autentificarea actului;—că ast-fel fiind termenii în care actul este redactat şi cele alte circumstanţe ale cauzei mai sus indicate, dovedesc că imputarea adusă inculpatului Al. Urban este neîntemeiată;

Considerând că actul de gaj, fiind autentificat de tribunal a fost cetit în faţa ambelor părţi şi deci Alecu Pavel nu poate susţine că termenii în care este redactat l'a indus în eroare;—că în tot cazul în specie ar fi cestiunea de a se şti care a fost voinţa părţilor în momentul când a intervenit contractul, ceea ce ar da naştere la un proces pur civil, că dacă civilmente ar fi stabilit că debitorul a înţeles să garanteze un împrumut viitor, iar creditorul să-şi ea o angajare pentru creanţa mai veche, contractul ar fi desigur nul din cauza lipsei de consimţimânt asupra modalităţei contractului;—că o asemenea soluţiune în nici un caz n'ar putea da naştere la urmărirea creditorului pentru escroherie, că atunci când un contract s'a făcut în deplină libertate şi declaraţiunile părţilor s'au constatat în mod autentic ar fi temerar a se susţine că consimţimântul debitorului a fost nul prin mijloace falacioase; că afară de aceasta

www.dacoromanica.ro

reclamă, judecătorul care i-a dat autentificarea, constată că în ziua de 19 Iunie 1899, inculpatul Al. I. Urban şi reclamantul Alecu Pavel s'au prezentat înaintea sa, că le-a citit actul şi l'au subscris după ce au declarat că cele cuprinse într'ânsul sunt cu consimţimântul lor; aceste constatări fac deplină încredere şi nu se pot combate de cât înscriindu-se în falş; judecătorul însă nu constată că aceste declaraţiuni sunt sincere; el nu spune că a văzut sau a auzit că Al. Urban a numărat lui Alecu Pavel suma de 7500 lei, nici că convenţiunea lor a fost ca acest act să garanteze datorii anterioare; deci, aceste fapte, această parte a actului de gaj autentic, se poate combate prin proba contrarie şi prin toate mijloacele de probaţiune, adică chiar prin martori şi prezumţiuni, atunci când este dol sau violenţă, sau a fost în imposibilitate partea lezată, de a'şi procura o probă literală. (art. 1191, 1197 şi 1203 Cod. civil).

Aşa dar, dacă atunci când o convenţiune este pătată de dol, presumţiunile şi martorii sunt admisibili ca mijloc de probe pentru stabilirea lui, chiar atunci când nu există un început de dovadă scrisă,—senz în care trebue înţeles art. 960 Codul civil—rezultă că reclamantul Alecu Pavel, plângându-se că tocmai graţie mijloacelor doloase întrebuinţate de inculpat, a luat naştere acel act de gaj, poate proba prin martori şi prezumţiuni, existenţa dolului, existenţa escrocheriei.

Din complexul tuturor actelor de instrucţiune se stabileşte în mod evident şi complect, următoarele puncte cari nu pot fi câtuşi de puţin contestate.

Alecu Pavel, reclamantul, posedă în Galaţi o frumoasă avere imobiliară, compusă din 9 prăvălii şi 2 case de locuit; toate aceste imobile sunt închiriate, producându-i semestrial un venit destul de important. Doritor de a'şi mări averea, Alecu Pavel, de şi bătrân şi fără cultură, nu s'a mulţumit să trăiască liniştit din venitul averei sale, ci s'a avântat în mai multe antreprize. Din această cauză a fost adesea ori nevoit să facă diferite împrumuturi, fie la Credit, ipotecându'şi parte din imobile, fie la particulari, garantându-i ipotecar sau prin cesiuni de chirii.

---

chiar dacă ipotetic s'ar admite, această alegaţiune a debitorului Alecu Pavel, delictul de înşelăciune nu ar putea exista, căci prin manoperile întrebuinţate, inculpatul nu a obţinut niscai-va fonduri de la debitorul ci garantarea unor creanţe vechi, ce nu s'au putut contesta, că în fapt se constată că sumele de bani ce au fost constituite în gaj, erau fictive, de oare-ce Alecu Pavel le cedase mai dinainte firmei Stoicovici şi co-asociatului său colonel Izvoranu;—că depoziţiunile martorilor produşi în instanţă în faţa împrejurărilor de mai sus nu pot avea nici o tărie convingătoare, că prin urmare delictul imputat lui Al. Urban, ne fiind stabilit nici în fapt, nici în drept, în ce priveşte escrocheria, apelul procurorului-general şi al părţei civile, urmeaza a fi respins.

In ceea ce priveşte delictul de abuz de încredere;

Având în vedere că inculpatului Al. I. Urban, i se mai impută şi delictul de abuz de încredere, conzistând din faptul următor:

Alecu Pavel având o poliţă în valoare de 1000 lei, girată de Fănică Ionescu, s'a dus la numitul Urban şi scontând acea poliţă, i-a dat numai un acont de 100 lei, fără a mai da şi restul, iar restituirea poliţei i s'a făcut după intervenirea justiţiei;

Considerând că însuşi Urban nu tăgăduesţe primirea poliţei, dar susţine că acea poliţă i s'a lăsat ca gaj de Alecu Pavel pentru suma de 100 lei ce-i avansase, că această susţinere este adevărată, căci se constată că în momentul când i s'a dat suma de 100 lei, a restituit şi poliţa de 1000 lei;

Că ast-fel fiind, apelul d-lui procuror-general se găseşte nefondat şi ca atare cată a se respinge;

Având in vedere că în ce priveşte apelul părţei civile, Alecu Pavel, astă-zi încetat din viaţă şi reprezentat prin moştenitoarea, soţia sa Efrosina A. Pavel, întru cât numita nu îşi a formulat pretenţiunile şi chiar de le-ar fi precizat, faţă de cele stabilite mai sus, Curtea de asemenea găseşte nefondat şi acest apel şi ca atare, cată a-l respinge.

(s.s.) M. A. Beşteley, G. Tanoviceanu, G. Stoicescu, Fr. Papp, S. Stătescu, procuror G. Drăgici.

www.dacoromanica.ro

Ne vom mărgini de a vorbi numai de relaţiunile băneşti ce Alecu Pavel a avut cu inculpatul Al. I. Urban.

Aceste relaţiuni datează de vre-o 5 ani şi mai bine (28 Sept. 1893—Martie 1899) în care timp, afacerile de împrumut dintre Alecu Pavel şi Urban se ridică la suma de 212.341 lei, 40 bani.

In acest scurt interval Alecu Pavel se achită faţă de Urban aproape de toate datoriile, rămânând în ultimul timp, a'i mai plăti, cu poliţe personale sau cu giruri date altora, suma aproximativă de 6,500 lei, plus o datorie ipotecară de 3200 lei.

Din primul loc dar, Alecu Pavel ni se prezintă ca un om perfect solvabil, care în decurs de 5 ani, achită aproape integral pe Urban cu suma de peste 200,000 lei.

Până în momentul când inculpatul Al. Urban făptueşte delictul de escrocherie ce i se pune în sarcină,—19 Iunie 99—nici una din aceste creanţe nu devenise exigibile, nu ajunsese la scadenţă.

Până în acel moment, legalmente vorbind, Alecu Pavel era perfect solvabil, ca unul căruia nu i se protestase nici-o poliţă. Şi cu atât mai mult, inculpaţul Al. Urban nu se putea îndoi de solvabilitatea lui Alecu Pavel, cu cât acesta îi achitase până în ajun, datorii de peste 200 mii lei.

Dar chiar aceste mici datorii de 7500 lei ce mai avea de incasat şi a căror scadenţă nu sosise încă, erau cu prisos garantate şi asigurate prin cesiuni de chirii, prin contracte de închiriere făcute în numele lui Urban, prin poliţe semnate de persoane solvabile (de ex. Colonel Izvoranu, I. Driva, etc. şi girate numai de Alecu Pavel şi prin poliţe personale, acestea din urmă în valoare numai de 600 lei.

Repetăm însă încă o dată, că aceste creanţe, poliţe şi cesiuni de chirii, *nu deveniseră încă exigibile în momentul comiterei delictului.*

E necesar de reţinut acest fapt, de oare-ce ne vom servi de el, în analiza alegaţiunilor inculpatului făcute în apărarea sa.

Astfel stând lucrurile e întrebarea: la 19 Iunie a. c., când intervine între Al. Pavel şi Urban actul de gaj, pătat de dol şi contra căruia se reclamă, care putea fi convenţia părţilor, intenţia lor de a'l face, cauza şi obiectul acestui contract?

Vom arăta în câteva cuvinte ce susţine în această privinţă reclamantul Alecu Pavel şi ce susţine inculpatul Al. Urban şi în urmă vom trage concluziunile necesare, arătând şi probând de partea cui este adevărul şi buna credinţă şi de a cui, dolul şi frauda.

Reclamantul Alecu Pavel, întărindu-şi spusele sale prin martori, arată că la facerea actului de gaj, autentificat de Trib. Covurlui la 19 Iunie 1899 sub No. 1720, convenţiunea între el şi inculpatul Urban a fost ca în schimbul sumei de 7500 lei în numerar de care avea atunci absolută trebuinţă, să-i dea în gaj drepturile ce le avea asupra capitalului (garanţiei), reţinerilor şi beneficiului eventual ce avea în antrepriza pentru construirea unor magazii luate de la Ministerul de Războiu, în tovărăşie cu Colonelul Izvoranu, că acesta a fost gândul şi credinţa sa, când a mers la Tribunal ca să autentifice actul de gaj.

Inculpatul Urban susţine din contră, că încheind acel act de gaj, nu a fost vorba de a'i număra vre-o sumă de bani lui Alecu Pavel, ci acel act de gaj i-a fost dat prin buna voinţa lui Alecu Pavel, spre a'i regaranta, spre a'i garanta din nou, pentru a'i garanta mai mult, creanţele ce el avea semnate sau girate de Alecu Pavel, cesiunile de chirii etc.

Inculpatul Urban însă nu dovedeşte cu nimic că aceasta a fost convenţia liberă şi conştientă a amândurora, că acesta a fost şi gândul lui

www.dacoromanica.ro

Alecu Pavel. Invoacă ca martor pe d-l avocat Pavel Macri, care i-a redactat în parte acel act de gaj, şi căruia i-a spus că în acest sens voeşte să contracteze cu Alecu Pavel. Dar nimeni nu contestă acest lucru. Da, inculpatul Urban ducându-se la avocatul Pavel Macri, i-a cerut să-i concepteze un act de gaj în acest sens. Dar faptul acesta nu probează că aceasta era şi voinţa lui Alecu Pavel, că acesta era fondul consimţimântului său. De aceia declaraţia d-lui avocat Pavel Macri, plină de sinceritate şi bună credinţa, nu poate fi de nici un folos inculpatului Urban. Ea stabileşte indirect, mai mult reaua credinţă a lui Urban de cât buna sa credinţă, anume că: una vorbeşte cu Alecu Pavel şi alta cere avocatului său să-i facă. Lui Alecu Pavel îi spune că în schimbul drepturilor conferite prin actul de gaj, îi va număra suma de 7500 lei, iar avocatului Pavel Macri cere să-i concepteze un act de gaj, prin care Alecu Pavel se oferă pur şi simplu să-i regaranteze nişte vechi datorii, deja suficient garantate. Vom arăta însă mai în urmă, că acest act de gaj, departe de a fi o regarantare a vechilor datorii, a fost schimbat şi formulat astfel de Urban, ca el să formeze o creanţă cu totul nouă şi independentă de vechile datorii, deja destul de garantate prin solvabilitatea semnatarilor lor şi prin faptul că nici una nu devenise exigibilă.

Vedem dar că alegaţiunile inculpatului Urban cu privire la obiectul şi cauza actului de gaj, intervenit între el şi Alecu Pavel, nu au nici un temei şi nici nu pot fi probate cu nimic.

Din contră, reclamantul Alecu Pavel face proba complectă, clară şi decizivă, cum că la alcătuirea actului de gaj în cestiune, convenţia dintre el şi Urban a fost ca acesta să-i numere suma de 7500 lei în schimbul drepturilor ce-i remitea în gaj, asupra capitalului (garanţiei), reţinerilor şi beneficiului eventual ce rezulta din antrepriza menţionată.

Astfel, instrucţia stabileşte în mod indiscutabil că pe la 15—16 Iunie a. c., deci cu câteva zile înainte de intervenirea actului de gaj, Alecu Pavel avea absolută nevoe de suma de 7000—8000 lei, ce-i era necesară pentru plata de material şi lucrători la antrepriza ce avea, precum şi achitarea câtor-va mici creanţe (poliţe) ce se apropiau de scadenţă. In acest scop însărcinase pe misiţii Zisu Bercovici şi Solomon Steinberg, ca să-i găsească bani. Misitul Bercovici arată în depoziţia sa de martor, că însărcinat la 15—16 Iunie de a-i căuta să împrumute vre-o 7000 lei, i-a găsit această sumă la d-l Chausserie, profesor, care convenise cu Alecu Pavel de a-i da cu împrumut această sumă in schimbul ipotecei unuia din imobilele sale; că avocatul Nicorescu studiase actele şi hotărâse facerea împrumutului, când Alecu Pavel intrând în tratări cu Al. Urban, încetă ori-ce demers în privinţa împrumutului de la Chausserie.

Deci e natural, e logic, ca la 19 Iunie când intervine actul de gaj în chestiune, trei zile după această goană după împrumut a lui Alecu Pavel, gândul, intenţia, convenţia lui Alecu Pavel, încheind acest act cu Urban, era de a pune mâna pe banii ce-i făceau absolută necesitate, adică pe suma de 7500 lei, ce Urban trebuia să-i numere la autentificarea actului. Inşelat de redacţia echivocă, intenţionat echivocă, a actului de gaj, care spunea în mod vag că *„pentru garanţia sumei de 7500 lei ce datoresc d-lui Urban, constituesc ca gaj toate drepturile şi acţiunile“* etc. Alecu Pavel ştiind că în mod verbal se înţelesese suficient cu inculpatul Urban asupra încheerei acelui act, nu face nici-o obiecţiune la autentificarea lui. De altfel din însuşi cuprinsul acestui act de gaj, nu reeşia câtuşi de puţin aceia ce Urban avea în minte: regarantarea

www.dacoromanica.ro

datoriilor anterioare. Dar aceasta era un *truc* al său, pentru a înşela buna credinţa lui Alecu Pavel şi a-l face să creadă că el va pune mâna pe bani; şi însăşi această redactare echivocă, vagă şi obscură a actului, în ceea-ce priveşte provenienţa şi origina sumei de 7500 lei **„ce datoresc"**, constitue una din manoperile de care Urban se serveşte pentru a înşela pe Alecu Pavel. Am spus că deşi acest act era conceput de d-l avocat Pavel Macri, după cererea lui Urban, el fusese schimbat şi amplificat de inculpat, în interesul cauzei.

După autentificare, Alecu Pavel cerând lui Urban suma de 7500 lei, acesta neîndrăznind ca imediat să'şi dea pe faţă escrocheria făptuită, îi răspunde, faţă fiind şi antreprenorul Vasile Galati şi comerciantul N. Haralambescu, ca să vină Alecu Pavel după amiază pe la biurou pe la el, ca să-i numere banii; Galati şi Haralambescu ascultaţi ca martori, declară sub prestare de jurământ că fiind la Tribunal veniţi ca să primească de la Alecu Pavel, nişte bani pentru plata de lucrători şi material, au auzit pe Alecu Pavel cerând lui Urban suma de 7500 lei în baza actului de gaj, autentificat atunci, iar pe Urban răspunzând, să vină după amiază la biurou ca să-i numere banii.

Alecu Pavel conveni şi ducându-se după amiază la biurou, nu găsi pe Urban, dus fiind la Lacul-Sărat unde avea familia.

In spre seară, însoţit de antreprenorul Galati, Alecu Pavel se duce la Urban acasă şi găsindu-l îi cere să-i dea banii, 7500 lei, mai repede de oare-ce avea de plătit lui Galati, care se ţinea de el, materialul şi lucrătorii. In loc de bani, Urban se răsteşte la el, spunându-i că nu-i mai dă, ţinând actul de gaj pentru a'şi garanta şi mai bine vechile datorii.

Rezultatul a fost că Alecu Pavel neputând avea la timp banii necesari, nu poate plăti pe lucrători, nu poate cumpăra materialul necesar, nu poate plăti micile creanţe ce deveniau exigibile imediat, şi în vederea plăţei cărora voia să facă împrumutul.

Din această cauză,—şi faptul este caracteristic,—pentru prima oară în viaţă, lui Alecu Pavel, om paşnic şi onest, i se protestează la *25 Iunie* o cambie de 800 lei în ordinul lui Iosef Segal din Galaţi, urmându-i la 30 Iunie o alta, de 280 lei, în ordinul lui H. Seidner şi o alta la 1 Iulie de 500 lei în ordinul tot a lui I. Segal.

Aceste împrejurări formează probe şi prezumţii puternice, concordante şi hotărâtoare în cauză, că intenţia părţilor, convenţia ce a avut loc între Alecu Pavel şi Urban la alcătuirea actului de gaj, a fost numărarea sumei de 7500 lei de care Alecu Pavel avea absolută trebuinţă.

Deci, alegaţiunea inculpatului Urban, că între ei ar fi fost convenţia de a-i regaranta prin acel act vechile datorii, este ne firească, ne logică şi absolut nefondată. Rezultă de aici că inculpatul Urban prin mijloace dolozive, prin manopere frauduloase, a făcut să se nască o amăgire în spiritul lui Alecu Pavel, făcând să creadă de adevărate fapte mincinoase, în vedere de-a împărtăşi un folos în paguba averei lui Alecu Pavel.

Dar vom reveni la urmă mai pe larg asupra acestor mijloace dolozive, asupra acestor manopere frauduloase ale inculpatului Urban, precum şi asupra folosului ce el împărtăşea din această escrocherie şi a pagubei, a prejudiţiului ce cauza lui Alecu Pavel.—De-o cam dată să vedem cari sunt obiecţiunile inculpatului Al. Urban şi cari sunt mijloacele sale de apărare.

In primul loc inculpatul pretinde că încheind actul de gaj în cestiune, cu Alecu Pavel, înţelegerea între dânşii n'a fost de a-i număra

www.dacoromanica.ro

banii pentru aceasta, ci numai de a i se garanta din nou nişte datorii anterioare; că a cerut de la Alecu Pavel şi acesta a convenit cu multă bună voinţă şi fără nici-o condiţiune ca să-i regaranteze şi prin acest act de gaj nişte creanţe în valoare aproape tot de 7500 lei, deja garantate prin poliţe neajunse la scadenţă, semnate de persoane solvabile şi girate de Alecu Pavel, prin cesiuni de chirii neexigibile încă, prin contracte de închiriere făcute pe numele lui Urban, etc.

Neadevărul şi falşitatea acestor alegaţiuni am dovedit-o cu prisosinţă prin probe: martori şi prezumţiuni, menţionate mai sus; am stabilit în mod aproape indiscutabil că Alecu Pavel, care era pe la 15—16 Iunie a. c. în necesitate absolută de bani, care însărcinase misiţi să-i găsească bani, care avea lucrători de plătit, material de cumpărat şi poliţe de achitat, nu putea la 19 Iunie, adică peste 3 zile, când intervine acest act de gaj, ca în loc să-şi satisfacă nevoile băneşti, să facă luxul de a regaranta prin el, lui Urban, poliţe şi creanţe deja suficiente şi satisfăcător garantate, şi care nici măcar nu deveniseră exigibile. Convenţia n'a putut fi de cât aceia care reesă din natura şi logica împrejurărilor. Dar, admiţând acest mod de a explica al inculpatului şi luând de bună ipoteza ce-i convine, că în adevăr Alecu Pavel ar fi avut extrema amabilitate şi galantonie ca să fie aşa de bine-voitor datornic şi să-şi facă luxul de a regaranta şi prin un act de gaj, al altor creanţe ale sale, —acele asupra antreprizei,— datoriile deja garantate prin poliţe şi cesiuni de chirii, ce avea către Urban, totuşi urma ca Urban să răsplătească pe extra-ordinarul datornic, cel puţin cu corectutidinea.

Examinând însă actul de gaj în chestiune, autentificat la 19 Iunie a. c., observăm cu uimire că nu face absolut nici o menţiune că el garantează datorii vechi. In registrele comerciale ale inculpatului,—registre atât de neregulat şi negligent ţinute, după cum arată experţii,—nu se află de loc înregistrat nici faptul intervenirei actului de gaj, nici coprinsul lui, nici menţiunea că el garantează vechi datorii.

Actul de gaj redactat la început în termeni vagi şi echivoci,—am zis mai sus, intenţionat vagi şi echivoci,— spune: *Subsemnatul Alecu Pavel, declar că pentru garanţia sumei de 7500 lei ce datoresc d-lui A. Urban, constituesc ca gaj toate drepturile şi acţiunile* etc. observăm că nici începutul, nici sfârşitul, nici întregul act nu determină, nu menţionează cel puţin că e vorba de datorii vechi şi care anume. Atunci cum mai pretinde, cum mai are îndrăzneală inculpatul ca să susţină că intenţia părţilor la facerea actului, a lui şi a lui Alecu Pavel, a fost de a regaranta vechile datorii, de 7500 lei, coprinse în poliţele şi creanţele anterioare?

Intenţia nu a părţilor, ci intenţia lui Urban, a fost o intenţie frauduloasă, alcătuind ast-fel actul. El ne pomenind absolut de loc de aceste vechi datorii, de quantumul şi natura acestor datorii, de felul creanţelor în care sunt coprinse, *formează prin el însuşi o creanţă nouă, independentă de cele-l'alte creanţe anterioare, prin care inculpatul făcea debitor pe Alecu Pavel cu o nouă sumă de 7500 lei cel puţin, şi pentru plata căreia el putea executa pe reclamant independent de cele l'alte creanţe.* Iată în ce conzistă adevăratul prejudiciu, iată manoperile dolozive, iată fundamentul escrocheriei, dorinţa de a se îmbogăţi pe nedrept în paguba altuia. Insuşi d-l avocat Pavel Macri, cu toată buna voinţa ce arată clientului său, inculpatul Al Urban, declarând că începutul şi finitul actului a fost conceptat de d-sa, adaugă că: „partea de la mijloc a actului a fos amplificată de Urban. De altfel, am arătat mai sus

www.dacoromanica.ro

că Urban cerând avocatului său Pavel Macri să-i concepteze actul de gaj, i-a ascuns adevărul, spunându-i că prin acel act voeşte să ia de la Alecu Pavel o nouă garanţie pentru datoriile sale anterioare, adică tocmai aceia ce doria el să aibă, înşelând pe Alecu Pavel asupra adevărului convenţiei stipulate verbal, de a-i număra banii. Dar, în afară de această manoperă frauduloasă, conzistând în redactarea echivocă şi vagă a actului de gaj, în scopul de a înşela pe Alecu Pavel, inculpatul Urban prin acel act îşi arogă drepturi cu mult mai mari, exorbitante chiar, şi care nu sunt de natura unor astfel de acte.

Dacă cetim în întregul său acest act, vedem că nu ne mai aflăm în faţa unui *act de gaj,* ci în faţa unui *act de cesiune,* a unei cesionări totale, absolute, definitive şi irevocabile de drepturi, care are numai ca titlu: *„act de gaj“.*

In adevăr, Urban prin acest act nu-şi constitue numai în gaj, drepturile şi acţiunile ce decurg din contractul de antrepriză a lui Al. Pavel cu Ministerul de războiu; actul continuă adăogând că în baza lui: *„d-l Alexandru Urban fiind substituit şi subrogat în mod definitiv şi irevocabil în integritatea drepturilor şi acţiunilor mele (ale lui Alecu Pavel) D-lui rămâne pe viitor îndrituit a se socoti şi lichida toate daraverile“,* şi mai departe: *„D-l Urban este constituit în drept absolut şi irevocabil a primi toate sumele de bani“ etc.* Astfel fiind, putem lua şi aceasta ca o nouă manoperă frauduloasă a inculpatului, de a produce o amăgire în spiritul lui Alecu Pavel, ca unul care sub un titlu mare, şi lizibil scris, din fruntea actului şi prin care se arată că actul este un *„Act de gaj“,* în realitate el să fie un *„Act de cesiune“,* prin care inculpatul îşi arogă drepturi cu mult mai mari, *„substituindu-se şi subrogându-se în mod absolut, definitiv şi irevocabil în integritatea drepturilor“* lui Alecu Pavel, spre paguba destul de evidentă a acestuia.

Dar, adaugă inculpatul, şi cu el şi d-l Procuror de secţie în rechizitorul său de neurmărire, actul de gaj intervenit între Urban şi Alecu Pavel şi autentificat la 19 Iunie a. c., era nul, nu putea să producă nici un efect şi deci nici prejudiciul lui Alecu Pavel, de oare-ce aceleaşi drepturi fuseseră cesionate anterior, la 15 Octombrie 1898, firmei V. Stoicovici cu un act autentic.

Absolut falş şi rea credinţă din partea inculpatului, absolută eroare din partea d-lui Procuror. Actul de gaj intervenit între Urban şi Alecu Pavel la 19 Iunie a. c., *nu era nul* din cauză că aceleaşi drepturi cuprinse în el se cedase deja de Alecu Pavel şi Izvoranu, firmei Stoicovici încă de la 15 Octomvrie 1898; deci el putea foarte bine să-şi producă efectele sale şi deci să fie prejudiciabil lui Alecu Pavel. — Actul intervenit la 15 Octomvrie 1898 între Alecu Pavel, Izvoranu şi Stoicovici, este cu totul de altă natură şi cuprinde cu totul alte dizpoziţii şi alte condiţii.

Acest act autentificat de Tribunalul Covurlui, sub No. 2338 la 15 Octombrie 1898, este un *„Act de împrumut cu amanet“* şi are de obiect deschiderea unui *cont curent* de firma Stoicovici, tovarăşilor în antrepriză, Alecu Pavel şi Colonel Izvoranu, iar în schimb şi *„pentru asigurarea sumelor avansate în cont curent şi numai pentru un an,* d-nii Izvoranu şi Alecu Pavel *remit în amanet“* numitei firme, creanţele şi contractele încheiate cu Ministerul de războiu, pentru construirea unor magazii, precum şi garanţiile (4500+5700 lei) cu dreptul de a incasa de la Ministerul de războiu situaţiunile (preţul întreg al ziselor clădiri) cât şi garanţiile, pe care firma Stoicovici incasându-le, le trecea în *contul-*

www.dacoromanica.ro

curent al împrumutătorilor, spre achitarea sumelor avansate şi a soldului sau reliquatului ce va rezulta din acest cont curent. (A se vedea actul autentificat de Tribunalul Covurlui sub No. 2338 din 15 Octomvrie 1898; idem rezumatul actului).

E clar ca lumina zilei dar, că fiind vorba de un *cont-curent*, Alecu Pavel şi Izvoranu nu cedaseră firmei Stoicovici, situaţiunile şi garanţiile depuse la Minister, de cât în scopul de a-i asigura sumele avansate, rămânând ca la urmă, la terminarea lucrărilor să se soldeze contul curent, Alecu Pavel şi Izvoranu primindu-şi rămăşiţele situaţiunilor,—beneficiul, — şi garanţiile mărite prin reţinerile de 10 la sută făcute asupra situaţiunilor.

Deci, nici vorbă de o cesiune totală de drepturi, irevocabilă şi definitivă. O simplă afacere de *cont-curent*, obişnuită în toate antreprizele de acest fel, şi aceasta chiar pe *termen de un an* numai.

Dar, adaugă inculpatul în interogatorul său: se putea ca rezultatul antreprizei să fie o perdere şi nu un beneficiu, şi atunci firma Stoicovici încasa pentru egalizarea şi achitarea avansurilor de bani, făcute în cont curent, şi garanţii şi situaţii şi reţineri şi tot. Insuşi inculpatul, la chestiunea pusă de noi în interogator, este silit să recunoască, că *„de obicei antreprizele produc beneficii“* şi *„cazul normal este beneficiul“*, iar martorul Colonel Isvoranu, vorbind de antrepriza în specie, declară că pe *lângă dublarea garanţiei* prin reţinerile de 10 la sută (5 la sută) făcută asupra situaţiunilor din această antrepriză, cu siguranţă vor avea un beneficiu de 10,000 lei, adică 5,000 lei de fiecare, plus garanţia dublă de 22,000 lei adică 11,000 lei de fie-care. Deci 11.000+5.000=16.000 lei, era partea lui Alecu Pavel, asupra căreia în baza actului de gaj intervenit la 19 Iunie 1898 între Alecu Pavel şi Urban, acest din urmă devenea proprietar, ca unul după cum reese din conţinutul acelui act se *substituise şi se subrogase, în mod absolut definitiv şi irevocabil, asupra tuturor drepturilor şi acţiunilor lui Alecu Pavel.*

Iată dar prejudiţiul adevărat, paguba evidentă ce inculpatul Urban, prin fapta sa şi graţie manoperilor sale frauduloase arătate mai sus, producea lui Alecu Pavel. *Şi vorbind de prejudiciu, trebue să arătăm şi să accentuăm că pe noi nu ne interesează de cât existenţa prejudiţiului ce era pentru reclamant în momentul comiterei delictului, imediat după autentificarea actului de gaj.* Dacă mai în urmă inculpatul nu a avut diligenţa necesară să facă notificările cerute de lege, terţiilor persoane şi dacă reclamantul în grija şi dorinţa firească, logică, justă şi explicabilă, de a paraliza efectele actului ce-i luase inculpatul prin dol, cesionează la 23 Iunie, adică peste patru zile după ce a fost înşelat, integritatea drepturilor sale asupra antreprizei, tovarăşului său Colonel Izvoranu, care face notificările imediat şi înainte cu o zi de notificările făcute de inculpatul Urban, *nu se poate susţine că nu există prejudiţiu.*

Astfel fiind d-l Procuror susţinând în rechizitorul său de neurmărire că nu poate fi vorba de prejudiciu, cade din nou într'o mare eroare.

Am spus şi o repetăm, că chiar în cazul, neadmis de noi, când astăzi n'ar mai exista prejudiţiu, el a existat în mod real, sigur şi indiscutabil, în momentul comiterei delictului, atunci când s'a autentificat actul de gaj. Dar noi susţinem că prejudiţiul există şi acum şi derivând în mod direct din acest act; de şi anulat ca efecte, în mod posterior comiterei delictului, prin cesiunea făcută de Alecu Pavel lui Izvoranu la 23 Iunie, totuşi inculpatul în cazul când ar fi fost de bună credinţă, avea, pentru acest fapt al lui Alecu Pavel, acţiune în restituire şi în da-

www.dacoromanica.ro

une, contra sa. Dar fapta delictuoasă a inculpatului a produs şi prejudiţii de o altă natură reclamantului Alecu Pavel: compromiterea creditului său în piaţă, protestarea unor poliţe, lui, căruia nu i se protestase până atunci nici o poliţă, din cauză că inculpatul Urban nu i-a dat la timp, conform convenţiunei, suma de 7,500 lei, de care avea absolută nevoe; de asemenea suspendarea lucrărilor din lipsă de bani, etc.

Dar, cum că această alegaţiune a inculpatului este de o absolută rea credinţă, aceia că actul de gaj ar fi nul prin faptul că Alecu Pavel cesionase deja aceleaşi drepturi lui Stoicovici încă din 1898, reese din împrejurarea flagrantă că el, *atunci când a închiriat la 19 Iunie 1899, actul de gaj în chestiune cu Alecu Pavel, avea cunoştinţă perfectă de existenţa actului lui Stoicovici, probă că el îl menţionează în însuşi actul de gaj.* Deci acest act n'a fost pentru inculpat o surpriză; el avea cunoştinţă certă, că există acest act, şi sub condiţia existenţei lui şi fatal a respectărei drepturilor cuprinse în el, convenise cu Alecu Pavel la încheerea actului de gaj, din 19 Iunie a. c.; acest act era public, ca unul ce era autentificat de Tribunalul Covurlui la 15 Octomvrie 1898, sub No. 2338. Şi, am arătat mai sus, că acest act nu cuprinde o cesiune de drepturi, ci pur şi simplu o amanetare, în scopul asigurărei unor sumi avansate de firma Stoicovici, lui Alecu Pavel şi Colonel Isvoranu, în *cont-curent.*

Având în vedere ca în afară de delictul de *escrocherie*, se mai pune în sarcina inculpatului Al. Urban şi delictul de *abuz de încredere*, făptuit tot în dauna lui Alecu Pavel. El conzistă în următorul fapt şi a fost comis în următoarele împrejurări: In ziua de 18 Iunie, cu o zi mai înainte de încheerea actului de gaj, Al. Pavel, tot din cauza absolutei trebuinţe de bani ce avea în acel timp, semnează o poliţă de 1000 lei şi luând girul Colonelului Izvoranu şi Căpitanului St. Ionescu, se duce la inculpatul Urban să o sconteze. Acesta sub pretextul că nu are bani suficienţi, avansează lui Alecu Pavel suma de *una sută lei*, spunându-i că a doua zi 'i va plăti restul şi având grija de a opri poliţa în biuroul său. Ducându-se a doua zi şi a treia zi, Urban refuză să-i plătească restul, refuzând şi eliberarea poliţei; atunci Alecu Pavel care angajase prin acea cambie şi pe Colonel Izvoranu şi pe Căpitanul S. Ionescu, giranţii, ia de la acesta o sută de lei şi se duce la biroul lui Urban, însoţit de comerciantul I. M. Rotman şi punându-i suta de lei ce-i avansase în contul poliţei în chestiune, pe masă, cere restituirea ei, dacă nu voeşte să i-o sconteze după cum fusese la început vorba. Urban însă refuză şi de astă dată restituirea ei, fără a motiva acest refuz pe vre o cauză legitimă. In urma acestei atitudini a inculpatului, la 23 sau 24 Iunie, se duce însuşi Căpitanul St. Ionescu, care era ultimul portor al poliţei, şi deci interesat în cauză, însoţit de comptabilul Noe Schein, la biuroul lui Urban, dându-i acestuia o sută de lei, avansaţi de Urban lui Alecu Pavel, spre a-i restitui poliţa care 'i aparţinea, fiind ultimul girant. Urban, iarăşi fără a-şi justifica purtarea, îl refuză şi pe St. Ionescu, având chiar o altercaţie din cauza aceasta, cu care ocazie după cum arată martorul Schein, Stefan Ionescu a făcut pe Urban *„pungaş"*.

Instrucţia stabileşte că la aceste două cereri repetate a poliţei pe care Urban o deţinea pe nedrept, el avea în biuroul său poliţa în cestiune, de oarece parchetul n'a sesizat'o de cât tocmai la 25 Iunie, în urma plângerei lui Alecu Pavel; or, aceste cereri repetate, aceste puneri în întârziere, s'au făcut în zilele ce au urmat imediat după 18 Iunie; martorul N. Schein, arată că cu o zi mai înainte de a se duce el cu

www.dacoromanica.ro

Stefan Ionescu la biuroul lui Urban, fusese Alecu Pavel cu Rotman şi instrucţia stabileşte că Stefan Ionescu a fost la 23 sau 24 Iunie, deci înainte ca poliţa să fie sesizată de parchet.

Inculpatul Urban, în interogatorul său, recunoaşte că a primit în depozit poliţa de 1000 lei, semnată de Alecu Pavel şi girată de Colonelul Izvoranu şi Căpitanul Stef. Ionescu, dar nu în scopul de a o scompta, ci ca amanet pentru o sută de lei, ce-i dăduse ca împrumut lui Alecu Pavel, cu îndatorire de a i-o restitui la înapoerea acestei sume; că nu i s'a oferit de nimeni suma de 100 lei ce dăduse lui Alecu Pavel, căci atunci ar fi restituit poliţa. Inculpatul însă nu dovedeşte nici cu borderoul respectiv, nici cu registrele sale, că în adevăr a oprit această poliţă ca amanet pentru 100 lei, de oare ce registrele sale sunt mute în această privinţă, ca şi în alte afaceri de această natură. Declaraţia de mai sus a inculpatului, este însă combătută de martorii: Căpitan Ionescu, I. C. Rotman, Noe Schein, care arată cu toţii sub prestare de jurământ, că atât Alecu Pavel cât şi Căpitanul Ionescu, ultimul portor al poliţei, au voit în două rânduri să'i restituiască suma de 100 lei lui Urban, dar că Urban a refuzat pur şi simplu restituirea, fără a arăta vre o cauză legitimă.

Or, existenţa depozitului este mărturisită de însuşi inculpatul Urban în interogatoriul său, iar intenţia frauduloasă a inculpatului reese din însăşi reţinerea pe nedrept şi în paguba lui Alecu Pavel a poliţei de 1000 lei, ce îi încredinţase acesta. Alegaţiunea că nu a restituit poliţa, din cauză că nu i s'a achitat suta de lei dată lui Alecu Pavel, este înlăturată în mod complect prin declaraţiunile martorilor menţionaţi, care declară jurând, că au fost faţă când atât Alecu Pavel însoţit de Rotman, cât şi Căpitanul Stefan Ionescu, i-au oferit în două rânduri suta de lei în chestiune. Deci, înlăturat acest pretext, ne întrebăm: sub ce titlu şi în baza cărui drept, inculpatul Urban, deţinea poliţa de 1000 lei la dânsul? De altfel, reaua credinţă şi intenţia frauduloasă a inculpatului, în afară de însuşirea pe nedrept a lucrului încredinţat, însuşire făcută în paguba altuia, reese şi din presumţiunea ce putem trage din antecedentele şi obiceiurile delictuoase, atât de familiarizate şi intrate în firea inculpatului, cari stabilesc şi mai mult, justificându-le şi explicându-le, presumţiunile de rea credinţă ce instrucţia stabileşte în sarcina sa.

Pe lângă acestea, reaua sa credinţă mai reese şi din împrejurarea că n'a făcut borderoul necesar, care e un uz constant al tuturor persoanelor cari fac afaceri de bancă, aceasta în scopul de a ascunde proveniența poliţei şi a nu explica cu ce drept şi sub ce titlu o deţine în biuroul său. De asemenea registrele sale nu pomenesc nimic despre această poliţă.

Considerând aşa dar, că actul de gaj intervenit la 19 Iunie 1899 între Alecu Pavel şi Urban, este pătat de dol, că el se datoreşte manoperilor frauduloase întrebuinţate de inculpat, iar în ceia ce priveşte poliţa de 1000 lei, depozitată de Alecu Pavel lui Urban în ziua de 18 Iunie a. c. că i-a fost pe nedrept reţinută, abuzându-se de încrederea lui Alecu Pavel, rămâne să stabilim dacă aceste fapte imputate lui Al. I. Urban şi dovedite în sarcina sa, întrunesc elementele delictului de escrocherie şi abuz de încredere.

Din simpla examinare a art. 332, 333 şi 334 din codul penal, vedem că legiuitorul nostru penal în acestei trei articole, sub aceiaşi denumire de înşelăciune sau escrocherie, prevede diferite delicte; aşa, pe când în art. 334 codul penal, face să depindă existenţa acestui delict de întrebuinţarea unor mijloace dolosive, anume specificate şi calificate,

www.dacoromanica.ro

în art. 332 şi 333 codul penal, dând o definiţiune generală, declară culpabil de înşelăciune pe acela care face să se nască o amăgire în spiritul unei persoane, făcând să creadă de adevărate fapte mincinoase, în vedere de a împărtăşi un folos şi în paguba averei acelei persoane; şi dacă s'ar obiecta că în faptul imputat inculpatului Al. Urban, nu găsim mijloacele dolozive, specificate de art. 334 codul penal, nu se poate susţine însă că fapta sa nu întruneşte, în ceia ce priveşte actul de gaj, toate elementele constitutive ale delictului de *escrocherie simplă*, prevăzută şi pedepsită de art. 332 şi 333 din codul penal; în adevăr inculpatul amăgeşte pe reclamant, făcându-l să creadă că prin încheerea acelui act de gaj, va pune mâna pe suma de bani de 7,500 lei, de care avea urgentă şi absolută trebuinţă; această amăgire el o făcea în scopul de a împărtăşi un folos, — valoarea drepturilor ce i se cedau prin acel act,—în paguba averei reclamantului, care era privat de aceste drepturi. In ceia ce priveşte poliţa de 1000 lei şi a delictului de abuz de încredere, intenţia frauduloasă reese din însuşirea pe nedrept a poliţei ce i se încredinţase, iar existenţa depozitului este recunoscută de însuşi inculpatul Urban.

www.dacoromanica.ro

IX.

Afacerea bonurilor D-nei Gârleşteanu

Cuprinsul.

In fapt. Incendiul de la locuinţa D-nei Gârleşteanu str. Manea Brutaru 3. Furtul sacului cu hârtii de valoare. Moartea D-nei Gârleşteanu. Impărţirea bonurilor furate între pompierii: fruntaşul Buga Şerban, autorul furtului; sergentul Nicolae Spiridon şi soldaţii: Marin Nedelcu, Bărăscu Haralambie şi Toma David. Trecerea bonurilor sergentului Nicolae Şerban la Iacob Ţicu şi de la acesta la cumnatul său Petre Lăstun. Incredinţarea bonurilor avocatului I. P. Roşianu. Culpabilitatea avocatului I. P. Roşianu. Ştiinţa avocatului Roşianu că bonurile proveneau din un furt. Propunerea făcută de Roşianu lui I. Goldfeld de a schimba bonurile la Viena sau Berlin. Incercarea făcută de Roşianu de a schimba bonurile la casa de bancă Steriu. Predarea bonurilor de către Roşianu fraţilor Gârleşteanu.

In drept. Delictul de tăinuire. Art. 53 c. p. Condiţiunile tăinuirei. Părerile lui Garraud şi Blanche asupra acestei cestiuni. Definiţia tăinuirei dată de Blanche. Părerile lui Dalloz şi Faustin Hélie. Jurisprudenţa generală şi cea română în privinţa delictului de tăinuire. Diferenţa între textul francez şi cel român cu privire la acest delict.

In note. Sentinţa Trib. Ilfov secţ. III, pronunţată în această afacere.

La locuinţa bătrânei D-ne Gârleşteanu, din strada Manea Brutaru No. 3, are loc, în noaptea de 6—7 Ianuarie, c. un incendiu.—Sosesc imediat pompierii şi focul este localizat şi stins. Cu ocaziunea acestui incendiu, unul din pompieri, fruntaşul Buga Şerban, fură un sac mic de pânză plin cu hârtii, bănuind, şi cu drept cuvânt, că în el se află valori, cunoscută fiind în deobşte avariţia bătrânei D-ne Gârleşteanu şi zvonul că ea are multă avere în casă şi asupra ei.

Nu mult după aceasta, atât din cauza emoţiunei ce a suferit cu ocaziunea incendiului, cât şi din cauza supărărei pricinuite din cauza furtului bonurilor în valoare de aproape 280,000 lei, întreaga ei avere, bătrâna D-na Gârleşteanu, moare.—Primele cercetări făcute pentru descoperirea autorilor furtului suferit de D-na Gârleşteanu, rămân infructuoase.—Nimeni nu putea bănui pe pompieri.—Tocmai în urmă, peste câteva luni, se dovedi că sacul cu hârtii de valoare, scrisuri funciare ru-

---

Note.—Iată sentinţa trib. Ilfov secţ. III, pronunţată în această afacere:

In ce priveşte pe prevenitul Buga Ştefan:

Având în vedere că din cele mai sus expuse se vede că faptul imputat prevenitului, fruntaşului Buga Şerban, este acela că în timpul incendiului casei din str. Manea Brutaru No. 3, locuinţa defunctei Gârleşteanu, în calitate de pompier, intrând în casă a profitat de învălmăşeala şi dezordinea în care erau lucrurile şi a furat un săculeţ cu 16 bonuri a 5000 lei fiecare, plus cupoanele lor, adică 80000 lei, care mai în urmă, la cazarmă, i-au fost luate de superiorul său, sergentul Spiridon Nicolae;

Având în vedere că faptul astfel expus, se stabileşte în sarcina sa, din propria lui mărturisire, făcută în tot cursul instrucţiunei şi înaintea tribunalului, coroborată de ceilalţi prevenţi şi inculpaţi;

www.dacoromanica.ro

rale, fusese furat de pompierul fruntaş, Buga Şerban, care împărţi conţinutul cu sergentul pompier Nicolae Spiridon, căruia i dădu 16 bonuri a 5000 lei fiecare, (80,000) lei, precum şi cu pompierii inculpaţi: Marin Nedelcu, Bărăscu Haralambie şi Toma David; sergentului Spiridon Nicolae la rândul său, fiindu-i teamă să schimbe acele bonuri, se adresă consăteanului său, lucrătorul brutar, Iacob Ţicu, din comuna Aninoasa, judeţul Muscel.—Acesta la rândul său se adresă cumnatului său Petre Lăstun, fost perceptor şi Primar în comuna Bădeşti din Muscel, om bogat, cu bună situaţie în comună, prin care spera să poată schimba mai uşor bonurile provenite din furt, spunându-i proveniența lor, anume că le a primit de la un pompier care le are luate de la un foc.—In acest scop 'i încredinţă două din aceste 16 bonuri spre a le schimba.—Petre Lăstun la rându-i, se adresează avocatului său I. P. Roşianu din Câmpu-Lung, al cărui client era, dându-i aceste două bonuri spre a le schimba, spunându-i că le are de la Iacob Ţicu, care la rându-i le a luat de la un pompier şi spunându-i că restul de 14 bonuri sunt la cumnatul său Iacob Ţicu, lucrător brutar din Bucureşti.

In ceea ce priveşte culpabilitatea inculpaţilor Buga Şerban, Spiridon Nicolae, ca autori principali, şi a lui Marin Nedelcu, Iacob Ţicu, Niţă Ţicu şi Petre Lăstun, ca tăinuitori, ea se stabileşte în mod com-

---

Având în vedere că acest fapt, astfel stabilit, în drept, întruneşte elementele delictului de furt, însoţit de circumstanţa agravantă, că faptul s'a petrecut în timpul incendiului, delict prevăzut şi pedepsit de art. 310 al. 6 c. penal; iar împrejurarea că agentul delictului, în speţă Buga Şerban, nu a profitat de lucrul furat întru cât a fost dat sergentului Spiridon, nu are nici o însemnătate juridică, legea ne cerând ca lucrul furat să folosească agentului, ci fiind destul ca sustracţiunea lui să fi fost operată în condiţiunele legei, liber fiind în urmă agentul delictului, când lucrul să găseşte în posesiunea sa să-l arunce, să-l dăruiască, sau să-l remită în contra voinţei sale, cum s'a întâmplat în speţă, unde prevenitul Buga, nici nu se putea împotrivi cererei şefului său, sergentul Spiridon;

Considerând încă, că modul de apărare al prevenitului cum că ar fi luat acel săculeţ conform îndatorirei ce are ca pompier de a salva lucrurile de valoare ale casei incendiate, nu poate fi fondat, întru cât împrejurări posterioare, imediate după fapt, ca aceia că săculeţul nu a fost predat îndată şefului şi ca aceia că ajuns la cazarmă în loc de a-l da, s'a ascuns în dormitor spre a-l deschide şi observa lucrurile din năuntru, sunt de natură a demonstra şi convinge, că intenţiunea sa nu era de a salva, ci de a fura;

Considerând că tot asemenea împrejurarea că prevenitul Buga, nu ştia ce anume conţine săculeţul, nu exclude faţă cu circumstanţele cauzei intenţiunea sa de a fura, de oarece el însuşi a atribuit o valoare cuprinsului, din acel sac, din momentul ce l-a luat şi l-a pus în sân şi de aceia tocmai şi l-a însuşit în credinţa că va realiza un folos—căci altfel faptul său nu ar avea nici un sens şi nu l-a remis de cât silit de cererea superiorului său; că prin urmare, e locul de a face în contra acestui prevenit aplicaţiunea art. 310 al. 6 c. pen;

Având în vedere că tribunalul găseşte că în favoarea acestui prevenit militează circumstanţe uşurătoare, aşa că urmează a se aplica şi art. 60 c. penal;

In ce priveşte pe prevenitul sergent Spiridon Nicolae:

Având în vedere că faptul imputat prevenitului Spiridon Nicolae este acela că, el, în calitate de sergent, văzând în timpul incendiului pe prevenitul Buga Şerban, când a săvârşit faptul luărei săculeţului cu bonuri, nu l-a oprit şi prin aceasta l-a azistat şi ajutat în săvârşirea delictului de furt aşa că, acest prevenit, s'ar fi făcut culpabil de complicitate la acest delict (art. 50 al. 2 c. p. şi art. 49 c pen.);

Având în vedere că din instrucţiunea urmată înaintea tribunalului, nu se constată cu suficienţă că acest prevenit ar fi văzut în timpul incendiului pe prevenitul Buga, când a luat săculeţul, întru cât ambii preveniţi, neagă acest fapt şi instrucţia nu s'a bazat de cât pe declaraţiunea preveniţilor la instrucţiune, declaraţie retractată înaintea tribunalului aşa că, nu rămâne în sarcina prevenitului Spiridon, de cât faptul luărei acestor bonuri de la Buga, când a aflat de la alţi soldaţi că le-a sustras de la foc, ascunderea lor şi apoi remiterea bonurilor lui I. Ţicu, spre a le desface, ştiind că au fost furate şi aduse de prevenitul Buga de la incendiu;

Având în vedere că în drept, faptul astfel stabilit, întruneşte elementele delic-

www.dacoromanica.ro

plect din propriele lor mărturisiri, unite cu declaraţiunile martorilor ascultaţi de d-l judecător de Instrucţie.—De prisos deci a inzista.— Vom inzista însă numai asupra culpabilităţei lui I. P. Roşianu, care deşi afirmă că a primit numărul de 16 bonuri, în valoare de 80,000 lei, de la Petre Lăstun şi Iacob Ţicu, tăgăduеşte însa că ar fi avut cunoştinţă că aceste bonuri proveneau de la un furt.

Este ştiut că elementul principal al delictului de tăinuire, este buna ştiinţă, adică cunoştinţa, că lucrurile primite, păstrate sau ascunse, provin dintr'un delict sau crimă.

Este deci întrebarea: I. Roşianu, primind să schimbe, sau să neguţătorească, cele 16 bonuri rurale, în valoare totală de 80,000 lei, de la ţăranii Petre Lăstun şi Iacob Ţicu, a ştiut, a avut cunoştinţă că provenienţa acestor bonuri este delictuoasă? Ce spune articolul 63 din codul nostru penal?

„Tăinuitorii sunt aceia cari cu ştiinţă, vor lua ca să neguţătorească „lucruri sau bani proveniţi din vreo crimă sau delict".

Logica cea mai elementară, impunea din primul moment, unui om inteligent ca avocatul şi deputatul I. Roşianu, să vadă că aceste bonuri, de valoare aşa de însemnată, 80,000 lei, nu putea să ajungă pe o cale corectă şi morală, în mâinile unui simplu şi sărac lucrător brutar, cum

---

tului de tăinuire, prevăzut şi pedepsit de art. 53 şi 54 c. penal, iar nu delictul de complicitate aşa cum s'a susţinut;

Având în vedere că chiar dacă s'ar admite că prevenitul sergentul Spiridon a văzut pe cel-l'alt prevenit când a săvârşit faptul, încă nu se poate susţine că faptul ar întruni elementele delictului de complicitate, întru cât, în principiu complicitatea presupune ca o condiţie esenţială a existenţei sale, un acord prealabil de voinţe, de cooperare, ceea ce în speţă nu există; că deşi în mod excepţional se poate ca acest acord de voinţe să fie improvizat, să se nască concomitent delictului, însă, în acest caz cooperarea la fapt trebue să rezulte dintr'o acţiune pozitivă şi simultanee faptului, ceea ce în speţă de asemenea nu există, aşa că conform acestor principii nu poate fi complice acel care, privind un delict s'a abţinut de a-l împiedeca de a se comite sau putând face aceasta, printr'o abstinenţă voluntară n'a făcut-o; a decide altfel, ar fi a declara pe cineva culpabil, de o infracţiune la care nu a luat parte şi aceasta chiar pentru un funcţionar, care poate ar deveni culpabil, moralmente, sau de vreun delict special, nu însă de complicitate;

Având în vedere că dacă împrejurări posterioare, fac ca persoana care a văzut comiterea delictului, fără a o împedeca, să ia parte activă la continuarea faptelor posterioare, care au perpetrat delictul, cum în speţă, e sergentul Spiridon, care a cerut şi luat bonurile furate de Buga, dar care încă nu poate fi făcut culpabil de o complicitate iniţială, ci de o complicitate posterioară delictului sau tăinuirei;

Că, aşa fiind, urmează a se aplica contra prevenitului Spiridon Nicolae disp. art. 53 şi 54 c. p.;

In ceea ce priveşte pe prevenitul pompier Nedelcu Marin:

Având în vedere că faptul imputat acestui prevenit, este acela că în noaptea de 5—6 Ianuarie, venind la cazarmă din oraş, după întoarcerea colegilor săi de la focul din str. Manea Brutaru, ar fi găsit pe jos, prin dormitor o parte din bonurile aduse de prevenitul Buga, că ar fi strâns acele bonuri în număr de două, că le-ar fi păstrat mai mult timp în cutia sa, ştiind că sunt din cele furate de la incendiu, iar în ultimul moment când a văzut că ceil'alţi sunt arestaţi le-a mototolit şi le-a aruncat spre a evita orice răspundere, fapt care ar întruni elementele delictului de tăinuire (art. 53 şi 54 c. p.);

Având în vedere că din instrucţiunea orală urmată înaintea tribunalului, nu se constată că numitul prevenit ar fi avut în posesiunea sa vreun bon, ci numai nişte acte şi hârtii ale sergentului Spiridon; că acest prevenit tăgăduеşte că ar fi găsit pe jos o hârtie şi această declaraţiune se conciliază perfect asupra acestui punct şi cu declaraţiunile celorl'alţi doi preveniţi Buga Şerban şi sergentul Spiridon, care spun de la început că în săculeţ nu au fost mai multe de cât cele 16 bonuri cari s'au luat de sergentul Spiridon şi cari azi se găsesc în mâinile moştenitorilor Gârleşteanu; căci de altfel, nu se vede niciun motiv pentru care sergentul Spiridon, care luase toate bonurile din săculeţ, ar fi ascuns pe acele 16 în sobă sau remiză, după cum s'a stabilit, iar două să le fi dat prevenitului Nedelcu Marin sau să le fi aruncat jos ca să le găsească acesta;

www.dacoromanica.ro

era Iacob Ţicu, de oarece instrucţia stabileşte că singur Iacob Ţicu, sărmanul lucrător brutar, poseda toate aceste 16 bonuri a 5.000 lei fiecare, din care încredinţase două cumnatului său Petre Lăstun, care Lăstun angajă cu neguţătorirea lor pe I. Roşianu. Pe urmă, împrejurările discrete în care i se predau aceste bonuri, condiţiunile puse de a le schimba chiar pe o valoare mai mică, evidenţiau de la început lui I. Roşianu, că ele nu puteau fi proprietatea lui Iacob Ţicu, că ele proveneau din vre-un delict. Dacă la această prezumţiune puternică, mai adăogăm o alta, de aceiaşi valoare logică: propunerea făcută de I. Roşianu lui I. Goldfeld de a schimba aceste bonuri la Viena sau Berlin, atunci cestia bunei ştiinţe a provenienţei delictuoase a bonurilor, este luminoasă. Căci în adevăr, dacă bonurile ar fi fost de provenienţă cinstită, de ce să nu le schimbe în ţară, la Bucureşti, unde se aflau, şi de ce să facă cheltueli cu schimbarea lor la Viena sau Berlin? Şi instrucţia dovedeşte cu arătările lui Goldfeld şi a lui Niţă Ţicu, că Roşianu a propus schimbarea acestor bonuri la Viena sau Berlin, indiferent dacă această propunere le a fost făcută după, sau înaintea mergerei la casa de bancă Steriu, de unde a aflat în mod indubitabil că bonurile sunt furate de la D-na Gârleşteanu.—Dacă propunerea cu Berlinul, a fost făcută înainte de mergerea la Steriu, dovedeşte că încă de mai înainte Roşianu cunoş-

---

Că tot ceea ce rezultă din instrucţiune, că ar fi mai fost în săculeţ afară de cele 16 bonuri făcute toate pachet, încă câteva hârtii mici, adică cupoane, cărora prevenitii nu le-au dat nicio importanţă, lăsându-le să cadă pe jos;

Considerând însă că mărturisirea prevenitului făcută la instrucţiune prin care a recunoscut că hârtiile ce le-a adunat după jos sunt întocmai ca bonurile ce i-au fost prezentate de instrucţie, nu poate inspira nicio încredere tribunalului, întru cât tot din acea mărturisire se vede, că prevenitul în ignoranţa sa, confunda harta judeţului cu bonurile şi viceversa;

Că faţă cu aceste împrejurări şi în lipsă de alte dovezi de culpabilitate el urmează a fi achitat;

In ceea ce priveşte pe inculpaţii Iacob Ţicu, Niţă Ţicu şi Petre Lăstun:

Având în vedere că faptul imputat acestor inculpaţi este acela că ar fi tăinuit bonurile sustrase de fruntaşul Buga Şerban, cu ocazia incendiului, de la casa defunctei Gârleşteanu;

Având în vedere că expunând faptele acestei afaceri, s'a stabilit că Iacob Ţicu a fost primul depozitar al bonurilor furate, fiindu-i aduse de amicul şi co-inculpatul său sergentul Spiridon, care i-a spus atunci că le are luate de la un foc; că primind aceste bonuri, inculpatul Ţicu şi-a luat însărcinarea de a se încredinţa de valoarea lor şi apoi de a le desface; că în acest scop s'a adresat mai întâi cârciumarului Ioan Bucur zis Munteanu, întrebându-l despre valoarea bonurilor, iar acesta spunându-i că sunt hârtii de valoare şi că de se va prezenta undeva cu ele va fi închis, inculpatul I. Ţicu s'a văzut nevoit de a sta în rezervă câteva zile, după care venind la el consăteanul său inculpatul Petre Lăstun, I. Ţicu i-a dat acestuia parte din acele bonuri, de a căror valoare era acum convins, cu îndatorire de a le desface, explicându-i tot odată origina lor, cum i-au fost aduse de sergentul Spiridon şi cum şi acesta le avea luate ori găsite, cum zic ei, de un soldat de la foc; că inculpatul Lăstun, primind bonurile şi ca om deştept, dându-şi seama de valoarea lor şi de rizicul ce încerca dacă s'ar duce să le desfacă la un bancher, a crezut că este mai prudent să se adreseze vechiului său avocat, inculpatului I. Roşianu şi de aceia după ce mai întâi îi scrie acestuia că are a-i comunica o afacere importantă, se prezintă la Roşianu, îi remite 2 bonuri spunându-i că mai sunt 14 la Ţicu şi că luându-le şi pe acelea să facă cu ele ce va putea, iar beneficiul să-l împartă pe jumătate; că, la câteva zile după aceasta, inculpatul Iacob Ţicu, după cererea inculpatului Roşianu, îi duce acestuia la Hotel Regal, cele 14 bonuri, cerându-i şi el ca beneficiul ce va rezulta din desfacerea lor, să fie împărţit pe jumătate; că mai în urmă, Iacob Ţicu, văzând că Roşianu întârzie cu soluţiunea afacerei şi temându-se ca să nu fie înlăturat de la beneficiu scrie fratelui său Niţă Ţicu, să vină în Bucureşti, având a-i comunica o afacere importantă, că Niţă Ţicu, venind la 2 Februarie după ce fratele său i-a spus afacerea cu bonurile şi provenienţa lor, aşa cum o ştia de la sergentul Spiridon Nicolae şi după cum o spusese şi lui Lăstun, primeşte şi el să ia parte activă la schimbarea ori neguţătorirea acestor bonuri, după ce a fost asigurat că va participa la beneficiu, în care scop se interesează de afacere, merge de

www.dacoromanica.ro

tea provenienţa delictuoasă a bonurilor. — Dacă ea a fost făcută după mergerea la Steriu, atunci este şi mai evident că Roşianu cunoştea provenienţa incorectă a bonurilor, că bancherul Steriu i-a spus-o.

Deci, în ambele ipoteze, buna ştiinţă delictuală există la Roşianu. Dacă la aceste două prezumţiuni cari să impun cu forţa logicei, adaogăm declaraţiunile categorice ale lui Iacob Ţicu, Niţă Ţicu, Steriu şi Goldfeld, atuncea cestiunea bunei ştiinţe devine şi mai clară. In primele cercetări făcute la Poliţie, atât Petre Lăstun cât şi Iacob Ţicu, declară că încredinţând cele 16 bonuri lui I. Roşianu, i-au spus că le au de la un soldat de pompieri. Niţă Ţicu, fratele lui Iacob Ţicu, face înaintea d-lui judecător de Instrucţie, declaraţiuni categorice, arătând că fiind pus în curentul afacerei de fratele său, au mers împreună cu I. Roşianu în strada Lipscani la bancherul Steriu, la care a intrat numai Roşianu, învăţându-i pe ei să declare, de vor fi chemaţi întăuntru că: „le-au găsit pe stradă".—De ce această povaţă dată de Roşianu de a declara că le-au găsit pe stradă? Aceasta nu presupune că Roşianu avea cunoştinţa provenienţei lor delictuoase? Roşianu eşind de la bancher, le a spus că bonurile nu sunt bune, fiind publicate şi poprite şi că bancherul nu le dă nici un ban pe ele.—Goldfeld şi Niţă Ţicu arată la instrucţie că după acest aviz al bancherului Steriu că bonurile nu sunt bune, Roşianu a

---

mai multe ori la Roşianu, atât singur cât şi cu fratele său şi Lăstun, merge la Goldfeld, la Steriu şi în tot acest timp păstrează la el pachetul cu bonurile şi nu le dă de cât mai în urmă când i-au fost cerute de Roşianu, care după cum s'a expus deja, aflând de la Steriu că sunt luate de la defuncta d-na Gârleşteanu, le remite familiei aceştia;

Având în vedere că faptele astfel expuse, se stabileşte în sarcina inculpaţilor atât din propriele lor mărturisiri cât şi din arătările celorl'alţi inculpaţi şi toate circumstanţele cauzei, că în ce priveşte buna ştiinţă a acestor inculpaţi că bonurile luate de ei spre a le desface, proveneau din furt, rezultă din chiar modul cum bonurile au intrat în posesiunea lor; astfel, însuşi inculpatul Iacob Ţicu, recunoaşte că bonurile i-au fost date de sergentul Spiridon într'un grajd pe ascuns, unde îl chemase sub cuvânt de a-i spune ceva, comunicându-i că le are de la un foc şi tot inculpatul Iacob Ţicu, recunoaşte că tot atunci mergând la un cârciumar l. Bucur şi întrebându-l despre valoarea bonurilor, acesta i-a spus că sunt hârtii de valoare şi că să nu se prezinte undeva cu ele, căci va fi închis; că în aceste condiţiuni petrecându-se faptele, evident că nu poate fi îndoială că Iacob Ţicu era în cunoştinţă că bonurile ce deţin sunt de furat şi cu toate acestea cedând aviditătei de a realiza un câştig ilicit, a urmărit cu orice preţ desfacerea lor; că date fiind legăturile de prietenie şi de înrudire dintre aceşti trei inculpaţi şi sergentul Spiridon, precum şi interesul comun de a nu fi descoperiţi şi de a realiza astfel beneficiul ce urmăresc, e de netăgăduit că dânşii au trebuit să-şi comunice şi originea bonurilor şi spusa cârciumarului Ion Bucur, că un ţăran nu se poate prezenta undeva cu asemenea bonuri fără a risca să fie închis; că toţi aceşti inculpaţi erau deci în cunoştinţă despre provenienţa delictuoasă a bonurilor şi astfel numai se şi explică misterul în care dânşii au căutat a învălui această afacere, mister care rezultă din împrejurarea că Iacob Ţicu, chemând la Bucureşti printr'o scrisoare pe fratele său Niţă Ţicu, nu-i scrie nimic despre afacere de teama soţiei acestuia, care ştia carte şi de altă parte, Lăstun scriind inculpatului Roşianu, iarăşi nu-i pomeneşte nimic de fapt şi îi spune numai că are a-i comunica o afacere pe care nu o poate încredinţa altei persoane; că, în fine, ca o confirmare a cunoştinţei ce aceşti inculpaţi aveau despre provenienţa delectuoasă a bonurilor, e declaraţiunea lui Niţă Ţicu, că într'o seară având asupra lui bonurile a mers la Teatru, dar aci întâmplându-se un scandal, s'a grăbit a fugi de teamă ca nu cumva fiind luat şi dânsul de poliţie, să se găsească asupra lui bonurile; că faţă cu toate acestea şi cu o ultimă împrejurare aceia că inculpaţii sus numiţi au căutat să prefacă bonurile în bani, cu orice preţ şi în mod absolut necondiţionat, tribunalul şi-a format pe deplin convingerea, că dânşii în perfectă cunoştinţă, au tăinuit bonurile furate de la defuncta Gârleşteanu;

Considerând că este neîntemeiată obiecţiunea apărării cum că în speţă ar fi vorba numai de o tentativă de tăinuire; pe care legea nu o pedepseşte, întru cât în cele din urmă bonurile au fost restituite proprietarului.

In adevăr, nu poate fi vorba de o simplă tentativă, căci delictul de tăinuire a fost consumat în momentul când aceşti inculpaţi, primind în posesiunea lor bonurile, în cunoştinţă de provenienţa lor delictuoasă, le-au reţinut la ei şi au căutat apoi să

www.dacoromanica.ro

încercat a trimite pe Goldfeld la Berlin să le schimbe, dar că acesta n'a voit, fiind că bonurile nu aveau borderou.

Bancherul Steriu la rândul său arată că I. Roşianu, i-a spus că aceste bonuri le are de la un ţăran care i-a declarat că le are de la un foc.—Dé şi e o contradicţie, între această pretinsă declaraţie făcută de Roşianu lui Steriu şi sfatul dat de Roşianu ţăranilor de a spune că le au găsit pe stradă, totuşi Steriu repetă din nou această declaraţie în ziua de 7 Maiu, lămurind că spunând lui Roşianu că va denunţa poliţiei că bonurile Gârleştencei să află la el, Roşianu i-a spus să nu facă aceasta căci va denunţă el cazul.

Buna ştiinţă a lui Roşianu mai reese din următoarele:

Lista pe care erau trecute No. bonurilor predate fraţilor Gârleşteni, de Roşianu, coprinde însemnările „este" şi „nu este", ceea ce denotă că asupra acestor bonuri s'au făcut oare cari calcule.—Roşianu nu voeşte a da absolut nici o lămurire asupra acestor însemnări, precum şi asupra unui No. 1626—93 scris cu creionul de el, pe această listă.

De ce nu voeşte a da nici o lămurire? Pentru că aceste însemnări, ascund calcule şi note, care denotă din partea lui Roşianu cunoştinţa provenienţei incorecte a bonurilor, căci, dacă acele însemnări ar fi inofensive, de ce nu le ar explica şi lămuri?

---

le desfacă cum se va putea, dându-le în acest scop, necondiţionat lui Roşianu, spre a-şi însuşi câte o parte din valoarea lor; iar împrejurările posterioare cari s'au succedat, din momentul remiterei bonurilor în mâinile lui Roşianu, privesc acţiunea şi responzabilitatea acestuia şi nu mai pot împiedica existenţa unui delict deja consumat, în persoana sus numiţilor inculpaţi; că a decide altfel, ar fi să se subordoneze situaţiunea acestor inculpaţi, modului cum Roşianu s'a comportat în această afacere, ceeace este inadmisibil.

Că deci urmează a se aplica în contra inculpaţilor Iacob Ţicu, Niţă Ţicu şi Lăstun, disp. 53 şi 54 c. p.

În ceea ce priveşte pe inculpatul Ioan Roşianu:

Având în vedere că acestui inculpat 'i se impută faptul că ar fi tăinuit ca şi ceilalţi inculpaţi numiţi mai sus bonurile furate de inculpatul Buga Şerban;

Având în vedere că este constatat în fapt şi recunoscut de toţi inculpaţii că Roşianu a primit 2 bonuri de la Lăstun şi 14 bonuri de la Iacob Ţicu cu însărcinarea de a face cu ele ce va putea, iar câştigul ce va rezulta să 'l împartă pe jumătate;

Având în vedere că abstracţiune făcând de chestiunea de a se şti dacă în momentul remiterei acestor bonuri lui Roşianu, Lăstun şi Ţicu i-au spus că «le au dela un foc» sau numai că le-au găsit fără a preciza unde anume, după cum în realitate aveau interesul spre a'şi înlesni primirea bonurilor de către Roşianu, în tot cazul, oricare din declaraţiunile lui Ţicu şi Lăstun, variabile asupra acestui punct, s'ar lua în consideraţie, este incontestabil că chiar simplul fapt că Roşianu primea nişte bani de o valoare însemnată de la nişte oameni relativ săraci era de natură a'i indica că toate probabilităţile sunt că acele bonuri au o provenienţă ilicită; că primirea bonurilor în aceste condiţiuni ar fi chiar hotărâtoare asupra vinovăţiei lui Roşianu-dacă n'ar veni în favoarea sa, arătările tutulor co-inculpaţilor şi a martorului prin, cipal N. Steriu, invocat de Ministerul public în această afacere; că în adevăr, de la început şi în tot cursul instrucţiunei, ca şi înaintea Tribunalului toţi co-inculpaţii lui Roşianu au arătat în mod constant, că dând bonurile acestuia, dânsul le-a primit cu rezerva însă: că va cerceta dacă bonurile sunt bune, sau spre a afla pe adevăratul proprietar şi de va câştiga ceva va împărţi cu ei»; că în concordanţă perfectă şi ca o confirmare a acestor arătări e împrejurarea că Roşianu face cercetări în privinţa bonurilor dacă sunt publicate ca pierdute, ori furate la Ad-ţia financiară de C.-Lung şi tot în acest scop merge la Goldfeld şi C. Steriu, care ascultat ca martor arată în mod categoric şi invariabil atât la instrucţie cât şi înaintea trib., că într'o zi pe când se găsea singur în biuroul său de bancă a venit Roşianu şi prezentându-i o listă de nişte bonuri, l-a întrebat dacă sunt bune şi negociabile; că deşi dânsul—martorul—i-a spus că sunt bune. Roşianu a venit a doua oară şi l-a rugat să cerceteze din nou şi mai bine în toate listele dacă bonurile sunt bune şi verificându-se listele bonurilor furate ori pierdute s'a constatat că acele bonuri sunt furate dela defuncta Gârleşteanu, că atunci Roşianu i-a spus martorului că se va adresa unu domn deputat Gârleşteanu, coleg cu el la Cameră, spre a-i comunica existenţa bonurilor şi l-a rugat pe martor ca

www.dacoromanica.ro

Pe urmă, în „Monitorul Oficial" de la 17 Ianuarie 1904, se publică poprirea No. bonurilor furate de la D-na Gârleşteanu, iar Roşianu, vazând ca în acest interval nu le poate schimba, le predă în fine la 7 Februarie fraţilor Gârleşteanu, de şi din primul moment trebuia să facă aceasta.

După cum vedem faptul penal care se pune în sarcina D-lui I. Roşianu este acela de tainuire.

Să vedem ce spune doctrina şi jurisprudenţa asupra „tainuirei" şi în urmă sa stabilim dacă principiile lor se pot aplica faptului penal comis de I. Roşianu.

Tainuirea nu este de cât tot o complicitatate, o complicitate suigeneris bine înţeles, sau dupa cum o numeşte Garraud o „complicitate posterioara", spre diferenţă de complicitatea propriu zisa care presupune fapte ce preced sau însoţesc acţiunea principala.

Pentru a fi cineva tainuitor în senzul art. 53 cod. pen. se cer trei elemente: primirea, însuşirea, ascunderea sau pastrarea numai a unor obiecte, bani, sau alte lucruri; cunoştinţa ca ele provin din comiterea vre-unei crime sau vre-unui delict, şi intenţiunea frauduloasă, adica intenţia de a'şi procura sieşi sau altuia, un beneficiu nelegitim. — Vorbind de cel de al treilea element, — intenţiunea frauduloasa, — Garraud arată

---

să păstreze tăcerea, de oarece voeşte să beneficieze dânsul de prima promisă de moştenitorii defunctei Gârleşteanu;

Considerând că aratarile acestui martor, pe care nici Ministerul public nu le pune la îndoiala, coroborate cu declaraţiile co-inculpaţilor expuse mai sus şi cu cercetarile făcute de Roşianu la Ad-ţia financiară, exclud cu desăvârşire ideia că acest inculpat ar fi voit sa favorizeze un delict şi ca a voit să negustorească acele bonuri, ştiind ca ele sunt de furat;—ca din împrejurarea că martorul Steriu a mai declarat că Roşianu i-ar fi propus să-i vânda bonurile fara a-şi aminti când anume, nu se poate deduce dupa cum pretinde d-nul procuror vinovăţia inculpatului, căci cert şi netăgăduit fiind ca inculpatul a întrebat pe martorul Steriu daca bonurile sunt bune şi negociabile şi aceasta în două rânduri, evident că propunerea de vânzare i-a facut-o sub rezerva daca bonurile vor fi bune, iar nu când martorul bancher ar fi constatat ca sunt poprite, caci în acest caz nici dânsul nu putea cumpăra fară a risca să intre în închisoare şi nici nu e admisibil ca inculpatul să fi propus vânzarea dupa ce la staruinţele lui, cercetându-se pentru a doua oara martorul, constatase ca bonurile sunt de furat şi acum inculpatul se vedea în situaţie de a incasa o prima însemnată, fara a risca nimic; că aceasta este atât de adevarat încât martorul Steriu precizeaza că îndată ce s'a constatat că bonurile sunt furate dela defuncta Gârleşteanu, inculpatul a declarat imediat că va merge să comunice faptul şi sa realizeze prima;—ca dacă Roşianu ar fi voit sa desfaca bonurile cu orice risc, ar fi putut-o face, fară a cere bancherului să cerceteze daca bonurile nu sunt poprite şi fară a mai prezenta borderoul, ştiut fiind ca bonurile se pot negocia uşor fără borderou de persoane cari au o situaţie oare-care şi, în orice caz le-ar fi vândut la prima cercetare a bancherului şi îndata ce acesta i-a spus ca bonurile sunt bune şi nu ar mai fi venit a doua oară să faca noi cercetari în aceasta privinţa, cercetari cari ar fi un non sens şi ar rămâne absolut neexplicabile în ipoteza când Roşianu a voit sa tainuiască bonuri de furat;

Considerând ca în ce priveşte pe martorul Goldfeld, invocat de Ministerul public, inculpatul Roşianu a aratat de la început ca cunoscând pe Goldfeld ca bancher de mulţi ani când i-a fost client,—i-a dat o listă cu numerile bonurilor ca sa cerceteze daca sunt bune, ca mai în urmă neavând destulă încredere în Goldfeld, — care acum nu se mai ocupa cu chestiuni de bancă,—s'a dus la Steriu de a facut cercetari în acelaş sens, iar când a aflat de la acesta despre provenienţa bonurilor, a chemat la el pe Goldfeld şi i-a spus să nu mai facă cercetari, comunicându-i acestuia că bonurile aparţin moştenitorilor Gârleşteanu şi că va merge să incaseze prima; că declaraţiile inculpatului privitoare la martorul Goldfeld, concordă cu aratarile co-inculpaţilor şi cu acele ale martorului Steriu expuse mai sus şi anume că i se daduse şi lui în acelaş mod, ca şi lui Goldfeld o lista spre a face cercetari dacă bonurile sunt negociabile; ca însuşi Goldfeld, astă-zi înaintea tribunalului, recunoaşte ca i s'a dat o listă de bonuri spre a cerceta dacă sunt bune, adaogă însă ca a rupt acea listă, ne vroid a se ocupa de aceasta şi apoi continuă a arăta că inculpatul îi ar fi propus să negocieze acele bonuri—el martorul neavând bani spre a le cumpăra—şi că atunci când inculpatul l a

www.dacoromanica.ro

că această condiţie nefiind formal cerută de art. 62 (art. 53 cod. pen. român) ea trebue sub înţeleasă pe motivul că orice complicitate, presupune din partea agentului voinţa de a favoriza un delict.

Blanche la rândul său, referindu-se la delictul de tainuire se exprimă: „tăinuirea prezintă un grad de criminalitate egal cu acel al compli-„citaţei, ea însă nu trebue confundata cu complicitatea directa, de oare „ce tăinuitorul nu se asociază ca şi complicele la prepararea sau la sa-„vârşirea crimei sau delictului, el primind numai produsul lor. — Toate „regulele complicităţei, sunt aplicabile şi tainuitorului". (Vol. II p. 214,247.)

Blanche dând definiţiunea tăinuirei se pronunţă că: „tăinuirea este „faptul de a primi în posesiune obiecte obţinute prin mijlocul unei crime „sau delict, cunoscând că ele au o provenienţa criminală (p. 256 Vol. II).

In acelaş sens se exprimă şi Faustin Hélie Vol. I pag. 61 şi 62; Dalloz în codul său penal adnotat pag. 159 No. 5, 7, 13, 42 şi urmatorii.

Jurisprudenţa română este foarte bogata în deciziuni de ale Inaltei noastre Curţi de Casaţie, cari caracterizează în mod precis, elementele şi natura acestui delict. Astfel casaţia secţia II prin decizia No. 595 an. 1892, stabileşte că: „elementul constitutiv al delictului de tai-„nuire prevazut de art. 53 c. pen., este buna ştiinţă că lucrurile tainuite „provin dintr'o crimă sau dintr'un delict". — Intr'o altă decizie a acele-

---

chemat la hotel şi i-a spus că bonurile sunt de la defuncta Gârleşteanu, l-a întrebat pe dânsul, martorul, ce să facă şi dacă bonurile nu s'ar putea desface la Viena ori la Berlin;

Considerând că în aceste din urmă declaraţiuni, martorul Goldfeld, variază arătând la instrucţie că i s'a propus de inculpat ca să-i vândă lui bonurile şi ca nu le-a luat ne având borderou, iar astăzi la tribunal, spune că el ne având bani nu le putea cumpăra şi i-au fost propuse să le negocieze; apoi la instrucţie, Goldfeld arată că inculpatul Roşianu i-a propus să l.trimeată la Berlin ori Paris spre a le vinde acolo,— pe când asta-zi declară că nu i-a propus acest lucru, ci numai că l'ar fi întrebat dacă nu s'ar putea desface la Viena ori Berlin.

Considerând că, abstracţiune facând de aceste variaţiuni în arătările martorului Goldfeld, nu e normal că atunci când inculpatul Roşianu a comunicat lui Goldfeld că bonurile sunt furate de la defuncta Gârleşteanu să l mai fi întrebat pe dânsul ce să facă, cu toate ca lui Steriu în spunea că va merge sa denunţe faptul şi să încaseze prima; că tot asemenea nu e de admis că acum când inculpatul ştia că există un martor ca bancherul Steriu care e în cunoştinţă că bonurile furate de la Gârleşteanu, sunt în posesiunea sa şi că deci poate fi mai uşor descoperit, să aibă curagiul de a voi sa le desfacă în străinatate, unde inculpatul era în măsură să ştie ca s'au putut face publicaţiuni, ca şi la noi despre furtul bonurilor, că acest lucru este cu atât mai puţin admisibil cu cât nu e în legatură cu declaraţiele co-inculpaţilor asupra celor spuse de Roşianu, când i s'a dat bonurile cu arătările martorului Steriu şi cu cercetarile făcute de inculpat la administraţia financiară de C.-Lung, iar atitudinea lui Goldfeld defavorabilă inculpatului, devine cu atât mai dubioasă cu cât faţă de cele ce preced se adaogă că acest martor la finele declaraţiei sale, spune că inculpatul ar fi putut să îi dea şi lui o parte din primă pentru că l-a sfatuit să meargă la moştenitorii Gârleşteanu să incaseze prima; că tot ceea ce se degajează din instrucţia urmată în cauză e că Roşianu a primit bonurile nu cu intenţia de a favoriza un delict de furt ce se comisese şi de a realiza profit dintr'un delict cum e scopul tăinuirei în general, ci acesta a primit să intre şi să se intereseze de această afacere, în speranţa unui câştig, fie din desfacerea bonurilor, *în cazul când ele ar fi bune şi negociabile*, fie găsind pe proprietarul bonurilor şi obţinând de la el un beneficiu când i-ar readuce în posesiune o însemnată avere pierdută;—ca, de aceia şi numai ast-fel se esplică, cum Roşianu nici nu a cumpărat dânsul bonurile ceea ce i-ar fi fost cu putinţă, caci i se daduse necondiţionat de ceilalţi inculpaţi, numai cu scopul de a realiza ceva pe ele,—şi nici nu a riscat să meargă să le desfacă ori cum şi fara cercetari,—lucru de care s'au temut chiar ceilalţi inculpaţi, oameni mai simpli, făcând pentru aceasta apel la Roşianu,— ci, a urmărit numai un câştig în condiţiile arătate, câştig care dacă nu se împaca cu morala scapă însă de sub represiunea codului penal;

Că aşa fiind, inculpatul Roşianu urmează să fie achitat;

Având în vedere textele de lege, de care ceilalţi inculpaţi s'au făcut pasibili şi a căror citire s'a făcut în şedinţă de d-l preşedinte şi anume art. 310, al. 6 c. p.; art. 53; art. 54; art 60.

www.dacoromanica.ro

aşi secţiuni, Casaţia stabileşte că: „atât jurisprudenţa constantă, cât şi „doctrina, precizează că singurul element constitutiv al delictului de tăi„nuire este cunoştinţa că lucrulul provine din făptuirea unui delict, fără „a fi necesar să se ştie dacă tăinuitorul a profit sau nu de obiectele „tăinuite".

Tot Inalta noastră Curte de Casaţie, secţia II, prin decizia No. 110 anul 1887, stabileşte că: „după art. 53 cod. pen. elementele constitu„tive ale tăinuirei conzistă în buna ştiinţă a provenienţei delictuoase a „lucrurilor tăinuite, şi al doilea, într'un fapt care are de scop însuşirea „în folosul tăinuitorului, dispariţiunea sau ascunderea lucrului." Casaţia română merge şi mai departe, hotărând că: „teoria că acolo unde nu „sunt autori, nu sunt nici tăinuitori, nu este adevărată, că tăinuirea după „caracterele ei distinctive, precum reese din art. 53, 54 comb. cu art. „56, nu constitue o complicitate, ci un delict sui generis". — (Cas. II 370 an. 1875).

Dar, în ce moment trebue ca tăinuitorul să fi avut cunoştinţă de origina delictuoasă a obiectelor ce se află în mâinele sale?

Doctrina şi jurisprudenţa generală sunt de acord în a susţine, că nu este nevoe, ca elementul principal, cunoştinţa provenienţei delictuoase a lucrului tăinuit, să precedeze momentul primirei lucrului.—Blanche e cu desăvârşire în contra acelora cari admit afirmativa, susţinând că nu este conform spiritului legiuitorului această interpretare. (Vol. I pag. 262).

Dalloz în codul său penal adnotat ca şi în jurisprudenţa sa generală, arată că: „nu este necesar ca ştiinţa, care constitue tăinuirea delic„tuoasă, să existe în momentul primirei lucrului; tăinuirea este pedep„sită chiar atunci când acel ce a primit lucrul, fără a avea cunoştinţă „la început, află în urmă că el provine dintr'un delict şi continuă de a „'l păstra."

Obiecţiunea ce s'ar putea aduce că faptul imputat lui I. P. Roşianu nu ar fi de cât o simplă tentativă de tăinuire,—deci nepedepsibil,— şi nu delictul de tăinuire însuşi, nu poate sta în picioare. In adevăr aliniatul al II-a al art. 53 codul penal român, ca şi art. 259 codul penal prusian, din care s'a inspirat legiuitorul nostru penal din 1864, nu prevăd ca delictul să fi fost pe deplin consumat spre a fi o tăinuire în termenii codului penal.

În ceea ce priveşte cererea de despăgubiri civile;

Având în vedere că reclamanţii Dimitrie şi G. Gârleşteanu, cer obligarea tutulor inculpaţilor, în mod solidar, ca să plătească suma de 7800 lei, reprezentând prima pe care au dat-o pe nedrept, în necunoştinţă că bonurile autoarei lor defuncta Gârleşteanu fuseseră furate şi apoi tăinuite de către inculpaţi;

Considerând că din moment ce inculpaţii Buga Şerban, Spiridon Nicolae, Iacob Ţicu, Niţă Ţicu şi Lăstun au fost găsiţi culpabili, cei dintâiu de delict de furt, iar cei patru din urmă de tăinuire a bonurilor furate de la defuncta Gârleşteanu, evident că aceşti culpabili urmează să răspundă de daunele cauzate părţei civile prin faptul lor, daune care se reduc la suma de 7800 lei, reprezentând prima ce reclamanţii n'ar fi plătit-o dacă delictele menţionate nu s'ar fi săvârşit;

Considerând că în ce priveşte pe Roşianu, acest inculpat fiind achitat, nu poate fi obligat la nici o despăgurire către partea civilă; că fără îndoială reclamanţii ar fi putut exercita contra lui Roşianu şi au şi de acum înainte în caz când nu s'ar despăgubi integral pentru un motiv oare-care cu prezenta hotărâre o acţiune în restituţiune contra lui, pentru o plată făcută din eroare, căci evident că numai printr'o eroare de fapt, au plătit prima promisă prin publicaţiuni, neştiind că e un delict la mijloc, dar pe lângă că o cerere în acest sens nu s'a formulat apoi că eşea din competinţa tribunalului corecţional, căci instanţele nu pot judeca de cât cererile de daune care au de bază şi sunt rezultatul unei infracţiuni la legea penală, aşa că o ast-fel de acţiune e de competinţa tribunalelor civile.

www.dacoromanica.ro

Art. 53 al. II codul penal român spune: „Tăinuitorii sunt aceia carî „cu ştiinţă vor cumpăra, vor primi în schimb sau dar, vor lua ca să negu- „ţătorească,..... lucruri sau bani proveniţi din vreo crimă sau delict."

După cum vedem din însuşi termenii legei, art. 53 cod. penal, nu cere ca acela care primeşte un lucru cu ştiinţă că provine dintr'un delict să schimbe, să neguţătorească acel lucru; legea consideră delictul de tăinuire ca perfect comis, chiar atunci când persoana inculpată „a luat ca să neguţătorească", aşa că delictul este consumat chiar atunci când cel culpabil n'a parvenit să neguţătorească lucrul ce primise în acest scop.

Textul francez, nu conţine nimic în această privinţă.

Legiuitorul român însă, în acest al 2-lea aliniat, s'a inspirat, după cum am spus mai sus, de la legiuitorul prusian, pe care adese ori l-a utilizat în alcătuirea codului nostru penal. Astfel, dacă ne ducem la art. 259 codul prusian, ne putem şi mai mult lămuri asupra înţelesului art. 53 cod. penal român, şi în special asupra senzului cuvintelor: „vor lua ca să neguţătorească". Art. 259 codul penal prusian spune între altele, că e culpabil de tăinuire „acela care a mijlocit pe lângă alţii pentru a „desface lucruri despre care are cunoştinţă că au fost procurate prin „comiterea unui fapt penal".

Rezultă deci, din aproprierea înţelesului care se degajează din art. 53 cod. penal român şi art. 259 cod. penal prusian, că e suficient ca cineva să ia numai ca să neguţătorească, fără a neguţători, fără a desface propriu zis lucrurile ce voeşte a neguţători, pentru ca delictul de tăinuire să existe: „e suficient ca cineva să mijlocească numai pe lângă „alţii pentru a desface lucrurile ce provin dintr'un fapt penal" fără ca această „mijlocire" să aibă de efect desfacerea lucrului delictuos, pentru ca delictul de tăinuire să existe. Chiar în cazul când s'ar obiecta că în specie este o simplă tentativă, totuşi nu se poate susţine că în termenii art. 53 al. II nu intră şi tentativa. Art. 39 codul penal român spune că: „tentativa de vre un delict se va pedepsi numai la întâmplările prevă- „zute prin vre o dizpoziţiune specială a legei".

Or, în art. 53 al. II există tocmai această dispoziţiune care pedepseşte şi simpla tentativă.

www.dacoromanica.ro

X.

AFACEREA DE LA „PAPAGAL"

Cuprinsul.

In fapt. Furtul de la magazinul «La Papagal» în prejudiţiul D-nei Ana Sohn. Invinuirea făcută de către D-na Rebeca Farchi, patroana magazinului şi Iancu Eschenasi directorul magazinului D-nei Eufrosina I. Luţescu, ca fiind autoarea acestui furt. Rechemarea în magazin a D-nei Luţescu. Ameninţarea cu forţa publică. Violenţa morală exercitată asupra D-nei Luţescu. Perchiziţionarea ilegală a D-nei Luţescu. Dovedirea făptuirei acestui delict de către reclamanta D-na Luţescu. Cazuri identice întâmplate în acest magazin.

In drept. Delictul de arestare sau secfestrare ilegală. Art. 272 c. p. şi 88 din «Legea asupra libertăţei individuale.» Elementele acestui delict. Părerile lui Faustin Hélie, Garraud, Blanche şi Dalloz în această cestiune. Doctrina şi jurisprudenţa generală asupra acestui delict.

In note. Motivele din ordonanţa D-lui Judecător de Instrucţie al Cab. IV, care a dat caz de neurmărire în contra inculpaţilor.

In magazinul „La Papagal" din strada Lipscani, se fură unei d-ne Ana Sohn, în ziua de 17 Iulie a. c., un bilet de 100 lei.— Pe lângă numerosul personal al acestui magazin, compus din diferiţi băeţi, asupra moralităţii şi conduitei cărora nu putem spune nimic, se afla în magazin, în acel moment şi d-na Eufrosina I. Luţescu.—Spre a nu fi bănuită, d-na Luţescu s'a controlat singură, deschizând în faţa tutulor umbrela, scuturându-şi batista şi verificând portmoneul, spre a vedea dacă nu cum-va din eroare biletul de 100 lei al d-nei Sohn, nu căzuse în umbrelă, sau nu fusese fără voe pus în buzunar sau portmoneu.—După acest control benevol, d-na Luţescu pleacă. In magazin se aflau pe lângă patroana d-na Rebeca Farchi, şi toţi ceilalţi inculpaţi, împreună cu o mulţime de alţi băeţi, vânzători în prăvălie.—D-na Farchi, patroana şi d-l Iancu Eschenasi, directorul magazinului şi rudă cu patroana, în loc de a bănui de furtul biletului de 100 lei pe vreunul din mulţii tineri vânzători în magazin, şi a căror moralitate nu era absolut inatacabilă, dat fiind că în acest magazin se mai întâmplase asemenea dispariţiuni de

---

Note: Iată şi motivele din ordonanţa D-lui Judecător de Instrucţie. cabinetul IV. care, în potriva concluziunilor noastre, a dat caz de neurmărire în contra inculpaţilor:

Rebeca Farchy şi Iancu Eskenasy sunt daţi judecăţei ca agenţi provocatori la delictul de sequestrare de persoană, iar ceilalţi ca complici la acest delict;

Având în vedere în ce priveşte pe primii doi inculpaţi, că din instrucţia urmată în cauză, cum şi din actele de la primele cercetări. nu se stabileşte cu nimic, cum că ei prin daruri, promisiuni, ameninţări, abuz de autoritate sau de putere, uneltiri cul-

www.dacoromanica.ro

bani de ai clienţilor (a se vedea declaraţiunile martorilor: Clara Popescu şi Elie Anghelescu) acuză formal pe d-na Luţescu, care abia plecase. In acest scop trimet pe d-na Sohn, păgubaşa şi pe croitorul Perşunaru, însoţitorul ei, de a chema din nou în magazin pe d-na Luţescu, spre a fi perchiziţionată şi a verifica astfel dacă nu ea este autoarea furtului.— Aceştia acostează în stradă pe d-na Luţescu şi o somează să se reîntoarcă în magazin spre a fi căutată, căci în caz contrar va chema comisarul secţiei respective. Sub presiunea acestei violenţe morale, d-na Luţescu spre a evita scandalul şi ruşinea unei anchete poliţieneşti, forţată de această ameninţare, revine în magazin. Aci este primită de d-na Rebeca Farchi şi Iancu Eschenasi şi ceilalţi inculpaţi, şi după ordinul dat de patroană şi director, d-na Luţescu, este introdusă într'o cameră vecină spre a fi desbrăcată şi perchiziţionată căci, după propria expresie a inculpaţilor: *„au mai fost desbrăcate şi alte cucoane acolo"*.—In această cameră, reclamanta, d-na Luţescu, este forţată moralmente de a se desbrăca până la cămaşe şi a fi căutată în toate părţile, până chiar şi în păr şi în ciorapi, de d-na Sohn, delegată în acest scop de inculpaţii principali. Negăsindu-se asupra sa biletul de 100 lei dispărut, d-na Luţescu, în urma acestei torturi morale, este lăsată liberă să se îmbrace şi să plece.. In urmă, ea reclamă autorităţilor pentru arestarea şi perchiziţionarea ilegală la care a fost supusă din partea patronilor şi vânzătorilor din magazinul „La Papagal".

Cu ce dovedeşte reclamanta făptuirea acestui delict în persoana sa, din partea inculpaţilor? Cu declaraţiunile d-nei Sohn şi a martorului Perşunaru. Ei arată că din ordinul d-nei Farchi şi a d-lui Eschenasi au adus în prăvălie pe d-na Luţescu; că d-na Farchi şi Eschenasi au dat ordin băeţilor să conducă pe d-na Luţescu în camera unde a fost perchiziţionată. Mai mult de cât atât martorul Perşunaru, arată că Eschenazi a îmbrâncit chiar pe D-na Luţescu, în camera unde a fost desbrăcată şi perchiziţioată.—Că atât d-na Farchi cât şi Eschenasi spuneau „că au mai fost şi alte cucoane desbrăcate în acea cameră".—Pe lângă aceste probe mai avem şi o serie de prezumţiuni puternice cari reese din împrejurările de fapt ale comiterei acestui delict, prezumţii care se impun cu forţa probelor. In adevăr, cum poate fi admisibil, ca o femeie străină ca d-na Sohn, să-şi permită de a aduce de pe stradă în magazin pe d-na Luţescu şi aci să procedeze fără aprobarea şi autorizarea patronilor la des-

---

pabile, întrebuinţate asupra autorului material, care în specie ar fi D-na Sohn, dată în judecată însă, ca complice, au provocat la comiterea delictului de sequestrare; de oarece şi Ana Sohn, la primele cercetări, cât şi Perşunaru la Poliţie şi la Instrucţie spun că: «băeţii din prăvălie le-ar fi dat ideea să o cheme înapoi pe reclamantă.» E adevărat că D-na Sohn în interogatorul său la Instrucţie, revine şi zice că dânsei băeţii din prăvălie, Rebeca Farchy şi Eskenasy i-au spus să se ducă după D-na Luţescu să o aducă înapoi, să o perchiziţioneze căci numai ea a luat banii. Această arătare însă, pe lângă că nu poate fi sinceră de oarece: 1) Nu se confirmă de nimeni. 2) D-na Sohn o face să'şi atenueze fapta sa, dar afară de aceasta, chiar de am admite-o nu constitue darurile, promisiunile etc. prevăzute de art. 47 şi cerute pentru existenţa acestui delict. Dacă s'ar fi stabilit că inculpaţii Rebeca Farchy şi Eskenasy ar fi rostit sau ar fi strigat în public,—ceea ce nu'i cazul—căci băeţii din prăvălie, Ana Sohn şi Perşunaru în specie nu pot fi consideraţi ca public,—cum că D-na Luţescu e o hoaţă că ea e care a furat banii, să se ducă cineva să o aresteze şi dacă în urma acestora cineva din public s'ar fi dus şi ar fi arestat pe reclamantă, ar fi putut intra faptul în prevederile art. 47 al. II, combinat cu 294 cod penal, dar aceasta nu se stabileşte.

Deci în privinţa acestor doi inculpaţi, nestabilinduse faptul ce li se impută, urmează a fi scoşi de sub urmărire în această privinţă, ar putea însă fi daţi în judecată pentru delictul prevăzut de art. 279 al. ult. cod. penal, adică pentru că ar fi dat locuinţa lor spre a se executa arestarea, închiderea sau sequestrarea. Pentru aceasta

www.dacoromanica.ro

brăcarea şi perchiziţionarea unei femei? Dacă n'ar fi fost consimţimântul şi autorizarea sau ordinul d-nei Farchi şi a lui Eschenasi, s'ar fi putut permite unei necunoscute ca d-na Sohn să procedeze la această barbarie în propriul lor magazin şi în faţa lor şi a tuturor băeţilor din prăvălie? Şi dacă n'a fost autorizarea sau ordinul inculpaţilor, e admisibil ca stăpânii unui mare magazin ca acel al lor, să tolereze comiterea unor astfel de torturi morale? Consimţimântul patronilor, autorizarea lor, ordinul lor, rezultă implicit tocmai din această tolerare, ordin care de altfel se stabileşte prin arătările martorului Perşunaru şi ale d-nei Sohn. D-na Luţescu la rândul său, lămurind detaliile faptului, arată în declaraţia sa că d-na Farchi şi Iancu Eschenasi, au ordonat aducerea, desbrăcarea şi perchiziţionarea sa, că ei 'i spuneau că, „sunt stăpâni şi că au mai desbrăcat şi alte cucoane", că d-na Farchi spunea d-nei Sohn care o perchiziţiona ca să o caute bine pe „răspunderea sa".—Că au desbrăcat-o până la cămaşe, desfăcându-i până şi părul, scoţindu-i până şi ghetele. Că aceste desbrăcări şi perchiziţionări, intrau întru cât-va în procedeurile magazinului „La Papagal" avem declaraţia d-nei Aneta Orban, care arată că acum cinci ani, însuşi patronul magazinului, d-l S. D. Farchi, văzând că nu a cumpărat nimic, şi a permis a'i „desface haina şi a o pipăi peste tot" sub pretextul că sunt unele d-ne care fură marfă din magazie, după propria expresie a patronului. — Insuşi d-na Sohn, se plânge că a fost căutată prin haine de un funcţionar din magazin, cu aprobarea patronilor, în scopul de a-i găsi suta de lei ce 'i lipsea.

De asemenea, sunt martori, cari arată că în acest magazin se întâmplă din când în când să se fure bani clienţilor, ceea ce ar demonstra mai mult că autorii pot fi mai probabil dintre vânzătorii magazinului, de cât dintre clienţii şi mai ales clientele magazinului. Astfel d-na Clara Popescu, ascultată sub jurământ, ca martoră, declară că acum cinci ani, 'i s'a furat în magazinul Papagal un portmoneu, în care, e adevărat nu avea de cât cinci lei, adăogând că „cei de la Papagal şi în special patronul Farchi, se poartă foarte insolent cu clienţii"; o altă martoră, d-na Colonel Maria Brăescu, arată că anul trecut, fiind în magazinul Papagal, i s'a furat un bilet de 20 lei ce'l pusese la un loc cu umbrela şi mănuşile.—Un alt martor, d-l Ilie Anghelescu, proprietar, arată că acum cinci ani, i s'a furat în magazinul Papagal, un portofel cu suma

---

însă urmează a stabili existenţa delictului prevăzut de primul aliniat al acestui articol care zice:

«Se va pedepsi cu doi ani închisoare, oricine, fără ordinul autorităţei competinte şi fără de cazurile unde legea ordonă sau permite anume arestarea unei persoane, va fi arestat, va fi deţinut sau va fi sequestrat pe o persoană pentru un motiv oarecare şi fără scop de a comite un delict special».

Cum în specie persoana care a oprit pe reclamanta, care a întors-o din drum, care a condus-o înapoi în magazin, care a intrat cu ea în odae şi care a perchiziţionat-o, e Ana Sohn; să vedem dacă în privinţa ei sunt întrunite elementele delictului enunciat mai sus, pentru că după cele spuse până aci, complice nu poate fi.

Pentru ca să existe acest delict se cere un element material şi unul moral.

Un element material adică, o arestare, deţinere sau sequestrare, făcută fără ordinul autorităţei competinte şi în afară de cazuri unde legea ordonă.

Jousse în tratatul său de justiţie criminală, Tom. III pag. 283, lămureşte foarte bine acest element, când zice:

«On se rendait coupable du crime de chartre privée — cum o numeau cei vechi — toutes les fois 1) Que par violence on retenait quelqu'un enfermé, dans une «chambre ou autre endroit privé; II) Ou lorsqu'on le faisait garder à vue pour l'empêcher de sortir, sans avoir aucune autorité pour le faire; III) Ou enfin lorsqu'on «tenait une personne liée ou enchainée dans une chambre»; apoi Dalloz (Répertoire

www.dacoromanica.ro

de 600 sau 800 lei.— O altă serie de martori ca d-nii Dr. Fischer, Stelian Ştefănescu, Elena Orăscu, Clara Popescu, Const. Făgeţanu şi Bejan Bercovici, arată obiceiul patronilor magazinului „La Papagal" de a se purta brusc şi insolent cu clienţii.

Acesta este faptul.

In drept, întruneşte el toate elementele delictului de arestare sau secfestrare ilegală de persoane, prevăzut de art. 272 din cod. pen.?

Libertatea individuală, pentru respectarea căreia s'a scris şi s'a luptat atât de mult, este garantată la noi atât prin art. 99 şi 272 din codul penal, cât şi prin noua lege asupra libertăţii individuale. In adevăr art. 99 din codul penal pedepseşte pe orice funcţionar public care ar ordona sau ar face vreun act arbitrar, prin care să se atace libertatea individuală a cuiva. Art. 272 din codul penal, pedepseşte pe orice particular, care fără ordinul vreunei autorităţi competente şi afară de cazul unde legea permite, va fi arestat, va fi deţinut, sau va fi secfestrat pe vre-o persoană. Iar art. 88 din „legea libertăţii individuale" spune că nimeni nu poate fi oprit, ridicat, deţinut sau arestat de cât în puterea unui mandat.—Şi atunci ne întrebăm: în baza cărui mandat inculpaţii Rebeca Farchi şi Iancu Eschenasi, ordonă aducerea d-nei Luţescu în magazinul lor? In virtutea cărui drept, aceiaşi inculpaţi dispun oprirea şi conducerea acestei d-ne în odaia alăturată de magazin, supunând-o ultragiului, torturei morale, de a se desbrăca până la ultima haină în faţa tuturor băeţilor din magazin? In baza cărei autorizaţiuni, inculpaţii 'şi au arogat imensul drept, de a perchiziţiona până la cămaşă pe o femeie care nu se putea apăra, fără să fi avut autorizaţia formală de perchiziţie, pe care numai judecătorul de instrucţie o poate da? Şi totuşi, după cum am văzut, instrucţia stabileşte în mod evident, că d-na Luţescu este adusă de pe stradă în magazin, din ordinul d-nei Farchi şi al lui Iancu Eschenasi, sub violenţa morală a ameninţării, că dacă nu vine, va fi adusă cu forţa de comisar, fără să existe nici un mandat de aducere cel puţin; că adusă prin aceste ameninţări la magazin, este condusă, îmbrâncită chiar, în spre odaia, unde din ordinul inculpaţilor, d-na Luţescu, este desbrăcată şi perchiziţionată, fără ca să existe vre-o autorizare de perchiziţie din partea vreunui judecător de instrucţie. Atentatul la libertate, la libera voinţă a cuiva, este evident; el intră în mod complect în prevederile art. 272 din codul penal.

T. 30, pag 28 No. 65 şi următorii) zice: «il suffit que la personne n'ait pu se rétirer librement pour qu'on puisse la considérer comme ayant été arrétée» şi mai departe la No. 67 «il faut aussi que pendant sa détention, un individu se trouve placé en quelque sorte sous la main de celui qui le détient, ou qu'en tout cas, il ne lui soit, pas permis de recourir à une assistence etrangère et efficace pour que l'art. 341 soit «applicable.»

Prin urmare caracterul acestui element este violenţa materială, conzistând în a te ampara, a te asigura de individ în aşa chip în cât el să nu poată fi liber nici de a se mişca, nici de a se depărta, nici de a cere ajutor.

Ce constatăm în speţa noastră? Că D-na Sohn ajunge pe reclamantă, îi aduce la cunoştinţă că e bănuită de furtul celor 100 lei şi îi spune să se întoarcă, dându-i să înţeleagă că va fi perchiziţionată, adică o înştiinţează despre ce e vorba, şi D-na Luţescu, deşi liberă de a se retrage, deşi liberă să recurgă la ajutorul sau azistenţa ori cui, se întoarce pe o distanţă de mai multe zecimi de metri, fără să protesteze un moment măcar; fără să fi pus cineva mâna pe dânsa. Ajunge la prăvălie, unde 'i se spune că va fi cercetată şi nu numai că nu se opune, dar vrea să se desbrace chiar acolo, însă cum locul nu era propice 'i s'a arătat odaea din fund unde singură se desbracă, lăsând uşa deschisă fără să zică ceva, apoi pleacă, se duce acasă şi nu reclamă nici unei autorităţi. Unde este dar, imposibilitatea pentru dânsa de a fi liberă, de a se mişca, de a se depărta? Unde este închiderea într'o cameră sau deţinerea sa legată? Unde în fine violenţa aşa cum o cere legea?

www.dacoromanica.ro

In adevăr care sunt elementele necesare pentru existenţa juridică a acestui delict?

Ele sunt în număr de patru: 1) Trebue să existe în fapt o arestare, o deţinere sau secfestrare. 2) Că această arestare, deţinere sau o secfestrare să fie ilegală, adică fără ordinul autorităţilor competinte. 3) Că această arestare, deţinere sau secfestare să fie făcută în afară de cazurile unde legea permite şi ordonă chiar o asemenea măsură şi 4) In fine, că această arestare, deţinere sau secfestrare, să fie comisă cu intenţiune rea.

După cum vedem, în acest delict sunt coprinse două situaţiuni, două fapte: unul material şi altul moral.

Să examinăm pe cel dintâi. In adevăr, ce înţelegem prin arestare, deţinere sau secfestrare ilegală? Faustin Hélie zice:

„L'arrestation momentanée d'une personne, sans qu'elle ait été „renfermée dans un lieu quelconque, constitue le crime".

Tot Faustin Hélie adaogă: „Les anciens auteurs pensaient même „que le délit pouvait résulter du seul fait d'avoir retenu un individu dans „la rue, de manière qu'il n'ait pas été libre de s'éloigner".

Garraud la rândul său spune: „L'arrestation est l'appréhension au „corps d'une personne que l'on prive de la liberté d'aller et de venir, „en un mot de se mouvoir à son gré". Aproape aceiaş definiţiune o dă şi A. Blanche.

Când arestarea se face într'o casă privată, atunci ia numele de secfestrare, cum este în cazul care ne preocupă. Natural că existenţa delictului este supusă condiţiunei arătată deja mai sus şi anume că această arestare sau secfestrare să fie făcută fără ordinul autorităţilor constituite şi în afară de cazurile unde legea permite şi ordonă o astfel de măsură. Astfel după doctrina şi jurisprudenţa generală, este permisă arestarea unui nebun care turbură ordinea publică; a unui rău făcător, prins în flagrant delict şi urmărit de clamoarea publică; chiar arestarea sau mai bine zis secfestrarea unui copil de părinţii săi, institutorii lui, când această măsură este luată ca un fel de mijloc moralizator, ca o măsură de corecţiune, fără a depăşi, ca timp şi tratament, marginile permise unei simple corecţiuni. In toate aceste cazuri, natural că nu poate fi vorba de o arestare, deţinere sau secfestrare ilegală. Dar, „en dehors „de ces conditions de légalité, l'arrestation, la détention ou la seques-

---

Se pretinde de dânsa la Instrucţie că în stradă 'i s'a spus că, dacă nu vine va chema sergentul—fapt care nu rezultă din nimic şi pe care nici nu l'a spus la primele cercetări. D-l Prim-Procuror însă îl ia în considerare şi face din el o violenţă morală, suficientă pentru stabilirea acestui element al delictului.

Aceasta însă nu e admisibil: 1) pentru că faptul acesta nu se stabileşte, 2) că chiar de ar fi aşa nu constitue o violenţă morală.

In adevăr, violenţa morală, este atunci când ne găsim în faţa unei situaţiuni de aşa fel, în cât nu avem altă scăpare, nu putem face altfel, de cât să ne supunem, aşa fiind înştiinţarea ce i s'a făcut,—dacă 'i s'a făcut—de D-na Sohn, că va recurge la o măsură, la care îi da dreptul legea, fiind-că era un caz, asimilat flagrantului delict (art. 106, C. Pr. Fr. şi 309 al. 11 C. P. R.) n'a putut şi nu poate constitui,—credem—nici-o dată o violenţă morală, căci în acea măsură dânsa găsea un scut iar nu un rău care să o forţeze să se supună. De sigur că dacă lua această măsură în considerare, lucru care era mai bine să'l facă,—trebuind să prefere în totdeauna o autoritate particulară,—ar fi fost scutită de scandalul care s'a întâmplat. N'a făcut-o ci, a preferat nesilită de nimeni să se întoarcă la magazin; era liberă să o facă, cum era liberă să ceară singură intervenirea autorităţei.

Aşa fiind, elementul material al delictului nu există.

Suntem de acord cu d-l prim-procuror, când invocă doctrina franceză întru cât toate citaţiunile menţionate de d-sa cer ca să se stabilească: arestarea, deţinerea sau

www.dacoromanica.ro

„tration, doivent être considérées comme un crime, tombant sous l'ap-„plication des art. 341." (Dalloz, Code pénal p. 552.)

Tot în codul penal adnotat de Dalloz mai găsim următoarele jurisprudenţe importante cu privire la stabilirea naturei arestării în compunerea acestui delict. E de ajuns a fi arestare în termenii legei:

„Une détention ou sequestration plus on moins prolongée, avec „ou sans arrestation préalable" şi mai departe:

„Il suffit, pour qu'il y ait fait matériel d'arrestation, de détention „ou de sequestration d'un particulier, que ce particulier ait été victime „d'un acte dont l'effet ne lui a pas permis de disposer librement de sa „personne".

Aplicând acum principiile doctrinei şi ale jurisprudenţei la cazul inculpaţilor Rebeca Farchi, Iancu Eschenasi şi ceilalţi, constatăm că faptul material al secfestrării, operată fără voia victimei, de oarece nu mai încape voinţă, atunci când e violenţă din partea agentului,—violenţă morală bine înţeles, violenţă pe care doctrina şi jurisprudenţa unanimă o asimilează violenţei fizice, materiale.—In adevăr sub ameninţarea de a fi condusă la secţie, ea cedează acestei violenţi şi revine în magazinul „La Papagal" unde aci din ordinul inculpaţilor Rebeca Farchi şi Iancu Eschenasi, este condusă şi îmbrâncită în camera unde a fost desbrăcată şi perchiziţionată, privând'o astfel fără voia ei de libertate. După cum vedem faptul material al secfestrării este evident şi intră perfect în prevederile legei, astfel cum o comentează doctrina generală.

Să trecem acum la faptul moral, la elementul intenţional, singur cel material nefiind suficient pentru ca delictul să poată exista.

Am arătat mai sus cazurile în care legea permite sau ordonă arestarea cum e în cazul unui nebun, unui rău făcător, suprins în flagrant delict şi urmărit de clamoarea publică, a copiilor de către părinţi şi institutori, ca măsură de simplă corecţiune.

In afară de aceste cazuri care s'ar putea numi legale, în care un particular fară a avea drept sau calitate, fără a avea vre un ordin sau autorizaţiune, poate opera o arestaţiune, în toate celelalte cazuri, orice fel de arestare sau secfestrare nu poate fi de cât ilegală, de cât făcută cu intenţiune frauduloasă. In acest senz se pronunţă Faustin Hélie, în acelaşi senz Dalloz, în codul penal adnotat unde arată că:

„En dehors de ces conditions de légalité, l'arrestation, la détention

---

sequestrarea materială a cui-va, care să nu'i permită de a dispune liber de persoana sa (Dalloz cod. p.) Reţinerea unui individ în stradă, fără ca să nu mai poată fi liber a se depărta. (Faustin Hélie). Privarea lui de a se mişca după voe, de a dispune liber de persoana sa. (Garraud şi Blanche) pentru a rezulta elementul material al delictului or aceste lucruri nu rees în speţa care ne preocupă.

Trecem acum la elementul moral.

«Ici plus qu'en toute autre matière—zice Faustin Hélie, pag. 431 T. IV,—il y a «lieu d'aprécier avec soin l'intention de l'agent; car il est possible que celui-là ne soit «pas — même en se portant à des actes arbitraires — animé de l'intention frauduleuse «qui constitue le crime». Apoi Garraud pag. 576 T. IV, zice:

«L'intention criminelle élément essentiel du crime d'arestation ou de détention «arbitraire, ou illégale—résulte de ce que le fait incriminé a été accompli avec connais-«sance et volonté.

In fine art. 272 al. 1 din codul nostru penal, cere ca arestarea, deţinerea sau sequestrarea cui-va să fie făcută pentru un motiv oare care.

In speţă socotim că Ana Sohn când a ajuns pe reclamantă şi i-a spus să se întoarcă la magazin căci e bănuită că hârtia de 100 e la dânsa, când prin urmare i-a arătat că va fi perchiziţionată, nu s'a gândit, nu a avut cunoştinţă să aresteze, deţie sau sequestreze pe D-na Luţescu.

www.dacoromanica.ro

„ou la sequestration doivent être considérées comme un crime tombant „sous l'application des art. 341".

Urmează de aci, că intenţiunea frauduloasă este prezumată în toate cazurile în care legea nu permite o arestare sau secfestrare.

Acest element al intenţiunei frauduloase este prea personal, prea particular, în cât în nici un delict nu poate fi accentuat în mod categoric. „L'intention criminelle, élément essentiel du crime d'arrestation ar- „bitraire on illégale, résulte de ce que le fait incriminé a été accompli „avec connaissance et volonté".

Inculpaţii aveau cunoştinţă că nu aveau nici dreptul, nici calitatea de a opera o secfestrare şi o perchiziţie; ei ştiau că acesta este un drept pe care legea 'l dă anumitelor autorităţi constituite, totuşi ei, punându-se în afară de lege, au voit să făptuească această secfestrare cu intenţiunea de a o perchiziţiona. Nu este nevoe pentru existenţa acestui delict ca arestarea sau secfestrarea să fi fost comisă cu intenţiunea de a priva pe cineva de libertate. Intenţiunea, scopul poate fi variat, destul ca această intenţiune să fie frauduloasă şi faptul material să fi avut ca rezultat arestarea sau secfestrarea ilegală a cuiva.

Dacă inculpaţii aveau credinţa,—care s'a văzut că era nefondată,— că d-na Luţescu era autoarea furtului biletului de 100 lei al d-nei Sohn, ei trebuiau să sesizeze în mod legal autoritatea competintă, iar nu să se interpună ei în locul acestei autorităţi, arogându-şi drepturi şi calităţi care nu le aveau. Elementul intenţional stă tocmai în această înfrângere a legei, în făptuirea secfestrărei şi perchiziţionărei fără avizul prealabil al celor în drept.

Alegaţiunea inculpaţilor cum că d-na Luţescu ar fi venit de bună voe în magazin, că din propria sa voinţă a consimţit de a trece în odaia magazinului, că ea singură s'a desbrăcat şi că singură a consimţit a i se face perchiziţie, nu poate sta un moment în picioare faţă de constatările de fapt ale instrucţiei, care stabilesc tocmai contrariul, dat fiind violenţa morală întrebuinţată asupra victimei prin ameninţările de-a o da pe mâna secţiei, dacă nu se supune celor ordonate de inculpaţi.

Aceasta reese din faptul că agentul comiţând acest delict, trebue să urmărească un scop oare-care după cum cere art. 272.

Or, dacă admitem că în acest scop era perchiziţionarea, de sigur că nu putem admite, un moment măcar, că atunci când cineva vrea să sequestreze pe cineva pentru un motiv oare-care, o să'i comunice mai înainte acest motiv şi pe urmă să'l sequestreze, aceasta e cea mai evidentă dovadă că elementul moral, intenţiunea culpabilă, lipseşte cu totul în acest fapt.

Prin urmare nerezultând nici elementul material, nici cel moral, delictul nu există; deci nici autor material şi ca o consecinţă a acestui fapt nici complici, nici autori cari au dat casa lor pentru comiterea delictului.

Incontestabil însă—că ori cât ar fi de grea situaţiunea unor patroni, în caz de furt întâmplat în prăvălie—faptul din speţa noastră nu constitue mai puţin un abuz, un act arbitrar, care dacă nu este o sequestrare de persoană şi lipsit fiind de elementul publicităţei,—nu poate fi nici atentat la bunele moravuri nici calomnie—este o insultă ce se pedepseşte.—Cum însă reclamanta prin actul autentic No. 645 de la 7 Octomvrie 1903, declară că se dezistă de la ori-ce pretenţiune şi civilă şi penală în această afacere, vedem că nu este loc a da caz de urmărire pentru un fapt în care acţiunea publică se stinge prin împăcarea părţilor.

www.dacoromanica.ro

XI

Afacerea exploatărei minorilor

Cuprinsul

In fapt. Exploatarea minorilor de către cămătari.—Indiferența parchetului. Dobânzile colosale la împrumuturi pe amanet. Înmulțirea caselor de schimb. Beneficiile realizate de casele de schimb. Denunțurile făcute parchetului. Inexistența la noi a unei legi contra uzurei. Specularea minorilor C. Cotadi, D. Zissu, Stelian Bolintineanu, I. Bibescu și D. Pavelescu-Sturza de către inculpații A. Mărculescu, N. Ciurcu, Jean Abramescu, Max Zentler etc. Mijloacele de apărare ale inculpaților. Semnarea de către minori a poliților în alb. Știința de către inculpați, că prin banii dați favorizează patimele minorilor. Procedeurile întrebuințate de inculpați spre a atrage pe minori. Rolul samsarilor bancherilor în exploatarea minorilor. Urmărirea minorilor în tot locul de către acești samsari. Abuzurile comise de inculpatul Nicolae Ciurcu în prejudiciul minorilor C. Cotadi, Stelian Bolintineanu, Ion Bibescu și D. Pavelescu-Sturza. Declarațiunile martorului Litfan în afacerea exploatărei minorilor de către inculpatul Nicolae Ciurcu. Exploatarea minorului Ion Bibescu de către inculpatul Nicolae Ciurcu. Sustragerea de către inculpatul Nicolae Ciurcu a registrelor sale comerciale. Exploatarea minorului D. Pavelescu-Sturza de către inculpatul Nicolae Ciurcu. Urmărirea minorului D. Pavelescu-Sturza de către samsarul Max Zentler. Abuzurile comise de inculpatul A. Mărculescu în prejudiciul minorilor C. Cotadi și Stelian Bolintineanu. Exploatarea minorilor D. Zissu și D. Pavelescu-Sturza de către inculpatul Natan Mendel. Culpabilitatea inculpatului Jean Abramescu în afacerea exploatărei minorilor. Rolul inculpatului Max Zentler în escrocarea minorului Dem. Pavelescu-Sturza. Rolul inculpatului Victor Rădulescu în exploatarea minorului Dimitrie Zissu.

In drept. Delictul de abuz de încredere. Art. 322 c. p. Părerile lui Garraud, Faustin Hélie, Chaveau Adolphe asupra acestei cestiuni. Jurisprudența și doctrina franceză în această materie.

In note. Câteva cuvinte de Ch. Macri.—Sentința Trib. Ilfov secția III pronunțată în această afacere.

Încă de mult se zvonea și zvonul devenise public, că există în capitală, o ceată de așa numiți bancheri, oameni fără scrupul, cari profitând de neexperiența, nevoile și slăbiciunile tinerilor din familii bogate și cu perspectivă de moșteniri mari, atâtându-le patimile, ușor de atâtat la etatea lor, le împrumutau sau îi provocau de a împrumuta, diferite sume de bani, în schimbul cărora le luau polițe semnate de dânșii, de cele mai multe ori în alb, polițe de valori cu mult mai mari de cât valorile real împrumutate.

Tineri fără experiență, în cea mai mare parte minori, necunoscând valoarea banului muncit și orbiți de ușurința posibilității de a putea avea mai înainte de vreme, bani mulți cu care să-și poată satisface toate pa

---

NOTE.—Cred necesar de a reproduce următoarele rânduri, datorite d-lui Ch. Macri, care cuprind aprecieri foarte interesante cu privire la exploatarea minorilor de către cămătari. Ele servesc drept prefață, la o broșură apărută pe vremuri, broșură ce cuprindea rechizitorul nostru și ordonanța definitivă a d-lui Jude Instructor. Iată acele rânduri:

Am crezut util, să dăm publicității actele cele mai principale din Dosarul afacerei care a făcut atâta sgomot vara trecută. In adevăr, «*Rechizitoriul definitiv*» al d-lui Prim-Procuror Hamangiu și «*Ordonanța de trimitere*» a d-lui Judecător de Instrucție Alexandrescu, ne dau icoana cea mai sinceră și cea mai adevărată a surprinzătoarelor și delictuoaselor exploatațiuni la care au fost supuși o mulțime de minori, de către o asociație întreagă de așa numiți bancheri, oameni lipsiți de scrupule și de demnitate. Sunt lucruri în aceste acte judecătorești, cari aproape nu s'ar putea crede, dacă ele n'ar avea caracterul autentic al oficialității. Dar,.. nu voim să avansăm; requizitoriul și ordonanța ce publicăm mai la vale, vor confirma în totul aprecierile ce am făcut în treacăt. O epurațiune morală trebuea făcută cu acești exploatatori delictuoși și Parchetul de Ilfov a avut curajul de a'și face datoria în mod victorios, căci la drept vorbind, e un curaj să lupți cu aceia care au și banul și influența la îndemână. Astă-zi, opt din acești exploatatori ai minorilor, sunt dați în judecată înaintea Tribunalului corecțional. Nu voim să anticipăm asupra hotărârei Tribunalului; suntem însă siguri, că magistrații noștri 'și vor face până la sfârșit datoria ce le incumbă frumoasa și înalta lor misiune.

www.dacoromanica.ro

timile lor, iscăleau fără nici o rezervă sume nenumărate de poliţe, de valori cari depăşeau mult sumele împrumutate, preparându-şi cu modul acesta, graţie ispitirei la cari erau expuşi de aşa numiţii bancheri, ruina sigură şi repede a întregei lor averi. Recunoaştem că singura lor scuză este numai etatea, mai toţi din ei fiind minori, dar tocmai aci stă şi gravitatea culpabilităţii acelora cari, de şi ştiau că orice împrumuturi făcute minorilor sunt nule de drept, totuşi ei, în scop de a-şi însuşi un beneficiu nelegitim, profitând de neexperienţa lor, le împrumutau cu dărnicie orice sume de bani, luându-le tot cu dărnicie poliţe de valori înzecit mai mari de cât sumele împrumutate. In această împrejurare stă reaua lor credinţă, în acest fapt caracteristic stă intenţia culpabilă a inculpaţilor. Ei, de şi aveau cunoştinţă că art. 950 şi 1157 din codul civil, *declară pe minori incapabili de a contracta, de a se obliga şi loveşte cu nulitate orice angajamente luate de ei,* că art. 429 din acelaş cod prevede că, chiar *minorul emancipat nu se poate împrumuta sub nici un cuvânt fără deliberarea consiliului de familie, adeverită şi aceasta de Tribunal,* totuşi, cu rizicul de a-şi pierde banii împrumutaţi minorilor, dânşii continuau de a-i împrumuta, provocându-i chiar de a se împrumuta cât mai des. Cine nu riscă nimic, nu câştigă nimic şi de sigur că nu cu gândul de a-şi pierde banii, inculpaţii împrumutau aşa de uşor pe minorii reclamanţi. Intenţia culpabilă, intenţia de a frauda, reese clar din aceste împrejurări, cari formează o prezumţiune din cele mai puternice în stabilirea faptelor lor delictuoase.

Nu ştim cum s'a făcut că Parchetul n'a căutat până acum să controleze veracitatea acestor zvonuri devenite publice, controlând în acelaş timp şi operaţiunile financiare ale acestui soi de bancheri, cari aveau specialitatea exploatărei nevoilor şi neexperienţei minorilor. Şi cu atât mai mult se impunea aceasta Parchetului, cu cât exploatarea la care erau supuşi minorii, avea de efect ruinarea înainte de vreme a o mulţime de tineri, distragerea lor de la studii sau alte ocupaţiuni serioase, îndrumarea lor pe căi periculoase, conruperea lor fizică şi morală. Pe lângă un interes de ordine publică, era şi un interes înalt de ordin social şi moral, de a salva situaţiunea unor minori, tineri neexperimentaţi, cari legal vorbind, nu se puteau apăra singuri şi unde intervenţia ministerului public se impunea, era obligatorie.

Iar ca rezultat al acestor exploatări delictuoase, vedeam pe de-o parte, oameni fără nici-o ocupaţiune serioasă, transformaţi în bancheri,—

In legătură cu cestiunea exploatărei minorilor şi pentru care avem un text precis de lege în Codul nostru penal, vine cestiunea uzurei, a cametei, care la noi în România, sub pretextul ridicol a unei aşa zise libertăţi a comerciului, nu este pedepsită. Totuşi în *Franţa*, ţara tuturor libertăţilor, există o lege în contra cametei; în *Anglia* de asemenea; în *Germania*, *Austria* şi *Italia*, camăta este considerată ca un delict şi se pedepseşte cu închisoare şi amendă. De ce dar la noi, s'ar lăsa câmp deschis acestui jaf îngrozitor, care se face în mod aşa de neomenos şi pe o scară aşa de întinsă? Ar trebui să luăm exemplul celor alte state, care atât din punct de vedere al civilizaţiei cât şi din acel al libertăţilor, sunt cu mult înaintea noastră, şi să punem capăt odată, acestor hoţii, care în lipsa unui text de lege în codul nostru penal, scapă de sub controlul riguros al represiunilor, şi din care cauză se comit aşa de des şi atât de îndrăzneţ. La noi, camăta a ajuns un adevărat *flagel*. Cămătăria e o boală generală de care sufere întreaga noastră *organizaţie socială*. Nu există la noi nici un funcţionar, nici un meseriaş, nici un mic negustor, care să nu fi fost jefuit în modul cel mai neomenos, de cămătari, când au fost prinşi la nevoe. Majoritatea falimentelor care isbucnesc în piaţa noastră comercială, au ca primă cauză enormitatea dobânzilor ce sunt nevoiţi să plătească micii comercianţi, cămătarilor.

Se impune dar luarea de măsuri cât de urgente. Soluţia ar fi nu numai o lege severă în contra cametei, sau transformarea ei în delict, dar şi înfiinţarea de *Case de bancă populare şi Munţi de pietate*, care să vină în ajutorul populaţiei nevoiaşe, care astăzi

www.dacoromanica.ro

de pildă Mărculescu, care acum cinci ani era samsar de procese, — cu scopul aproape esclusiv de a face afaceri veroase şi a specula pe minori sau interzişi şi făcând în decurs de 3—4 ani averi colosale în raport cu capitalul infim de mic, cu care şi-au început acest negoţ; iar pe de altă parte tineri abia ajunşi la vârsta de 21 ani şi cari au moştenit de la părinţii lor averi destul de frumoase, rămaşi pe drumuri, lipsiţi de esenţialul necesar pentru a putea trăi, cum e de exemplu cazul tânărului Ioan Bibescu. Nu mai vorbim aci, de exploatările neomenoase la cari sunt supuşi tot de aceşti soiu de bancheri, micii comercianţi şi micii funcţionari, militarii şi micii industriaşi, nefiind la noi niciun text de lege care să pedepsească cămăta. Cercetările făcute de noi cu prilegiul examinărei registrelor unora din aceşti bancheri, ne-au dovedit până la evidenţă şi în mod nediscutabil, registrele lor fiind destul de eloquente, marile dobânzi ce ei obişnuesc a lua de la împrumutători, când îi prindeau la nevoe. *Aceste dobânzi se ridică la unii din ei la 4, 5, 8 şi 10 la sută* ***pe lună,*** *ridicându-se chiar la 25%* ***pe lună,*** la împrumuturile pe amaneturi.

Când vedem aceste dobânzi colosale ce se iau de unele din casele noastre de schimb şi când ne gândim că în statele occidentale cota dobânzilor oficiale variază între 2 şi 5% pe an şi că băncilor particulare existente în aceste state nu le este permis a lua mai mult de câţi 1% peste cota oficială, la noi aceste porţiuni fiind calculate în mod lunar, putem uşor vedea că afacerile de scompt sunt din cele mai rentabile pentru acest soi de bancheri.

De aci înmulţirea în mod prodigios a acestor aşa numite *„case de schimb“*, care inundează cu firmele lor, principalele străzi din Bucureşti.

Astfel, din controlul făcut acestor registre, putem dă următoarele detalii caracteristice cu privire la unii conducători ai acestor *„case de schimb“*.

L. Mihalovici, încasează în anul 1895, în comptul dobânzilor suma de 82,826 lei 80 bani, plăteşte în compt de dobânzi cifra de 20,858 lei 85 bani; el personal cheltueşte în acel an 25,611 lei şi cu toate acestea mai adaogă la capital cifra de 17,692 lei bani 70.

I. Goldfeld încheie la finitul anului 1894, un bilanţ în care capitalul ce avea atinge cifra de 65,185 lei 25 bani, un beneficiu net de 58,722 lei 80 bani, aşa că după un an de zile capitalul său se ridică

---

este exploatată în mod neomenos de cămătari. Şi pe lângă măsurile legislative şi economice, ar trebui luate şi o serie de măsuri poliţieneşti în contra cămătarilor, care mişună prin toate straturile sociale. Campania dusă de parchet n'ar putea avea roade eficace de cât numai pentru prezent, dacă Statul nu ar interveni cu energie, punând stavilă camatei, şi prevăzând pedepse din cele mai riguroase în contra acelora care se îmbogăţesc din averea altora, profitând de trebuinţele şi nenorocirile lor.

Pe când atâţea oamni de treabă, muncesc de dimineaţă până seară în mod cinstit, pe când inginerii, medicii, avocaţii, magistraţii, profesorii, oamanii de litere, etc... asudă pentru căştigarea unei existenţe din cele mai modeste, cămătarii care nu muncesc nimic, care de cele mai multe ori nu au nici un capital propriu al lor, ca unii ce fac speculaţiuni cu capitalul altora, trăesc în îmbelşugare, se îmbogăţesc devin milionari, acumulând banii şi neîntrebuinţându-i de cât exclusiv în afaceri veroase.

O lege contra cametei şi înfiinţarea de bănci populare şi munţi de pietate, se impune

Ch. Macri, student al facultăţei de drept.

Iată sentinţa Tribunalului Ilfov secţia III-a pronunţată în această afacere:

In ce priveşte pe inculpaţii N. Ciurcu. Avram Mărculescu, I. Goldenberg, Rudolf Marcu şi Nathan Mendl;

Având în vedere ordonanţa d-lui Jude instructor cab. V;

Având în vedere interogatoriile părâţilor;

www.dacoromanica.ro

de la 65,185 lei, la 123,908 lei, fără a se mai avea în vedere şi cheltuelile din acel an, care se ridică la suma de 25,000 lei.

A. Jacques, are în anul 1888, un capital de 24,032 lei, iar la finitul anului 1895, capitalul lui Jacques, graţie adausului mereu al dobânzilor, atinge cifra de 101,354 lei 90 bani.

Şi în felul acestora, sunt încă mulţi conducători ale aşa numitelor case de schimb.

Să trecem însă asupra cestiunei marilor dobânzi ce se percep la noi şi care este în legătură cu cestia uzurei şi să venim la faptul delictuos al exploatărilor minorilor de unii din conducătorii acestor *„case de schimb“*.

Toate aceste zvonuri publice, aduse fiind la cunoştiinţa Parchetului, unite cu o serie de denunţări, făcute prin scrisori şi ziare, ne-a hotărât de a face investigaţiuni imediate pe la mai mulţi din bancherii vizaţi în acele denunţuri şi rezultatele cercetărilor făcute nu au rămas infructuoase.

In adevăr, ne aflam în faţa unor delicte bine definite şi clar stabilite, cari se comiteau cu cea mai mare îndrăzneală în prejudiciul a o mulţime de minori, speculându-se asupra neexperienţei şi slăbiciunilor lor. Dacă pentru urmărirea acelora cări luau colosala dobândă de 25% pe lună, micilor fnncţionari sau micilor comercianţi, nu aveam niciun text precis de lege spre a-i supune judecăţii, la noi ne existând o lege contra uzurei ca în Franţa, pentru acei cari speculau împrumuturi veroase cu minorii, aveam textul clar şi întins al art. 322 din Codul penal, copie a art. 406 din Codul penal francez, care prevede anume cazul în toate variatele lui manifestări. In baza acestui articol de lege, cari vizează direct pe uzurari în relaţiunile băneşti ce ar avea cu minorii şi care este ca o sancţiune a protecţiunei, ce legea civilă acordă persoanei şi averei unui minor, noi am început seria cercetărilor noastre.

In adevăr ce spune acest articol? *„Oricine va specula asupra tre-„buinţelor, slăbiciunilor sau patimilor unui minor, ca să-l facă să sub-„scrie, spre a sa pagubă, obligaţiuni, chitanţe sau vreun înscris de ră-„fuire, pentru împrumutare de bani, sub oricare formă se va fi făcut „asemenea tocmeală, se va pedepsi cu închisoarea de la două luni până „la doi ani şi cu amendă... etc.“*

Care a fost scopul legiuitorului edictând asemenea pedepse ace-

---

Având în vedere depoziţiunile martorilor ascultaţi sub prestare de jurământ, ale informatorilor Stelian Bolintineanu, Ion Bibescu şi Const. Zissu şi toate cele lalte acte de instrucţiune aflate în dosarul cauzei;

Ascultând concluziunile d-lui Prim-procuror şi ale apărărei;

Văzând şi cererea de despăgubiri civile făcute de reclamantul Const. G. Cotadi, în contra lui N. Ciurcu;

Considerând că de şi din actele de instrucţiune scrisă, cât şi din instrucţiunea orală făcută în cauză, se constată că N. Ciurcu şi cei lalţi pârâţi arătaţi, în cursul anilor 1894, 1895 şi 1896 au împrumutat minorilor Const. Cotadi, Pavelescu Sturza, Stelian Bolintineanu şi cei lalţi, ştiind că sunt minori, diferite sume de bani în schimbul a mai multor poliţe şi alte obligaţiuni foarte oneroase sau primind în schimb ca amanet diferite lucruri de valoare, numai în scop de a trage din aceste operaţiuni un folos exagerat şi neobişnuit şi abuzând astfel de neexperienţa şi slăbiciunile lor, totuşi prin aceleaşi acte de instrucţiune nu se stabileşte că aceşti pârâţi au întrebuinţat manopere frauduloase, că adică au căutat ei înşuşi să aţâţe patimile minorilor şi să le provoace nevoea de a împrumuta bani în anumite condiţiuni, element esenţial şi necesar pentru existenţa delictului prevăzut de art. 322 c. p. şi pentru aplicaţiunea pedepsei impusă de acelaş text;

Că aşa fiind, întru cât faptul imputat lor, nu întruneşte elementele delictului pentru care au fost daţi judecăţei, aceşti cinci inculpaţi cată să fie achitaţi de pâra ce li se aduce în baza art. 10 al. II c. p.

www.dacoromanica.ro

lora care speculează asupra trebuinţei minorilor? Legea civilă declarând pe minori incapabili de a se obliga şi lovind cu nulitate orice angajamente luate de ei (art. 950 Cod. civil), nu avea nici o sancţiune penală, în contra acelor cari ar înfrânge dispoziţiunile ei protectoare averei şi persoanei minorilor. Legiuitorul penal, a voit ca prin o pedeapsă severă, să pună un frâu dorinţei uzurarilor de a specula neexperienţa minorilor. In expunerea de motive a codului penal francez de la 1810, raportorul legei spunea că legea penală a crezut că era oportun de a lua apărarea minorilor în contra aţâţărei *„de ces hommes sans pudeur qui se font payer plus cher leurs avances, à raison des risques qu'ils courent, et prennent toutes leurs précautions, pour éluder l'application de la loi civile"*.

Să vedem acum cari sunt condiţiunile necesare, în drept, pentru existenţa acestui delict. Cu alte cuvinte cari sunt elementele materiale din cari el se compune. Din însuşi conţinutul art. 322 Codul penal, rezultă că trei sunt aceste elemente:

I) Să fie vorba, în comiterea acestui abuz, de un minor; II) acel minor să-şi fi luat faţă de inculpat un angagiament înscris, semnat de el; III) că acest angagiament, această obligaţiune să se fi luat de inculpat, minorului, abuzându-se, speculându-se asupra trebuinţelor, slăbiciunilor sau patimilor lui, producându-i şi un prejudiciu sau fiind posibile de a-i produce un prejudiciu. „La loi, — zice Garraud în co-„mentariile sale asupra codului penal, — n'a pas défini en quoi consiste „*l'abus* qu'elle punit; elle a abandonné la détermination au juge du fait... „Il ne s'agit pas, en effet, de *tromper* le mineur; il s'agit de tirer pro-„fit de ses passions, de ses faiblesses, de son inexpérience, en un mot „*d'abuser* de sa condition même. L'article 406 (322 c. p. român) a eu „principalement en vue les usuriers, les faiseurs d'affaire, les commer-„çants peu scrupuleux qui exploitent les besoins de mineurs à leur pro-„fit". Şi mai departe: „L'Intention exigée par la loi est donc la volonté, „de la part du coupable, de se procurer à lui-même ou de procurer à „autrui un bénéfice illégitime."

După cum se vede, pentru existenţa delictului prevăzut de art. 322 din codul penal, relativ la abuzurile comise în prejudiciul minorilor, nu este nevoe ca inculpaţii să fi întrebuinţat anume manopere frauduloase; ele trebuesc caracterizate numai când e vorba de delictul de escrocherie, de esenţa căruia sunt, de şi manopere de felul acesta, nu lipsesc în specia ce ne preocupă, inculpaţii servindu-se şi de ele la nevoe.

In ce priveşte pe pârâţii Jean Avramescu, Max Zentler şi Victor Rădulescu:

Având în vedere interogatoriile pârâţilor;

Având în vedere aceleaşi acte de instrucţiune şi aceleaşi informaţiuni;

Având în vedere depoziţiunile luate sub prestare de jurământ ale martorilor Mauriciu Litfan, D. Nicoreanu, Victoria Friedman şi Al. Verusi;

Văzând concluziunile d-lui Prim-Procuror şi ale apărărei;

Considerând că din instrucţiunea scrisă, coroborată în parte cu instrucţiunea orală urmată în cauză, se stabileşte următoarele:

In cursul anilor 1894, 1895 şi 1896 fie-care din aceşti pârâţi, exercitând mai mult sau mai puţin meseria de mijlocitori, fac cunoştinţa a câţiva minori şi în special Avramescu pe a tânărului C. Cotadi, Max Zentler, pe a sub-locotenentului D. Pavelescu-Sturza şi Victor Rădulescu, care a avut grijă să dispară în urmă, pe a lui Const. D. Zissu şi observând apucăturile acestor tineri, după ce se asigură fiecare prin diferite cercetări, pe la archivele tribunalului şi aiurea, că noile lor cunoştinţe, căutate şi făcute cu tot dinadinsul, sunt în perspectiva unor moşteniri frumoase, încep a urmări pas cu pas, fie-care pe clientul lui prin diferite localuri de petrecere, luând adese ori parte la petrecerile lor destrăbălate şi costisitoare şi căutând să împrumute, la început, ei singuri pe minori cu sume de ocamdată mici, pentru a plăti consumaţiunile obişnuite sau chiar plătind ei singuri câte odată, pentru ca în urmă prin diferite mijloace viclene, singurul lucru care-i deosebeşte de cei lalţi cinci pârâţi, să 'i facă să

www.dacoromanica.ro

Astfel stând cestiunea în drept, ne rămâne să vedem acum dacă în fapt, împrejurările în cari minorii au făcut diferitele împrumuturi de la bancherii inculpaţi, constituesc sau nu toate elementele din care se compune delictul prevăzut de art. 322 din codul penal, şi dacă faptele lor pot intra în prevederile acestui articol.

Am arătat încă de la început cum o mulţime de tineri din familii bogate şi cu perspectivă de moşteniri mari, sunt ispitiţi, îndemnaţi şi ademeniţi de acest soi de bancheri, de a contracta împrumuturi de bani, luând în schimb de la dânşii poliţe în alb, semnate de ei, de valori cu mult mai mari, de cât valorile real împrumutate. Că, deşi în majoritatea cazurilor aceşti tineri erau minori şi prin urmare incapabili de a contracta, de a se obliga în mod legal, totuşi dânşii, în scopul de a-şi procura nişte beneficii nelegitime, cu riziculchiar de a perde banii împrumutaţi, în cazul când minorii ar cere prin tutorii lor anularea acelor obligaţiuni, îi îndemnau şi aţâţau la asemenea împrumuturi, abuzând şi speculând neexperienţa, patimele sau nevoile lor. Că pe lângă faptul delictuos în sine, pe lângă interesul de ordine publică, se ridica aci şi un interes înalt de ordin social şi moral şi anume, cum aceste împrumuturi nesocotite, făcute într'un mod aşa de imprudent tinerilor minori cari nu ştiau aprecia valoarea şi întrebuinţarea banului, produc efecte dezastruoase, distrăgându-i de la studii sau alte ocupaţiuni serioase, conrupându-le, la etatea lor cea mai fragedă, moralul şi fizicul, mânându-i cu modul acesta spre calea unei sigure ruini şi peiri. Tineri, minori încă, cărora dacă poate nu le-ar fi eşit înainte, aţinându-le calea, indivizi de felul inculpaţilor, spre a le aţâţa şi facilita împrumuturi de bani cu cari să-şi poată satisface gusturile lor precoce de lux şi conrupţiune şi care ar fi putut urma o cale serioasă de muncă şi studii, spre a deveni folositori societăţei, astăzi 'i vedem istoviţi înainte de vreme, conrupţi la moral ca şi la fizic, ne apţi pentru muncă, perduţi pentru societate.

Să intrăm acum în fondul cestiunei de fapt şi să examinăm împrejurările şi detaliile modului în care s'a comis delictul de abuz de încredere făptuit în prejudiciul minorilor, de către inculpaţi. Să vedem cum minorii C. Cotadi şi D. Zissu, precum şi Stelian Bolintineanu, Ion Bibescu şi D. Pavelescu-Sturza, în timpul când erau minori, au fost speculaţi de inculpaţii: A. Mărculescu, N. Ciurcu, Jean Abramescu, Max

---

vadă că e uşor a avea bani pentru satisfacerea gusturilor lor, şi le inspiră ideia, adesea ori în mijlocul petrecerilor şi viţiilor la care îi provocau şi 'i aduceau tot ei, de a se împrumuta pe poliţe la diferiţi bancheri sau mai bine zis cămătari, — care n'aşteptau de cât atât—cu diferite sume de bani, ceea ce minorii nu întârziau de a face, căci de îndată încep să se vadă prin biurourile lui Ciurcu şi Mărculescu, când Pavelescu-Sturza, când Cotadi ori Bolintineanu, însoţiţi totdeauna de pârâţi, care de altminteri se opreau la uşa casei şi aşteptau la eşirea clientului lor bacşişul obicinuit; iar minorii fericiţi că au putut aşa uşor găsi banii ce căutau, numai în schimbul unei semnături, pusă asupra unei poliţe ce adesea ori rămânea goală, dar pe care cămătarul greoi la început o umplea în urmă cu atâta uşurinţă înzecind şi însutind ţifra împrumutată, din cauza, zic ei, a riziculuila care se expuneau, se lăsau d'aci înainte a fi continuu momiţi de mijlocitorii şi acum prieteni lor nedespărţiţi, care nu se sfiesc a lua de acuma de la minori poliţe chiar pentru ei, până când într'o bună dimineaţă, în urma zvonului făcut, deşteptaţi asupra speculei neruşinate la care se expuseseră şi văzând ei singuri pericolul ce ameninţa averea lor, se plâng parchetului, şi destăinuesc judecătorului de instrucţiune toate operaţiunile făcute cu cămătarii, cum şi specula şi mijloacele viclene întrebuinţate de pretinşii lor samsari, fără a putea stabili însă şi concertul pealabil ce a trebuit să existe între cămătari şi samsari, din care cauză numai cei dintâi au putut să scape de pedeapsă;

Considerând că de şi aceşti trei pârâţi, tăgăduesc astăzi înaintea tribunalului

www.dacoromanica.ro

Zentler şi alţii, făcându-i să semneze, spre a lor pagubă, poliţe şi obligaţiuni de valori cu mult mai mari de cât valorile real împrumutate.

Toţi inculpaţii aproape, ca mijloc de apărare, invoacă faptul, că nu ei au fost aceia cari să alerge după minori; că nu ei i-au silit pe minori de a împrumuta bani, ci din contră minorii reclamanţi erau aceia cari asediau comptoarele lor; că erau rugaţi de aceşti minori de-a le face împrumuturi. Chiar dacă faptul ar fi adevărat, el nu poate forma absolut nicio scuză în favoarea inculpaţilor, dat fiind că e în *deobşte cunoscut* şi legea trebue să fie cunoscută de toţi, că minorii n'au capacitatea de a se obliga şi că în interesul persoanei şi averei lor care trebue protejată, legiuitorul a sancţionat că ei nu se pot obliga singuri fără anume formalităţi, cari sunt garanţiile făurite de lege în favoarea lor. Dar elementul fraudulos cari reese din toate aceste împrumuturi făcute cu multă liberalitate minorilor, este înprejurarea că ele nu erau acceptate de cât în schimbul semnărei de poliţe, mai totdeauna în alb, sau chitanţe coprinzând sume cari depăşau enorm valorile real împrumutate. Şi inculpaţii ştiau foarte bine, ce destinaţie aveau aceste valori împrumutate cu atâta nechibzuinţă unor copii necunoscători ai valoarei banului muncit, necunoscători ai pericolului ce-i aştepta în urma petrecerilor imprudente ce injghebau cu banii împrumutaţi atât de uşor. Era de ajuns semnătura unui minor, cu perspectivă de moşteniri mari, pe spaţiul de jos al unei poliţi şi banii izvorau la moment.

Privelişţea era rară şi banul destul de atrăgător, pentru ca nişte copii inconştienţi să nu cadă în cursă. Insuşi inculpaţii, în interogatoriile ce li s'au luat, întrebaţi fiind dacă aveau cunoştinţă de întrebuinţarea banilor ce împrumutau minorilor, mărturisesc că aceşti bani erau cheltuiţi în jocuri de cărţi şi în petreceri cu femeile. Ei aveau deci cunoştinţă că favorizează patimile minorilor, speculându-le în acelaş timp în modul arătat. Perzând banii la cărţi sau în petreceri zgomotoase şi costisitoare cu femeile de stradă, singura speranţă a minorilor era iarăşi la bancherii lor. La ei găseau banii pe care părinţii lor li-i refuzau, aci găseau izvorul nesecat al posibilităţei conrupţiunei lor. Prinşi la nevoe, pentru sume derizorii de bani, ei semnau, poliţe în alb, cu o uşurinţă care nu-şi putea avea scuza de cât în etatea lor. Pentru 300 lei primiţi, semnau poliţe de 2000; pentru 1500, poliţe de 10,000! Mai mult de cât atâta, ei semnau în alb, după îndemnul unora din inculpaţi (Jean Abra-

---

aproape toate aceste fapte sau mai bine zis faptul de a fi speculat în condiţiunile arătate, pe minori: D. Pavelescu-Sturdza, Cotadi şi ceilalţi, totuşi el se stabileşte cu suficienţă din complexul actelor şi dovezilor aduse în această afacere;

Că faptul de a fi revenit asupra primelor declaraţiuni, făcute înaintea judelui de instrucţiune, nu explică pentru pârâţi de cât perversitatea şi teama lor de pedeapsă; iar pentru reclamanţi uşurinţa şi poate nevoia de a se pune iar bine cu vechii, dar interesaţii lor mijlocitori.

Considerând că odată stabilit faptul imputat inculpaţilor Jean Avramescu, Max Zentler şi N. Rădulescu, rămâne numai a cerceta dacă acest fapt, căci nu este în speţă dovedit pentru fie-care pârât, de cât un singur fapt, întruneşte toate elementele constitutive ale delictului prevăzut de art. 322 c. p.;

Având în vedere ca ceea ce caracterizează acest delict şi poate atrage pedeapsa prevăzută de lege, în afară de condiţiunea că delicuentul trebue să cunoască minoritatea sau mai bine zis starea de incapacitate legală a victimei sale, care s'a obligat în scris cum şi afară de intenţiunea doloasă a pârâtului, condiţiuni în care sau găsit de altfel şi cei dintâi cinci pârâţi, mai trebueşte ca să se fi întrebuinţat oare-care manopere sau mijloace viclene, pentru a fi ajuns să se speculeze asupra neexperienţei sau patimilor unui minor;

Având în vedere că din actele de naştere aflate la dosarul cauzei, se constată că minorii Cotadi, D Pavelescu-Sturdza şi Const. D. Zissu, sunt născuţi în anii 1876,

www.dacoromanica.ro

mescu, Max Zentler şiVictor Rădulescu) un număr numeros de poliţe, de valori cari se urcau de la 5000 la 60,000, încredinţându-le lor spre a încasa pe ele orice valori va fi cu putinţă. Şi inculpaţii, speculând asupra pasiunilor şi slăbiciunilor acestor minori, luau în primire aceste poliţe, plasându-le pe cât le era posibil, altele făcându-le uitate în buzunarele lor şi pregătind cu modul acesta ruina sigură a averei minorilor exploataţi.

Cazul mînorilor D. Pavelescu-Sturza şi Dumitru Zissu, sunt cele mai importante în această privinţă. Iar bancherii inculpaţi sau samsarii lor, în urma acestor împrumuturi delictuoase, nu aşteptau de cât ajungerea la majorat a minorilor, pentru a pune poliţelor luate, data necesară, pentru a acţiona în judecată pe minorii deveniţi majori sau a preschimba valoarea acestor poliţe în cesiuni sau ipoteci sigure, făcute asupra moşiilor rămase pe urma părinţilor lor.

Iar minorii ajunşi la majorat 'şi vedeau averea lor compromisă şi proprietăţile părinţilor lor, câştigate cu munca unor ani îndelungaţi, ajunse proprietatea străinilor.

Acesta este, schiţat în câteva cuvinte, tabloul adevărat al exploatărei minorilor de către inculpaţi.

Acum să vedem şi procedeurile lor obişnuite de a atrage pe minori în cursă şi de a aţâţa în minori dorinţa cheltuelilor nebune şi a risipirei banilor în lux şi conruptiune.

Ingrijitori şi cu durere de inimă pentru soarta copiilor lor, era natural ca părinţii cei mai avuţi, să nu pună la dispoziţia fiilor lor minori sume prea mari de bani, pentru a le înlezni calea cheltuelilor fără scop şi a-i deprinde cu risipa şi viaţa molatică a petrecerilor şi a conruptiunei. Nu ştiau însă, sărmanii părinţi, că cu toată prudenţa lor plină de sinceritate, în umbră, stă ascuns duşmanul cel mai periculos al iubiţilor lor copii: bancherul fără scrupule, bancherul care aşteaptă numai ocaziunea spre a prinde pe minori în mrejele banilor săi plini de farmecul lucrului oprit şi a le acapara toată averea lor viitoare, adunată cu multă străduinţă de părinţii lor. In acest scop ei 'şi aveau preparat un adevărat arsenal de mijloace pentru a atrage pe minori în cursă: aveau samsarii lor, aveau la dispoziţia minorilor orice sumă de bani, aveau poliţe în alb, aveau totul. Samsarii bancherilor jucau rolul cel mai important în aceste afaceri delictuoase. Ei aduceau toate informaţiunile necesare ban-

---

1875 şi 1877 şi că erau prin urmare mai mici de două-zeci şi unu de ani, în timpul când prin stăruinţa şi mijlocirile viclene ale acestor trei pârâţi, împrumutau în condiţiuni foarte oneroase lor, diferite sume de bani, dând în schimb poliţe pe la diferiţi bancheri;

Având în vedere că din chiar mărturisirile pârâţilor coroborate în parte cu toate celelalte împrejurări de fapt stabilite în cursul instrucţiunei. rezultă fără cea mai mică îndoială, că pârâţi ştiau că reclamanţii sunt minori şi prin urmare incapabili de a se obliga;

Având în vedere, că din declaraţiile făcute înaintea judelui de instrucţie, de pârâţi şi de reclamanţi, reese că aceştia au subscris poliţi une ori chiar în alb, în schimbul micilor sume de bani ce primeau, şi le au remis când bancherilor de la care se împrumutau, când însăşi mijlocitorilor lor;

Că, de şi înaintea tribunalului unii din ei tăgăduesc că au primit poliţe, totuşi declaraţiunile martorilor: Mauriciu Litfan, Victoria Friedman, Al Verussi, Iosef Silberstein, Eustaţiu Mărculescu şi Iacob Marcu, coroborate cu toate celelalte acte de instrucţiune, nu mai lasă nici o îndoială în această privinţă;

Că alegaţiunea pârâtului Ciurcu, cum că Stelian Bolintineanu ar fi iscălit poliţile totdeauna alături cu tutricea sa legală şi că ar fi dat bani lui Cotadi pe simplu cuvânt, nu este nici dovedită, nici măcar serioasă;

Având în vedere că intenţiunea doloasă a pârâţilor, adică intenţiunea de a pă-

www.dacoromanica.ro

cherilor inculpaţi, asupra situaţiunei financiare a părinţilor minorilor, asupra etăţei acestor părinţi, dacă sunt bătrâni şi prin urmare aproape de sfârşitul vieţei, sau tineri şi prin urmare cu perspectivă de a trai înca mulţi ani. Toate aceste detalii erau absolut trebuitoare inculpaţilor, pentru a fi siguri de solvabilitatea viitoare a minorilor şi de condiţiunile mai mult sau mai puţin oneroase, ce trebuea să însoţească orice împrumut. Astfel, unul dintre minorii reclamanţi, plângându-se samsarului inculpat Max Zentler, despre dobânda enormă ce 'i se lua de bancherul respectiv, acesta fără cea mai mică jenă şi cu o îndrăzneală caracteristică, 'i răspunde: „Apoi de, tatăl D-tale este voinic şi sănătos, aşa ca cine ştie când va muri ca să ne putem lua înapoi banii!!". Moartea cât mai apropiată a părinţilor cari au agonisit cu multe sacrificii banii adunaţi, aceasta era dorinţa lor. Pentru minorii ai căror părinţi erau încă în viaţă, ajungerea lor la majorat nu satisfăcea câtuşi de puţin scopurile frauduloase ale inculpaţilor. Lor le trebuia moartea parinţilor, pentru a pune mâna pe averile ramase pe urma acestora, unor minori inconştienţi.

Tot prin mijlocirea acestor samsari, inculpaţii cercetau pe la Tribunale, dosarele moştenirilor frumoase, observau numărul moştenitorilor, partea de moştenire cuvenită fiecăruia, starea de solvabilitate reală şi sigură a acestor averi şi în urmă, procedau la vânătoarea minorilor cari aveau dreptul la acele moşteniri.

Unii din aceşti samsari, cum sunt de exemplu inculpaţii Jean Abramescu şi Max Zentler, urmăreau pas cu pas pe aceşti minori, le puneau la dispoziţie prin bancherii lor orice sume de bani, provocându-i şi aţâţându-i de a face împrumuturi chiar fără voia lor. Tentaţi în orice moment de aceşti samsari, le venea foarte greu unor minori de a nu cădea în cursă. Imprumutul odată făcut, poliţa odată semnată, la scadenţa ei, neputând-o plati, era natural sa schimbe poliţa pe o valoare cât mai mare, pentru a-şi salva cuvântul dat sau onoarea angajată. Intrat în vârtejul patimilor şi al poliţelor, obiceiul odata facut, împrumuturile se succedau unul după altul şi în condiţiuni din ce în ce mai oneroase, pâna când întreaga lor parte de moştenire, era complect acoperită de datorii. Şi tocmai la majorat urma cainţa însoţită de acţionarea lor în judecată, pe baza poliţelor în alb eliberate în timpul minorităţei şi post-datate de inculpaţi.

Acesta era sistemul, acestea erau procedeurile întrebuinţate de in-

---

gubi pe minori, sau de a se folosi ei în paguba minorilor speculaţi rezidă în însăşi buna lor ştiinţă, că banii împrumutaţi minorilor, prin mijlocirea lor, sunt risipiţi în petreceri şi cheltueli ruinătoare, lucru mărturisit de ei, chiar la interogatoriul ce li s'a facut, cum şi din faptul, tagăduit în parte, dar stabilit prin atâtea împrejurări de fapt şi prin informaţiunile date de martorii ascultaţi, că aceşti trei inculpaţi au primit de la minori, pe lângă diferite sume de bani date ca bacşişuri, cu ocazia împrumuturilor reuşite şi mai multe poliţe, în schimbul carora aproape nu daduseră aproape nimic minorilor, poliţe care au fost vazute de martora Victoria Friedman şi cu care se falea în mijlocul petrecerilor pârâtul Max Zentler;

Considerând că cu privire la cel din urmă element constitutiv al delictului de care e vorba, întrebuinţarea manoperilor sau mijloacelor viclene, este mai întâi de observat ca legiuitorul nu defineşte şi nu arată care anume sunt manoperile de care trebue să uzeze cămatarul sau samsarul care voeşte să speculeze asupra uşurinţei i patimilor unui minor, şi nici măcar nu cere ca manoperile întrebuinţate sa fie de a a fel, în cât să înşele buna credinţă a celui mai inteligent şi experimentat om, cum cere când e vorba de a escroca, în înţelesul legei penale, pe cineva;

Că dar aparţine instanţei represive sa vada, dacă din toate circumstanţele de fapt ce au însoţit săvârşirea delictului, reese sau nu, că pârâţii au întrebuinţat vre o viclenie, vre-o meşteşugire oare-care, de natura a înşela neexperienţa sau naivitatea unui minor, sau au abuzat oare cum de slabiciunea lui pentru a-l specula şi păgubi averea sa;

www.dacoromanica.ro

culpaţi pentru a face pe minori sa semneze poliţe, speculându-se asupra patimilor, slabiciunilor şi nevoilor lor.

Acum sa vedem, una câte una, probele ce s'au putut culege în cursul instrucţiunei pentru stabilirea în mod complect a culpabilităţei inculpaţilor.

I). In ceea ce priveşte pe inculpatul Nicolae Ciurcu:

Având în vedere ca faptul penal ce se pune în sarcina inculpatului Nicolae Ciurcu, este ca, speculând asupra trebuinţelor, slabiciunilor şi patimilor minorilor C. Cotadi, Stelian Bolintineanu, Ion Bibescu şi D. Pavelescu-Sturza, 'i-a facut sa subscrie, spre a lor paguba, poliţe în alb, cu intenţia culpabila de a-i prejudicia, valorile real împrumutate, fiind în disproporţie colosală cu valorile reprezentate de poliţele în alb, semnate de minori şi luate în astfel de condiţiuni şi împrejurari, încât intenţia frauduloasă nu poate fi îndepartata, deşi legea de altfel nu cere aceasta intenţie, în delictul prevazut de art. 322 din Codul penal, referitor la speculaţiunea şi abuzul săvârşit asupra patimilor minorilor, prin subscriere de obligaţiuni, chitanţe sau altfel de înscrisuri pagubitoare lor. Asupra cestiunei de drept, a modului cum trebue interpretat sensul art. 322 din codul nostru penal, am vorbit la începutul acestui rechizitor aşa ca acum nu mai e nevoe de a reveni.

In ce conzistă aceste speculaţiuni, aceste abuzuri comise de inculpatul Nicolae Ciurcu în prejudiciul acestor minori?

E un lucru cert pe care instrucţia îl dovedeşte în mod perfect şi pe care însuşi inculpatul îl recunoaşte în interogatorul ce i s'a luat la instrucţie, ca el a împrumutat bani minorilor; că avea cunoştinţa de starea de minoritate a reclamanţilor; mai mult de cât atât, inculpatul recunoaşte ca banii le împrumuta minorilor, erau cheltuiţi de aceştia în jocuri de carţi şi cu femeile. E natural deci sa ne întrebam: în ce scop inculpatul N. Ciurcu facea aceste împrumuturi minorilor? In scopul de a le facilita corupţiunea? De sigur ca nu. Scopul sau nu putea fi altul de cât de a profita, speculând asupra acestor patimi ale minorilor, făcându-i sa subscrie poliţe în alb, de valori cu mult mai mari de cât valoarea sumelor real împrumutate.

Daca inculpatul n'ar fi ştiut sau n'ar fi avut cunoştinţa de întrebuinţarea acestor bani, împrumutaţi în mod aşa de imprudent unor minori, sau cel puţin daca ei ar fi fost împrumutaţi în scopul unor nevoi

---

Considerând că în cazul de faţă, împrejurările de fapt stabilit, în deajuns din actele de instrucţiune, din declaraţiunile martorilor: D. Nicoreanu şi Victoria Friedman şi chiar parte din mărturisirile pârâţilor, cum că fie-care din aceşti trei pârâţi urmărea pas cu pas pe minorul a cărui cunoştinţă o căutase şi o făcuse aşa de uşor, că se amestecau în petrecerile lor şi-i provocau la cheltueli ruinătoare, pentru care le procurau la început ei singuri sumele necesare, făcându-i să creadă că le este foarte lesnicios a avea prin mijlocirea lor şi numai a lor, banii de care ar avea nevoe, în schimbul unor poliţe ori în scrisuri, sau mai bine în schimbul unor simple semnaturi, ce par aşa de neînsemnate pentru un om în vârsta şi cu apucăturile lor, toate aceste împrejurări sunt de natură a înşela uşurinţa şi naivitatea unui nevârsnic, şi de a îndritui pe tribunal să constate că aceşti trei pârâţi nu s'au mulţumit să mijloceasca în mod cinstit şi firesc la contractarea împrumuturilor, ci că ei au căutat numai să speculeze asupra patimilor şi nevoilor zişilor minori, asigurându-şi fie-care prin tot felul de mijloace, posibilitatea de a pune mâna mai curând sau mai târziu pe averea acestora;

Că aşa fiind faptul, de a fi speculat în mod continuu, un timp determinat, în paguba minorilor Stelian Bolintineanu, Const. G. Cottadi, D. Pavelescu-Sturdza şi Constantin D. Zissu, în înţelesul art. 322 c. p. există în sarcina pârâţilor Jean Avramescu, Max Zentler şi V. Radulescu, cu toate condiţiunile cerute de acest articol, care s'a citit de d-l Preşedinte în şedinţa publică, şi zice:

«Ori care va specula asupra trebuinţilor, slăbiciunilor sau patimilor unui mi-

www.dacoromanica.ro

utile minorilor, atunci cel puţin ar fi scuza morală a faptului. Dar când însuşi inculpatul mărturiseşte la interogatoriul ce i s'a luat de d. Jude Instructor şi în procesul-verbal de confruntare cu minorii, că avea cunoştinţă că acei bani sunt daţi de minori în jocuri de cărţi şi la femei de stradă, atunci unde mai e moralitatea faptului, unde mai poate fi vorba de scuză?

Dar să continuăm cu înşirarea faptelor recunoscute de Ciurcu cu prilejiul instruirei acestei afaceri şi în urmă să aducem probele necesare pentru dovedirea acelor tăgăduite de inculpat. E nevoe de această succesiune a faptelor, cele recunoscute de el, ne având trebuinţă de prea multe probe, ele fiind prea evidente şi imposibil de tăgăduit.

Ce mai recunoaşte Ciurcu din cele ce i se pun în sarcină?

Recunoaşte că a dat minorului C. Cotadi, ca împrumut, suma de 1200 lei.

Recunoaşte că a dat lui Stelian Bolintineanu bani, pentru 10,000 lei în poliţe, de şi avea cunoştiinţă că era minor. Că în urmă i-a mai dat încă 2000—3000 lei; că avea cunoştiinţă că aceşti bani Stelian Bolintineanu îi perdea în jocuri de cărţi.

Recunoaşte că lui Ioan Bibescu, pe când era minor i-a dat suma de 4000 — 5000 lei, transformând'o la majorat, în un act de cesiune; recunoaşte că minorul Bibescu, cheltuia bani în chefuri şi cu o fată a unei chelneriţe de la hotel Concordia cu care trăia. Mai recunoaşte că Bibescu care avea depuşi la Casa de depuneri din timpul minorităţei 30,000—35,000 lei, azi numai are nimic.

Ciurcu, tăgăduind că ar fi luat minorilor poliţe în alb, semnate de ei, confruntat la instrucţie cu aceştia, recunoaşte că în ceea ce priveşte pe minorul Stelian Bolintineanu, i-a luat cambii în alb, pretestând că în urmă le completa inculpatul.

In adevăr în procesul-verbal de confruntare de la 4 Septemvrie curent, Stelian Bolintineanu declară în fata lui Ciurcu că a semnat poliţe în alb, că numai el singur semna aceste poliţe ar fi nici de cum împreună cu mama sa după cum pretinde Ciurcu, că poliţele erau date absolut în alb, purtând numai în josul poliţei menţiunea *bun pentru...*" şi semnând. Că a luat 9000 până la 10000 lei, semnând poliţe de acest fel de 30,000 lei. Că semnarea cambiilor o făcea în camera din fund,— „*Camera de autopsie*" după cum o numiau minorii, — aşa ca să nu'i vadă nimeni. După cum am arătat mai sus Ciurcu recunoaşte că lua de la minorul Stelian Bolintineanu poliţe în alb, adăogând însă că le complecta în urmă.

Ciurcu la interogator, susţinând că poliţele în alb luate de la mi-

---

«nor, ca să-l facă să subscrie spre a sa pagubă, obligaţiuni, chitanţe sau vre un înscris «de răfuire pentru împrumutare de bani sau de lucruri mişcătoare, ori de înscrieri «comerciale sau de ori-ce alte înscrisuri, îndatoritoare, sub ori-care formă se va fi făcut asemenea tocmeală, se va pedepsi cu închisoarea de la două luni până la doi «ani, şi cu amendă, care nu va putea trece peste a patra parte a sumei ori a preţului «lucrului ce va urma a se întoarce înapoi vătămatului, nici să fie mai mică de 26 lei».

Considerând că de şi prin ordonanţa d-lui Jude instructor sunt daţi în judecată pentru mai multe delicte, cum însă toate faptele imputate fie-cărui pârât, nu constituesc de cât unul şi acelaş delict, săvârşit în un timp mai mult sau mai puţin lung asupra aceloraşi victime şi deosebit numai prin felul manoperilor întrebuinţate, nu poate să fie vorba în speţă de cumul de delicte şi prin urmare loc la aplicaţiunea art 40 c. p.

Că dar urmează a se face în contra acestor trei pârâţi numai aplicaţiunea pedepsei prescrise de art. 322 c. p.

(ss) Alexandrescu, M. Schina.

www.dacoromanica.ro

norul Stelian Bolintineanu erau semnate şi de mama acestuia, este desmințit nu numai de reclamant, ci şi de martorul Iacob Marcu, care declară că poliţele de 5000—7000 lei pe care Ciurcu i le-a depus pentru ipoteca ce el lua de la Bolintineanu când acesta devenise major, aceste poliţe emise de Bolintineanu din timpul minorităţei, erau semnate numai de el şi nici de cum şi de mama sa.

Ciurcu mai recunoaşte de asemenea că inculpatul Jean Abramescu era acela care a intervenit să facă aceste împrumuturi de bani şi semnături de poliţe de către Stelian Bolintineanu, lucru de altfel netăgăduit nici de Jean Abramescu.

Martorul Litfan, funcţionar la casa de schimb a lui Ciurcu şi omul de încredere al acestuia, declară chiar şi el că a văzut pe minorii C. Cotadi, Stelian Bolintineanu şi Bibescu, venind des pe la comptuarul stăpânului său, împrumutând bani; că Ciurcu trecând în sala din fund cu câte unul din aceşti minori, îl trimetea pe el, martorul, să cumpere poliţe; că Ciurcu dedea bani minorilor şi le lua poliţe semnate de ei; că pe Cotadi şi Stelian Bolintineanu 'i aducea Jean Abramescu la Ciurcu. Că Ciurcu avea registre comerciale, în care 'şi trecea operaţiunile sale de bancă şi scompt, atât în 1895 cât şi în 1896, registre pe care Ciurcu, le-a sustras, tăgăduind existenţa celor din 1896 şi pretextând că acele din 1895 i-au ars. Aceste declaraţiuni, martorul Litfan le repetă şi le afirmă atât în procesul-verbal de confruntare dintre el, Ciurcu şi minorii, cât şi sub prestare de jurământ, la cabinetul d-lui Judecător de Instrucţie. Toate aceste în ceea ce priveşte speculaţiunile făcute de Ciurcu cu minorul Stelian Bolintineanu, care, după cum singur declară, că în timpul minorităţei, până la majorat, în decurs de un an şi jumătate, a semnat în alb poliţe de peste 30,000 lei, pentru 10,000 lei primiţi în realitate. *Dacă instrucţia n'a putut verifica punct cu punct quantumul acestor împrumuturi şi ale acestor poliţe cauza este că Ciurcu sustrăgând registrele sale comerciale a făcut imposibilă această verificare.* Dar tocmai această sustragere sau această ascundere de registre, despre a căror existenţă martorul Litfan, omul de încredere al lui Ciurcu, face declaraţiuni categorice, este o prezumţiune destul de puternică de frauda de care erau atinse aceste împrumuturi delictuoase făcute minorilor. Dacă registrele sale ar fi conţinut operaţiuni cinstite şi lipsite de fraudă, ce motiv ar fi putut avea inculpatul de a le sustrage, de a le ascunde, în loc de a le da pe mâna justiţiei, spre a verifica inocenţa operaţiunilor sale? Afirmaţiunea sa, că registrele din 1895—anul în care a făcut cele mai multe operaţiuni cu minorii, — ar fi ars cu prilejul unui foc care a avut loc la drogueria de alături, iar că în 1896, nu ar fi ţinut registre, pe lângă că nu este probată cu nimic, dar este combătută prin mărturisirile propriului său funcţionar şi om de încredere Litfan, care în tot cursul instrucţiunei a declarat că Ciurcu a ţinut registre şi în 1895 şi în 1896.

Acum să trecem la speculaţiunile făcute de Ciurcu asupra nevoilor şi patimilor minorilor C. Cotadi, Ion Bibescu şi D. Pavelescu Sturza.

Am arătat că Ciurcu recunoaşte că a dat cu împrumut minorilor C. Cotadi, suma de 1.200 lei. Tăgăduește însă a'i fi luat poliţi semnate de acest minor. Negaţiunea sa însă este combătută mai întâi prin mărturisirea însăşi a funcţionarului său Litfan care declară că a văzut pe Cotadi, după cum a văzut şi pe cei alţi minori, aduşi de Jean Abramescu, intrând cu Ciurcu în camera din fund; că acolo rămâneau singuri, iar pe el îl trimitea să cumpere poliţe din târg; că minorul Cotadi primea bani şi semna poliţe.

www.dacoromanica.ro

Recunosc şi Ciurcu şi Litfan, că banii îi cheltuiau pe *„muscali“*.

Dar în afară de mărturisirea lui Litfan, mai sunt şi alte probe şi alte împrejurări care să confirme că împrumuturile pe care Ciurcu le făcea minorului Cotadi, erau în schimbul poliţelor ce acestuia i se pretindea să semneze. Cotadi a făcut două împrumuturi la Ciurcu: Unul de 1000 lei, pentru care a semnat o poliţă în alb de 2000 şi altul de 200 lei pentru care a semnut o poliţă de 400 lei. Aceste împrumuturi de bani şi aceste semnături de poliţe în alb şi în condiţiunile arătate, sunt confirmate prin declaraţiunile tutulor celor alţi minori şi prin declaraţiunile a parte dintre cei inculpaţi. Astfel Stelian Bolintineanu, Ştefan Bolintineanu, I. Bibescu, D. Pavelescu-Sturza şi alţii, ştiu că C. Cotadi a împrumutat bani de la Ciurcu, semnând poliţe în alb şi cheltuind pe birji şi jocuri de cărţi. Ştiu în acelaş timp că Cotadi a fost dus la Ciurcu de Jean Abramescu. Iar Jean Abramescu în interogatoriul său recunoscând că a dus pe Cotadi la bancherul Ciurcu, probabil după o înţelegere anterioară; că Ciurcu a condus pe Cotadi în camera din fund, *în obiceiul lui Ciurcu fiind de a trata în secret cu clienţii*, unde s'a făcut împrumutul şi semnat poliţele; că minorul Cotadi, i-a spus plecând de la Ciurcu, că pentru 1000 de lei a subscris o poliţă de 2000 lei. *E de notat că minorul Cotadi avea etatea numai de 18 ani şi Ciurcu în interogatoriul său recunoaşte că avea de aface cu un minor după cum a recunoscut şi în ceea ce priveşte pe Stelian Bolintineanu.*

Să trecem acum la poliţele semnate de Ion Bolintineanu în timpul minorităţei sale, după îndemnul lui Ciurcu şi Jean Abramescu.

Am arătat mai sus că inculpatul Ciurcu, recunoaşte că lui Ion Bibescu, pe când era minor i-a dat 4000—5000 lei, transformându-i la majoritate într'un act de cesiune. Că a ridicat aceşti bani în numerar, de la Casa de depuneri unde erau depuşi bani lui Bibescu în timpul minorităţii; recunoaşte că Bibescu avea depuşi la Casa de depuneri, ca parte cuvenită lui din moştenirea părinţilor, vre-o 30,000—35,000 lei şi că azi ajuns la majorat nu mai are nimic; recunoaşte în fine că bani ce-i împrumuta minorului Bibescu erau cheltuiţi de acesta în chefuri şi cu o fată a unei chelneriţe de la Hotel Concordia, cu care trăia.

Acum ne rămâne să probăm aceia ce Ciurcu tăgăduieşte.

In declaraţia sa făcută înaintea d-lui Judecător de Instrucţie, I. Bibescu, ne spune că în Noemvrie 1894 era minor; majoratul îl împlinea la 25 Decembrie acelaş an; poseda o avere de peste 30,000 lei depusă în efecte la Casa de depuneri, pe numele său, spre a-i lua la majorat. Imprudent ca ori-ce tânăr la etatea lui, voia să ducă o viaţă mai largă, satisfăcându-şi plăcerile; ştiind că are bani pe care nu-i putea lua de cât la majorat, s'a dus pe la mai mulţi bancheri să împrumute, dar ştiindu-l minor, l'au refuzat. Ducânduse şi la Ciurcu, acesta a primit să'l împrumute, după ce mai întâi a cercetat şi s'a asigurat că are avere. La început pentru 500 iei i-a luat o poliţă în alb de 1,200 lei pe termen de o lună, de oare ce peste o lună împlinea majoratul şi putea să'şi ridice bani de la Casa de depuneri. Obiectând că dobânda este prea mare pentru o singură lună de aşteptare, Ciurcu i-ar fi răspuns că *„de formă“* numai ia pentru cei 500 lei împrumutaţi o poliţă de 1200; că la plată 'i va lua mai puţin: că două zile înainte de a deveni major, datora lui Ciurcu 4,800 lei în poliţe date în alb, sumă pentru care nu primise în realitate de cât 2000 lei, şi aceasta într'o singură lună; Că făcând act de cesiune pentru această sumă, Ciurcu la majorat i-a făcut poprire pe efectele de la Casa de depuneri, luând suma de 4,800 integral şi nu-

www.dacoromanica.ro

merar. In fine, I. Bibescu mai adaugă că Ciurcu avea obiceiul de a nu restitui poliţele nici la achitare; din prudenţă şi de teamă de sigur, nevoind ca poliţele, proba materială şi evidentă a delictului, să cadă în mâinile cuiva, după ce punea ştampila *achitat*, le rupea în bucăţi mici în faţa lui Bibescu. Aceasta este în rezumat declaraţiunea reclamantului I. Bibescu. Să căutăm a o verifica şi a controla spre a vedea dacă putem pune vre un temei serios pe dânsa. Ne am oprit, în ceeace priveşte pe Bibescu, la operaţiunile sale cu Ciurcu, până la ajungerea sa la majorat. De aci urmează o altă serie, tot aşa de oneroase, dar care făcute în timpul majoratului, nu ne interesează din punct de vedere al stabilirei delictului ce ne preocupă.

Am văzut că însuşi Ciurcu recunoaşte în interogatoriul său, că în adevăr a dat bani lui Bibescu, în timpul minorităţei sale şi având cunoştinţă că este minor, de la 4000—5000 lei, pe care i-a transformat la majorat într'un act de cesiune. Nu ne explică însă Ciurcu, când şi în ce anume împrejurări, a putut el să împrumute pe un minor cum era Bibescu, cu această sumă de bani destul de însemnată. Ciurcu ştiind foarte bine că legea opreşte pe minori de a se obliga şi de a semna înscrisuri sau obligaţiuni, se fereşte de a ne spune că a luat poliţe sau alte înscrisuri de la minorul Bibescu. Registrele sale fiind sustrase, n'am avut posibilitatea să controlăm proporţiunile şi felul acestor împrumuturi. E însă bătător la ochi, că Ciurcu deprins cu exploataţiunea minorilor, să fi procedat altfel cu Bibescu, de cât cum a procedat cu Cotadi şi Stelian Bolintineanu, cărora am văzut că le-a luat poliţi în alb semnate de ei. Dacă pe lângă prezumţiunea puternică care reese din împrejurările aratate, vom aduce probe concludente în cauză, spre a dovedi că şi minorului Bibescu, speculându-i-se de inculpat nevoile, slăbiciunile şi patimile, l'a făcut să semneze, spre a sa pagubă, poliţe în alb, de valori cu mult mai mari de cât valorile real împrumutate.

Ast-fel Litfan, omul de încredere al lui Ciurcu, declară că vedea adese ori pe Bibescu, în camera stăpânului său; că Ciurcu 'l lua în camera din fund *„Camera de autopsie"* după cum 'i zice aşa de sugestiv Bibescu, şi că pe el îl trimitea să cumpere poliţe pe care le aducea stăpânului său ce se afla în odaia din fund cu Bibescu, şi unde probabil se tocmea asupra quantumului dobânzilor pe care Ciurcu a luat cu atâta liberalitate, abuzând de pasiunile minorului. Insuşi Ciurcu recunoaşte ce destinaţie avea bani împrumutaţi; după cum am mai arătat, dânsul ştia că Bibescu, arunca bani în chefuri, cheltuindui cu fata unei chelneriţe de la Hotel Concordia; o declară el însuşi aceasta.

Fratele lui I. Bibescu, anume D. Bibescu, ofiţer, declară la instrucţie că fratele său i se plângea că Ciurcu 'l exploatează într'un mod neomenos.

Martorul L-t. Răceanu şi cei-lalţi minori exploataţi, afirmă acelaş lucru, că'i s'a luat cambii în alb pentru sumele împrumutate.

Dar prezumţiunea cea mai puternică reese din faptul că Ciurcu, a sustras registrele sale comerciale, şi din imposibilitatea naturală şi logică, ca un bancher, de felul lui Ciurcu, să crediteze pe un minor ca I. Bibescu, fără nici o garanţie înscrisă, cu sume de 4000 şi 5000 lei.

Acum să trecem la speculaţiunea lui D. Pavelescu-Sturza din timpul minorităţei sale, de către inculpatul Ciurcu.

Am spus încă de la început, vorbind de procedeurile inculpaţilor şi exploatarea averei minorilor, că ei se serveau pentru a le aţâţa dorinţa de bani şi a le arăta uşurinţa posibilităţei de a avea bani, de intermediatori ca Jean Abramescu, Max Zentler, Victor Rădulescu şi alţii,

www.dacoromanica.ro

După ce mai întâi Ciurcu şi-a cules toate informaţiunile necesare asupra etăţei şi viitoarei averi a L-t. D. Pavelescu-Sturza, începu a'şi trimite emisarii săi pentru a'l provoca la împrumuturi. Inculpatul Max Zentler a fost însărcinat cu această misiune. In interogatorul ce i s-a luat declară că Ciurcu l'a trimis la cazarmă la d. Pavelescu-Sturza spre a'i oferi bani cu împrumut, că Ciurcu i-a spus de a aduce la comptuarul său pe D. Pavelescu-Sturza.

Că Ciurcu întreba adese ori pe căpitanul Coconeanu de la Arsenal, asupra averei ce avea să moştenească Sturza. Max Zentler, mai declară în interogatoriul său, că ducând pe minorul Sturza—aceste împrumuturi se făceau în Martie 1896 şi Sturza împlinea majoratul la 15 Iunie 1896, —la Casa de schimb a lui Ciurcu, acesta a luat pe Pavelescu-Sturza în camera din fund, şi i-a dat să subscrie mai multe poliţe în alb; că în urmă, Ciurcu, i-a dat şi lui de a girat patru diu aceste poliţe semnate de Sturza, în valoare de 10,000—12,000; că acest gir al său, Ciurcu îl lua pentru a putea pune poliţele in circulaţie, girul său neprezentând, de alt-fel, nici o garanţie. In fine, Zentler mai declară, că, Ciurcu avea cunoştinţă că Sturza este minor, vorbind chiar despre acest fapt cu prilejul fixărei scadenţelor de la poliţi, care trebueau puse după majorat.

La rândul său, Dem. Pavelescu-Sturza, declară că, prin mijlocirea lui Max Zentler, a semnat lui Ciurcu poliţe în alb, dând succesiv o serie de poliţe de 2000 lei şi primind în schimb la început 1000 pentru 2000 lei; apoi 600 pentru o poliţă de 2000 lei şi în fine 300 lei pentru o polită de 2000. Confruntat cu Max Zentler, acesta recunoaşte în totul, adevărul declaraţiunilor lui Sturza.

Acestea sunt, în rezumat, faptele penale ce se pun în sarcina inculpatului Nicolae Ciurcu.

Ele întrunind în mod complect elementele delictului prevăzut şi pedepsit de art. 322 din Codul penal, domnul Judecător de Instrucţie va bine-voi să declare că în contra sa, există caz de urmărire, cu aplicaţiunea acestui text de lege.

II) In ceea-ce priveşte pe inculpatul A. Mărculescu.

Având în vedere că faptul penal ce se pune în sarcina acestui inculpat este că, speculând asupra trebuinţelor, slăbiciunilor şi patimilor minorilor C. Cotadi şi Stelian Bolintineanu, i-a făcut să semneze, spre a lor pagubă, poliţe în alb de valori cu mult superioare sumelor real împrumutate.

Vom urma, în aducerea probelor pentru stabilirea culpabilităţei inculpatului, aceiaş succesiune de idei urmată cu inculpatul Ciurcu, începând cu înşirarea faptelor delictuase recunoscute de însuşi Mărculescu şi terminând cu probarea acelora tăgăduite de el.

Ast-fel inculpatul A. Mărculescu în interogatoriul ce i s'a luat la instrucţie, recunoaşte că a dat bani minorilor C. Cotadi şi Stelian Bolintineanu, făcându-i să semneze poliţe în alb şi anume: a dat lui C. Cotadi 1000 lei, luându-i o poliţă în alb de 1500 lei; că a dat lui Stelian Bolintineanu în mai multe rânduri: 400 lei, luând o poliţă de 500; 400 lei luând o alta de 640; 200 lei, luând o poliţă 240; 160 lel, luând una de 200, De alt-fel nici nu ar fi putut tăgădui inculpatul, existenţa poliţei de 1500 lei, semnată de minorul C. Cotadi, de oare-ce această poliţă cu ordinul şi scadenţa în alb, s'a găsit de noi în casa de fier a inculpatului cu ocaziunea percheziţiunei făcute. Alt-fel inculpatul ar fi tăgăduit cu siguranţă existenţa acestei poliţe în alb, care este dovada patentă a speculaţiunei şi prin urmare a culpabilităţei sale. Căci, în a-

www.dacoromanica.ro

devăr, în ce scop inculpatul, saŭ mai bine zis inculpaţii,—toţi obicinuiau de a lua poliţe în alb,—pretindeau ca poliţele să fie cu data emisiunei, ordinul şi scadenţa în alb? Lesne se poate înţelege care era acest scop, şi iarăşi lesne se poate înţelege că acest scop nu putea fi de cât fraudulos.

Simţindu-se vinovaţi şi având conştiinţă că făptuesc o infracţie la legea penală, dânşii voind să înconjure rigorile legei, îşi lăsau portiţa deschisă, pentru a putea eluda legea. Legea civilă declarând nule ori-ce obligaţiuni luate de cine-va în timpul minorităţei, în poliţele luate de la minori, ei îşi rezervau libere data emisiunei, a ordinului şi a scadenţei, pentru a complecta spaţiurile albe când minorul devenea major, când prin urmare creanţa sa devenea valabilă, când putea în fine să-l acţioneze direct şi legal, în judecată. Luarea poliţelor în alb, era şi ea una din manoperile frauduloase întrebuinţate de inculpaţi, spre a prejudicia pe minori.

Inculpatul Mărculescu, mai recunoaşte în fine că Jean Abramescu, a fost acela care i-a adus în comptuarul său pe minorul Stelian Bolintineanu şi prin mijlocirea căruia s'a semnat acele poliţe ale lui Bolintineanu.

Stelian Bolintineanu în declaraţiunile ce face atât înaintea noastră cât şi înaintea domnului Judecător de Instrucţie, afirmă că inculpatul A. Mărculescu i-a dat diferite sume, până la 6000 lei, luându'i poliţe în alb: pentru 600 lei, poliţe de 1000 lei cu scadenţa de câte-va luni, până la majorat.

In fine, minorul C. Cotadi. afirmă şi inculpatul nu'l contrazice, recunoscând în total cele spuse, că pentru 1000 lei ce i-a dat Mărculescu l'a făcut să semneze o poliţă cu data emisiunei ordinul şi data scadenţei în alb, de 1500 lei. Aceasta e poliţa semnată de minorul C. Cotadi, ce s'a găsit la perchiziţiunea făcută de noi şi Judecătorul de Instrucţie, în casa de fier a inculpatului A. Mărculescu.

Şi ca o notă caracteristică a temerei şi îngrijirilor în care punea pe părinţii minorilor, această exploataţiune delictuasă a inculpaţilor, avem declaraţiunea d-nei Caliopi Cotadi, muma minorului C. Cotadi. Ca ori-ce mamă cu durere de inimă pentru soarta copiilor săi, care'i vedea spoliaţi în modul cel mai barbar de aceşti aşa numiţi bancheri, D-sa plină de îngrijire, ne spune că cei trei copii ai săi rând pe rând au fost exploataţi de aceşti oameni; că a prins scrisori trimise de ei, copiilor săi, împreună cu poliţe în alb, provocându'i la împrumuturi de bani. Că într'un rând a plecat la Paris cu copii săi, numai pentru a'i scăpa de aceşti oameni care le deschidea calea răului.

Ast-fel fiind şi din cele arătate mai sus reeşind îndestulătoare probe şi indicii de culpabilitate, domnul Judecător de Instrucţie prin ordonanţa sa definitivă va bine voi să declare că şi în contra lui A. Mărculescu există caz de urmărire, cu aplicaţiunea art. 322 din codul penal, ca unul care, speculând asupra nevoilor şi pasiunilor minorilor C. Cotadi şi Stelian Bolintineanu, 'i-a făcut să semneze spre a lor pagubă, poliţe în alb de valori cu mult mai mari de cât cele în adevăr împrumutate.

III) In ceea-ce priveşte pe inculpatul Natan Mendel.

Având în vedere că şi în contra acestuia ca şi în contra celor-alţi, faptul penal ce'i se pune în sarcină este că speculând asupra nevoilor, patimilor sau slăbiciunilor minorilor Dem. Zissu şi Dem. Pavelescu-Sturza, i-a făcut să semneze spre a lor pagubă, poliţe în alb pentru diferite sume de bani.

www.dacoromanica.ro

Inculpatul Natan Mendel fiind dispărut din țară nu i s'a putut lua interogatoriul. Delictul însă, de care s'a făcut culpabil se dovedește în mod complect prin următoarele probe și împrejurări. Din cercetările făcute în cursul instrucției, se dovedește că pentru 1000 lei, ce a dat minorului Dem. Pavelescu-Sturza, inculpatul Natan Mendel, l'a făcut să semneze două polițe în alb; una de 4000 și alta de 2000 lei.—Albert Weisblüt atât în interogatoriul luat cât și cu prilejul confruntării ce i s'a făcut cu Sturza mărturisește că era de față când Dem. Pavelescu-Sturza, după inzistența inculpatului Natan Mendel, a semnat două polițe: una de 4000 și alta de 2000 lei, pentru 1000 lei ce inculpatul dăduse minorului Sturza, adăogând că aceste polițe se află la Natan Mendel. In fine Veisblüt mai adaogă că inculpatul Victor Rădulescu este acela care a adus pe D. Pavelescu-Sturza la Natan Mendel.

Minorul Dimitrie Zissu, declară de asemenea că pentru 100 lei ce inculpatul Natan Mendel i-a oferit, l-a făcut să semneze o chitanță în alb de 500 lei, chitanță care s'a găsit de noi în sertarul biuroului de la domiciliul inculpatului, cu prilejul percheziționei făcute plus o cambie de 500 lei pe care inculpatul a pus-o în comerț.

Că ast-fel fiind, domnul Judecător de Instrucție va bine-voi să declare prin ordonanța sa definitivă că și în contra lui Natan Mendel există caz de urmărire cu aplicațiunea art. 322 din codul penal, ca unul care speculând asupra nevoilor minorilor Dem. Zissu și Dem. Pavelescu-Sturza, i-a făcut să semneze spre a lor pagubă, polițe și chitanțe în alb, de valori cu mult mai mari de cât valorile real împrumutate.

IV) In ceea-ce privește pe inculpatul Jean Abramescu.

Având în vedere că faptul penal de care s'a făcut culpabil inculpatul, este că având cunoștință că C. Cotadi, Stelian Bolintineanu și cei l'alți, sunt minori, a speculat asupra trebuințelor și patimilor lor, făcându-i să semneze spre a lor pagubă, prin propria și directa sa mijlocire și în scopul de a'și procura un beneficiu nelegitim sie'și sau inculpaților Nicolae Ciurcu și A. Mărculescu, polițe mai toate în alb, de valori cari depășeau enorm valoarea sumelor împrumutate.

Ast-fel i se pune în sarcină și inculpatul nu tăgăduește, că el a mijlocit, că el a determinat pe minorii C. Cotadi și Stelian Bolintineanu, ca să facă împrumuturi în condițiuni veroase la bancherii inculpați, N. Ciurcu și A. Mărculescu, făcând ast-fel să se subscrie de acești minori polițe în paguba lor și în beneficiul acelor bancheri. Mai mult de cât atât, inculpatul Jean Abramescu mărturisește că el a adus pe acești minori la comptuarele inculpaților Ciurcu și Mărculescu, dând în acelaș timp detalii, în interogatoriul ce i s'a luat la instrucție asupra diferitelor procedeuri de a specula pe minori, ale acestor inculpați. De alt-fel acest fapt, chiar de ar fi fost tăgăduit de Jean Abramescu, el se dovedea în mod complect prin declarațiunile precise și concordate făcute de minorii C. Cotadi, Stelian Bolintineanu și D. Pavelescu-Sturza, cât și prin mărturisirile L-tului Răceanu, a martorei Victoria Friedman și însăși ale fratelui său Cociu Abramescu. De asemenea inculpații Ciurcu și Mărculescu afirmă în interogatoriul lor, că Jean Abramescu la-a adus în comptuarul lor pe minorii C. Cotadi și Stelian Bolintineanu; Litfan comptabilul lui Ciurcu confirmă și el acest fapt, asupra veracității lui deci, nu e nevoie de multă argumentare, probele abundând. Ca detalii de fapt, putem adăoga că minorul C. Cotadi, a semnat poliță în alb de 1500 lei, ce s'a găsit de noi în casa de fier a inculpatului Mărculescu, adus de Jean Abramescu în acest scop, în comptuarul acestuia, cu i n

www.dacoromanica.ro

tenţiunea culpabilă de a'şi procura sie'şi precum şi lui Mărculescu un beneficiu nelegitim. De asemenea Stelian Bolintineanu, tot prin intermediul lui Jean Abramescu a contractat toate împrumuturile făcute la Ciurcu, în condiţiuni aşa de oneroase, semnând poliţe în alb de 30.000 lei de şi în realitate luase cel mult 10.000—12.000. Tot Jean Abramescu a fost acela care a făcut pe Stelian Bolintineanu să semneze inculpatului Mărculescu poliţe de 1000 pentru 600 ce primea în mână şi aceasta în repetate rânduri.

Dar în afară de aceste speculaţiuni, făcute în prejudiciul minorilor C. Cotadi şi Stelian Bolintineanu, instrucţia a mai dovedit în sarcina inculpatului Jean Abramescu şi fapte de o altă natură penală, aceste din urmă comise în prejudiciul minorului Dem. Pavelescu-Sturza. Jean Abramescu împreună cu inculpatul Max Zentler, în vedere de a împărtăşi un folos, prin întrebuinţare de manopere frauduloase şi abuzând de credulitatea minorului Pavelescu-Sturza, l'a făcut să semneze în diferite rânduri poliţe în alb în valoare de peste 170.000 lei, amăgindul ca să'i aducă bani pe ele, dar neaducându-i niciodată.

Astfel într'o zi, fiind la restaurantul lui Iordache din Covaci, inculpaţii Max Zentler şi cu Jean Abramescu, care urmăreau pas cu pas ori-ce mişcare a minorului Pavelescu-Sturza, se fac şi ei sosiţi acolo. Intrând în vorbă îi propun imediat să facă *o afacere avantagioasă* cerându-i poliţe semnate de el în valoare de 60.000 lei. Minorul Sturza cedează, în urma încredinţărilor mincinoase ale lui Jean Abramescu că va pleca la Craiova să-i aducă bani. Tot la restaurantul Iordache a mai iscălit încă o dată poliţi de 60.000 lei. Inculpaţii aveau grije de a trece într'o odae separată, închizând uşa după ce mai întâi îmbătau cu şampanie pe minorul Sturza. Inculpatul Zentler confruntat de noi cn Pavelescu-Sturza a recunoscut toate aceste.

Altă-dată, fiind la restaurantul Enescu din stada Sf. Ionică, inculpatul Max Zentler vine să-l caute, însoţit fiind de o femee, cu moravuri uşoare anume Victoria Friedman, pe care 'i-a şi recomandat'o, propunându'i să meargă împreună la Ferăstăul vechi.—In acest timp soseşte Jean Abramescu cu fratele său Cociu şi împreună cu cei alţi eau drumul Fetăstrăului. — Aci au mâncat şi au băut şampanie, iar după şampanie inculpatul Max Zentler, 'i spune că de astă dată 'i poate găsi bani. L'a luat într'o altă cameră şi aci fiind sigur, Sturza şi Zentler, după ce Toma chelnerul le-a adus condei şi cerneală, l'a făcut să semneze poliţi în sumă de 45.000 lei, toate în alb ca şi cele alte, amăgindu-l şi acum ca şi mai înainte de a'i găsi bani. Aceasta însă era numai un pretext pentru a excroca pe minor. Alături de şampanie şi de femei aduse poate într'adins pentru a'l face mai puţin rezistent, minorul Pavelescu-Sturza indus în eroare şi amăgit veşnic că'i va aduce bani, semna la poliţe în mod aproape inconştient.—Tot cu această ocazie, inculpatul Jean Abramescu obţinu şi el de la Sturza o poliţă de 8000 lei, sub aceleaş promisiuni veşnic neîndeplinite. Pavelescu-Sturza, în declaraţiunea sa, afirmă că imediat ce s'a început de noi cercetările in această afacere, şi îndată ce presa a dat alarma, inculpaţii Jean Abramescu şi Max Zentler, au venit la el şi l'au rugat să nu mai declare nimic la Parchet despre aceste poliţe, de oare-ce dânşii le-au ars.

Inculpaţii în interogatoriile ce li s'au luat la Instrucţie, se încearcă a tăgădui aceste fapte, de şi la început cu prilejul confruntarei făcute de noi între Pavelescu-Sturza şi Max Zentler, acesta a recunoscut în toate detaliile sale, escrocheria făptuită de inculpaţi în prejudiciul mino-

www.dacoromanica.ro

rului Sturza. Dar, această negaţiune a lor, nu le foloseşte la nimic, de oare-ce sunt alte probe şi împrejurari care vin sa confirme declaraţiunile celui înşelat.

Insuşi fratele inculpatului Jean Abramescu, anume Cociu Abramescu, declara ca în adevar, a gasit la Ferastraul vechi pe Max Zentler, pe fratele său, pe Pavelescu Sturza şi pe femeia Victoria Friedman. Aceasta din urma, declara sub prestare de juramânt, ca martora, ca în adevar a mers de la restaurantul Enescu la Ferastraul vechi, împreuna cu Jean Abramescu, Cociu Abramescu, Max Zentler şi Pavelescu-Sturza; ca aci a baut şampanie multa; ca Jean Abramescu chema mereu într'o odae alaturata pe Pavelescu-Sturza şi'i dedea bani; ca cinci zile dupa aceasta Max Zentler i-a aratat vre-o cinci poliţe semnate de Pavalescu-Sturza în valoare de 15 25.000 lei. Confruntaţi unul cu altul, de şi Max Zentler tagadueşte faptul, martora Victoria Friedman susţine cu tarie în faţa lui Zentler cele afirmate sub prestare de juramânt.

Toate aceste fapte, expuse pâna aci, întrunind în mod complect toate elementele delictului de escrocherie: alterare a adevarului, intenţie frauduloasa, mijloace viclene, abuz de credulitatea cui-va, prejudiciu sau posibilitate de prejudiciu, urmeaza ca în contra inculpatului Jean Abramescu, domnul Judecator de Instrucţie sa bine-voeasca sa declare ca exista caz de urmarire cu aplicaţiunea art. 322, 332 şi 333 din Codul penal, combinat cu art. 40 din acelaş cod.

V) In ceea-ce priveşte pe inculpatul Max Zentler.

Ca şi celor-lalţi inculpaţi şi acestuia, faptul penal ce'i se pune în sarcina este tot acela prevazut şi pedepsit de art. 322 din codul penal; ca pe lânga acest delict, dânsul a mai faptuit şi pe acel de escrocherie în prevederile art 332 din codul penal, şi unul şi altul în prejudiciul minorului Dem. Pavelescu-Sturza.

Am vazut deja, din expunerea faptelor în stabilirea culpabilitaţei lui Jean Abramescu, rolul principal jucat de inculpatul Max Zentler, în escrocarea minorului Dem. Pavelescu-Sturza cu poliţi semnate de el cari depaşeau valoarea de 170.000 lei. E de prisos a mai reveni asupra lor, culpabilitatea lui Max Zentler, fiind perfect dovedita, atat prin recunoaşterea facută la început în procesul verb l de confruntare, efectuat de noi, cât şi prin declaraţiunile lui Cociu Abramescu şi ale martorei Victoria Friedman, care a marturisit sub prestare de juramânt ca a vazut la Max Zentler, cinci zile dupa cheful de la trau, cinici poliţe semnate de Pavelescu-Sturza în valoare de la 10 00 la 25.000 lei.

Inutil deci de a mai inzista. Vom inzist însa asupra unui alt fapt, care pune într'o vie lumina manoperile frauduloase întrebuinţate de inculpatul Max Zentler, precum şi demersurile repetate şi îndrasneţe ale acestuia spre a provoca şi sili pe minorul Sturza de a face împrumuturi şi a semna poliţe.

Am vazut din cele expuse pâna aci, cum inculpatul Max Zentler, urmarea pas cu pas pe minorul Pavelescu-Sturza, cautându'l în fie care zi pe la restaurante şi pe la cazarma şi propunându'i mereu împrumuturi de bani. In aceasta privinţa Pavelescu-Sturza ne spune că în Martie anul acesta, se pomeneşte la cazarma cu un individ necunoscut care s'a recomandat: Max Zentler, oferindu-i-se, fara multa vorba, de a'i gasi bani şi cerându-i poliţe semnate de el, pentru a'i aduce bani pe ele. I-a luat cu modul acesta mai multe paliţe de 1000, 2000 şi 3000 lei. Peste câte-va zile s'a pomenit cu Max Zentler acasa la el, invitându'l sa mearga la bancherul N. Ciurcu, de unde poate lua ori câţi bani va voi. Era de

www.dacoromanica.ro

faţă atunci şi studentul Eduard Buzdugan. Am văzut când am vorbit despre culpabilitatea lui Ciurcu, la ce sumă se ridicau poliţele iscălite de minorul Pavelescu-Sturza, după îndemnul şi mijlocirea inculpatului Max Zentler. Nu voi mai reveni asupra acestui fapt, detaliile lui fiind expuse pe larg în partea referitoare la stabilirea culpabilităţei lui Ciurcu.

Am spus că inculpatul Max Zentler urmărea pas cu pas pe minorul Sturza. El îl căuta pretutindenea şi în fie-care zi. Ast-fel martorul căpitan Nicoreanu declară că Max Zentler venea zilnic pe la cazarmă şi căuta pe Sturza, *„Nu'l slăbea de loc"* adaogă martorul, până când i-a interzis chiar venirea la cazarmă. Dar, după ce i-a interzis aceasta, ne spune căpitanul Nicoreanu, 'l vedea pe inculpat urmărind pe stradă şi prin localuri publice pe Pavelescu-Sturza. Martorul Eduard Buzdugan, student, declară de asemenea că inculpatul Max Zentler nu mai slăbea de loc pe Sturza; că Sturza voia să'l evite, dar inculpatul îl căuta necontenit pe acasă.

Nu mai vorbim de chefurile de la Iordache, Enescu şi de la Ferăstrău, înjghebate tot de inculpat, unde între paharele de şampanie, şi femeile ce tot inculpatul avea grije să le aducă, el căuta să smulgă de la minorul Sturza, poliţe semnate de el, de valori cât mai mari. Intrate în cheltueli, ametit de şampanie, fiind şi în vecinătatea unei femei care fusese poate adusă de inculpat pentru a'l provoca la cheltueli, minorul Sturza era forţat de aceste manopere ale inculpatului să semneze poliţe de valori cât de mari, numai să poată face faţă cheltuelilor făcute, împrumutând bani de la inculpat şi semnând poliţe în alb.

Toate acestea sunt stabilite deja.

Toate aceste fapte, unite cu cele arătate mai sus, constituind delictele de speculaţiune a minorilor şi de escrocherie, domnul Judecător de instrucţie va bine-voi ca prin ordonanţa definitivă să declare că există caz de urmărire penală în contra lui Max Zentler cu aplicaţiunea art. 322, 332 şi 333 codul penal combinat cu art. 40 acelaş cod.

VI. În cea ce priveşte pe inculpatul Victor Rădulescu.

Ca şi în contra inculpaţilor Jean Abramescu şi Max Zentler şi în contra acestuia două fapte penale i se pun în sarcină; pe de oparte speculaţiunea făcută asupra inexperienţei şl patimilor minorului Dimitrie Zissu; iar pe de alta escrocheria aceluiaş minor, făsându-l prin întrebuinţarea de manopere frauduloase să îi semneze poliţi în alb, în valoare de peste 45.000 lei, amăgindu-l că îi va găsi bani pe ele, fără însă de a-i aduce vre-o dată, făcând cu modul acesta să treacă de adevărate, fapte mincinoase.

Inculpatul Victor Rădulescu, mărturiseşte în cea mai mare parte faptele delictuoase de care s'a făcut capabil.

Ast-fel recunoaşte că a luat de la minorul C. D. Zissu, două poliţe, una de 3000 şi alta de 5000 lei spre a-i găsi bani. Recunoaşte că a condus pe minorul Zissu la Penhas Elias spre a lua bani şi a semna poliţe; mai mult de cât atât, recunoaşte că temându-se că Penhas să nu împrumute bani lui Zissu, ca unul ce era minor, a prezentat lui Penhas un act de naştere falş spre a proba că este major, şi făcând pe Zissu să semneze două poliţe, una de 3000 şi alte de 2000 pentru 300 lei luaţi de la Elias Penhas. Intrebuinţarea actului de naştere falş, este o probă şi mai mult că inculpatul avea cunoştinţă că Zissu este minor. Recunoaşte că a dat poliţe semnate de Zissu, una de 5000 lui Verussi, fost comisar şi alta de 3000 lui Hagiescu Mirişte, inginer hotarnic; recunoaşte că a recomandat pe minorul Zissu lui Iosef Silberstein spre

www.dacoromanica.ro

a găsi bani şi că a dat lui Silberman mai multe poliţe semnate de Zissu spre a-i găsi bani. Recunoaşte în fine, că Zissu i-a dat bani ce putea împrumuta, cu cocotele, cu birjile şi cu petrecerile luând şi el parte la acele petreceri.

La rândul său minorul D. Zissu, elev în clasa VI liceala, declară la instrucţie că prin Ianuarie sau Februarie, anul trecut, a unoscut pe inculpatul Victor Rădulescu, care s'a oferit a'i procura bani, ştiindu-l *„cu dare de mână la părinţi;“* că i-a luat poliţe în alb semnate de el, de 30.000 lei, amăgindu-l că-i găseşte bani, şi nedându-i niciodata; ca în urmă Victor Rădulescu i-a mai pretins altă poliţă de 4990 lei, pentru care iarăşi nu i-a dat nici un ban, că tot Victor Radulescu l-a silit de a semna către Elias Penhas cele două poliţe de 3000 şi 2000, amagind pe Elias Penhas că este major, prin prezentarea unui act de naştere falş.

Din instrucţia făcută în cauză, se constată că inculpatul Victor Rădulescu, a făcut pe minorul Zissu să semneze catre Natan Mendel, pentru 100 lei primiţi, o chitanţă în alb de 500, aceia care s'a găsit de noi la perchiziţiunea făcută, şi o poliţa tot de 500 lei pe care Natan Mendel a şi pus-o în comerţ.

Prin aceste manopere, inculpatul Victor Rădulescu, reuşeşte de a face pe Minorul Zissu, să semneze *în decurs de o lună de zile numai poliţe în valuare de 45.000 lei.* Cea mai mare parte din aceste poliţe, şi le-a însuşit sieşi pretextând lui Zissu că nu găseşte bani. Doritor de a beneficia de valoarea acestor poliţe, dânsul le împărţea pe la diferite persoane spre a putea lua bani pe ele. Astfel Iosif Silberstein, declară că într-o zi prin luna Decembrie 1895 a venit la el Victor Radulescu, cu două poliţe de câte 5000 lei fie-care, semnate de Zissu, spre a i le depune în gaj şi a lua bani.

Al. Verussi, declară că inculpatul Victor Rădulescu i-a dat spre încasare, poliţe semnate de Zissu în valoare de 18.000 lei; că neputând lua bani pe ele i le-a restituit, luând şi o declaraţie de la Victor Rădulescu pentru primirea lor, declaraţie ce se află la dosar scrisă şi subscrisă de inculpat.

Hagiescu-Mirişte, inginer hotarnic, declară la rândul său, că Victor Rădulescu i-a oferit poliţe semnate Zissu, de 5000 lei, pentru 2000 lei, că peste o săptămână i-a adus o poliţă de 3000 lei semnată de Zissu, cerându-i pe ea numai 200 lei.

Insuşi fratele lui Victor Rădulescu, anume Grigorie Radulescu, declară că Victor i-a dat vre-o cinci sau şease poliţe semnate de minorul Zissu, în valoare de 2000—3000 lei, dar ca şi ceilalţi a refuzat.

Confruntat cu toţi aceşti martori, inculpatul Victor Radulescu, recunoaşte în totul spusele lor.

Aceste fiind faptale penale de care s'a făcut culpabil inculpatul Victor Rădulescu şi ele întrunind elementele delictelor specificate la început, d-l Judecător de Instrucţie va bine-voi ca prin ordonanţa sa definitivă, să declare că, şi în contra lui Victor Rădulescu, exista caz de urmărire cu aplicaţia art. 322, 332 şi 333 din codul penal, combinate cu art. 40 din acelaş cod.

Acestea fiind faptele penale imputate inculpaţilor, ramâne sa ne întrebăm acum, dacă aşa cum ele sau petrecut şi împrejurarile în care ela sau comis, întrunesc sau nu elementele delictului prevazut de art. 322 din codul penal.

Am văzut încă de la început că trei sunt elementele cerute de

www.dacoromanica.ro

textul acestui articol de lege, pentru ca delictul să existe: 1) *ca acel culpabil să fie speculat asupra trebuinţelor inexperienţei, slăbiciunilor sau patimilor unui minor;* 2) *ca această speculă, acest abuz să fi avut de efect subscrierea de poliţe, chitanţe sau alte obligaţiuni pentru împrumuturi de bani, efecte de comerţ etc.;* şi 3) *ca aceste poliţe, chitanţe sau obligaţiuni, semnate de minori să fi adus sau să fi putut aduce acestora un prejudiciu.* (A se vedea: *Chauveau Adolphe* et *Faustin Hélie:* Théorie din Code Pénal. Vol. V No. 2247 pag. 446 şi 447; *Boitard:* Leçon du Droit criminel, pag. 447 No. 454; *Garraud:* Traite théorique et pratique du Droit pénal français Vol V. No. 285 pag. 282.

Ast-fel *Faustin Hélie*, în comentariile sale ne spune: *„C'est dans „l'abus des besoins, des faiblesses ou des passions du mineur qui con„siste la moralité du délit. La criminalité de l'agent consiste à favo„riser dans un esprit de lucre et de cupidité, les mauvaises passions „de la jeunesse, il les entretient et les échauffe pour en profiter; il „trompe en même temps l'inexpérience du mineur, et lui fait des obli„gations onereuses. Ce délit n'est point, proprement parler un abus de „confiance. Sans doute, dans la plupart des cas, la confiance du mi„neur aura élé trompée; mais, lors même qu'il aurait clairement con„senti au préjudice, le délit n'existerait pas moins; car il ne consiste „point à abuser de la confiance, mais bien des besoins, des faiblesses, „des passions du mineur"*. Şi Faustin Hélie arată, că Inalta Curte de Casaţie franceză, a întins şi mai departe aplicaţiunea acestui articol, respingând recursul unei femei care fusese condamnată pentru că speculase pe un minor, prin mijlocirea pasiunei ce-i inspirase, făcându-l să subscrie obligaţiuni prejudiciabile minorului. (A se vedea Chauveau Adolphe et Faustin Hélie, op. cit. No. 2248 pag. 440). Dar, adaugă acelaş autor: *„l'art. 406 (332 cod. penal român) a eu principalement en „vue les usuriers et les prêteurs sur gages qui exploitent les besoins des „mineurs"*. Tot în acest sens se exprimă şi *Garraud* în comentariile sale la pagina 287. No. 288 vol. V, precum şi Boitard în Cartea dejea citată pagina 446.

Iată acum ce zice Garraud în *„Traité théorique et pratique du droit pénal"* cu privire la natura penală a acestui delict: *„La loi civile „déclare les mineurs incapables de contracter. — Mais cette sanction ci„vile de leur incapacité suffit elle pour les protéjer? On ne l'a pas „pensé... Si ces actes n'ont aucune valeur légale, même après la ma„jorité de celui qui les a souscrits, ils sont souvent rendus publics et ser„vent de prétexte à des poursuites. En un mot, celui qui les a obtenus „peut en abuser de toute manière. Ce fait, constitue donc une fraude „au préjudice d'atrui que la loi pénale a pu incriminer"*. Şi mai departe: *„La loi n'a pas défini en quoi consiste l'abus qu'elle punit; elle „en a abandoné la détermination au Juge du fait... il ne s'agit pas, en „effet, de tromper le mineur; il s'agit de tirer profit de ses passions, „des ses faiblesses, de son inexpérience, en un mot d'abuser de sa con„dition même.. L'intention exigée par la loi est donc la volonté, de la „part du coupable, de se procurer à lui-même, ou de procurer à autrui, un bénéfice illégitime"*.

Casaţia Franceză şi cu oare-care diferinţă şi Casaţia română, căreia nu i s'a prezentat de cât foarte rar acest caz, rezolvă în acelaş sens ca şi doctrina franceză, speculaţiunile ce se fac de uzurari în prejudiciul minorilor. Când legea civilă protejă prin atâtea dispoziţiuni salutare, averea şi persoana minorilor, nici nu se putea ca să nu se găsească şi

www.dacoromanica.ro

o sancţiune contra acelora, care înfrângând atât legile morale cât şi acele civile proteguitoare intereselor acelora, care nu se pot apăra, speculau inexperienţa şi nevoile lor, pentru a trage cele mai nelegitime profituri. Pe lângă un interes de ordine publică, era şi un interes de un înalt ordin social şi moral, ca legea penală să edicteze anume pedepse în contra acelora cari în mod fraudulos infrângeau dispoziţiunile legei civile care proteg averea şi persoana minorilor.

Iu expunerea de motive a codului penal francez de la 1810, Faure, raportorul legei spunea : „*Le code renferme plusieurs dispositions nouvelles „sur les abus de confiancee. L'une atteint ceux qui auront abusé des „besoins, des faiblesses ou des passions d'un mineur, pour lui faire sou„scrire des actes préjudiciables à ces interêts. Depuis longtemps on „gémissait de voir que cette espèce de corrupteurs de la jeunesse pou„vait impunément ruiner les fils de famille. — En vain le code civile „déclare que la simple lésion donne lieu à la rescision en faveur du „mineur emancipé contre toutes sortes de conventions.* **Ces hommes „sans pudeur se font payer plus cher leurs avances à raison des „risques qu'ils courent ; ils prennent toutes les précautions pour „éluder l'applications de la loi civile.** *Mais la crainte d'une peine „correctionnelle pourra les retenir, et les jeunnes gens ne trouveront plus „autant de facilité à se procurer des* **ressourees** *désastreuses pour leur „fortune, et quelque fois plus funestes encore sous le rapport des moeurs*“.

Din această expunere de motive, se vede în mod clar şi neîndoios, care a fost scopul legiuitorului şi ce a voit el se înţeleagă prin dispoziunile prescrise şi clare cuprinse în art. 322 din codul penal, copie după art. 406 codul penal francez.

www.dacoromanica.ro

XII.

Afacerea escrocheriei cu actele autentice

Cuprinsul

In fapt. Caracterul inculpatului Vasile Niţescu. Antecedentele lui. Specialitatea inculpatului Vasile Niţescu în facerea actelor de notariat şi împrumuturi la credit. Înşelarea micilor proprietari din mahalale de către inculpatul Vasile Niţescu. Escrocheria comisă de inculpat în prejudiciul reclamantului Ştefan Dinescu. Vinderea locului şi caselor din str. Traian şi Bd. Ferdinand. Facerea actului de vânzare pe un preţ mai mic de cât cel convenit. Autentificarea actului de vânzare. Nenumărarea preţului integral şi cedarea a 2 ipoteci dubioase. Depoziţiunile martorilor Costache Petrescu, Stavri Anastasiu şi Dumitru Georgescu în această afacere. Escrocheria comisă de inculpat în prejudiciul lui Vasile Dumitrescu. Actul de ipotecă făcut de Vasile Dumitrescu asupra imobilului din str. Basarab, 75. Nenumărarea sumei coprinsă în acest act de către inculpatul Vasile Niţescu. Depoziţiunile martorilor I. Leoveanu, C. Orăşanu şi Chira Rădulescu în această afacere. Escrocheria comisă de inculpat în prejudiciul bătrânului Alexandru Crăciun. Actul de ipotecă în favoarea inculpatului. Nenumărarea sumei din acest act. Depoziţiunile martorilor Dobre Gheorghe, Andrei Birt şi Dumitru Crăciunescu în această afacere.

In drept. Delictul de escrocherie. Admisibilitatea probei cu martori la actele autentice. Doctrina şi jurisprudenţă română şi franceză cu privire la această cestiune.

In note. Opoziţia făcută de Procurorul General al Curţei de Apel în contra ordonanţei de urmărire dată de Judecătorul de Instrucţie Cab. III.

Inculpatul Vasile Niţescu, prin însăşi înfăţişarea sa, este tipul omului spoliator, — o adevărată figură de semit, — şi pentru care scopul de a se îmbogăţi, scuză imoralitatea mijloacelor. De şi având numai câteva clase primare, totuşi dotat de la natură cu o inteligenţă plină de perversitate şi cu o putere de muncă care i-ar face cinste dacă ar întrebuinţa-o într'un mod corect, el parvine în câţi-va ani de zile să'şi agonisească un capital de vre-o 50.000 lei. Avar şi lacom în acelaş timp, el nu voeşte a face comerciu cu aceşti bani; el nu voeşte a face nici camătă, de oare ce însăşi camăta, ori cât de mare şi imorală ar fi, nu'i ar fi putut aduce beneficiile ce el voia să'i producă aceşti bani. De aceia el căută să le găsească o întrebuinţare şi mai rentabilă. Cunoscător practicant al legilor şi în special al actelor de notariat şi împrumuturi la credit, el 'şi face o specialitate în a cutreera mahalalele, indemnând pe văduvele naive, pe bătrânii inconştienţi şi în general pe oameni simpli, — cu toţi mai uşor de speculat, — de a'şi ipoteca casele lor rămase din părinţi în părinţi, în schimbul unor nesigure şi eventuale împrumuturi la credit. In acest scop, inculpatul Vasile Niţescu, după ce mai întâi prin insinuări dobândea încrederea acestor oameni simpli, luându-le actele de proprietate în speranţa împrumutului, le pretindea drept plată a demersurilor sale şi a micilor cheltueli ce făcea cu această ocazie, câte o poliţă de 1000, 2000 sau 3000 lei, luată înaintea ori cărei procedări ce ulterior trebuia să se facă la credit. Ce se întâmpla însă? De obicei, fie din lipsă suficientă de acte, fie din alte cauze, Creditul întârzia sau refuza acordarea împrumutului. Sărmanii mici proprietari din

---

Note. In contra ordonanţei de urmărire a inculpatului, s'a făcut opoziţie de D-l Procuror General al Curţei de Apel din Bucureşti, opoziţie care a fost admisă de Camera de punere sub acuzare care a scos din urmărire penală pe inculpat.

www.dacoromanica.ro

mahalale, rămâneau şi fără împrumut şi fără actele de proprietate, cari erau încredinţate inculpatului, iar Vasile Niţescu rămânea şi cu aceste acte în gaj şi cu poliţa de 1000, 2000 sau 3000 lei,—după cum se învoiau,—bună şi exigibilă, dată fără condiţia efectuărei împrumutului şi fără arătarea cauzei care i-a dat naştere, aşa că deşi proprietarii nu realizau împrumutul, el 'i putea urmări în urmă cu creanţa ce le lua prin aceste mijloace imorale.

Este lung şirul acestor bătrâni naivi, văduve simple şi oameni ignoranţi,— singurul mediu pe care inculpatul V. Niţescu 'l exploata cu succes, graţie simplicităţei lor şi a şireteniei sale,— cari au fost înşelaţi astfel de acest improvizat samsar de împrumuturi la Creditul Urban, samsar care pentru a avea mai multă trecere, se dedea prin mahalale drept advocat, purtând cu el la subţioară inevitabila servietă. Astfel între acei înşelaţi prin asemenea mijloace putem cita pe următorii: 1) Tudor Stoianovici din str. Zidari 4; 2) Andronie Niculescu din str. Silivestru 38; 3) Leanca Văduva din str. Cuza-Vodă 122; 4) Ioniţă Copoi de lângă Biserica Dulgheri; 5) Petrache Grigoriu din str. Principatele Unite 1; 6) Petre Dumitrescu din şoseaua Basarab 75; 7) Dumitru Iordache din str. Mihai Voivod 116; 8) Gheorghe Nicolau din str. Vintilă 8; 9) Radu Căruţaşu din str. Pandele Dinu 20; 10) Constantin Tănase din şoseaua Stefan cel mare; 11) Ion Clopotaru din şoseaua Basarab 119; 12) Teodor Stoianovici din str. Zidari 4; 13) Petre Ionescu din str. Furiilor 9; 14) Nae Bărbulescu din str. Prelungirea Popa Nan; 15) Tudorache Pencioiu idem; 16) Ion Ionescu str. Dulgheri 30; 17) Cristu Anton str. Turcului 11; 18) Marin Bălan din str. Văcărescu II. 2; 19) Sevastiţa Dragomirescu, idem; 20) Nicolae Ion din şoseaua Ciurel; 21) Dumitru Ion Rotaru din şoseaua Basarab 77; 22) Radu Gheorghe din str. Gemeni 8; 23) Ştefan Dinescu din str. Traian 163 şi alţii.

De şi aceste numeroase fapte, în împrejurările în cari au fost comise, ating codul penal, intrând întru cât-va în prevederile delictului de escrocherie, totuşi, spre a nu pune în urmărire pe inculpat pentru fapte, cari de şi imorale şi incorecte, poate n'ar întruni în mod complect elementele acestui delict, le menţionăm numai, fără a'i face din ele un punct de culpabilitate penală.

De altfel, inculpatul Vasile Niţescu nu pentru prima oară se află chemat înaintea instanţelor de represiune; de şease ori a fost reclamat parchetului până acum, dar, fie din lipsă de probe, fie din cauza insuficienţei cercetărilor, aceste reclamaţiuni au fost clasate în mod provizoriu de parchet.

Sunt în număr de trei faptele cu adevărat penale, pe care instrucţia le-a stabilit în mod complect în sarcina inculpatului Vasile Niţescu. Ele sunt:

Iată motivele Camerei de punere sub acuzare:

S'a luat în cercetare opoziţiunea făcută de D-l Procuror General al acestei Curţi contra ordonanţei finale No. 43 an. 1902 a Judelui Instructor Ilfov, cab. III, prin care declară că există caz de urmărire contra lui Vasile Niţescu pentru delictul de escrocherie.

Opoziţia fiind făcută în termen, s'a dat citire actelor din dosar

Camera,

Asupra opoziţiunei făcută de D-l Procuror General al acestei Curţi contra ordonanţei finale No. 43 an. 1902 a Judelui Instructor Ilfov, cab III, prin care declară caz. de urmărire contra lui Vasile Niţescu pentru delictul de eserocherie;

Având în vedere că din actele de instrucţiune rezultă următoarele: In an. 1901 Stefan Dinescu, în vârstă înaintată, convine cu prevenitul Vasile Niţescu să 'i vândă proprietatea sa din str. Traian 163 pe preţul de 34.000 lei, pentru care vânzătorul primeşte ca acont suma de cinci sute lei. In ziua autentificărei actului prevenitul convinge pe vânzător că în scop de a plăti taxe mai mici către fisc a pus în act preţul

www.dacoromanica.ro

I). Eschrocheria comisă în prejudiciul reclamantului Stefan Dinescu, pe care l'a determinat prin diferite manopere frauduloase de a'i face şi autentifica un act de vânzare a unui loc şi a unor case din Bulevardul Ferdinand şi strada Traian, căruia inculpatul Vasile Niţescu, în loc de plata sumei de 34.000 lei, preţul convenit al vânzărei, nu i-a numărat de cât 500 lei, arvuna dată anterior, nemai voind a'i plăti nimic în urmă, după terminarea la Tribunal a contractului de vânzare.

II). Eschrocheria comisă în prejudiciul lui Petre Dumitrescu,—azi mort de supărare spun martorii, — pe care l-a determinat, prin aceleaşi manopere frauduloase, cari erau în firea şi în obiceiul inculpatului, de a'i face pe numele sau o ipotecă de 15.000 lei, asupra caselor păgubaşului, fară ca inculpatul Vasile Niţescu să'i numere preţul de 15.000 lei al acestei ipoteci.

III). Prin aceleaşi manopere frauduloase, inculpatul Vasile Niţescu a escrocat pe Alexandru Crăciun, un bătrân bolnav şi inconştient, pe care l'a luat în trăsură ducându-l la Tribunal ca să semneze, prin surprindere, un act de ipotecă asupra caselor sale, act făcut pe numele inculpatului V. Niţescu pentru suma de 1300 lei, pretinsă împrumutată, suma pe care inculpatul Vasile Niţescu nu i-a platit-o de loc.

Dar înainte de a expune probele legale pentru stabilirea şi dovedirea acestor excrocherii comise de inculpatul Vasile Niţescu, se naşte o întrebare de pur drept şi anume: fiind vorba de combaterea unor acte autentice, contracte de vânzare şi ipotecă autentificate de Tribunal,— proba nesinceritaţii lor se poate face prin martori şi presumţiuni, conform regulilor comune?

Se ştie că în regulă generală, când e vorba de un fapt penal, proba testimonială este admisibilă, pentru motivul just şi firesc că altă proba în stabilirea unor fapte, nu este posibilă; totuşi, când un delict atârna de un contract civil, atât probarea cât şi combaterea lui, trebue făcuta dupa regulele şi principiile dreptului civil, de oare-ce nu jurisdicţia determina modul de probare, ci natura faptului ce trebue a fi probat; prin urmare în speciile ce ne preocupă, fiind vorba de a combate nişte acte autentice de vânzare şi ipotecă, făcute cu îndeplinirea formalităţilor cerute de lege, urmează să examinăm dacă faţă cu dispoziţiunile art. 1173 şi 1191 din codul civil, care stabileşte principiile de drept că un act autentic face deplină credinţă şi că dovada cu martori, contra sau peste conţinutul unui asemenea act, nu se primeşte niciodată, aceste acte autentice, de vânzare şi ipotecă, se pot sau nu combate prin proba contrarie pana la înscrierea în falş, şi prin ce fel de probă anume.

Asupra acestor puncte, doctrina şi jurisprudenţa română şi franceză

---

vânzărei de opt mii lei, şi imediat 'i va plăti 11.000 lei în numerar, iar pentru restul de 23.000 lei 'i cesionază două ipoteci. Dinescu primeşte aceste condiţiuni şi înaintea Judecătorului declară că a primit preţul de opt mii lei; odată actul autentificat prevenitul nu se ţine de angajament, ne mai numărând nici un ban din cei 11.000 lei, iar cele două ipoteci cedate n'aveau valoare, aşa că cu modul acesta vânzătorul n'a primit în realitate de cât un acompt de cinci sute lei; tot în acest mod prevenitul a făcut şi pe decedatul Petre Dumitrescu, reprezentat astă-zi prin minorii săi, ca să se prezinte la Tribunal şi să declare că a primit preţul ipotecei de 15.000 lei, pe când în realitate nu a primit de cât arvuna de o mie lei şi în fine prevenitul a obţinut un act de ipotecă de la bătrânul Crăciun pentru suma de 1300 lei, făcând pe acesta să creadă că prevenitul 'i înlesneşte un împrumut de la Credit, pe când în realitate din împrumutul acesta Crăciun nu a primit nici un ban;

Având în vedere că pentru stabilirea acestor fapte D-nul Judecător de Instrucţie s'a servit cu proba cu martori;

Având în vedere că în speţă fiind vorba de nişte acte autentice, intervenite între prevenit şi pretinşii păgubaşi, fac deplină dovadă despre cele conţinute în ele, faţă

www.dacoromanica.ro

sunt unanime în a recunoaşte că aceia ce funcţionarul public, magistratul care dă autentificarea unor acte, constată că a văzut sau a auzit el însuşi, nu se poate combate până la înscrierea în falş; de altfel e şi natural că această constatare a magistratului autentificator să nu se poată combate de cât prin înscriere în falş; se poate întâmpla însă, ca declaraţiunile ce i le fac părţile în cauză, să nu fie sincere, să fie chiar neadevărate, falşe; întru cât el însă nu atestă sinceritatea lor, adevărul conţinutului lor, aceste acte nu pot face deplină încredere şi în ceia ce priveşte sinceritatea sau conţinutul adevărat al acestor declaraţiuni; tot astfel şi cu actele de vânzare şi ipotecă contra cărora se reclamă, magistratul care le-a dat autentificarea constată pur şi simplu ca în zilele cutare, inculpatul Vasile Niţescu şi reclamanţii păgubaşi Stefan Dinescu, Petre Dumitrescu şi Alexandru Crăciun, s'au prezentat înaintea sa, că le-au citit actele de vânzare sau de ipotecă pe cari le-au subscris după ce au declarat că cele coprinse într'ânsele sunt cu consimţimântul lor; toate aceste constatări fac deplină încredere şi nu se pot combate de cât prin înscrierea în falş. Magistratul care dă autentificarea nu constată însă, şi nici nu e rolul sau îndatorirea sa, să constate, că aceste declaraţiuni ale părţilor, sunt sau nu sincere, acest magistrat nu arată şi nu spune că a văzut sau a auzit, nefiind rolul său aceasta, că inculpatul Vasile Niţescu a numărat reclamanţilor Stefan Dinescu, Petre Dumitrescu şi Alexandru Crăciun sumele respective cuprinse în actele de vânzare şi ipotecă încheiate între dânşii; deci, această parte a actelor autentice, se poate combate prin proba contrarie şi prin toate mijloacele ordinare de probaţiune, adică prin martori şi prezumţiuni, atunci când în alcatuirea lor a fost întrebuinţat dolul sau violenţa, sau când partea lezată a fost în imposibilitate de a'şi procura o probă literală conform art. 1191, 1197 şi 1203 din codul civil.

Rezultă de aci că atunci când o convenţiune este pătată de dol, prezumţiunile şi martorii sunt admisibili, ca mijloc de probaţiune în scopul stabilirei lui, chiar atunci când nu există nici un început de dovadă scrisă, sens în care trebue înţeles art. 960 din codul civil; urmează de aci că reclamanţii Stefan Dinescu, Petre Dumitrescu şi Alexandru Crăciun plângându-se că tocmai graţie mijloacelor doloase şi a manoperilor frauduloase întrebuinţate de inculpat, au luat naştere acele acte de vânzare şi ipotecă, pot proba prin martori şi prezumţiuni, după regula comună, existenţa dolului, a fraudei, adică existenţa escrocheriei.

Odată stabilit acest lucru, să vedem în ce consistă escrocheriile ce punem în sarcina inculpatului Vasile Niţescu, aducând în acelaş timp probele necesare pentru stabilirea lor.

---

cu părţile contractate şi proba rezultând din prezumţiuni ori cât de puternică ar fi ea, nu este admisibilă pentru că dărâmă cele conţinute în asemenea acte;

Că chiar dacă această probă ar fi admisibilă totuşi faptele aşa cum sunt stabilite de instrucţiune nu întrunesc elementele delictului de escrocherie, pentru motivele arătate în opoziţiunea D-lui Procuror General pe cari Camera şi le însuseşte în total;

Pentru aceste motive,

In unire cu concluziunile Ministerului Public,

Decide:

Admite opoziţia D-lui Procuror General al acestei Curţi, contra ordnanţei finale No. 43 an. 1902 a Judelui Instructor Ilfov, cab. III:

Reformează în totul această ordonanţă; şi

Declară că nu există caz de urmărire contra lui Vasile Niţescu zis Vişan Niţă Neculae, pentru delictul de escrocherie.

Pronunţat la Curtea de Apel din Bucureşti, Camera de punere sub acuzare, seziunea vacanţelor, astă-zi 21 Augurt 1902, sub preşedenţia D-lui M. Paleologu, iar membri D-nii I. G. Dobrescu şi Gr. Ştefănescu cari au subscris.

www.dacoromanica.ro

Din complexul tutulor actelor de instrucţiune se dovedeşte în mod evident şi complect următoarele:

1) Vom examina mai întâi escrocheria comisă de inculpatul Vasile Niţescu în prejudiciul reclamantului Stefan Dinescu:

In ziua de 4 August anul trecut 1901, se prezintă la acest Stefan Dinescu,—un bătrân de 80 ani, cu inteligenţa mărginită,—samsarul Dumitru Georgescu, care 'l întrebă dacă nu voeşte să vândă locul său din Bulevardul Ferdinand şi 'strada Traian 163, de oare ce are un muşteriu bun şi cu bani gata. Bătrânul Stefan Dinescu având nevoe de bani 'i răspunde că este dispus a vinde acest loc de 1300 metri patraţi cu casele ce se află pe el cu preţul de 30 lei metrul patrat, lăsându-l mai în urmă cu 28 lei metrul patrat.

In acest scop, bătrânul Stefan Dinescu însoţit de samsarul Dumitru Georgescu precum şi de doi vecini ai săi: Costache Petrescu şi Stavri Anastasiu, se duc în strada Brânzari No. 23 la inculpatul Vasile Niţescu. Aci după mai multe tocmeli, convin, unul a vinde iar cel l'alt a cumpăra menţionatul loc cu case cu tot pentru suma de 34.000 lei, privind ori ce cheltueli pe inculpatul Vasile Niţescu cumpărătorul. In seara aceleiaşi zile de 4 August, pe la orele 8 seara, inculpatul Vasile Niţescu se prezintă acasă la reclamantul Stefan Dinescu numărându-i în faţa persoanelor de mai sus suma de 500 (cinci sute) lei, drept arvună.

Până în acest moment afacerea nu prezintă nimic anormal, din contră: prin graba inculputului Vasile Niţescu de a plăti imediat, chiar în acea zi, arvuna de 500 lei, el ştiuse să capete încrederea bătrânului octogenar. Peste trei zile, la 7 August, bătrânul Stefan Dinescu, însoţit de persoanele arătate mai sus, se întâlneşte la „Carul cu bere" cu inculpatul V. Niţescu, care imediat ce sosiră, trimise pe samsarul Dumitru Georgescu cu actul de vânzare pe care el 'l conceptase şi scrisese pe hârtie timbrată spre a plăti taxele necesare la casierie. In acest act de vânzare inculpatul V. Niţescu stipula ca preţ al vânzărei, contrar înţelegerei verbale anterior avute, suma de 8000 lei în loc de 34.000 lei, cât conveniseră cu trei zile mai înainte, explicând bătrânului Stefan Dinescu şi însoţitorilor săi că înadins a pus acest preţ, mai mic, în scopul de a plăti la casierie o taxă mai mică, lucru care de şi incorect, putea fi plausibil în faţa bătrânului; i-a mai spus în acelaş timp, că aceasta e un preţ de formă convenţional; că între ei s'a stipulat în mod hotărât ca preţ al vânzărei suma de 34.000 lei. Bătrânul Dinescu căruia inculpatul Vasile Niţescu 'i făcuse o bună impresie de când cu plata imediată de 500 lei a arvunei, asigurat prin limbagiul convingător şi sugestiv al inculpatului, 'l crezu pe cuvânt primind şi această situaţiune. De altfel un om bătrân de 80 ani cum era reclamantul Stefan Dinescu putea cu greu rezista lungilor discursuri şi asigurări de cinste ale pretinsului advocat plin de limbuţia omului şiret, cum era inculpatul Vasile Niţescu. In chiar acea zi de 7 August 1901, cu toţi se prezintară la Tribunalul de notariat, împreună cu actul de vânzare conceput în condiţiunile de mai sus, adică numai pentru suma de 8000 lei în loc de 34.000 lei şi cu asigurările formale şi pline de jurăminte ale inculpatului Vasile Niţescu, că imediat după autentificare 'i va număra suma de 11.000 lei, iar pentru restul de 23.000 lei, de oarece nu are deocamdată bani numerar, 'i va ceziona două ipoteci în rangul întâi, cari sunt tot aşa de sigure ca şi banii, după asigurările date de V. Niţescu.

Deja, inculpatul Vasile Niţescu 'şi începe a desveli, a se arăta sub adevărata lui faţă sub obicinuitul său temperament, de om al expedien-

www.dacoromanica.ro

telor, al mijloacelor necinstite pus pe cale de a abuza de încrederea celor necunoscători, de a înşela. De altfel de la început el ţintise să ajungă aci. In adevăr, în ziua de 7 August 1901 se şi autentifică la Tribunalul de notariat sub No. 5510 an. 1901 actul de vânzare dintre Stefan Dinescu şi Vasile Niţescu, prin care cel dintâi trecea celui de al doilea, pentru preţul de 8000 lei, proprietatea locului şi a caselor sale din Bulevardul Ferdinand şi str. Traian No. 163; preţul real stabilit între dânşii fiind de 34.000 lei; pentru rest tot în aceiaş zi de 7 August, conform înţelegerei verbale, se autentifică sub No. 5513 an. 1901 şi actul de cediune al unor pretinse ipoteci ce inculpatul Vasile Niţescu avea asupra imobilelor lui Petre Dumitrescu—ipotecă luată de asemenea prin aceleaşi mijloace franduloase după cum vom vedea în curând, — şi Petrache Grigoriu, cediuni făcute de inculpat către reclamantul Stefan Dinescu în schimbul sumei de 23.000 lei ce el pretindea că a primit de la Stefan Dinescu, sumă ce în realitate, după înţelegerea verbală avută anterior, împreună cu cei 11.000 lei promişi a'i număra imediat după autentificarea actelor, era plata restului banilor până la concurenţa sumei de 34.000 lei, sumă hotărâtă ca plată pentru vânzarea locului şi a caselor din Bulevardul Ferdinand şi str. Traian 163, ce reclamantul Stefan Dinescu vindea inculpatului Vasile Niţescu. Ce se întâmplă însă? După ce inculpatul Vasile Niţescu se văzu stăpân pe actul de vânzare, autentificat în regulă de Tribunal, 'şi schimbă cu desăvârşire conduita. Amână deocamdată plata celor 11.000 lei numerar ce era dator să plătească reclamantului Stefan Dinescu, iar mai în urmă inculpatul Vasile Niţescu refuză ori ce plată şi ori ce discuţie chiar, pretinzând că nu mai are nimic de plătit lui Stefan Dinescu, de oarece după cum rezultă din actul de vânzare autentic, el a numărat şi Stefan Dinescu a primit suma de 8000 lei, arătată în act, preţul vânzărei. Nici vorbă că preţul adevărat al vânzărei fusese convenit la 34.000 lei, nici vorbă că pentru complectarea acestui preţ 'i făcuse aşa numita ceziune a celor două ipoteci problematice în sumă de 23.000 lei. Stăpân pe actul de vânzare autentificat, inculpatul Vasile Niţescu 'şi schimbă cu desăvârşire tactica. El pretinde că vânzarea din capul locului a fost hotărâtă pentru suma de 8000 lei, iar că ceziunea celor două ipoteci, în valoare de 23.000 lei, a făcut-o lui Stefan Dinescu nu în scopul complectărei sumei de 34.000 lei preţul adevărat şi real al vânzărei, ci că această ceziune i-a făcut-o independent de acea vânzare, pe bani gata, primind el de la Stefan Dinescu, 23.000 lei numerar preţul ceziunei. Se notează de către noi că atât actul de vânzare cât şi acel de ceziune se autentifică de Tribunal în una şi aceiaşi zi de 7 August an. 1901 sub No. 5510 şi 5513. Dar, vom reveni în curând, asupra imposibilităţei şi absurdităţei acestei alegaţiuni a inculpatului, alegaţiuni susţinute şi înaintea noastră cu ocazia interogatorului luat.

Văzându-se escrocat în mod aşa de îndrăzneţ de acest pretins advocat, văzând că din tot locul şi casele sale din Bulevardul Ferdinand şi str. Traian 163, nu s'a ales de cât cu 500 lei (cinci-sute) arvuna ce primise anterior autentificărei actului de vânzare şi cu ipotecile de o valoare dubioasă ce 'i cezionase, reclamantul Stefan Dinescu face acţiune la Tribunalul civil pentru anularea, rezilierea acestui act de vânzare, ca unul ce nu i s'a numărat preţul (art. 1361 cod. civ.) actul fiindu-i luat prin dol şi fraudă. In urmă el se adresă Parchetului general, reclamând pentru escrocherie în contra lui Vasile Niţescu a cărui victimă fusese.

www.dacoromanica.ro

Instrucţia făcută de noi, a stabilit până la evidenţă frauda comisă de inculpatul Vasile Niţescu în prejudiciul reclamantului Stefan Dinescu.

In adevăr, faptul hotărâtor care a determinat pe Stefan Dinescu ca să consimtă a'şi vinde locul şi casele din Bulevardul Ferdinand şi str. Traian No. 163, era că avea absolută nevoe de bani. Pe timpul de criză cine-va nu'şi vinde proprietatea de cât când are nevoe absolută. Deci, aşa stând lucrurile cum mai poate susţine inculpatul Vasile Niţescu că în ziua de 7 August 1901, când s'au autentificat actul de vânzare odată cu acel de ceziune al ipotecilor, cum mai poate susţine şi pretinde zicem, că el a primit bani numerar de la nevoiaşul Stefan Dinescu suma importantă de 23.000 lei, drept preţ al ceziunei? (în act este trecut 23.000 lei). Dar era posibil ca bătrânul Stefan Dinescu, care din cauza nevoei şi a strâmtorărei în care se află, 'şi vindea casele şi locul său lui Vasile Niţescu pentru 8000 lei (cum pretinde inculpatul), să plătească în numerar în aceiaşi zi de 7 August an. 1901, însemnata sumă de 23.000 lei lui Vasile Niţescu inculpatul, pentru ceziunea unor ipoteci dubioase şi problematice? Dar dacă bătrânul Stefan Dinescu ar fi avut disponibilă aceasta sumă importantă de 23.000 lei, atunci nu'şi mai vindea locul şi casele din Bulevardul Ferdinand cu 8000 lei, *când toţi* vecinii şi cunoscătorii *spun* că valoarea lor pe timpuri grele, pe timpuri de criză ca acele actuale poate fi de la 25.000 lei la 30.000 lei? Dacă Stefan Dinescu ar fi avut acei 23.000 lei disponibili, ce zor ar fi avut să'şi vândă casele, şi mai ales locul, pe un preţ aşa de derizoriu faţă cu valoarea lor reală? E admisibil oare aceasta? Logica cea mai elementară şi raţionamentul cel mai simplu protestează în contra acestei posibilităţi, iar a admite acest mod de argumentare ar fi să admitem existenţa imposibilului.

Dar afară de prezumţiunile puternice, logice şi concordante ce rezultă din aceste împrejurări şi situaţiuni, din trecutul inculpatului şi din obiceiurile sale de a specula pe oamenii simpli, ignoranţi sau bătrâni, instrucţia a stabilit şi prin alte probe că actul de vânzare în cestiune este pătat de fraudă şi că el a fost obţinut numai graţie manoperilor frauduloase întrebuinţate de inculpatul Vasile Niţescu.

In adevăr iată ce ne spun martorii Costache Petrescu, Stavri Anastasiu şi Dumitru Georgescu, cari au fost de faţă de la începutul tratărilor dintre reclamantul Stefan Dinescu şi inculpatul Vasile Niţescu în privinţa vânzărei locului şi caselor din Bulevardul Ferdinand şi str. Traian şi până în momentul autentificărei actului de vânzare la Tribunalul de notariat.

Iată ce declară, sub prestare de jurământ, martorul Costache Petrescu, constructor şi om cu vază: „Ştiu *perfect de bine* că Vasile Ni„ţescu a înşelat în mod îndrăzneţ pe bătrânul Stefan Dinescu, cu oca„zia autentificărei actului de vânzare a locului lui Dinescu. Ştiu bine „că Stefan Dinescu convenise cu V. Niţescu ca să'i vândă locul din str. „Traian 163, cu 34.000 lei, adică cu 28 lei metrul, total fiind 1200 m. „patraţi. In urmă Niţescu i-a spus că în loc de 34.000 lei, 'i dă 11.000 „lei numerariu, iar pentru rest 'i cesionează două ipoteci în primul rang, „sigure. Dinescu a consimţit, fără a înţelege ce e cu ceziunea ipotecilor. „Ca acont, Niţescu a dat lui Dinescu 500 lei. In urmă a făcut actul de „vânzare fără a'l citi lui Dinescu, l'a taxat la casierie şi în urmă a „mers cu Dinescu la Tribunal, sfătuindu-l să spună judecătorului că a „primit banii, pe care 'i va da după autentificare, când va lua banii de „la Casa de Depuneri. Ştiu că în urmă nu'i a mai dat nici un ban, aşa

www.dacoromanica.ro

„că în loc de 34.000 lei Vasile Niţescu a dat lui Stefan Dinescu pentru „cei 1200 m. patraţi, suma de 500 lei acontul şi două ipoteci fără „valoare".

Al doilea martor Stavri Anastasiu, fost comerciant, declară:

„Ca vecin al lui Stefan Dinescu ştiu în mod exact cum el a fost „escrocat de samsarul Vasile Niţescu cu un act de vânzare. Stefan Di„nescu avea un loc mare de case care dă în str. Traian şi Bulevardul „Pache Protopopescu pe care voia să'l vândă. S'a prezintat ca cumpă„rător Vasile Niţescu, cu care s'a învoit la suma de 34.000 lei. Stefan „Dinescu a primit 500 lei arvună. Niţescu a făcut atunci un act prin „care Dinescu vindea locul lui Niţescu pentru 8000 lei; Niţescu explica „că aceasta o face de formă, spre a plăti o taxă mai mică la Casierie; că „în realitate el 'i va da 34.000 lei. In urmă iar a schimbat actul, spunând „că pentru 23.000 lei 'i cesionează două ipoteci ce avea de la alţii, dân„du'i restul de 11,000 lei în numerar. Actele se autentifică fără ca Di„nescu să primească de cât 500 lei arvuna. La Tribunal, după sfatul lui „Niţescu, a declarat că a primit cei 8000 lei cu cât se spunea în act că s'a „făcut vânzarea. In urmă ştiu, că Niţescu nu a mai dat nici un ban lui „Dinescu, înşelându'l în acest mod. Stefan Dinescu se plângea la toată „lumea, ca unul ce din 34.000 lei s'a ales cu 500 lei arvuna şi două „hypoteci fără valoare ce 'i-a cesionat Niţescu".

In fine, cel de al 3-lea martor, Dimitrie Georgescu, comerciant, acel care a fost trimis de inculpatul V. Niţescu spre a propune lui Dinescu vânzarea locului, declară: „Eu ştiu perfect de bine că Vasile Ni„ţescu a escrocat pe Stefan Dinescu cu 34.000 lei, cu ocazia facerei „actului de vânzare al locului lui Dinescu. V. Niţescu m'a trimis pe „mine la Stefan Dinescu spre a'l hotărâ să vândă locul ce 'l are în str. „Traian şi Bulevardul Pache. Am convenit la început, cu 28 lei me„trul patrat fiind 1200 metri patraţi; în urmă s'a hotărât în total „34.000 lei, sumă rotundă. Ştiu că arendaşul Petrache Spandonide din „comuna Afumaţi a oferit pentru acest loc lui Dinescu, acum patru ani „suma de 36.000 lei. Eu declar că azi acest loc face cel puţin 30.000 „lei, dat fiind că azi preţurile sunt scăzute. Invoiala hotărâtă, V. Niţescu „a făcut actele; în loc de bani, i-a dat 23.000 lei în două ipoteci, — „aflu că fără valoare, — ce i-a cesionat, iar restul de 11.000 lei spunea „Niţescu că 'l dă în bani. I-a dat 500 lei arvună; în urmă a făcut un „act de vânzare al locului pentru 8000 lei, spunând că pune o sumă „mai mică spre a plăti o taxă mai mică la Casierie. Dinescu om bătrân „şi incult a crezut toate acestea, crezând că 'i va număra banii. După „autentificare, la care am azistat şi la care Dinescu sfătuit de Niţescu a „spus că a primit banii, am plecat la cârciumă unde Niţescu ne-a dat „de beut mult. In urmă nu 'i-a mai dat nici un ban, aşa că în loc de „34.000 lei, Dinescu s'a ales cu 500 lei arvuna, şi cesiunea a două „ipoteci în valoare de 23.000 lei, cari sunt azi fără valoare dupe câte „aflu. Sunt adânc convins că Dinescu a fost îndrăzneţ escrocat de „Niţescu".

Ce rezultă din toate aceste mărturisiri categorice, din toate aceste prezumţiuni legale puternice, logice şi concordante, expuse de noi mai sus? Că în mod evident, graţie manoperilor frauduloase întrebuinţate de inculpat, bătrânul şi simplul Stefan Dinescu a fost escrocat în modul cel mai îndrăzneţ şi mai revoltător de samsarul inculpat Vasile Niţescu, spirit şiret, ascuţit şi pervers.

Dar, instrucţia doritoare de a face o lumină cât mai mare asupra

www.dacoromanica.ro

acestei îndrăzneţe escrocherii, a dispus evaluarea locului lui Stefan Dinescu, obiect al vânzărei, spre a stabili ca punct de apreciere pentru instanţa de fond, valoarea reală a acestui loc, pretins a fi cumpărat de inculpatul V. Niţescu cu 8000 lei.

Am văzut că martorul D. Georgescu a declarat că acum patru ani pentru acest loc, arendaşul Petrache Spantonide a oferit lui St. Dinescu 36.000 lei, că astăzi, pe timp de criză, acest loc face cel puţin 30.000 lei. Ei bine, inginerul expert A. Rădulescu de la Ministerul Domeniilor, însărcinat de noi cu măsurătoarea şi evaluarea acestui loc, ne răspunde în raportul său, că astăzi, pe timp de criză, când terenurile sunt depreciate, acest loc valorează cel puţin 25.000 lei; că înainte de actuala criză financiară, acest loc s'ar fi putut vinde cu 40.000 lei. Cum am putea deci admite, ca un om, care se află în întregimea facultăţilor sale intelectuale, cu voinţa liberă, ar putea să'şi vândă avutul său care face 40.000 lei, numai cu 8000 lei? şi cu atât mai mult, când în aceiaşi zi, acelaş om care vinde acest loc de 40.000 lei cu 8000 lei, el cumpără cu bani numerar, 23.000 lei, — probă că nu era la nevoie, având bani disponibili, — două ceziuni de ipoteci dubioase şi problematice, de la acelaş Vasile Niţescu, căruia 'i vânduse locul ce valora 40.000 lei, cu 8000 lei? Logica cea mai elementară refuză de a mai discuta un asemenea raţionament, o asemenea argumentare, de oarece ar fi să credem în inadmisibil, în absurd. Cât priveşte despre valoarea celor două ipoteci pe care le-am numit dubioase şi problematice, ipoteci pe cari inculpatul Vasile Niţescu pretinde a le fi cesionat lui Stefan Dinescu în schimbul a 23.000 lei, bani numerar ce a primit de la Stefan Dinescu, în aceeaşi zi în care Stefan Dinescu i-a vândut lui locul ce valora 40 mii lei, în declaraţiunea sa de la început, scrisă şi subscrisă de inculpat, el susţine că a primit de la Stefan Dinescu, drept preţ al acestei ceziuni, suma de 23.000 lei bani numerar, dupe cum se arată în actul autentic de cesiune, la interogatoriul luat de noi însă, el declară că de şi în actul autentic de cesiune se arată că St. Dinescu i-a plătit 23.000 lei, în realitate el a primit numai 15.000 lei,.... o probă mai mult a sincerităţii actelor şi declaraţiunllor inculpatului, seriozitatea acestor două ipoteci cesionate de inculpat, reclamantului, se stabileşte pe de oparte din certif. Grefei Trib. de Notariat No. 28205 (pag. 8), în care se vede că înaintea primei ipoteci a lui P. Dumitrescu, sunt alte trei ipoteci, una de 15.000 lei, alta de 13.000 lei şi alta de 2000 lei, iar pe de altă parte, din constatările făcute de noi că şi această ipotecă în al 4-lea rang este luată tot prin fraudă de inculpatul V. Niţescu de la P. Dumitrescu, dupe cum vom vedea mai la vale. In ceia ce priveşte seriozitatea celei de a doua ipoteci, aceia a lui P. Grigoriu, e de ajuns să citim răspunsurile acestuia la notificarea ce i-a făcut Stefan Dinescu cu ocaziunea ceziunei ipotecei că: „actul de ipotecă este nul, de oare ce nu mi s'a numărat „suma prevăzută într'ânsul fapt, pentru care voi cere pe cale judecăto„rească anularea lui, aşa că nu mă consider dator".

Am terminat cu expunerea şi dovedirea primei escrocherii, făptuită de inculpatul Vasile Niţescu, în prejudiciul bătrânului Stefan Dinescu. Vom trece acum la cea de a doua.

II). A doua escrochefie făptuită de inculpatul Vasile Niţescu este aceia comisă în prejudiciul lui Vasile Dumitrescu azi mort, — deci în prejudiciul copiilor săi minori, — căruia prin aceleaşi manopere frauduloase cari erau în obiceiurile şi firea inculpatului, i-a zmuls un act de ipotecă asupra imobilului copiilor săi din şos. Basarab 75, în valoare

www.dacoromanica.ro

de 15.000 lei, fără a'i număra vre un ban, afară de arvuna de 1000 lei dată înainte.

Şi dacă pentru stabilirea acestei noi escrocherii, nu putem avea acel lux de probe ce l'am avut în dovedirea escrocheriei comise în dauna lui Stefan Dinescu, totuşi ea se stabileşte în mod destul de complect şi evident, prin calitatea şi valoarea martorilor precum şi prin prezumţiunile serioase, logice şi concordante ce reese din arătările lor. In adevăr, din actul de ipotecă autentificat de Trib. Ilfov Secţia de Notariat la No. 8874 an. 1900 şi înscris la No. 1804 an. 1900, se constată că Petre Dumitrescu, tutorul legal al minorilor săi fii, cu avizul consiliului de familie, în schimbul sumei de 15.000 lei, primiţi de la inculpatul Vasile Niţescu constitue ca ipotecă în al 2-lea rang dupe Credit imobilul său indiviz din şos. Basarab No. 75. La început drept arvună, 'i dă lui Petre Dumitrescu 1000 lei, amânând şi amăgindu-l în urmă prin diferite manopere, fără a-i da dupe autentificare, suma coprinsă în act. De altfel acesta era obiceiul inculpatului mai în toate împrumuturile (?) ipotecare ce făcea, escrocând pe naivii cari se încredeau în el.

Dar să stabilim faptele. Şi de oare ce din depoziţiile martorilor ascultaţi reese probe evidente de vinovăţia inculpatului, vom da loc aci tuturor acestor declaraţiuni precise, clare şi categorice, cari evidenţiează în mod complect si hotărâtor escrocheria făptuită de inculpat.

Astfel, d-l Avocat Ion Leoveanu, sub prestare de jurământ, ne declară următoarele: „Ştiu că Vasile Niţescu e un samsar care a escro„cat şi a sărăcit multă lume naivă şi ignorantă de pe la mahala. Un caz „precis pe care 'l cunosc eu personal este următorul: Eu aveam un fiu „Petre Dumitrescu, azi defunct, fost comerciant. Prin diferite manopere, „V. Niţescu parvine de a'i lua un act de ipotecă de 15.000 lei, fără a'i „număra vre un ban. Petre Dumitrescu avea nevoe de bani pentru a'şi „plăti un creditor care ceruse declararea sa în stare de faliment. A făcut „actul de ipotecă pe numele lui Niţescu, fără a primi nici un ban şi „fără a lua contra-înscris. Intr'o dimineaţă, acum un an şi mai bine, era „pe toamnă, a venit la mine, în o trăsură a sa cu un cal murg Vasile „Niţescu, care mi-a spus că a luat de la Petre Dumitrescu un act de „ipotecă în rangul al III-lea, pentru 15.000 lei, că nu i-a dat încă nici un „ban, dar dacă, eu voi face să decid pe un neamţ ca să'i cedeze „lui Niţescu rangul al II-lea, atunci el, Niţescu, va depune 12.000 lei la „casa de Depuneri, pentru copii lui P. Dnmitrescu, câte 4000 de fiecare, „ca să'i poată ridica când vor deveni majori, iar restul să'l dea lui Du„mitrescu, spre a'şi continua comerciul. El, Niţescu, îmi declarase mie „că până atunci nu numărase nici un ban lui P. Dumitrescu".

In acelaş sens declară şi martorii: D-l Avocat Al. Antimescu, C. N. Orăşeanu şi Chira M. Rădulescu, arătând în mod precis, că defunctul Petre Dumitrescu avea absolută nevoe de bani spre a'şi plăti mai multe datorii exigibile, spre a nu fi declarat în stare de faliment; că el, în scopul de a putea plăti mai multe datorii, a făcut împrumutul ipotecar de 15.000 lei, la inculpatul V. Niţescu; că inculpatul V. Nlţescu l'a înşelat nedându-i suma de 15.000 lei, coprinsă în actul de ipotecă, că el se plângea la toată lumea că a fost înşelat, iar consecinţa a fost că Petre Dumitrescu care voia să împrumute bani spre a'şi plăti datoriile, nu'şi poate plăti nici una, fie cât de mică, puţin mai în urmă murind, se zice de supărarea pricinuită de acest dezastru material şi moral în care 'l adusese inculpatul

Faţă de aceste declaraţiuni ale martorilor: I. Leoveanu, C. Oră-

www.dacoromanica.ro

şeanu şi Chira Rădulescu, ori ce alte argumente sunt de prisos, căci în adevăr, dacă Petre Dumitrescu ar fi primit în adevăr valoarea de 15.000 lei a ipotecei ce dăduse inculpatului V. Niţescu, atunci era firesc ca el să'şi achite micile datorii ce avea pe la creditori, spre a înlătura înfrângerea dezonorantă pentru un comerciant, aceia de a fi declarat în stare de faliment. E oare admisibil ca Petre Dumitrescu, care împrumuta de la Niţescu bani, tocmai în acest scop, să nu'şi achite absolut de loc nici o datorie, preferind ruşinea unui faliment? Dar dacă nu a putut plăti, cauza este că nu avea bani, că, deci, nu a primit nici un ban de la V. Niţescu, din acei 15.000 lei ai ipotecei.

Astfel stând lucrurile, probele şi prezumţiunile de existenţa escrocheriei sunt în afară de ori ce îndoială.

III). Să trecem acum la a treia escrocherie, făptuită de inculpatul V. Niţescu. Sub motivul că voeşte a'i face un împrumut la credit, inculpatul ia cu sine în trăsură pe bătrânul şi bolnavul Alexandru Crăciun, care nu se putea mişca din cauza boalei şi ducându-l la Tribunal, 'l făcu să semneze un act de ipotecă pentru 1300 lei, în favoarea inculpatului, asupra caselor sale, fără a'i număra în realitate nici un ban. Aceste escrocherii, cari intră de altfel în obiceiurile inculpatului, se stabilesc în mod complect prin depoziţiile martorilor: Dobre Gheorghe, Andrei M. Birt şi Dumitru Crăciunescu, cari arată că inculpatul Niţescu când a luat în trăsură pe bolnavul Alexandru Crăciun şi l'a dus la Tribunal, i-a spus că va semna nişte acte necesare numai spre a face mai uşor împrumutul la Credit; inculpatul însă înşelându-l prin aceste manopere, l'a pus de a semnat un act de ipotecă pentru 1300 lei, asupra caselor sale, fără a'i număra vre un ban. Iar ca probă că nu i-a dat nici un ban şi că această ipotecă i-a fost luată prin fraudă, este că bătrânul şi bolnavul Alexandru Crăciun, care moare două luni după aceasta, este îngropat din mila publică, pe urma lui nerămâind nimic. „Nu avea cu ce să 'l îngroape", spune martorul Dobre Gheorghe; iar un alt martor Dumitru Crăciunescu declară: „Ştiu că Alexandru Crăciun a fost înmormân-„tat prin mila publică, de şi nu trecuse de cât două luni de la facerea „acestui împrumut de la V. Niţescu. Soţia sa spune că nu a primit nici „un ban".

Toate acestea sunt probe şi prezumţii destul de puternice pentru a stabili că şi în acest pretins împrumut ipotecar inculpatul V. Niţescu a înşelat în mod îndrăzneţ şi neuman, pe un bătrân bolnav, aflat pe marginea gropei.

De altfel, dacă avem în vedere toate reclamaţiunile de acest gen făcute contra inculpatului V. Niţescu, reclamaţiuni pe cari instrucţia nu a putut să le dovedească în mod suficient spre a le califica drept fapte penale, reese în mod evident un lucru: mijloacele necinstite, în mare parte penale, de care inculpatul se serveşte în mod obicinuit, graţie impunităţei de care s'a bucurat până acum în aceste pretinse împrumuturi ipotecare, din care şi-a făcut o adevărată specialitate.

Ne-am rezumat numai la aceste trei escrocherii, de şi în realitate ele sunt cu mult mai numeroase, de oare ce aceste trei întrunesc în mod complect şi evident elementele delictului de escrocherie.

www.dacoromanica.ro

I

CUPRINSUL

Pagina

I. Afacerea Pictorian 1

In fapt. Imprumutul de 175 milioane lei. Cererea sindicatului bancherilor din Berlin. Legea din 26 Fevruarie 1900 şi operaţiunea de „report" a Ministerului de Finanţe. Statul român cumpără 13 milioane rentă română 4 % şi 5 % Criza financiară din anii 1900—1901 şi scăderea rentei române. Tragerile la sorţi false ale titlurilor de rentă 4 % şi 5 % aflate în depozit la sindicatul din Berlin. Totalul acestor trageri false. Persoanele cari au operat aceste trageri false. Scopul de care s'au călăuzit. Textul declaraţiei lui I. Pictorian, prin care explică lipsa de prejudiciu pentru terţii detentori de titluri.

In drept. Falş în acte publice: art. 124 codul penal. Cele trei elemente ale delictului de falş. Lipsa unui element face neegzistent delictul. Discuţiuni asupra dolului general şi al dolului special. Părerea d-lui Adolphe Prins, profesor la Universitatea din Bruxelles, în lucrarea sa: „Science pénale et droit positif", în ceea ce priveşte dolul special. Intenţiunea frauduloasă în materie de falş. Opinia d-lui Nypels din tratatul sau „Code pénal belge interpreté", în această privinţă. Părerile d-lor Garraud, Faustin Hélie, Dalloz, Poittevin, Ortolan, Blanche şi Merlin, asupra aceleeaş cestiuni. Dol civil. Quasi delict. Acţiune civilă în daune. Caz de neurmărire contra lui I. Pictorian şi a celor alţi.

II. Afacerea Socolescu 12

In fapt. Crima de incendiu: art. 375 codul penal. Caracterul psihologic şi social al acestor crime. Gravitatea lor excepţională din punct de vedere al ravagiilor ce pot produce şi din cauza greutăţei de a putea fi descoperite. Mobilul acestor crime: răzbunarea sau interesul bănesc. Inmulţirea relativă a crimelor de incendiu paralel cu înfiinţarea societăţilor de asigurare. Lipsa de represiune din cauza indulgenţei juraţilor. Primul incendiu de la 6 Octomvre 1902, suferit de I. Socolescu, la depozitul său de scânduri. Despăgubirea de 50,000 lei obţinută de la societatea „Dacia România." Al doilea incendiu izbucnit în noaptea de 14 Iunie 1903, la casele din Bulevardul Carol, 14, case ce erau asigurate la „Dacia România" cu 220,000 lei, iar mobilierul cu 170.000 lei. Atacurile violente aduse de Socolescu, înainte de incendiu, societăţilor de asigurare. Probele de culpabilitate contra lui Socolescu. Probe morale şi probe materiale. Apărarea. Invinuirea societăţilor de asigurare. Tablou statistic al incendiilor din România, în ultimi zece ani. Numărul achitărilor şi al condamnărilor.

III. Afacerea escrocheriei Jean Abramescu & C-ie 25

In fapt. Exploatarea minorilor şi a interzişilor. Fraudă la lege. Fraude civile şi fraude penale. Goana după poliţe vechi. Poliţe de milioane antidatate şi semnate. Gravitatea excepţională din punct de vedere social şi moral al delictelor de exploatarea minorilor şi al celor alţi incapabili legali. Ruinarea tinerilor avuţi. Cuvintele lui Faure, raportorul codului penal francez din 1810, cu privire la impunitatea corupătorilor tineretului. Inculpatul Jean Abramescu şi pusul sub consiliu judiciar Grigorie I. Alexandrescu. Escrocarea acestuia cu poliţe în valoare de 60,000 lei. Arătările martorilor Jean M. Crisoveloni, I. Basa şi a portarului hotelului splendid. Manoperile. Semnarea poliţelor. Antidatarea lor. Rolul Băncei Adler din Braşov în scomptarea antidatată a poliţelor. Consumarea escrocheriei de 60,000 lei în poliţe, pentru o mie lei daţi numerar. Punerea în urmărire penală a inculpaţilor Jean Abramescu, Cociu Abramescu şi Sol. H. Russo, pentru delictul de escrocherie.

In drept. Escrocherie. Origina art. 332 codul penal Român şi principiile pe care e bazat. Art. 241 codul penal. Art. 405 codul penal francez. Diferenţe şi analogii de texte. Textul român superior celui francez. Garraud şi insuficienţa textului francez. Legiuitorul român, inspirâdu-se de la cel prusian în materie de escrocherie. Eroarea de drept şi eroarea de fapt, ca element al escrocheriei. Părerea d-lui T. P. Oppenhof, Primul Procuror din Berlin, asupra acestei cestiuni, în codul său penal adnotat. Elementele delictului de escrocherie după textul art. român pru ian şi francez. Ce trebue să înţelegem prin manopere frauduloase? Diferite grade în aprecierea manoperilor. Escrocheria simplă şi escrocheria calificată. Diferenţa dintre art. 332 şi 334 codul penal român. Doctrina prusiană şi franceză. Jurisprudenţa casaţiei franceze şi române în materie de escrocherie.

www.dacoromanica.ro

Pagina

IV. Afacerea fraudelor de la „Unirea“ 40

In fapt. Istoricul societăţei *„Unirea“*. Starea sa financiară în trecut şi prezent. Un milion dificit. Gestiunea fostului director-general Alex. Sc. Miclescu, 1899—1901. Antecedentele sale judiciare. Risipa a 700,000 lei, în timpul gestiunei sale. Abuzuri de încredere în valoare de 23,022 lei, comise de Al. Sc. Miclescu. Escrocheria de 32.000 lei comisă în prejudiciul *„Unirei“* şi a societăţilor străine de reasigurare *„Garantie“* din Paris şi *„Gladbacher“* din Gladbach, relativă la dauna fictivă a lui Nicu Catargi. Culpabilitatea de complice tăinuitor a lui Nicu Catargi. Culpabilitatea penală a lui Emil Ioachimovici, Iosef Marcovici, Isidor Cohen şi Nae Anghelescu.

In drept. Elementele delictelor de abuz de încredere, de escrocherie şi distrugere de acte publice. Teoria complicităţei propriu zise şi a complicităţei prin tăinuire. Cumul de delicte. Art. 323, 332, 333. 367, 40, 49, 50, 53 şi 54 din Codul penal. Părerea D-lui Blanche, Garraud şi Faustin-Hélie asupra abuzului de încredere. Directorul unei societăţi este mandatarul societarilor. Calitatea de mandatar a girantilor sau administratorilor societăţilor. Contract de societate. Opiuiunea autorilor mai sus citaţi şi a jurisprudenţei lui Dalloz asupra acestor cestiuni. Complicitatea şi definiţia dată ei de Trébutien. Cestiunna tăinuirei, după doctrină şi jurisprudenţă.

V. Afacerea falşului Testament Sturdza 94

In fapt. Moartea Prinţului Grigorie M. Sturdza la 13 Ianuarie 1901. Oăsirea în cassa de fer, a testamentului său olograf, făcut în Constanţa la 12 Septemvrie 1895. Punerea în posesie a adevăraţilor moştenitori, legatară universală fiind Domniţa Ralou Gr. M. Sturdza, iar legatari particulari: fiii săi adoptivi: D. Popovici-Sturdza; C. Stefănescu-Sturdza şi D. Pavelescu-Sturdza; d-nu şi d-na Eliza N. Catargi şi copila Olga Boga.

Peste un an, svon de existenţa unui alt testament cu o dată posterioară celui dintâi. Cine lanseză aceste svonuri? Al. Sc. Miclescu, fostul Director al „Unirei“, deţinut în Văcăreşti, posesorul acestui nou testament. Refuzul său de a'l da la iveală, până nu va fi eliberat din penitenciar. Avocatul I. Barozzi depune o garanţie de 3000 lei şi liberează pe Alex. Sc. Miclescu. Intimitatea în Penitenciarul Văcăreşti, dintre Alex. Sc. Miclescu şi cunoscutul falşificator N. Botez. Plăsmuirea de către N. Botez, a unei scrisori datate 11 Ianuarie 1901, ca adresată de Prinţul Gr. M. Sturdza lui Al. Sc. Miclescu, prin care Prinţul afirmă că'i dă în păstrare un „act important“, adică testamentul. Transferarea falşificatorului N. Botez, la Penitenciarul Pângăraţi. Corespondeuţa dintre Alex. Sc. Miclescu şi N. Botez şi sumele de bani primite de acesta de la Miclescu. Plăsmuirea de către N. Botez, aflător la Pângăraţi, a unui non testament şi codicil al Prinţului Gr. M. Sturdza, datate 5 şi 7 Ianuarie 1901, cu câte-va zile înainte de a muri. Alex. Sc. Miclescu prezintă Tribunalului Ilfov secţia I acest testament falş, însoţit de codicil, în ziua de 4 Mai 1902. Declararea în falş a acestor acte. Probele de culpabilitate contra inculpaţilor. Probe materiale, probe morale.

In drept. Autor material şi autor intelectual. Situaţiunea penală a acelor care se servesc de un act falş, cu bună ştiinţă că e falş. Elementele delictului de falş prevăzut de art. 127, Codul penal. Complicitate. Art. 49 şi 60, al. I. Codul penal.

VI. Afacerea fraudelor de la Ministerul de Finance . . . 110

In fapt. Fraudele de la Ministerul de Finanţe. Funcţionarii Alexandru Parisianu şi Vasile Dumitrescu, de la serviciul datoriei publice, autori acestor trageri falşe. Trageri falşe în anii 1893—1899, în beneficiul exclusiv al acestor funcţionari şi al unor colegi ai lor. Criza din 1899—1900 şi scăderea titlurilor de rentă 4% şi 5%. Participarea lui Dan Albahari la aceste fraude. Titluri scăzute. Beneficiu: diferenţa de curs, între valoarea nominală şi cursul zilei sub care se vindeau şi se cumpărau titlurile de rentă. In 1899 diferenţa de 1000 lei la titlul de 5000 lei. Lui Dan Albahari i se scoate la sorţi în mod fraudulos 822 titluri de rentă 4% a 5000 lei, cu un beneficiu de 811,384 lei, după cum rezultă din registrele sale. Complicitatea lui Eustaţiu Măcărescu şi Aron Behar şi beneficiile trase de ei. Şantagiul lui Behar, Balli din Bucureşti şi Leibling şi Covo din Berlin, încercat contra băncii Disconto Gesellschaft şi a Statului Român. Autorii şantagiului cer 500,000 lei. Denunţarea şantagiului de d-l Ministru de Finanţe. Emil Costinescu, la 7 Ianuarie 1903. Arestarea tutulor vinovaţilor.

In drept. Falş în acte publice. Art. 124 Codul penal. *Şantagiu.* Art. 334 Codul penal Complicitate, art. 49, 50 şi 51 Codul penal. Elementele delictelor de falş în acte publice, de şantagiu şi de complicitate.

VII. Afacerea din strada Uranus 125

In fapt. Sinuciderea copilei Lili Popazu. Cauzele sinuciderei. Atentatul la pudoare cu violenţă, suferit cu o zi înaintea sinuciderei. Consideraţiuni generale asupra atentatelor la pudoare, ce se comit în Bucureşti. Cauza nedenunţărei lor. Prejudecăţi sociale. Portretul fizic, moral şi educativ al copilei Lili Popazu. Conduita, instrucţia şi educaţiunea ei. Fapte premergătoare atentatului. Inducerea în eroare a copilei de inculpata Nelly Bozianu. Preumblarea de la şosea. Petrecerea de la „Grădina populară“. Reintoarcerea la casa Nelly Bozianu. Conducerea copilei Lili la Hotelul Londra. Atentatul. Culpabilitatea lui I. Goraneanu ca autor principal şi a Nelly Bozianu şi Z. P. Grigore ca complici.

www.dacoromanica.ro

Pagina

In drept. Atentat la pudoare cu violenţă. Art. 264 şi 265 codul penal român şi art. 332 şi 333 codul penal francez. Gravitatea excepţională, din punct de vedere moral, a acestor delicte. Cuvintele lui Garraud în această privinţă. Lacunele legilor penale relative la reprimarea unor delicte morale. Severitatea legilor vechi în această privinţă. Părerea lui Ahrens în cartea sa „Droit naturel" asupra scopului dreptului şi al moralei. Violenţă fizică şi violenţă morală. Aprecierile d-lor Faustin Hélie şi Garraud în această privinţă. Eroare, manopere, surprindere, în materie de atentat la pudoare. Viţiu de consimţimânt în civil şi în penal.

Complicitate în materie de atentat la pudoare. Art. 265 şi art. 50 al. II codul penal. Părerile d-lor Trébutien, Garraud şi Dalloz asupra complicităţei. Diferenţa între complicitatea propriu zisă şi circumstanţa agravantă din art. 265 codul penal. Doctrina şi jurisprudenţa franceză asupra acestei cestiuni.

VIII. Afacerea Bancherului Urban 147

In fapt. Bancherul Urban din Galaţi. Antecedentele sale. Actul de gaj al lui Alecu Pavel. Amplificarea şi schimbarea actului conceput de D-l avocat Pavel Macri, de către inculpatul Urban. Notificarea actului de gaj. Solvabilitatea lui Alecu Pavel până la facerea actului de gaj. Convenţiunea dintre Alecu Pavel şi inculpatul Urban la facerea actului de gaj. Susţinerile lui Alecu Pavel şi ale inculpatului Urban în această privinţă. Goana după contractarea unui împrumut, a lui Alecu Pavel înainte de facerea actului de gaj. Manoperile inculpatului Urban spre a înşela buna credinţă a lui Alecu Pavel. Declaraţiunile martorilor Galati şi Haralambescu. Actul de gaj făcut de inculpatul Urban constituia în realitate un *act de cesiune.* Existenţa prejudiciului cauzat lui Alecu Pavel. Abuzul de încredere făptuit de inculpatul Urban în dauna reclamantului Alecu Pavel. Polita de 1000 lei semnată de Alecu Pavel şi girată de Colonel Isvoranu şi Căpitan St. Ionescu. Scontarea ei la inculpatul Urban. Refuzul de a o restitui celor în drept.

In drept. Admisibilitatea probei cu martori contra celor coprinse în actele autentice. Art. 1173 şi 1191 c civil. Doctrina şi jurisprudenţa. Escrocherie simplă şi escrocherie calificată. Art. 332 şi 333 c. p. Abuz de încredere. Art. 322 şi 323 codul penal. Diferenţa între textul român şi francez în ceia ce priveşte escrocheria. Textul român superior celui francez. Textul român primitor de o mai largă interpretare.

IX. Afacerea bonurilor D-nei Gârleşteanu 162

In fapt. Incendiul de la locuinţa D-nei Gârleşteanu strada Manea Brutaru 3. Furtul saculul cu hârtii de valoare. Moartea D-nei Gârleşteanu. Impărţirea bonurilor furate între pompierii: fruntaşul Buga Şerban, autorul furtului; sergentul Nicolae Spiridon şi soldaţii: Marin Nedelcu, Bărăscu Haralambie şi Toma David. Trecerea bonurilor sergentului Nicolae Şerban la Iacob Ţicu şi de la acesta la cumnatul său Petre Lăstun. Incredinţarea bonurilor avocatului I. P. Roşianu. Culpabilitatea avocatului I. P. Roşianu. Ştiinţa sa că bonurile proveneau din un furt. Propunerea făcută de Roşianu lui I. Goldfeld de a schimba bonurile la Viena sau Berlin. Incercarea făcută de Roşianu de a schimba bonurile la casa de Bancă Steriu. Predarea bonurilor de către Roşianu fraţilor Gârleşteanu.

In drept. Delictul de tăinuire. Art. 53, codul penal. Elementele şi condiţiunile pentru existenţa legală a acestui delict. Tăinuirea este o complicitate posterioară, după cum o defineşte Garraud. Părerile lui Blanche, Faustin Hélie şi Dalloz asupra cestiunei tăinuirei. Jurisprudenţa română şi franceză în această privinţă. In ce moment trebue ca tăinuitorul să fi avut cunoştiinţă de origina delictuoasă a obiectelor ce se află în mânele sale? Tentativa de tăinuire să pedepseşte? In speţa lui Roşianu avem un delict de tăinuire consumat, iar nu o simplă tentativă. Diferenţa dintre textul român, francez şi german. Textul român asupra tăinuirei este împrumutat din codul penal prusian, art. 259.

X. Afacerea de la Magazinul „Papagal" 172

In fapt. Furtul de la magazinul „La Papagal" în prejudiţiul D-nei Ana Sohn. Invinuirea făcută de către D-na Rebeca Farchi, patroana magazinului şi Iancu Eschenasi directorul mazaginului D-nei Eufrosina I. Luţescu, ca fiind autoarea acestui furt. Rechemarea în magazin a D-nei Luţescu. Amenintarea cu forţa publica. Violenţa morală exercitată asupra D-nei Luţescu. Perchiziţionarea ilegală a D-nei Luţescu. Dovedirea făptuirei acestui delict de către reclamanta D-na Luţescu. Cazuri identice întâmplate în acest magazin.

In drept. Delictul de arestare sau secfestrare ilegală. Art. 272 c. p. şi 88 din „Legea asupra libertăţei individuale." Elementele acestui delict. Părerile lui Faustin Hélie, Garraud, Blanche şi Dalloz în această cestiune. Doctrina şi jurisprudenţa generală asupra acestui delict.

XI. Afacerea exploatărei minorilor 179

In fapt. Exploatarea minorilor de către cămătari.—Indiferenţa parchetului. Dobânzile colosale la împrumuturi pe amanet. Inmulţirea caselor de schimb. Beneficiile realizate de casele de schimb. Denunţurile făcute parchetului. Inexistenţa la noi a unei legi contra uzurei. Speculatea minorilor C. Cotadi, D. Zissu, Stelian Bolintineanu, I. Bibescu şi D. Pavelescu-Sturdza de către inculpaţii A. Mărculescu, N. Ciurcu, Jean Abramescu, Max Zentler etc. Mijloacele de apărare ale inculpaţilor.

www.dacoromanica.ro

Pagina

Semnarea de către minori a poliţelor în alb. Ştiinţa de către inculpaţi, că prin banii daţi favorizează patimile minorilor. Procedeurile întrebuinţate de inculpaţi pre a atrage pe minori. Rolul samsarilor bancherilor în exploatarea minorilor. Abuzurile comise de inculpatul Nicolae Ciurcu în prejudiciul minorilor C. Cotadi, Stelian Bolintineanu, Ion Bibescu şi D. Pavelescu-Sturdza. Declaraţiunile martorului Litfan în afacerea exploatarei minorilor de către inculpatul Nicolae Ciurcu. Exploatarea minorului Ion Bibescu de către inculpatul Nicolae Ciurcu. Sustragerea de către inculpatul Nicolae Ciurcu a registrelor sale comerciale. Exploatarea minorului D. Pavelescu-Sturza de catre inculpatul Nicolae Ciurcu. Urmărirea minorului D. Pavelescu-Sturdza de catre samsarul Max Zentler. Abuzurile comise de inculpatul A. Marculescu în prejudiciul minorilor C. Cotadi şi Stelian B lintineanu. Exploatarea minorilor D. Zi su şi D. Pavelescu-Sturdza de către inculpatul Natan Mendel. Culpabilitatea inculpatului Jean Abramescu în afacerea exploatarei minorilor. Rolul inculpatului Max Zentler în escrocarea minorului Dem. Pavele cu-Sturdza. Rolul inculpatului Victor Radulescu în exploatarea minorului Dimitrie Zissu.

In drept. Delictul de abuz de încredere. Art. 322 c. p. Părerile lui Garraud, Faustin Hélie, Chaveau Adolphe, asupra acestei cestiuni. Jurisprudenţa şi doctrina franceză în această materie. Gravitatea din punct de vedere social şi moral a delictelor de exploatarea minorilor. Ruinarea tinerilor avuţi. Cuvintele lui Faure, raportorul codului penal francez din 1810, cu privire la impunitatea conrupatorilor tineretului.

XII. Afacerea excrocheriei cu actele autentice 202

In fapt.. Caracterul inculpatului Vasile Niţescu. Antecedentele lui. Specialitatea inculpatului Vasile Niţescu în afacerea actelor de notariat şi împrumuturi la credit. Înşelarea micilor proprietari din mahalale de catre inculpatul Vasile Niţescu. Escrocheria comisa de inculpat în prejudiciul reclamantului Ştefan Dinescu. Vinderea locului şi caselor din strada Traian şi Bulevardul Ferdinand. Facerea actului de vânzare pe un preţ mai mic de cât cel convenit Autentificarea actului de vanzare. Nenumărarea preţului integral şi cedarea a 2 ipoteci dubioase. Depoziţiunile martorilor Costache Petrescu, Stavri Anastasiu şi Dumitru Georgescu în această afacere. Escrocheria comisă de inculpat în prejudiciul lui Vasile Dumitrescu. Actul de ipotecă facut de Vasile Dumitrescu asupra imobilului din strada Basarab, 75. Nenumărarea sumei coprinsa în acest act de catre inculpatul Vasile Niţescu. Depoziţiunile Martorilor I. Leoveanu, C. Orăşanu şi Chira Radulescu în această afacere. Escrocheria comisă de inculpat în prejudiciul batrânului Alexandru Crăciun. Actul de ipotecă în favoarea inculpatului. Nenumărarea sumei din acest act. Depoziţiunile martorilor Dobre Gheorghe, Andrei Birt şi Dumitru Crăciunescu în această afacere.

In drept. Delictul de escrocherie. Admisibilitatea probei cu martori contra celor cuprinse în actele autentice. Doctrina şi jurisprudenţa română şi franceză cu privire la aceasta cestiune. Art. 332 şi 333 codul penal. Diferenţa dintre textul român şi textul francez. Escrocherie simplă şi excrocherie calificata. Textul român, superior celui francez, ca fiind primitor de o mai largă întrepretare.

www.dacoromanica.ro